a ¶Repeti.pōt index. An testis qui vult repeti sit audiēdus. vide Bar. in.l.iiij.§.hoc autem.de dam.infec.in.iij.q. ¶Inquātum hec lex inducitur qō testis cogitur declarare dicta sua.adde fortius qō etiā cogitur declarare declaratiōē dicti sui ſm gl.no.xxvj.q.vij.graue.ꝛ no. Bar. in.l.si quis intentione.ff.de iudi.ꝛ in.l.inter stipulationem. in pcinci.de ver.obli. Et ouam Bart.hic dicit de teste qui propzio motu reuertitur. vide glo.que non est alibi in aut.de teste.§.qzvero.qō apertis probationib⁹ non possunt testes repeti ꝛ ipz allegat hic Bart. vide de hoc in.c. cū ioānes. in glo. no. de fide instru. ¶Et vide quod dicit bar.i.l. veluti. ff.eo. Itē quādo testes repetuntur an debeāt iterum iurare. Bal.q nō i.d.l.beredes palam.§. si qs. in fi. ¶ de testa.ff.in contrarium videt casus i.l. qui bona. in.§. si quis stipulatus.ff.de dā. infec.ad hoc vltimū vide qd digi in.l. per hanc.C.de tēpo.appel. vide in spec.de inquisi.§. nunc vero. ver.ſz nūquid publicat ante publicatiō a nez an possint testes induci dicit Spec. quod non nisi ex causa. vt si nō fuit ꝑmo examinatus vel si nō fuerit de omnib⁹ recordatus.alias tangē suspect⁹ repellit in tit. de testi.§.satis subtilitialis.ver.sed nūquid. ꝛ vide q dixi in aut.q semel. C.de pba. bis ad de etiam Spe. in titu. de inquisi.§. nunc vero. ver.ſz nunquid publicatus ꝛc. Item repetunt de nouo testes si acta ꝛ attestationes fint perempte.vt in.d.c.si de pbatiō.cū materia.ꝛ Bal.in.l.veluti.ff.de eden.et per Barto.et Sali. in.d.aut. at qui semel. ꝛ de materia repetitionis istius.vide que no. Jnno.in.c.tuas.de testi.ꝛ an testis possit repeti.vt reddat rationem dicti sui.vide Bal.in.d.aut. qui semel.in iij.col.C.de pzoba.ꝛ ibi plene per eum de bac repe. repetuntur etiam testes si redarguantur de falso sicuti instru.l.si.ꝛ ibi vide Bald.in fi.C. de fide instru.ꝛ dicit Bal.in.l.fi.in.iij.col.de re iudi. quod si iudex nō plene interrogauit testē fit repetitio.ꝛ hoc iudex potest ex officio ſm Bar. in.d.l.iiij.§.hoc autem.in.iij.q.de dam.infec.

b ¶Js qui.de aliis interrogari. An quis sit interrogādus de socijs. vide etiam Ang.in.l.si filium.in fi.glo.mag.C.de libe.cā.ꝛ qſi quis possit interrogari de socijs adde tex.ꝛ que ibi habent in cā.de cōfes. vide.ff.e. l.j.§.qui questionē.ꝛ.§.qōnem.ꝛ facit an ynus ex delinquentib⁹ possit cōtra aliū testificari.de quo in Spec.de teste.§.j.ver.qd si quatuor.ꝛ qō not.C.de accu.l.j.ꝛ per do.Jo.de imo.in.c.significasti.de homici. adde qō dixit Bart.in.l.iij.§.pe.de iure fisci.qō qs pōt retineri vt manifestet socios vel mandatores vel aliud quid faciat qō esset iusta causa carceradi.ꝛ Ang.no.in.l.si certus. ad fille.vide qō dixit Spe.in titu.de inquisitione.§.ij.ꝛ dicit Sali.in.l.ea quidē.in.viij.char.C.de accu. versi. sed quia propter denūtiantes.qō licet dicto socij nō credatur.l. fi.C. de accusa.tamen eius dictum est solum sufficiens ad inquirendum.l.j.§.si quis vltro.ff.eo.ꝛ vide glo.no.in fi.C.de accusa.ꝛ an faciat indicium vt possint testificari socij criminis.no.glo.in.l.filium.C. de liberali cau. et Bar.in.l.j.§.si seruus.ff.eo.ꝛ glo.in.d.l.si filium.dicit qō non facit indicium.et Sali.in.d.l.fi.C.de accu.aliter distinguit et in alia materia: qz aut torquendus est seruus ꝛ potest interrogari de socijs.l.quicunqꝫ.de ser. fugi.l.j.§. eo. aut est summus i crimin⁹ ib⁹que sine socijs regulari ter non cōmittun tur vt in falsificatione monete ꝛ in crimine lese maiestatis ꝛ interrogari potest.l.pronunciarū.C.ō ferijs. Itē qī tendit ad salutem cōmunē omniū.l.fin.C.de malefic.ꝛ mathe. quod no.ſm eum et ideo dicit ipse quod in casib⁹ in quibus potest interrogari de socijs tunc bene loquitur Bart. bic vnde videt quod socius pteuidet socijs et pzobet et indicium faciat. ad hoc facūt not. in.l.maritus.§.e. in.q. illa an testis qui nō potest exa minari examinatus faciat indiciū de quo vide not. per Specu. in titulo de accusa.§. primo.et verſicu. item repellit. qui fuit de socijs. ꝛ de materia p canoni.no.in.c.j. de cōfes. et omnino vide que digi in.l.j. §. si seruus.§. in apostilla. vbi alleg. Dy. in tractatu de qōnibus.

c ¶De male.ꝛ mathe. Ad hoc facit glos. quod ibi Bal.in.l. nō ideo minus.C. de accusatio. quod in assassinatu pōt fo

et per Pau.de leaza.in prealleg.commento.c.grauis.de deposito.

a ¶Jmo qſtio.vide Ang.in.l.fi.C.e.sali.in.l.ij.C.de cust.reo. Jnd. bar.

b ¶Nec confitetur. Sed quid ſi quis nunq̄ confitetur propter tormēta. et tamen iudex habet verisimilia indicia cōtra eum quid debet facere iudex talis debebit ne eum absoluere. vide Sali.in repeti.l.ea quidem. C.de accus.et in.l.hi qui ff quis adulterij. C.de adult. ꝛ in.l. a quisquis.C. ad.l. iul. maie. qui dicit q̄ dz dari absolutio boc est circūduci processus vt etiam absolui in prima instātia qō tene pro notabili dicto. Unum tamen no. qō si testibus ꝛ probationibus quinceretur debet damnari licet per tormenta non confiteretur casus est singu. in l. qui fētiam. C. de penis. ꝛ ibi digi post Bald.

c ¶Judex non debet adhiberi. No. bene qō quando torquentur testes non seruatur forma l. custodia. §. de pub. iudi.

d ¶Cognituram. vide Bal. in.l. in crimine.ff.ō adulte. ꝛ do. Lar. in.c. de causis. de testi. ¶Dare terminū. add.l.j.§.fi.ad fi.ff.de re mili. vi ꝛ ibi bal. ꝛ Jmo. in.d.l. custodias. ꝛ sali. in.l.ij.C. de cust.reo. ꝛ not. gl. i.l.j.§. de fur. bal ne. ꝛ sali. in.d.l.ij. C.de custo.reo. et ibi bal. pōt tamē iudex i causa tollere ſm Bal. in.l. a procedēte.C. de dila. quod omnis no.no.ꝛ vide bar. in.l. meminerint. c ¶Post publicationem. Et idem videt sentire glo. in.l.ij.C. de eden. ꝛ istū text. allegat Bar.in.l.fi.in penultima questio. ꝛ.§. intellige si petatur.ꝛ vide Bal. in.l. nouerint. C. infra certū tempus. Item potest ex cā iudex tollere ſm Bal.in.d.l. cū reis.C.de pe.ꝛ quid si est confessus an audiat? vocans vide bal. de proba.in fi.§. vide Bal.in.l.milites.C.eo.et.§.ea.l.in prin.

¶Jndex. Dicit bic nisi in facto iterueniss̄e dicuntur: quero a quo istos testes debet dici iterueniss̄e facto. vt sit locus tortu re. Respōdeo.debet dici ab alijs testib⁹ vt.§.l.pro ꝓma. ¶Sed quero vtrum sufficiat dici ab vno tantum ex testibus.puto q̄ sic si ille vnus sit dignior isto qui se interfuisse negabat quonia vnus testis facit sufficiens indicium ad torturam dicvt dicam.j.e.l.maritus. ¶Secundo quero vtrum in bis indicijs que requiruntur ad torquendum testem debeat adhiberi illa disputatio circa indicia que requiruntur ad torquendum reum vt dixi in.l.custodias.§.de publi.iudi. Respōdeo quedam veniunt examinanda pro tortura testis que ꝛ causam principalem de qua agitur non tangunt: vtputa an sit seruus vel liber. item an sit vnus de litigatoribus an non. ꝛ ista indicia prius examinantur ꝛ excutiuntur.vt.l.si quis ne.§.eo.tit.ꝛ.l.j. §.si quis dicatur.§.eo.titu. quedam sunt indicia que comprehenduntur ex dictis que causam principalem tangunt.tunc circa illa nō debet adhiberi disputatio cum aduocatis: sed committuntur iudici.ita debet intelligi bic.ꝛ.j.l.progi. et in aut. de testi.§.si vero ignoti.ꝛ.C.de testi.l.nullum. non habetis bic alia.

¶Qui fuit domesticus alicuius lz desierit esse an possit pro eo testificari.

1 defensio sine terminis.b.d. ¶Not. qō iudex dz dare terminum ad faciendas defensiones seu stare diem ad audiēdas allegationes. facit.C. de iudi. aut.in.bono. Sedo no. qō defensio valet si ne termino. vt bic in versi. quāuis. Tertio no. Tex eo qō dicit quocūqz tēpore quo ad defensam etiaz post publicationem⁴ possunt recipi testes. vt bic ꝛ l. in fine.§. eodem.

2 Si cui. Jbi nisi aliorū questionib⁹ intelligo qō palios de mē dacio conuincatur et dicatur interfuisse facto vt dixi.§.progi.§. testes.

3 ¶Dictum vnius testis idonei quod faciat indicium ad torturam.

4 Jndicia sequentia non confirmant torturam.

Testis examinatus qui nō debuit examinari qñ faciat indicium.

5 Juramentū in supplementū probationis an habeat locū in causis criminalibus ꝛ qñ aliud iuramentum quod defertur a parte parti.

6 Veritus. Testis qui non debet examinari ꝓpter partis reuerentiam examinatus non facit indicium neqz pzobat.§.b.d. Not. text. ibi: et testimonium vnius hominis ꝛc. ¶Oppo. et videtur quod debuit huic autori deferri iuramentum qui habebat per se vnum testem. vt.l.in bonefidei.C. de iureiuran. et.l. admonendi.§. de iureiuran. Sol. bic maritus non poterat scire veritatem de negotio: quia agebat ex persona alterius.et ex eo quod erat factum eo absente: vt dicit glo. quod in se satis placet. alia est quod bic loquitur in criminibus sed.ll.cōtrarie in ciuilibus. nec non placet quo ad legem istam: quia etiam bic loquitur in ciuilibus: sed an in criminalibus sit locus delationi iuramenti vel non dicā statim. Tertia solutio est.et ista est vera quod ex dicto vnius testis defertur iuramentum quando testis est idoneus: sed filius liberti non est idoneus testis: quia potest renocari in seruitutem. vt.l.fina.C. de libe. et eo.lib. et ideo ex eius dicto non potest deferri iuramentum. ¶Secundo opp. ꝛ videtur quod dicto vnius testis stetur. vt.l. non omnes.§. a barbaris.j. de re mili. Solu. statur vt faciat indicium ꝛ non vt faciat probationem. ad idem.l. theopompus.§. de do. preleg. Sed ad hoc oppo. ergo debuit bic peruenire ad questionem ancille: qz pro se habuit vnum testem.gl. dat plures solutiones sed veritas colligitur ex duabus.scilicet ex prima et vltima.nam bic fuit reprobata questio propter duo.primo quia tortura fuit ancilla pro domino. secundo quia non precedebat indicium et illud qō dicitur quod vnus testis facit indicium est verum in teste idoneo: ⁵sed bic non erat idoneus testis: quia erat filius liberti.et quod vnus testis faciat indicium ad torturam babes in glos.in.l.quisqs. C.ad legem iuliam maiest.facit quod not.in.l.in bonefidei.C. de iureiurando. et.l. admonendi.§. de iureiuran.et bec est vera solu. ¶Jtem soluit glo.alio modo. quia bic fuit prius habita questio postea fuit exbannitus testis. et sic indicium sequitur et non precedit quod nota. nam indicia ⁶sequentia non confirmant questionem seu torturam precedentem. ¶Ulterius opponitur extra glos.quod testis qui non debet examinari examinatus faciat indicium. ⁶vt.l.j.§.impuberes.§. ad filleia.et dixi.§.eodem.l.ej libero.§.j. Pro cuius ⁷declaratione debes scire quod testis qui non debuit examinari propter reuerentiam personarū ꝛ tūc examinat⁹ nō facit indiciū vt bic. ꝛ.l.diuus.§.eo.ꝛ.l.j.§.diuus.ꝛ.§. idē seuerus. quandoqz testū tene mēti.qō dicit abb.i.c.de cetero.de test.qō lz laic⁹ nō possit in criminalib⁹ testificari §. clericū. vt est tex.ibi examinat⁹.tñ facit indiciū.qō

a ¶Jmo qſtio.vide Ang.in.l.fi.C.e.sali.in.l.ij.C.de cust.reo. Jnd. bar.

b ¶Nec confitetur. Sed quid ſi quis nunq̄ confitetur propter tormēta. et tamen iudex habet verisimilia indicia cōtra eum quid debet facere iudex talis debebit ne eum absoluere. vide Sali.in repeti.l.ea quidem. C.de accus.et in.l.hi qui ff quis adulterij. C.de adult. ꝛ in.l. a quisquis.C. ad.l. iul. maie. qui dicit q̄ dz dari absolutio boc est circūduci processus vt etiam absolui in prima instātia qō tenepro notabili dicto. Unum tamen no. qō si testibus ꝛ probationibus quinceretur debet damnari licet per tormenta non confiteretur casus est singu. in l. qui fētiam. C. de penis. ꝛ ibi digi post Bald.

c ¶Judex non debet adhiberi. No. bene qō quando torquentur testes non seruatur forma l. custodia. §. de pub. iudi.

d ¶Cognituram. vide Bal. in.l. in crimine.ff.ō adulte. ꝛ do. Lar. in.c. de causis. de testi. ¶Dare terminū. add.l.j.§.fi.ad fi.ff.de re mili. vi ꝛ ibi bal. ꝛ Jmo. in.d.l. custodias. ꝛ sali. in.l.ij.C. de cust.reo. ꝛ not. gl. i.l.j.§. de fur. bal ne. ꝛ sali. in.d.l.ij. C.de custo.reo. et ibi bal. pōt tamē iudex i causa tollere ſm Bal. in.l. a procedēte.C. de dila. quod omnis no.no.ꝛ vide bar. in.l. meminerint. c ¶Post publicationem. Et idem videt sentire glo. in.l.ij.C. de eden. ꝛ istū text. allegat Bar.in.l.fi.in penultima questio. ꝛ.§. intellige si petatur.ꝛ vide Bal. in.l. nouerint. C. infra certū tempus. Item potest ex cā iudex tollere ſm Bal.in.d.l. cū reis.C.de pe.ꝛ quid si est confessus an audiat? vocans vide bal. de proba.in fi.§. vide Bal.in.l.milites.C.eo.et.§.ea.l.in prin.

¶Jndex. Dicit bic nisi in facto iterueniss̄e dicuntur: quero a quo istos testes debet dici iterueniss̄e facto. vt sit locus tortu re. Respōdeo.debet dici ab alijs testib⁹ vt.§.l.pro ꝓma. ¶Sed quero vtrum sufficiat dici ab vno tantum ex testibus.puto q̄ sic si ille vnus sit dignior isto qui se interfuisse negabat quonia vnus testis facit sufficiens indicium ad torturam dicvt dicam.j.e.l.maritus. ¶Secundo quero vtrum in bis indicijs que requiruntur ad torquendum testem debeat adhiberi illa disputatio circa indicia que requiruntur ad torquendum reum vt dixi in.l.custodias.§.de publi.iudi. Respōdeo quedam veniunt examinanda pro tortura testis que ꝛ causam principalem de qua agitur non tangunt: vtputa an sit seruus vel liber. item an sit vnus de litigatoribus an non. ꝛ ista indicia prius examinantur ꝛ excutiuntur.vt.l.si quis ne.§.eo.tit.ꝛ.l.j. §.si quis dicatur.§.eo.titu. quedam sunt indicia que comprehenduntur ex dictis que causam principalem tangunt.tunc circa illa nō debet adhiberi disputatio cum aduocatis: sed committuntur iudici.ita debet intelligi bic.ꝛ.j.l.progi. et in aut. de testi.§.si vero ignoti.ꝛ.C.de testi.l.nullum. non habetis bic alia.

¶Qui fuit domesticus alicuius lz desierit esse an possit pro eo testificari.

Seruus in caput eius.

Facit argu. qō ille qui fuit domesticus ꝛ alicuius non possit in causa eius esse testis ꝛ examinari.licet desierit esse domesticus. de boc dic vt dixi.§.eodem.l.j.§.seruus.

¶Judex debet dare terminum ad faciēdas defensiones.

Defensio qō valeat facta sine termino.

Testes in criminali ad defensam etiam publicatis attestationibus quod examinentur.

Cognicurum.

¶Judex debet dare parti terminum ad faciendum ſu am defensionem: licet possit fieri

Secunda Bartoli super Digesto nouo

no. quia hec dicta videntur contra illum text. in ver. aliquatenus. non obstant admittendi. iunctis bis que habentur in. c. ac si clerici. de iudic. in verbo aliquatenus condemnandi. sed potest responderi quod licet non sint aliqui admittendi. tamen admissi faciant indicium. vt colligitur ex doctrina Bar. hic similiter etiam pro hoc facit ratio. nam ratio quare laici non admittuntur est q. laici sunt infesti clericis et presumunt eos odio habere. vt. ij. q. vij. laicus sed respondeo qđ illa timicitia seu illud odium quod habetur in genere clericis: quia laicus non videtur esse sufficiens ad repellendū a iudicio patet enim q. licet testes inimici in criminali bus exceptiõe rea pellantur: tamen inimicitia ista generalis non tollit quod non faciant aliquod indicium ita Bart. in. l. ij. de app. rec. li. vj Bal. ibi contra. sic ergo dicamus: quia licet laicus non repelliatur tamen a iure fm Inno. in. c. cum causas. de testi. a. ad Bart. hic vide Bal. i. l. eos. C. de testi. a dicit etiam Bald. in. c. sacramentum. de consuet. recti feu. quod testis nõ legitime examinatus non facit indicium. alleg. Bal. bãc. l. a dicit Bal. etiã si testis sit legitimus tamẽ modus examinandi non fit cõgruus. vt quia non fuit interrogatus de causa. licet duo testes non interrogati faciant plenam fidem putat tamẽ quod vnus non faciat semiplenam probationem. Item si vnus testis non dicit plene factum. vt not. ff. de infami. l. lucius. quia talis examinatio nõ caret qualiquali boni viri suspicione cum iudex non iuraverit ad veritatem inquirendam. vnde not. quod modicus defectus impedit semiplenam probationem vnius testis. vt patet manifeste per multa que superius dicta sunt que nota. reliqua autem. vide post Bart. in dicta. l. admonẽdi. ff. de iureiurando. a dixit not. Bal. in. d. c. sacramentum. quod testis inualidus dictum non facit semiplenam probationem. nec etiam facit in dicium. et intelligo hoc magime: scilicet quod adminiculetur probationi. nam quedam sunt motiua indicia non adminiculatiua que minus sunt quam semiplena probatio. vt nota. per Bald. in. l. cum probatio. et in. l. etiam matris. adde Bald. in. l. ij. de episco. audien. vide omnino Bald. in. l. seruos pro domino. C. de testi. in. l. si quis ex argentarijs. ff. finali. ff. de eden. et an quando sequitur tortura de aliquo qui non debuit torqueri dictum eius faciat presumptionem. vide Bald. in. l. fina. C. de acculatio. a not. quod ad probandum innocentiam admittuntur testes domestici vel minus idonei fm Spec. in titulo de inquisi. ff. iver. sed nunquid.

¶ Et dum dicit hic Barto. quod testis infamis facit indicium intelligit ad inquirendum. vt not. Barto. in. l. cunctos populos. et ibi Bald. C. de sum. trinita. et fide catho. in ver. sed et alia infamia. et vide Bald. in. l. fina. C. de accusa. et gloſ. C. de bis qui. vt indig. in. l. si. c. veniens. a in c. presentium. de testi. a quid importet istud qualequale. de quo hic per Bart. vide tex. in. d. l. item apud labeo. ff. prętor. ait. la vltima. de iniur.

s. notaui a quod hic habetur reputat multum no. Jmo. in. l. qui in aliena. ff. celsus. de acquirẽ. heredi. et dicit quod istud etiam sequitur Bandinus in tractatu suo maleficio. a poteris de hoc multum lucrum facere. vt not. Bald. in. l. milites. C. eo. a adde Bar. et docto. per illum tex. in l. maritus. s. eo. in princi. secus tamen esset si aliter quam in tormentis confiteretur quia tunc etiã nõ precedẽtibus iudicijs habetur pro confesso. c. j. a ibi nota. et etiam sequitur Pe. de ancb. a in cle. j. de homic. sed Bald. in. l. j. in v. col. C. de confes. simpliciter a contrariũ dicens qđ confessio extorta non precedentib⁹ indicijs si in ea perseverat reus confessus valet. a alleg. gl. illius. l. a gl. in. l. j. ff. illius. j. de questio. s. cum quo. Bald. videt cõcordare per. de leaza. in. d. c. gravis. ad fi. a ad pre dicta vide matthe si. in suis notabi. clg. vel. clxj. adde bar. in tractatu de quest. vbi tenet id quod hic ipse tenet a gl. addẽ qđ tortura indebite facta a principio nõ vitiat reliquũ processum valide a postea factũ gloſ. est not. a ibi Bal. in. l. j. in fine. C. eodem titu.

¶ Adde plenius a per eundẽ Aleg. a consi. v. j. lib. a cõsi. j. lib. iij. a an cõfessio facta in tormẽtis si aliter nõ constet de crimine fit sufficiens ad condẽnationem vide omnino Pet. de ancha. consi. xxij. incip. videretur prima facie.

¶ Quero aliquis citatus. No. qđ si quis citatur a dat fideiussorem superuenientibus indicijs debent capi pignora. scilicet si non comparet personaliter. plus singu. dicit Bal. in. l. fi. C. de cura. fur. qđ debet capi filius eius: quia verisimile nũc est quod cõparebit a cõfitebitur. c. affertur mihi gladium. de presumptio. et faciunt que habentur per Bart. a ibi etiam dixi in. l. fi. j. de bis qui sibi mor. consci. a vide per docto. in l. qui aliena. ff. de acquirere. aduerte quia posset esse alius in remedium quando crimen esset intentatũ ciuiliter. quia procedetur ad missionem in possessionem sicut in ciuilibus. arg. l. absentem. de penis: sed do. Anto. in. c. tue. vt lit. nõ contest. tenet glo. fi. Joã. an. ibi. a vide Bal. in. l. absentem. prealleg. ff. colũ.

¶ Qui fine. Adde Ludo. roma. consil. viij. incipien. viso facto propositione. Andre. Barba.

¶ Qui fine. Et no. qđ in ciuili non potest deueniri ad tormenta nisi veritas aliter haberi nõ posset. nec in crimina. vbi nulla precedit presumptio. iij. q. vj. non solet. s. eo. l. diuus. a in. d. l. ej libero. a ad primum dictum vide. s. eo. l. diuus. a no. in. d. l. ej libero.

c ¶ Eruendã veritatẽ de bis indicijs vide aliqua in. c. iij. loco. de probatio. a vide Bar. a Ang. in tracta. de. q. a qđ no. do. Joã. de imo. in. l. si qs post. s. de test. a. s. eo. in. l. de minore. l. tormẽta. a qđ dicit Barto. in. l. ej hoc ad fi. s. furti aduer. nau. cau. sta. nisi sint indicia dubitabilia. vt per Bar. in. l. scientia. C. de probatio.

d ¶ C. s. si tu titium. Adde qđ dicit Barto. in fi. in. l. fi. de in lit. iur. qđ si aliquis modus esset probandi per iuramentum qđ faceret semiplenã probationem in ciuilibus. illud enim faceret indicium ad torturam quod si aliquis confessus est se admisisse titio centum vt eum de morte patris sui non accusaret vtrum existente tali confessione possit poni ad torturam. Bar. in tracta. de. q. Bal. in. c. j. s. iniuria. in ver. seu furtum. de pa. iur. fir. dicit se putare qđ si talis laboraret infamia possit poni ad torturã. nam vehemẽs infamia etiam sine aliquo indicio sufficit ad torturã. vt habetur extra de pur. cano. in. c. si quis. per Jnno. ad boc. s. de proba.

7 Jndicium debet probari per duos testes.
Unus testis integer qui deponit de maleficio ipo facit indicium: alias secus.
Parti debet dari copia indiciorum.
8 Jndicia habita super inquisitione generali non preiudicant reo contra quem fit inquisitio specialis si repetantur.

b ¶ Si fine. b Pone casum vtra aliquẽ pcedit p inquisitionem vtrum possit torqueri. respondẽt qđ non nisi precedentibus legitimis indicijs. b. d. et sic hic loquunt quando proceditur per inquisitionem. dicitur hic nisi aliquibus suspicionibus ꝛc. et sic innuit quod ex suspicionibus quis dãnetur contra. j. titu. j. l. absentem. dicit glo. qđ ex suspicionibus qs torqueat ad eruendã veritatẽ non tñ ex suspicione qs dãnat. ideo dico hic qđ sunt q dã iudices stulti q statim cũ bñt indicia 3 reũ cogunt eũ ad cõfitendũ: certe hoc nõ 3 fieri. qđ cõdẽnarẽt eũ ex indicijs a suspicionib⁹: sed 3 adhibet re torméta cũ moderamine a ex istis veritatẽ inue stigare. a ita iã feci pluries fieri. sed habita tortura nõ inueniebat aliqđ absoluebã eũ. a hoc faciebã scribi i actis habita tortura cũ moderamine nõ reperi eũ culpabile. a hoc ne tpe syndicat⁹ possit dici tũ debuisti eũ torqre: 3 qđ b de suspicionib⁹ a indicijs fit mẽtio. ió circa iudicia aliq videam⁹. ¶ Et ad enidẽtiã scias 3 q nicq de maleficio fit ingstitio gñalis nõ 3 certã psonã. nicq de maleficio pcedit spãliter a certa psonã. primo casu anteq̃ ad inuestigationẽ aliquã. pcedat 3 stare de maleficio vt. l. si is qui. ff. si tu titiũ. 9s. de fur. a ideo rectores mittũt militẽ vel aliũ officialẽ ad videndũ homi nẽ mortuũ a videndũ vulnera: a hoc faciunt scribi vt sup hoc possit postea iquiri. puto tñ qđ sicut fama est sufficiens⁹ vt possit specialiter ingri contra aliquem vt dixi in. l. ij. ff. si publico⁹. s. de adulte. ita fama de maleficio est sufficiens vt possit de maleficio fieri inquisitio generalis. quid enĩ si fama est quod fuit factũ m agnũ furtũ: a nõ põt constare iudici directo de maleficio bñ sufficit fama habita certitudie de maleficio vt fama iudex põt mittere p vicinis. nã vicini debẽt verisiliꝛ scire potius quam alii. vt. l. si ita. in fi. ff. de fun. instru. not. in. l. iij. circa princi. ff. de testi. a extra de psumptio. cũqꝫ. a not. qđ sing. dicit Bal. in. l. fi. in vlti. colũ. C. de proba. qđ vbi probatio fit indicatiua boc est indiciũ qđ est minus q̃ semiplena probatio tunc est verum qđ potest deueniri ad torturam. a ita demum deuenitur si talis est vilis persona. a ita intelligit gl. in. d. l. cum probatio. secus si esset vir grauis a bone fame: quia qualitas precedentis vite elidit huiusmodi indicium. l. non omnes. s. a barbaris. de re milita. c. cum in iuuenture. de psump. qđ no. a an iudex ex vera a infallibili conscientia deficientibus alijs probationibus torquere possit. vide Bal. in. d. l. am pliorem. C. de appel. a dicit Bal. in. l. ij. in. j. col. C. quo. appel. post Joã. and. quem ipse refert qđ est in arbitrio iudicis an indicia sint sufficientia. de quo vide Bar. in trac. de quest. in fi. qui sibi est contrarius hic bi cijs. vide plene circa hoc Pau. de leaza. in. d. cõmento. c. gravis. de deposito. a adde qđ in occultis iudex 9 esse facilior ad tormenta fm Bal. in. l. iij. C. de epi. audien. ad qđ facit quod no. in. l. fi. C. de proba. et in. l. si qui adulterium. C. de adulte. qđ in his que cõmuniter secrete fieri cõsueuerunt pcedit ex coniecturis a presumptionibus vt traditur in. l. fi. C. de pericu. tut. vbi glo. no. a per Bal. in rub. C. de pba. a de mate. que indicia requirant no. Pau. de leaza. in cõmẽto. c. gravis. de deposito. ¶ Et no. qualiter dari 9 tortura ad purgationem indicioꝝ. dicit etiã Ang. in. l. mili. C. de. q. qđ probatio bone fame purgat indiciũ. a vide Barto. in. l. iij. ff. sed ex improuiso. j. de re mili. a dicit Bal. in. c. j. s. indices vero. per eum cuius interesset. alle. glo. in. l. cum seruum. C. de ser. fugi. retuli. post Bar. in. l. iij. ff. in eum. s. de dam. infec.

¶ Adde qualia debent esse indicia ad torturã eunde consi. v. j. lib.

¶ Est sufficiens. et vide not. in. l. lege corne. ad filleia.

c. s. si publico. Adde Bar. qui illum tex. in. l. j. s. item illud. ad filleia. a vide tex. qui est bonus in. d. l. lege cornelia.

vilis a valde diffamatus ad minus hui⁹ segni

Sappha Hippo. in gne hel. s. diligentes. m. 196. segnis. m. tract. sindi. fo. 258. col. 2. s. vnt versiculus. mi. fine.

Ho. de conscientia iudicis

Universidad del Rosario Archivo Histórico

Secunda Bartoli super Digesto nouo.

et vide Bal. in c. veniens. j. ad fi. de testi. ⁊ consi. cccxcvij. in v. parte.

Andre. Poma. a ¶Quero vtrū. vide Alexan. in l. ij. col. j. in fin. C. de cōfi. bo. ti nō baberet locū in indicijs receptis sup generali iquisitione nisi illa postea reiteraret in speciali ingsitione, ita dicit Ange. in l. ſtio nis. ff. eo. ⁊ vide Lepol. cōſi. lxvj. per totū ⁊ seq. ⁊ Barb. gl vij. col. xij. vo. j. et col. xxij. et colū. xxiiij. ⁊ vide Paⁿor. in c. j. col. j. de depo. ⁊ in c. cū cōdenatione. de reg. iur. et q testes debeant examinari parte citata. vide Alex. cōſi. clxxij. a col. ij. ad fi. vol. ij. ⁊ bal. in l. j. invlti. col. cōia de lega. et Ange. in. l. milites. C. eo. et vide q ponit Bart. de vilib⁹. et in l. j. ſ. iiij. col. C. de ſum. trī.

a ¶Quero vtrum. An debeat fieri ō indicijs parti copia. hic habes q c fic. ⁊ sequit an. l. ſi vacātia. i. xxvij. colū. C. de bo. vac. lib. ⁊ Item dicas q ꝓ fieri copia in quisitionis. prout no. plenius per illū text. in l. ij. C. de ꝛ ede. ⁊ ibi vide que dixi in l. ij. ſ. j. de iure fiſ. et ad ista adde Bald. in l. ij. C. vt lit. pē. et vide Inn. in. c. ꝓ tuas. de test. dicit ange. in. l. milites. C. eo. qō probatio bone fame facit purgare indiciū quali ter purgenť indicia. vide Ange. in d. ſi vacantia. in vij. char. et ꝓ bar. in l. ij. ſ. ſi publico. ff. de adul. ⁊ qd de copia diffama tionis per Ange. in. d. l. ſi vacātia. et dum dicit Bar. q debet dari copia indicioū an interim ſuſpendatur tortura vel differat. vide ipm bar to. in tractatu de queſtio. et pau. de liaza. in. d. c. grauis. de depoſito. ⁊ no. qō adminicula dicunť vehemētia indicia. c. cū dilectus. de ſucceſ. ab inteſt. ⁊ per Bal. in l. ſi. in. iij. col. fami. berci. et quid ſit adminiculū ⁊ qd coniectura ⁊ qd veriſimilitudo. per Bal. in. l. ea quidē. in. iij. col. C. de accu. Adde vt plene per eūdem Alex. conſi. v. lib. j.

b ¶Quero an. Et an indicia habita ſup generali ingſtitiōe prēiudicēt reo adde ang. in. d. l. ſi vacātia. in. vij. char. ⁊ faciunt no. in. l. marit⁹. ff. e. ⁊ qō digi post Bar. in l. ij. ſ. ſi publico. ff. de adul. ⁊ iſtis adde Bart. in l. j. ſ. q queſtionē. ff. e. Bal. in l. iubem⁹. in. iij. col. C. de pba. ⁊ Jnno. in. c. ꝓ ingſtionē. de elec. Bal. tñ in l. obſeruare. ſ. pſicſci. in. vj. q. ff. de offi. pꝛocōſu. videſ dicere ꝑ Bar. hic. ſed mihi plus placet opi. Bar. adde etiā bar. hic ⁊ Sali. in l. ſi. ad fi. C. de qſtio. ⁊ an teſtes recepti ſupſama ad ingſtionē formādā. pſint ad cōdēnationē. vide bal. in addi. ſpe. in ti. de ſen. in fi. ⁊ vi de an teſtis faciat indiciū. ff. in l. maritus. in apoſtil. ⁊ an ad examinatio nē teſtiū ꝑ pars adeſſe. vide bar. in l. j. ſ. qui ſtioni. ff. e. ⁊ Bal. in. d. l. in bem⁹. in. iij. col. C. de pba. ⁊ ꝓ Jnno. in. c. per inquiſitionē. de elec. ꝓcalle.

c ¶De penis. quando eyno delicto imponatur pena dupleg. vide bar. in l. quid ergo. ff. pena grauior. de bis qui no. infa. et vide poſt Barto. in l. ſenatus. ff. de accuſa.

d ¶Quoties. ſcōo oppo. vide in l. ſi qs in ſeruitute. ff. de fur. ⁊ vide de hoc cōtrario no. per Bar. in l. oēs populi. in. v. q. prin. ff. de iuſti. ⁊ iure. in v. iuxta predicta q̄o ⁊c. ⁊ iſtud q̄o ō̄z ꝓ in delictis inſpicit tēpus delicti. vi de no. in l. j. ff. an bona. j. de iure fiſ. ⁊ ponit bal. in l. j. C. an ſeruus ex ſuo facto. ⁊ Bar. in. d. l. oēs populi. vſic. iuxta ꝓdicta q̄o qd in delictis. ⁊ in l. ſi qs in ſeruitute. ff. de fur. in principio. ff. de fur. et do. Benedi. de plumbino. in l. ſtatuliber a cete ris. in principio. et ibi digi. ff. de ſtatuli. Bal. in l. propter. C. de adul.

¶Arbitrio iudicis. ſed iſtud vide tur contra. d. l. in iuriarū. iuncto eo qō not. Bart. in l. ſi. ff. de ininr.

¶Juxta ꝓdicta. vide Jo. de imol. in conſi. cxxvij. de effecto diō poſt de lictum. et in conſi. clxiij. Aud. barb.

¶De illa. q. quā do poſt delictum gs eſt effect⁹ cleri cus a quo oꝛ ꝓ puniri. vide Bart. in l. adulter. ſ. j. ff. de adul. ⁊ vide Bart. et doc. in. l. cū que dam puella. de in riſci. om. iudi. et facinnt hic dicta an ſi aliqs eſt effectus furioſus poſt delictū cōmiſſum qd debeat puniri. vide Bal. in. l. furioſum. C. q teſta. face. poſ. et de bac. q. etiā quid ſi non efficitur cleri cus: ſed alia perſona eccleſiaſtica. vi de Fede. de ſenis. in conſi. ciij. et qō legitur ⁊ not. in. c. perpendimus. de ſen. excō. maxime ꝑ do. Cardi et qd ſi intranit religiō nē nō tñ fuerat religioſus. vt quia erat infra annum ꝓfeſſionis. dic qō incōtinēti eſt exēptus a curia ſeculari nec etiā punit⁹ et clericus. ⁊ ſtatus ei⁹ eſt in ambiguo. an ſit futur⁹ clericus vñ id qō ſibi ſecurū eſt inſpicere debem⁹ quo ad penā. l. ſtatuliber. ff. de ſtatulib. ſm ang. hic. ⁊ qd de laico debitore qui per ſtatutū ciuitatis qnqueñio ꝓſcripſerit nunqd cōtra creditorē ſi poſt iſtud fact⁹ eſſet clericus ꝙeniat in eccleſiaſtico foro ita q nō poſſit ſe tueri iſto ſtatuto. vide Jo. an. in. d. c. i. de excep. li. vj. in no uel. ⁊ ad ꝓdicta adde bal. in. l. crimē. C. de oꝛdi. cogni. dicit tū Bal. ſing. i. l. j. an ſeruus ex ſuo facto. q ſi qs vouerit ingredi religionē poſtea cō miſit maleficiū deinde ingreſſus eſt religionē q certe certe indiſtincte tūc po terit puniri a iudice laico ſm opi. Dy. ⁊ q nō ꝓoſit aſſumere clericatū poſt delictū. eſt text. vbi Bal. i. l. ſi quis decurio. C. de decu. ⁊ ibi no. bal. quid ſi clericus poſt illud delictū amiſit priuilegiū clericat⁹ qs cognoſcet. vide Bal. i. l. affinitatis. i fi. C. cōia de ſucceſ. quid ſi iudex excōmunicauit titiū ſub cōditione, deinde pendēte cōditione titius efficitur de foro alterius demū venit cōditio an ſit excōdicatus. vide Jo. an. in regula cū ſint partinm in mercu. Adde an delinquēs factus clericus debeat per laicum condēnari. Oldra. conſi. iiij. incip. quod laicus.

Andre. pomate. a ¶Erit igitur ꝓ ſumptio. vide Ro. conſi. viij. col. j. ⁊ Fely. in. c. literas. col. j. de pſum. ⁊ Barb. cōſi. xliij. col. v. vol. j. ⁊ xlij. col. j. vol. iij. ⁊ col. ij. vbi dicit qō in cauſa accuſationis pōt iudex ex officio ſuo tales interrogationes facere etiā acculatore non peteñ.

¶Veniamus ad indicia ſpecialia. ⁊ ſciasi materia qō nulla alia indicia ſunt ſufficientia ad ponēdum clericum ad tortura nā niſi ſit infamatus ō crimine. ita dicit. d. Ant. ⁊ cōi ter oēs in. c. j. de poſtu. et q ſunt q nō poſſunt torq. ⁊ ri precedentibus a indicijs vide poſt Bar. in. l. j. C. eod. Et de iſta materia vide aliquid p ſali. in. l. ſciant. C. de pbatio. ⁊ vide multū no. Bart. ⁊ l. ij. ſ. de fur. ⁊ per Bal. in. l. metū. ff. qō met. cau. poſt bar. ⁊ q ibi digi et gl. in. l. ſi. C. fami. hercif. in. l. ſi. ſ. de beredi. inſti. ff. l. l. ſi. C. de pba. et qō no. Bal. in. l. egcusationi. in princi. de egcu. tu. Ly. in l. de tomētis. C. de. q. Bal. in. l. ne qꝭ natales. C. de pbatio. ⁊ j. l. j. C. de collu. detegē. ⁊ in l. j. C. de ſent. q̄ ſi cē ne cer. quā. ⁊ in l. data opera. C. q accuſa. ⁊ in l. ij. C. quoꝝ appe. in. l. d ſeruos. C. de teſti. et q ibi digi poſt Bar. ⁊ in tract. de qſtio. bal. in. l. egcipiunť. ad ſill. qō not. ⁊ adde quod ſtat i arbitrio iudicis que indicia dicantur ſufficientia ſm Bar. in. l. ij. C. quo. app.

c ¶Eſſe ſufficiētia. Et vide Bald. in. l. non boc. C. vnde legi. vbi dicit qō vbi aliquid frequēter ⁊ facile ab alio contingit abeſſe: tunc eſt leue indicium: ſecus ſi frequēter ⁊ facile contingit abeſſe: quia tunc eſt graue indicium. ⁊ indicia ſpecialia que ſunt cōtra aliquē vt poſſit poni ad tortu ram vide in. l. ſi. C. fami. herciſcun.

d ¶Poſſunt elidi. Et qualiter purgantur indicia ⁊ ad ſe. q. vide. Ange. in. vij. charta. ⁊ faciūt no. ff. e. in. l. maritus. ⁊ vide poſt Barto. in. l. ij. ſ. ſi publico. de adul. ⁊ ad. q. de qua hic. adde Bal. i. l. ij. C. de decu. ⁊ l. ij. vt lit. penden. ⁊ vide per Jnno. in. c. per tuas. de teſti.

e ¶L. capite quinto. quid ſi reperiť homo mortuus ante domū tuā an ſit ꝓſumptio cōtra te. vide qō no. Bar. in. l. j. ff. de via publica. Jtē ꝓſumāt interfectus a ſuo inimico. vide Spec. de ꝓſumptio. ff. j. ⁊ romanus ponit in. l. j. ſ. hoc reſcripti. ff. ad ſill. ⁊ Bar. in tract. de. q. ⁊ ſi aliqs reperiatur mortuus in ſtrata preſumiť mortuus ab illo q multū frequentabat ibi ſm doc. in. l. iuſto. in princ. de yſuca. p illū text. ⁊ vide qō no. Ang. i l. j. C. ſi qs imperatori maledigerit Bal. i. l. j. C. de pba. ⁊ an fama ſit ſufficiens indicium ad tortura. vide in. l. de minoꝛe. ſ. tormenta. ff. eo.

f ¶Ponere caſum. vide etiā p do. meū in. l. metum. C. qō met. cau. ⁊ vide Bar. circa hoc in. l. ij. in princ. de fur. ⁊ vide Bar. in. l. ediles. de via pub. ⁊ quid ſi reperiť homo mortuus ⁊ neſcitur a quo ſed probatur qō ſuus inimicus dixit ſe ſuam iniuriā vindicaturū: an iſta verba ſint ſufficientia ad probandū homicidiū factū ab iſto. Sali. tenet qō non in. l. j. C. de bis qui. vt indig. vide Bar. j. pꝛi. col. Ly. ⁊ Bal. in. l. metū. C. quod met. cau. ⁊ Bal. et Jmo. in. l. ſi. ff. de bere. inſti. Item quid ſi aliquis fuit minatus ⁊ poſtea reperitur occiſus de quo dic vt per Bal. in. d. l. metum. C. quod met. cau. ⁊ ibi Alex. ⁊ Jo. an. ⁊ Spe. in ti. de preſump. ſ. j. ver. ſꝫ pone. ꝓ Ant. de but. in. c. iij. loco. de pba. ⁊ in. l. ſi. dicit Bal. ⁊ Jmo. an ſi quis viſus eſt exire cum gladio ſanguinolento de domo alicuius. ⁊ ibi reperiatur homo mortuus an illud ſit ſufficiens indicium. ⁊ vide Bal.

g ¶Quero vtrū. vide Alex. in. l. ij. col. j. in fin. C. de cōfi. bo. ti nō baberet locū in indicijs receptis ſup generali iquiſitione niſi illa poſtea reiteraret in ſpeciali ingſtitione, ita dicit Ange. in. l. ſtio nis. ff. eo. ⁊ vide Lepol. cōſi. lxvj. per totū ⁊ ſeq. ⁊ Barb. gl vij. col. xij. vo. j. et col. xxij. et colū. xxiiij. ⁊ vide Paⁿor. in c. j. col. j. de depo. ⁊ in. c. cū cōdenatione. de reg. iur. et q testes debeant examinari parte citata. vide Alex. cōſi. clxxij. a col. ij. ad fi. vol. ij. ⁊ bal. in. l. j. invlti. col. cōia de lega. et Ange. in. l. milites. C. eo. et vide q ponit Bart. de vilib⁹. et in l. j. ſ. iiij. col. C. de ſum. trī.

a ¶Quero vtrum. An debeat fieri ō indicijs parti copia. hic habes q c fic. ⁊ ſequit an. l. ſi vacātia. i. xxvij. colū. C. de bo. vac. lib. ⁊ Item dicas q ꝓ fieri copia in quiſitionis. prout no. plenius per illū text. in l. ij. C. de ꝛ ede. ⁊ ibi vide que dixi in l. ij. ſ. j. de iure fiſ. et ad ista adde Bald. in l. ij. C. vt lit. pē. et vide Inn. in. c. ꝓ tuas. de test. dicit ange. in. l. milites. C. eo. qō probatio bone fame facit purgare indiciū quali ter purgenť indicia. vide Ange. in d. ſi vacantia. in vij. char. et ꝓ bar. in l. ij. ſ. ſi publico. ff. de adul. ⁊ qd de copia diffamationis per Ange. in. d. l. ſi vacātia. et dum dicit Bar. q debet dari copia indicioū an interim ſuſpendatur tortura vel differat. vide ipm bar to. in tractatu de queſtio. et pau. de liaza. in. d. c. grauis. de depoſito. ⁊ no. qō adminicula dicunť vehemētia indicia. c. cū dilectus. de ſucceſ. ab inteſt. ⁊ per Bal. in. l. ſi. in. iij. col. fami. berci. et quid ſit adminiculū ⁊ qd coniectura ⁊ qd veriſimilitudo. per Bal. in. l. ea quidē. in. iij. col. C. de accu. Adde vt plene per eūdem Alex. conſi. v. lib. j.

b ¶Quero an. Et an indicia habita ſup generali ingſtitiōe prēiudicēt reo adde ang. in. d. l. ſi vacātia. in. vij. char. ⁊ faciunt no. in. l. marit⁹. ff. e. ⁊ qō digi poſt Bar. in. l. ij. ſ. ſi publico. ff. de adul. ⁊ iſtis adde Bart. in l. j. ſ. q queſtionē. ff. e. Bal. in. l. iubem⁹. in. iij. col. C. de pba. ⁊ Jnno. in. c. ꝓ ingſtionē. de elec. Bal. tñ in l. obſeruare. ſ. pſicſci. in. vj. q. ff. de offi. pꝛocōſu. videť dicere ꝑ Bar. hic. ſed mihi plus placet opi. Bar. adde etiā bar. hic ⁊ Sali. in l. ſi. ad fi. C. de qſtio. ⁊ an teſtes recepti ſupſama ad ingſtionē formādā. pſint ad cōdēnationē. vide bal. in addi. ſpe. in ti. de ſen. in fi. ⁊ vide an teſtis faciat indiciū. ff. in l. maritus. in apoſtil. ⁊ an ad examinatio nē teſtiū ꝑ pars adeſſe. vide bar. in l. j. ſ. qui ſtioni. ff. e. ⁊ Bal. in. d. l. in bem⁹. in. iij. col. C. de pba. ⁊ ꝓ Jnno. in. c. per inquiſitionē. de elec. ꝓcalle.

c ¶De penis. quando eyno delicto imponatur pena dupleg. vide bar. in l. quid ergo. ff. pena grauior. de bis qui no. infa. et vide poſt Barto. in l. ſenatus. ff. de accuſa.

d ¶Quoties. ſcōo oppo. vide in l. ſi qs in ſeruitute. ff. de fur. ⁊ vide de hoc cōtrario no. per Bar. in l. oēs populi. in. v. q. prin. ff. de iuſti. ⁊ iure. in v. iuxta predicta q̄o ⁊c. ⁊ iſtud q̄o ō̄z ꝓ in delictis inſpicit tēpus delicti. vi de no. in l. j. ff. an bona. j. de iure fiſ. ⁊ ponit bal. in l. j. C. an ſeruus ex ſuo facto. ⁊ Bar. in. d. l. oēs populi. vſic. iuxta ꝓdicta q̄o qd in delictis. ⁊ in l. ſi qs in ſeruitute. ff. de fur. et do. Benedi. de plumbino. in l. ſtatuliber a cete ris. in principio. et ibi digi. ff. de ſtatuli. Bal. in l. propter. C. de adul.

¶Arbitrio iudicis. ſed iſtud vide tur contra. d. l. in iuriarū. iuncto eo qō not. Bart. in l. ſi. ff. de ininr.

¶Juxta ꝓdicta. vide Jo. de imol. in conſi. cxxvij. de effecto diō poſt de lictum. et in conſi. clxiij. Aud. barb.

¶De illa. q. quā do poſt delictum gs eſt effect⁹ cleri cus a quo oꝛ ꝓ puniri. vide Bart. in l. adulter. ſ. j. ff. de adul. ⁊ vide Bart. et doc. in. l. cū que dam puella. de in riſci. om. iudi. et facinnt hic dicta an ſi aliqs eſt effectus furioſus poſt delictū cōmiſſum qd debeat puniri. vide Bal. in. l. furioſum. C. q teſta. face. poſ. et de bac. q. etiā quid ſi non efficitur cleri cus: ſed alia perſona eccleſiaſtica. vide Fede. de ſenis. in conſi. ciij. et qō legitur ⁊ not. in. c. perpendimus. de ſen. excō. maxime ꝑ do. Cardi et qd ſi intranit religiō nē nō tñ fuerat religioſus. vt quia erat infra annum ꝓfeſſionis. dic qō incōtinēti eſt exēptus a curia ſeculari nec etiā punit⁹ et clericus. ⁊ ſtatus ei⁹ eſt in ambiguo. an ſit futur⁹ clericus vñ id qō ſibi ſecurū eſt inſpicere debem⁹ quo ad penā. l. ſtatuliber. ff. de ſtatulib. ſm ang. hic. ⁊ qd de laico debitore qui per ſtatutū ciuitatis qnqueñio ꝓſcripſerit nunqd cōtra creditorē ſi poſt iſtud fact⁹ eſſet clericus ꝙeniat in eccleſiaſtico foro ita q nō poſſit ſe tueri iſto ſtatuto. vide Jo. an. in. d. c. i. de excep. li. vj. in no uel. ⁊ ad ꝓdicta adde bal. in. l. crimē. C. de oꝛdi. cogni. dicit tū Bal. ſing. i. l. j. an ſeruus ex ſuo facto. q ſi qs vouerit ingredi religionē poſtea cō miſit maleficiū deinde ingreſſus eſt religionē q certe certe indiſtincte tūc po terit puniri a iudice laico ſm opi. Dy. ⁊ q nō ꝓoſit aſſumere clericatū poſt delictū. eſt text. vbi Bal. i. l. ſi quis decurio. C. de decu. ⁊ ibi no. bal. quid ſi clericus poſt illud delictū amiſit priuilegiū clericat⁹ qs cognoſcet. vide Bal. i. l. affinitatis. i fi. C. cōia de ſucceſ. quid ſi iudex excōmunicauit titiū ſub cōditione, deinde pendēte cōditione titius efficitur de foro alterius demū venit cōditio an ſit excōdicatus. vide Jo. an. in regula cū ſint partinm in mercu. Adde an delinquēs factus clericus debeat per laicum condēnari. Oldra. conſi. iiij. incip. quod laicus.

a ¶ Cōcludit Dy. vide bonū tex. in arg. in l. auia. ff. ff. ō mune. & bono. & in d. l. semper. ff. diuus. ī. de iure immunitatis.

b ¶ Quod non prosit. & ista faciunt in priuilegium superueniēs trahatur ad litem pendentem dic aut est procurat. ū. non extenditur. vt in l. cū quedam puella. hic allega. in. c. dilectus. vt lit. penden. secus si nō fuisset procuratus. vt est text. bonus in l. j. ff. qui autem. in prin. et ibi not. ff. si quis cautio. et facit. d. l. tutor ī prin cipio. & l. idem vl pianus. in fin. de excu. tuto. hic allegat. et ibi no. bar. et per hoc patet q fi dicat statutus quod potestas sic iudex hoc idē videtur quod procedat summarie et de plano pone b quod est inchoata causa ꝓtra mulierem. & causa pēdente maritus est mortuus certe q superuenit priuilegium & non fuit procuratum tunc extendit ad ipam causa pēdente. nō obstante. d. l. cum quedam. quia ibi fuit procuratum recipiendo virum alteri⁹ domicilij. & vide extra vt lite pendente. c. fi. dic vt ibi dixi post Petrum et Ly. et Jmol. in l. si rem meam. de verbo. obligatio. et per Bald. in l. ij. C. 4 vt lite pendente. et l. adulter. ff. si eo tēpore. ff. de adul. c et in l. deo nobis. C. de epis. et cleri. not. quod dicitur hic de degradatione de qua ī posito nostro. vide nota. in l. presbyteri. la. ij. et ibi Bart. C. de epis. et cleri. in ant. d causa que fit cuꝫ more. per glos. & Barto. in l. quod ait. ff. 1 ignominiose. ff. ō infa. vide ibi.

c ¶ Adilites gaudentes. Adde qō not. Bal. in. c. j. de eo qui ar. belli. de e posuit. in vsibus feud. vbi dicit qō non mutauit statum: sed vere loquitur ibi de militibus gaudentibus quibusdam immunitatibus. et vide in l. semper. ff. j. de iure immuni. idem Bal. in dicta l. officiales. C. de epis. & cleri.

d ¶ Illis insignijs. Adde Salice. in l. iij. in iij. columna. C. de infami. vbi no. loquitur.

e ¶ Est maior quauis. Sed quid si partem pene pecuniarie soluere potest an et quando luat penam in corpus. vide Bald. in l. cum fit. C. de sepulcro vio. & de hac materia vide Bal. in l. fina. ff. de in ius vocan. & in l. quicunq;. C. de ser. fugi. in. ij. col. in versi. & propter ea scias tē. & in. vij. col. in versi. sed dubitatur. cum seq. & an sit opus ponere in libello q fi nō potest soluere et nat in corpus. tenet Ly. q nō in. l. j. in. xvij. q. C. de iniurijs. quem sequitur do. Fede. in. l. fi. ff. de in ius vo. & istis adde Sali. in. l. iij. in iiij. col. C. de infa. ibi quelibet corporalis est grauior. idem tenet Sali. in l. & si seruior. C. de infa. & Alng. in. l. si quis id quod. de iurisdi. om. iudi. et facit optime tex. in. d. l. decuriones. de infa. quod no. bene.

f ¶ Eū. vide Bart. in. l. iudex. i prin. de re iudica. et vide in. l. si quis filio exheredato. in fi. irritus. ff. de inusto rupto & irrito testa.

¶ Pregnantis. Et ratio huius. l. est q magis nascitur reipublice quam pene. vt in l. j. ff. si ea. ff. de vē. in posse. mit. et ibi vide omnino Barto. limita tamen vt per Bald. in. l. excusatur que est. l. ij. ff. munerū. per illum text. no. de excu. tuto. non habere locum vbi esset effecta pregnās post captiuram quod nō puto verum: q; pur babet locum huius text. ratio sc; propter partum: et per not. per bar to. in dicta. l. ij. et ibi dixi in. d. l. ij. ff. munerum. tertio q; si post partum differt execu tio dum stat in cōcubitu. ergo tanto magis ante. et ratio huius. l. est quia magis nasci tur reipubli. quaꝫ pene. l. j. ff. si ea. de vent. in pos. mit. vbi vide omnino Bart. vtrum mulier iacens in partu debeat puniri. idem tenet domi. Alexan. in dicta l. ij. ff. si non propter. & facit in materia. l. iter stipulantem. ff. fina. de verbo. obli. quando tamen differt pena vide per Ludo. ro. in rubri. in ff. de re iudica. & vide vnum not. in l. j. et ibi no. Bar. de bonis dam. et ibi vide glos. ordi. in. l. is qui reus. in glos. magna. de accusa. et ibi Bar. & domi. Abbas in. c. nisi specialis. de offi. delega. in pe nul. & vlti. col. & no. quod vbi equum videtur iudici propter veritatem gl terius crimnis indagandam poterit semper differri pena ſm Bart. in dicta. l. is qui reus. Item hoc intellige veruꝫ nisi iudici videretur quod esset calumniosa illa dilatio: quia tunc non debet supersedere. ita no. vo luit Bar. in. d. l. penul. ff. de accusa.

b ¶ Velit nutrire. An differatur executio pene. vide in. l. imperator. ff. de sta. homi. vide de materia que dixi post Barto. j. eodem. l. si quis forte in prin. & j. per Barto. et de dilatione executionis sententie criminalis posuit Bar. in. l. ij. ff. si. ff. de custo. reo.

qui pro

test soluere et nat in corpus. tenet Ly. q nō in. l. j. in. xvij. q. C. de iniurijs. quem sequitur do. Fede. in. l. fi. ff. de in ius vo. & istis adde Sali. in. l. iij. in iiij. col. C. de infa. ibi quelibet corporalis est grauior. idem tenet Sali. in l. & si seruior. C. de infa. & Alng. in. l. si quis id quod. de iurisdi. om. iudi. et facit optime tex. in. d. l. decuriones. de infa. quod no. bene.

f ¶ Eū. vide Bart. in. l. iudex. i prin. de re iudica. et vide in. l. si quis filio exheredato. in fi. irritus. ff. de inusto rupto & irrito testa.

¶ Pregnantis. Et ratio huius. l. est q magis nascitur reipublice quam pene. vt in l. j. ff. si ea. ff. de vē. in posse. mit. et ibi vide omnino Bart. vtrum mulier iacens in partu debeat puniri. idem tenet domi. Alexan. in dicta l. ij. ff. si non propter. & facit in materia. l. iter stipulantem. ff. fina. de verbo. obli. quando tamen differt pena vide per Ludo. ro. in rubri. in ff. de re iudica. & vide vnum not. in l. j. et ibi no. Bar. de bonis dam. et ibi vide glos. ordi. in. l. is qui reus. in glos. magna. de accusa. et ibi Bar. & domi. Abbas in. c. nisi specialis. de offi. delega. in pe nul. & vlti. col. & no. quod vbi equum videtur iudici propter veritatem gl terius crimnis indagandam poterit semper differri pena ſm Bart. in dicta. l. is qui reus. Item hoc intellige veruꝫ nisi iudici videretur quod esset calumniosa illa dilatio: quia tunc non debet supersedere. ita no. vo luit Bar. in. d. l. penul. ff. de accusa.

b ¶ Velit nutrire. An differatur executio pene. vide in. l. imperator. ff. de sta. homi. vide de materia que dixi post Barto. j. eodem. l. si quis forte in prin. & j. per Barto. et de dilatione executionis sententie criminalis posuit Bar. in. l. ij. ff. si. ff. de custo. reo.

1 ¶ Mulier pregnans non torquetur: nec decapitatur.

2 Tortura & executio sentētie corporalis late in mulierē que peperit differtur infra illos. gl. dies purgationis.

3 Executio mulieris que peperit differtur quousq; reperiatur nutrix que nutriat fetū: que debet solui de publico: si aliunde pecunia non potest haberi.

g ¶ Regnantis. Mo. quod non ꝺz fieri
1 executio ad mortem de muliere pregnāte nec debet torqueri: et sic partus prodeit mulieri cōtra. d. l. qui in vtero. ff. de sta. homi. Sol. prodest alij per quandam consequētiam non
2 principaliter. ¶ Quero ſ vtrum debeat differri pena infra illos. gl. dies in quibus mulier iacet recēs de partu. videtur quod sic. vt. l. ij. ff. si non propter. ff. si quis cau. gl. nō sol. Dy. soluit valde bene. dicit Dy. in hac. l. ponitur duo casus. primus q; differtur executio & in hoc nō debet differri executio infra illos. gl. dies: quia cessat ratio que hic ponitur propter partum: alius casus est de tortura: et tunc
3 debet differri quia tunc cum sit debilis moreretur et ideo iudex excedēs modū puniretur. debet ergo differre donec sit fortis ad torturaꝫ. ¶ Quero ſ qd
b si pariat: nec reperitur qui puerum velit nutrire. Respondeo siquidem non reperitur propter defectum pecunie quia non est qui velit soluere nutrici nutrix non reperitur gratis tunc debet solui nutrici de publico nec executio differatur. arg. l. j. C. qui pro premio lib. acci. & l. lege. ff. ad sille. sed ſ nō reperitur nutrix aliqua propter defectum persone tunc debet seruari mater ad nutriēdum donec nutrix reperiatur quia est ratio eadē in conseruādo eo iam nato que erat in cōseruando eo dū erat in ventre. arg. l. sed ſ is. ff. an autem. ff. ad car. & ita tenet Oldra. & ita dicit fuisse seruatum pa due.

g ¶ Damnatus ad mortem ſi aufugit peccat. Equalis est pena non accedenti ad confinia que est ei qui postq̄ non iuit non obediuit. Cui incūbit onus probādi quādo aligs cōtra ali quē dicit ipm non seruasse cōfinia & ille dicit q; sic. Licētiā reuertendi exulivel bānito concedit solus princeps vel ciuitas non recognoscēs superiorem vel ciuitas que habet licentiam condendi statuta. Item quilibet iudex ex causa iusta. Quid fit dicere commeatum remeatumq; ſ. eundi et redeundi. Licentia est data alicui eundi: an videatur data et renertendi: remissiue.

¶ Elegati. Not. tex. ibi. & hoc ita
1 &c. ¶ Oppo. & videt qō debeat duplicari tēpus nō in perpetuū damnari. vt. j. eo. l. aut dāna. ff. qui ſquis. Sol. hec intelligitur ſm illam quia hoc est verū quando duplicatio excede ret decennū. ¶ Ultimo no. hāc. l. ad questionem. primo dicit theologi ſ qō si aligs est dānatus ad
1 mortē & ipse aufugit quod peccat. hic videt tex. nā ille qui aufugit pena sibi impositā punitur acrius ergo apparet qō peccat. ¶ Alterius no. ſ qō equalis est pena nō accedentis ad cōfinia que est ei⁹ qui postq̄ iuit non obediuit. ¶ Circa hoc ſquero ego dico cōtra aliquem quod ipse nō stetit ad cōfinia a ipse dicit quod nunq; rupit confinia sed obediuit cui incūbit onus probādi. videtur q; illi relegato. nam cū ab initio esset in ciuitate presumit ibi sem per fuisse nisi probet se exiuisse. vt. l. fiue possidetis C. de proba. ¶ In contrarium probatur qui dicit euꝫ nō seruasse confinia seu rupisse cōfinia arguit cōtra eū delictū: vt hic patet. ergo ei incūbit proba tio. vt. l. ei qui. ff. de proba. & l. in executione. ff. q doolo. et. ti. breuiter dico hic sicut dicim⁹ de minori eta te. aut esti quis dicit se obseruasse vel nō rupisse cō finia: sed ad fundādam suam intentionē & ipse debet ꝓbare. aut aliquis dicit ipsum rupisse seu nō obseruasse confinia ad fundandā suam intentionē vel exceptionē: ille debet ꝓbare. vt. l. si minorē. C. de in integ. resti. mi. quod no. in. l. si vero. ff. qui pro rei qualitate. ff. qui satisda. cog. et. d. l. ei q. ff. de pro ba. ¶ Item dicitur hic in fi. ſ et nemo potest &c. Not. bunc tex. b qō relegato seu misso in exilium nō potest dare iudex licētiam veniendi vel qō reuertatur ſz solus princeps potest & non alius. & qō hic dicit ex aliqua causa. intelligatis q; causa iusta est volūtas principis: et ide intelligo in istis ciuitatibus Jtalie. q; ipsi sunt principes sibijpsis q; possunt exuli dare licentiā reuertendi. Idē puto de omnibus c ciuitatibus d que habēt licentiam condēdi statuta in istis negotijs magnis. nā ipsi possunt facere leges vt exules reuertātur tūc habebunt licentiā reuertendi autoritate legis & autoritate principis q sibi

1 ¶ Absens sine sit absens ante litem cōtestatam sine post quādo damnari possit in criminibus ca pitalibus.

2 Absens ante litem contestatam: sine post quando damnari possit in criminibus in quibus est pena a relegatione infra.

3 Contumacia sola: qñ sit plena probatio delicti.

4 Stantibus duobus statutis: quorum vno caneatur quod contumax habeatur pro confesso alio quod testis examinatus contra magnatez nō possit dargui de falso: et testis examinatus contra magnatem fuerit contumax an possit de falso condemnari.

5 Judex absentem etiam qui habetur pro confesso cōdemnare non potest quādo ipse liquet id de quo imputatur non esse maleficium.

¶ Absentem. Hec est bona
1 lex. primo ponitur dictum. secūdo ponit aliud dictum quod videtur primo dicto cōtrarium. tertio cōtrarietatem soluit. secunda ibi: sed nec de suspicionibus. tertia ibi: potest quis. ¶ Nota text. sanctus enim est &c. nota absentem in criminibus non damnandum. cōtra. C. de iudi. l. properandum. ff. j. fol. ibi in ciuilibus in quibus absens damnatur post lit. ꝓtesta. hic in criminibus grauioribus in quibus etiā absens post litem cōtesta. non damnatur ſm veram opi. quod tamen infra recitabo per questiones. ¶ Secundo oppo. de. l. seruum quoq; ff. publice. ff. de procura. soluit. illa intelligitur ſm istam. Item contra. C. eo. l. ne diu. fol. ibi speciale. alia specialia digi in l. j. in princi. ff. de requiren. re. ¶ Item opponitur. C. de adulte. l. quamuis indubitati. ff. vera opinio. Solue sic. ibi accusatus erat presens. & cōtra eū crimē erat probatus: sed accusator erat absens. vnde ibi nō profertur sententia in absentem. sed ꝓ ab sentem iam liquidato negotio. ¶ Item opponitur ff. titu. j. l. fina. solue vt ibi. ¶ Ulterius opponitur C. de requiren. re. l. j. respondeo libellus bene potest dari contra absentem non quod procedat contra eum ad condemnationem: vt hic. ¶ Jtē oppo. C. de accusationibus. l. absentem. solue. libellus nō datur ſz vt procedatur: sed vt requiratur & sic hoc modo intelligi debet. d. l. absentem. ¶ Venio ad

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶ Ad confinia. De pena non seruantis confinia. vide Bal. in. l. si possidonū. C. de infa. & j. eo. l. aut dāna. per Bar. Et hic plene de pena relegati vel confinati. quid de pena banniti quando reperitur in locis vbi bānum habet. dic quod hodie punitur pena deportationis. tex. est multuꝫ notabi. in. l. mathematicos. in fi. de episco. & cleri. an duplicet tempus. vide in. l. ita stipulatus. in antepe. co. j. de ver. obli.

¶ Andre. Poma.

b ¶ Not. bunc text. intellige autem q voluntas principis est iusta causa in his que sunt iuris positiui & in quibus ipse contrarium scribere ʒ potest ex sola voluntate secus i bis 4 quibus ex solavo luntate derogare non potest vt in bis que sunt iurisgentiuꝫ in illis requirit vera causa nō presumpta. Jta declarat ab bas in. c. que in ciuitate. de cōsti. et Ro. consi. ccclj. incipien. queritur primo an domini Auinionen⁹. ad fi. & facit text. in. l. 1 si testamētum. C. de test. vbi ad tollendum testamen 2 tū quod est de ingrentiū non suf ʒ ficit ꝓsumpta causa que presumit i principis rescripto & qō in rescripto principis presumatur causa. vide aliqua per Jaso. in repeti. l. quomin⁹. de flumi. in ij. char. & de pleni tudine ptātis pape. vide aliqua p Feli. in rubric. de constitu. colū. j. et ij. et in. c. j. col. vij. in. iiij. fallen. eo. titu. et in. c. ij in ecclesiarū colū. v. in 4 fi. versi. limita. iij. b et in. viij. colū. in xx. in ver. quinta cōclusio. et aliqua etiam per eum in c. cū inter. R. prio rem. col. iiij & seq. c de excep. et Rom. d xxxvij. et Anna. lxxx. et ibi addidi et Alegā. consi. ij. col. x. vol. ij. & barba. in. c. fi. col. xiij. de constitu. & ad hec omnino an si presumatur causa in principe. Aret. consi. clxiiij. col. iiij. & seq. & Jas. in. l. si testamentū. C. de testa. & Alegā. cōsi. j. col. iij. in prin. vol. ij. vbi dicit q; in principe presumit causa quando dispensat contra ius diuinum. & consi. vj. col. iiij. vbi dicit q; in principe legitimante presumitur causa licet secus sit in alio inferiore. vol. ij. & ibidem dicit in consi. lxxxvij. col. fi. eo. vol. vbi etiam ponit quando princeps rescribit contra ius diuinum. & cōsi. lxxxiiij. col. ij. vol. iij. vbi queritur an si princeps fecerit aliquez incarcerari presumitur quod iuste fecerit.

¶ Idem puto de omnibus. vide Aleg. consi. ij. in iiij. col. in princi. vol. j. Roma. in simili. lig. in. iij. col. in. v. dubio. & Alegā. xv. col. iij. in versi. & satis est. vol. v. & ad hec etiam vide vnum verbū Feli. in. c. quoniam contra. col. xiiij. in ver. quartus casus. de proba. & Barba. cōsi. xxiiij. col. vj. vol. ij. & xxvj. col. vj. vol. ij. & no. do. prepo. & ius ciuile. col. ij. ad ij. j. distin. do. Aleg. cōsi. xxxvj. col. ij. in fi. vol. j. & xxxvij. ad fi. vol. iij. vbi dicit q; in principe non seruāte cōtractum suū presumit causa. vide etiā aleg. cōsi. j. col. vij. in fi. & seq. vol. v. vbi dicit q; in imperatore et tenentibus locuꝫ eius presumitur causa. & consi. xvj. col. viij. in fi. vol. v. et Roma. consi. cccxxxvj. col. penulti. vbi dicit q; in principe statute aliquid generaliter vel specialiter sed motu proꝓio presumitur causa ad eo q; nō potest ꝓbari contrariū secus vero si statuerit ad postulationē partis et vide Barba. in c. q; tramitatione. colū. xxv. & seq. de offi. delega. & soci. ōino. col. xcvj. colū. pe. vbi declarat.

¶ Oibus ciuitatibus. Limita ciuitates non recognoscentes superiores sunt loco principis et pñt dare licētiam bānito redeundi in patriam. idem Bart. in. l. is qui reus. ff. de pub. iudi. et ibi fuit singulariter limita nisi bānitus alios bānitos multos in fortiam ciuitatis de q; bānit⁹ est ponere et q; tunc etiaꝫ alius iudex potest dare licentiā. text. est no. in. l. nō omnes. ff. fina. ff. de re mili. vbi Bart. et no. Bar. in. l. ibi speciale. alia specialia digi in. l. j. in princi. ff. de requiren. re. ¶ Item opponitur. C. de adulte. l. quamuis indubitati. ff. vera opinio. Solue sic. ibi accusatus erat presens. & cōtra eū crimē erat probatus: sed accusator erat absens. vnde ibi nō profertur sententia in absentem. sed ꝓ ab sentem iam liquidato negotio. ¶ Item opponitur ff. titu. j. l. fina. solue vt ibi. ¶ Ulterius opponitur C. de requiren. re. l. j. respondeo libellus bene potest dari contra absentem non quod procedat contra eum ad condemnationem: vt hic. ¶ Jtē oppo. C. de accusationibus. l. absentem. solue. libellus nō datur ſz vt procedatur: sed vt requiratur & sic hoc modo intelligi debet. d. l. absentem. ¶ Venio ad penul. de postu. et in. l. continuus. ff. cum quis. de verbo. obli. & adde q; si aliquis est banni tus ob contumaciam ipso purgante contumaciam debet rebanniri. tex. est no. in. c. ex literis. de consti. cum si. & in simili nullū tex. alleg. no. Bar. in. l. si quis adulterij. ff. j. ff. de adulte. per Archi. vj. dist. lapsis. no. Bal. & ro. in. l. puto. ff. si quis. ff. de postula. & facit tex. in. l. j. ff. si frater. de col. bo no. vide ꝓ huius declaratione quod no. Bar. in. l. cētesimis in vltimis verbis. ff. de ver. obli. que autez cōtumacia requiratur ad quem bannīe dum. vide Bar. in. l. j. ff. si. ff. si quis ius dicē. non obtē. vide glo. valde no. in cle. pastoralis. de re iudi. de eo q relapatus iuranit redire q; nō est p iurus si non redit. do. Pe. de florē. ponit in sua disputa. incip. inquisitus &c. & no. quod per banc. l. dixit Bal. in. l. j. C. de nundi. q; banniti non di

cuntur affidati in nundinis etiam si iniuste sunt banniti. adde predictis quod dixi in.d.l.i.§.fi.ff.siquis ius dicen.non obtempe.

a ¶Nec habetis. ¶Nunc teg.in.l.absentem.in prin.alleg.Bal.in.l.si tut or. C.de peric.tuto quod dicitur liquidissima probatio presumptio.l. vt est glos.etiã in.d.l.si tutor.de quo ibi vide Bal.& que ibi scripsi.nam probaf bic: quia in criminalibus sola fua fpicio non sufficit b vt bic dicitur. & l. fi.C. de pba. & tamẽ sufficit psumptio iuris.l.fi qs adulterij. C. de adulte.& eodẽ modo dicit esse de pbatione apparente ex coniecturis per.l. imperator ff.de leg.j.& l.figs ipocuples. de manu. testa. ad scõm bic habetf no. qõ qs nõ debet dãnari ex psumptio cnibus vel ĩdicijs. vt habetur p bar to. in.l. admonendi. in.§.col.de iu reiurã. Sed vide tur contra teg. in l. lege aquil. fi de leiũ ibi ad suspicionẽ. ad.l. aquil. sed ibi non dãnatur sed solum fit quo ad examinationem ad perpetuam rei memoriam. et de materia in.c. afferte. de psum. & in.c. cuz contingat. de here. vide Bar. in.l. quod nerua. ĩ. vj. q.§. deposi.

b ¶Et presumptionibus. vide in.c. excõmunicamus. cum gl. in ver. cõdẽ netur. de fer. ideo dicit Flico. de mata. Bal. & Sali. in.l.fi. in prin. C. de pba. quod ex ĩdicijs indubitatis dãnari quis potest. ad qõ facit qõ not. Bal. & Jmo. in.d.l.ij. de here. insti. & Bar. in.l.ij.§. de fur. in prin. p Jnn. in.c. qr verisimile. de presump. & adde qõ no. Bal. in.l. siue possidetis. magime in. fi de pba. & vide oino Bar. in.d.l. inter accusatorẽ. §. de publi. iudi. alleg. in.l. fi. per Bal. i.l. fi. C. de pba. in vlti. col. vbi fm eũ qñ iudex cõdẽnat ex nõ plena ꝓbatione sed nõ potest cõdemnare. punit corpora liter fm eũ. alle. Jnno. in.c. qr verisimile. de psump. & qõ no. barto. in.d.l. qõ nerua. depo. in. vj. col. & etiã bal. in.l. nõ ob hoc. ad. fi. C. vñ legi. bal. in.l. siue possidetis. magime ad. fi. l. C. de pba. & in.l. fi. eo. ti. in. vlti. col.

c ¶Est differentia. Item adde aliã differentiam inter ĩdicia ciuilia & criminalia positam per Bar. multũ sing. in.l. quid ergo. §. sed si feuerior. §. de insa. vbi in crminalibus non requiritur lit. contest. conclusio libelli & similia. & Bal. in.l. cũ mulier. in. iij. & in. g. col. in repe. §. fol. ma. aliam ponit Bal. in.l. i. in. j. col. C. de lit. contest. videlz qꝫ in ciuilibus absente parte lis nõ contestatur. secus in criminalibus: et quod redigatur ad similitudinem ciuiliũ. vide Bal. in.l. i. in. v. col. C. et deli. defun. ad materiã vi de oino Bar. in.d.l. inter accusatores. §. de publi. iudi. & in quibus cõueniũt processus ciuiles & criminales. glo. no. insti. de publi. iudi. in prin.

d ¶Hoc sit verũ. An absens possit damnari & videvnũ casum quãdo absens possit dãnari in.l. iij. & ibi Bar. §. de fica. idẽ tenet Bal. i.l. absentẽ. ff. de pe. in ver. viij. quero. ☞ bic qꝫ in criminalibus in qbus est pena an absens possit dãnari ante lit. cõtest. vel post. vide do. Anto. de but. magi straliter loquentẽ in.c. tue. fraternitatis. vt lit. non cõtest. vbi idẽ tenet et vide Bar. in extraug. ad repti. in ver. cõtestat. Utrum autẽ contra absentem contumacẽ possit inquiri. vide Ang. in.l. si vacantia. C. de bo. va. & vide in.l. si is qui reus. de publi. iudi. & adde Jo. an. in spe. de accusa. in ij. parte. in. §. sequitur. in ver. sed pone fuit accusatus & condẽnatus capitaliter & fuit pro cõfesso habitus per contumaciã fm formã statuti si captus potest innocentiã suam purgare. qr nõ potuit vltra relegationem dãnari. & accusatus probare potest oppositũ. nec ꝰ instantia peremptа per lapsum longi tẽporis. facit qõ dixi in.l. ij. §. quod obseruari. §. de iura. calũ. & qualiter contra absentẽ in criminali debet ꝓbari est bona glo. de dolo & cõtu. in.c. veritatis. in glo. & hũc casum in quo quis absens dã-

natur. vide in ea.l. eo. ti. & ibi videBar. & in propesito vide oĩo Bal. in l. penul. §. de questio. & Sali. i.l. si absentem. C. de accusa. bic alleg. & vide Bar. in.l. intra. §. de publi. iudi. & in.l. ij. in fi. de requiren. reis. & ĩ criminalibus an procedi possit ad diffinitiuã. lit. non cõtest. vide glos. i.c. j. vt lit. nõ contest. in. vj. ad diffinitiuã sententiã vide que habenf i.l. questionis & que ibi dixi §. ti. j. Et ad ℔ no. quod absens per solam contumaciam dãnari possetvet per do. Joan. in.l. inter absentẽ. de pub. iud.

2 versi. porro. ¶Scõo & quero ꝺ bic qꝫ ĩ criminibꝰ in qbus est pena a relegatione infra absens potest dãnari. ¶Quero vtrũ hoc sit verum si absens est ante lit. cõtest. dicit gl. qꝫ sic: siue sit absens añ lit. cõte. siue post lit. cõtest. ita dicit gl. bic § glo. habemꝰ C. de digni. l. quoties. lib. xij. Jac. de are. tenet glo. cõtra. p hũc teg. qui dicit more ꝓnatorũ iudiciorũ. hoc est ciuiliũ iudiciorũ: ꝫ in ciuilibꝰ nõ proce e dit ad fniam lite nõ cõtest. ergo &c. ita dicit ipse. C. de accu. l. absentẽ. & ibi Ly. refert Jaco. de ra. Pe. & oes moderni tenẽt istã gl. & ego semp eã tenui. ratio. in ciuilibꝰ cõtra cõtumacẽ sunt prodita remedia primi & secũdi decreti in crimnalibꝰ grauibus sunt prodita remedia annotationis bonozũ i criminalibus nõ granibꝰ ista remedia annotationis bonozũ non sunt prodita. vt. §. de requi. re. l. i. meri to cũ alia remedia nõ habemꝰ peruenit ad fniam etiã lit. non cõtest. nõ ob. hec. l. que dicit more ꝓnatorũ iudiciorũ: qꝫ intelligas nõ p oĩa: vt. §. dixi.

3 ¶Tertio extra glo. ¶quero ꝺ bic qꝫ absens condẽnatur vtrũ sola contumacia sit plena ꝓbatio de delicto. an vero alia ꝓbatio requiratur. Rñ. qꝫ de bet de crimine cõstare per ꝓbationes legitimas sicut in ciuilibus qñ contra absentẽ procedit ad diffinitiuã: vt in aut. qui semel. C. quõ & qñ iudex. ibi perquisita veritate &c. l. pperandũ. §. j. C. de iudi. qñ vero fuga seu cõtumacia faciat quẽ haberi pro cõfesso vel nõ dico bic. dixi plene i.l. lege cornelia. §. ad fille. & hoc de iure cõi: ꝫ fm statuta Jtalie ex sola cõtumacia habef pro cõfesso: & habef cõtumacia p ꝓbatione legitima: vñ vbi sunt statuta: statuta seruabis. ¶Quarto circa hoc formr. q. quam habui de facto. duo statuta sunt bic. vnũ qꝫ contuma habeaf pro cõfesso. scõm qꝫ testes examinati cõtra magnates nõ possunt redargui de falso. cõtingit qõ testis examinatus est contra magnatẽ & cõtra eũ fuit de falso ꝓcessus. & ipse fuit cõtumax & passus est se poni in banno: vñ habitus est. ꝙ con

4 Spe. de fideiuss. §. j. ver. sed pone. & ibi Jo. an. & per Jnno. de dolo & cõtu. in.c. veritatis. & vide Bal. in.g. col. qui succef. tene in.c. j. ad fi. & dixi i.l. ij. C. quo. appel. & vide de ista ficta cõfessiõe que no. Bal. i.l. error. C. de iur. & fac. igno. ad fi. & in.l. ita demũ. C. de procura. & i.l. ij. §. fi. de iura. calũ. et que no. Bar. in.l. eius qui. j. de iure fis. & Bal. i.l. j. C. vbi de cri. agi opor. et an stãte dico statuto fit opus ꝙ pars accuset contumaciam absentis. Bal. quod nõ in.l. si tutor. C. de interdi. ma. Bar. in.l. inter. de publi. iudi. & dicit Bal. in.l. ij. §. penul. de iura. calũ. quod quando iudici apparet maleficium nõ fuisse cõmissum non potest cõtra absentem qui habetur pro confesso procedere idẽ si libellus nõ cõcluderet vel esset ineptus. in hoc idem etiã tenet Bal. in.l. certi condictio. i prin. ff. si cer. peta. & expresse Bal. in addi. Specu. in ti. de accusa. §. j. in ver. no. ꝙ accuatio. et in ver. no. ꝙ ibi libellus. & Bal. in.l. error. C. de iur. & fac. igno. & ibi etiã tenet ꝙ non valet sentẽtia contra istã fictam confessiõnẽ ex qua tamen resultat notorium: & sic iducit in questio. an valeat sentẽtia cõtra notoriũ iuris & facti. de quo per Jo. an. in.c. romana. de sen. excõ. in. vi. ac etiã ibi per Jnno. & Bal. tenet qõ sic in.l. i. in. iiij. col. C. ne fi. pro pa. & quedam de ista. q. ficta vide per doc. & maxime ℣Pe. de ancha. in.c. ij. de conse. & no. in c. fi. eo. ti. in nouella post Jnno. ibi. vbi queritur nũquid si ante sententiã super ficta confessione ferenda expiret instantia iudicij an possit principaliter argui vt feratur super dicta cõtestatione sentẽtie quod isto casu valeat sententria super materia confessionis. tenet Bal. in.l. proper anduz. in prin. C. de iudi. cõtrariũ videtur tenere Bal. in.l. generaliter. §. de infa. & Bar. ibi. & de ista ficta confessione. vide gl. in.c. nullus. de presump. Item no. ꝙ istud statutum intelligitur ꝙ habeatur pro confesso qao ad aliquã qualitatem grauantem ratione persone. vel aliter fm ℣Pe. de ancha. in cõsi. cccxcij. inci. in christi nomine probata certi iuris sciẽtia in fi. Bal. contra in.l. ij. §. pe. C. de iura. calũ. versi. an principaliter potest agi vt feratur dicta sentẽtia. & de hac ficta confessione vide glo. in.c. nullus. de presump. & an ista confessio ficta in famet. vide Bal. not. in.l. si tutor. C. de interdi. ma. per illum teg. & istis adde quod no. Bal. in.l. si quisnõ dicã rapere. C. de epis. & cleri. & in.l. transfigere. in. iiij. col. C. de transac. & no. in l. j. C. de postulan. & vide Bar. in.l. non videtur. de iudi. istis adde Barto. no. in.l. ij. de requiren. reis. vbi dicit ꝙ bannito comparente infra terminum banni bannum extinguitur. & istis adde Bar. i.l. si ideo. §. de enic.

fesso.

et adde ꝙ glo. iiij. dist. que dicit neminẽ exʒ cõtumacia damnari debere. & adde quod alleg. Bal. in.l. data opera. & in dicta. l. qui crimen. in. v. colũ. C. qui accu. & dum supra dixi ꝙ talis cõfessio super libello inepto nõ pre iudicat tenet Bal. in.l. certi condictio. in prin. fi cer. pet. & expresse Bal. in addi. Specu. in ti. de accu. §. j. ver. no. ꝙ accusator. & in ver. no. ꝙ ibi libel lus dicit ꝙ talis confessio ficta per cõtumaciam pro cedens non pro dest. idem Bal. in l. error. ad fi. C. de iur. et fac. igno. et de hac confessiõne vide quod fin gulariter no. bar to. in.l. eius q de lato: & in fi. prin. de iure fis. & not. ꝙ statutum quo ca uetur quod cõtumax habeatur ꝙ confesso intelligitur si ter fuit ci tatus nec sufficit vna pro omnibus fm Bald. in.l. pe. ad fi. de consti. pecu. vbi etiam dicit ꝙ requiritur ꝙ fiat mentio in sententia de contumacia. et sicm Bal. in aut. cõtra negantem. in vlti. col. C. de non nu. pecu. postꝰ quis habetur pro confesso non auditur voles aliter respõ dere vel se emẽdare vel corrigere.

a ¶Quandoqꝫ con stat. adde Bal. in l. non dubium. C. a de legibus. & istud etiaz sequitur ange. in.l. j. de excep. in illo articulo' an exceptio notoria debet proponi. ad hoc alleg. l. si plures. de accusa. qõ tamẽ intellige fm eum ibi. vt mascu lus & femina simul ab eodez de adulterio accusantur. quo casu si lapsuz est tempus accusandi. licet nõ pro cedit iudiciuz alle gat. p casu. l. si ma ritus. la. ij. §. fina. de adul. vide tegt. not. in. l. si vnius. §. si ante. de iure tur. quẽ in ꝓposito nostro Bald. allegat in.l. genero. de bis qui not. infa. videlicet quando constat iudici de maleficio. adde eundem Bar. in.l. error. de iur. & fac. igno. C. & Bar. in.l. j. §. accusationem. ad turpil. §. & vide quod no. Bald. in.l. querelam. ad fi. C. de fal. & cum Bar. bic transit ℣Pe. de ancha. in. c. canonum. & tuta. de consti. in ver. circa ista contraria. et consuluit Bar. in cõsi. incip. dominus Ly. de castro sancti petri. vbi etiam tenet ꝙ valet statutum quod testis nõ redarguatur conuictus de falso. & sequit Ancha. in.c. canonum. & tuta. versi. vlterius quero vtrum valeat statutum. et vide do. Anto. in.c. veritatis. de dolo & contu. & ad Bar. bic. adde Bal. in l. j. col. v. ff. si quis in ius vo. & in.l. si eum. in princi. maxime in lectu. anti

qua. §. si quis cautio. vbi limitat nisi ex forma libelli appareat de impossibilitate accusandi. l. ij. C. vt nemo ꝓpria. & eius quod nota. in.l. j. de offi. assef. & sequitur ℣Pet. de ancha. in dicta. l. si eum. in versi. preterea presumptio iuris & de iure. & cum decisione Bar. bic transit ℣Pet. de ancha. in dicto. c. canonum statuta. in fi.

b ¶Si qs. §. fi qs. circa dilationes executionis sentẽtie criminalis. vide quod not. bart. in.l. ij. §. fi. § de custo. reo. et glo. magistra in. c. cum apud thessaloni cã. ij. q. iij. et omnino Sali. & pau. de castr. in.l. propter insi dias. C. q accusa. et omnino Bald. et ℣Pau. de ca. in. l. addictos. C. de appellatio. et ℣Ro. singula. et Ange. in.l. j. C. de bono. proscrip. et ℣Aret. in. §. penales. insti. de actio. & ℣Ange. in.l. si vẽdicari. per illum teg. C. de penis. et in aut. vt determinatus sit numer cleri. et Flotia. in l. iiij. §. sed si quis. ff. si. regũ. et Bald. in c. j. in fi. an qui interfecit fratrem domini sui. vide que dixi in.l. prẽ guantis. § eo. tit. et ro. in rubrica. de iudica. in fi. super glos. ordinariam in. l. is qui reus. de publi. iudi. An potestas possit cognoscere de officialibꝰ suis delinquentibus. Barto. etiam tangit in.l. lex cornelia. ff. de iniur. et vide i.l. magistratibus. de iniur. et vide Bar. et Bal. in. l. j. §. familie. ff. de publi. et ibi nota quod quando rector cognoscit in causa sui officialis. ab illa sententia non potest appellari. hic est tegt. fm vnam lecturam et docto. omnes in. d. l. ij. C. quo. appella.

c ¶Potestas. ad de quod no. Bar to. in. l. si quis ob repserit. circa fi nem. §. de falsis. bene facit quod habetur in capitulo primo. in text. & gl. de penis. in. vj. & per canoni. in capitulo cum venisset. de iudi. et ibi quid in prelato. an possit esse iudex et testis in causa ecclesie. & Jmol. in capitulo super. de testi. & in capitulo venerabilis. de censi. & vide gl. nota. & viij. questione prima in capitulo sicut alterius. quam no. allegat Jmol. in capitulo cum contingat. de foro competenti. & Specu. in titu. de competẽti iudi. adi. §. sequitur. versi. item nota. & in titu. de iudi. delega. §. primo. versiculo. sed nunquid possit legatus. vide in capitulo ex parte. el primo de verbo. significa.

a ¶ Aut damnum. §. quisq; duplicato tempore. Rumpens cõsinia debet stare duplicato tempore. & facit ille tex. ad questionez Bar. in. l. senatus. §. fi. ad turpil. vide quod dixi post Bar. in repe. l. si pecuniã. §. si cer. peta. et adde Jmol. de rumpente consinia in. l. ita stipulatus. in antepe. col. de verb. obli. §. z Jmo. in dicta. l. si pecuniã. & l. ita sunt ec. & istis adde Bar. §. eo. l. relegati. et Bal. in. l. possidonium. C. de insa. & adde quod rumpens consinia debet capi & carceri quousq; finitus est tẽpus quo constinatus fuit. l. omnes. et ibi Bal. C. eo. titu. de penis. & tempus quo qs stetit carcerat nõ duplicatur. & adde que dixi post Bar. to. in dicta. l. si pecuniã. ff. si certũ peta.

b ¶ Potest iterum banniri. an autem index secularis possit hodie ad perpetuum carcerem damnare. vide post Barto. in. l. ij. §. de publi. iudi. & quando quis possit in carcere detineri. vide bal. in. l. nemo. C. de episco. audi.

c ¶ Nam clausulam. vide Bal. in l. non dubium. in vij. col. C. de legi. & in. viij. col. de in tellectu hui⁹ text.

d ¶ Precesserit verbum. vide tamen quod not. in. l. qd tamen. §. si arbiter. §. de arbi.

e ¶ In seruorum. Not. q; qui debet ire in exiliũ si anteq; vadat delinquat punitur vt exul. et videt Ange. hic intelligere hanc. l. si postquã debuit ire delinquat alias sua cõtumacia esset sibi proficua. quod est absurdum. vt. §. l. progi. §. si quis. §. eo. & in. l. relegati. idem si in locum nondum potuit peruenire ad quẽ peruenire tenebat. casus est hic no. & §. hodie. insti. de excep. adde Jmol. qui hoc prosequit in l. ita stipulatus. in antepenul. col. de ver. obli.

f ¶ In personis. vide Bart. in. l. i. in fi. §. eodẽ. et ibi omnino vide. & vi de Bar. in. l. iij. in pzin. de testa. & no. q; omnis pena corporalis qua muis modica est attenda quod limita singu. vt per Bal. in. l. j. §. eo. titu. & vide Jaco. but. in

l. magistratibus. ff. de iurisdi. om. iudi. & no. l. presbyteri. C. de episco. & cleri. & vide Bar. in. l. lenia. ff. de accusa.

¶ Andre. Poma. g ¶ Respiciendum. ad principium hui⁹. l. vide Bar ba. in. c. ex literis. col. viij. ad fi. de constitu. vbi allegat plures concordã. et in. c. sane. de offi. delega. col. ij.

b

1 tus. §. eius. glo. sol. & bene. ¶ Ulterius no. † ex hac l. pzo bis qui condemnantur in hac ciuitate vt debeant stare in exilio tãto tẽpore: q; si anteq; vadãt deliquerint puniuntur vt exules. casus est hic.

1 ☞ Pena corporalis q; sit grauior quauis pecuniaria.

f 1 **In personis.** [k] No. tex. ibi: quia & sol. & sic no. † q; pena corporalis ẽ grauior quauis pecuniaria. materiã huius. §. habetis plene in. l. quid ergo. §. pena grauior. §. de bis qui. no. infa. & per doc. in. l. si possidonium. & l. si feuerior. C. de bis qui no. infa.

1 ☞ Vox subtrahens viro non accusatur criminaliter si furtum est leue.

2 Furtum dicitur magnum vel leue ꝑm qualitatez rei subtracte.

3 Persona domestica dicitur que ĩ domo moratur.

g [s] **Respiciendum.**

bl **Furta.** [b] Hic ẽ bonus casus. No. hic quod licet fiat furtũ ab istis personis tamen criminaliter non veniunt puniende. Idem dico † in vxore subtrahente viro: licet enim possit agi ciuiliter. vt. l. j. & l. seq. §. rerum amo. tamẽ criminaliter nõ possunt accusari si furtum est leue. Dicitur † autem furtum leue vel magnum ꝑm qualitatem & quãtitatem rei subtracte. vt no. j. de reg. iur. l. ad ea. ¶ Ultimo no. hunc tex. que dicantur persone domestice que repellũtur a testimonio. l. que in domo morantur. † isto modo quo dicitur hic. de hoc concordantie sunt in glo. q̃ incipit no. &c. et habetis aliam glo. insti. de testa. §. in testibus. & C. de testi. l. etiam. et in Spec. de teste. §. j. ver. item excipitur q; domesticus. & vers. seq. et vers. quid si testis domesticus. et per Jnnoc. extra de testi. c. ex literis.

1 ☞ Delictum qualiter dicatur fieri proditorie et ex proposito.

Insultus idest in alium saltus.

Prodere est vnum actu ostendere. et aliud in mente gerere.

2 Maleficiũ qualiter dicatur cõmitti impetu quod quando inter duos subito oritur riga.

3 Maleficiũ factum in ebrietate quando veniat puniendum.

4 Quando aliquis propter culpã latam leuem vel leuissimam veniat criminaliter puniẽdus: vbi q; sic etiã propter leuem vel leuissimã sed mitius. & qualiter hoc intelligatur. & nu. 6. vbi etiã remiss.

5 Deliquens per iuris ignorantiam quando excusetur.

7 Volens percutere titium si percussit seium quod puniatur.

l **Delinquunt.** ¶ Aduertatis dicitur hic aut proposito † delictum fit quandoq; ex proposito anteceden ti. et illud delictum committitur duobus modis. vno modo insultãdo. est autem insultus [k] in alium saltus: vt probatur in. l. j. §. cum arietes. §. si quis pau. fe. dicatur. & l. is qui aggressorem. C. ad l. cornelie. de sica. alio modo committitur ex proposito proditorie. est autem prodere vnus actibus ostendere aliud in mente gerere. vt no. §. de pzena. l. j. & §. ad l. iuli. majestatis. l. iiij. in pzin. & ideo si veniens tecum tanq; socius itineris nulla interueniente riga te percutio non possum dici cõtra te feciss insultum sed dicor hoc feciss proditorie quia aliud gerebã in animo quam illud quod gerebam in actu. pro. hoc. C. de delato. l. fina. lib. x. vel si sedens tecum in mẽsa hoc faciebaz. vel si cũ tibi essem amicus saltẽ

C. §. furta. & vide quod not. Bartol. a. l. si quis ygoi §. de fur. & in. l. pretor. §. quedam. de iniurijs.

¶ Furtum leue. que dicantur furta leuia vide in. l. leuia. de accusa. et adde. l. si libertus de fur. et Bald. in l. penul. in fi. C. de fur. adde bonam glo. in. c. j. qualiter vasallus iura. de. et Bald. in. l. ij. C. de testi. & in. c. j. §. iniuria. in tit. de pa. iura. fir. et ad istum tex. vide nota. questionem quam posui post Bartol. in. l. iniuriarum. §. j. §. de iniurijs.

¶ Delinquũt insultus. de hac materia de insultu. vide post glos. in l. qui de crimine. C. de accusa. per Bartol. in. l. ij. in versicu. iuxta hoc quero. §. de pzina. delic. et per domi. Ange. in tractatu maleficiorum. in ver. fecit insultuz. in. j. col. et quid si quis simpliciter minatus fuit sed nõ vulneravit. vide tex. singu. in. l. item a pud. §. j. C. de iniurijs. & vide Bal. in. c. j. §. fimiliter. qui. mo. feu. amit. et Ang. in. l. si vacantia. in. ig. char. C. de bo. vacan. lib. g. et Bar. in. l. j. in princi. §. si quadru. pau. fecisse dicatur.

¶ Fecisse prodi torie. quis dicatur proditor vide Bal. in. c. j. quib⁹ mo. feud. amit. et quot modis dicatur proditor. vide glo. xlvj. dist. c. clericus. & Jo. an. in. c. j. de homi. in vj. in nouel. quem refert bal. in aut. item nulla cõmunitas. C. de epis. et cleri. Pet. de ancha. in clemẽ. j. §. quia vero. de sta. mona. dicit q; pro ditor est qui secreta sibi commissa reuelat. de peni. dist. vj. c. sacerdos. de penitẽ. et remiss. c. omnis. et vide tex. t. q. vij. c. j. §. de bis. alij modi po-

nuntur in. d. c. clericus. glvj. dist. facit. j. eod. l. si quis. §. transfugas. & de re mili. l. omnes. §. expilatores. & in. §. pditores. & vide Pe. de anchara. in c. j. de homi. & vide. l. ij. & ibi Bal. C. que res expor. & Bal. & Ange. in. l. j. in pzin. §. de pac. in pzin. Item venenatio si est fine proditione. Bal. in. l. cũ homi. in pzin. C. de bis qui. vt indig. et in. l. fi. in vlti. col. de summa trini. et fide catholica.

a ¶ Factus in ebrietate. an delictum factum ab ebrio puniatur. sed nunquid contractus factus ab eo teneat. vide in. l. dolum. §. infidijs. et de dolo. adde qõ Salic. in. l. diuus adrianus. de fica. in fin. dicit quod Ly. in. l. si qs non dicam rapere. C. a de episco. et cleri. dicit ciuilem idest pecuniariam non criminalem scilicet corporalem penam imponi. l. q edes. §. de incen. rui. naufra. Barto. secũdum eum dicit corporalem imponi sed minorem. per istũ text. cum hic nota. in glossa pzima. hec opi. placet Sali. vbi delictum committens placet sibi vbi delictum non cõcernit rem familiarem. de quo etiam aliquid vide per Flori. in. l. fi quẽ cunq. §. iniuriaz. e circa princi. ad. l. aquil. et per Bal. in. l. data. in. v. colũna. C. qui accu. et quid de eo qui propter superbiã et indignationem deliquit seu instrumentum laceravit. dicit quod punitur extraordinarie vt singu. not. Bal. in. l. j. C. de fide instrumen. post Jo. an. in. c. accepimus. eo. titu. & ad Bart. hic adde quod no. Bal. in. l. j. in repeti. vnde vi. in vlti. colum seu char. & quid de dormiente. vide in l. penul. de pari. & vide glo. i. q. j. c. sane. & in. c. obuiauerunt. & in. c. merito. que dicit quod mitius punitur per Jaco. de bel. et Bal. in. l. si quis non dicam rapere. C. de epis. & clerl. Bald. in. d. l. data opera. in. v. col. adde glo. xiij. q. iiij. & gl. singu. Bal. & Sali. vbi dicit ibi in. d. l. dolum. ro. in. l. j. in pzin. in. iiij. col. de ver. obli. et tex. in. d. c. sane. xv. q. j. c. vnusquisq; dicit q; nõ tenet promissio facta ab ebrio vide glo. j. q. j. c. diuidit. an autem valeat contractus ab initio factus. vide q; non. ij. q. iij. c. si quis nutus. et qui dicit se caloze fecisse debet probare. vt ibi de diuortijs. in. c. significauit. & de ebrio. vide Roma. in. d. l. j. in pzin. de verbo. obli. de ebrio. vide reliqua in. l. dolum. C. de dolo. & ibi dicam latius & hic per do. Barto.

b ¶ Venio ad tertium. Jo. an. de hoc nota. in. c. accepimus. de fide instrumen. nota hic de maleficio cõmisso casu. q: in materia differt casus fortuitus a casu improuiso. vt sing. per Bald. C. de fica. facit c. latos. de homici. de quo casu an de improuiso an de fortuito. vide. l. j. §. de leg. & Bal. in. d. l. si quis nõ dicã rapere. C. de epis. & cle. in. iiij. col. in ver. quero cũ. in fi. & vide in. l. absentẽ. §. eo. ti.

c ¶ Culpa lata. An delictum pro culpa commissum puniatur criminaliter. vide. l. cum antem. §. capitalem fraudem. §. de edili. edic. vide etiam tex. in. l. j. §. de legi. et ibi Ly. alias dic vt ibi per Bar. adde quod no. Dy. et ibi vide per Barto. in. l. ij. §. de offi. prefec. vigil. et bonum textum in. l. capitalium. §. qui inimicitias. ibi vel modice. infra eodem. et Angel. de are. in tractatu suo maleficio. in versicu. incendiario. in secũda columna. Adde quod in quantum glo. hic dicit de leuissima culpa puniri: intelli-

ge quo ad dãnum ex. l. aquil. vt. l. in. l. aqui. la secunda. ad legem aqui. §. et adde casum singularem in quo lata culpa dolo equiparatur seu comparatur in criminalibus quo ad penam corpozalem. in. l. milites. supza de custo. reo. et no. in. l. penultima. C. eodem titulo. et no. Andre. de pisis in accusatiõnibus. in titu. de in lit. iuran. & ibi per alios et vide Ange. in l. is qui cum telo. C. de fica. et quod legitur et notatur per Pe. de anch. in clemen. j. de homici. et Ly. et bal. in. d. l. data opera. in quarta colũna. C. qui accusare non possunt.

¶ Quod ad statum. Hic est bonus text. ¶ Opponitur q; talis sententia non valeat quia continet expressum iuris errorem quia cõdemnat aliter quam debeat. dicit glo. certe non cõtinet q; pena potest augeri vel minui arbitrio iudicis ex genere ergo pene nõ ex causa fit ista mutatio status. ¶ Opponitur de. l. ictus fustium. C. de bis qui notã. infamia. vbi debet inspici causa. So dicit quando infertur pena mortis nunquam inspicitur causa sed solum pena. casus est hic. sed quando infertur alia pena tũc inspicimus penam & causam: vt. l. contraria.

Clo. distinguit. vide Sali. in. l. Sednatus. de his que in testa. se asceri. per Bart. in. l. vlti. de pzina. delic. per Bald. in. l. ex moze. ad. l. aquil. per bald. in. l. pignus. in vltima colũ. de pigno. actio. per Jaco. de bel. in. l. si quis non dicaz rapere. de episcopis & cle. et domi. An. et Jmol. in. c. ij. de consti.

¶ Utruz puniar. Et Bartol. dubitauit in. l. qui servus. §. de iniurijs. Ang. hic dicit qõ iura bic allegata per Bartol. non probant. vnde dicit quod non tenetur iniuriarum. qui cessat affectio iniuriandi. sed tenetur aquilia propter culpam. d. l. scientiam. punietur ergo. arbitrio iudicis. vt de delicto casu commisso. vt hic. & §. eod. l. absentem. §. fin. & fm cũ. vide quod

1 ☞ Quando iudex possit augere vel minuere penam.

Et quando pena est extraordinaria qualiter dicatur augeri vel minui. & nu. 2.

f **Odie.** [f] Oppo. q; iudex non possit mutare penam. vt l. j. §. j. §. ad turpillia. Respondeo † quedam sunt crimina ordinaria que habẽt penam ordinatam. tũc iudex potest augere vel minuere tamen causa cognita. § vt dicta. l. quid ergo. §. pena grauior. §. de bis qui notan. infa. sed fi non babent penam limitatam: tunc iudex imponit pe

b nam suo arbitrio: [b] vt videbitis. j. eod̃. l. sanctio le gum. & §. de crimi. stellio. l. ij. & l. lege. §. hodie. §. ad

2 legem iul. repetũ. ¶ Querit gl. † quando pena est extraordinaria quomodo dicatur pena augeri vel minui. dicit gl. respectu eius quod fieri cõsueuit. ita dicit glo. hic. & d. l. quid ergo. §. pena grauior. §. de bis qui notan. infa.

1 ☞ An plus vilis quam positus in dignitate puniri debeat.

i **Quedam.** ¶ Not. q; plus punitur [i] positus in dignitate quam vilis. ¶ Oppo. glo. de. l. pedius. §. de incẽ. rui. naufra. & §. j. & l. iij. §. penul. §. de fica. cum simi. Sol. dic † aut delictuz cedit in derogationem officij vel dignitatis & tunc plus punitur existens in dignitate q; alius vt hic. Si vero non cedit in derogationem officij vel dignitatis tũc aut tractatur de imponẽda pena corpozali & magis punitur minor quam maior. vt. l. fm cũ. vide quod no. Barto. in. l. diuus. §. de fica.

f ¶ Modie. vide quod no. glo. & Bal. in. l. nemo clericus. C. de summa trinitate. dicit tamen Barto. in. l. j. in. vj. columna. C. ex delic. defun. quod vbi a lege vel statuto est statuta certa pena pecuniaria iudex non habet arbitrium. per legem si qua pena. j. de verborum significatione. in fine. & in. l. fina. in vltima colũna. C. de probationibus. & l. quid ergo. per Barto. in. §. pena grauior. & ibi nota. ff. de infami. & quando quis non delinquit sed simpliciter facit contra preceptum legis punitur arbitrio iudicis. glo. est in. l. nemo marty zes. C. de sacrosanctis ecclesijs. & ibi Bart. & Bald in. l. legis virtus. de legi. ff. ad id quod digi an iudex habeat arbitrium in penis statuti. vide Bald. in. l. prima. C. si aduersus delic. in quo etiam vide singu. glo. in. l. si qua pena. j. de verborum significatione. & ibi illum tex. no. Barto. & vide ibi quando iudex excedit modum an possit appellari. & dicta. l. nemo clericus. & per Bal. dicitur quod punitur magis nobilis quam ignobilis.

¶ Andre. Poma. g ¶ Causa cognita. vide Roma. cõsilio. cccexxix. vbi dicit hoc q; iudex causa cognita &c. procederet etiaz si ipse iudex iurasset sed constitutiones seruantur que imponunt pro delictis certas penas & licet regulariter non debeant esse mitiores.

b ¶ Suo arbitrio. An si iudex habet arbitrium imponendi penam an possit appellari. vide Bar. post gl. in. l. si qua pena. de verbo. signi. adde quod dixit Jmol. in. c. j. de constitu. propter terribiles casus licitum est leges transgredi. Bal. in. c. j. quib. mo. feu. amit.

i ¶ Quedam. plus punitur. An plus puniatur nobilis quam ignobilis per Baldum in. l. fina. C. de summa trinitate. & Ly. supza de vi vi ar ma. l. pedius. cum concordan. si vero pecunialiter tũc magis maior quã minor punitur.

Universidad del Rosario Historica

a ¶Aut facta. vide Bal. in l. data opera. C. qui accusa. non pos. quod dicatur maleficium. ⁊ in l. i. C. si aduer. deli.

b ¶Importat delictum. Excessus autem comprehendit omne maleficiū. vt dicit Bald. in l. si quis in hoc genus. C. de episco. et cleri. facit extra de excessi. prelato. per totum.

¶Circa maleficium. adde quod etiā delictum cōmissum in nō faciendo fit delictū vt in l. mora. ⁊ ibi glos. ⁊ ibi dicti. Iolu. matri. ⁊ ibi vide domi. meum ⁊ glo. in regula de lictū. in glo. mag. de reg. iur. in. vj. que declarat qd fit delictum commissum faciendo 1 ⁊ omittendo. ⁊ vide que digi in l. li citatio. ff. qō illicite. de pub. et dicit a Bal. in auc. sacra menta. in. j. col. si aduer. ven. quod vis ⁊ met⁹ est maleficium, dixi in l. iniuriarum. ff. j. ff. de iniur.

b Andr. Pomate.

c ¶Quandoq; sumit. Vide Aleg. 1 consi. lxxvij. ad fi. c volu. j. ⁊ addit ad Panor. in c. fi. de maledi. in addi. q̄ incipit oum statutū. ⁊ Aleg. cōsi. 2 lxij. ad fi. volu. iij. vbi loquēs in statuto declarat bar e to. hic.

d ¶Verbis iiurio sis. vide do. Ange. in tracta. maleficiorū. in verbo iniuriose. ⁊ sic nō cōprehendit blasphemiā verbum iniuriosum. ff in contrarium glos. 1 est insti. de oblig. que ex delic. nasc. in prin. que inci pit. sed nonne. in fine. et glo. in l. ex maleficijs. in pn. de actio. ⁊ oblig. ⁊ ita communiter practicatur. et cōmunis opi. tenet cōtra Bar. quod blasphemia sit de lictus. habes tex. in corpore aut. vt non liqu. contra natu. post princi. in tribus partibus illius tex. ⁊ si duplicatur pena in maleficijs an duplicet vbi verbo delinquitur. colligitur ⁊ not. per Pau. de liaza. de penitē. ⁊ remis. in glo. ordina. vide que no. Bal. in l. ignorantia. in fi. C. de crimi. stellio. lib. x. in l. ij. C. de reb. credi. ⁊ an maleficius comprehendat delictum in committendo. Barto. in l. omne. ff. ex cōtumacia. j. de re milita. et Bal. in l. ignorantia. C. de crimi. stellio. ⁊ adde tex. no. in materia. in l. sed si vnius. ff. quedam. de iniur. vbi iniuria que cōmittitur verbo dicitur maleficiū.

pedius. cum suis concordan. Si vero pecunialiter tunc magis punitur maior quam minor. vt l. pro perandum. ff. finautem vtraq; C. de iudi. et proba tur. C. de conduc. ⁊ procura. do. Ange. l. j. lib. xi. ita dicebat Dy. ⁊ domi. Oldra. alias autem generali ter loqnēdo quando paupertas vel diuitie nō ceant vel prosint. dic per Ly. C. de episco. et cleri. l. siquis ad declinandam.

Iuus. ¶Iste leges que dicunt quod decurionibus iste pene non imponantur non seruantur per statuta terrarum que generaliter loquuntur.

¶Maleficium quod modis sumatur.

Et an state statuto q̄ pro maleficijs commissis de nocte pene duplicentur non habebit locum in ver bis iniuriosis nec qui dedit malum cosilium.

Arfacta. a¶Ista lex ponit pnam materia pul chram. ¶Ex isto pncipio not. q̄ que dam sunt male facta quedam male dicta quedam male scripta quedam male consulta. contra quia omnia crimina dicuntur maleficia. vt l. ex maleficijs. in princi. ff. de actio. ⁊ oblig. ⁊ insti. de obli. que ex deli. nascun. in prin. Pro buiusmo di declaratione debes scire quid iportat delictuz b quid crimen quod dic vt nota. C. si aduer. delic. l. j. Circa t maleficium c dico q̄ quandoq; sumitur large. ⁊ tunc omne maleficium comprehēdit fine fiat re siue verbis vt in contrario. Quandoq; sumit d stricte. et tunc accipitur pro eo quod committitur facte: quia maleficium dicitur quasi male factum. et ideo non comprehendit male dictum vel male scriptuz. vt hic. ¶Et per hoc dico† q̄ si statuto ca uetur quod in maleficijs commissis de nocte pene duplicentur quod hoc non habebit locum in verbis iniuriosis & simi. quia i tali statuto odioso de bemus accipere verba stricte: vt sit benignio: iter pretatio. vt l. interpretatione. ⁊ l. preses. ff. eodem. Simile in macedoniano cum sit odiosum verbum pecunie stricte accipitur. vt plene dixi. ff. de leg. i. l. talis scriptura. Quid de illo qui consiliū malū dedit de nocte. Respondeo non duplicatur pena. ideo quia de nocte principaliter ff ideo quia debet puniri ea pena qua principalis delinquens q̄ dic vt dixi. ff. de fur. l. is qui opem. non habetis alia. ¶Facta pace inter te et me ego percussi te an sit rupta pax.

Causa. ¶Dicitur hic causa ⁊c. de hac cor rectione quis habeat potestatem corrigendi. dicit. C. de emēda. seruo. ⁊ de emenda. propin. ¶Quero cum tu ⁊ ego essemus inimici fe cimus pacem demum ego percussi te. queritur an pax videatur rupta. Breuiter dico q̄ considerāda est causa. nam sicut dicimus in trāsactione per quaz recedit a lite. vt. l. si fratris. C. de trāsactio. et iureiurando. quod est finis litiū. vt. l. j. ff. de iu reiuran. videtur quis contra sententiam venire et transactionem quando agit ex causa ante decisa et terminata. vt. l. cum queritur. ff. de re iudi. ⁊ l. si de certa. C. de transactio. Sed si ageret ex noua causa non diceretur venire contra transactionem vel sen tentiam: vt in. d. l. ita in proposito si ego percussi te ex causa precedenti propter quam fueram tibi inimicus: de qua fuerat facta pax tunc rumpo pacem. sed si ego te percuterem ex causa superuenien

et vide ad hoc Areti. in malefi. in dicto versi. iniurioſe.

f ¶Causa. non rumpo pacem. Si duo fecerūt pacez simul postea se offen derunt ex noua causa non dicitur pax rupta quod tene menti quia hoc sequitur Bal. in. c. j. de pace tenenda. ⁊ Anto. de but. ⁊ Jmol. i. c. ff. de re nuntia. Adde Jmol. ⁊ Anto. de butrio. in. c. cum. P. Hanfredi, vbi tex.

ti denou o. quia de nouo superuenit inter te ⁊ me rita ex ioco vel ex ebrietate tunc non rumpo† pa cem f sed de nouo facio ⁊ ex noua causa aut non re tractato veterem causam rumpendo pacem. pro hoc facit quod hic dicitur in maleficijs esse cōside randam causam.

Persona. ¶Circa personam inferen tis habuistis plene tracta tum. ff. eo. l. j. in prin. circa personam eius cui infer tur puto idem vt debeamus inspicere tempus cō missi delicti: vt. l. iniuriarum. ff. de iniur.

1 ¶Stante statuto q̄ pro delictis commissis in ecclesia pena duplicetur: ⁊ alio quod p̄ sacrilegio certa pena duplicat: hec pena sacrilegij cōtra cō mittentem non duplicatur.

2 Statutum q̄ pro maleficio cōmisso in palatio pe na duplicatur q̄ contra producētem falsam accu sationem non duplicatur pena stante alio statuto imponente penam certam pro falsa accusatione

3 Idem erit stantibus predictis statutis in proferē te falsum testimonium.

Locus. ¶Dicit statutum q̄ si maleficiū fiat in ecclesia vel in domib⁹ eccle sie pene duplicentur. Alio statuto canetur q̄ si qs commiserit sacrilegium puniatur in mille. aliqs commisit sacrilegium aliquod sacrum de ecclesia subtrahēdo duplicabitur ne pena: certe dico quod non. nam cum sacrilegium nō possit alibi commit ti quam in ecclesia: vt hic. ⁊ ff. ad. l. iul. pecu. l. diui. ideo non potest fieri duplicatio: quia illud dicitur duplicari quod alias erat simplandum. vt. l. si cuz exceptione. ff. triplicandum. ff. quod metus cau. et l. boc edicto. in. fi. ff. de publi. sed simplum nō repe ritur alias quia alibi non potest committi quam in ecclesia: ergo nō potest duplicari. † Preterea co fideratio isti⁹ loci est habita in eo statuto quod pu nit sacrilegium: quia alibi quam in loco sacro nō potest committi si exvigore alterius statuti tu du plicares penam. ergo bis haberetur consideratio istius loci: ⁊ sic bis puniretur de eodem delicto. cō tra. l. fenat⁹. ff. de accusa. ⁊ l. penulti. ff. fina. ff. nau. 2 cau. sta. ¶Et idem † dico dicit statutum hic q̄ in maleficijs in palatio commissis pene duplicētur. Illo statuto imponitur pena certa pro falsa accu satione duplicabitur ne pena. puto q̄ non: qz falsa accusatio non producitur alibi quam in palatio. ergo. ⁊c per rationes predictas. nā illa verba que dicunt quod ī maleficijs duplicentur pene. debēt intelligi de penis maleficiorū que indifferēter cō mittuntur in quolibet loco: non de illis maleficijs que committuntur in palatio. ita quod non alibi.

3 ¶Sed quid de † eo qui fert falsuz testimonium in palatio: an pena duplicabitur: videtur q̄ sic: qz fal lum testimonium potest fieri etiam extra palatiū coram arbitris. contra puto. nam lex debet referri ad ea que frequēter accidunt. vt. l. nam ad ea. ff. de leg. cum ergo frequēter accidit quod istud fiat in palatio lex que imponit certam penam contra fe rentes falsa testimonia habuit consideratione loci in quo frequenter fit. et ideo lex generaliter lo quens de publicandis penis in palatio non po test referri ad illas penas in quibus illius loci cō sideratio non est habita.

1 ¶Stante statuto quod scholaris debeat tracta ri vt ciuis si scholaris diu abfuerit an debeat vt ci uis tractari.

gu. et Joan. an. in regula frustra. in mercuriali. pro boc bene facit quod no. domi. Cardi. in clemen. j. ff. verum. in. iiij. q. de bere. ⁊ Pau. de cast. in dicta l. qui seruum. de verbo. obliga. in fi. ibi. sed de nouo facio. ⁊ in. l. verum. ⁊ ibi in proposito. no. Barto. de fur. per Roma. late in l. licitatio. ff. quod illicite. de publi. Adde an ex causa noua dicatur pax rupta. vltra Alleran. cōsi. cxv. iiij. lib. Roma. consi. clxxiij. ⁊. cclvij.

Et an

a ¶Tempus. formo tibi. q. An scholaris qui habet priuilegia si recedit et demum reuertatur gaudeat priuilegijs. vide in l. filio. per Bald. de lib. et posthu. ⁊ ibi do. meum. adde quod digi post Barto. in. d. l. naturalem ff. pauonum. ⁊ vide tex. in l. de consti. C. de aduoca. diuer. iudi. ⁊ ro. in cō fil. ccclxiij. ⁊ in l. si vero ff. de viro. in. xxxiij. fallen. solu. ma. adde Bart. con. cxxv.

b ¶Venio ad secū 2 dum. Adde text. et ibi Barto. in l. qui duos. ff. bec conditio. de ma. testa. vide Jo. an. in nouel. de homi ci. l. c. sicut faciunt ea que not. Bald. 1 in cap. j. ff. porro. a que fuit prima cau sa beneficij amit. et ibi refert. q. qō Oldr. euasit quē dam accusatum q dicebatur comit fisse maleficiuz de nocte. et testes de posuerunt vidisse per splendorez lu ne quia illa nocte non fuerat lumen lune et sic fuerunt reprobati natura li ratione ea au tem que fiunt de nocte prohibentur ignorantur. se cundum glosf. ff. 2 quod met. causa. b in l. sed cum excep tione. ff. hec autē actio. et in l. mo re romano. de fe rijs. ⁊ no. per mo der. in. ff. quadru pli. institu. de act. in prin. ad hoc fa cit quod no. Bal. in. l. solam. C. de testi. et dicit Bal. in auc. hodie. C. ō appel. q̄ appellatione diei venit etiam nox. a. vide do. Jo. in l. titius. testamento. ff. j. de libe. et posthu. et Bald. ibi. et vide Archidi. xiij. dis. ca. j. in fi. ⁊ Jo. an. et docto. in. c. consuluit. de offi. de c leg. ⁊ in. c. fi perfo diens. de homi. et quod not. Bar. in l. j. ff. bec autez. ff. ad fille. et Fede. in cōsi. clxiij. et qō le. ⁊ not in l. more. ff. de ferijs. Ange. in l. j. C. de custo. reo. vbi dicit quod mane intelligitur post galli cantum ⁊ fere intelligitur nox quando sunt tenebre. allega. ex tra de homici. c. fi 1 quis perfodiens quādo autem dicatur inter diē et noctem. vide bal. in l. ij. ad fi. q. res

Et an fere vel mane dicatur dies vel nox. nu. 2.

Tempus. In hoc. ff. cōsideratur tem pus duob⁹ modis. vno mō quātitate. alio modo qualitate. quātitate in primo exēplo in quo discernit emāsorem a fugitivo: nam emansor est qui agat modico tēpore: fugitivus est q̄ prolixo tēpore. vt. l. iij. ff. emāsor. j. de re mili. In se cūdo exemplo consideratur tempus qualitate vez an sit dies vel nox. ¶Circa t primū formo tibi. q. a Scholares debent tractari bic vt ciues. modo qui dam fuit scholaris qui stetit certo tēpore quo non est reuersus ad studium. queritur an desinat esse scholaris. ita q̄ possit vt forensis offendi videtur q̄ sic. nam eo ipso q̄ perdit cōsuetudinem reuerten di videt perdere beneficiū scholaris. vt. l. naturalem. ff. pauonū. ⁊. ff. se. ff. de acqr. re. do. ⁊ insti. de re. diui. ff. pauonū. ⁊. ff. seq. Breuiter quando scholaris recedit ⁊ aliud exercitiū assumit. q̄ incipit ir vt assessor: ⁊ incipit esse adiocatus: ⁊ tūc desinit e scholaris: vt. l. legatis seruis. ff. si ex officio. ff. de le ga. iij. Sz quādo istud nō appa: et. dico q̄ ex quan titate temporis apparebit vtrum desierit esse scho laris vel nō. quantitas autem temporis videtur q̄ relinquatur arbitrio iudicis: vt. d. l. iij. ff. eman sor j. de re mili. Tamen dico vobis q̄ babemus boc limitatum q̄ per quinquennium non reuertendo quis desinit esse in matricula. vt. C. de priuilegio. l. ij. circa medium. ⁊ de domesti. ⁊ prot. l. iij. lib. xij.

¶Venio † ad secūdā⁹ scilicet qualitatem tēporis. quero vtrum sero vel mane dicantur dies vel nox. ista questio est multū antiqua. et dicūt isti antiqui q̄ in dubio assumatur mitior: via vt intelligatur in dubio q̄ sit dies: vñ. l. dicit qñ sol est sup terram dies est: ⁊ quādo nō tūc nox est: vt. l. bec verba. j. de ver. signi. modo sero potest esse quando sol adhuc est super terram. sed est in actu recedendi de prozi mo: ⁊ tunc est dies q̄ sol est super terraz quādoq; sol recessit et non est super terram tamen quia de propinquo recessit adhuc remanet aliquod lumē propter claritatem celi: tunc nox est: qz non est sol super terram. ⁊ eodem modo dico de mane. mane potest intelligi qñ nō est sol super terram sz de pro gimo venit: qz celū iam albescit. tūc nox est: vt. l. ti tius. ff. j. ff. de libe. ⁊ posthu. sed sol cū de proximo in cipit esse super terram: tūc dies est ideo Jsulo q̄ in qui eris assessor facias q̄ declaretur ī accusatione vel q̄ testes declarēt cū dicūt de sero post occasum vel ante occasum. ⁊ idem de mane ante solis ortuz vel post solis ortuz. facit ad hoc. l. j. C. de custo. reo. sed si nihil esset declaratum tunc in dubio intelli geremus in benignior em partem: vt. l. si preses. et l. interpretatione. j. eo. ti.

Qualitate. ¶Not. q̄ puni ť grauꝰ qō fit manifeste & illud qō fit secrete. Cōtra. C. de sum. trī. l. nemo clericus. dicit ibi per Ly. ¶Item dicitur hic in text. accrassaturis. quid est hoc dictū glo. exponit vno modo sed fateor q̄ potest accipi illo modo vt dicit glo. sz hic accipitur aliter accrassaturis. i. aggressuris. nam aliter fit riza fine aggressura aliter cū aggressura. vt dixi. ff. eod. l. respiciendū. ff. delinquunt. de istis qualitatibus an sit iniuria atroz vel nō. dicā. ff. de iniur. l. item apud labeonem ff. atrocem.

¶Judex debet exprimere quantitatem furti in processu.

Quantitas. Nota. q̄ quantitas di scernit abigeū a fure. et sic in multis locis statutū imponit penā furti & quantitatem furti. ideo † tunc iudex debet exprime re quantitatem furti in processu. alias non posset punire nisi pena mitiori. vt. l. si preses. ⁊. l. interpre tatione. j. eodem.

Euētus tur. vt a sapienti secundū glos. iudi. non no. An in sero mane dicatur. vide in. d. l. j. ff. hoc autē senatus. ad fille. ⁊ vide per Bar. in l. qui duos. de testa. manu. et quando dicatur dies ⁊ qñ nox. adde no. in ti. C. de emen. iudi. codi. ⁊ dicit Bald. in l. filio. ff. de libe. ⁊ posthu. q̄ si statutum dicit q̄ scholaris nouitius soluat. xx. pro matricula si semel ea soluit deinde vadit per officia et post reuerta tur q̄ non tenetur iterum soluere. de quo dicit melius per Barto. in suo consil. incipi. vniuersitatis nostre statuto. ⁊ illud refert ⁊ sequit pau. de castr. in. d. l. filio. et vide no. per Bartol. in. l. ex eo in fi. ff. de testa. militū. ⁊ in l. per hāc C. de aduo. diuer. iudi. et per Bald. in aut. habita in viij. col. C. ne filꝰ pro patre. et in. l. acceptam. in. xix. q. C. de vsur. et pe. de anch. in. c. cum aliquibus. de re scrip. in. vj. et per Ang. in. l. scriniarios. C. de test. militis. adde de teste qui dicit de nocte quod vidit ange.

¶Qualitate. qd autē fit qualitas. vide per Bald. in l. j. in. ff. colū. et ibi Jo. cal. de confess. et in. l. ea que. C. de condi. et demon. et quando puniatur magis factum palam q̄ clam. vi de per Bal. in. l. j. C. de sum. trini.

babes quod punitur factum a dementissimo contra. ff. ad. l. pompe. de pari. l. pe. in fin. ⁊. l. infans. ff. de fica. Solu. intellige hic de metem: id est temerarium ⁊ subiectum hominem: non tū habentē alie nationem mentis. ¶Secūdo oppo. de eo qō dicit ipsemet tex. quod euentus non debet considerari. vt. l. j. ff. j. ff. de fica. Sol. secūdum verba. l. non cōsideratur euētus: vt. l. cotne. de fica. quia sufficit ani mus deduct⁹ ad actū. tamen index de equitate sua per. ff. pena grauior. poterit penam augere vel mi nuere considerato euentū. ⁊ ita intelligit Jaco. de are. hūc tex. ¶Item opp. dicitur hic q̄ casus fo tuitus punit. ꝯtra fortuitus casus est cui resisti nō pōt. vt. l. cōtractus. j. de reg. iur. ergo videtur q̄ qs ex eo nō debeat puniri. qz si hoc esset puniretur sine culpa. cōtra. l. aliud est fraus. j. de reg. iur. sol. in tellige hic casuz precedēte aliqua culpa. vt. l. respi ciendum. ff. delinquūt. ⁊ ibi digi vobis. ff. eo.

1 ¶Pena quando augeatur ⁊ quādo minuatur propter multitudinem.

2 Vniuersitas an possit delinquere. nu. 4.

3 Vniuersitas an aliud sit q̄ homines vniuersitatis q̄ non secundū philosophos ⁊ cano. sed ſm iuris fictionem sic.

5 Vniuersitas qualiter puniri possit.

6 Henricus imperator dānauit ciuitatē brixie subij ciendam aratro fed penā misericordia relaxauit.

7 Bonifacius ꝑpter delictū quoruddā tēplariorū to c tum collegium ipsorū destruxit.

8 Vniuersitate dānata in pena pecuniaria tamē illi qui non deliquerunt non debent contribuere in so lutione collecte.

9 Si omnes homines vniuersitatis iuerūt ad occi dendū hominem campana pulsata ⁊ vexillo leua to vniuersitas nō dicitur fecisse: nisi deliberato p posito et consilio hoc facit.

10 Vniuersitas pōt puniri ex delicto facto per hoēs de vniuersitate ex ratihabitione secuta.

11 Vniuersitas ex facto officialis nō tenetur nisi mā dato precedente vel ratibabitione secuta.

12 Vniuersitate punita qñ possint puniri aliqui bo mines singulares.

13 Collecta imponatur p solidū⁹ libra⁹ vel per capita vniuersitate damnata. remissiue.

Nonnunquam. De boc babe tis in. ff. pena 1 grauior. ¶No. † q̄ propter multitudinem delin quentium pena exacerbatur quandoq; totū econ tra: quod propter multitudinem delinquentium pena minuitur. quid ergo si omnes huius ciuitatis vel saltem maior pars hominum delinquunt mi nuetur ne pena: dicit glo. de tra habendum est seueri tati vbi strages multorū hominū iacet. vt. l. qui ce dere. ff. de fica. Ista glo. videtur cōtradicere textui qz in tex. multitudo est causa ꝛgēdi penam. sed in glo. est causa minuēdi. Respōdeo quandoq; deli ctum est commissum a multis: hoc constat: et tunc ꝓpter multitudinem pena minuetur: vt in gloss. quandoq; delicta nō sunt cōmissa a multis. sed est dubiū ne committatur propter multas personas aptas ad hoctūc exacerbatur pena. ita loquit tex. ¶Ista glo. inducitur per doc. ad. q. de vniuersita te delinquente vt mitius puniatur ista questio est multuz subtilis subaudi iudicio meo. nam primo est videndū an vniuersitas possit delinquere. Secōo 2 est videndum an possit puniri. Et q̄ possit † delin quere videtur tex. in. l. metū. ff. animaduertēdum. cum sua glo. ff. quod met. cau. ⁊ no. in. l. sicut. ff. j. ff. qō cuiusq; vniuer. nomine. ⁊ j. de reg. in. l. aliud. ff. refertur. ⁊ ibi glo. In contrarium videtur tex. in. l. sed si ex dolo. ff. j. ff. de dolo. Preterea vniuersitas est nomē iuris ⁊ nō habet animū nec bz intellectuz ergo non pōt delinquere. vt. l. j. ff. j. ff. si qua. pau. fe. dica. et in. l. infans. ff. de fica. et boc videtur tenere

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

Secunda Bartoli super Digesto nouo.

Depenis.

a ¶ Nonnunq̄ quero an vniuersitas. Adde Inno. in. c. cū ex iniuncto. de ope. no. nun. ⁊ doc. oēs in. c. dilectus. de simo. el. iij. ⁊ adde q̄ vniuersitas nō dicitur cōtumax anteq̄ cōgregari potuerit. vt in l. j. C. de lib. vniuersi. ⁊ an appellatione hominū veniat vniuersitas dixi post Bar. in l. ij. de ver. sig. j. quō aūt vniuersitas possit citari. vide in l. nō pōt. de reg. iur. et in l. metum. §. sed animaduertendū est. §. qō me. cau. ⁊ quō debet citari dixi in. l. sicut. d. §. j. §. qō cuiusq̄ vniuer. nomi. ⁊ an per contumaciam vniuersitas depōni possit et priuari priuilegijs. no. de sent. excō. c. qō fit. ⁊ c. graue. ⁊ refert Bal. in. c. j. de mi. vas. qui contumax est. adde qō Bal. de pa. cōstā. in ver. vniuersitate. dicit q̄ ibi est tex. q̄ vniuersitas dānum dare dicit et qō maior pars facit tota vniuersitas fecisse videt l. quod maior. §. ad muni. Item si aliquid cōsiliarij et anciani faciant videtur id facere ipsa vniuersitas. alleg. de vi ⁊ vi ar ma. l. sine me. et iō videmus q̄ vniuersitas accusata respōdet per syndicum suū habentem speciale mandatum a ciuibus C. de re mili. l. tam collationis. lib. xij. nec requiritur q̄ ille singulares p̄sone q̄ delinquūt nominent in syndicatu quia non cōstituitur syndicus nōie ipsoum sed vniuersitatis de re. diuisio. l. in tantum. §. vniuersitatis. et nota q̄ facilius fit inquisitio contra vniuersitatem quam cōtra singulares personas quia delictus magne vniuersitatis nō pōt esse nisi notorij et famosum vt. C. de offi. rec. prouin. l. iustissimos. et argu. extra de iudi. in. c. exhibita. §. uo eo quod nota. a institu. de publi. iudi. in principio. et in. c. fina. de dolo. ⁊ contuma. In noc. in aut. iudex vult inquirere cōtra singulares personas. oportet q̄ fama sit specialiter contra eos ⁊ non per procuratorem si causa exigat retentionem persone. c. eos qui de sen. excom. lib. vj. ⁊ aliquando ista detentio est arbitraria aliquando necessaria. adde quod Bal. de pa. constan. in ver. si qui ex parte. dicit notantius Innoc. extra de sen. excom. c. grauem. Alij dicunt q̄ vniuersitas pōt delinquere omittendo. vt. l. iubemus nullam nauez. C. de sacrosan. eccle. nō aūt committendo per rationes predictas. Horū opinion. refert Cy. C. vnde vi. l. si quis in tantam. in vlti. q. circa personas. hoc nō placet. quia video vniuersitatem delinquere cōmittendo. vt in aut. itē nulla cōmunitas. C. de epi. ⁊ cleri. ⁊ g. col. de pace tenenda. c. j. ⁊ de sta. cōtra liber. ec. §. item nulla cōmunitas. ¶ Quid dicemus, breuiter ad intellectum huius. q. debemus videre: primo an vniuersitas sit aliud q̄ homines vniuersitatis. quidam dicunt q̄ nō vt no. in. d. l. sicut. §. j. §. qō cuiusq̄ vniuersi. no. et. l. j. in fi. §. de colle. illi. ⁊ hoc tenent omnes philosophi ⁊ canoniste qui tenent q̄ totum non differt realiter a suis partibus. veritas est q̄ si gdem loquamur realiter vere ⁊ ppzie ipsi dicūt verū. nam nil aliud est vniuersitas scholarium q̄ scholares. sed secūdum fictionem iuris ipsi non dicūt verum nam vniuersitas representat vnam personam que est aliud a scholaribus seu ab hominib⁹ vniuersitatis: vt l. mortuo. §. de fideiuss. quod apparet q̄ recedentibus omnibus istis scholaribus et alijs redeuntibus eadem tamen vniuersitas est. Item mortuis omnibus de populo et alijs subrogatis idem est populus: vt l. proponebatur. §. de iudi. et sic aliud est vniuersitas quam persone que faciunt vniuersitatem secūdum iuris fictionem: quia est q̄dam persona representata: vt. d. l. mortuo. hoc etiā p̄missō † si queris an vniuersitas possit delinquere. Respondeo propzie non potest delinquere: quia propzie non est persona: vt dictum est: tamen hoc est fictum positū pro vero: sicut ponimus nos iuriste. ¶ Si queratur an vniuersitas delinquat. dico q̄ sic peccatuz omissionis potest committere vniuersitas. nam ipsa vniuersitas tenetur aliquid facere quod si omittitur vniuersitas omittit. licet hoc cōtingeret negligentia regentium ciuitatem. tamen ipsa dicitur negligere vt. l. iubemus nullaz nauem. C. de sacrosan. eccle. coniuncta. l. si procurator. §. tutores. §. man. in fi. §. Jn delicto vero commisso seu quod cōmittitur faciendo debes aduertere: nam quedam sunt que tantum fieri possunt per ipsam vniuersitatem vt facere statuta dare in risditionē imponere collectas ⁊ simi. isto casu pōt vniuersitas delinquere vt. d. aut. item nulla cōmunitas. ⁊ de sacrosan. eccle. aut. cassa. ⁊ de sta. contra lib. eccle. in p̄in. ⁊. §. item nulla cōmunitas. nec essi potest dici q̄ aliquis priuatus hoc faciat: sed hoc facit ipsa vniuersitas in qua est illud ius vt. l. omīs populi. §. de iusti. ⁊ iur. ⁊ l. fi. C. de iurisdi. om. iud. Quedam sunt que non respiciunt ista iura religionis apud vniuersitatem: vt cōmittere homicidium vel facere violentiam ⁊ similia. et tunc vniuersitas non potest hoc facere propzie. quoniam ista requirunt personam veram vt. d. l. sed ⁊ si ex dolo. §. j. §. de dolo. Sed dicitur cōmitti impropzie per alios regentes ciuitatem seu alios quibus ciuitas cōmittit vigore statuti. vt. l. j. in fi. cū. l. se. §. de acqui. pos. ⁊ de libe. vniuer. l. i. ⁊ ita intelligo. l. metū. §. animaduertēdum. cū sua glo. §. quod me. cau. ⁊ l. aliud. §. refertur. cum sua glo. j. de reg. iur. ¶ Hoc p̄misso † quero an vniuersitas[a] possit puniri. docto. dicūt q̄ sic: sed alter arbitrabitur pena per hanc glos. ita Ly. dicit in p̄allega. l. si quis in tantum. sed domi. Jnnoc. tenet q̄ vniuersitas non potest puniri criminaliter: sed potest conueniri ciuiliter ita dicit in. c. dilectus. el. ij. extra de simo. ⁊ d. c. grauem. de senten. excō. ¶ Dibi videtur q̄ dicat contra casum q̄ ciuitas potest obligari per iusiurandū ⁊ sub iurisditione pacisci licet non habeat animum. vnde dicit q̄ hoc iuramentum est referendum ad animū ciuiū per ea que not. Jnno. de sen. excom. in. c. graue. Item adde p̄dictis no. per Bal. per illū tex. in aut. nulla cōmunitas. de epis. ⁊ cle. ⁊ in. l. humanū. C. de legi. ⁊ p do. Jo. an. ⁊ Pe. de anch. in. c. dilectus filij de simo. p bart. in tractatu qui sint rebelles. in versi. rebellando. ad fi. vide Bald. in. l. j. §. j. quod cuiusq̄ vniuersi. nomine ⁊ spe. in ti. de accusa. in p̄in. ver. sed nunquid possit. et Bal. in. l. metum: §. animaduertendū. quod me. cau. et in. l. ciuitates. quod cuiusq̄ vniuer. Ly. in. l. si qs in tātam. C. vnde vi. in ver. §. pone. et vide Bald. in. l. polla. C. de bis q. vt indi. et in. l. data. C. qui accu. bal. in. l. etiam. in. v. et vj. col. C. de excusa. rei iudic. in versi. ⁊ ego. bal. in. l. sicut §. fi qd. qō cuiusq̄ vniuer. no. et q̄ not. Bald. in aut. hec. in vlti. col. C. de vsucap. ibi non cōsentientib⁹ esset difficile. vide not. per Jnnoc. et Jo. and. in. c. j. de bis que fiūt a ma. parte ca. Bal. in aut. omnino. in. iij. col. ne vpo: pro marito. ibi criminaliter. ergo punirentur pupilli. ⁊ qualiter fiet executio contra pupillum vel vniuersitatem vide bal. sing. in. l. etiam. iij. col. C. de excu. rei iudi. qō no. Adde an vniuersitas possit puniri et conueniri. ang. consi. clxv. et cxcvj. vide et odi. cōsi. clxvj. ⁊ cccxv. ¶ Idi sentētia. adde qō not. bart. et que ibi dixi in. l. bereditatem. ad. l. fal. vide quod no. Bal. in aut. habita. in. iiij. colū. C. ne filius p parte. ⁊ q̄ ciuitas interdicta et cōdemnata nō redimet priuilegia ciuitatis ⁊ q̄ ciuitas possit damnari de crimine lese maiestatis ⁊ bona dari in prediū tenet bal. in l. ex testamēto. C. de testa. mili. ibi vt si ⁊ publicari adde quod in causa capitali vniuersitatis potest interuenire procurator ita fuit decisum per glo. in. l. fed si hac. §. fi. de in ius vocan. per Bald. in. l. ij. §. de accu. ⁊ vide in materia do. abb. in. c. j. de postu. p̄cla.

in solutione

---

go. vi. Lec. fasse. m. i. abbatis. ff. de rei. pecu. adm. c. quidā missi. pulchra. & gētome. 27. adm. 1. m. 47. Bil. l. 17. tu. 10. pau. 7. dicit. fas. dicit. q̄ dare. nō p̄sumit. ubi. vide. istam. dōtrinā. circa. ij. huius. tractatus. scēm. circa. fi. de simo. ⁊ in. c. in. ge. neli. colū. iiij. de elec. ⁊ tenuit Jo. and. in. c. felicis. §. fi. de pe. in. vj. ⁊ nouel. ibi gemi. multum nota. et Cardi. flo. in de. j. super. verbo ciuitas ⁊ xxiij. q̄. j. de penis. ⁊ ange. in cōsi. clxiij. incip. cū multitudo. ⁊ per istam doctrinam Bar. inuenio cōsuluisse Pau. de a cast. consi. lxxxvj. incip. in causa for tij. q̄ cū homines eiusdem ville possissent ignem ad fenum certi nobilis q̄ non sufficiebat ad hoc vt procederet libellus. p barehomines ville ignē posuisse nisi etiam p̄beret q̄ hoc facere tanimo deliberato p̄ius p̄positō et cōsilio et Jo. de lignano in de. j. de p. refe. rende Jmol. in. ij. col. et do. Lar. in ij. q. vbi per eum alias se cozā papa defendisse ciuitatem boñ. dicēs q̄ p̄oximis annis q̄ ciuitate Flozentie do. Francis. de are. cōsi. clxiij. in ci. sicut Jo. dixit in apocaly. in. xj. col. ⁊ seq. ⁊ p̄ hanc doctrinā debes limitare glos. in. l. sed si ex dolo. in p̄inc. §. de dolo. q̄ vult q̄ si per ciuitatem concurrunt homines ciuitatis et cōmitat aliquod delictum q̄ teneatur ciuitas q̄ debet intelligi si p̄ius cōuocato consilio vt hic per Bart. ⁊ vide Feli. in. c. cū omnes. co lum. xv. de cōstit. ⁊ col. xvij. et plene Anna. ad hoc in c. dilectus. col. iij. ⁊ seq. vsq̄ ad finē appo. sue. ⁊ anch. vbi declarat. clvij. col. iiij. vide etiam Lepol. consi. xix. columna penult. et Ancha. clxv. et Oldra. lxv.

¶ Quero si est. Si est punita vniuersitas an possit puniri homines singulares. Vide per Jo. and. in. c. fi. de pe. in. vj. vbi dicit q̄ sic. q̄ qō debet vniuersitas non debent singuli et econtrario. l. sicut. §. j. quod cuiusq̄ vniuersi. Item potest vniuersitas teneri. et non singuli. ita dicit fuisse factum in ciuitate viterbij. ar. l. semper. §. in sepulchro quod vi aut clam. quia alia pena est in peccatis vniuersitatis alia in peccatis singulorum vide. l. ne quid. §. de incen. rui. naufra.

¶ Possit relinqui. dānato in metallū ⁊ deportato ad pias causas an possit relinqui. vide Bal. in. l. j. C. de sacrosan. eccle. in. q̄. col. ⁊ seq. ibi qd

---

3 · bene. tne. valuicere q̄ eo ipso. q̄ res p̄ponit ad p̄stātē illig. cuiq̄ nomē facta est p̄hibitio. vē p̄hibendo facti ficere. nisi quō illud replace. sacp. gnē. vi. tne. l. i. §. item ae quirēs. ff. de acq. p̄ss. mo. 46. ⁊ vi. fūm. mi. c. penes de hosp. colū. i. §. 2. vi. bartolū de lucc. in tractat. falle

Depenis.

206

mi. gule. 492. ⁊ hi. mi. c. ubi. ⁊ p̄ueniēs

---

b ¶ Andr. Pomate. a bic tenet ⁊ sequitur do abb. in. c. dilectus. scēo circa fi. de simo. ⁊ in. c. in ge neli. colū. iiij. de elec. ⁊ tenuit Jo. and. in. c. felicis. §. fi. de pe. in. vj. ⁊ nouel. ibi gemi. multum nota. et Cardi. flo. in de. j. super. verbo ciuitas ⁊ xxiij. q̄. j. de penis. ⁊ ange. in cōsi. clxiij. incip. cū multitudo. ⁊ per istam doctrinam Bar. inuenio cōsuluisse Pau. de a cast. consi. lxxxvj. incip. in causa for tij. q̄ cū homines eiusdem ville possissent ignem ad fenum certi nobilis q̄ non sufficiebat ad hoc vt procederet libellus. p barehomines ville ignē posuisse nisi etiam p̄beret q̄ hoc facere tanimo deliberato p̄ius p̄positō et cōsilio et Jo. de lignano in de. j. de p. refe. rende Jmol. in. ij. col. et do. Lar. in ij. q. vbi per eum alias se cozā papa defendisse ciuitatem boñ. dicēs q̄ p̄oximis annis q̄ ciuitate Flozentie do. Francis. de are. cōsi. clxiij. in ci. sicut Jo. dixit in apocaly. in. xj. col. ⁊ seq. ⁊ p̄ hanc doctrinā debes limitare glos. in. l. sed si ex dolo. in p̄inc. §. de dolo. q̄ vult q̄ si per ciuitatem concurrunt homines ciuitatis et cōmitat aliquod delictum q̄ teneatur ciuitas q̄ debet intelligi si p̄ius cōuocato consilio vt hic per Bart. ⁊ vide Feli. in. c. cū omnes. co lum. xv. de cōstit. ⁊ col. xvij. et plene Anna. ad hoc in c. dilectus. col. iij. ⁊ seq. vsq̄ ad finē appo. sue. ⁊ anch. vbi declarat. clvij. col. iiij. vide etiam Lepol. consi. xix. columna penult. et Ancha. clxv. et Oldra. lxv.

b ¶ Quero si est. Si est punita vniuersitas an possit puniri homines singulares. Vide per Jo. and. in. c. fi. de pe. in. vj. vbi dicit q̄ sic. q̄ qō debet vniuersitas non debent singuli et econtrario. l. sicut. §. j. quod cuiusq̄ vniuersi. Item potest vniuersitas teneri. et non singuli. ita dicit fuisse factum in ciuitate viterbij. ar. l. semper. §. in sepulchro quod vi aut clam. quia alia pena est in peccatis vniuersitatis alia in peccatis singulorum vide. l. ne quid. §. de incen. rui. naufra.

c ¶ Possit relinqui. dānato in metallū ⁊ deportato ad pias causas an possit relinqui. vide Bal. in. l. j. C. de sacrosan. eccle. in. q̄. col. ⁊ seq. ibi qd

---

bodie differat dānatus in metallū a deportato ⁊ vide Bal. in. l. cunctos populos. in pe. colum. de sum. trini. de dānato ad mortem qui fuit accepti⁹ de manibus familie q̄ tamē remanet seruus ⁊ qualiter ds intelligi ista. l. vide in spe. de accu. in p̄mio. vide omnino in regula peccati venia de reg. iur. lib. vj. ibi. ij. oppo. dicitur hic deportati qd si fiscus nōvult bo na deportati. an poterit agere de portatus p bonis illis vide bal. in. l. sic ideo in p̄n. §. q̄ satisfa. cog. adde que posui i. l. j. C. de sacrosan. eccle.

¶ Cogitationis. ad istam. l. Adde no. in. c. felicis. de penis in vl. ⁊ que dixi in. l. j. in fin. q̄ quisq̄ iur.

¶ Si nō defendātur. De materia huius. l. no. bar. i l. i. §. si qs vltimo §. de qōni. ⁊ idem bart. in. l. viij. §. B aūt iudicū. §. de dā. inse. et ibi vult q̄ quis pōt innocentiā suā purgare iuramēto a delicto de quo fuit ingsitus. vide que dixi post bal. in. l. data opera. xix. col. et in fin. C. qui accusa.

¶ Jn metallū. vide de bar. in. l. in furti. §. j. §. de fur.

¶ Sine p̄finito. ista est. l. fin. nam babemus alibi q̄ vbi lex dicit ī die bus illis intelligit in duobus vel in. l. inter illam. §. j. de ver. ob. ⁊ no. glos. in. l. eū q̄ kalēdis. et. i. vide bar. i. l. si qs adulteriū. §. j. §. de adul. Item dū lex dicit ō tribus terminis intelligit de trib⁹ annis tm vt est casus not. et bart. ibi in. l. iij. §. si ita. de annu. le. Item vbi lex dicit ī die per tpa intelligit de duob⁹ annis: vt not. glo. iuncto text. i. ibi bal. in. l. vsure. p tpa. C. de vsu. qō non puto verū per istū text. ⁊ gl. bici i fōa sol. boc sentit ista cōtra istū text. in. l. q̄ si nolit. §. si qs ita. ff. de edil. edi. vbi in dubio intelligitur de duobus. vt ibi dixi. item istud tex. limita non habere locum in interlocutoria per. l. fi. in p̄in. §. eo. ⁊ habetur in. l. j. C. de postu. quid si lex dicat nō multum tempus certe intelligitur per sex menses secūdum vnum intellectum in. l. excipiuntur. ff. ad sille. ⁊ vide Barto. omnino in. l. si adulteriū. §. j. §. de adulte. ⁊ Bal. dicit q̄ nō est alibi in. l. j. C. de postu. ⁊ vide ibi ad beneplacitū iudicis an intelligat perpetuum. vt in. l. sufficit. C. de cōdi. indeb. vide domi. in. c. fi. de re scrip. in. vj. ⁊ in. c. fi gratiose. eo. titu.

---

a ¶ Damnatus in metallum ad tempus intelligitur de decennio: si autez est damnatus simpliciter intelligitur perpetuo.

g ¶ Sine p̄finito. est not. et singularis ⁊ forte nō reperies sibi cōcordātem. ¶ Op. C. e. l. seruus. Rūdeo q̄nq̄ quis dānatur in metallū simpliciter: tunc intelligitur perpetuo vt ibi. q̄nq̄ dānat ad tp̄s sed tē pus nō exprimitur: ⁊ tūc intelligit de decēnio. Tea sus est hic not. q̄nq̄ dānatur ad beneplacitū iudicis: tunc dic vt dixi in. l. cēteūmis. §. de verb. obli. ⁊ per doc. in. l. fi. C. de cōtraben. emptio.

¶ Arma expulsi de ciuitate ob rebellionē vbicū q̄ sint picta in sui bonorē destruuntur.

¶ Sozum. Not. q̄ qñ aliqs est expulsus de ciuitate ⁊ p̄pter p̄ditionē vbicūq̄ arma eius sunt depicta in sui bonorem debent destrui. §. In p̄pter diuturnitatē tēporis pena aggranetur vel subleuetur.

¶ Soutrino. Oppo. ⁊ vī q̄ p diuturnitatem tp̄is pena aggrauet † vt. l. aut facta. §. tps. §. c. ti. vbi sol. est ista q̄ tāgit in p̄n. gl. quedā sunt delicta momētanea q̄ reiteratione non recipiūt ⁊ tūc de eo punit pena dz aliqualr sublenari. ⁊ ita loquit hic: qō itelligē si p̄ceperit maleficij cōmissi

---

Ho

Universidad del Rosario

Archivo Histórico

a ¶Dini fratres. istum tex. alle. no. Bar. in l. furti. §. i. §. de cõdi. fur. vide abb. in c. ij. de pur. vulg. & istũ tex. alle. Bald. in l. errores. ad fi. C. de iur. et fac. igno. de reuocatione errorũ iudicij de quo p eundẽ in l. die. pferre. §. nunc dicẽdũ. de arbi. per Bar. & bal. in l. ij. de sen. ex peri. recu. C.

b ¶Not. casum. an in causis criminalibus postq̃ est conclusum in causa admittatur pro- bat'. babetur per doc. et ibi dixi in l. admonendi. de- iureiur.

c ¶Admittatur p batio. Adde Bal. in l. j. in iij. col. C. de condi. inde. in ver. iiij. quero. et habes i l. imperatores. ff. de re iud. in causa autẽ ciuili instrumẽta non possunt produci 1 postq̃ est cõclusus in causa nisi eẽnt 2 de nouo repta fm bar. in d. l. admo- a nendi.

d ¶Nonnunq̃. ad- 1 de qõ no. Bart. in l. §. fonũ. de ap. et no. de illo qui cla b mauit ad armaad arma. & qd ō eo q clamat succurrite vide bart. in l. iiij. 2 §. adiectus. vi bo. rap. & ad ista vide c bald. in l. ij. C. de eden. et in l. j. cod. titu. et in l. fallaci- ter de abolitio. et ibi de rumore in populo & tumultu clamante vide glo. se. que incipit bñ facit et vide ad materiã in l. obser- d nare. i fi. §. de offi. procon.

e ¶Serui cesi. bene facit gl. glj. distin. non coguntur in glo. q̃ incipit. ar- gu. et quod nota. e bald. in l. nobilis- res. C. de cõmer. et mer. libro. ej. et istud dictum me- 1 lius cadit super bac. l. super. §. nõ omnis. ad istum 1 §. adde que nota. Bartol. in. l. ij. in fi. §. co. et do. abb. in. c. pastoralis. in f si. prin. in vltimo no. extra de offic. delega. et quando nobilis puniatur tanq̃ vilis. vide Bal. in l. nemo. C. de sum. trini. & fide catho.

¶Crassatores. vide gl. in. §. nouissime. iuncta. de suspe. tut.

¶Famosos. & dicit iste tex. q̃ ibi suspendũtur vbi furtum fecerunt. addę Sali. in aut. si vero de adul. Bal. per illũ tex. in l. j. C. de nili agge. nõ rum pẽ. & qualiter intelligatur ille tex. in fi. dũ dicit ad bestias damnari. vide glo. no. in. l. ij. §. arbo. fur. cesa. in ver. itẽ oppo. &c. an p furto qs possit fu spendi vide Bar. in. l. leuia. in prin. de accu.

¶Quero qs. Quis dicatur famosus latro vel fur. vide aliquid de ma- teria per Bar. in l. ij. §. de fur. Est & alia species furãdi de qua in. l. fi. §. de extraor. crimi. Eing. hic dicit q̃ nõ intelligit famosos latrones qui assi- due furant sed vbi aggrediũtur cũ armis aut vi auferũt. de sepul. vio. l. prętor. §. aduersus eos qui cadauer. vide glo. in. l. respicien. §. delinquũt.

Secunda Bartoli super Digesto nouo.

s. & ibi qui sit latro & per quos actus inducatur. & vide glo. no. in. c. cuꝫ inter alia. super ver. latro. de immu. eccle. in fi. & facit quis dicatur cõsue- tus latro et per quos actus inducatur. & dicit Ly. in l. ij. C. de re cred. q̃ qui blasphemauit bis vel ter nõ dicitur consuetus blasphemare. quid de verbo solitus. vide Barto. in. l. j. C. quomodo & quãdo iudex. adde l. iij. C. de epi. audi. vbi dicit q̃ con- 1 suetus & famosus c. 2 fur dicitur p vnus. 3 furtum. vide bal. in. d. aut. sed no- 4 uo iure. C. de ser- fugitiuis. versicu. iij. not. per Dod. in. c. fina. de fur. et per Barto. in. l. ij. §. de fur. et nunquid pro multis paruis furtis qs tanquã famosus posset suspendi vi de Baldum in. c. primo. §. iniuria. de pace iura. fir. et differentiam in- ter latrones et fures vide in autentica sed nouo iure. C. de fur. et in- stitu. vi bonorum rapto. in princi- pio. et notant ca- nonistę in cap. ex parte. extra de te- stibus & quid ista tutum facit men- tionem de roba- ria. vide per Bal. in autenti. sed no- uo iure. in tertia colum. C. de ser- uis fugitiuis. & l. fi te. C. de infam. quis dicatur prę- do qui accipit rez absq̃ voluntate domini. et etiam si sit debita text. est in. l. sed si ex sti- pulatione que est lex. et. §. de acqui. posset. et est gloss. in. l. cum qui. in verbo non omne. de fur. et no. glos. in. l. non est vera. C. eo. quis autem sit depredator. et deportator. vide textum in. l. qui aduocatorum. C. de postulan. dicit ibi Bald. qõ illud vocabulũ est pa- rum in vsu. et in paucis locis repe- ritur. adde textus in. l. prima. §. pri- mo. ff. de abigeis. nota etiam Bald. in. l. frumentum. per illum textum C. que res vendi possunt. et dicitur furtum esse genus quod continet sub se rapinam. ita dicit Bartolus in. l. duobus. §. si quis inuenta. de in iur. et de differentia inter furem et latronem vide in capitulo ex parte. & quod ibi doctores de restitu. per Angelum in. §. penultimo. in autenti. vt nulli iudi. et per Bartolum in dicta autenti. sed nouo iure. & Bald. in autenti. nauigia. C. de fur.

¶Qui vltimo. damnati ad mortem efficiũtur serui pene. fallit si appel latum est. Item fallit si sententia fuerit nulla. Item si per sentẽtiam in- terlocutoriam fit appellatum hoc voluit Bald. in. d. l. j. C. ne ex delic. de func. Et dum ponit Barto. hic quid in bannitis vide Bal. in. l. fin. C. si a non cõpe. iud. Si dãnatus ad mortẽ euaserit nõ poterit testari. facit ad statutum.

Qui ob inimicitias. [a]

[a] Da- teria. huius. §. habes plene. C. de accu. l. q data opera. p Ly. dicam in. l. qui edes. §. de incen. rui. nau.

In exulibus. [b]

[b] De bonis dictis. §. e. ti. l. relegati.

f ¶Quis dicatur famosus latro vel fur.

g # Famosos. [c]

[c] §. noster intelligitur duo bus modis. vno modo in- tellegitur vt latro dicatur fur qui clam furatur alio modo intelligitur de latronibus: hoc est de- robatoribus stratarum qui hoc faciunt publice. Secundum primam lecturam. oppo. de. l. fina. §. de fur. & in aut. vt nulli iudi. §. penul. vbi pro furto quis non morit̃ur. Solu. aut est fur famosus et suspenditur vt dic: aut non est famosus et non suspenditur: sed aliter punitur. vt in contrario. ita dicit glo. hic & in aut. sed nouo iure. C. de seruis fu gitiuis. et in cor. vnde sumitur. ¶Et opponitur q̃ pro vno furto quinq̃ solidorũ quis indistincte suspenditur. vt in aut. de pace tenenda. §. si quis quinq̃ solidos. & collatione. Solu. concedo q̃ per illam constitutionem sic punitur. & per hoc est re cessum a. ll. antiquis dicũt tamẽ quidã q̃ per illã cõstitutionem que est in. §. colla. de pace iur. fir. §. iniuria. vbi dicitur iniuria & furtũ legitime punit videtur redire ad ista. ll. antiquas. l3 glo. ibi fina liter cõtrariũ teneat: tamẽ quicqd hodie fit in qua libet ciuitate italie sunt statuta de hoc. sed de iure cõi tenerem illã glo. ¶Scõo opp. put scõo modo legitur & videtur q̃ debeat puniri. l. iul. de vi pub. & l. iiij. in prin. §. ad. l. iul. de vi pub. Sol. ibi quãdo semel tantũ fecit: secus si esset famosus latro: tunc pena augmentaretur ppter illã qualitatẽ vt bic.

¶Quero & quis dicat famosus latro vel fur. dicũt quidam illi qui hoc sepius fecerũt. ita dicit glo. in aut. sed nouo iure. C. de ser. fugi. qõ puto verũ si cõ tra eos de hoc fama publica laborabat vt colligi tur ex hac litera dũ dicit famosos. & intellige hoc de his qui perfecerũt delictũ als secus vt. §. e. l. cras savores. ¶Ultimo glo. dicit q̃ per lõbardiã aliter punitur furtum quod dic vt in glos. et plenius in d. glo. de pa. iur. fir. §. iniuria.

Maiores. [d]

[d] Oppo. contra. §. nostrũ. de l. presbyteri. C. de epi. et cle. dic vt dixi. §. e. l. quedam delicta.

f ¶Dãnatus ad mortẽ statiz efficitur seruus pe ne & testamentũ factum ab eo non valet.

1 Dãnatus ad mortem q̃ possit examinari contra alios ad aliquale indicium.

2 Ista leg per aut. sed hodie. C. de dona. inter virũ & vxo. nõ corrigitur in dãnato ad mortem.

3 Sententia excommunicationis q̃ trabat secum executionem.

4 Sententia corporalis q̃ non possit mandari exe cutioni de ea que fit ab homine infra. §. dies qui pandur ad appellandum.

5 # Qui vltimo. [e]

[e] Ibi statim &c. no. ¶Q̃ ad mor tem dãnati statim efficiũtur serui pene vt dic: & vidistis. §. eod. titu. l. quod ad

id qõ no. Bal. in. l. ea causa. §. de postu. & vide Bar. in. l. si is qui. §. j. de testa. Bar. & Bal. in. l. j. C. de sacrosan. eccle. & qõ no. Jnno. in. c. querenti. de offi. deleg. & no. Bart. in. l. cunctos populos. in pe. col. de sum. trini. et Jmol. in. d. l. si quid filio. §. irritum. de iniusto. testa. glos. & doct. C. de do. inter virum & vxorem. in aut. sed hodie. & Bal. & imol. in. l. seruo legato §. fi. de leg. j. & bal. in. l. fin. C. si a non compe. iudi. et ad hoc vide Bartol. pulchre. l. l. si eius a §. de testa. et p ro. in. l. j. de re iudic. adde Barto. in. l. nõnunq̃. de app.

a ¶Quod intelli- 2 ge. andamnati ad mortẽ possint fa cere testamentum vide pulchre bar. & in. l. si eius. ff. & te b sta. & bar. in. l. cun ctos populos. C. de sum. trin.

b ¶Hodie corrigi tur. an hodie dã- 4 nati ad mortẽ effi ciantur serui pe ne. vide in. l. si qs in bona. ff. de ac qui. here.

c ¶Ultimo quero. an sentẽtia corporalis possit man dari executioni i fra. g. dies. Adde Bartol. per illum text. not. in. l. non § tantũ. de appella. c vbi vide adde qõ notat Bald. post Bart. in. l. si quis §. bis ac. de iniu sto testa. per bart. i. l. si qua pena. ff. do verbo. signi. et Bald. in. l. fina. in vlti. colũ. si a non compe. iudi. p ro. in. l. j. de re iud. ibi breuiter debetis scire q̃ quedã ege cutio. vide qõ not. in. l. fin. C. si a non compe. iudi. adde Bar. post guil. in l. fur. §. j. ff. de in sti. bal. ang. et do. Joã. in. l. a latro nibus. §. j. ff. de te sta. Bald. in. l. ob seruare. §. profici- d sci. ff. de offi. pro con. et in. l. addi ctos. C. de episco pali. audientia. et not. in. c. si qñ. de offi. delega. Bald. i in. l. j. C. eg delict. defunc. in. vij. col. 2 & quod not. Bart. in. l. non tantum. §. de appel. Jnno. in. c. querenti. de offic. deleg. Bart. in rub. de re iudi. 3 iuncta si.

¶Renuntiauerat appellationi. Jstud dictũ reputaꝝ multum no. ad li mitationẽ glo. no. in. l. pactũ. §. de pac. & dic vt dixi in. l. non tãtũ de app. per Bar. in. l. custodias. §. de publi. iudi.

¶Si preses. no. tũ ad hãc. l. q̃ in enormibus iudex dꝫti seueritate non

ubi- flexus col. 2. m. 3 di ni esse commũ d opinionem & misi in hus nõ por flex exemer.

Depenis. 207

granitate. l. diuus. ibi senere iudicãtis. §. de re iudi. ita dicit Bal. in. l. ea que in fi. C. de condi. inde. tex. in. l. respiciendum. §. j. §. e. bar. in. l. pedius §. de incen. rui. naufra.

f ¶Jntelligitur mitior. adde Jnnocen. in. c. cum dilectus. i n verbo iusti tia. de ordi. cog. vbi vide.

g ¶Non declara tas. adde q̃ in ci uilibus. p cedit vt in. l. j. §. fi quis ar gentum depositi. qõ ibi no.

b ¶Procedit falsi libellus. Et quod postea possit de clarari in proces su. adde in simili Bart. in. l. j. in. iij. col. j. de appel. ad de Bal. in. l. edita in. tex. colũ. C. de edendo. et allegat Barto. hic et in. j. consil. et adde qõ habetur in. l. i de lictis. §. si detra eta. de noga. vide text. in. l. iij. §. cognoscit. de officio prefec. vigil. de in terlocutoria.

¶Fratres. Jste tex. allegatur pro decisione cuiusdã no. q̃ per bald. in rubri. de cõdi. ob tur. can. in fi. vide licet q̃ si qs est bã nitus tẽpore quo imbursabatur ad aliquod officium et tempore quo ex trabitur est ban nitus quod tamẽ repellatur. viõ in simili Paul. de leaza. in. q. incip. in scrutinio. Jtez alleg. bal. in aut. et omnino. et ibi no. C. ne vxor pro mari. quid si tem pore quo fuerant cõcesse represalie ciuibus huius lo ci erat bannitus licet rebanniatur non vtitur priui legio represalia rum. quod no. fa cit etiam quod si statutum dicit q̃ instrumenta no tariorum matri culatorũ habeant executionem tem pore rogationis quis erat matri culatus tempore iudicij nõ. de quo per bal. in. l. secun da. in. ij. col. de ex cep. rei iudi. pre dictis magime p me. q. Adde bart. in. l. vsusfructus. in fine. de stipula.

1 # Jpreses. [f]

[f] Nota. † q̃ sniа re fertur ad libellum.

¶Secũdo no. q̃ in dubio videt intẽta ta. l. mitior. vt bic. ¶Oppo. dicitur hic si preses ita interlocutus & cõtra ex interlocuto ria quis nõ infamatur: vt. l. verbũ. & l. iterlocutio. b de his qui no. infa. Sol. quod hic dicitur interlo cutus est intelligẽ. f. diffinitiue ad hoc facit. C. de sen. l. post sentẽtiam. Cõtra hoc extra glo. opp. pri mo p tout loquit in interdicto ista sentẽtia nõ põt dici diffinitiua: quia cõtinet incertũ. nõ enim dicit circa quam rem vis sit cõmissa. & ideo nõ declarat quid veniat in restitutione. ergo sentẽtia nulla vt C. de sen. que fine cer. quan. per totum. Sol. debes intelligere quod hic dicitur vim feci sti. f. tibi obiec tam in libello et sic per relationem ad libellũ vt. l. ait prętor. §. j. §. de re iudica. et quod ibi plene digi.

¶Item oppo. ad idem p tout hec sententia refer tur ad accusationem criminalem. nam vis quedã est licita quedam illicita vt probatur in. l. creditores. C. de pign. ergo si iudex pronũtiat vim fecisti. nõ sequitur ergo es punẽdus. vt. l. j. §. j. §. ad tur. & ibi dixi. Respondeo eodem modo q̃ hic dicitur vim fecisti. f. obiectam in libello: ita q̃ ad illã se re tulit vel expresse vel ex presumptione isti?. l. ¶Cui i timo op. & videtur q̃ ista. l. in fi. sui male dicat vbi dicit vtriusq̃. l. crimina obiecta sunt. cõtra in. l. se natus. §. de accu. vbi dicit q̃ quis nõ potest accu sari diuersis legibus. Sol. q̃ hic dicitur vtriusq̃ l. crimina sunt obiecta. i. crimen quod potest vtra q̃. l. puniri secũdum diuersas circunstantias vt si fuisti accusatus q̃ aliquem deiecisti inferendo si bi violentiam nec digisti cũ armis vel sine armis. et fic potest vtraq̃. l. comprehendi secundum diuer sas qualitates: tunc intelligetur mitior. ita loqui tur hic. Et quo not. † q̃ in criminalibus procedit libellus per circunstantias nõ declaratas. & q̃ po terit postea in processu declarari: sed si nõ declara retur mitior: intelligetur vt hic. S? si omitteretur aliquid de substantialibus que requiruntur in li bello: vt. l. libellorum. §. de accu. tunc libellus non procederet vt vidistis in. l. libellorum. §. q̃ si libel li. et ex hoc apparet quod procedit talis libellus & accuso te q̃ percussisti me cum ense etiam si nõ di co in qua parte corporis & etiam si non exprimo cũ sanguinis effusione vel fine. ¶Ultimo Hugo 3 dicit per hanc. l. quod dãnatus. l. iul. de vi priua ta nõ infamatur sed male dicit & reprehẽditur hic in glo. vt plene apparet in glo.

1 ¶Pena que imponitur ad tempus post tem pus videtur remissa.

2 Ex verbis legis & edicti seruire debemus. nu. 2.

1 # Fratres. [g]

[g] Nota. ex hac. l. q̃ pe 1 na que imponitur ad tps post tps vide tur remitti. vt hic. et. l. imperator. §. de postu. ¶Secũdo no. † tex. ibi dum dicit ratio iu ris & cõstitutionis ex quo no. q̃ debemus stare et seruire verbis legis & verbis edicti vt hic & l. j. §. ji 2 is qui nauem. de exer. & l. pfecit quis & qui. §. & l. cõstitutum. §. de mili. test. & l. cõstitutionibus. §. ad munici. quod facit ad statuta.

Seruus.

Eos. Ad euidẽtiã scias q̃ dela tor q̃ nõ pficit delationem punitur vt. l. deferre. §. de iure fis.

In metallum. [h]

[h] Vidistis. §. eo. ti. l. q vlti. seruo. vbi nota. quando sit inseruiendum legis verbis. de quo late in. l. non dubium. C. de legi. & Barto. in. l. omnes populi. in. iij. q. principa li. de institu. et in. l. si constante. in. ij. q. princi. solu. matrimo. per bart. in l. et si contra. de legi.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶Autores. Adde quod notat Bartolus ad istum .ff. in. l. consti. infra de appellatio.

b ¶Testim. no. contra notarios ſm Bal. in. l. fi. in. viij. col. C. de eden. et in l. fi. de pe. iudi. in. j. col. adde tex. a ibi Bar. in. l. j. ff. ubi qui. ff. de fal. et hunc tex. allegat glo. in. l. fi qs testim. ff. ſed a ſi qs. ff. ad. l. aquil.

c ¶Addles. a ō hoc dixi in. l. j. de bo. eoz. a in. l. ij. C. de bis qui ſibi mor. conſ. a hoc eſt vez etiam in bannito qui poteſt ab aliis offendi ſm Bald. a in. l. j. in pe. col. de ſer. fugi.

d ¶Contra aſſaſſinos. no. de aſſaſſinis a aliis qui faciunt aliquid per pecuniam vide q̄ dixi i. l. iij. ff. tranſfugas. de ficar. et bar. in. d. l. non ſolum. ff. qui māda. e ff. de iniur. a Bal. in. l. non ideo. in pin. de accu. etyi. 1 de q̄ habentur in l. ij. ff. ff. de eo p quem factuz erit. 1

e ¶Ad detrodozum. hunc tex. alleg. ro ma. in no. ſuo.

f ¶Sanctio legū. not. paria eſſe aliquid eſſe certuz et certificandum idē habeſ in. l. certi cō dictio. ff. ff. certum peta. vbi certi cō dictio dar ad certum vel certificandum. 1

g ¶Oppo. de. l. j. ff. j. an clauſula generalis trabatur ad ſpecificata: vide q̄ ſecus eſt in vltimis volūtatibus. vt in. l. libertis quos. de ali. et cib. leg. a ibi bart. a in. l. doli clauſula. de verb. obli. et de hac materia vi de bonū tex. in. l. quoties de acti. et obliga. a vide per Bar. in. d. l. j. de ſc pul. vio. a per Ly. et Bal. Angel. et Sali. in. l. qui ſepulchra. de ſepul. vio. facit tex. in. l. eū. ff. de fu r. et per Bal. in. l. qd ergo ff. pena grauior. f de infa. per ſpecu. titu. de accu. circa p̄inci. et vide dominum meum videlz ang. de arre. i tractatu ſuo male ſi. in verbo caput a ſpatul amputetur. vide bar. in. l. ſenat⁹. de accuſ. a in. l. j. ff. j. in iij. col. C. de oper. noui nuntia. et in l. doli clauſula. de verborum obligatio. et in. l. j. ff. vi bonorum raptorū. et adde Bald. in. l. ſi eccleſie venerabilis. de epiſcopis et clericis. ff. quid ſi per legem impoſita eſt certa pena ſpecialis: et per ſtatutum imponitur alia pena ſpecialis dic quod ſtatur pene ſtatuti. quid ſi ſtatutum imponeret penam perpetuam banni p̄ vulnere aliud ſtatutū dicit quod p̄ vulnere facto in palatio puniatur pena centum quis vulneranit aliquem in platea an debeat vtraq̄ pena puniri habeo diſputationē domini Huīd. de ſuza. in queſtio. incipien. pena de facto quidam facit inſultū: a quando per diuerſas leges imponitur diuerſa. vide per domi. Joan. in. l. ij. in p̄ima char. de publi. iudic. et omnino Bald. in. l. data opera. in iij. co. C. qui accuſ. et in. l. qui ſepulchra. de ſepu. vio.

¶Reperitur pena. quando vna p̄onisio ſpecialis deroget alteri minus ſpecializ quo modo cognoſcatur vide Bartol. in. l. hac conſultiſſima. in. j. col. C. q testamē. face. poſ. in princi.

Mandardanarios. Vidiſtis. ff. in. l. in annonā. ff. de extraordi. crimi.

Si quis aliquid. Oppo. et ſolu. vt in glo.

Autores. a De hoc vidiſtis. ff. e. l. capitalium. ff. ſolent.

Qui abortionis. De hoc die vt. ff. de fica. ff. ex ſenatuſconſul.

Testamentum. b Die de hoc vt. l. ſi quis legatū. ff. de falſis.

Instrumenta. No. cōtra aduocatos et notarios q̄ inſtrumenta eis p̄ducta a exhibita dant aliis.

Miles. c No. q̄ ille qui percutit ſeipſum venit puniēdus ſic. ff. de re mili. l. omne delictum. ff. qui ſe.

¶Bz uarius punitur qō fit per pecuniam q̄ qō fit ſine pecunia.

Tzcero. Nota q̄ grauius punit qō fit p̄ pecuniā q̄ qō fit ſine pecunia quod facit cōtra aſſaſſinos d qui occidit aliquem per pecuniā de quo dicam in. l. nō ſolū. ff. ſi mandato. a ff. p̄oculus. ff. de iniur. de materia huius legis qualiter puniatur ille qui facit aliquez abortiri vidiſtis in l. diuus. ff. de extraor. crim.

Metrodozum. e Not. hāc l. extra eos qui receptāt erbānitos de quo vidiſtis in. l. ij. de recepta.

¶Pena ſpecialis ſi reperitur apposita ſup crimine a etiam pena generalis: quando illa generalis trabatur ad ſpecificata.

Ratio diuerſitatis an pena ſpecialis et generalis imponitur eadem. l. aut diuerſis.

Stantibus duobus ſtatutis quoꝝ vno dicitur q̄ teſtis poſſit de falſo accuſari infra meſem: alio q̄ de falſitate poſſit infra decem annos accuſari: teſtis nō poteſt poſt menſem accuſari: lz videda ſint verba ſtatuti.

Stāte ſtatuto q̄ p delicto facto de nocte pena duplicatur. Jtem in platea. Jtem in feſto. ſi delictuz committitur de nocte in platea a in feſto qualiter duplicabitur pena. a nu. 2.

Predicto ſtatuto et facto ſtante ſimplum duplicabitur.

Jn duplo adeſt ſimplum niſi aliter appareat.

Stante ſtatuto q̄ ſi nobilis offendat populare p̄ punitur pena quadrupli ei⁹ qō puniret popularis et nobilis offendat populares de nocte in platea et in feſto qualiter punietur.

Statutum de publicatione penarū an habeat locum in penis non limitatis ſed que imponuntur arbitrio iudicis.

Statutū predictū q̄ habeat ſolum locū in penis exiſtentibus in quātitate non in ſpecie.

Sanctio legum. f Nec eſt lex multū notabilis glo. intelligit hāc. l. ſi multe ſunt pene limitate a iure in delicto. eſt etiā in iure quedā clauſula generalis q̄ dicit q̄ vbi pena non reperitur limitata imponitur arbitrio iudicis vt. l. ij. ff. ō crimine ſtelli. certe iſta clauſula nō p̄origit ad ſpecificata. ¶Ad iſtā lec. op. q. ſm hūc caſum gl. illa clauſula generalis nō imponit certā penā ſed arbitrio iudicis. lz tex. hic dicit certā penaz irrogat ergo mala eſt poſitio caſus. gl. rñdet imo eſt certa q̄ illa vī expreſſa quaz iudex declarabit. ar. ad hoc. l. vnū ex familia. circa p̄n. ff. de leg. ij. a. l. alle toto. ff. de here. inſti. qō no. et

Quero

---

a ¶Quero vtrum. adde que dixi in. l. ij. in p̄in. ff. de verb. obli. poſt Bar. in. l. quesitum. ff. penul. de fundo inſtructo a queſitum ibi dixi ſequitur Pe. de anch. in. c. canonū ſta. verſic. circa hanc contrarietatem ſtatuti. inverſicu. quoch. quid ſi aliquem percuſſi in platea de nocte. not. quia ſi ſtatutum dicit quod pena falſi duplicetur ſi commiſſum fuerit in palatio et aliquis obiecerit falſum iudici in palatio an puniatur pena falſi. dic quod nō quia debet intelligi de tali falſoquod poſſet committi i palatio et extra: ſed hoc poterit committi extra ergo ꝛc. ita conſuluit not. Bart. in conſili. Tudertinus quidam. et ibi vide ad not. p Bartol. bic an ſtatutum de duplicatione pene induc at neceſſariam accuſationem. adde Bart. in. l. aut facta. ff. locus. ſupra eodem. et de duplicatione pena rum vide Baldū in. l. contra negantem ad. l. aquil. et ibi quod duplum non ſimpluz eſſet duplicandum. et iſtis adde Barto. in. l. p̄ima. circa finem ſupra ſi fami. fur. feciſ. dica. et in. l. menius. ff. duobus. de lega. ij. et Ange. hic et Bartol. in. l. aut facta. ff. j. ſupra eodem. a in. l. vulgaris. de fur. a Bart. in. ſ. fideicommiſ. ff. interdum. ff. de lega. iij. et Bald. in. l. p̄ima. C. de ſent. que p̄o eo quod intereſt ſi vltima colum. in verſicu. reſtat quere re ſuper. l. interpretatio. in p̄inci. non obſtat ſi dicatur quod inſtituit. de actio. ff. omnis. loquitur quā do pena per nomina multiplicatiua imponitur ci uiliter queſtio noſtra quando criminaliter. nā non recozdoz aliquam. l. iſtam penam terminatiue imponi vnde illius. l. argu. hoc dico propter identitatem rationis: vt. l. etiam. a in. l. tam ex contractibus de iudi. preterea cum ſtatutum ſit quedam ciuium conuentio vt in. l. j. ff. de leg. a pena conuentionalis nō poteſt excedere quadruplū. ergo ꝛc. vnde ſtatutum ſimpliciter loquens trahitur ad ius commune vt quadruplū non excedat. argu. l. j. ff. de mune. a bono. a in. l. ij. C. de noxa. ſed quero iugta predicta quid duplicatur reſpondeo illud quod erat ſimplandū. vt ſupra quod metus cauſa. l. ſi cum exceptione. ff. i. a. ff. quadrupli. et. ff. illud. Sed quero an in duplo inſit ſimplum. reſpon. q̄ ſic in dubio niſi aliud appareat vt in. l. hoc edicto. ff. fina. de publica. vnde in inquiſitione predicta aliquis de nocte in platea commiſit delictum erunt triginta

5 ¶Quero ſ vtrum a ex vigore illius ſtatuti generalis vltimi quis poſſit de falſo teſtimonio accuſari poſt menſem a videtur q̄ ſic. quia cum iſte ſint diuerſe leges iudex poteſt eligere quam vult generalem vel ſpecialem vt dictum eſt. contrarium determinaui: q̄ predicta ſunt vera quādo. ll. generales et ſpeciales ponunt diuerſas accuſationes ſeu diuerſa iura accuſandi ſed hoc non faciunt ſed circa vnum a idem ius accuſandi diſponunt. tunc clauſula generalis non refertur ad ſpecificata. q̄ eſſet iniquum vt vna et eadem accuſatio ſeu ius accuſandi eſſet annale a perpetuum: a hoc vult tex. hic vnde ad hoc debes reſpicere vtruz ille leges diuerſe inducant diuerſum ius accuſandi: an circa idez diſponant hec eſt veritas. ¶Ultimo ſ quero per ciuitates italie ſunt plura ſtatuta que inducūt duplicationem penarū vt puta ſi quis percuſſerit in platea vel de nocte pene duplicentur. Jtem ſi in feſto vel in die feſti pene duplicentur. Quero quid ſi aliquem percuſſi in platea de nocte die feſto. an ex qualibet qualitate fiat duplicatio. hic videtur cauſas q̄ non. nam vt dixi vobis in. l. denuntiaſſe. ff. quid tamen. ff. de adulte. iſta ſtatuta que inducunt duplicationem non inducūt nouam accuſationez: ſed qualificāt primam. modo eadem accuſatio nō debet quem punire diuerſis eſtimationibus et diuerſis reſpectibus: caſus eſt hic ibi. nec ſane ꝛc. Jn contrariuz videtur caſus. ff. e. l. aut facta. vbi dicit in quolibet delicto veniūt cōſideranda ſeptē. ergo omnes iſte qualitates conſiderabuntur: quid dicemus. dicūt quidam qui diſputauerūt hāc queſtionem nō debet duplicari pluries: q̄ ſenatus ceſſit ne qs ad idem crimen pluribus legibus fiat reus vt. l. ſenatus. ſed certe iſta. l. ſenatus. nihil facit ad ꝓpoſitū: q̄ hic non punitur diuerſis legibus. ſed vna in qua habetur reſpectus ad diuerſas qualitates. Dicamus ergo ſic quādoq̄ per iſtas qualitates pene augentur nō tamē per nomina multiplicatiua: vt dupli. tripli. quadrupli. tūc omnes iſte qualitates cōſideraūtur vt. d. l. aut facta. Quāq̄ pene multiplicantur per iſta nomina multiplicatiua. a tunc licet de iure debeat haberi reſpectus omniū. vt. d. l. aut facta. tamen nulla pōt fieri duplicatio que excedat quadruplū vt inſti. de act. ff. oēs. vnde vſq̄ ad quadruplū poterit multiplicari nō vltra. Nec ob. hec l. que dicit q̄ eadem. l. nō debet qs puniri variis eſtimationibus q̄ cōcedo variis eſtimationibus. ſ. eodē reſpectu ſed diuerſis reſpectibus a diuerſis qualitatibus cōcurrētibus bene poteſt varie puniri nihil eſt quod repugnet vt. d. l. aut facta. a de hoc dixi in. l. fideicōmiſſa. ff. ſi qs decez. ff. de leg. iij. Jtem non ob. ſi dicas q̄ tex. inſti. de act. ff. omnes. loquitur qñ pena per iſta nomina multiplicatiua imponitur q: ibi loqtur ciuiliter. q. noſtra qñ criminaliter. nā non recozdoz aliqua. l. iſtā penaz criminaliter imponi. vnde illarū legū. ar. hoc dico ratione idētitatis rōnis: vt. l. oēm. a. l. tam ex contractibus. ff. de iudi. Preterea cū ſtatutum ſit quedam ciuium conuentio: vt. l. j. ff. de legi. a pena conuentionalis non poſſit excedere quadruplum ergo ꝛc. vnde ſtatutū ſimpliciter loquens trahitur ad

6 ¶Sed quero ſ b an in duplo inſit ſimplum. Reſpondeo in dubio ſic: niſi aliud appareat vt. l. hoc edicto. ff. j. ff. de plublic. vnde in queſtione predicta aliquis de liquit de nocte in platea in die feſto ꝛc. ponis q̄ ſimplum ſit centum: quia de nocte erunt ducenta: quia in platea erunt trecenta. quia in die feſto erunt. cccc. a ſi eſſet alia qualitas poſſet aſcendere ad quingenta. q̄ em̄ dixi quod poſſet aſcendere ad quadruplū ad plus intellige illud quadruplum vltra ſimplum: vt patet in actione furti manifeſti. Sed contra predicta videtur. d. l. ſi cū exceptione. ff. quadruplat. vbi dicit q̄ debet quadruplari ſimplum cum omni ſua cauſa. ſic ergo bic ineunda ratio videtur vt ſit ſimplum centum ꝓpter noctem. cc. ꝓpter locum: q̄ in platea. cccc. hoc eſt vt duplet illud ſimplū cū illa ſua cauſa. ſ. noctis a ſic de aliis qualitatibus. Reſpondeo omnes iſte qualitates inſunt eodem inſtāti tēporis ipſi male ficio: et ſi bene reſpicis illa qualitas loci cum incipit ineſſe non reperit maleficium commiſſum cuz illa qualitate noctis vel alia: ſed reperit eū in actū committendi. non eodem tempore iſte qualitates accidunt vt dictū eſt. Hoc premiſſo debes ſcire q̄ ille qualitates q̄ habent duplare non poſſunt operari ſuum effectum. niſi in eo quod reperit duplādum. argu. ff. de cōdi. a demon. l. in teſtamēto quidam. a de leg. j. l. qdam teſtamento. ff. ſi tibi. ſed iſte qualitates non reperiunt niſi maleficiuz ſimpleꝝ vt eſt oſtenſum ergo illius pena ſimplicē duplicat: a non vltra: nec ſufficit ſi illas qualitates reperit in fieri imo oportet quod eas reperiat in facto eſſe ſm ꝓpriam ſignificationem. vt. ff. de iuriſdi. om. iudi. l. ſi qs id qō. ff. ſi dum. p ponitur. Preterea aut dices q̄ qualitas loci duplicat delicti penā cum qualitate temporis. a tunc eadem ratione tēpus duplicabit ꝓpter locum cum vtraq̄ eodem tempore concurrat: et ſic eſſet repugnantia et perplegitas vt. l. ſi titius. ff. de condit. inſti. Preterea non eſt dubium q̄ prima qualitas ſolum inducat duplicationem ſimpli ſed hic quelibet iſtarū qualitatū eſt prima cū eodem tempore concurrant: vt dictū eſt ergo quodlibet ſimplū duplicat: vt. l. qui duos. in p̄inci. ff. de reb. du. Preterea hic conſtat ſaltez q̄ nulla iſtarū qualitatū eſt poſterior altera ergo nulla inducit duplicationem reſpectu alteri⁹ vt. l. eum qui duobus. ff. ad trebel. facit quod not. in. l. eum actum. ff. de nego. geſt. in fi. per glo. ſed ſi poneremus qō eſſet quedā qualitas q̄ ineſſet ipſi maleficio poſt eū perfectū cū oībus qualitatibus ſuis tūc duplicaret eū oī ſua cauſa etiā fieꝛ cederet quadruplū. vt. j. tangam. egemplū dicit ſtatutum qō cōtra negantē pena duplicet vel augeat in quadruplo certe iſtud negare venit poſt maleficiū perfectum cum omni ſua cauſa ideo duplicatur illud totū tanꝯ illud ſit ſimplū. vt. d. ff. quadruplatur. Sz poteris dicere ergo nec ipſa pena maleficij ſim

---

7 Bi. ſaſſo. mi. 4. Sic vnge colu. 2. mi. 4. hoc. mſtri. de. actio. vi. omi. gelu. mi. teſt. male. fra. m. plo. myſta. hai. comms. ſilhō. 23. colu. 2. 3. ff. ſaſſo. mi. 1. ph. he. ff. fi. de. col. 3. mi. 12. ff. de. le. gar. 1. 8. mi. teſta. nō. mi. pe. col. mi. 35. ff. de verbo obligā.

C. de ſenten. que p̄o eo. l. j. in fine. et ibi nota. a facit inſtitu. de actio. ff. tripli. et argumen. ff. de verboz obligationib⁹. l. ſtipulatio iſta. ff. alteri. et quod nota. C. de ſeruis fugitiuis. in. l. penulti. per Bal. et vide Bald. in. l. contra negantem ad legem aquiliam. et in. l. heredem. ff. ſed in ſpecie. de calumniatori. et in. l. ſi cum exceptione. ff. ſi non reſtituat. quod metus cauſa. Et ad de quod ſi eſt incertum ſimplum eſt incertum quod multiplicatur a ſimplo. ita Baldus in. l. arbitrio. ſupra qui ſatisfidare cogantur. et vide Baldum in lege ſi cum exceptione. ff. primo. quod metus cauſa. Bartolus j. eodem. in penulti. queſtione. et adde textum a ibi Bald. poſt Barto. in l. i. in. j. colum. de ſpon.

NOTE que conſuluit Bal. conſi. cclxix. ij. lib.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶Imperator. Not. glo. in. l. fi. §. de iniur. ꝛ adde do. Anto. ꝛ car. Flo. in c. ex literis. de consti.

b ¶Sententia diffinitiua. Dic ergo quod sententia diffinitiua est q̄ perpetuo durat vt condemnatoria. l. prima. ꝛ ibi not. C. de postu. aut est interlocutoria. ꝛ tunc aut fertur ratione contumacie ꝛ non delicti. et tunc eaten⁹ durat quatenus contumacia purgatur. ca. ex literis de constitutionibus. l. j. §. si frater. §. de colla. bonorum. not. archi. in c. lapsis. lg distin. et Bart. in l. si qui adulterij. C. de adulte. in alia interlocutoria. dicit Bald. in l. puto. §. j. §. de postulā. quodnon durat in tempus successoris quod intelligit glos. ibi quando lata est sine cause cognitione secus si causa cognita ꝛ via ordinaria: vide quod habetur in. c. cum bone. de etate et qualitate. et ibi Innocen. dicit q̄ suspensio facta ad tempus finitur ipso iure post tempus sed si est facta vsq; quo satisfecerit ius tunc non finitur ipso iure post satisfactionem. sz finietur lata sententia super ea et ratio est: q̄ multa contingere possunt propter que negaretur satisfactio ꝛ allegat. d. l. puto. §. j. de quo per Innocen. in capi. sicut alias. ad finem. de cohabitatione clerico. et mulierum. qui allegat ista iura. vide Innocen. in dicto. c. cum bone. Sed an legatus de latere possit legitimare quem inhabilem perpetuo ad obtinendum beneficium ecclesiasticum. Buili. tenet in titulo de legato. §. superest videre. versic. sed nunquid q̄ nota. per ista iura adde Bartol. in l. v. in princip. de verborum obligationi. et in l. j. in princi. §. de bonorum possessione. titu. generali. et quod nota. canoniste l. c. quoniam in princip. vt lit. non contesta. ꝛ adde quod statuta ꝛ omnes leges condite a magistratu dicuntur ius pretorium. et etiam constitutio episcopi dicitur ius pretorium ꝛ propterea si est penalis non potest exegi post annū vtilē. insti. de perpe. et temporali. actio. in princip. quod tenementi. hoc dicit Baldus in aliquibus lecturis. et in. l. secunda. §. nouissime. §. de origine iuris. se audiuisse a Bart. vna voce. et adde quod Ly. in dicta. l. j. §. quod quisq; iuris in. iij. questione. dicit quod si magistratus aliquid statuerit statuendo non dico per modum interlocutorie q̄ dictum statutum erit perpetuum si cut et sentētia diffinitiua lata cum cause cognitione licet officialis talis esset temporalis. allegat ad hoc capitulum finale. de officio legati. l. gesta. C. de re iudicata. et vide nota. in dicta. l. prima. de postu. vnde dicit alibi Federi. de senis de statuto capituli facto sede vacante nam licet iurisdictio eius sit temporalis ꝛ breuis: statutum tamen facere potest et durabit perpetuo. ad hoc vide Petrū de ancha. in capitu. primo. ne sede vacante. in sexto. ꝛ dum Bartol. hic dicit. hoc not. simpliciter in terdicit vti arte sua vide late dom. Anto. et dom. Floria. in capitulo ex literis. de constitutio. bene facit quod nota. per Bartolum in l. fundi. de acquirenda possessio. et istis adde quod habetur in capitulo si autem de cohabita. clerico. et mulie. et. l. distinct. capitulo primo. pma questione prima. reperiūtur.

* Pro concordia. ¶Aduerte nunquid actiones penales descendentes ex statutis sint penales an perpetue. Bartol. in. l. stipulationum. in princip. ff. de verborum obligatio. dicit q̄ sunt annales lex statuta sint perpetua. Contrarius allegatur in hac. l. fina. Tu dic prima opi. procedit quando agitur ciuiliter sec⁹ si criminaliter. ita doc. in. d. l. stipulationum. Posset etiam dari alia sol. fm nouam considerationem domi. Jaſ. in. §. sed iste. insti. de act.

1 ¶Stante statuto q̄ pene duplicentur in duplo ineſt ſimplum.

¶Interpretatione. In hac l. potes ponere casum p. l. si preses. §. e. ꝛ. j. titu. ij. l. iij. §. si quis. ꝛ per. l. hec em̄ §. de suspec. tut. ¶Quero ſdicit ſtatutum q̄ ex aliqua causa pena duplicetur vtrum in duplo inſit ſimplum. Respondeo q̄ sic: q̄ interpretatione legum ꝛc. ꝛ videtur ter. in. l. hoc edicto in fi. §. de publi. ꝛ quod me. cau. l. si cum exceptione. §. si qs aūt. in fi. et. §. quatenus. in prin.

¶An statuta ciuitatis sint annalia vel ppetua.

¶Imperator. [a]Oppo. C. de post. l. j. solu. ibi interdicit artem suam soleniter. litcontest. et causa cognita ꝛ data sententia diffinitiua: [b]hic vero simpliciter interloquēdo interdicit alicui artem suam hec opin. tenetur cōiter per doc. hic ꝛ in. l. contraria. ꝛ Jnno. tenet eam in c. q̄ ad translationem. extra de offic. deleg. Jsta. l. inducitur ad. q. per quosdā vtrū statuta ciuitatis sint annalia vel perpetua ꝛ vī q̄ sint annalia: nam

a Distinguēdū. Primo q̄o dicit tamē Bal. in. l. iij. circa medium. C. ſi pen. appel. mors interue. q̄ qñ aliquis est dānatus ex crimine q̄ nō numerat iter publica iudicia ꝛ q̄ bus p Bar. in. l. j. §. de pub. iudi. q̄ tūc nō publicant bona allegat ipse gl. fm eum singulare. ad boc in. l. seniū. C. qui testa. facere pos. ꝛ ideo ifert q̄ si quis est condemnatus ad mortem ex forma statuti ꝛ nō de iure cōi non publicatur bona. q̄ stat tuta sunt priuatorum iudiciorū ex quo patet q̄ iura noua non habent locū in istis de cuius veritate vide per Pau. de ca. ꝛ ibi digi. l. l. ij. C. qui testa. facere pos. vbi vide an bona eorū qui bā niuntur ex forma statuti publicent.

b Sciendum est. Adde q̄ Jac. de bel. in aut. ō icest. nupt. et in aut. vt nulli iudi. dicit q̄ vbicūq; vita admitur dānato ibi iura antiqua sūt correcta quia tūc ipa ademptio bonorū eēt pena. venientium ab intestato nō defuncti: secus vbi amittit ciuitas vel libertas ꝛ per hāc partē dicit Ange. bic semper tenuisse legendo volumen vide Bart. in. d. l. j. ad finē. C. de requi. reis.

1 Circa publicationem bonorū quid bodie sit innouatum per aut. bona dānatorum: q̄s fiebat contra contumaces annotatos.

Damnati dicuntur ad mortem.

Prescripti dicunt quibus vita reseruatur tamē ciuitas vel libertas anfertur.

2 Titulus de requirendis reis inquantum loquit de publicatione bonorum non est correctus nisi in violatore pacis.

3 Si publicatio bonorū sit per sniam cōdemnatoriam latam super delicto: quid bodie sit innouatum per aut. bona damnatorum.

4 Filiofamili. vel seruo damnato an publicabitur peculium.

Curiali damnato que bona publicent: ꝛ quid de matre dānata. remissiue.

5 Liberto vel vasallo dānato que bona publicent. remissiue.

6 Vxore dānata an publicetur dos. remissiue.

7 Bona vilia non publicant bonis publicatis.

8 Bona quesita post sniam quando ꝛ que veniunt in publicatione.

9 Parte bonorum publicata quod ista iura sint correcta.

10 Applicij. Opp. i aut. vt nulli iud. §. fi. posita. C. eo. aut. bona dānatorum dicit gl. q̄ ista iura in hoc bodie corrigūtur per illam aut. Pro huius declaratione quero aliquas questiones que in glo. formanē. Primo quero quid iuris de iure antiquo quando condēnabatur aliquis liber homo glo. dicit si per damnationem non perdebat ciuitatem nec; libertatem nec; vitam quia forte erat relegatus vel aliter damnatus tunc non perdebant bona sine dubio vt. j. ti. ij. l. relegati. sed si perdebat vitā libertatem vel ciuitatem erat distinguendum[a] an habebat liberos an non. ꝛ si habebat liberos an publicabātur omnia bona an pars bonorum: ꝛ an habebat paucos liberos an multos. ꝛ ista tāgūt bic in prima glo. ꝛ in gl. mag. quas vide istud q̄ erat de iure antiquo est indubitatum. ¶Sed quero quid est innouatū per iura noua circa istā publicationem. Circa quod sciendum est[b] q̄ publicatio quandoq; fiebat contra contumaces annotatos per titu. de requi. reis. Jn hoc an sit immutatum Ly. dubitat in. l. j. C. de requiren. reis. ꝛ nihil determinat. domi. Ja. bu. dicebat nihil esse immutatū circa hoc. quia aut loquitur in bonis dānatorum seu proscriptorū: ꝛ dānati dicunt ad mortem sed proscripti dicuntur illi quibus vita reseruatur: tamen ciuitas vel libertas amittitur: sed illi cōtumaces non sunt dānati de crimine: vt l. j. §. de requi. re. ergo ꝛc. nō enim est nostrū leges extendere: vt. l. si vero. §. de viro. §. solu. ma. Preterea[c] lex que loquitur de vno contumace: puta de contumace in non veniendo non habet locum in alio contumace: puta de non restituendo: vt. l. creditor. §. iussus. he sunt rationes sue. ¶Cōtra dictum suum videtur casus. §. col. de pa. tenē. §. fi vero pacis violator. vbi dicit q̄ contra contumaces fit publicatio bonorū mobiliū: simobilia vo heredibus reseruant. verūtamen glo. in alio tit. de pa. iur. fir. §. iniuria. §. col. in glo. que est super ver. homicidiū. videt dicere q̄ ille. §. fi vero pacis violator habeat locū tantū in pacis violatore: in aliis seruetur alia iura. ꝛ hoc pro modo satis placet per rōnem quam dicam. dico ergo † q̄ titu. de requi. reis inp̄tum loquitur de publicatione bonorum non est correctus nisi in violatore pacis.

3 ¶Quādoq; fit publicatio bonorum per sniam condēnatoriam latā sup delicto: ꝛ in hoc qualiter sit innouatū sunt opi. nam qdā dicūt q̄ circa hoc sunt ꝓsiderāda quatuor iura. primo ius antiquū in quo habet locū quod. §. digi. secundo ius aut. fm qō etiam est locus publicationi bonor: vt in aut. de incest. nup. §. j. col. ij. tertio ius auten. scōm in ti. de man. princi. §. oportet. col. iij. fm qō bona nō publicantur. quarto ius auē. nouissimū: vt in aut. vt nulli. iudi. §. fina. vnde sumitur aut. bona damnatorum. per quam legem corrigitur lex illa de incest. nup. ita videt tenere Azo in sum. ꝛ gl. j. de iure fis. l. j. in glo. q̄ est sup ver. aduersus leges. Alij vt All. dicunt sic: aut per damnationez quis amittit ciuitatē vel libertatē vel vitam ꝛ tunc iura antiqua sunt correcta: aut ista non perdit vt relegatus: ꝛ isto casu iura antiqua nō corriguntur: ita loquitur tit. de incest. nup. §. j. ꝛ quod ibi digi in text. dicit de exilio exponе. i. relegatione. ratio huius est: q̄ in primis casibus ipse non pōt retinere bona. vnde si applicarent fisco esset pena sue cedentiū ab intestato magis q̄ ipsius: sed eo casu quādo relegatur potest retinere bona ꝛ retinet testamenti factionē: vt. l. relegati. j. tit. ij. Jdeo si auferuntur bona est pena sibi nō venientibus ab intestato. Tertij vt Pe. dicunt: aut per. l. auferunt exp̄resse bona ꝛ iura antiqua non corrigūtur. ita loquitur in aut. de incest. nup. aut auferunt tacite ꝛ tunc iura antiqua corriguntʳ: ita loquturᵇ aut. bona damnatorū. ista opi. recidit in idem cū opi. p̄cedenti. nam relegato non auferunt bona nisi exp̄resse dicatur: vt. j. ti. ij. l. relegati. vnde ista opi. que in idē sonat cum p̄cedenti cōmuniter tenet. in illis igitur casibus in qbus ipōnit pena ademptionis bonorū exp̄resse non in cōsequentiā alterius pene. sed exp̄resse q̄ pe iura antiqua nō corriguntur. ꝛ pro boc facit q̄ non fit correctus titu. de requi. re. vt. §. digi. Hodie autem circa publicationem bonorū sunt statuta per se: ꝛ illa sunt seruanda. quādoq; fit publicatio bonor: quia aliqs interfecit seipsum: vt. j. titu. j. l. iij. in prin. §. j. an illud ius p aut. fit correctū. dicemus ibi. ¶Tertio quero quid si dānatur aliquis qui est filiusfamilias vel seruus an publicabitur peculiuz eius de seruo nō est dubiū per. l. j. C. eo. ti. de filiofami. ita dicit glo. hic q̄ non publicabitur peculiū etiā castrense: ita dicit glo. no. q̄ dicit etiam castrense: ꝛ sic innuit q̄ nec aduentitiū nec p̄fectitium. ꝛ eodem modo loquit Azo in sum. huius titu. q̄ an sit verum plenissime examinaui in. l. si finita. §. fi. de vecti. §. de dam. infec. ¶†Quero quid si dānat aliquis curialis astrictus curie nexib⁹: dic vt no. in glo. super ver. portiones. Quero q̄ si dānatur mater aliquor filiorum. dic vt. C. eo. l. de matris. ¶†Quid si dānat libertus vel vasallus alicuius dicit glo. dic vt in. l. fi. §. fi liberto. j. eodē. tit. tu dic de hoc vt plene digi in. d. l. si finita. §. si de vectigalibus. Sed † quid si vxor alicuius damnatur: an dos veniat publicanda. videbimus statim. §. eod. l. quinq; legibus. ¶†Quero dicitur bic q̄ publicantur bona vtrum publicentur omnia bona. dicit glo. q̄ non publicantur vilia: vt. §. eo. l. diuus.

¶Preterea. qui aūt possint impedire publicationez bonorū dic q̄ illi q̄ habēt dñiū vel possessionē. l. fina. ꝛ ibi no. C. de bo. va. li. g. ꝛ facit q̄ habeē in. l. ob maritor. in prin. C. ne vxor. p mari. to. ꝛ facit q̄ not. Bal. ꝛ Jmo. i. l. si marito. §. fol. ma. ꝛ q̄ Ly. ꝛ Bal. in l. pign⁹. C. de pig. act. ꝛ Bar. ꝛ doc. i. l. j. §. seruus. §. ad fille. ꝛ an. ti. ō reg. re. bodie fit correctus. vide Bal. in aut. bona dānatorum. C. de bo. dā. nan publicata domo iteliganē publicata supellectilia. vide Bar. ꝛ q̄ ibi dixi post eū in l. si q̄s. C. ō bo. va. lib. g. ꝛ q̄ dixi post Bart. in. l. ij. C. de verbo. sig. ꝛ no. q̄ aut. bona damnatorū. non hz locū nisi in penis capitalibus: secus in penis pecuniarijs fm Bal. i. l. data opera. i. xxvj. col. C. qui accu. ꝛ vide Bal. in. d. aut. bona damnatorū. et vtrum dānati ad mortē possint instituere eleemosynе aliqd largiri. vide Jo. an. in. c. ad B. de testa. ꝛ i. c. ij. de vsu. i. vj. in. ij. col. circa medium.

¶Jta loq̄. adde not. per Bar. post glo. in. l. eius qui. §. j. ō testi. ꝛ quod no. glo. in. l. fin. C. de iure fis. lib. g. et vide bar. no. l. l. ij. C. q testa. fa. pos.

hodie vi. l. 4. tauri

a ¶Quero qd vtō a Jac.bu.in.o.§.is 9 cui⁹.ꝛ Dy.et Bal. in.l.ij.C.eoō.ꝛ qō dixi post bar.i.l.si vinctū aut stratū. de re iu.ꝛ in.l.naz ad ea.in fine.post Bart.ē.de cōdi.ꝛ demō.ꝛ bal. i.l.si. in si.C.q̄ res pig. ꝛ Bart.in.l.certa forma.C.de in.fis. li.p.ꝛ Bal.in.l.j.in pe.col.C.de here. insti. circa fi.Item dicit glo.in.l.eius qui.§.j.ff.de test.

b ¶Quinqz legib⁹. allegaſ iſte text.p moder.i.l. de die. in.§.qui mulierē. §.q satisfd.cog. q lz snia ō maritus pīudicet vxori:vt in.l.si pro se.§.j.§. ō enic.ꝛ.l.meuia. §.fi fund⁹.ē.solu. ma.et singu. dixit Bar.in.o.§.q mulierem. qō hic limita nisi esset lata snia 2tra m rit tum sup renō do tali:quo casu non preiudicat etiam sciēte vxore.et ita ītelligit Bar.hāc doctrinaz in.o.§. q mulierē. ꝛ hnie ter.adde aliuz in l.si martto publico iudicio.§.j.fol. matri.Scōo limi tāt dicta cōclusio nisi esset lata snia culpa mariti quo casu mulieri preiudicaſ si maritꝰ c soluēdo sit.et non aliter.l.titio cētū. §.fi.de cōdi.ꝛ demon.ꝛ eꝛ his inuenta fuit aliena tio rei dotalis vt marito moueaſ lis sciēte vxore.

c ¶Nulier dānatur.An ꝓ delicto vxoris pater dās dotez filie perdat dotē.vide Bal.in l.si dotē.C.de iure do.ꝛ tenet q̄ nō.ꝛ vide etiā gl.mag. in fine.C.de repu. in.l.non dubiū.ꝛ qō no.Bart.i.l.ij. §.qō si in pris.solu.mat.ē.et an et qñ bona vxoris occupari pñt pro debito mariti.vide Bal.C.de priui.fiſ.i.l.bona mariti.ꝛ in.l.marito rū.in fi.C.ne vxor pro marito.quod nota.

¶Quero quid[a] de bonis† quęritis post sententiam.Glos.non declarat hic. Respondeo:ꝙ illa retinet damnatus qui non erat effectus seruus: vt.l.si mandauero.§.is cuius.ē.mandati.tamen in illis non habebit beredem post mortem suaz: vt.l.deportati.C.eodem.facit quod not.in.l.si deportati.in princi.§.de lega.iij.damnatus vero in metallum nihil potest acquirere nisi ex causa alimentorum:vt.l.iij.ē.de his qui pro non scrip.et hoc modo debet intelligi.q.glo.quam videꝛ incipit aut erat.in fi.ibi:sed quid de quęritis. Item posset intelligi hec glos.alio modo vt intelligamus|sic.quero quid de filijs quęritis post publicationem videtur si quidem sunt concepti et nati post damnationē nihil habere debeant per bunc textꝫ a cōtrario sensu.ad hoc facit.l.j.§.si quis prohimioi.ē.vnde cog.et.l. ex facto.ē.ad trebel.Sed certe istud procederet secundum iura antiqua secundum que per deportationem matrimonium soluebatur. sed cum bodie matrimonium non soluatur:ꝛ sic filij nascūtur legitimi:vt in auten. de nuptijs.§.quod autem.videtur quod filij superuenientes debeant habere partem de bonis patris damnati:vt.l.si nunq̄.C.de reuo.do.ꝛ hoc inducat fauoꝛ liberorum:vt.l.fina.§.penul.j.eo.

¶Quero quando publicatur pars bonorum an ista iura sint correcta per authenticam.Pe.tenet quod non in dicta auten.bona damnatorum. sed glo.tenet contrarium.j.de iure fisci.in fine.in l.j.in glo.super verbo aduersus legem.ꝛ illam tenemus.

Bononienses qui statim cum aliquem capiunt spoliant eum.

¶Uxor damnata ad mortem quando publicetur dos.

Pro debito vxoris missio non potest fieri in rebus dotis nisi in quinqz casibus.

Note vxoris publicata:si maritus ex pacto aliquid lucrari debet qualiter agat cōtra fiscum.

Actio de vxore an nascatur cōstante vel soluto matrimonio.remissiue.

Actio de dote est de iure ciuili licet contractus sit de iure gentium.

Quinqz legibus. [b]Op. i aut. de nuptijs.§.quod autem prius.Sol. †quādoqꝫ mulier damnatur[d] ad mortem:tunc scōm iura antiqua dos debet publicari in quinqz casibus tantū qui ponūtur hic.ꝛ maritus contra fiscum actiones suas habet:ꝛ etiam retētionem.multomagis si pactus erat de lucrādo dotem extra casus qui ponuntur hic maritus lucratur dotem. ita quasi culpa mulieris soluatur matrimonium.Si vero mulier non damnatur ad mortem sed damnatur in metallum tunc de iure antiquo erat idem.sed hodie hoc est cōrectum per dictam aut.de nuptijs.§.quod autem. quia non efficitur seruaꝛ:ꝛ sic matrimonium non soluitur et dos non publicatur.ita dicit glo.hic. Contra istum intellectum oppo.quod dos indistincte publicetur:vt.l.si constante.§.j.supra soluto matrimonio.Huius tīmore Dynus intelligit istam legem aliter ꝙ glos.nam nos debemus intelligere istas leges quādo maritus interposuit pactum de lucranda dote in causa mortis tantū quo casu:quia mulier non moritur vere:dos publicatur tantum in quinqz casibus qui ponuntur hic.in alijs casibus maritus lucratur ex stipulatione quasi mortua: et hoc est quod dicit.l.sed si alia.in principio. non enim querit ista lex de eo lucro quod facit maritus ex culpa vxoris:sed ex stipulatione.ꝛ ideo si esset interpositū pactum de lucranda dote indistincte secundum formam.l.si quis sic stipuletur.supra soluto matrimonio.indistincte dos non publicaretur:sed si nullum pactum esset interpositum dos tūc indistincte publicaretur:vt dicta.l.si constante.§.fi.¶In hoc vltimo membro differt Dy.a glo.quia glossa dicit non publicari nisi in quinqz casibus. Dyn.dicit indistincte quando nullum est pactum.puto glo. verius dicere quam Dy.quia ista.l.loquitur simpliciter non ob.l.si constante.in fine.quia intelligo hāc.l.in quinqz legibus de quibus hic loquitur vel verius scōm Jacobum de are.ibi mulier damnatur soluto mntrimonio.ideo dos indistincte publicatur: hic vero constante matrimonio glo.colligit argu.†ex bac.l.quod pro debito vxo[2] ris[d] non potest fieri missio in rebus dotis nisi in d istis quinqz casibus.ita dicit glossa quam nota.

3 ¶Ulterius quero quando dos publicatur et maritus debeat aliquid lucrari ex pacto vtrum debeat contra fiscum agere via ordinaria libello dato textus videtur quod sic hic:ibi saluas actiones ꝛc. Dico sic aut possidet maritus et cui tunc sufficit sibi exceptio: quia cui damus actionem multo magis exceptionem:et hoc tenet glo.hic. Aut possidet fiscus ꝛ tunc non debet hoc agitari via ordinaria sed summatim cognito quod sit creditor debet soluere fiscus viro:vt.l.res.§.fres. j.de iure fisc.cognoscēdo summarie et de plano vt ibi dicitur. 4 ¶Ultimo bec.l.facit quod actio de dote nascatur soluto matrimonio ibi dum dicit humanitatis intuitu.et sic fi bic nascatur humanitatis intuitu nascitur.bic soluto matrimonio.ergo alias nascitur[e] constante matrimonio. quod plene examinaui in.l.si constante.§. soluto matrimonio.in prin.ꝛ.l.ij.de do.prele.¶Quero in quo est ista humanitas. quicquid dicat glos. 5 † dic quod ista humanitas est bic in hoc qō mulieri damnate queritur actio ō dote que est de iure ciuili: ipse tamen contractus dotis est de iure gentium[f] vt.l.eas.ē.de capitis diminutio.facit quod dixi.ē.titulo.j.l.quidam sunt.Secundo est humanitas:quia cum ista actio nascatur bodie videbatur debere trahi retro.l.j.§.q potio.in pigno.habeā.ꝛ ideo sicut bona ante damnationem e quesita publicata sunt ita dos:sed ex humanitate statuitur contrarium vt retro non trabatur in istis damnatis.ad idem facit.l.quoties.in fine.§. de noua.

1 ¶Ledens bonis nō debet spoliari vestibus.
2 Pannorum appellatione venit zona qua quis precingitur.ꝛ est largioꝛ quam vestis appellatio. f numero.4.
3 Leue dicitur ſm qualitatem personarum.
5 Judex potest leues multas extraordinarias exigere pro aptando cameram vel pro soluendo ali quibus nuntijs.

Juus. [s]Per† istam.l. dicunt g doc.qō illi qui cedūt bonis nō debēt spoliari vestibus.ita not. p doct.i.l.j.C.q bo.cede.pol.¶Scōo not.hanc.l.quod appellatione pannorum continet zona qua quis precingitur.simile habetis in l.vestis.circa prin.ē.de auro ꝛ argen.le.¶Tertio nota quod leue quid dicitur quod est valoris.v.aureozū.alibi dicitur vsq; ad duos aureos vt.l.si oleum.cum.l.sequēti.ē.de dolo.bic autem dicitur graue vel leue secūdum qualitatem personarum vt.l.sed et si susceperit in principio. et quod ibi no.ē.de iudicijs.quod facit ad aut.nisi bzeuiores.C.de sen.ex peri.reci.que dicank cause viles et bzeuiores.¶Ultimo videtis bic quod appellatione pannorum continentur ea quibus quis induitur et sic videtur quod appellatio vestis sit largioꝛ ꝙ appellatio pannorum vt dicta.l. vestis.ē.de auro ꝛ argen.lega.ꝛ.j.de verbo.significatio.l.verbo victus.cum duabus.ll.sequen.tamen cōmunis vsus loquēdi aliter se habet:quia appellatio pānoꝝ est largioꝛ ꝙ appellatio vestis ꝛ ideo cū boc anno quidā legasset alicui oēs pannos suos lini ꝛ lane:ꝛ ille baberet aliquas petias panni lini non aptas ad vsum hominis. adhuc ego dixi ꝙ si quidem ille habebat illas petias pānis causa faciendi pannos lineos ad vsum quod cedebāt legato secus si habebat venales:vt lege pediculis.§.item cum quereretur.ē.de auro ꝛ argen.lega.in dubio debet videri quantum sibi ex pediebat

¶Debito vxoris. Istō facit ad id quod habetur in casu.l.Quis.cū seq.ff.solu.ma.nā ibi intelligendus est ꝙ soluit sponte nō necessitate: vide Bald.in.o.l. ob maritozuz.C. ne vxor pro mari to.ꝛ ad banc materiazvide omnino Bald.Ange.ꝛ Jmo.in.o.l.si marito.in prin.ē.solutō.ꝛ quod no. Dy.et Bald.in.l. pig.C.de pig.act. ꝛ que no.Roma.i l.j.§.seruus.ē.ad fil.ꝛ not.in.c.ex literis.de pig.ꝛ an dānato viro fine aliō processu fiat execu.in bo. vide Bal.i.l.j.i.v.col. C.ne fil.p patre.

¶Alias nascit. An actio de dote sit nata constante matrimonio: vide tex.in.l.cū notissimi.§.illud.de prescrip.xxx.an.

¶Juregē. quod dic vt in.l.j.ē.fol. matri.licet in contrariū faciat text. i.l.ex diuerso.eodem titu.

¶Uius.ꝛ istud no.ad intellectuz §.fin.in fi.insti.de act.ibi vlti.nota. qñ es index.vide que dixi i.l.j.ff.de iusti.ꝛ iure.

a ¶Uis soluere.Adde Bart.per illum tex.in.l.mulctarum.C.de modo mult.ꝛ dicit Bald.in.l.ij.C.de communi.re.alie.ꝙ hic est tex.quod index potest donare modice de fiscalibus.ad hoc adde Bart.in.l.illud.C. de canone largi.libro.xj.sed vtrum ea que quesiuit officialis extra salarium presumantur quesita ex bonis fiſ.vide gl.l.defensionis.C.de iure fiſ.lib.x.que idem dicit in prelato: tamen videtur re prebendi per.l.si defunctus.in fin. C.arbi.tute.et in aut.licentia.per a Dy.C.de episco.ꝛ cleri.vide latius Bald.de controuer.fen.iter do.ꝛ agnatos.c.fina.ꝛ Bald.in.c.finali. de cleri.qui innestitu.fecit. qui dicit quod glossa in dicta.l.defensionis per multos dānatur.et quod illa glo.de cōsuetudine nō seruatur ita intelligitur vt loquitur:et vide.d.auten.licentia.et.l. quisquis. C.si certum petatur.vbi tenet secutus Bart.quod presumatur alibi licite quesiuisse. Item nota bic tex. in.§.pannicularia.quod dato qō bona dānatorum veniant publican da vt supra.l.j.et in auten.bona dā natorum.C.eodē an veniant inducumenta et bic est text.qō sunt officialis indicantis qui pecuniā recta tā in ipsis cōuertere debet i necessarijs officij sui.

pediebat pro vsu illius anni:ꝛ illud cedit legato aliud videtur esse penale:vt.l.cum quereretur.§. lana.ē.de lega.iij.¶Ulterius nota.† quādo tu es iudex maleficio:um:ꝛ vis aptare cameră tuaz nec potes habere pecuniam a cōmuni vel vis solueraliquibus nūtijs pro inuestigando aliquo maleficio:dico ꝙ hoc potes licite facere ex pecuniis que rediguntur ex quibusdā mulctis extraordinarijs ꝛ paruulis.ar.buius.l.in fi.sufficit cū ꝙ ista vilia quis non conuertat in sui vtilitatem: sed in vtilitatem officij.

Quam ratio. Iste est pulcher rimus tex.bec.l. facit ad questionem vtrum per statuta possit minui portio filiozum.de qua p Dy.in.c.indultum.de regu.iur.li.vj.ꝛ per Dy.in l.sancimus.C.de nup.

¶Secundum an publicetur vasallo delinquente. re missiue.

Si in libertinum. Dy. inducit bunc.ē. in argu.ad questionē de vasallo delinquēte vtrū publicetur feudum† de qua per Dy.in.l.statius. §.cornelio.j.de iure fiſ.Ego plene dixi in.l.si finita.§.si de vectiga.ē.de dam.infec.

Ex bonis. Not.p̄sumptionē fraudis qō facit ad qōnē de delinquēte qui alienauit bona sua de quo plene dixi i l.post contractum.ē.de dona.

¶Rectores pro amplianda ciuitate numero hominum possunt expendere de bonis communis.

Familie ꝙ tot dicantur quot filij remanserūt ex aliquo.

Si plures. †Nota quod rectores debent ampliare ciuitatem numero hominum et quod ista est iusta causa expendendi de bonis communis. ¶Item nota bic ar.pro prioribus istius ciuitatis qui habent arbitrium super bono statu huius ciuitatis ꝛ augmento ꝛ vigore illius arbitrij faciunt multas reformationes. ¶Ultimo nota bic quod dicitur tot possessores ꝛc.quia est argum.vt quot filij remanserunt ex aliquo tot dicantur familie.argu. contra.ē.de excusatio.tutorū.l.tria onera. quod dic plene vt dixi in.l.qui fundum.§.coberes.in fi. §.ē.ad le.fal.

¶Quis nō potest succedere ei quē ipse interfecit:ꝛ bona vadunt ad fiscum si non superest alius qui sit in eodem gradu.

Preterea. [b]No.† quod quis nō potest succedere ei quē ipse interfecit sed talia bona veniunt ad fiscū.intellige nisi sit alius non interficiēs q in eodē gradu sit cū interfectore vt.l.ij.§.fratris.ē.si qs ali.te.phi.¶Item op. ꝙ ad fiscū non veniāt:vt.l.si ab.bosti.ē.solu.mat. Sol.vt ibi dixi:ꝛ.l.etiā.ē.de bis qui.vt indig.

c ¶De bonis eozum[c] qui ante sententiam mortē sibi consciuerunt. Rubrica.

¶De prima parte rubrice tractatur in.l.si.¶De secunda parte rubrice tractatur in.l.j.ꝛ.ij.

¶An ex fuga presumatur delictum.

In capitalibus. [b]Op. et po. videtur quod qui dat pecuniā habeatur pro cōfesso vt.l.eius qui delatorē. si quis absciderit.ꝛ.c.seq.ꝛ.gv.q.j.sane.ꝛ quid si ex statuto punitur vulnerans aliquem certa pena:quid de vulnerāte se an puniatur.vide bonū tex.ꝛ glo.in.o.l.sed si damnū.§.si seruus.ē.de pecu.ꝛ in.l.omne delictū. §.qui se vulnerauit.de re mili.ꝛ l.j.§.ex consanī.ē.ad fille.ꝛ.l.cum autē. §.ex causa.de edil.edic.ꝛ in.l.j.de corpore vitia.ꝛ.l.si quis aliquid.§.fi.ꝛ qō no.Bart.ē.de penis.ꝛ etiā vide Dy.ꝛ Bal.in.l.ij. C.qui test.fa.pos. vbi querit Dy.qd si prenūctus nō potuit se occidere an tunc puniaſ.vide ibi.ꝛ de eo q percutit seipsum. vide Bar.in.l.si qs miles.ē.ō penis. ꝛ per Bald.in.l.j in penul.col.C.de ser.fug.de bānito qui potest impune offendi an possit seipsum offendere.

¶In capitalib⁹. quid de eo q pro misit pro me cētū vt corumperet. Bart.dubitat l.l. qui explicādi.C. de accusa.

¶Quero vtrū.an ille q aufugit p̄sumaſ deliqsse.ꝛ et istud dictū sequit Bar.ꝛ Ang.i.l.si. de questi.fiſ illud limita simplr: vt per Ro.in.o.l.leg cornelia. sed 2tra scōam ptē huius distinctionis vide tex.in.l.pen.ē. de cu.reo.cogita tū p hec dicta pōt dici q rūdes inq fitioni cū inramēto cōtra veritatez nō punit de periurio.ita fuit consultū per quosdā peritos doc.2tra Bart.facit qō no. Bal.in.l.i.i.j.col. C.de bere.insti.

¶Si is.Itē q̄rit Bal.i.l.quēadmodu.ē.mācipia.ē. ad le.agl.ꝛ in.l.fi. §.fi.de pig.actio. quid de posito in carcere q se vulnerat vel suspendit an teneat magistrat?.ꝛ dic ꝙ nō.ꝛ vide per doc.in.l.ij.ꝛ in.o.l.j.C. de bo.eo.per Dy.i l.ij.q testa.fa.pos. ꝛ que sit differētia an bona sint publicāda ipso iure:vel sententia requiratur.

Operatores. **Siis.** [f]Oppo.ꝙ ficta cōfessio non faciat transire pena ad heredes:† vt.l.manicheos.C.de hereti.ꝛ de iure fisci.l.eius qui delatorē.vt dicit gl.specia le in latronibus ꝛ in crimine lese maiestatis:vt.l. quisquis.C.ad le.iul.maie.certe idem est bodie in crimine heresis vt in.c.cū ſm leges.extra ō here. li.vj.¶Item oppo.latrones suspēdunt:vt.l.capitalibus.§.famosos.ē.de pe.ergo licet eius aduersariū cozrūpere:vt.ē.l.prozi.Sol.intellige latrones id est fures vel alios latrones non famosos. ¶Item op.j.l.prozi.Sol.vt ibi videbitis.

¶Contractus facti post accusationem presumuntur facti in fraudem.

Ui rei. Nota ꝙ postq̄ quis accusatus est vel deprehensus presumitur in dubio facere ob conscientiam criminis:vt bic.ꝛ facit.l.cum ratio.§.ex bonis.ē.ti.j.¶Item† facit ꝙ ictus facti[s] post accusationem presumantur facti in fraudem.de quo in l.post ictum.ē.de dona.alia circa materiam videbitis.j.ea.l.§.fi.

Si quis autem. [b]Nota text.ibi qui enim ipse non pepercit ꝛc. Ex isto.§.not. duo.primo istam presumptionem que est pro patre cum magis dozē filij ob conscientiam criminis videatur fecisse quod multum est vtile in hanc materiam:vt dicam infra eadem.l.§.finali.Secundo nota † ꝙ percutiens seipsum punitur: vt bic.et.ē.titu.ij. l.si quis aliquid.§.finali.ꝛ.l.omne delictum.§.fi. j.de re mili.

¶Percutiens seipsum punitur.
Occidens seipsum quādo habeaꝫ pro confesso:ꝛ bona in fiscum deferantur.
2 Heres qñ ei incumbit onus probandi innocentiā qualiter poterit ipsam probare.
3 Bona seipsum occidentis an ꝛ qñ sunt publicata ipso iure:vel sententia requiratur.
4 Hic titulus an bodie sit correctus per auc.bona damnatorum.ꝙ sic.

g ¶Contractus facti.an Jctus facti post accusationē sint facti in fraudē vide tex.in.l.ex iudiciorum.ē.de accusa.

b ¶Si qs autē.No.ꝙ pater p̄sumit se occidere potius ppter filiū ꝙ ob aliā rationem.facit.l.isti quidē.§.fi.quod inet.can.ē.ꝛ.l.ij.C.de cur.fu.ꝛ

c ¶De bonis eozum.Circa hanc rubri.vide omnino text.nota.xxj.q.v. in.c.placuit.ꝛ ibi babes quod non sunt sepeliendi vide tex.lvj.dist.in.c.

ibi multū soleniter dicit Bal. q si pater nō vellet cōfiteri crimen ppter tormenta modus est q capiat filius & ponatur ad torturā coraz patre: q pater tūc cōfitebit crime. facit qđ no. in. c. afferte. de presumptio.

a ¶ Requirat sententia. vide Sali. in. l. j. C. eo. per Ly. in. d. l. ij. C. q testa. face. pos. Bal. post. Ly. in. d. aut. incestas. C. de ince. nup.

b ¶ Ultimo q̄ro. Adde Bal. in. l. ij. C. q test. face. pos. & q̄ dixi post bar. in. l. ij. §. ti. j. p Sali. in. l. j. C. eo. et per Ang. in. d. l. ij.

c ¶ Cū qui. Adde gl. Bar. & doc. i. l. j. C. de bo. lib.

d ¶ Dyñ. determinat. an ppter delictum patris vasalli filius perdat feudū per Ja. bu. Bal. & Ange. in. l. adoptiuū. §. fi. de in ius voc. & Bar. no. i sua disputa. in. l. emancipatū. §. fina. de senato. & quid econtra vide q̄ dixi post Bart. in. l. cum filius. de ꝛ vb. obli. Ang. bic dicit q̄ qualitercūch; eg quacunq; cā feudū perdat illud nocet filio suo siue sit feudū paternū siue auitum: p gl. ff. in. c. §. preterea. fi de feu. fue. cōtro. bic alleg. in alijs autem est vera opi. a Dy. & Ly. repro bata opi. Bart. q ēt tz q vbi delinquit ita quod res directo perdatur delictum patris nō nocet filijs. vt l. diui. §. de iure pa. & de in ius vo. l. adoptiuus. in fi. & in Ange. & nota. Bal. C. de epis. & cleri. & in. l. fi quis pbyter. facit qđ no. gl. & Bar. in. l. fraudati. §. de publi. & qđ no. Bar. l. fi finita. §. fi & ve ctigalibus. de dā. infe. & de materia plene p Bal. i. l. fi. C. de liber. cau. et Bald. in. l. j. C. de bo. lib. & in. l. ij. C. de libe. et eo. libe. & l. qui se patris. in. viij. colū. C. vñ lib. & ibi etiā qd si vasallus renūciat feudo vel aliquā obligationē fecit an piudicet filijs & delēcētibus et de hac materia vide aliqd per Pe. i. l. stipulatio ista. ibi refert Imo. de vb. ob. plene per

De illo.

Innuit q̄ debeat pbari de crimine postq̄ quis se occidit. Cōtra. C. qui testa. face. pos. l. ij. Solu. glo. & quod ibi probatur innocentia coipso quod non probatur contrarium per hanc. l. Ifud videtur cōtra hāc l. in princi. vbi dicitur quod ille qui se occidit habetur pro confesso. ergo est fundata intentio fisci quod ille commisit crimen ex hac ficta confessione. vnde glo. in. l. contraria dat aliam solu. & hanc puto esse veram. quandoq; quis deprehensus est in crimine vel accusatus ex eo: & tunc ppter mortem quam sibi consciuit habetur pro confesso: vt hac. l. in principio. tamen heredes possent probare de innocentia si vellent vt. d. l. ij. C. qui testa. fa. pos. quandoq; non erat deprehensus vel accusatus: sed contra eū erat aliqua suspicio leuis tunc bona eius non possunt auferri heredib⁹ nisi fuerit probatus de crimine. & hoc vult dicere textus ibi nulla iusta causa precedente in reatu decesserit. intelligo q̄ non precedebant presumptiones vrgentes vel vrgentissime: nec erat accusatus sed erat sola suspicio leuis. ita intelligit glos. que est super ver. in reatu. ¶ Quero quādo heredi incumbit onus probandi innocētiam qualiter poterit eam probare. respondeo innocentia quandoq; pōt probari directo: vt not. in. l. pantonius. §. rei perduellionis. ff. de acquiren. heredi. quandoq; potest pbari per presumptionem vt si heredes ostenderent illum qui interfecit seipsum habere aliquam causam vehementissimam doloris animi vel corporis tūc in dubio presumetur magis se interfecisse ob illam aliam causam q̄ propter delictum: vt. ff. l. j. §. videri. ¶ Quero vtrū bona sint publicata ipo ture: an vero requiratur sententia[a] quidam teg. videntur requirere quod feratur sententia: vt hac. l. circa prin. ibi ergo postulati esse debent ꝛc. dum dicit consciscentur & etiā in hoc. §. In contrarium facit. hec. l. in eo quod dicit heredem non habent. & ibi in ver. vt autem. ibi dum dicit fisco vendicanda sunt ergo ipso iure cōfiscata. Respondeo. si quidem erat reprehensus vel postulatus de crimine se interficiēdo habetur pro confesso et condemnato nisi heres probaret contra quod apparet. quia testamēti eius est nullum. vt. l. ij. C. qui testa. fa. pos. ita loquitur hec lex in prin. Hec ob. quod ibi dicit confiscentur quia ibi loquitur de confiscatione que est facti hoc est incorporatione que fit in patrimonium fisci: & in hac opinio. videntur doct. vltramontani. i. l. ij. C. qui testa. facere pos. in vltima questione. Si vero non erat accusatus id est postulatus tunc debet pius de crimine cognosci & pronūtiari q̄ publicētur bona & fiet illud eo modo qui no. insti. de here. que ab intesta. de. §. per contrarium et quod dixi in. l. qui a latronibus. §. j. §. de testa. ¶ Ultimo quero[b] an hodie iste ti. sit coreus per aut. bona damnatorum. quidam dicunt quod nō: quia iste qui se occidit non fuit damnatus. ppter ea plus deliquit. commisit enim prius delictum et postea occidit seipsum. docto. tenent contrarium. nam per istum text. bona publicantur eo casu solo quo si sentētiam patretur essent publicāda: vt. ff. eo. l. j. §. j. ergo in casibus istis in quibus non publicarentur si sententiam fuisset passus per aut. bona dānatorum. in illis non publicabuntur si seipsum occidit. idem dicit glo. C. de iure fis. l. fi. in fi.

De interdictis & relegatis. Rubrica.

¶ Vasallo delinquente an & quādo filius amittat feudum.

Proximio: si committit delictum propter quod aufertur sibi hereditas vt indigno nocet sequentibus in gradu.

1 Recipiens emphyteosim pro se & suis filijs & nepotibus si primus delinquit non soluendo canonem vel alienādo sine consensu domini nocet sequentibus.

Bona alicui publicata non venit ēphyteosis accepta p se filijs suis & nepotibus.

4 Delictū patris vbicunq; non nocet filio intellige dūtamen partū nihil acquiratur.

c **Cum qui.** [c] Ista. l. est. no. §. de iure patro. l. iiij. vbi dicit q̄ filius non perdit libertatem. glo. que est hic dat plures solutiones. Ista est vera in libertis. sunt quedaz iura q̄ transeunt ad q̄libet extraneum heredem: & ista transeūt in fiscum. ita loquitur hic. quedam sunt que ad heredem transire non possunt vt ius successionis opere in faciendo & similia. & ista remanent apud filium: vt. l. cōtraria. Istam opi. tenet Dy. & omnes eodē modo debet rūderi ad l. eorū. §. ad le. iul. maiesta. cū similibus. ¶ Ultimo bec l. inducitur hic per Dy. in argu. ad. q. de vasallo delinquente: an ppter hoc filius eius perdat feudum. de hoc vos habuistis glo. §. ad le. come. de fal. l. si quis patris. & l. emācipatū. in fi. §. de fena. Dy. determinat[d] aut feudum fuit paternum & filius perdit illud p hanc. l. aut feudum fuit auitū: & illud non perdit. argu. d. l. mancipatum. & arg. huius. l. habet enim ab auo non a patre. ita dicit Dy. in. c. non debet aliquis. circa fi. extra de regul. iur. li. vi. do. Ly. ponit hanc. q. C. de libe. & eorum lib. l. ij. in fi. q. & ibi dicit fic. aut quis debet habere feudū ex suo iure: vt quia pater est stipulatus sibi & suis filijs. vnde iam filio est quesitū ius tunc delictum patris non nocet filio. argu. huius. l. Aut habet ex successione paterna: & tunc pderet ex delicto patris. ar. huius. l. Iste determinationes videntur contra casum. p. col. si vasal. feu. priue. cui de. c. j. vbi loquitur de feudo auito. & not. per gl. si de feu. de sun. fue. cōtro. c. si vasallus. per quas vi

f detur q̄ indistincte filius perdit ppter delictum patris etiam feudū auitum. Quid ergo dicemus dico sic. quandoq; quis cōmittit aliquod delictū ppter quod debet directo feudo priuari: vt quia delinquit contra dominum vel aliquid facit contra cōuentionem feudi: tunc delictū patris nocet filio: vt dicto tit. si vasal. feu. priue. c. j. & no. in. d. c.

2 si vasallus. simile vides ¶ quando proximio: committit delictum propter quod aufertur sibi hereditas

e vt indigno nocet sequentibus in gradu: vt vidistis. §. titu. ij. l. fin. in fi. & l. j. §. j. & §. fratris. §. si quis ali. te. probi. & hoc intelligo in feudo iam patri acquisito: sed si non esset quesitum sed erat querendum: quia erat apud patrem suum auum quo ad nepotem: tunc hoc non noceret nepoti: imo nepos incipit tenere locum primi ex persona sua: vt. l. gallus. §. et quid si tantum. §. de libe. & posthu. et facit. l. non tantum. §. emancipatum. §. de bono. pos. contra tabu. Si vero propter delictum aliud non debeat quis principaliter feudū amittere: sed cōsequenter cadit ab illo: vt quia nō delinquit contra dominum vel cōtra promissiones factas in feudo. isto casu recurro ad distinctionem quam ponit Ly. in. d. l. ij. in fi. C. de libe. et eorum libe. que probatur per banc. l. Aut tale feudū debet transire ad filium ex persona patris tanq̄ ad patris successionem: et hoc perdit. Aut transit ad eum suo iure: vt quia filius non quia heres: et tunc sibi illud retinet. probatur in iure libertorum. & dicitur euidēter hac. l. Per hoc dico[f] in contractu emphyteotico quando quis recipit emphyteosim pro se et suis filijs & nepotibus si primus vel secūdus delinquit circa ipsum contractum

And. Poma. a tūc noceret vt p Alex. §. fi. l. xxxviij. col. j. in fi. volu. iij. & Alex. §. fi. ij. in. ij. vol. col. pe. & i. l. apud iul. §. fi qs alicui. col. ij. §. de le. j. & Ja. in. l. ij. i vlti. q. C. de iure emphyteo. & Alexā. in. l. diui. in apostil. §. de iure patro. & in §. fi. viij. in. iij. col. volu. iij. in. ij. dubio & §. fi. l. xxxiij. col. ij. vol. iiij. & ciij. in viij. col. in pn. vo. iiij. et cvj. in vlti. col. ad fi. vol. iiij. & seq. cvij. et. cxxiij. a in. ij. colū. in fi. eo. vol. iiij. & j. col. pi. b vol. v. Panor. iij. col. vij. in. vij. dubio. vol. ij. & Bar. 4 lvj. als. clvj. & alqđ p Barba. cōsi. & col. v. volu. ij. et cxviij. col. ij. et seq. vol. ij. Roma. & col. cix. volu. ij. et Alex. in. l. si pcur. colū. iij. ad fi. & ad treb. & anna. cōsi. cxxij. in. ij. dub. et alex. lxxx. co. v. vo lu. j. & cxj. col. viij. eo. vo. j. & cix. ar. remissiue §. fi. ciij. col. iij. & l. iij. col. ij. et lxxxij. & Bal. in. c. j. §. aut si libella rio. quib. mo. feu. amit. col. ij. & i. c. j. §. denicq; que fuit pma cau. benefi. amit. et in auaro in. c. j. de pfufruc. priua. & Alexā. ig. colū. iij. volu. iij. & gi. col. ig. eo. vol. & lg. col. ij. eo. volu. vbi ponit quid si postea oñs recesserit affectuz vel tenuisset p multū tps & j. col. pe. ver. nec expediat vol. v. & ij. col. j. eo. vo. v. & col. iiij. vbi ponit an delictūvni⁹ agnati alteri noceat. & cxiij. col. pe. eo. vol. & cviij. i. j. dubio eo. vol. vbi ponit an vasallus possit in piudiciū filioꝝ cōmoditates feudi alienare ꝛc. & cxviij. col. v. eo. vol. vbi segt Bar. bic & ibi ponit an feudū possit alienari in piudiciū filioꝝ vel in dotē dari & Pan. & alios i. c. eg. pte. de feu. & Pau. de ca. i. §. lxxiij. col. iij. in fi. vbi ppter boc infert q̄ reg alienās etiam cuz cōsensu populorum nō piudicat successoribꝫ in regno quia ipsi non

tractum emphyteosis non soluendo canonē vel alienando sine licentia domini hic nocet sequentibus p prealle. iura. Sed si alias[a] delinqueret ppter quod bona publicarent. ista bona debent remanere apud filios & nepotes quia non trāseūt[b] ad eos vt ad heredes sed habent suo iure: vt. l. iurisiurādi. §. fi liberi. & ibi dixi. §. de ope. liber. vbi cunq; tamen dixi filio non nocere delictum patris intellige ita tamē quod patri nihil queratur vt. l. diui fratres. & ibi no. §. de iure patro. & l. paulus. §. de bo. liber.

Inter penas. [c] Opp. qđ preses possit deportare in insulam vt. §. l. progi. in princi. Solu. verū est si habet sub se insulam vt ibi. alias secus vt hic vel dic quod hic loquitur in deportatione ibi in relegatione. que istarum sit verior dicam statim. §. l. progi.

¶ Preses puincie quod non possit deportare in insulam quando eam non habet.

Ratio quare pses non potest deportare & dānare ad mortem vel in metallum.

Judex qđ nō possit mittere aliquē in possessionē bonoꝝ existentiū extra suum territorium.

Relegatorum. [c] Opp. qđ pses nō possit hoc facere: vt. §. l. pgi. in pn. & l. ij. §. j. §. de penis. dicūt quidā aliud i deportatione vt ibi aliud in relegatione vt hic. & nō videt bene dictū q̄ cū pses puincie possit dānare ad mortē & in metallū qđ plus est: vt. l. illicitas. §. q vniuersas. §. fi offi. presi. ergo debet posse quod est minus: vt in. c. cui quod plus est licet extra de reg. iur. li. vi. & ideo dicunt ipsi q̄ lex precedens intelligitur sm ista & tunc non possit deportare in insulā quando non habet insulā & sic hoc est magis propter defectum insule q̄ ppter defectū iurisditionis. quod tenet glo. in. d. §. qui vniuersas. & Dy. in. d. c. cui qđ plus est. licet Jaco. de are. tenet contrariū. quia leges indistincte dicunt ēidem nō posse deportare in. d. l. ij. & §. de pe. et §. l. pgi. Et ideo dicit ipse aliud in relegatione vt hic aliud in deportatione vt ī 2 trarijs. Ad id qđ dicitur presidi licet quod est plus. ergo debet licere qđ est minus. Rñ. q̄ deportare est plus. nā deportare idē est dicere qđ extra portare hoc est ponere extra ea q̄ sunt iuris ciuilis: vt. l. quedā sunt. §. de pe. sed cū ea q̄ sunt iuris ciuilis qs habeat a principe merito pses nō potest ei auferre: vt. l. si arrogator. §. fi adop. Et si dicis qnomodo bocco damnat ad mortē vel in metallū ppter quod ista talia perduntur. dicit ipse istud est p quādā consequētiā a lege nō quia hoc fiat a preside directo ita dicūt. hoc etiā tenebat Mar. fili. hoc mihi nō placet: quia eadem rōne nō posset deportare prefectus. quod est cōtra. l. ij. §. j. §. de pe. preterea qñ aliquis deportatur in insulā non auferunt expīse ea q̄ sunt iuris ciuilis. sed in cōsequentiam illius pene vt patet ex. l. quedam sunt. §. de pe. Alij dicunt & hoc dicebat Old. q̄ ratio differentie inter deportationem & damnationem ad mortē vel in metallū est quia damnatus ad mortē fit pro criminibus grauioribus: ideo nō debet differri pena: vt. l. cum reis. C. de pe. & l. si quis eph eredatus. §. irritū. & §. ei qui. §. de iniust. rup. testa. Sed deportatio in insulā fit p leuioribus criminib⁹ merito ꝺz deferri vt rescribatur principi & ista est ratio quare permittitur illud qđ est plus non illud qđ est minus. certe nec ista ratio placet: quia qñq; babeāt ab eo ꝛc. & Sozi. cxxv. col. iiij. & seq. vbi ponit an fructus vel res emphyteotice possint in dotem dari vel vni tātum ex filijs assignari in preiudicium aliorum filiorum.

b ¶ Nō trāseūt. Et si pater nō soluit canonē p emphyteo. an pīudicet fi-

lio. facit. l. vectigal. §. de pig. & certe si filiꝰ veniret vt heres patris credo qđ preiudicaret. ar. l. cū a matre. C. de rei vēdi. secus dicerē si veniret vt filius nō vt heres. qđ vltimū quidā volūt verū si veniat filiꝰ mortuo patre nō eo viuente. nec obstat tex. in. l. adoptiuū. §. fi. de in ius voc. q̄ ibi est speciale in illis renerētialibus tm̄ fed certe in hoc passu videt dubitandū cū inconti

nenti non soluto cano. sit apta via ecclesie. d. l. lex vectigalis. §. ō pig. cum simi. & Spec. in titu. de loca. §. nunc aliqua. ver. cglviij. de quo dubito per Jac. bu. & Bal. in. d. l. adoptiuum. §. fina. §. de i⁹ voc. & in. l. liberti liberteq;. C. de oper. liber. & quod no. Bar. in sua disputatione in. d. l. emancipatum. §. fi. de sena. & cum Bar. bic cō cordat Sali. i. l. ij. in. cxxj. qōne. & C. de iure emphy. et per docto. in. c. ij. de feu. Bal. i. d. l. adoptiuum. in le ctura antiqua remittit se ad Spe. vbi. §. vbi vide.

¶ Ad tempus. vide Baldum in l. non dubium. in viij. columna. C. de lega. & in. l. et si seuerior. ī penul. colū. C. de inda. et not. bic & sententia in criminalibus in qua est error valet ad limi. l. cū pretor. §. marcellus. §. de iudi. digi in. l. cum pro latis. de re iudi.

¶ Est quoddam genus. an relegatio possit fieri extra puincia quaz quis regit. et not. quod nō possunt dari confinia nisi in terris subditis. idem etiam tenet Baldus in dicta. l. illicitas. §. qui vniuersas. de offi. presi. idem in l. fina. C. si seruus extero se emi. resoluitur tamē talis relegatio i interlocutoriam et valet adeo q̄ videantur sibi interdicta loca subdita scōm Baldum in l. penult. in. ig. colū. C. de exe. rei iudi. itez dicit ibi Bald. q̄ hodie ex consuetudine po-

Hec est differentia. ¶ Iste q̄ non possit ad tps deportari q̄ videt contra. l. sine pfinitione. ff. ti. j. Sol. vt in glo.

c **Ad tempus.** [c] Opp. quod fit contra l. nullum est. vt. C. de le gi. l. nō dubium. sed istud est huiusmodi. ergo ꝛc. Sol. sententie late ante banc. l. non infirmantur. sed que fuerunt post hāc. l. late bene infirmantur. hec est vna so. glo. Alij vt Pe. dicūt sic q̄ ista sententia nō infirmat a iudice sed infirmatur a lege: quia ipso iure est nulla: vt. l. contra. ita refert Ly. in. vj. Oppo. Dy. in. c. que cōtra ius fiunt. de reg. iur. li. vj. dicit q̄ sententia valet ideo quia. l. nō p cedit vltra infirmando. Alibi videt q̄ debemus dicere sic: qđ ideo bec sententia nō est nulla: quia in ea non est expressus iuris error. licet enim non debeāt bona auferri relegato. tamē ex causa iudex potest auferre & augere penam: & ideo in malefitijs non apparet quod sit error expressus. ita no. §. de pe. l. q̄ ad statum.

1 ¶ Ad confinia nō possunt mitti delinquentes in ciuitatibus non subditis mittenti.

d **Est quoddā genus.** [d] Per būc. §. vidi cassari quedam cōfinia data in marchia & in ducatu. si ciuitas precipit suo ciui qđ debeat morari in aliqua ciuitate sibi nō subdita & nō valent ista cōfinia. casus est bic. ideo presides qui cognoscunt de appellatione cassant ista cōfinia. in ciuitatibus vero que principem nō recognoscunt nō sunt qui talia cōfinia cassent. ideo pisani relegant in sardinam. quandoq; in insulam rhodi vel in aliam. puinciam non subditā: sed non potest fieri de iure. nam tantū possunt relegare in terras sibi subditas: vt hac. l.

1 ¶ Dispositio facta per aliquem quando possit egredi locum iurisditionis disponentis.

2 Interdictio bonoꝝ facta alicui in sui cōmodum quod porrigatur ad omnem locū: secus si fit propter delictum.

3 Imperator rescribens vni presidi videtur omnibus rescriptum.

4 Judex loci vnde quis est incola potest quē punire de delicto alibi cōmisso.

5 Interdicto eo quod est minus videt interdictum quod est maius non econtra.

Locus originis alicuius quod sit nobilior & delectabilior.

6 Italia appellatur prouincia.

e **Interdicere.** [e] No. bic q̄ de iure puincie quis nō potest interdicere nisi ei puincie cui preest. ¶ Sed ad hoc oppo. interdicere pōt puincie cui preest: ergo iubere eū alibi morari in loco sibi nō subdito hoc autem non potest fieri: vt hac. l. in principio. ergo ꝛc. Sol. non pōt de hoc directo disponendo sed per quandam consequentiā ad hoc confertur dispositio. hoc non est phibitum. ¶ Item contra ego video q̄ municipiū vel ciuitas potest statuere q̄ quis non vadat ad faciendum mercantias

test quis relegari extra loca subdita. quod no. de quo vide do. Abba. in c. postulasti. in. ij. col. de foro compe.

e ¶ Interdicere. de isto teg. & seq̄. vide Bal. in. l. egecutorem. C. de egecu. rei iudi. in. viij. col.

a ¶Omnē locum. an si ex statutovel snia sint interdicta bona alicui⁹ habeat effectū ex tra territoriū. vi⁹ Barto.in.o.l.i.in vj.q.C.de summa trini.

b ¶Illibi cōmisso. 2 nota q̄ qs potest puniri de delicto alibi cōmisso q̄ a vide plene in.l.j. C.vbi de cri.agi 3 opz.z i.l.si is cui. ℌ.fin.de accusa.p Bar.z p enndē in l.j.in.gv.q̄.C. de sum.trini.z aligd digi in.l.fi.in fi.s. 4 de iur.om.iu.z de b bac materia per do.Ang.in tract. 5 maleficiorum. in v̄. an existens Florentie. An Italia sit prouincia. vi⁹ quod scripsi.z no. 6 insti. de excu.tut. in.ℌ.j.z q̄ no.gl. z ibi digi in.l.fi.C. fine cēsu ve reliq. qui iterdicit loca domicilij videtur interdicere locuz originis. adde p Bal. i.l.penul. in viij.col.C.de egec. rei iud.

c ¶Que negationes.an due negationes faciāt vnā affirmationez.ad intellectuz huius text.vide q̄ scripsi post Bar.i.l.fi.s. ad le.iul.maiest.z an cadauer z ossa idē sint.dic q̄ nō. ita dicit Bar.per illū text.in l.ossa. s.de reg.iur.

d ¶Si quis in insulā.ad hunc tex. vide not.in.l.j.in ij.col.C.ex delicto defun.et que digi post Bal. i.l.fi.s. ad le.iul.maie.z si quis vulnerat vel spoliat mortuum an dicat eū offendere.vide Bal.in l.sororē.C. de his qui.vi indi.in fin. et seqtur Pet.de ancha.in cle.j.de pe.z remis.z qd si aliqs sepelit mortuū excōicatū:an dicat cū eo cōicare ita q̄ cadat in excōmu.vide glo. q̄ sic in.C.ad hoc. de pumle.

extra municipiū:vel q̄ qs nō vadat ad faciendū mercātias in tali ciuitate vt.l.fi.in fi.ℌ. ordi.fa.z.l.mercatores.C.de cōmer.z merca.et sic quis poterit disponere in puincia aliena. Solu. Tō ispositio que fit in penā alicuius non potest directo egredi locū iurisditiōis disponētis:vt hic. sed si nō fit in penā eius sed in penam hoīm illius loci ad quem nolo aliquē accedere vel incōmodū ist⁹ ciuitatis tūc valet dispositio:z ita loquunt cōtraria.Eodem modo dico † q̄ si iudex interdicit tibi bonis nō ppter delictū tuū in penam sed in cōmodū tuū:qres pdigus ne bona tua pereāt. istud interdictū potrigit ad oēm locum:a vt.C.de emanci.lib.l.j.z.l.cui bonis.de v̄bo.ob.z.l.is cui. s.de testa. ¶Scdo no.hic q̄ si imperator rescribit vni p̄sidi ex hoc videt rescriptū oīb⁹ vt hic in ver.sed imperator noster. ¶Sed cōtra hoc videtur.j.c.l.ver.gbus datū.Sol.hic rescripsit simpliciter.in ver.quibusdā.rescripsit p̄cedēdo priui legiū quibusdam.q̄ dic vt.l.j.ℌ.fi.s.de ꝑsti.prin. ¶Tertio no.q̄ iudex loci vnde quis est incola potest quē punire de delicto alibi cōmisso⁵ q̄ est notā.facit ad hoc.l.j.z.ij.C.vbi de cri.agi opoz.et l.iij.s.de offi.p̄fi. ¶Ulterius no.in ver.dubitādū q̄ interdicto minori videt interdictū maius: sed non es.z ideo qui interdicit locum incolatus videt interdicere locū originis non ecōtra quasi locus originis sit nobilior z delectabilior p̄sumptione huius.l. ¶Ultimo no.q̄ hic Italia appellat puincia in ver.si qs eam sniam.simile habetis in.l.superuacuā.C.de tēp.in integ.rest.petē. tū pronincie bodie aliter appellanr scilz que sunt sub vno p̄side:vt not.in.l.fi.C.de p̄scri.lon.tempo.non habetis hic alia.

Solet. ¶No.q̄ cui iterdicit minus officiū nō potest accedere ad maius: sed istud nō hz locū es:vt cui interdicitur maius officiū nō possit accedere ad minus.tene mēti.

Sed muneribus. Vide glo. que incipit nota ex eodem.ibi:sed arg.contra.sed ibi ex eodē facto cōsequit quis penā z p̄miū diuersis respectibus eodē respectu sec⁹ vt hic.facit qō no.p Dy. in.c.quod ob gratiam.de reg.iur.li.vj.

¶De senten.passis z restitu. Rubrica.

Ad successionem. Nota p̄o bānitis quibus bona restituuntur vt teneantur creditoribus: alis non.

In insulam. ¶Nota differē tiam inter restitutum z eum cui pena p indulgentiaz est remissa.Sed quid si verba sunt dubia dicit statutum q̄ aliquis rebāniatur vtrum videatur restitutus in integrum vel videatur indulgentia concessa.tetigi in.l.j.ℌ.fi.s.de questio.

¶De cadaueribus punitorum. Rubrica.

☞ Due negationes faciunt vnā affirmationē: tres magis negant.

Sꝛpoza. ¶Nota tres negationes faciunt vnā affirmationē:sed remanet negatio:sed due negationes c faciunt vnā affirmationē. † de quō per Ly.in.l.j. in.vij.q.C.de ser.fugi.z videbitis in.l.duobus.j. de verbo.signi.z.l.j.s.de bere.insti.

☞ Qui in vita non poterat in ciuitate morari nō potest post mortem ad ciuitatem reduci ad sepulturam.

Si quis in insulam. ¶No. banc legē:quia forte non reperies alibi.z habes hic q̄ ille qui in vita † non p̄t morari in ciuitate post mortem non potest reduci ad ciuitatem ad sepulturam.

Sꝛpoza. ¶Dicit hic q̄ gbusli bet petentibus potest dari ad sepulturam:sed an p̄t dari medicis ad notomiam e faciendā cogitabitis.

e ¶Ad notomiā. An quis possit se dare medicis ad notomiā nec p̄t exhumari a sepultura p̄textu alicui⁹ debiti.teg.est i.l.fi.de sepul.vio. z vide Jnno.in.c. certificari.de sep.

¶De appellationibus z relationib⁹. Rubrica.

¶Continuatio per se patet:ideo veniamus ad materiam.

1 ☞ Appellatio quid sit.z relatis opi.dicit quod appellatio est ius q̄ interim p̄ma sententia extinguitur z interim cause cognitio ad iudicem superiorem differtur.nu.3.

2 Appellatio quod statim ea interposita extinguit p̄imam sententiam:z est vera opinio.

3 Appellatio q̄ non sit actio nec officium iudicis nec exceptio:sed quoddam ius p se diffinitiuum quod vocatur appellatio.

4 Appellatio est tripleꝛ.vcz vna a diffinitiua alia ab interlocutoria z alia ab alijs actibus extraiudicialibus.

5 Appellatio introducta est vt detegat iniquitas vel imperitia iudicis.

6 Pars que appellat a snia potest etiā habere regressum contra iudicem male iudicantem.

Appellādi vsus. ¶Primo iurisconsultus in hoc pncipio cōmendat tractatū de appellationibus ſm Dy.Alij dicūt q̄ i hoc pncipio ponit cā quare introducta est appellatio.Et diuiditur istud pncipium in duas partes.naz primo ponit causam inducende appellationis.Scdo respondet cuidā tacite obiectioni.scda ibi nōnunq̄. Et forma casum.queritur quare introducta est appellatio.respondetur quia vsus eius est frequens z necessarius z causa necessitatis apparet ex eo q̄ per appellationem corrigit imperitia vel iniquitas iudicantis.z hoc primo.Sed instatur sepe vidi iudicez appellationis peius iudicare q̄ primus iudicauerit.Respondetur regulariter p iudicē appellationis sententia reformatur in melius licet nōnunq̄ id est aliquādo contrarium cōtingat nō est enim semp melius pnuntiatum ꝛc. ¶Circa f istud pncipiū primo quero quid sit appellatio.f Ad quod respōdeo q̄ Pla.in summa sua dicit. Appellare est iudicis sententiam aduersus se latam iniquā dicere z de ea querimoniā pponere: vt.ℌ.de mino.l.p̄fecti.Sed certe nō ponit diffinitionem appellationis sed describit actū appellādi:ideo Azo in summa huius tituli dixit sic.appellatio est sententia a minori iudice lata p inuocationē maioris iudicis p̄textu iniquitatis p̄time sententie rescissio vt dicta.l.p̄fecti.ℌ.ad turpil.l.j. ℌ.fi.Sed hec diffinitio est contra casum.d.ℌ.fi.nā ibi dicit q̄ effectus appellationis est rescissio seu extinctio sententie p̄me.z sic aliud est appellatio. quia est causa aliud est rescissio quia est effectus eius. Differt eñ causa a suo causato sicut mater a filio vt.l.licet.ℌ.ea obligatio.ℌ.de pcur.z.l.z an eadez.ℌ.actiones.de exceptio.rei iudi. Male igit dicit Azo cū dicit q̄ appellatio est rescissio:imo ex appellatione rescissio sequitur:z ideo Hof.doctoz iuris canonici in summa de appel.dixit q̄ le galis diffinitio appellatiōis est q̄ appellatio est p̄ inuocationem maioris iudicis p̄textu iniquitatis p̄time sententie rescissionē implorans:vt.d.l. p̄fecti.Sed hoc non videtur verum.nam ipso iure sine aliquo alio iudice ad quez appellatur per interpositionem † appellationis p̄ima sententia extinguit ſm veram opinionem:vt.d.l.j.in fi.ad turpil.z ibi dixi.Preterea dicta diffinitio describit ipsum actū appellandi non substantiā ipsius appellationis p ipsam appellationē:vnde codez modo laborat quo diffinitio Azo. Preterea p nouationem potest tolli z suspēdi effectus p̄time sententie:vt.l.iiij.ℌ.fi ex cōuentione.ℌ.de re indi. igitur nouatio est appellatio.quod est absurdū. Hof.etiā

¶Quid sit appellatio.quid est appellatio per Bal. in rub.in.ij.colū. C.eo.vide eum.

g ¶Deuoluitur.idem dicas in causa nullitatis.vt dixit fingu.Bar.etiā sic alibi nō dixisse in.l.si vt pponis.C.quomodo z quādo iudex.z Bart. in.l.si expressim.circa fi.j.eo.

b ¶Utrum sit.an appellatio sit actio vel officiū iudicis an autē sit actus iudiciarius.vide in.d.l.si expressim.

c ¶Habet regressum. Ang.in.l.fi. ℌ.de var.z extraor di.cogni.tenet q̄ possit iudex cōueniri etiaz si semel vel bis fuerat appellatum vel renūciatum allegat Jnno.in.c.pastoralis.de offi.dele. z in clemē.sepe in glo.peremptorie. de appel.quando autē pars potest appellare an habeat regressum ℌ iudicem litem suā facientē vide omnino Bart. in.l.si nūmos.ℌ.de admini.tuto.vbi de hoc z p Barto.in fi reo.ℌ.de alie.iudi.mu.cau.fac.z.j. eodez titulo. in.l. iij.ℌ.ex quibus.ℌ eos. Item ideo digi interim vt p hoc differat a sententia lata in causa appellationis vel in integrum restitutionis p quā sententia rescinditur vel confirmatur totaliter sed p ipsam appellationem extinguitur interim z expectatur pnuntiationis euentus:vt.d.l.j.in fi.ad turpil.et l.furti.in pnc.ℌ.de his qui no.infa.z de pac.l.tale. ℌ.qui puocauit. Item digi z p eaz cause cognitio ad superiorem deuoluitur:a vt.C.de ap.l.eos.z.l. p consulibus.cum infinitis fi.z p hoc differt a nouatione p quam licet sententia possit extingui vel suspendi cause tamen cognitio ad superiorem nō deuoluitur. ¶Juxta predicta quero digi.ℌ.qō appellatio est ius.quero quod ius est:vtrum sit b actio vel officiuz iudicis vel exceptio vel qd. Nō. non est actio.nam actio est ius petendi in iudicio qō sibi debetur sed per appellationem nihil petō in iudicio cum ipsam interpono.nam appellatio interponitur coram iudice a quo z ab eo nihil petitur sed postea petetur coram iudice ad quem p ipsum ergo actū appellationis non peto. Item nō est officiū iudicis:quia absq̄ aliquo iudicis officio appellatio p̄ducit suū effectū scz extinguendi sniam z deuoluēdi causam ad superiorem. Item nō est exceptio:quia non extinguit sententiā opez exceptionis: sed ipso iure dico igitur quod ipsa appellatio est quoddam ius per se diffinituz per modum ante dictuz quod vocatur appellatio vt infra p̄gimo.ℌ.primo. ¶Secundo quero quotupleꝛ fit appellatio.Respōdeo principaliter tripleꝛ quedam est appellatio a diffinitiua quaz supra diffiniui: et istam communiter p̄osequitur per totum istum tractatum.quedam est appellatio ab interlocutoria z istam late p̄osequitur infra de appellationibus re.l.ij.quedam est appellatio ab alijs actibus extraiudicialibus. z istam p̄osequitur infra quando appellā.fit.l.j.ℌ.solet.

5 ¶Tertio quero quare introducta est appellatio.Respondeo.iurisconsultus in hoc pncipio.determinat q̄ ideo introducta est vt iniquitas vel ꝑitia iudicātis corrigatur licet quādoq̄ aliud contingat. ¶Contra hoc oppo.quia si sententia cōtinet iniquitatem est ipso iure nulla:nec opus est appellatione:vt.l.p̄ima.in pncip.infra que senten.sine appellatio.re.z.l.ij.C.quando pnono. non est necesse.solutio.intelligas hic errorem nō fuisse expressum in sententia. ¶Item oppo.quia sententia potest per iudicem appellationis rescindi ex nouis probationibus:vt.l.eos.C.de appellationi.z sic non detegetur iniquitas seu imperitia iudicantis.Sol.iniquitas est reipsa respectu litigantis qui debuit vincere z succubuit non autem est iniquitas respectu iudicis:vt no.in.l.eos.

6 C.eodem.in glo.magna. ¶Ultimo not.glo.hic positam que dicit q̄ vtroq̄ casu iudex facit litem suam z sic innuit quod licet pars possit appella-
c re nihilominus habet regressum c contra iudicē male iudicantem.de quo dic vt in.q.quam de hoc disputaui de qua faciam mentionem.ℌ.de var.et extraor.cog.l.si.

1 ☞ Appellatio quod sit ius.

2 A grauamine quod infertur ante sententiam q̄ potest per appellationē a diffinitiua reparari nō appellatur.

3 Consultor assumptus vt consulat de iure non potest nouas probationes seu instrumenta recipere.

4 A sententia lata scōm rescriptum principis potest appellari.

5 A pnuntiatione de p̄incipe consulendo, nō appellatur.
A relatione seu literis que mittunt principi, p̄o consilio appellatur cum insertione cause grauaminis.

6 A sententia diffinitiua lata ſm rescriptum z cōsilium principis potest appellari.

7 A sententia lata secundum consilium datum per consulentem de partium consensu electum appellari potest.

Questum est. A sententia lata ſm rescriptū p̄incipis vel etiam dixi.ℌ.z no. in.l.penul.z ibi no.C.de pactis.etiam si est nulla:vti etiam dixi.ℌ.z no. Bal.in.d.l.si vt pponis.in.iij.col.C.quomodo z quādo iudex.p Angelic.z Jmo.z Ange.in.d.l.j.ℌ.hec verba.quod quisq̄ iuris.ℌ.z ad limitationem clemen.j.de re iudica.vide que digi in.l.a diuo pio.in.ℌ.si super rebus.circa fi.de re iudic.et ad eius materiam vide que digi in.l.de pupillo.in.ℌ. qui opus.ℌ.de ope.no.nuntia.et.l.iiij.ℌ.condemnatum. vbi per moder.ℌ.de re iudicata.sed an iudex qui condemnatur in ſyndicatu z soluit expensas litis in quibus negligenter omisit condemnare partem victam calumnioſe litigantem possit eas repetere ab eo quem debuisset condemnare dictum fuit singu.Specu.q̄ sic in titu.de impen.ℌ.postremo.ver.illud.per.l.missi opinatores.C.de exact.tribu. lib.x.quod est no.quod tamen Jmo.impugnat z bene in.l.si tertius.ℌ. celsus.de aqua plu.arcen.tenens contrarium.et fuit originalis sententia Bal.in.l.sancimus.ad finem.C.de iudi.posset tamen opi.Spe.saltem in vno casu ſm Roma.in dicta.l.celsus.quando expense lit.essent p̄misse in contractu:quia tunc etiam post iudiciuz finitum iure actionis peti possent ſm glo.in.l.non solum.ℌ.de rei vendi.z.l.iij.ℌ.si rem.ff.de lega.iij.merito iudex illas repetere posset.quod est no.quia latius sup hoc locutus sum.vide que digi in.d.l.missi opinatores.q̄ no.p Bald. in.l.mancipia.C.de ser.fugi.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

cipis potest appellari nō ab ipso rescripto vel pnuntiatione facta de pncipe cōsulendo. hoc dicit. ¶Primo ponit questionē. Secundo ponit rescriptum ex quo colligit decisio questionis. Tertio ponit decisionem cuiusdā questionis q̄ tacite colligitur ex rescripto. secunda ibi: de qua re. tertia ibi dum dicit ius appellādi ꝛc. ꝛ sic appellatio est
1 ius vt dixi. ff. pri. ¶Secūdo no. ex fi. teg. ibi dicit post rescriptū pnocare ex quo apparet quod quandoq; grauamen est tale quod infertur ante
2 sententiam q̄ p appellationem a diffinitiua pōt reparari tūc ab illo grauamine non potest appellari. ¶Oppo. quod pnceps non sit consulendus vt. l. eum quem. ff. si. de iudic. solu. glo. quod hic pnceps consuluitur de iure non de facto. ꝛ subdit glo. q̄ ista casu pnceps non dat dilationem vt. C. de dila. l. cū a nobis. q̄s not. † ad hoc vt consultor assumptus vt cōsulat de iure nō potest no-
a nuas pbationes seu noua instrumēta recipere: sed debet consulere sup his que a iudice trāsmittunt vt. l. cum nobis. C. de dila. ¶Oppo. b q̄ non possit appellari. aut enim dicis appellari ab ipsa relatione ꝛ hoc videt falsum: quia relatio nō fit nisi cū iam litere sunt a partib⁹ approbate quo casu nō appellatur: vt infra q̄ appel. fit. l. fi. aut dicis appellari ab ipso rescripto pncipis nō ab ipso rescripto. ꝛ tunc videtur contra. l. j. in pnc. j. a quibus appella. non licet. Solu. †dicit gl. intelligas hic appellari a sententia lata ꝑm rescriptū principis ꝛ secundū hoc teg. qui infra dicit ab enuntiatione debet exponi. i. a sententia lata secundū formam rescripti. tñ glo. posita sup illo verbo enuntiatione aliter intelligit: vt dicā infra: tamen predicta solu. est vera in se vt statim dicam. ¶Opp. in aut. in medio li. ff. gl. ponit tres solu. tene primam quam sequitur Dy. Jaco. de are. et Oldra.
b ¶Oppo. dicitur hic in fine: q̄ ab interlocutoria qua pnuntiatur principem consulendum nō appellatur. contra. j. quando appel. fit. l. j. in pnn. C. de relatio. l. j. in fine. Sol. Jo. ꝛ Azo. dicunt q̄ hic dicitur nō esse appellādum: scilicet de necessitate bene autem potest appellari vt in contrarijs. sed hoc non placet: quia cōtra hunc teg. vnde alij dicunt q̄ in illa. l. j. j. quando appel. fit. pnceps cōsulebatur post sententiam hic ante. ꝛ in illa. l. j. C. de rela. non dicit q̄ appelletur: sed dicit resutatorias pces: hoc est contra pnuntiationē que fit cōtra consultationē. ꝛ hanc sequitur Pe. ꝛ quidam alij ¶Doder. q̄ non placet: quia in. d. l. j. j. q̄ app. fit. non dicitur q̄ esset lata sententia diffinitiua: sed etiam intelligi potest q̄ non erat lata: vt ibi no. vnde glo. ponit tertiam sol. que cōtinet ipsam
5 veritatem. ¶Pro cuius declaratione sciendum est † q̄ tria sunt consideranda. Primo pnuntiatio de pncipe consulendo ꝛ ab isto nō appellat: quia p eam nemo granatur: vt hic. Secundo est ipsa relatio seu litere que mittuntur pncipi pro consilio: ꝛ ab istis potest appellari si quis senserit se grauatum si iudex in eis mendacia inseruerit: vel veritatem tacuerit. et ita loquitur hic. ꝛ scōm hoc pcedit illa glo. posita sup ver. ab enuntiatione. que exponit: id est a mendacij relatione pncipi facta. sic loquitur leg. j. quando appel. fit. Et est aduertēdum q̄ cum ab ista relatione appellatur debet ratione grauaminis exprimere: scilicet q̄ falsum fit insertum ꝛ verum fit omissum: vt ibi. si enim docuerit vel falsa ꝛc. vt. d. l. j. j. quando app. fit. sicut in qualibet appellatione ab interlocutoria: vt plene dicam. j. de appella. reci. l. ij. Tertio
6 est † appellatio a diffinitiua sententia lata scōm rescriptū ꝛ cōsilium pncipis: ꝛ ab ista etiam potest appellari: vt hic ꝑm alium intellectum quem ꝛ. posui in secundo contrario. ꝛ in. l. j. in pnn. j. q̄ appel. fit. C. eo. ti. l. ij. Sed contra hoc instatur si a rescripto principis nō potest appellari: ergo nec a sententia ꝑm rescriptū principis lata non enim potest pars conqueri de facto. quia cōsultatione approbauit. vt. l. j. j. quādo appellandū fit. nec de iure quod princeps sic consuluit: quod est ius.

Respondeo: si dicis partem non consensisse relationi planum est. idem si dicerem partem consensisse: tamen fuit decepta in tenore ipsius relationis. arg. C. plus vale. quod agitur. l. fi. sed si cōsenserit non decepta: tunc etiam potest appellare vt causa reparetur ex nouis pbationibus. ꝛ alle. vt l. eos. C. eodem. ¶Item contra predicta instatur si grauamen quod infertur per mendacem relationem potest reparari per appellationem a diffinitiua vt dictum est: ergo ab ipsa relatione non potest appellari: vt hoc. ff. in fine. cuius contrariū
c supra dixi. Solu. per appellationem c a diffinitiua istud grauamen non potest reparari sine magno pretudicio partis: nam post consilium pncipis datū d
d uior est causa nostra: quia iudices fauent consilio pncipis: vt argumenta. l. iij. ff. j. de ali. iudi. mu. cau. fa. propter quod pretudiciū debet admitti appellatio arg. j. eodem. l. a sententia. ꝛ dicam in dicta. l. ij. j. de appel. re. ¶Ultimo
d no. d quod licet † causa cōsulenda de consensu partium sit commissa: tamen a sententia lata ꝑm dictū cōsiliū potest appellari: vt hic cum si. facit. j. e. l. ex consensu. in pnn.
1 ¶Error in appellando iudicem appellationis minorem vitiat appellationem.
2 Error iuris quando inducitur ad conseruationē rigoris vitiat.
3 Consul est maior pfecto quo ad dignitatem non quo ad administrationem.
4 Cardinales non habent maiorē dignitatē quam habeant epi: sed maius officium.
5 Ratio quare in appellando minorem vitiat appellationē: secus si appelletur ad maiorem.
6 Appellatio ad principem omissis medijs de iure ciuili quando valeat.
De iure canonico appellatur ad papam omissis medijs.
7 Error in appellando ad maiorē q̄ vitiat in hoc quia virtute talis appellationis non pceditur.
8 Appellatio q̄ valeat licet quis dicat simpliciter appello: vel appello ad iudicem competētem vel ad superiorem.
9 Quando appellatur ad superiorē quis ordo seruetur ꝛ vbi ponatur.
10 Ciuitas que superiorem non recognoscit q̄ erit superior in causa appellationis interposite a sententia lata per eius rectorem.
11 A sententia lata per errorē alicuius collegij appellatur ad istum qui est iudex ipsius collegij vt est rector ciuitatis.
12 Quando superior pximus est ad quem debet appellari haberi non potest quando ad alium superiorem appellari possit.
13 Si iudex ecclesiasticus ꝛ secularis ex causa iudicauerunt simul appellatur ad ecclesiasticum.
14 Episcopus vel clericus: si non vt episcopus: sed vt comes alicuius comitatus iudicat ad quē appellabitur.
15 Rex si iudicat in aliquo comitatu quē ab alio recognoscit ad superiorem appellatur.

e Si qs in appellatione.

1 Seipsum summat in fine. Error † in appellādo iudicem maiorē vel parem appellationē non vitiat sec⁹ si minorē appellauerit. hoc dicit. ¶Primo ponit qōnem. Secundo solutionem. Tertio eam approbat per rescriptum. secūda ibi: ꝛ si quidem. tertia ibi: deniq;. ¶Opp. quia error iuris nō nocet in dānis: vt. l. error. ff. de iur. ꝛ fac. igno. Solu.
2 †dicit glo. hic speciale quia ad iuris rigorem cōseruādū hoc inducitur ad quod facit in. l. qui ex ceptionē. ff. de condi. indebi. ꝛ. l. iulia. eodē titu. in pnn. ¶Opp. hic dicitur q̄ si minor iudex appel-
f latur nō valet appellatio sed pfectus minor est consule: quia consul e est superillustris ꝛ pfectus illustris vt in aut. vt cum de appel. cogno. ff. id. et in aut. vt ab illust. ꝛ qui su. eam sunt. ff. j. ꝛ in aut. cōstitu. q̄ de digni. ff. j. Sol. dicūt quidā maior est quo ad dignitatē non quo ad administrationem quia nō habet nisi voluntariam: vt. l. j. ff. de offi. consu.

¶Appellationē. Idē tenet Bal. in l. ij. j. de app. reci.
¶Ulti. no. Et ad ista adde teg. ij. q. vj. ante cū seq. ꝛ. c. causa. ꝛ q̄. de re iu. ꝛ ibi doct. ff. q̄ app. fit. in. l. fi. glo. no. de app. c. ultimasti. ꝛ ibi do. Anto. ꝛ Bal. in. l. nouū. ꝛ in. l. ex lo. C. de rela. ꝛ dicit do. Anto. in. c. intimasti. q̄ ij sit causa cōmissa cōsulenda de cōsensu partium potest nihilominus appellari. et ad Bar. hic vide no. p Bal. in. l. tale. ff. qui puocauit. in ig. col. ff. de pac. et omnino Bar. i. l. fi cōuenerit. de re iudi. ꝛ q̄ ibi dixi: alle. teg. Itiū in. l. gñaliter. ff. si quidem. C. de re. cre. ꝛ de iureiu. ꝛ q̄ ibi dixi: sed cōcor. q̄ in. d. ff. quidā fuit specialis ꝓsensus hic simpleg: et ad hoc tibi allego di stinctionem Joā. an. i. c. penul. ꝛ ibi in glo. in simili de offi. dele. ꝛ in simili adde Bal. in. l. ij. C. eodem.
↬ And. Pomate.
e ¶Si quis in appellatione. q̄ consul. ꝛ an cōsul habeat iurisditionē cōtentiosam dixi in. l. j. ff. de offici. consu.

a ¶Simile videmus. Adde gl. in. l. episcopale. C. de episco. audi. ꝛ in. l. j. C. de offi. pfe. preto. vbi dixi.
b ¶Omissis medijs. De iure ciuili non potest appellari omisso medio. secus de iure canonico. adde. c. dilecti filij. cgtra eo. ꝛ c. referente. de ꝓbē. adde q̄ idem est in legato sedis apostolice. quod ibi no. pdicta tamen limita in scholaribus q̄ in quolibet grauamine omisso medio possunt appellare etiā de iur ciuili. aut. habita. C. ne fi. p pa. et ibi Bald. in. vj. colū. ꝛ an omisso medio possit appellari ad principem coā quo nullus ordo seruat. tractat Jnn. in. c. in causis. de re iudi. no. Bal. in. l. fi. C. de leg. ꝛ in. l. rescripta. C. de pci. impe. offe. et vide per Barto. j. ea. l. ff. quid si post.
c ¶Appellari possit. Intellige ad papā pōt appellari omisso medio quādo appellat a iudice ecclesiastico vel appellat a iudice laico qui tñ erat subditus in tēporalib⁹ pape: ita loquit d. c. duobus. vel si nō erat subditus appellabat a tali qui non recognoscebat superiorē: quo casu in subsidium pōt appellari ad papaz: ita refert dñs Abb. post Host. in. c. cū Jo. de fide instru. adde an appellari possit ad superiorē omisso medio vel ad iudicē cōpetentem. Bal. cōsi. cclxxxvij. li.
d ¶Ei nocet. Et q̄ sit ratio q̄re si appellat ad minorē talis error nocet: ꝛ an ipso iure fiat remissio ad cōpetentem. ꝛ an gesta coā superiore incōpetente teneāt. vide ¶Doder. hic. ꝛ in. l. imperatores. j. eo. ꝛ an interim possit appellari ad competentem infra tempus: tradunt hic.
e ¶Quero quid. Quando appellatio est facta simpliciter an valeat: vide per glo. de offi. dele. c. is cui. in. vj. an sufficiat dicere appello: si nō dicat ad quem: vel si dicatur ad quēlibet iudicem competentem: vide Bal. in l. apertissimi. C. de iudi. ꝛ glo. ꝛ Bal. in. l. cum pponas. in fi. C. de bo. autori. iudi. possi. ꝛ idem quod vult hic Bar. tenet Specu. in tit. de appel. ff. nunc tractemus. versi. sed si quis. ꝛ hoc est verū de iure ciuili: ꝑm doc. quo casu appellatio qualitercūq; facta reuertitur ad iudicem debitus. j. eo. in. l. imperatores. secus de iure canonico. c. is cui. de offi. dele. in. vj. quid si dicatur appello ad iudicem competentem: an valeat. vide gl. in d. l. cum proponas. C. de bo. auto. iudi. possi. ꝛ ibi Bal. ꝛ in. d. l. apertissimi. licet Pau. de ca. in. l. qui rome. ff. penul. ff. de verbo. obli. hoc verum dicat de iure ciuili: quo iure iudex competēs est semp certus: quia semp debet appellari ad proximū immediatū. l. imperatores. j. eo. ꝛ hic pro hoc facit: quia in generali sermone videtur inclusus ordo iuris. l. gallus. ff. j. cum ibi no. de libe. ꝛ postbu. l. talem. in princi. de bere. instit. dixi in. d. ff. penul. de iure autē canonico secus: quia debet appellari ad mediatum superiorē. ff. q. vj. ff. ad romanā. ꝛ. d. c. dilecti. ultimo. de appel. ꝛ est verum q̄ si infra decem dies datos ad appellādum iste appellans declaret ad quem iudicē vellet appellare: valet appellatio. etiaz de iure canonico ꝑ id q̄ voluit elegans glo. in. c. is cui. de offi. delega. in. vj. do.
5 ¶Quero que est ratio q̄ error in appellando minorē vitiat appellationem: secus si appellat ad maiorē. rñdet gl. q̄ pluris est vtiq; tantum est. vt. l. cum furti. de in li. iur. ff. ꝛ quēadmo. fer. amit. l. is cui. in pnn. vnde appellando ad maiorē dignitatē vr appellari etiaz
6 ad mediā: sec⁹ si ad minorē appellat. ¶Quero
b qd si fuit appellatū ad principē omissis medijs. b Rñdeo idem vt ad ꝓximum superiorem causa de-
noluatur. vt. j. eo. l. imperatores. in pnn. sed fummus pontifex ꝓtum ad se cōtrariū statuit vt eum
c solum appellari possit c omissis medijs. vt ex eo. c. duobus. quod forte factum est vt maiorem curā habeat de quo non curauit imperator. ¶Quero
7 dicitur hic † q̄ si appellauit ad minorem error ei
d nocet d sed in quo. Respondeo: q̄ ex virtute eius appellationis non proceditur acsi appellatū non esset: fateor tamen q̄ si est infra tempora appellationis q̄ interim poterit appellare. arg. ff. de accusa. l. libellorum. ff. quod si libelli. ꝛ de exco. tuto. l. cum ex ore. ff. ff. vt ex legi. et senatusconsul. bonor. possessi. detur. l. j. ꝛ hoc tenet Dy. ꝛ omnes.
8 ¶Quero quid e si aliqs appellauit simpliciter
e dicendo appello: vel dixit appello ad iudicē competentem vel ad superiorem: ꝛ similia: an adhuc competentem valeat. Respondeo sic: argumē. huius teg. ff. j. l. proxima. ff. ff. de verborum oblig. l. qui rome.
9 penulti. ¶Quero: dicitur f hic q̄ debet appella-
f ri ad superiorem quis est ordo inter istos iudices. teg. videtur hoc ponere. C. eo de. l. ꝑcipimus. sed certe ibi loquitur de appellatione que interponitur ad principem cum alibi interponitur appellatio iste ordo in aut. de appella. ff. nūc tractemus. sed quia hoc est limitatum secūdum diuersas consuetudines curiarū: ideo ꝓsequi omitto. ¶Quero tamen de quibusdam † de quibus posset dubi-
10 tari. pone quod est ciuitas que nō recognoscit superiorem eligit ipsa sibi rectorem nec habet aliū
f officialem. quis erit iudex appellationis? Respō deo: ipse populus seu ordo qui ipsum officialem facit: quia solus reperitur superior ipsi populo ꝛ sibi princeps est. vt no. in. l. hostes. j. de captiuis. ꝛ hoc colligitur ex. l. ij. ff. ex actis. ff. d. origine iuris. vbi populus Romanus liber faciebat officiales: ꝛ ab eis erat ius appellandi nisi expresse esset inhibitum. ¶Quero in aliqua g ciuitate est aliqō
11 g collegium q̄ facit sibi aliquem rectorem cui dat iurisdictionem quod potest. vt. l. finali. C. de iurisdictione omnium iudicum. quis erit ꝓximus superior ad quem appellabit? Respōdeo: ille qui est iudex ipsius vniuersitatis: vt rector ciuitatis. argumentum huius. ff. et extra eodem. c. dilecti filij. ꝓdicta vera quando ciuitas ꝑs ꝓprium legem habeat. secundum quam aliud iudicatur. Jo. an. in. c. in alternatiuis. ff. reg. iuris. in mercu. et q̄ imo indistincte valeat appellatio ista appello ad cō petentē iudicē: tenet Jmo. h: quia de iure cano. gradatim dz appellari ꝓter quam in duob⁹: quoz vn⁹ est sedes apostolica: ꝛ alter legatus sedis aplice: vt in c. j. de offi. dele. verum in dubio videt in alijs: sez in iure cōmuni ꝛ nō speciali. l. quāq;. ff. t. testamēto. de testa. mili. ꝛ. c. circa hāc materiā vide Specu. et Jo. an. in tit. de appel. in ff. nūc tractemus. ver. sed si quis. cū seq. ꝛ per Bald. in l. iiij. C. e. ꝛ in. d. l. cum ꝓponas. ꝛ ad hec dicta adde omnino ¶Pau. de cast. in. d. l. qui rome. ff. penul. ff. de ver. obli. ꝛ q̄ ibi scripsi. Adde an valeat appellatio ad sacrū ꝓsiliū vel ad ſmū pōtificē. Roma. ꝑ. cccj.
¶Quero dicit. Et not. q̄ ad hoc vt ad iudicē quis possit appellare: opus est q̄ ille iudex habeat mixtū imperiū: alꝫ non pōt ad eū appellari. ita dicit Bart. in. d. l. j. ff. solent. j. q̄ appel. fit. ꝛ no. q̄ nō pōt appellari ad eode iudice ad eūdem: vt in. c. cuz sit romana. ex eo. li. vi. tñ valeret cōsuetudo ad hoc inducta in appel-
lando. c. ij. de ꝓsuetu. eo. lib. ꝛ ad materiā vide Bar. in. l. ab exceptore. in pnn. in. ij. col. j. eo. ꝛ aliqua multū no. p eundem in hac materia. in. l. j. ff. solent. j. q̄ appel. non est necessē. q̄ iudex ad quē habeat merū vel mixtū imperiū: vt dixi. ff. ꝛ adde q̄ nūq; potest esse iudex appellationis ille q̄ semel fuit in cā recusatus: ꝑm Bal. in auth. habita. in. vj. colū. C. ne fi. ꝓpa. in versi. sed dubitat. ꝛ an si ille qui iudicauit successit iudici appellationis possit ad eū appellari ꝛc. vide glo. ꝛ Bar. in. l. filius. in fi. ff. de offi. testa. ꝛ dum dixi. ff. de cōsuetudine: adde ꝑm do. Ant. in. c. dilecti. de appel. q̄ valet ꝓsuetudo q̄ possit appellari omisso medio: ꝑm enndē in d. c. dilecti. lz apertius Host. tenuerit Jtium in. c. quoc̄q;. in. ff. intētionis. de offi. dele. sed an possit appellari ad duos alternatiue vel copulatiue: vide hic per Anto. ꝛ ¶Doder. ꝛ Bal. in. l. appel. in vlti. col. C. eo. sed quid si vult penitere: vide in. l. fi quis libellos. eo. titu. maxime p Bal.
g ¶Quero in aliqua. A quo appellandū fit q̄ sententia est lata a rectore alicuius collegij: vide per Bar. in. d. l. j. ff. solent. sed quid si ille actor iterum venit in collegio tanq̄ de collegio poterit ad eum appellari: tex. est q̄ sic. d. ff. solent. ꝛ in. c. a collatione. de appel. in. vj.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶Quero quid. Quid si pximus superior non potest haberi. vide in.l. vbi absunt. ff. de tuto. ⁊ cura. da. ab bis. ⁊ Bal. in.l.ij. ff. de offi. pcon. ⁊ in l.ij. quando fiscus vel pxima. cum quo Bal. transit Roma. in.l. si vero. ff. de viro. in. tiij. fallentia. ff. soluto matri.

b ¶Quero pone. Quid si iudex ecclesiasticus iudicat de vna ⁊ eadem cā ad quem appella
bit. faciunt ea que babes in.l. pxi
mus. ff. eodem obseruando. C. ō appel. ⁊ ibi bal. et Sali. ⁊ ibi Bar. q ponit no. dictū. et ibi habes post eū. ⁊ adde in simili dictum Bar. in.l. iu
risperitos. ff. cum ostēdimus. de ex
cusa. tu. Adde ad b quē appellari de
beat: an ad iudi
cem ecclesiasticū: an ad laicū, aleg. cōsi. clxxxiij. in. Ro
ma. const. cclxv.

✠ Andre. Poma.

b ¶Quero pone. Vide Allegā. cōsi. clxxxiij. in. ij. vol. ⁊ cōsi. clxvij. in eo. vol. vbi cōprobat bene istud dictum Bart. ⁊ Feli. late c in. c. j. col. iij. ⁊ seq. de pxscrip. ⁊ in. c. cū ex officij. col. x. ad fi. eo. ti. ⁊ tenet ⁊ non ab re. in ru
bri. ō appel. col. v. ⁊ sequen.

c ¶Aliquis. Quid si eps non cognoscit vt eps: sed vt canonic⁹: ad quez appellabit: vide Bar. in. d. l. si qñ. C. eo. dicūt tamen doc. in. c. inter dilectos. de fi. istru. q si aliqs est eps ⁊ comes facit ali
quid vt comes oz sigillare vt eps: vi d
de Ro. in. l. idē. q. in. ij. charta. de v
bo. obli.

✠ Andre. Poma. 1

d ¶Inquātum comes. Vide Rom. 2
consi. ccccxxxij. vbi
seq⁹ i pulcro ca
su ⁊ ꝛ firmat aliq
bus similibus. 3

e ¶Opp. Et sic nō sufficit producere appellationem lo
co libelli: idez dicit p illū tex. bal. in. l. si qs filio. ff. bi autem. de iniu. 4
testa. ⁊ Bal. in. l. si quis libellos. C. ō appel. dixit autē Jmo. i. d. l. bi autem. q tutⁱ⁹ est libellū formare: q
per appellationē nihil videt petitū a supiore ad quez 5
appellat vt ex se
rie verborum appellationis apparet: ⁊ iudex debet impartiri officium suum ad petitū: ⁊ non ad non petitū: sed in summarijs: ⁊ id quibus sufficit qualisqualis petitio: hoc est clarum. in bis etiam videtur q rescriptum posset. pduci loco libelli. ⁊ sic intelligatur dictum Jnno. in. c. dudum. de ele. facit qō babeť in cle. sepe. de verbo. signi. ⁊ illud dictū Jnn. contrarium obseruet. 6

11 Libelli appellatorij debēt dari iudici a quo si haberi potest: als iudici ad quem.

Quādo appellans timet de iudice a quo sufficit appellare coram bonestis personis.

12 Libellus appellationis sufficit q offeratur iudici absq; eo quod legatur.

13 Forma libelli appellatorij qui dat iudici ad quē.

14 Sententia p appellationem extinguitur non tamen irreuocabiliter.

Libelli. Libellus appellatorius oz continere psonam appellantis iudicis a quo appellat. sniam a qua appellatur. psonam vero eius contra quam appellat de necessitate non debet continere: sed tempus sentētie potest vno verbo appellari dicendo: appello. hoc dicit cum. l. sequen. ⁊ in pnci. sequen. ¶Oppo. de pxin. l. scio. ff. sol. cum duobus modis tene pximam.

¶Quero de quibus libellis bic loquatur. p cuius euidentia sciendum est: ⁊ q vnus est libellus appellationis: hoc est ipsa appellatio: alius est libellus qui datur iudici ad quem est appellatum vt sup appellatione procedatur. ⁊ istos duos modos. p sequitur Specu. in titu. de appel. in quarta parte. ff. nunc dicendum restat. ⁊ in. ff. preceden
ti. sed licet sic de consuetudine admittatur tamen non est necesse. sufficit enim q cora iudice appellationis. pducatur appellatio facta coram iudice a quo appellatur. et petatur super ea procedi absq; nouo libello. hoc videť velle text. in aut. de bis qui ingre. ad appel. ff. volumus. et Jnnocen. videtur tenere de offi. deleg. c. cum contingat. circa finem magne glosse: tamen circa formas predictas aliquid videamus. 1

¶Et pmo circa appellationē que fit viua voce apparet formā esse vulgarē. sufficit enim dicere appello: vt bic. ⁊ subintelligas appello a te a sententia quam statim protulisti inter me ⁊ aduersarium meum in tali causa. hoc probatur bic. ⁊ in. l. litigatoribus. C. eodē. 2

¶Sed quero quāto tēpore duret ista facultas appellandi viua voce. dicunt quidā tota illa die. argu. huius teg. dum dicit ipso die. ff. eo. l. a snia. in fi. nā cum ipsa die liceat. ergo in qualibet parte diei debet licere. Jn Zium videtur: q hoc possit facere statim anteq; iudex ad alia facieda diuertat. vt. l. litigatoribus. C. eo. Alij dicunt q hoc potest facere iudice sedente⁽ᵉ⁾ p tribunali. ar. l. diuus. ff. de in integ. resti. ⁊ illud cōmuniter obseruatur. f g 3

¶Secūdo quero qñ appellatio non fuit interposita viua voce qñ possit appellari. Respōdeo: tūc de necessitate est appellādū in scriptis: vt bic ff. eo. l. a sententia. in fi. ff. l. litigatoribus. C. eo. et isti dicūt libelli appellatorij: ⁊ debet iste libellus appellatorius continere ea que bic dicunť. ff. persona appellantis iudicis a quo ⁊ sententiā contra quem. 4

¶Sed dubitať circa primū quid si procurator est condēnatus ⁊ appellat: an debeat appellare. pxio nomine: an procuratorio nōe oñi: nam cum ipse procurator sit dominus litis effectus et in eum ferať snia. vt. l. j. C. de sentē. ⁊ interlo. oium iudi. videť q ipse debeat appellare. veritas est q debet procuratorio nomine appellare. vt. ff. qñ appellare. ff. l. j. q. j. puto etiam q possit pxio nomine appellare. vt. ff. eo. l. ab executore. ff. j. ⁊ ibi no. q fi simpliciter diceret appello: nec adiceret cui⁹ nōe intelligeretur⁸ procuratorio nomine oñi. vt. l. ff. de insti. ⁊ l. penul. ff. si quis cau. ¶Quero quid de bis qui appellant. p aliis cum nullū habeāt mādatum. dicam. ff. eo. l. non tantum. ¶Sup secundo scilicet de persona iudicis a quo puto q sufficiat si ponať nomen iurisdictionis vel tribunalis: zꝫ nomen pxiū nō exprimatur. nam non debet appellare aduersus eum vt aduersus pxinatam psonam: sed tanq; a tali dignitate. igitur sufficit si
etiā retulit in. l. j. ff. de va. ⁊ extra ordi. cog. qō dictū limita vt p Bald. in. l. j. C. de pci. impera. offe. quo ad iudicem: sed non quo ad partez: q imo requiritur li
bellus ali⁹. ⁊ Bal. in. l. j. ⁊ ibi text. C. quando libel. pn. da. fit. vbi no. et q fit forma appellationis facta viua voce. ⁊ qd si appellauit viua voce: ⁊ postea in scriptis que appellatio te
neat: vide p Bar. in. l. litigatoribus. C. eo. ⁊ ad Bar. ⁊ vide. l. cum pcur. ff. ofis. de ope. nouū. Bal. in. d. l. litigatoribus. Bald. in. l. eos. ff. finaū
tem. ⁊ i. d. l. litigatoribus. C. eodez. Adde que appellatio valeat fi pri
mo viua voce appellatur secundo in scriptis. Bald. 2si. cviij. iiij. lib. ⁊ p Pau. de ca. pul
chre cōsilio. cxv. ⁊ Roma. cōsi. cli. 7

¶Judice sedēte. An qñ iudex legit sentētiam posfit appellare: vide in. l. actori. C. ō iudic. ⁊ qō ibi habes adde Bal. in. d. l. eos. ff. finaute. ⁊ in. d. l. litigatoribus. 8

¶Intelligeret. de hoc vide Bar. vtrobiq;. ⁊ Bart. in. l. j. ff. nūtiatio. de ope. no. nun. et q digi post Bar. l. l. iij. ff. iudi. sol.

a ¶Satis est. Et adde in causa appellationis valere libellum peto pnū tiari me recte appellasse: sm Bal. in. l. edita. in. xv. col. C. de edēdo. ⁊ ibi dicit q omnes leges loquentes de sentētia trabuntur ad libellū quia idem ius est. ⁊ adde q cōmittens se ptectioni superioris dicitur appellare: sm Ly. ⁊ Bal. in. l. j. C. si quacūq; pred. po.

b ¶Peti apostoli. Sed an in libello appellationis de beat appellās dicere: appello: put 7
ista scriptura cō
tinet. vide ad hoc not. glo. in. c. vlti. de re iudi. in. vj.

c ¶Fieri mentio. Utrū debeat fieri mentio iniqtatis sententie: ⁊ an de a
beat exprmi a qua 8
parte snie appel
lať. teg. est no. in. l. appelládi. in pnc. ff. eo. quod no.

d ¶Quero. Cui de
tur libellus: dicit Bald. in aut. que supplicatio. C. de pci. impe. offeren. 9
post Hui. de suza. q sufficit dare no
tario actor absq; etiā iudice: qō no. 10
qr est valde vtile.

e ¶Sed hnic opp. Sed cōtra appel
latiōe extincta erat sentētia. vt. d. l. in fine. ergo frustra petitur. 11

f ¶Jtē si sentētia. d
Adde Bald. in. c. sancimus. in titu. quo tēpo. miles. qui idem tenet: et alleg. qō not. in. l. verba illa. de ver. signifi. et adde q
hec verba referū 12
tur ad nullitatē ⁊ iniqtatē: adde no. per Bal. in. l. ab
sentem. C. ō accu. ⁊ ibi est text. in fi. vbi no.

g ¶Quid ergo. 13
Singu. est tex. sm Bald. in. l. presen
ptione. in. p. colū. C. si cōtra ius vel vti. pub. ⁊ est not. vide euz in versi. ibi. nec obst. ff. eo. appellāti. i fi. causa est inserenda in appellatiōe ab i
terlocutoria: vt ē casus i cle. appellanti. de appel. et specifice et expresse 14
debet exprimi. di e
git tamen Ange. in. l. ibi autem. ff. illud. de vbo. ob.

p illum tex. q sufficit si se referat ad illud in specie. quod no. vide quod ibi digi. Jtem si appellatur ab executione debet iseri causa: vt dicit iste j. l. pri. Jtem quando quis propter suum preiudicium appellat debet inseri causa: vt digit Bar. in. l. a sententia. ff. eo. ⁊ quēadmodū causa non debet exprimi: ita non debet exprimi a quo capitulo sententie appellatur. tex. est in. l. appellante. in princ. ff. eo. Jtem quid si apponať causa: scilicet frīuola ⁊ falsa: an appellatio est nulla. dictum est sing. Jo. an. in c. cozdi. de appel. libj. v. in vlti. col. in nouel. q fic. ⁊ monetur quia in cōtractu non requiritur insertio cause: tamen si apponatur vitiat. Sctum si est falsa: vt in. c. i. de condi. apposi. vbi est casus. sed tu cogita per istum tex. ⁊ cle. sepe. in fi. de vbo. sig. ⁊ vide qō no. do. Dbb. in. c. fi. in. iiij. col. de pcura. ⁊ no. in. l. j. in princi. C. de rei vxo. act. vnde cogita ꝑpter id quod dixit Barto. in. l. eius qui. in versi. scōo no. ff. de app. reci. ⁊ istā partēyi dek sequi do. Jo. de imo. i. d. cle. ap
pellāti. ⁊ videtur velle Bar. i. l. j. in fi. ff. n. de eden. fallit in ꝓfesso appellante: sm Bald. et quosdam: de quo p docto. in. l. fin. ff. iussus. ff. e. ⁊ Bal. in. l. minoꝛib⁹. C. de bis qui. vt idi. et etiā Modern. ff. eo. in. l. ꝓstitutiones. Jtē fallit vbi tertiꝰ appellat ratione interesse sui la sententia. ff. eo. in pnc. ⁊ dic vt ibi p Bar. in fi. pnci. ⁊ est tex. in. c. cum sup. et ibi Jnnoc. de re indi. ⁊ Joā. and. ibidē in ver. rationabiliter. et adde Mat. i not. cxxij. sed an iudex possit cogere partem causam exprimere in appellatiōe vt sciat: an velit differre vel deserere: Bal. q nō: in. l. quoniā iudices. C. de appella. Jtez fallit pdicta cōclusio q nō debet inseri causa in appellatiōe a diffinitiua ꝛc. vbi appellatur in casib⁹ phibitis appellari: sm Jnno. in c. pastoralis. i gl. mag. de offi. dele. Jtē in causa mōētanee posfessionis. sm Bal. i. l. j. in. ij. col. si de mo
mēta. pos. ⁊ Bart. in. l. ij. j. de appel. reci. vide que digi C. eo. in. l. ij. in appellatiōe ab iterlocutoria an sit i
serenda cā: ⁊ que: vide Bal. i. l. ij. C. de episco. audiē. ⁊ Ang. ⁊ Jmo. in. l. quicqd astringen
de. de vbo. ob. ⁊ q fit inserēda cā ex
pōsse ⁊ specifice. ba
bes i cle. appellā

ti. ō appel. ⁊ de causa iserēda in appellatione a diffinitiua snia. dic vt p Canoñ. in. c. vt debitus. de app. ⁊ p Jnno. in. c. ij. de ope. no. nun. ⁊ in appellatiōe ab extra iudicialibus oz iseri cā: vide Bar. vbi habes i. l. fi. j. de app. reci. adde q in appellatiōe a relatione de 2sulēdo oz inferi cā: sm Bar. in. l. i. ff. qsitū. ff. eo. Adde q qñ in appellatione nō fuit inserta rōnabilis causa: q iudex non debeat differre appel. Ro. 2si. cccxxiij. ⁊ q cause sint inserēde i appellatione ab iterlocutoria. Ro. plene 2si. ccccj.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶Ultimo scias. Si expiessi vnam causam possum aliam prosequi: & si succubui prosecuta vna: nō possum postea aliam prosequi in causa appellationis: secus in causa nullitatis. ista est doctrina notabilis Bart. in.o.l.si expressim.in vlti.col.ſ.eo.

b ¶Ab executore. De hac materia qñ appellet ab executiōe: vide eſ eo. i.c.nouit.ſz Bal. in.o.l.ab executione. digit qō glos. vtrobiqꝫ.tz idē ꝙ Bart.hic p Bal.ī addi.Spe. in tit. de sentē. in.gviij. col.& an a snia lata de eqequendo possit appellari. Bar.in.l.si cū ex ceptione. in.ſ. tertio añt.quod mecau.tenuit ꝙ sic: qd fi iudex ad literas alterius eqeq tur:& excedit modum ad quem appellabit: vidē bar. ī.l.a diuo pio.ſ.j. in penul.q.ſ.ō re iudi.sed vtrū snia de mādando pria mā executioni sit interlocutoria: vide Ja.& Bar.in.l. ab executione.C. eo.Roma.in rub. de re iudi.ſ.

c ¶Iudex excedat. si excedit modum pōt appellari est verū in egecutiōe ordinaria: secus in delegata: quia tūc snia seu executio est nulla nec pōt appellari. ita videt velle Bald.in.l.si vt ꝓponis.p illū text. cum glo.C.de sen ten.vide Bal.ī.o. l.ab executione. ī iiij.col.ꝓ Roma. in.l.v.in princ.de ver.obli.& an req rat ꝙ declaretur ꝓcessus: vide per Bal.ī addi.Spe. in tit.de exe.sentē. i.j.col.& qñ dicat iudex excedēr modum: adde quod no.Bar.post glo. in.o.l.a diuo.i.ſ. in vēditione.ver. quero an iter mobilia.ō re iudica. adde an si modus excedit ꝙ ab egecutione possit appellari.Roma.cō silio.clij.

d ¶Quero. Si iudex misit nūtium ad egecutionē vltra modū egequitur ad quē appellatur.ad qō addeno.per Spe.in ti. de app.ſ.nūc tractemus.ver.qd si lata sentētia. ad de etiā quod not. Bar.in.l.a diuo pio.ſ.j. in penul.q.ſ.ō re iudi.& vtrū snia de mādando pria mā executioni sit interlocutoria: vide Ja.& Bar.in.l. ab executione.C. eo.Roma.in rub. de re iudi.ſ.

c ¶Iudex excedat. si excedit modum dūm pōt appellari est verū in egecutiōe ordinaria: secus in delegata: quia tūc snia seu executio est nulla nec pōt appellari. ita videt velle Bald.in.l.si vt ꝓponis.p illū text. cum glo.C.de sen ten.vide Bal.ī.o. l.ab executione. ī iiij.col.ꝓ Roma. in.l.v.in princ.de ver.obli.& an req rat ꝙ declaretur ꝓcessus: vide per Bal.ī addi.Spe. in tit.de exe.sentē. i.j.col.& qñ dicat iudex excedēr modum: adde quod no.Bar.post glo. in.o.l.a diuo.i.ſ. in vēditione.ver. quero an iter mobilia.ō re iudica. adde an si modus excedit ꝙ ab egecutione possit appellari.Roma.cō silio.clij.

d ¶Quero. Si iudex misit nūtium ad egecutionē vltra modū egequitur ad quē appellatur.ad qō addeno.per Spe.in ti. de app.ſ.nūc tractemus.ver.qd si lata sentētia. ad de etiā quod not. Bar.in.l.a diuo pio.ſ.j. in penul.q.ſ.ō re iudi.& vtrū snia de mādando pria mā executioni sit interlocutoria: vide Ja.& Bar.in.l. ab executione.C. eo.Roma.in rub. de re iudi.ſ.

c ¶Iudex excedat. si excedit modum dūm pōt appellari est verū in egecutiōe ordinaria: secus in delegata: quia tūc snia seu executio est nulla nec pōt appellari. ita videt velle Bald.in.l.si vt ꝓponis.p illū text. cum glo.C.de sen ten.vide Bal.ī.o. l.ab executione. ī iiij.col.ꝓ Roma. in.l.v.in princ.de ver.obli.& an req rat ꝙ declaretur ꝓcessus: vide per Bal.ī addi.Spe. in tit.de exe.sentē. i.j.col.& qñ dicat iudex excedēr modum: adde quod no.Bar.post glo. in.o.l.a diuo.i.ſ. in vēditione.ver. quero an iter mobilia.ō re iudica. adde an si modus excedit ꝙ ab egecutione possit appellari.Roma.cō silio.clij.

d ¶Quero. Si iudex misit nūtium ad egecutionē vltra modū egequitur ad quē appellatur.ad qō addeno.per Spe.in ti. de app.ſ.nūc tractemus.ver.qd si lata sentētia. ad de etiā quod not.

pellatione a diffinitiua: secus si appellet ab interlocutoria. a eſ eo.c.j.lib.vj. dicam in.l.ij.ſ. de app. reci. ¶Oppo.ſ.de adul.l.denuntiasse.ſ.quid tamen. Solu.patet ex his que ibi digi. ¶Oppo.C. de codicil.l.ſi. Solu. ibi in his que electione tollunt. & est ibi ratio: ne ex eadē scriptura causa diuersis modis amittatur. ¶†Querit gl. vtrum in appellatione debeat iseri causa: & breuiter: aut loquimur in appellatione a diffinitiua. & nō est necesse ꝙ causa inseratur cum ad illam non astringat. Nec ob.ſ.eo.l.quod apparet. quia.ſ.l. prox. gi. in ij. nulla sit mētio de causa: vt hic. ad quid enim necesse est: ꝙ causa inseratur cum ad illā non astringitur. Nec ob.ſ.eo.l.appellanti. in fi. quia expone vt ibi per glo. si vero appellet ab interlocutoria: tūc dicit gl. de iure canonico: causa est inserenda: vt extra de appel.c.vt debitus. & expressius hodie extra eo.c.j.li.vj. ego puto idē de iure ciuili: vt dicam in.o.l.ij.ſ.de app.reci. ¶†Quero quid si appelletur ab vno capitulo sententie: vtrum videat ab alijs appellatum? Dicam in.l.appellanti. in princ.ſ.eodē. ¶Ultimo scias[a] ꝙ Pet.per bunc.ſ. dicit † ꝙ in actione reali in qua de necessitate nō debet inseri causa: tamen si inseratur per illam non astringitur: imo totum ius suum in iudicio deducere videtur sicut hic. cum in appellatione nō debeat inseri causa. si tamen vnam inserit nō astringitur ad illam. cuius opinio. refert Ly. in.l. edita actio. C. de edēdo. sed eius opi. falsa est: vt.l.si mater. ſ.j.ſ.de excep. rei iudi. & an eadē ſ. actiones. in princ. eo. titu. & in eis digi. aliud est in causa appellationis in qua si perdat in totum perdit: ideo in fauorem appellantis est iductum vt oēm causam prosequi possit. aliud est in causa principali vbi si pderet ex vna causa poterit iterū agere ex alia: vt in eius fauorem inductū: vel alie cause deducte in iudicium non videantur: an autem causa in actione principali debeat iseri. dic plene vt in.o.l. et an eadem. ſ. actiones. ſ.de except. rei iudicate.

¶Ab executore facti non potest appellari: sed a pronuntiatione de eqequendo vel non eqequendo: sic.

¶Ab executore facti quādo excedit modum in eqequendo potest appellari: & etiam a pronuntia. de eqequendo cum insertione cause.

Cause insertio quod necessario nō requiratur in appellatione a diffinitiua.

Executor qualiter videatur excedere modum in eqequendo.

Executor si nō citat partē videatur excedere modum in eqequendo.

Si iudex mittit nuntium ad eqequendum: et excedat modum in eqequendo ad quem appellabitur.

Officium iudicis quādocꝫ potest imploari contra iniquitatem executoris eqequentis.

Judex potest suam sententiā interpretari si est ordinarius & habeat merum imperium.

Judex ordinarius quod possit interpretari sententiam sui delegati.

Delegatus non potest interpretari suam sententiam.

Judex quā interpretationem facere possit de sua sententia.

Judex quando interpretatur eius sentētiam debet pars citari.

Judex quod possit interpretari sententiam sui pdecessoris.

Si iudex reseruauit sibi taxationem expēsarum: licet non digerit & successoribus suis: tamen successor poterit taxare.

Delegatus qui sibi reseruauit taxationem expēsarum: non potest illas sibi reseruare: nisi esset taxatio vitiat iudicium.

c ¶Non admitteretur. Vide Bal.in.l.voluntatis.in penul.col.in simili de fideicommiſ.

d ¶Quero vtrum. Adde Bar.in.l.naturaliter.ſ.nihil commune. circa v.lectu.ff.de acqui.posſeſ.

e ¶Possit taxare. Quādo iudex seruauit sibi taxationem expēsarū: an successor possit taxare: vide Bar.in l.terminato.C. de fru.& lit. expen. et Ang.& Jmo.in.l. iter stipulātē. ſ.j. de vbo.ob.ſ.ed taxatio fit ſm Bar. in.l.paulus.de re iudi.& Ly.& Bal. in.o.l.terminato. C.ō fru.& li.eppē. & ibi Bal.i.vj.col. & adde ꝙ cōdēnatio expēsarū non pōt reseruari: sed executio fit scōm Bar.in.l.paulus. ō re iud.& Ly.i.o. l.termiato.& bal. in aut. generaliter.in.vj.col.C.de episco.& cle.i ver. ideꝫ tenet Bar.in l.terminato.C.de fru.& lit.expen. et Bal.i.l.fi.C.de legi.& Ang.i.o.ſ.j. & Bald.in.o.l.ij.& Ang.i.l. ex facto. ſ.de vul.& pupil. & Jmo.2co.opi. Rapha.& Jmo.in o.ſ.j.quos vide qꝫ fuit 2cordia Bar. in.o.ſ.j.ad fi.adō an iudex possit reseruare tagatiobē expēsaꝝ. Bar. consi.mibi.ccvj.

f ¶Quero valeat. Et qualiter tagēt expēse: videī Spec. de excu.ſ.vlto.ō. quid si reus ꝓbaret.in tit.de expē. ſ.postremo.i pn.

g ¶Possit appellari. an ab aliqua tagatione expēsarum possit appellari: vide Bal.in l.ij.C.de episcop. aud.& vide glo.in l.fi cū exceptione. ſ.in hac.& ibi per bal.ſ.qō me.cau. & vide in.l.in bone fidei.ſ.de vſu.& Bal.in.l.sancimus.ad fi.C.de iudi.& quod no. adoder.in rubri.& in.l.j.ad fi.C.de iudi.& ab omni tagatione appellatur: vt no. Jnno.in.c.fi.ad fi.qō me.cau.& refert Bal.in.l.prope randum.ſ.finautem alterutra.ad fi.C.de iudi.& vide Jo.and.in.c.sepe. extra eo.& qō no.Bar.in.l.in actionibus.in fi.de in lit.iurā.& Jmo.in.c. auditis.de pcu.& qō a tagatione appelletur si excedat modū: vide Bal. in.l.iij.in.ij.col.C.de fru.& li.expen.& ibi digit ꝙ non est tagatio sentētia interlocutoria.& ibi an in ea requirat citatio.& hic adde Pau.de leaza. in cōmento.c.fi.de do.& cōtu.circa penul.col. vbi querit an possit appellari a condēnatione & tagatione expensarum.& adde ꝙ si in interlocutoria iudex non condēnauit in expensis: tū potest postea quādocūꝫ ante diffinitiua sententiam condēnare: ſm Jnno.in.c.sepe.extra eo.qō no.& no.Bar.in.o.l.terminato. Adde an ab excessu tagationis expensarum possit appellari.Roma.consi.cccvij.

a ¶Interpretatio assumatur. Et qualiter & quot modis sumat interpretatio: et si iudex potest facere interpretationē de sua sentētia: vide Bal. in.l.iij.C.de libe.prete.& debet eius interpretatio esse talis ꝙ nō perimat: sed exponat. & vide aliquid per Bal.in.l.si quis intētione ambigua. de iudi. Item debet esse verisimilis: vt no. Dy.in regu. sint iura. & habetur hic. & vide qō not. Bal. in.l.si vt ꝓponis. C.ō execu. rei iudi.& de materia vide in.l.ea q. C.cōmi.vel epi. ī.l.qualē. de arbi. Adde qō voluit Joā.an.in addi.ad Spec.in tit.de teste.ſ. nūc videndū.ver.hoc quoqꝫ.ſ.qꝫ ſz post terminū datū ad producendū artículos qs nō possit vlterius pceder: poterit tū ꝓductos declarare: & sīlr erat intelligendū de positio. b ¶Andre. Poma. b ¶Item si condēnauit. No. iudicē non posse interpretari sententiā suā quando vellet vti interpretatione extranea: vel quādo vellet aperire id ꝙ ponitur esse clarum. pro cuius condimento vide Bal.in.l.ea que. C. cōmi.vel epi.& ad hec vide Alexā.cōsi.iij.col.vlti.vol.j. & Are.lxv.ad fi. b ¶Item si condēnauit. No. hic colligitur notabilis limitatio & intellectus ad dicta Bar.in.l.demonstratio falsa.in.viij.col.de cōdi.& demō. in.l.diuus.ſ.de custo.reo.& in.l.i.C.si plu.vna sentē.& in.l.iter stipulantem.ſ.j.in fi.de verbo.obli.& ibi do. Albe. dicit: ꝙ nihilominus assessor potest interpretari qō est idem exbannitus. & vide ꝑ Ange.in.l.bis verbis.ſ.fi.de vbo.obli.& tenet Bal.in.l.nō ignorat.in fi.de fru.& li.expen. & ad hoc vide in.l.ij.ſ.de libe.& postbu.& qō no.Bal.in.l.penul.de leg.j. & in.o.l.in bis.de condi.& demō.& Jciam tamen opi.contra Bar.hic videtur sequi Ange.in.l.eum quem temere.ſ.de iudi.& male: & cautelā de qua hic reprehendit Ang.in.o.l.ij.ſ.de libe.& postlbu.& Jmo.ibi dubitat per.l.pomponius scribit si frumentum.ſ.de rei vendi. quia incerti-

1 tudo vitiat iudicium.

2 in nonū bonē: nō pōt hoc facere. Jtē si vba essent oīno clara: & ipse vellet aliter interpretari non admitteret. c vt.l.ille aut ille.ſ.cū in verbis.ſ.de lega.iij.& vbo.ob.l.qcquid astringēde. ver. nec rursus. ſm lcc. Dy. ¶†Quero qualr fiet ista interpretatio: vtrū debeat pars citari: puto ꝙ sic. vt.l.de vnoquoqꝫ.ſ.de re iud.& l.nā ita diu.ſ.ō adop. & arg. eius qō dicim. d de arbitris. q debēt arbitrari ꝓsentib. partib. vt.l.si quis arbitratu.ſ.de vbo. obli. alie tñ solēnitates non requirunt que requirunt in snia. ar.o.l. beredes.ſ. sed fi notā. de testa.

3 ¶†Quero vtrum. vnus iudex possit interpretari

d snīam pdecessoris sui: Videf ꝙ nō: sicut heres nō potest interpretari libellū defuncti. vt no. in.l. pōponius scribit si frumentū.ſ.fi. in glo.ſ. de rei vēdi. & l. inter stipulantē. in princ. & ſ.i.ſ. de verbo. obli. Jn Jzium videf qō.ſ. dictū est: scz ꝙ delegans interptak snīam delegati sui. a istud putoverū: quia accipiēdo indicē ꝓ iurisdictione seu ꝓ ipso tribunali vere idem est iudicium: & idē iudex. vt.l. ꝓponebatur. ſ. de iudi. nec emꝫ ius interptandi fibi cō petit vt ꝓiuato: sed vt iudici. heres ꝓ defuncto non est eadē ꝓsona vere sed ficte. ¶Et de hoc apparet soln. ad qōnem: Jndex qdēnauit reū in expensis reseruatis sibi tagatione: nec dixit in succes

e sorib. suis. Querit vtrū successor possit tagare. c ¶Ex ꝺdictis patet ꝙ sic: reseruauit enim sibi vt iudici: ideo sibi vt ꝓiuato. nec enim hoc vt ꝓiuatus possit facere. argu. ꝙ hoc in.l. post mortē.ſ.j.& qō ibi no.ſ.qñ ex fa.tuto. ¶Item ꝺdicta faciunt ad

11 alias qōnes. †Pone ꝙ delegatus 2dēnauit in expensis reseruata sibi tagatiōe: an talis reseruatio valeat: Videf ꝙ nō: quia tagare expēsas est declarare & interpretari snīam suā: sed delegatus nō pōt snīam suam interptari: vt dictū est. ergo nec hoc poterit sibi reseruare. qō puto verum: nisi esset talis delegat. cui. iurisdictio adhuc remaneret ad eqequendā snīam: qō qñ fit dixi. ſ. de re iud.l.a diuo pio. in princ. vbi gl. tāgit. ¶Sed tūc quero qñ delegatus condēnauit in expēsis reseruata sibi tagatione cum reseruare non poterit: an cōdēnatio expensarū valeat: Videtur ꝙ non: quia remanet snīa incerta: ergo &c. vt in.l.vlti.C. de sen. que sine

f cer. quāti. Jn Jzium videtur ꝙ valeat & tagatio videf reseruata delegāti: & illa adiectio sibi nihil releuet. arg. ſ. de bono. pos. ſm tabu.l.ſi ita. ſ. qui filio. que optime facit: & hoc videtur verum: quod videf tenere do. Jac. butri. in quadā dispu. & assignabat rōnē: quia delegatus reseruauit sibi non respectu pone: sed respectu iurisdictionis: sed iurisdictio delegati: & iurisdictio ordinaria est eadē.

g vt.l.j.ſ.q māda. ſ. de offi. eius cui mā. est iurisdi. ergo ipse delegat. quasi idē poterit facere dictā tagationē. tñ vt ꝺdicte ambiguitates cessent. ſ. ulendum est in iudice ordinario ꝙ reseruet sibi & successoribus suis. in delegato vō ꝙ reseruet sibi delegāti. ¶†Sed iuxta ꝺdicta qro an ab interlocutione seu expēsarū tagatiōe possit appellari: Videf ꝙ nō. C. qñ. ꝙuo. nō est necef. l.fi. in ꝓnc. Jn cōtra-

12 ria vide Bal. post Bart. in.l.ij.C. de sentē. ex peri. reci. vbi dicit: ꝙ princeps habet interpretari ꝓilegiuꝫ suum. c. cū venissent. de iud. ꝓ bal. in.l.bi qui ad ciuilia. C.ō appel. & ꝓ Bar. ī.l.hac lege. C. de sen. ex peri. reci. & Bal. in.o.l. iij. C. cōmi. vt epi. et de hac materia vide post Bar. in l. gallus. ſ. quidā recte. vbi digi de lib. & postb. Adde an iudex possit reseruare interpretationem sue sentētie. Pau. de cast. consi. cccxix.

a ¶Quero qñ. Vide qđ no. Bar. in. o. l. si superatus. de pig. qđ no.
b ¶Infra quãtum. Et an vẽditor posset esse testis in causa euictionis: et qđ in fideiussore: vide Bar. in. l. si cum legetur. ff. si. ff. de leg. j. ꝛ ad Bar. hic. vide do. Anto. in. c. insuper.
c ¶Si procurator qui in iudicio. Hũc teg. alleg. pro singu. Roma. nota.

ici. qro an procurator. ibi: qro qđ in causis. no. q cũ tractak de meritꝫ cause nõ ꝺr quasi lis ꝓtestari: vide per do. Bal. l. l. si ifulã. circa pnc. q. Bar. in ver. ifitũ. de verbo. ob. idez Bar. in. o. l. nulla. et vide etiam in. l. post litẽ. s. ỗ. pcu. q qs dicak dñs litis ꝛ causis in qb⁹ lis nõ ꝓtestak. ad de Bar. i. l. postulãte. de procu. ad de tũ qõ dixit no. Bar. in. l. iij. s. idẽ scribit. ỗ pecu. ad de etiã qõ Jo. an. ꝛ do. Ant. in. c. cũ ad. ferrariẽsis. ỗ cõstitu. dixerũt q prim⁹ actus qui agit cũ parte post litẽ ꝓtestatã idem operak q litis cõtestatio in supueniẽtib⁹. qõ dictũ fuit opi. vt refert ibi Jmola vltra mõta. quẽ sequit Ly. in. l. nulla. ꝛ i l. procurator. C. ỗ procu. ꝛ idẽ videk voluisse Bar. i. l. põponius. s. rati. s. de pcu. qcquid digerit Jmo. i. o. c. cum. ad. ferrariẽsis. quẽ vide. et ad predicta adde qõ idẽ Jmo. in. o. c. cũ. ad. ferrariẽsis. refert Bar. tenere Jnnocẽ in. o. l. nulla. ꝛ in. l. nihil. C. de procur. ꝛ ibi digi eg eo quia nõ reperit hoc bene cautum: ꝛ quia eg quo semel est facta ꝓtestatio non ꝺr amplius multiplicari in eadez lite. facit. l. ꝑpas. C. de leg. ꝛ subdit ibidẽ Jmo. q hec scõa opi. Bar. fore teste verior: ꝯ Cano. cõiter trãseũt cum opi. Jo. and. adde q hoc idem Jo. and. videt voluisse Bar. in. o. l. põponius. in. s. rati. in pnc. ꝛ si bñ ispicik in locis al legatis per Jmo. Bar. hoc nõ dixit ideo cogita. et ad ꝑdicta adde bar. in extrauagã. ad

rinum videtur casus hic: q appellari potest ab iniqua interpretatione. ꝛ istud est verũ. si iudex modum excedit in taxando: sine inique interpretando. Non ob. l. si. qñ ꝓnou. non est necesse. quia ibi non licet appellare victori. ideo quia reus ipse appellauit: vñ appellatio rei sibi sufficit: secus si reus non appellasset. vt ibi no. per doc. ꝛ per Jaco. de are. in. l. paulus. ff. de re iud. hoc etiã q ab iniqua taxatione possit appellari. tenet Jnno. ex eo. c. sepe. in glo. super ver. expẽ. ¶Venio ad tertiã partem. Quero ꝙ aliter iniquitas interpretationis deregatur. ¶Rñdeo: in ista causa nulla admittitur probatio per quam principalis sententia infringak. ꝛ hoc vult dicere hic teg. dum dicit: hoc solũ queratur an in iudicis interpretatione sit iniquitas. quasi dicat iniquitas prime sentẽtie nihil attenditur. ad idem. s. de iureiu. l. si duo patroni. s. iulianus. in fi. iniquitas autem interpretationis poterit apparere ex multis. primo ex his que gesta ꝛ probata sunt: vt dicit glo. Item ex qualitate rei. exemplum. iudex cõdemnauit me in decem libris pro pretio talis libri: postea interpretatur q intellegerit de decem libris Bonofi. grossorũ: certe ex libri qualitate poterit interpretari egras vel iniquitas interptantis. vt. l. semper in stipulationibus. ꝛ qõ ibi no. ff. de regu. iur. Item si iudex me condẽnauit in decem libris pro salario aduocati: ꝛ postea interpretatur de decem libris grossorũ ex qualitate cause ꝛ facũdia aduocati: ꝛ consuetudine fori vel loci apparebit iniqtas: vel equitas interpretãtis. vt. ff. de va. ꝛ extraord. cogni. j. s. in bonorarijs. ꝛ eodẽ modo si taxauit ex ꝑtibus ex qualitate cause ꝛ actorũ multitudine ꝛ fori consuetudine perpendi poterit equitas vel iniquitas interpretantis. vt. l. non ignoret. in fi. C. de fru. ꝛ lit. expen. ꝛ ibi no. in glo.

¶Procurator quando est cõdemnatus potest proprio nomine appellare. remissiue.
Venditor nõ potest appellare qñdo emptor est condemnatus vt contumax.
Venditor infra biduum emptore victo appellat.
Emptor pro venditore vel econtra testimonium ferre non potest.
Sententia lata contra debitorem ꝙ non preiudicat creditori.

Alio condemnato.

Breuiter hoc intendit. ¶Alio cõdemnato non appellante vel appellatione nõ prosequẽte alius cuius interest potest appellare ꝛ appellationem interpositam ab alio prosequi. b. o. ¶Not. qõ glo. posita super ver. suo. que dicit: id est dñi: vel suo proprio pcuratore. ꝛ sic facit ꝙ procurator condẽnatus possit proprio nomine appellare. de quo digi in. l. j. s. fina. s. eo. ¶Secundo no. aliam glo. que tenet ꝙ quando emptor est condẽnatus vt cõtumax non potest vẽditor appellare. ¶Quero quãdo[a] emptore victo appellat vẽditor: vel ecõtra: infra quãtum[b] tempus possit appellare ꝑm ista iura. ¶Rñdeo: infra biduũ vt in ꝓpria causa. vt. l. ij. s. j. j. qñ app. fit. ꝛ eg hoc apparet ꝙ vnus ab alio in tali cã testimonium ferre nõ potest. facit qõ no. in. l. nullus. s. de testi. ꝛ per docto. C. de testi. l. omnibus.
¶Vltimo q hic dicitur ꝙ sententia lata cõtra debitorem nõ preiudicat creditori. intellige: si est lata post rẽ obligatam. vt. l. si mater. s. fi. in fi. s. de excep. rei iud. ꝛ. l. si superatus. s. ỗ. pigno. alia circa hunc. s. dicenk. j. l. progi. in pnn.
¶Procurator per litis contestationem ꝙ effi ciatur dominus litis: id est instantie.
Procurator etiam vbi lis non contestak vel post litem contestatam interueniens statim cum incipit tractare de meritis cause efficitur dominus litis.

Si procurator qui in iu-

c dicio. ¶Procurator qui litem contestatus est si vincatur per procuratorem appellare potest. hoc
1 dicit. ¶†Nota ꝙ per litis contestationem procurator efficitur dominus litis. Contra. dominus litis dicitur ille ad quem cõmodum ꝛ incommodum victorie pertinet. vt. C. eo. l. dominus litis. ꝛ de senten. l. j. Solu. hec appellatio dominus litis potest duob⁹ modis intelligi. Primo dominus litis: id est instãtie. ꝛ ita loquitur hic. Secũdo dominus litis: id est cause ꝛ eorũ super quibus litigatur. ꝛ hoc modo sumitur in cõtrarijs. ¶Quero
2 † quid in causis vbi non fit litis cõtestatio: an procurator efficiatur dominus litis. et idem potest queri de procuratore qui interuenit post litis contestationem. Pe. in. l. nihil. C. de procura. videt dicere ꝙ statim qñ procurator incipit de meritis cause tractare efficitur dominus litis. ar. l. ij. C. de consor. eius. lib. ꝛ hoc indubitanter est verũ. casus est in. l. nulla. C. de pcura. vbi teg. dicit post causam in iudicio agitatã: nõ dicit post litis contesta. quocũcq; ergo modo causam incipit agitare legitime dominus litis efficitur: qõ ergo hic dicit: ꝛ similibus hic alle. in glo. li. contest. ꝛc. supple vel alio modo causa agitata per. o. l. nulla. sic etiã debet intelligi. l. si procurator. s. j. s. mãda. vbi dicitur ante litis contestationem non potest facere procurator. subaudi vel ante litem alio modo agitatam. cum igitur ꝓparatoria tractãtur: scilicet
1 an sit procurator: an sit index: an si libellus ꝓdat: ꝛ similia. per hoc nõ efficitur dominus litis: sed cum incipit tractare de meritis cause: tunc efficitur dominus litis. vt. o. l. nulla.

¶†Al sententia inter alios lata ratione qualisqualis preiudicij quis appellat.
Testes examinati contra vnum contra alium faciunt indicium.
2 Fideiussor quod possit appellare a sententia lata contra principalem.
3 Sententia lata cõtra principalem: an possit contra fideiussorem exequi. remissiue.
4 Fideiussor venditoris emptore victo quod possit appellare.
5 Practica appellandi quando quis appellat ratione qualisqualis preiudicij. ꝛ nu. 6.
6 Sententia lata ꝓ tertio appellãte ratione qualisqualis preiudicij qñ prosit victo.
7 Tertius ratione sui interesse quod etiam poterit appellare a secunda sententia lata contra victum.
8 Si victus nedum in prima: sed in secunda et tertia sententia succubuit quãdo tertius poterit appellare.
9 Tertius appellans a sententia lata cõtra alium debet in appellatione causam inserere: ꝛ hoc casu videtur appellari ab interlocutoria: alias appellari dicitur a diffinitiua: et eodem modo procedit.

d **Sententia.** Al sentẽtia inter alios dicta appellare potest is cuius interest rõne pleni vel qualisqualis ꝓiudicij[b] ꝛ causam appellationis a victo iterpositã potest. pseq. hoc dicit cum duobus. s. sequen. ¶Nota ex ꝓncipio ꝙ † propter qualequale preiudicium quis põt appellare a sententia inter alios dicta. ꝛ hoc facit ꝙ testes examinati contra vnũ contra alium faciant indiciũ sicut de sententia. si enim nullam probati onem faceret: appellare opus non esset. de hoc digi supra de iureiurando. l. admonendi.
2 ¶†Secundo nota fideiussorem posse appellare a sentẽtia cõtra principalem lata. Subaudi licet ei non faciat plenum preiudicium: vt in precedẽti

responso

reprimen. in ver. figura. ꝛ qõ no. Bal. in. l. quod quis. C. de pcur. ꝛ Bar. post gl. in. o. l. nihil. ꝛ Bal. in aut. qui semel. C. quomodo ꝛ quando iud. ꝛ quid quãdo proceda contra absentem vbi lis non cõtestatur. vide no. per Bar. in. l. j. s. de ꝓtura. deli. ꝛ Pe. tenet in. l. si pluribus. de lega. j. q

actus qui inducunt li. conte. inducunt etiam eundem effectum in causis in quibus lis nõ contestatur: qõ est no. ſm Ly.

¶Pro cõcordia. Aduerte. pcuratorem constituere ad aliquos particulares actus iudiciarios nõ potest procurator cõstitutus post litẽ contestatam ꝛ effectus dñs litis: ꝛ Bart. in. l. nihil. ꝛ in. l. nulla. C. de procura. Contrarius tamẽ allegatur p aliquos bic in. ꝟ. fi. in. l. ab executore. Sol. dat Bar. ipse i. o. l. nihil. in distinctiõe quã facit ꝙ fideiussor in. l. cum filius. de ỽ. obli. sicut est de fideiussore: ꝙ sentẽtia lata cõtra filiũ nocebit patri etiã non citato. vt no. voluit Bar. i. o. l. cũ filius. s. deveroblig. ꝛ ideo dicas ꝙ si i casu huius legis esset citatus sibi etiã fieret preiudicium: vt ibi etiam digi.

¶Qualisqualis preiudicij. Et ad istud qualequale preiudiciuz: vide do. Anto. ꝛ Abb. in. c. penul. in. xiij. col. de re iudi. ꝛ q scripsit i. l. sepe. de re iudi. ꝛ limita vt per Bal. in. l. j. C. de fal. vide Ang. post glo. in. l. j. de re iudi. ꝛ sic sentẽtia inter alios lata facit ꝗlequale preiudicium. ꝛ ita no. glo. in. l. quia. et in. l. si duo patroni. de iureiur. adde eũdẽ Aleg. consi. lxxxiij.

a ¶Non mãdatur. An snia lata contra ꝑncipalẽ preiudicet fideiussori vel ecõtra snia lata in fauorez fideiussoris: an prosit ꝑncipali suo. declarat Bart. in. l. duob⁹. ꝟ. a fideiussore. de iureiur. ꝛ vide plene in. l. j. ꝛ ibi digi in solu. nã spãle est in fideiussore de iudica. sol. per. l. fi. ꝛ ibi Bar. C. de vsu. rei iudi. et babetur in. o. l. duob⁹. ergo sec⁹ in alijs. Itẽ scõo fallit in patre qui tenẽt ꝙ filio: et est tanq̃ fideiussor in l. cum filius. de ỽ. obli. sicut est de fideiussore: ꝙ sentẽtia lata cõtra filiũ nocebit patri etiã non citato. vt no. voluit Bar. i. o. l. cũ filius. s. deveroblig. ꝛ ideo dicas ꝙ si i casu huius legis esset citatus sibi etiã fieret preiudicium: vt ibi etiam digi.

b ¶Videak acquiescere. Qualiter videtur qs acquiescere sentẽtie. vi ỗ in. l. si quis separatim. j. eo.

De appella. ꝛ relationibus. 216

3 ꝙ †sententia lata contra principalẽ non mandatur ꝛ executioni contra fideiussorem. qõ dicit ꝙ ple
a 4 ne digi in. l. j. s. iudi. sol. ¶†Tertio no. fideiussorẽ venditoris appellare emptore victo. ꝛ hocvsq; ad. ꝟ. si heres. ¶Oppo. de. l. lucius. s. de his qui notan. infra. Sol. vt ibi. ¶Quero dicitur hic: vel similem causam que est similis: Dic vt in glossa.
¶Quero vtrum sententia lata ꝓ isto tertio appellante: prosit ei qui victus fuerat: Tex. videtur ꝙ non: extra de re iudi. c. cũ super controuersia. ꝛ ideo † in forma libelli porrigẽdi coram iudice ad
5 quẽ. ꝛ in forma sententiandi in causa appellationis est diuersitas. nam Jnno. in eo. c. in. j. glo. videtur tenere: ꝙ si quidem quis appellat ratione qualisqualis preiudicij: tnnc appellans debet petere pronuntiari sententiam latam sibi non prejudicare. ꝛ ita iudex debet pronũtiare. ꝛ ita intelligit banc. l. Si vero appellat rõne pleni preiudicij: tunc petit sententiam cassari ꝛ irritari. postea in eo. c. in glo. magna. super ver. constituerit. aliquantulum ante finem glo. ponit opinionẽ quorundam qui dicũt vtrãq; petitionem procedere: nec aliud firmat. mihi videtur ꝙ iudex appellationis si quidem pronũtiaret a appellanti nullum faceret preiudiciũ: hoc non posset facere nisi quia sententia est iniqua: ideo super iniquitate pronũtiare videtur. vt. l. j. C. o. dã. ind. semper ergo de iniquitate vel equitate sententie pronuntiat tacite. † An autem victoria istius appellantis prosit victo. sic dico: aut victus appellauit ꝛ etiã ille ter
6 tius. ꝛ vterq; prosecutus est suam appellationez: tamen ille victus in causa appellationis de iure suo nõ docuit: ille tertius docuit de iure suo. tunc fateor ꝙ talis sententia ferenda a iudice appellationis prodesit illi tertio: ꝛ ꝙtum ad eum sentẽtia infirmabitur. hic est casus in. o. c. cũ sup. quod probatur per rationem: quia cum vterq; suam appellationem interposuit. ꝛ sic vterq; sibi prouiderit renuntiare videtur pronũtioni que est vt sententia lata ꝓ vno prosit alteri: que prouisio legis est contra cõmunem regulam res inter alios acta. ꝛ ideo tunc libellus appellatorius deberet sic formari: peto talem sentẽtiam ꝙtum ad mei preiudiciũ infirmari. Si vero victus non appellauit: sed solũ ille tertius cuius interest: ꝛ tunc aut ille victus acquieuit sentẽtie ꝛ eam ratam habuit: ꝛ tunc idem quia sententia infirmabitur solum quo ad preiudicium appellantis: nõ quo ad preiudiciũ victi. quod probatur. j. eo. l. progi. vbi ponitur speciale in causa capitali: ꝙ victo appro
7 bante sententiam tertius auditur appellans. ꝛ sic in cõtrariũ est ius cõmune: ꝛ etiam illo casu iuris consultus dubitauit: vt patet. j. pgi. Si vero victus nõ acquieuit dicte sententie: sed non appellauit cõtentus appellatione interposita per tertiũ: tunc debebit sententia irritari in totum: ꝛ prodesit appellanti etiam victo. ita debet intelligi hec leg. quod probatur per. l. si qui separatim. in fine. j. eo. ꝛ. C. si vnus ex pluri. l. j. vbi si vnus appellauit ꝓ parte sua: licet non appellet ꝓ parte alterius prodest alteri habenti eandem causam defensionis: multo magis hic vbi a sententia appellat lata contra alterum. ꝛ isto casu puto ꝙ etiam si exꝑresse in appellatione. ꝛ etiã in eius prosecu
8 tione appellans diceret se appellare respectu sui preiudicij tñ ꝙ nibilominus effect⁹ victorie porrigeretur ad victum. vt. l. si post mortem. in fi. de bono. posses. contra tab. licet in contrarium faciat quod no. in. l. ꝛ per iusiurandum. ꝟ. si legatorum. s. de accepti. ꝛ. s. quod me. cau. l. si cuz exceptio. ꝟ. labeo. in glo. super ver. dederit. in quibus dicitur ꝙ licet effectus acceptilationis ꝓrigatur ad fideiussorem: tamẽ hoc est nisi contrarium agatur sed acceptilatio dependet ex cõsensu partium: secus in sententia ꝛ eius effectu. vt. l. nõ potest. s. de fur. ad quod facit quod not. C. de transact. l. si diuersa. qualiter autẽ videak acquiescere[b] sententie

b

vel non. dicam in. l. si qui separatim. j. eo. Sed cõtra predicta oppo. tertius veniens ratione alicuius preiudicij in nullo est grauatus. si ergo vult petere ꝙ sentẽtia nullum faciat sibi preiudicium non debet adire superiorem iudicem appellationis. Rñdeo: dicit Jnno. ꝙ hoc ideo est: quia sentẽtiando contra vnũ facit iniuriam ibi: quod non videtur verum. nõ enim potest quis inferre iniuriam in e um quem nõ cognoscit. vt. l. eum qui nocentem. c ꝟ. fin. s. de inin. dic ergo ꝙ ideo permitꝫ appellare: quia ad hoc vt huic tertio non fiat preiudicium nõ potest peruenire nisi ratione iniquitatis: nec debet ipsemet de ratione iniqtatis o sue cognoscere. vt. l. eos. in pnc. C. eo. ꝓterea ex hoc sentit iste tertius appellans commodum: ꝙ causa ad superiorem deuoluitur, si enim coꝛã primo iudice ꝓncipaliter ageretur sententie sue fa
7 ueret. ¶†Quero si primus victus est in prima ꝛ d in secũda causa appellationis: vtrum ab hac sententia secunda poterit tertius appellare? Dicit Jnno. ꝙ sic. satis est enim ꝙ sententia non transiuit in rem iudicatã. ꝓterea eadem est ratio que
8 in sententia prima. ¶†Quero quid si primus est victus in causa ꝓncipali: ꝛ in prima ꝛ secunda causa appellationis: vtrũ ab ista tertia sententia
e poterit tertius[c] appellare? Dicit Jnnoc. aut sciuit causam agi per victum ante latam tertiã sententiã: ꝛ non potest appellare: imputet enim sibi: quia scieb at suam causam agi: ꝛ non ꝓuidit. arg. C. de euictio. l. si parentes. ꝛ. l. sepe. s. de re iudi. ꝙ si ignorauit potest appellare: quia sine culpa sua non debet damnificari: tamen huius appellatio ꝓmum victum non releuabit ꝛm cuz cui in hoc
9 assentio. ¶†Quero vtrũ in ista appellatione peclak vt in appellatione a diffinitiua: an vt in appellatione ab interlocutoria vel tanq̃ omissa extra iudiciũ? Videtur ꝙ sit quedam appellatio extraiudicialis: nam iste tertius appellans causam non fuit prosecutus. Jnno. dicit istam esse appellationem factam a diffinitiua sententia. prende enim procedek ac si victus ipe fuisset propter preiudicium quod sibi paratur: vt hic. Ego autẽ puto ꝙ hec appellatio quo ad quid: habet vim appellationis ab interlocutoria: nã a diffinitiua potest victus appellare simpliciter absq; exꝑssione alicuius cause. vt. ꝟ. s. e. l. iij. in fi. ꝛ ibi no. Sed iste ter
e tius appellans non audit simpliciter appellans: niſi in appellatione aliquam causam exꝑrimeret propter quam sua diceret interesse: vt bac. l. in pn. exꝑsse probatur.
1 ¶†Legatarij an possint appellare a sentẽtia lata contra heredem.

Si heres.

Summaui cum precedẽti.
¶†Nota ꝙ legatarij possunt appellare a sententia lata contra heredem. f
contra teg. hic videtur requirere ꝙ tũc possint legatarij appellare cum dicitur per collusionẽ esse sententiatum. sed. s. l. progi. in pnn. permittit appellare ei cuius interest: ergo ꝛc. Sol. non intelligas ꝙ de collusione habeat necesse probare: ꝟ si legatarij de hoc dubitant possunt appellare. ꝛ iõ glo. super hoc ver. queratur. ex ponit idest si dicatur. hoc probatur in. l. si perlusorio. in pnn. j. eo. ꝛ ibi dicam.
1 ¶†Tertius ꝓ suo interesse potest appellationem interpositam a tertio prosequi.
2 Victus qui appellauit licet trãsigat vel cõfirmet snĩam tñ tertio cuius interest non preiudicat.

Idẽꝙ rescripsit.

f Summaui cum precedenti.
1 ¶†No. ꝙ ille cuius interest potest ꝓsequi appellationẽ interpositam a victo: idẽ de causa principali. vt. j. e. l. si plusorio. s. j. ꝛ ibi hoc examinabo.
2 ¶†Scõo no. ꝙ ꝟ victus[g] q appellauit transigat de lite vel cõfirmet snĩam nihilomin⁹ is cui⁹ interest põt appellationẽ ab illo interpositã ꝓsequi: non tñ põt per suã approbationẽ snie vel renũtiando appellationi iudicare iuri ꝗsito. tertio ꝑ appellationem. ideo teg. ibi dum dixit: ideo dicendũ est debet suppleri: ſc3 vt appellationẽ prosequatur:

c ¶Cum q nocẽte. Adde qõ in materia digi post bar. in. l. a diuo pio. s. si sup reb⁹. s. de re iudi. no. tñ q etiã is cui⁹ nõ interest põt appellare ſ3 eum fuit ꝓcessum cõtra iuris ꝓcepta. Bal. in. l. si. C. de fideicõ. lib.
¶Quero si pmo. Sed quid si ꝓncipalis appellãs ꝓsequebak inepte vel vult desistere. an illi quoruz interest possint ꝺdicere. Pau. de leaza. ꝛ post eũ Pet. ỗ ancha. in cle. cõstitutionem. tenet ꝙ fic. argu. l. post mortẽ. s. fi. de contrata. cũ sitꝫ. no. per Jnno. in. c. ex cõstitione. de restitu. spo. in Jnnz facit qõ not. Bal. in. l. antepenul. C. si vn⁹ ex plu. adde Bar. in. l. si pluso rio. s. j. j. eo. an qñ terꝫ appellat ꝙ suo interesse regritur exꝑssio: adõ in. c. cuz sup. de re iudi. ꝛ ibi hoc voluerunt Jnnocen. et Jo. an. in versi. rationabiliter. vide Mathesi. notab. ccxxij. et que digi in. l. i. s. fi. s. eo.
✠ Andre. Poma.
¶Poterit tertius. Vide Feli. in c. cum sup. in pnc. de re iud. in fi. o. l. vide Rapha. cu. cõsi. vj. ꝛ trib⁹ seq. vsq; ad fi. vbi plene quis istã materiã.
¶Idẽ rescripsit. Sed nõ credo istã gl. verã quia cum ias ꝓ snĩam sit rescissum testim illa snia iam facit ius quo ad oẽs. l. põponius. s. fi. s. de inof. test. ꝛ fic ꝙ pactũ heredis nõ est cõfirmata. vt in. l. tale pactũ. s. q ꝓnocauit. ỗ pac. qd ergo erit: nos dicim⁹ q idẽ rescriptũ est. s. q isti legatarij possit appellationez pseq: q ibi affiꝛ ferrek snia fuit fcã trãsactio. ꝛ tic testamẽ tũ non erat rescissum: bic vo fuit lata snia vt faceret ad titulum.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶Non tantum. Imo plus dixit Jo. and. in. c. cum. C. laicus. de fo. competen. q etiam si aliquis esset condẽnatus ad mortem nisi solueret centum. quod etiam eo inuito alius potest soluere: etiam si ille millies contradiceret. ꝛ est ratio: quia nemo est dominus membrorum suorum: vt hic. ꝛ in. l. liber homo. ad legem aqui. facit. l. qui soluendo. de neg. gest. quod no. pro limitatione. l. fin. C. de nego. gest. ꝛ videtur tex. de supradicta. q. cum gl. ꝛ ibi põderat Bar. in. l. stichus. de penu. leg. ꝛ per Bal. in. d. l. fi. ꝛ p Jnn. in. c. latore. de pig. per Dau. ẽ ca. in. l. quãuis. fol. mat. facit quod habetur in. c. ipsa pietas. xxiij. q. iiij. et quod not. ibi per gl. fi. q etiam iste non possit renuntiare isti bũficio ꝛ 1 auxilio. gl. est. i. l. pactum inter heredem. ℈. de pac. ꝛ 2 per Bart. in. l. custodias. in fi. ℈. de 3 publi. iud. q Bal. in. c. j. in secũdo cõ 4 mento. eẽ de iudi. per Bald. in. l. ab accusatorib⁹. C. õ accus. ponit multum no. Bar. in. l. qui vltimo. in fin. ℈. de penis. vbi videtur limitare dictum glo. qõ not. dixit h etiã Dau. de cast. referendo consilium Ange. in quo dicebatur q in casu posito sibi quando quis debebat condemnari in amputatione man⁹ si non solueret centuꝫ: ꝛ ille vellet potius quod sibi amputaretur manus q̃ 1 soluere quod indeg debet eo inuito ingrere an habeat bona: ꝛ si habeat accipe ei centum deinde illum absoluere a manu. dixit tñ Ang. õ are. in voce per tex. in. l. si ita relictum. de leg. ij. q 2 si statutum diceret q̃ si quis soluere debeat cẽtuꝫ infra decem dies: alias amputabitur ei manus: qõ si ille deponeret vel diceret depono vel trado simpliciter: qõ posset sibi amputari manus: quod tamen falsum videtur per predicta. Item dicunt etiam docto. in. d. l. si quis id quod. q̃ si quis debet soluere centum alꝫ fustigabitur: q etiam si deficeret vnus denarius posset fustigari. quod satis durum videtur de iure: per tex. in. l. v. ℈. fina. de verbo. obli. ꝛ vltra predicta facit. l. si ita relictum. de lega. ij. banc. l. videtur limitare Bald. in. l. raptores. C. de episco. ꝛ cleri. quoties crimen non esset notorium: secus si esset notoriũ: per tex. ad hoc in. l. iij. ꝛ in. l. addictos. ꝛ que ibi Bal. C. de episcopa. audien. ꝛ. l. si quis filio. ℈. bi autem. de inin. testa. ꝛ in. c. romana. extra eo. lib. vj. ꝛ in materia huius. l. vide Bal. in rub. C. de iure fisci. lib. g. ꝛ an sicut in casu isto quilibet põt appellare: ita potest prosequi appellationem. Guil. in. l. eos. C. de appel. videtur velle q̃ facit. l. si cuiusdam. C. de accusa. sed Bar. tenet contrarium in. d. l. addictos. C. de episcopa. audien. ꝛ Bar. hic an quilibet posset impedire executionem banni. no. Bal. in rub. C. de iure fisci. lib. g. ꝛ an sententia lata pro pena corporali transeat in rem iudicatam: vide Abb. et Moder. in. c. de his. de accusa. in fi. ꝛ an ista lex habeat locum quãdo absens dãnatur: ꝛ sic per cõsequens non tractat de impedienda executiõe. Ange. hic videt velle sentire q̃ sic: propter identitatem rationis: ꝛ est verum.

b defendere. vt. l. si nõ defendatur. ꝛ. l. j. in fine. C. de
b questioni. ¶Oppo. q confessus[b] non appellat. vt. C. quo. app. non reci. l. ij. Solu. glo. tu dic q̃ ibi erat confessus et convictus. hic solum confessus. fm Dy. ꝛ no. in. l. contraria. alia contraria dic vt
3 in glo. Nec lex videtur probare q̃ in causis capi
c talibus possit fieri executio infra decem dies[c] qui dantur ad appellandum: quod apparet: quia infra terminũ appellandi ducebatur ad supplicii: quod dic vt dixi i. l. qui vltimo. de penis. ¶Ite. Mo. remedium pro illis qui ducuntur ad supplicium q̃ iudex facit eos abanagliare ita quod loqui nõ possunt vt quilibet pro eis possit appellare. simile. C. eodem. l. addictos. ꝛ. C. de episcopa. audien. l. addictos.

d ¶Um quidam.[d] Propter metum in- b dicis sufficit appellationẽ proponi cozavicinis ꝛ honestis personis. de hoc habes rubri. C. de bis qui per metum iudi. nõ appellãda. digi in. l. de pupillo. ℈. sed ꝛ si ipsi. ℈. de noui operis nuntiatione.

¶Illud sciendum. Appellans non debet iniuriari ei a quo appellauit: alꝫ punitur. b. d. ꝛ punieꝫ pena extraordinaria officio iudicis cum nõ sit pena determinata. vt. l. j. ℈. expilatores. ℈. de effracto. fm doc.

¶Appellatio q̃ extinguat pronuntiatum.

¶Illud sciendum. A sen- tentia lata pro libertate potest appellari nõ in integrum restitutio peti. b. d. sed quero que est ratio:[e] Respõdeo: q̃ quia appellatio extinguit pro-
e nuntiatũ: acsi nunq̃ esset pronuntiatũ. vt. l. fozti.
l in prin. ꝛ qõ ibi no. ℈. de bis q notan. infra. qõ non facit restitutio: ideo libertas que semel competit restitutionem tollere non potest. ¶Oppo. de. l. j. C. si aduer. lib. Dic vt ibi.

1 ¶Quando plures tenentur ex vno contractu vel quasi possunt omnes vno libello conueniri ꝛ etiam separatim.

f ¶Si qui separatim.[f] Si plures sunt diuersis sententijs condẽnati pluribus appellationib⁹ opus est: nisi vna probatio esset qua omnes conuince c rentur. b. d. istud principium cum versic. sed cum aduersus. qui dꝫ iungi cum isto principio. ꝛ istud principium est planuꝫ. ꝛ facit ad ea que dixi. ℈. de no. operis nuntia. l. de pupillo. ℈. si in pluribus. scilicet vbi sunt plures condemnationes vel plura bannimenta: plures absolutiones sunt necessarie. ¶Venio ad versi. sed cũ aduersus. ꝛ quero in quo differt a prin. huius legis. dicit glo. q̃ hic omnes fuerunt cõdemnati simul. ideo vna appellatio sufficit. hoc dicit glo. super verbo: nocerent. Sed tex. hoc nõ dicit. sed dicit q̃ vno titulo comprobatarum rationũ omnes conueniebant. ideo aduertendũ est: quia potest esse quod plures tutores in diuersis iudicijs: ꝛ diuersis sententijs condemnãtur ex diuersis probationibus licet ex eadem causa: puta cõtra vnũ sunt examinati testes

d ¶Cum quidam. Adde Barto. in. l. j. ℈. fina. in versi. quero an debent. ℈. eodem titulo.

e ¶Que est ratio. vide Bal. in rubri. C. de manu. vindi. ꝛ in auc. que supplicatio. C. de preci. impera. offeren. ꝛ vide Bal. in. l. si causa cognita. C. de transactio. ꝛ in. l. si pretor. ℈. fina. C. de iudi. ꝛ vide Bar. in. l. j. si aduerlibe. ꝛ Bal. in. l. j. C. de in integ. resti. postu. ꝛ in. l. fina. in. ij. colum. C. si ex fal. instru. ꝛ Bald. in. l. finali. C. de ordi. cogni. ꝛ vide que dixi in. l. iij. ℈. si seruus. ℈. de acquiren. possef.

f ¶Si qui separatim. ℈. quod est rescriptũ. Secundo oppo. Adde Bal. in. l. j. C. si vnus ex pluri. appel.

in vno

a ¶Ideo dic. quãdo sentẽtia lata pro vno vbi appellatio interposita sit ab vno prosit alteri. adde q̃ nunq̃ appellatio interposita per vnum prodest alteri si ille etiam appellauit. quia videtur renuntiare appellationi prime fm Jnno. in. c. cum super. de re iudi. ꝛ ibi de hoc domi. Anto. et habetur in. l. ab executore. ℈. j. ℈. eo. et not. Bartol. in. l. a sententia. ℈. eo. et Ange. et imo. plene hoc in. ℈. finali. et de materia vide per Bald. in. l. j. C. si vnus ex pluribus. et ibi in rubrica. ponit quid in criminalibus et in dicta. l. j. ad finem dicit quod nunq̃ appellatio 1 vnius prodest alteri licet obtineat si appellatio fuit nulla. quia obtinuit per errorem contra hoc facit q̃ dixi fm Pet. de anchara. quod not. Barto. in. l. a sententia. supra eodem.

b ¶Approbare autem. Quando dicatur quis approbare seu acquiescere sententie. vide Bartol. in. l. a sententia. ℈. eod. Item videtur tacite renuntiare et acquiescere sententie que permittit labi tempora fm Bald. in auc. item. in fine. C. de tempo. app. Item videt quis acquiescere sententie et appellationi renũtiare si lata sententia interlocutoria vel diffinitiua in causa possessorij et in fauorem rei appellans appelatione pendente spoliat reum possessione vel eum turbat iniuste. c. cum sit. et. c. cum causam. fm vnam lec. de ap. licet Jnno. vi in vno iudicio: et illi idem sunt examinati ℈ alium in alio iudicio: ita loquitur principium. ℈ pone q̃ sint cõdemnati diuersis sententijs et diuersis iudicijs: vnica aũt erat probatio que producebat ℈ tra vnumquẽq̃: tunc vna sufficit appellatio: qz vno titulo cõprobato: ũ rationũ ꝛ fm hũc intellectũ dedi summariũ: ideo multo magis si poneres vnuꝫ esse iudiciũ cõtra oẽs tũ sniās esse diuersas q̃ pot esse vt. d. l. nõ idcirco. ℈. de iudi. ꝛ. l. de vno quoq̃. in pn. ℈. de re iudi. ¶Ite ultimo no. ex hoc prin. cũ. ℈. le. q̃ plures tenent ex vno cõtractu vel quasi possunt oẽs cõueniri in vno libello ꝛ etiã separatim q̃ dixi in. l. iij. ℈. de duo. reis.

b ¶Si quis cũ vna. Plures summe ex diuersis speciebus que eadẽ ratione cõprehendunt debẽt inspici cumulate nõ separate. b. d. ¶Oppo. ℈. de iurisdi. nõ iudi. l. si idẽ cum eodẽ. gl. dat plures solu. prima est vera. ℈. q̃ hic oẽs iste summe vna actione cõprehendebat: ibi diuersis actionib⁹: ꝛ facit ad ea q̃ dixi in. l. vbi fideiussor. ℈. de solu.

¶Quoties. Si plures vna sniã condemnantur q̃libet in virile tenet b. d. Materiã hui⁹. ℈. examina. vt. C. si plures vna sen. fue. condẽ. l. i. ꝛ. ℈. de re iudi l. paulus respõdit eos. ¶Quero gl. vtrũ isto casu sint necessarie plures appellationes. glo. dicit q̃ sic. qõ est falsum fm oẽs. vt. ℈. proxi. ℈.

¶An in cã cõi victoria vnius prosit aliis.

¶Quod est rescriptum. In cõi causa vnius appellatio alteri prodest si vtriusq̃ est eadem causa appellationis secus si diuersa. hoc dicit. ¶Op. C. si in cõmuni eademq̃ causa in integr. resti. po. l. j. solu. aliud in resti. in integ. que est de iure speciali. aliud in appellatione que est de iure cõmuni quod dic: vt. C. si vnus ex pluribus appel. l. ij. ¶Secundo oppo. q̃ victoria vnius non prosit alteri: nisi quando res est indiuidua. vt. ℈. si ser. vẽdi. l. loci corpus. ℈. fi fundus. Sol. dicit ℈ so istud est verum quando est condemnatio de re incorporali secus si de re corporali. vt hac glo. vt videtur hic in fi. glos hoc reprobat quia in iuribus incorporalibus diuidnis: vt est in vsufructu magis deberet p desse sententia lata pro vno alteri q̃ in rebus cõporalibus: quia in vsufructu est ius accrescendi: in aliꝫ rebus secus: vt in. l. j. in fi. de vsufruc. accre. et ideo dicit glo. quod illa distinctio vt nunc res sit diuidua vel indiuidua habet locum in causa principali nõ in causa appellationis in qua etiam si res est diuidua vnius victoria prodest alteri. si est eadẽ causa defensionis vt dicun causa principali secus vt. l. si cum vno. ℈. de ex. rei iudi. licet glo. ibi aliter dicat ꝛ male secundum omnes potest esse ratio quia in causa appellationis agitur de ipsa sententia que est indiuidua: vt. l. in hoc iudicio. ℈. famil. herciscũ. ¶Nec premisso: qz glo. hic summat istam materiam: ideo dic[a] aut in causa communi fertur sententia in causa principali. aut in causa restitu. in integ. aut in causa appellationis. si in causa principali. dic aut est de re diuidua: aut de indiuidua vt dicta. l. loci corpus. ℈. si fundus. si in causa restitutionis dic vt. C. si in communi eademq̃ causa in integr. restitu. po. l. j. si in causa appellationis: tunc sumus in materia nostra in qua dic. aut plurimus est separata causa defensionis: aut eadez. primo casu vnius appellatio vel victoria alteri non prodest vt hic in versi. ceterum. Secundo casu aut sunt cõdemnati diuersis sentẽtijs aut vna. si diuersis. aut ex diuersis probationibus: ꝛ pluribus appellatio

c ¶Quero quid. et adde Bald. in. l. j. C. si vnus ex pluribus.

¶Secundo nota. Ex confirmatione superioris non confirmatur electio inualida. adde not. i. l. j. de bis qui sunt sui. adde tex. in. c. examinata. de confirma. vel inuti. et quod ibi habetur et qõ not. Bald. de pace constan. in. j. charta. et per bal. in. l. nominati. C. eodem. ꝛ dicit bal. in. l. j. C. de bis q̃ me. indic. quod electio ꝛ actus me tu factus non potest per superiorem confirmari. quid si in electione pape fuit peccatum in forma an possit tacito consensu confirmari Bal. q̃ non in. l. fina. in prin. C. de lega.

¶Ex certa sciẽtia.

nibus est opus: ꝛ vnius victoria alteri non prodest vt bac. l. in principio. aut ex ijsdem probationibus ꝛ tunc vna appellatio sufficit ꝛ victoria vnius alteri prodest. vt. ℈. eadem. l. versi. sed quod aduersus. intellige cum illa distinctione vt statim dicam scilicet cum omnes eadem sentẽtia condemnati fuerunt: quo casu dic aut vterq̃ appellauit ꝛ victoria vnius alteri non prodest per ea que dixi in. l. a sententia. in prin. ℈. eo. aut appellauit vnus tantum ꝛ tunc aut alius approbauit sententiam et tunc victoria alterius sibi non proderit: vt. l. non tantum ℈. eodem per locum a speciali. aut alter non approbauit. et tunc alterius victoria sibi proderit: vt hic
b ꝛ. l. j. C si plures vna sententia. Approbare autem[b] sententiam dicitur si eam approbat expresse idem si tacite per. q. dies cum ignoret consocium suum appellasse. nam si sciret tacendo non videretur approbare sententiam: sed videtur esse cõtentus pronisione. l. que facit vt appellatio socij sibi prosit q̃ ratio cessat cum hoc ignorat. et ista probantur in duabus solu. supra eodem. l. iij. ℈. primo super verbo bi soli. quas solu. nõ examinaui ibi sed digi me examinaturum hic. Prima solu. est quando vnus appellat absentibus alijs: tũc alijs absentibus nõ prodest. intelligo absentibus ꝛ ignorantibus per rationem quam dixi. Alia solu. est quod appellatio vnius non prodest alijs qui acquieſcunt sententie. que solu. licet per glo. ibi nõ teneantur: qz diuinare est respectu illius legis tamen in se vere sunt vt supra probatum est. et facit ad ea que dixi supra
c eodem. l. a sniã. in prin. ¶Quero quid ℈ si plures vicerunt ꝛ contra vnum appellat an preiudicet quo ad alios: glo. dicit q̃ sic in. l. iij. ℈. j. ℈. eodem qõ intellige quando appellatur contra vnum nõ tamẽ approbatur sentẽtia pro alio. Item intellige quando plures vicerunt vna sententia per ea que di, c cta sunt.

¶Ame ex causa. ¶Executio facta appella- tione pendente officio iudicis appellatio- d nis in statum pristinum reducitur. facit. ℈. de admini. tuto. l. chyrographis. ℈. j. ꝛ qõ ibi not. ꝛ. ℈. de appel. rec. l. si cuius.

1 ¶Vox populi q̃ sit inualida nec sufficit ad electionem inualidã nisi seruetur debita solẽnitas.

2 Confirmatio superioris quãdo cõfirmet electionẽ inualidam.

¶Si constat. ¶Si electio et confirmatio est inualida appellatio non est necessaria hoc dicit. ¶Opponi. ℈. de re iudi. l. presses. solu. ibi tenuit sententia. ¶Opponitur supra rem ratam habe. l. cum minor. ℈. primo. dicit glos. certe nec ibi fuit necesse appellare tu dic vt dicem⁹
1 in. l. si expressium. ℈. eodem. ¶Ultimo nota ex hac l. quod vox populi est inualida nec sufficit ad electionem inualidam nisi debita solẽnitas seruetur facit extra de electi. c. secundo quod facit vt populus non possit alicui auferre ius ad idem. ℈. qui et a qui. l. si priuatus. ꝛ deposita. l. toties. in fine. facit quod dixi in. l. antiochẽsium. ℈. de priui. cre. ¶Secundo† nota[b] quod ex confirmatione superioris
2 b non confirmatur electio inualida. vt. C. de numer. actu. l. numera. quod intelligo nisi ille qui confirmat confirmaret ex certa scientia[c] et est talis qui sua sponte posset dare hoc secundum Jnno. extra de electio. c. dilectus. ꝛ hec vera quando electio peccat in forma. quando q̃ vero est peccatum ex parte
f persone eligentis[f] et confirmantis et tunc idem

e ¶Ex certa sciẽtia.

vide Uley. cõ. gvj. col. viij. ad fi. volu. iiij. vbi idẽ dicit ꝛ si adsciatur etiã dictio cõditionalis.

f ¶Persone eligẽtis. Adde Jnno. in. c. veniẽs. ꝛ in. c. j. de transac.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ✠Andre. Pomate. ¶Sint legitime. vide aliter per Rom. cõsilio. ccv. in principio.

b ¶Pro declaratione. Quid possit facere tertius qui venit ad causam iam ceptam. vide plenissime p Ang in.l.si suspecta. de inoffi. test. ꝛ Joã. and. extra de re iudi. c. cum super. in fi. adde que dixi post Bart. in. l. a diuo. ſ. si super rebus. ſ. de re iudi. et istis adde no. p Bal. in. l. i. in vlti. q. C. si vn⁹ ex plu-rib⁹. ꝛ bal. i auſ. nũc si heres. C. de litigi. per bar. al⁹ Bal. in. d. l. a diuo pio. in additio. p Ang. ꝛ Jmo. in. l. ab executore. ſ. e. per Ang. ꝛ imol. i l. a snia. in. visi. colũ. ſ. eo. vnum ad de in materia qõ est no. q⁹ quotiescunq; reipublice interest semp admittitur tertⁱ⁹ lz non pretendat interesse ita not. dixit Bald. in. l. vbi pactum. circa pe. col. C. de transact. fallit etiam fauore pupilli. l. ſi. in fi. C. de nego. gest. qõ est etiam not. ꝛ no. etiam Ang. hic vide q̃ no. bart. in. l. ſi. in. ſol. et istõ dictũ de fauore pupilli refert alex. in. d. ſ. ſi super rebus. in fi. vbi vide. vide per eum in. d. l. ſi. in fi. C. de nego. gest.

✠Andre. Poma.

c ¶Non potest eũ impedire. vide alex. sequen. cõsi. lg. cõ. fi. vol. ſ.

d ¶Contestat⁹ fuisset. Not. regulam q⁹ cui preiudicat sentẽtia preiudicãt ꝛ alia acta idem dicit Bart. in. l. si superatus. in fi. ſ. de pig. vbi babes post eum. et vide Bart. ſ. in ſ. seq.

e ¶Testes producere. Quando tertius venit vt causa assistat an possit testes producere. adde Bal. per illum tex. in. l. pn̄cipaliter. de libe. cau. et in auẽ. nũc si heres. la. ſi. C. de litigi. ꝛ ibi alleg. glo. in. d. l. si suspecta. ſ. de inoffi. testa. ponit etiã ibi Bal. quid in criminalibus. vide Ang. et imo. in. l. ab executore. ſ. fi. ſ. eo. ꝛ adde q⁹ pe. de anchar. in cle. consti. de ele. per illum tex. tz q⁹ huic tertio obstet inepta propositio ꝛ deductio principalis. ꝛ quantum ad prosecutionem iudicij ius tertij regulatur secundum ius principalis: ꝛ ideo si principali est precluſa via probandi. ita ꝛ tertio. alleg. Jnno. in. d. c. cum super. ꝛ compostę. in. c. j. ꝛ quę no. in. c. ij. in fi. de procura. in. vj. sicut dicimus de contumace postea cõparente vt admitti debeat in eo statu in quo causam inuenit: ꝛ non ad preterita iterare vt not. ibi Jnno. l. c. ij. de dila. Adde Bal. in aut. hodie. in fine. C. eo. ꝛ no. q⁹ vt qs possit adherere appellationi alterius pro suo interesse requiritur q⁹ infra. ꝛ. dies datos ad appellandum ratificet appellationẽ. Jm Bald. in aut. hodie. ad fi. C. e. ꝛ inquantũ dicit q⁹ appellans nõ pot renũtiare in preiudiciũ eorum q adherere possunt adde q⁹ idem tegtur bal. in. l. j. C. si vnus ex plurib⁹ ap. ꝛ digi post bar to. in. d. l. si a snia.

¶Si legatarij de fide heredis dubitant possunt in prima causa in qua de testamento queritur assistere ꝛ testamẽtum defendere hoc dicit facit. ſ. de inofficioso testamento. lege si suspecta. in pncipio.

b ¶Pro declaratione[b] huius versiculi videamus quid possit facere tertius qui venit ad causam p alium inceptam. circa quod est sciendum q⁹ tertⁱ⁹ potest venire ad triplicem effectum quandoq; venit ad causam quam ille incepit agat seu defendat: quodoq; venit vt ei assistat: et probationem inducat. ꝛ aliam facit ad victoriam consequẽdam quandoq; venit post snĩam ad impediendam executionem. ¶Redeo † ad primum et dico q⁹ quãdoq; tertius venit ad impediendum ne per tertiũ qui causam incepit causa agatur seu defendatur. circa quod dico q⁹ quandoq; ille qui cepit causam agere est ille ad quem negotium pncipaliter pertinet sicut ad tertium venientem: ꝛ tunc tertius nõ potest eũ impedire[c] agere vel defendere: vt. l. sepe. supra de re iudicata. aut ad eum non pertinet pncipaliter: sed per quãdam consequẽtiam. ad istum autem tertium pertinet pncipaliter: exemplum in venditore qui ageret causam super domino rei vendite: nam hec causa pncipaliter pertinet ad ipsum emptorem: licet per quandam consequentiam periculum emptionis reuertatur ad venditorem. idem in aliis similibus. tunc siquidem iste tertius venit ante litis contestationem poterit impedire eum agere vel defendere: et super hoc adhibetur causa cognitio. vt in dicta lege sepe. de re iũ. et soluto matrimonio. l. titia. que est notabilis ad hoc. Si vero iste tertius veniret post litis cõtestationem: siquidem veniret ad impediendum illum agere: tunc si ignorauit ea que ante facta sunt ad- g huc veniens impediret eum prosequi causam predictam cum ea que facta sunt sibi ignoranti nõ preiudicẽt. vt dicta. l. sepe. Unde illa contest. litis non est sibi impedimentum. Si vero litis cõtestationẽ sciuisset. d tunc posset ei assistere: non autem eum ab agendo repellere: quia sicut snĩa sibi scienti pũdicat eadem ratione litis contesta. ꝛ alia acta vt dixi in dicta. l. sepe. Si vero venit ad impediendum illum defendere tunc potest impedire ne ille defendat in preiudicium ipsius tertij. Eodẽ modo quo dixi supra proximo. ſ. sed ne ille defendat in preiudicium suum pr̃opr̃ium hoc non potest prohibere: quia initium potest quis defendere: vt lege solutionem. cum similibus. supra de solutionibus.

2 ¶Scõ † est videndum quando tertius venit vt causę assistat. ꝛ alium adiuuet advictoriam: vt hic est querendum an ille tertius possit testes producere[e] quos pncipalis non produxit. glo. q⁹ sic: et bene in lege si suspecta. in pncipio. supra de inofficio. testamẽto. ¶Sed † hic dubitatur. quid si iste 3 tertius venit post elapsas dilationes[f] datas ad f probandum vel post publicationem testium factã an tunc poterit de nouo testes producere. Jnnoc. in. c. cum sup. de re iudi. videtur dicere q⁹ nõ: q⁹ q primũ. pcessum. psequitur non incboat nouũ. mihi videtur dicendum q⁹ acta gesta p illum primum ita demum huic tertio preiudicãt si sciuerit: secus si ignorauerit sicut sentẽtia: vt dixi plene in. d. l. sepe. Aut ergo iste tertius veniens scinit istas dilationes dari ꝛ testes examinari ꝛ publicari: ꝛ tunc ista acta sibi preiudicarẽt nec audiꝛ volẽs de nouo pr̃oducere. sicut nec audiret ille primus. Si vero ignorauerit. tunc auditur: quod probo fortius. nã si pncipalis de causa trãsegisset vel ipsi instantie expresse renuntiasset iste tertius admitteret ad p- sequendam dictam cãm. vt. ſ. eo. l. a snia. ſ. item re scripserũt. multo magis hic vbi tacite est exclusus

¶Quero † quid si ille primus aliquid cõfiteretur q⁹ displiceret huicveniẽti an huic tertio pũdicet[g] Rñ. non per ea que. ſ. progime dixi in trãsactiõe ꝛ predicta

a ¶Tertio est videndũ. adde Bar. in. l. pe. de peti. here. ꝛ idẽ in. l. si aliena. in fi. solu. matri.

b ¶Fuit absens, ꝛc. vide Bar. in. l. qui repudiantis. ſ. de inoffi. testa. et. l. si seruus pluriũ. de leg. j.

c ¶Quero. vide bartolum supra ea. l. ſ. ſ.

d ¶Adelius examinauit. ꝛ vide ange. in. l. furti. C. de in-fa. ꝛ adde q⁹ non li 5 ceat appellare officiali seu curie siue tabellioni seu executori condẽnato. ſ. q. vſ. sunt quorũ a vbi late de hac materia. Item non lz appellare in casu l. prime. ſ. fi quis tutor. ſ. qñ app. sit. Item in casu. l. j. et quod ibi nota. per glo. paruã de offi. 1 pręfe. pręto. Item in casu. l. j. cum ibi not. ꝛ. l. arbitrio. ſ. qui satisda. cogantur. Item in casu. l. ſ. raptu virgi. C. ꝛ ibi Salic. Et qd si iudex inquirit in b casu quo nõ debet 1 vtrũ poterit a tali inquisitione appellari maxime õ iure ciuili. vi̊ bal. c in. l. ij. C. de episco. audiẽ. Quid autẽ in crimine lese maiestatis scripsi post bar. in. l. si quis. ſ. hoc autez. supra õ iniusto test. ꝛ ibi p moder. Item non appellatur vbi de lictum est manifestum ꝛ notoriũ capitu. cũ speciali. ſ. pozzo. de appell. ꝛ Bal. i. l. addictos. 1 C. de episco. audiẽ. c. romana. extra 2 eo. in. vj. qõ babetur in. l. ij. C. quo. 3 appel. vel si reperitur in flagrãti crimine. Jm bal. in. l. j. in. vij. col. C. eo de 4 lic. defun. Item in casu. l. cum reis. C. de penis adõ que babentur in. l. pro uinciarum. C. de fe rijs. et licet executio sit facta in persona licet appellare ad impediendã d confiscationem. vi 1 de bald. in dicta. l. e prima. in. vij. colũna. C. ex deli. defũc. ꝛ ad materiam ad f de per totum titulum. ſ. quo. ap. per totum infra a qui. ap. non licet. ꝛ bic glo. ꝛ vide que no. g in. l. ſ. j. de ap. reci. Item adde quod 3 a sententia regis b non appellatur

¶Delicta quorum[a] quãdo tertius venit post sniam ad impediendum executionẽ ꝛ bic dicas aut venit infra tẽpora appellãdi ꝛ pot appellari: vt. ſ. pr̃ogi. ꝛ plene examinani in. l. a snia. ſ. e. Si vero venit post tẽpora appellationis elapso tẽpore quo fit executio: dic vt. l. a diuo. ſ. si super rebus. ſ. de re iudica. ꝛ ibi plene dixi.

¶An acta contra presentem heredem preiudicent illis quibus preiudicaret sententia lata contra presentem.

Quoties. ¶Sententia lata contra testamentum in contumaciam heredum non facit ius nisi contra ipsum bene redem. hoc dicit. ¶Opponitur supra de inofficioso testamento. l. papinianus. ſ. finali. Solutio bic heres fuit absens,[b] ibi vero sentẽtia fuit data causa cognita contra presentem. † et concordat huic supra de inofficioso testamẽto. l. qui repudiantis. facit etiam. l. papin. ſ. meminisse. eodem titu. et. l. preses. in fine. C. de pignori. cum multis similibus ꝛ hoc facit ad multa. ¶Quero[c] licet sententia lata contra absentem non preiudicet aliis an alia acta contra presentem heredem preiudicent illis quibus preiudicaret sentẽtia si inter presentes fuisset lata. Respondeo sic, dixi in. l. sepe. ſ. de re iud. facit quod dixi in. l. prima. supra indicatu. z solni. Dicit bic quod potest agi aduersus eum qui vicit. hoc examinani in. l. ij. in principio. ꝛ. l. controuersia. ſ. de transac.

Serui. ¶Dominus et alius potest appellare a condemnatione facta de seruo et etiam ipse seruus in subsidium. hoc dicit. facit. j. eod. l. lucius.

¶Jnsignes latrones ꝛ concitatores seditionum qui dicantur.

Capozales factionum idest proditionum dicũtur duces factionum.

Confessus et convictus in criminalibus non appellat.

Convictus tantum vel confessus quod appellare possit.

Quid si insignis latro vel cõcitator seditionum vel duę factionum dum appellat negat se esse huiusmodi conditionis iudex non cogitur appellationi deferre.

Constitutiones. In tribꝰ casibus dic expressis nõ auditur appellans alij pronuntur. C. eodem per totũ: et plenius in Specu. de appella. ſ. in quibus vbi isti casus melius examinantur[d] ꝛ alibi. ¶Quero † qui sint isti insignes latrones[e] de quibus dicit. ſ. de petitio. l. capitalium. ſ. famosos. Jm Oldra. ¶Quero qui sunt seditionum concitatores. dic ꝛ illi de quibus fit mentio. ſ. de penis. l. capitalium ſ. solent.[f] et. l. si quis aliqd. ſ. autores. C. de sedi. l. j. ¶† Quero qui sunt duces factionum. Respondeo bic factio sumitur in mala parte ꝛ accipitur bic p proditione vnde illi qui sunt capozales alicui⁹ proditionis illi dicuntur duces factionũ. hoc probat C. ad. l. iul. maiesta. l. quisquis.[g] in pnci. et intelligo hoc de qualibet proditione cum generaliter loquitur. ¶† Quero vtrum[h] in istis casibus requiratur quod sint confessi ꝛ cõncti vt priuentur appellationis remedio: videtur quod sic. C. quo. app. fm Bart in pncip. ffoꝛum. in prima charta. ꝛ in. l. j. ſ. de officio. pfec. pręto.

c ¶Jnsignes latrones. vide que dicta sunt post Bartolum. in dicto. ſ. famosos.

f ¶Solent. ꝛ vide q̃ ibi babes post Barto.

g ¶L. quisquis. et ibi vi̊ que habes post Bar. ꝛ Bald. in. l. quoniã. C. ad l. iul. de vi pu.

h ¶Quero vtrum, vtrũ confessus tñ vel cõuictus possit appellare. vide Ange. in. l. fi. ſ. inf⁹ ſus. j. eo. in repor. ¶Ante sententiã. hoc tenet glo. in. l. non tantũ. ſ. eo.

k ¶ſ. tutor. vide Butl. ꝛ bar. in. l. fi nemo. ſ. de test. tutela. ꝛ qõ not. bart. in. l. potuit. C. õ in re. delibe.

¶Quero quãdo. vide bar. in. l. si hereditas. de test. tute. ꝛ bal. in. l. certarum. eodem titu.

Am in vna. Ubi duplex sententia dicit duplex appellatio est necessaria. hoc dicit quod dicunt digi. ſ. e. l. si quis separatim. ſ. primo. ꝛ. ſ. fina.

Tutor.[k] ¶Pendente executione tutoris seu appellatione interim pupillo dabitur curator: et curatoris pupilli autoritas ad adeundã hereditatẽ non sufficit. ideo ad id eg cã tutor specialiter dabitur hoc dicit. ¶Op. C. de administra. tuto. l. cũ quidam. Solu. ibi loquitur in curatore adulti: bic i curatore pupilli. Que est ratio inter tutorem et curatorem pupilli dic vt in gl. ¶Quero qñ dabitur talis tutor: vtrum dabitur specialiter ad adeundã hereditatẽ. quidã dicunt q⁹ non ne sit datio contra legem certarum. ſ. de testa. tute. et sit videtur tenere in. l. si heredes. in pn̄. ſ. de testa. tutel. Alij vt Jaco. de are. dicũt qõ hoc casu dabitur specialiter tutor ad banc actionẽ vt. l. impuberem. ſ. de tuto. curato. datis. ab bis. ꝛ hoc placet.

Vicius. ¶Dominus appellationem quam interposuit p seruo potest prosequi per procuratorem. b. d. Hoc examinani in. l. pe. ſ. ad crimen. ſ. de publi. iudi.

1 ¶Quãdo cognoscit de viribus snie an debeant ex eisdẽ actis iudicare.

2 Si fuit appellatũ ꝛ snia que erat nulla fuit p iudicem appellationis cõfirmata quãdo poterit iterũz dici ꝛ nulla.

3 Snia in casibus in quibus expresse cõfirmari nõ pot an tacite videat cõfirmari ita q⁹ appellans nõ possit de nullitate dici.

4 Appellatio dico sententiam nullam ꝛ si qua est appello an valeat vbi q⁹ consuetudo admittit talẽ appellationem.

5 Appellatio est actus extrajudicialis.

6 Libellus appellationis qui producit coram iudice ad quẽ procedit lz dicaꝛ dico sniam nullã et si qua est appello.

7 Nullitas ꝛ iniustitia in appellatione quãdo simul prosequi possint.

8 Practica sentẽtiandi in causa appellationis quãdo dicenꝫ sit dico sententiam nullam et si qua est appello.

9 Libellus in causa restitutionis in integrũ an procedat dico sniam nullã et si qua est peto restitui q⁹ sic: ꝛ cõsuetudo approbat.

10 Causa appellationis ꝛ nullitatis si simul proponũtur an deserta appellatione ex aliqua causa videatur deserta nullitas q⁹ non.

7 vnaraus lex 16 tuo 23 m. 3 prin.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶Si expressim quãdoq; defectus. si prima snia fuit nulla. an secũdus iudex debeat cognoscere eã eisdẽ actis. ℞ vide tex. no. in. c. cũ ad sedẽ. de resti. spo. ibi principis acta iudicij recedentes. ℞ vide bar. Ange. ℞ Imo. in. l. cũ quere batur. ff. de re iudi. vbi oino vide. ℞ vide oino hic mod. in. g. ℞. ff. charta.

b ¶Quãdoq; defectus. vide bar. in. l. cũ quereba. ff. de re iudi. l. si vt ppo nis. C. qñ℞ quãdo iud. ℞ Specu. ℞ Jo. an. in ti. de sen. ff. iusta ver. ff si cã. ℞ vid. d. Ant. ℞ imo. in. c. in literis. de offi. del. eg. quos oĩ no vide ad limitationẽ eorũ que hic dixit barto.

c ¶Pot intelligi. vide in. l. i. ff. libellis. ff. eodẽ aliquid d materia huj⁹. ff.

d ¶Inspicit snïam. ℞ de hoc meli⁹ quã alibi in. l. si vt ppo nis. C. qñ℞ qñ iudex.

e ¶Scdo quero. ff de facto fuit appellatũ℞ snia nulla iudex appellationis primã snïam nullã cõfirmat an amplius dici poterit de nullitate. vide que not. bal. in l. j. C. de sen. eg. peri. reci. ℞ per pau. de liaza. in. c. finẽ libris. in. v. col. de do. ℞ ztuma. Addõ qõ Spe. in ti. ff sen ten. prola. ff. iusta. versi. sed quid si a snia tenet nõ confirmari.

f ¶Est nulla. an appellãs a snia nulla eã cõfirmet. vidẽ gl. bart. ℞ do. in. l. j. C. quãdo prono.

g ¶Nõ est vera. ad de Bar. in. l. j. in fi. ff. de fer. ℞ ꝑsensus partiũ nõ põt valida re sniam nisi ꝛc. vide gl. no. in. c. ff significasti. ff. ꝺ foro cõpe. que bene no. et vide text. not. in. c. cũ dilecta. de ꝑfir. vti. vel inuti.

¶Sic dicendũ. et vidẽ Baldũ ℞ imo. in. l. legata inutiliter. de leg. j. ℞ bart. in. d. l. j. in prin. que sentẽ. fine appella, rescin. hic allega.

¶Eius verba. no. e bic qõ verba snie debẽt stricte intelligi. ℞ adde qõ dixit bar. in ea. l. vsi. iiij. ℞ in. l. ff. vel impropriant tñ scõm gl. in. l. ij. ff. puto. fami. hercis. ℞ qõ no. f bar. in. l. j. C. de nego. gest. ℞ ibi dicit bal. qõ illa gl. non est ali bi. vide ibi q̃ dixi. vide bar. ff. l. j. hic alle. C. ff plures. ℞ ibi adde q̃ habes post eũ per Bar. in. l. j. qñ prouoc.

Lausa nullitatis deserta qñ officiũ primi iudicis nõ impeditur in executione prime snie.

De nullitate cognoscit duobus modis.

Officio iudicis agitur quãdo principaliter agitur de nullitate.

Coram quo iudice agatur quãdo principaliter de nullitate agitur.

Lausa appellationis sicut denoluit totã causã ad superiorẽ vt possit sententiã reformare ita ℞ causa nullitatis.

Lausa nullitatis si est ꝓsequnta ab eo qui causam nullitatis ℞ appellationis simul proponit ℞ in ea succubuit an possit appellationẽ prosequi.

Actor qui pro se obtinuit sententiam an poterit principaliter petere eam confirmari sicut condemnatus potest agendo principaliter dicere nullam: quod sic.

Judex qui aditur vt sniam cõfirmet qñ poterit dicere sniam nullam.

Expressim. [a]Sententia expressum iuris errorem est nulla: ℞ appellatio ab ea non est necessaria ℞ si appellaretur ℞ deseratur sententia nõ confirmat. h. d. Primo ponit dictum. Secundo illud declarat. Tertio infertur ad declarationem noue ꝗstionis. Secunda ibi: non iuri. Tertia ibi: vnde si quis. Et in hac tertia parte sic infert iuris cõsultus ex eo ꝙ dictum est appellationem non esse necessariam. sic si nullo modo appelletur non nocet. multo minus nocebit sentẽtia si appellet et deserat. ¶Oppo. ad primum de. l. preses. ℞. l. cum prolatis. de re iudica. Solu. vt in qualibet earum nota. ¶Oppo. ad secundum quod per appellationem sententia confirmetur: vt. l. cum minor. ff. j. ff. s. rem ratam habe. Solu dicit glo. ibi valuit iudicium inter litigantes. licet non in preiudicium domini hic nullo modo. tu dic ꝙ ibi erat sententia nulla solum ratione defectus consensus domini sed appellando cõsentit: ergo ꝛc. hic snia erat nulla ex alia causa. simile dicimus. C. de testa. l. non dubium. ¶Quero dicitur hic ꝙ causa de nouo induci potest quero an eisdẽ actis glo. hic disputat et finaliter determinat ꝙ ex eisdem actis idem in. l. si vt proponis. C. quomodo et quando iudex. contrarium videtur not. in. l. cum querebatur. ff. de re iudi. dic quod quandoq; defectus[b] ex quo snia est nulla respicit vniformiter acta siue sententiã. vt. l. si litigatum esset cũ minore indefenso tunc omnia de nouo debent fieri ita potest intelligi[c]. l. contraria. quandoq; defectus respicit sententiam[d] solam: vt quia fuit lata die feriata vel parte nõ citata ℞ similia: ℞ tũc ex istis actis de iterum iudicare vt dicit ita intelligitur hec glo. et ll. allegate in ea. quandoq; defectus respicit sententiam et partem actorum: vt ꝙ decessit reus et processum est contra eum mortuũ ysq; ad sniam: certe acta postea facta et snia sunt ipso iure nulla: ff ea q̃ precesserunt valent: vt. l. pe. j. que sen. fine appel. rescin. et ita potest intelligi glo. d. l. cum querebatur et ibi de hoc dixi. ¶Sedo ꝙre[e] quid si fuit appellatum ℞ per iudicẽ appellationis snia que erat nulla confirmata: an poterit adhuc nulla dici. glo. dicit hoc indistincte non confirmari. allegat. l. eum C. de inoffi. testa. ¶allegat. ff. de test. tu. l. iure nostro. ℞. ff. e. l. si constat. ℞ quod ibi not. C. de iure fisci. l. instar. glos. ibi ꝙ sniam habemus. C. qñ prouo. nõ est necesse. aut l. i. vbi distinguit aut iudex pronũtiauit appellationem iniustam inserta causa: quia snia est nulla[k] et non confirmat eam: vt bac. l. si expressim: nisi in casu. l. iij. ff. falsus. ff. rem ratam habe. vbi ex sola appellatione snia cõfirmaretur: sed si causa non adficiat iudex. sed simpliciter pronũtiet male appellatum vel appellationem non tenere. confirmare videtur sententiam maxime si appellator dicat in appellatione dico sententiam ipso iure nullam: ℞ si qua est appello. causa enim appellationis est questio principalis et in ea incidenter queritur de nullitate. ita dicit glo. in. d. l. j. ¶ vol lens reducere ista ad cõcordiã: qñ℞ dixit sic. aut ille qui appellauit sciebat snïam nullã: ℞ tunc confirmabat: vt in glos. contraria. secus si ignorabat vt hic. ℞ ista opinionẽ tangit Spe. in ti. de senten. ff. iuncta. versi. si ergo appellator. ℞ ver. seq. sed hec opinio non est vera. [g]s nam partis consensus non põt validare sententiam vt valeat vt sententia. sed bene posset facere qõ valeat vt pactus: vt. l. ij. C. commu. vtriusq; iudi. facit quod dicimus in testamento. C. de testa. l. nõ dubiũ. ℞ qõ no. per gl. in. l. j. C. qui fo sua iurisditione. sed male: vt ibi per doct. vel aliter dicit ¶. aut super appellatione fuit disputatum de nullitate: ℞ tunc videtur confirmari. ita videtur loqui glo. l. Zitie: als secus. ℞ ita loquit gl. ista. arg. l. ij ex testamento, et. l. si cum argentum. in prin. ℞ l. si mater. ff. ea. ff. de execu. rei iudi. fed ista videtur contra glo. l. cõtrarie. que dicit maxime ꝙ dicit nullam ℞ si qua est appello. vnde Frã. accur. qui tenuit istam opinionem quã yltimo posuit ¶. dicebat quod illud maxime positum abundat. sed hoc videtur contra mentem illius glos. que videtur velle qõ sine expresse dicatur sine non in causa appellationis incidenter queritur de nullitate. probatur ff. fami. hercis cun. l. quedam de iure patro l. carnelia. vnde alij se referunt ad processum dicẽtes: aut quis est prosecutus causam nullitatis aut non: vt si non est prosecutus iudex de hoc non videtur pronuntiare. C. de iudi. l. ff. ¶ sibi videtur sic dicendũ[h] quandoq; snia prima est ipso iure nulla expresso errore in snia: et tunc iudex appellationis non potest illam confirmare: qz ideo error esset in secunda qui in prima. casus est in. l. j. que sentẽ. fine appel. rescin. et ita loquitur hic gl. referendo eam ad. l. si vero erat nulla alias tunc si quidem iudex dicat simpliciter appellationem non tenere vel male appellatum esse: nec dicat bene iudicatum seu iuste iudicatum fuisse tunc prima snia nullo modo videtur confirmari: quia eius verba[i] hoc non sonant: ℞ verba sententie debẽt stricte intelligi[k] prout iacent: vt l. j. C. si plu. vna senten. ℞. ff. de libe. cau. l. diui. ℞. l. si a te. de excep. rei iudi. isto casu coniungerem opinionem tertiam: qz snia semper refertur ad acta dico probatoria non petitoria: vt. C. de senten. que fine certa quanti. l. iij. ff. et. l. ait prætor. ff. j. et. l. in summa. ff. de re iud. nec curo: an in libello dato iudici a quo vel ad quem fit facta mẽtio de nullitate per supra dicta ¶ glo. dicat maxime in. l. j. C. qñ prouoca. non est necesse. an sit prosecutus cãm nullitatis licet non dixit in libello dicam nullam: qz vtroq; casu confirmatur. alias si fuit dictũ in libello dico nullam: nec fuit prosecutus cãm nullitatis tũc nõ puto quod snia preiudicet de nullitate: vt. l. eum qui. C. de inoffi. testa. ℞ in cle. j. extra de re iudi. Et ratio qz presumitur qõ iudex pronuntiauit bene indicatus respectu iniquitatis nõ nullitatis quã ignorabat esse. sed si adficeretur in snia pronuntio bene iudicatum ℞ male appellatũ: tunc bene vt sniam cõfirmare vt. l. eos. C. de appel. ℞ sic debet intelligi glos. d. l. j. C. qñ prouo. non est necesse. ¶Videndũ[l] est in casibus[m] in quibus snia non videtur confirmari expresse videatur confirmari tacite: ita qõ appellans non possit dicere de nullitate. Respõdeo aut appellans dixit: dico sniam nullam: ℞ si qua est appello prout dicitur in glossa. dicta. l. prima vel causam nullitatis expresse est prosecutus: et tunc de nullitate iterum queri non poterit cum semel sit de hoc indicatum et quesitum: vt. l. ff. C. si ex fal. instru. ℞. l. ff. de fide instrumento. nam etiam cum pronuntio male appellatum video: pronuntiare dictam sententiam nullam quando appellando dixi sniam

ti sententiam nullam et si qua est appello: vel causam nullitatis prosecutus sum: vt. ff. dicam. ff si de nullitate non fuisset dictum neq; quesitum poterit de nullitate postea dicere. argu. C. de inoffi. testa. l. eum qui. ℞. ff. de peti. bere. l. legitimã. ℞ est bodie expressum extra de re iudica. c. i. in cle. nec obstat si dicit in appellatione venit nullitas etiam si non exprimatur. quia dico qõ venit incidenter: ℞ ea que incidenter veniunt in vno iudicio si in eo plene non examinantur nõ veniunt in alio: vt. l. sed si ante. ff. de excep. ℞. l. pe. ff. de bis qui sunt sui vel alie. iur. ℞ quod ibi not. ℞ predicta vera quando pronuntiatur male appellatum propter defectum iustitie. secus si propter cursum fatalium quia tunc dic vt in fra dicam. ¶Tertio quero[a] ad declarationem predictorum vtrum valeat talis appellatio dico sententiam nullam ℞ si qua est appello. glos. simpliciter transeundo videtur dicere quod sic in dicta l. j. C. quando prouoca. non est necesse. Alij dicunt contra: quia appellatio et nullitas sunt cõtraria. si enim est nulla non potest per appellationem rescindi: vt. l. nam et si. verſiculo post defectum. ff. de iniusto rupto ℞ irri. testamẽto. ¶ distinguit aut appellat reus ℞ pcedit talis appellatio quia licet reo proponere plures exceptiones contrarias: vt l. nemo. ff. de exceptio. aut appellat actor: et tunc secus quia actor non potest duas exceptiones contrarias proponere. C. de furtis. l. j. cũ simi. Innocẽ. in. c. constitutus. de in integrũ resti. hoc asserit pro cõstanti qõ iste libellus ℞ ista appellatio procedit super vtroq; tam super iniquitate quam sup' nullitate admittantur probationes simul. Nec ob. si dicis imo debet eligere vt. l. quod in heredes. ff. eligere. ff. ad trebel. quia hic reus nõ est certus qualiter probabit in causa appellationis: ergo ꝛc. vt. l. j. ff. quod autem. ff. quo. leg. sed certe ista incertitudo probationis fiende non videtur sufficere ad probationem duarum actionum contrariarum: vt. l. eum qui. et. l. contra maiorem. C. de inofficio. testamento. vnde Innocen. extra de appellationibus in. c. dilecto. videtur dicere quod cause nullitatis et iniquitatis non sunt contrarie imo bene possunt in eodem libello cumulari quod patet: quia per vtramq; causa ad superiorem devoluitur: vt infra dicam. Hoc etiam tenent quidam nostri doctores: vt Jaco. de are. ℞ sui sequaces cum in causa appellationis queratur de nullitate etiam si non exprimatur: vt dicta. l. queda. ff. mulier. ff. fami. hercis. ℞ de vbo. sig. et bar. in. l. j. ff. libelli. ff. e. qd aũt si dico sniam iniustam et posito qõ sit iusta ex cã dico cãm ipo iure nullã ex ordine nõ seruato bal. q̃ sic in. l. si qd testamẽto. ff. de excu. tutor. adde etiã quod no. bal. post bar. in. l. scire oportet. ff. ff. e. tit. de excu. tut. dicit q̃ qui dicit sniam iniustã videt agere de nullitate generaliter idẽ in. l. j. in iiij. collũ. C. de furt adde de hoc vt plenissime per ipm alex. in. c. dilecto. extra de appel.

b propzie actus indiciarius: [b] quia in ea causa nullus iudicis actus requiritur: et potest fieri die feriato: vt. l. prima. C. de ferijs. solum enim ex libera potestate dependet. sed in his q̃ ex libera potestate dependent non prohibemus duas causas contrarias conditionaliter seu alternatiue proponere etiam ad vnum effectum: vt promitto tibi decem si nauis ex asia venerit vel non venerit: vt lege iul. de condictio. indebi. et. l. huiusmodi. quando dies lega. ced. et eodem modo dicte cause contrarie possunt proponi ad diuersos effectus: vt promito tibi cẽtum si nauis ex asia venerit: si non venerit pro mitto tibi equum: ita hic cẽtum ad effectum devoluendi causam ad superiorem possunt istas duas causas cumulare quasi dicat: superiorem pronoco siue sententia sit nulla siue aliqua sit quantũ autez ad effectum rescindendi non propono nisi vnam causam sub conditione de presenti que non habet suspendere dico enim si aliqua est appello hoc est beneficium appellãdi quo rescinditur snia propono. facit. l. cum ad presens. supra si certum petatur et. l. conditiones inplende. supra de here. instit. sed posito quod appellatio esset actus iudiciarius ad huc idem est. nam licet appellatio non sit exceptio nec actio: vt dixi in. l. j. in principio. ff. eodem. tamẽ est quoddã ius defensionis p illud em defendimur a sententia que ius nostrum impugnat siue ergo appellatio proponatur ex parte rei licet ei proponere duas conditiones contrarias conditionaliter: vt. l. si quidem. C. de exceptio. et dictum est. ff. p Lynum siue appelletur ex parte actoris et idem nam actor prohibetur plures actiones cõtrarias proponere. non autem plures replicationes contrarias imo actor licet. nam dicit. l. quod replicationes exceptiões sunt: vt. l. ff. ff. de exceptio. et alia lex dicit quod semel io prohibetur pluribus exceptionibus vti. nota quod dicit nemo. quasi dicat nec actor nec reus. vnde quando actor appellat est quoddam replicare contra sententiam que sibi obiecta est. potest ergo dicere nullam: ℞ si qua est appellare. ¶Secundo est videndum circa libellum appellatorium qui datur iudici ad quem ℞ est hic aduertendum quia cum appellatio sit iam interposita et sic pronuntiatum sit extinctum videtur quod causa nullitatis ℞ appellationis non sint cõtrarie imo quelibet tendit ad ostendendum sententiam nullam ℞ ideo talis libellus procedit et possunt dicte cause accumulari et si qua contrarietas reperitur quia est species exceptionis seu defensionis: vt ff. progime dixi. ¶Circa tertium scilicet: an quo ad cause processum predicta duo remedia simul prosequi[c] possint videndum est. nam quandoq; isteoue cause babent originem ex diuersis fontibus vt puta dico sententiam nullam quia lata contra minorem indefensum. ideo eam iniustam respectu tenoris ipsius certe potero facere articulos ℞ probationes simul super vnaquaq; cum in hoc nulla resultet contrarietas. quandoq; iste due cause habent originem ex eodem fonte ℞ hoc potest esse inpliciter nam quandoq; eadem causa potest esse nullitatis ℞ iniquitatis diuersis respectibus. exemplum dico sententiam nullam quia lata contra minorem indefensum. Item dico iniquã quia promissio ex qua sum condemnatus fuit facta a minore sine curatoris autoritate certe admittentur hic probationes simul super vnaquaq; potest enim esse quod habet originem ex eodem fonte tamen modis contrarijs. exemplum dico sententiam nullam: quia ille cuius autoritate fui in iudicio non erat meus curator ℞ sic dico eam iniquã per ea que facta sunt ab illo eodem meo curatore: hic sum mihi contrarius: ideo in prosecutione nõ audior: vt. l. ff. ff. sed si alius. ℞ ideo donec ꝓsequor causam nullitatis nõ currunt tempora[d] in causa appellationis: vt. l. eum qui. ℞. l. contra maiores. C de inofficioso testamento. ¶Quarto videndum[e] est de modo sententiandi quando ista duo iudicia sic communiter proponuntur: ℞ si quidem iudex reperiret sententiam esse nullam debet pronun-

¶Actor iudiciarius. appellatio non est actus iudiciarius. vide. j. e. l. ff. in ꝓn. In ꝓnm est text. in. c. qñ ff. de ꝓba. ℞ cũ bar. hic ꝓcedat pet. de anch. in cle. j. de app. qz põt interponi in absentia aduersarij: vt ibi ff ff bart. hic teneat bal. in rub. C. quo. appel. et vide bar. in. l. j. ff. dies. j. quãdo appel. fit.

¶Non currunt tẽpora. donec prosequor cãm nullitatis nõ currunt tẽpora appellationis. adde bar. in. l. j. C. qñ ꝓuo. ℞ que j. progi. col. no.

¶Simul ꝓsequi. an cã nullitatis et appellationis possit simul ℞ semel ꝓsequi. adde bar. i. l. l. j. C. qñ ꝓuo.

¶ Debet pronũtiare. de forma ſnandi de qua hic vide quod no. Bal. in l. j. in princi. C. de ſen. ex peri. reci. adde latius Bald. in l. eos. in princip. in vlti. colũ. C. e. ſi autem quis ſimpliciter appellauit a ſnia nulla iudex debet dicere pronũtio appellationem iniuſtam: q̃ appellatio nõ tenuit ſm glo. ꝛ ibi bal. in l. j. C. q̃ſi pro. per Jmol. in l. conquerebatur. de re iudica. Adde qua liter debeat iudex pronuntiare ſuper appellatione interpoſita a ſnia nulla Ang. conſi. cccxxix.

a tiare [a] eam eſſe nullam de appellatione aũt ſi vult poteſt nihil dicere. nam fuit appellatum ſub conditione de preſenti ſcilicet ſi aliqua eſt: ſed nunc apparet q̃ nulla eſt: ergo nunquam fuit appellatum ſ3 ſi aliquid vult addere ſuper hoc in ſententia dicat ſuperuacue appellatum vel fruſtratorie appellatum quare ſententia erat nulla. Et hanc practicam ponit text. in l. ex conſenſu. circa princi. ff. j. eodem. Si vero reperitur ſententiam eſſe aliquã debet pronunciare ſecundum ea que diximus pronuntiando in cauſa appellationis: vt. l. j. ff. ſi. C. eo. nec neceſſe eſt dicere aliquid de cauſa nullitatis: nã ex eo quod dicit: ſi qua eſt appello. videt dicere vt in dicto caſu etiam dico nullam. ſub contrarijs enim conditionibus videntur iſte cauſe propoſite ſicut dicimus in nouatione ꝛ ademptione legati facta ſub conditione. poteſt etiam de nullitate facere mentionem ſi vult. ſcilicet pronũtiare aliquã ꝛ ipſam eſſe iuſtam vel iniuſtam ꝛ ſi non faceret ta cite videtur eam pronũtiare aliquam. argu. l. j. C. de ordi. iudi.

b ¶ Et in predictis eſt multum aduertendum. [b] nam ſi iudex pronũtiaret male appellatum nec plus diceret: puto quod hoc caſu ſcilicet quando libellus preceſſit dico nullam et ſi qua eſt appello: videtur pronuntiare tam ſuper nullitate quam ſuper iniquitate. ad vtramq; eſt poſſunt dicta verba referri. nam quando eſt ſententia nulla ſi iudex dicit male appellatũ poteſt intelligi ideſt male ad ſuperiorem pro cauſa nullitatis pronoca tum: vt patet ex his que. ſ. dixi. ¶ Quero quid [c] in cauſa reſtitutionis: an procedat talis libellus dico ſententiam nullam ꝛ ſi qua eſt peto reſtitui: ꝛ idem in aliis actibus quibuſcũq;. textus videtur quod ſic. extra de in integrum reſtitu. c. cõſtitutus, q̃ conſuetudo approbat ꝛ de iure videtur verum q̃ in integrum reſtitutio cõtinet quandam ſpeciẽ defenſionis: hoc eſt exceptionem vel replicationẽ aduerſus iſtum actum qui ledit minorem: ſicut ſupra dictũ eſt de appellatione. ¶ Quero quando [d] iſta duo iudicia ſimul ſunt propoſita ſcilicet nullitas ꝛ appellatio ſi quidem appareat quod appellatio ſit deſerta ex aliqua cauſa: an deſerta videatur cauſa nullitatis. text. in hac. l. in fin. videtur q̃ non. limita eſſe verũ niſi nullitas nõ eſſet expreſſa in libello ſed veniret tacite arg. C. ſi pen. appel. mors interue. ꝛ q̃ not. extra de app. bone. per Jnno. ꝛ in noua ella. vnde nõ omitto quod quicquid ſit elapſo termino perempta eſt inſtantia nullitatis quanq̃ principaliter intẽtetur. ꝛ poſt illam inſtantiam durat. ita no. dicit bal. in. c. ſancimus. quo tempore miles. ꝛ adde que not. Bald. in. l. vna. C. de ſen. ex peri. reci. ꝛ mod. hic in. ig. col. ꝛ cum bart. hic tranſit anch. in cle. j. de dolo ꝛ contu. quid autem ũ renuntiatum eſt expreſſe appellationi dicit bal. in. l. j. in prin. de ſen. ex peri. reci. ꝛ videtur renuntiatum nullitati per Sali. in. l. ſi. ff. C. de temp. appella. ꝛ hic adde bal. in. l. j. C. quando pronuo. ꝛ quid ſi deſeratur cauſa nullitatis: an per hoc remaneat ſententia. bal. quod non. in. l. furti. ff. de infami. ¶ Adde an deſerta appellatione dicatur deſerta nullitas inſtantie. Ange. conſi. clxvi.

e ↬ Andr. Pomate. ¶ Quero q̃n iſta duo. vide aleg. cõſi. lig. col. iiij. vol. iiij. ꝛ Feli. i. c. j. col. vij. de re iu. ꝛ Car. cõſi. lxxj. col. ij. in. ij. dub. ꝛ ale. cxcix. col. ſi. in ſi. vol. ij. ꝛ pau. de caſt. cccxxix. in. ij. dub. vbi limitat niſi per ſtatutum eſſet prefixum ips ad dicendum de nullitate ꝛc.

f ¶ Judicis officium quiescit. Idem in ſpe. in ti. de ſen. ſ. iuſta. ver. quid ſi appellans. in. gl. col.

g ¶ A. ſi cũ nulla. nihil dixit in. l. ſi cum nulla. ſed remittit in. d. l. iiij. ſ. cõdemnatum. in quo concludit q̃ aut ex parte eius qui proponit exceptionem nullitatis nihil probandũ eſt: q̃ dicit nõ fuit citatus vel nõ fuit procurator mens qui egit ꝛ exceptio nihil impediuit executionẽ aut eſt aliquid probandũ in cauſa nullitatis: ꝛ tũc aut iſta cognitio hꝫ altiorẽ indaginem: ꝛ tũc non impedit executio. ſi vero poſſet incõtinẽti pbari: et tunc impediret executio. ꝛ ibi vide allegata. ꝛ q̃ dicitur q̃ requirant altiorem indaginem ibi vide ꝛ idem in exceptione ſine cauſa reſtitutionis. ꝛ vide de iſta in integ. reſtit. in. l. defendere. in ſi. ff. de auto. tuto. ꝛ ibi babes bonas remiſſiones.

h ¶ De nullitate cognoſcetur. quar. et quomodo poſſit de nullitate cognoſci ꝛ per ſe. ꝛ vide omnino bar. in. l. cũ querebatur. de re indi. ꝛ quot modis poſſit dici de nullitate ſententie. vide in ſpecu. de ſenten. ſ. inde. in principio cum multis verſi. ſequen. Et adde quod poſt terminum ſtatutum poteſt opponi de nullitate proceſſus ꝛ banni quando eſt nullum ex defectu iuriſdictionis ſm Bald. in. l. ſcire. ſ. fina. de excuſa. tuto. facit non: quod eſt notabile. Sed iſtud videtur verum quando ſimpliciter appellauit. idem tamen puto quando expreſſit dico nullam ꝛ ſi qua eſt appello: non enim propter hoc cauſa nullitatis pdit naturam ſuam. Sed aduertendum ꝛ q̃ pendẽte appellatione primi iudicis officium quiescit: [f] vt. j. nil no. penden. appella. l. j. ſed appellatione deſerta l3 cauſa nullitatis remanet. indicis primi officiũ nõ impeditur in executione prime ſententie: niſi cum [g] diſtinctione quam dixi in. l. ſi cum nulla. ſ. ſ. de re iudica. ꝛ predicta quando cauſa appellationis et [12] nullitatis iungũtur ſimul. ¶ Nunc aliqua ꝛ videamus quando per ſe de nullitate agitur. Et primo [h] videamus qualiter de nullitate cognoſcetur. [i] Reſpondeo duobus modis. Uno modo incidenter. Alio modo principaliter. Jncidenter hoc poteſt eſſe duobus modis. Primo q̃ cum petitur executio ſententie ille contra quem petit ex̃cipit de nullitate: vt. l. j. in pri. j. que ſentẽ. ſine app. reſcin. et. l. ſi pretor. ſ. marcellus. ſ. de iudi. Secundo modo quando vna partium iterum petit ſententiari dicens ſententiam primo latam eſſe nullam: vt hic ꝛ l. j. C. de ſenten. ꝛ. l. hec ſententia. de ſenten. que ſine certa quantitate cum ſimilibus. Principaliter vero cauſa nullitatis agitur petendo principaliter ſententiam nullam pronunciari. ꝛ iſtum modum ponit glo. in. l. j. infra q̃ ſenten. ſine appella. reſcin. [13] facit. l. j. ſ. j. ſ. de ferijs. ¶ Quero ꝛ quo [j] iure agit quando principaliter nulla ſententia pronuntiari petitur. Jnnoc. dicit q̃ officio iudicis. extra de offi. iudi. c. fin. probatur in. d. l. j. ſ. j. de ferijs. ꝛ. C. quando pronoca. non eſt neceſſ. ſi pater tuus. que [14] bene facit. ꝛ. l. j. eodẽ titulo. ¶ Quero ꝛ quia [k] quo iudice debeat agi de nullitate ꝛ quando hec principaliter petuntur. Reſpõdeo aut ſententia eſt lata a iudice delegato: ꝛ de nullitate ſuperior: cognoſcet non ipſe. C. quomodo et quando iudex l. ſi vt pponis. aut a iudice ordinario: ꝛ tũc gl. in. l. iij. C. de accuſa. dicit q̃ poteſt agi coram eodem iudice vel ſuperiore vt dicta. l. iiij. ꝛ. l. abſentem. j. eodẽ titulo. Jaco. de are. in. d. l. ſi vt proponis. ꝛ ibi Ly. ꝛ ſ. de re iudica. l. iudex. dicit aut ſnia eſt nulla propter iniquitatem ſeu turpitudinẽ iudicis ꝛ debet in nullitate poſſum poſtmodum appellare. ita Bald. in. l. contra maiores. C. de inoffi. teſta. quod not. adde quod Badl. in. l. qui teſtamento. de excu. tuto. dicit quod ſi dico ſententiam nullam ꝛ ſi qua eſt appello ꝛ dũ diſceptatur cauſa nullitatis: currunt tempora fatalia proſequende appellationis: an eadem ſunt tempora fatalia proſequende cauſe appellationis et nullitatis ſimul intentate cum appellatione: et quid ſi ſeoſum deducatur nullitas ab appellatione. Vide ibi omnino Baldum ꝛ nota quod Baldus in. l. ſi ſuſpecta. ſupra de inofficioſo teſtamento. dicit quod licet cauſa nullitatis pertineat ad iudicem inſtantie ex ſtatuto hoc non obſtante poterit opponi coram iudice qui pronuntiat: facit ad nota. per Bartolum infra progimo. et ad id quod digi ſupra ſecundum Baldum in. l. contra maiores. tu vide Bartolum ſupra eadem lege. verſiculo circa tertium. in fine. et Bald. in. l. in dicta. l. qui teſtamento. de excu. tuto.

i ¶ Quero quo. Vide Bartolum in. l. prima. in fine. C. quando pronocare. et in. lege que ſub condi. in fine ſupra de conditione inſtitu. et per ſpecula. in titulo de officio iudicis. ſ. j. verſiculo item cum nullitas petitur declarari.

k ¶ Quero coram. Coram quo iudice debeat agi cauſa nullitatis. Et vide quod notat Baldus in lege ſi ſuſpecta. ſupra de inofficioſo teſtamento. et Guido de ſuza. in lege prima. C. de aduocatis diuerſorum iudicũ. et Baldus in. l. aduerſus. C. ſi aduerſus rem iudicatam. qui allegat Jnnocentium in capitulo dilectus. extra eodem. Adde quod notat Jnnocentius in. c. cum bertoldus. in glo. in verſiculo conceſſurus. de re iudicata. per Baldum in. l. abſentem. C. de accuſationibus. vide omnino ad materiam Baldum in lege prima. ſ. ad hec. de pace iuramen. firmanda. et que digi in lege. iudicium ſoluitur. in. ij. apoſtilla. ſupra de indicijs. adde Bartolum in. l. ſi vt proponis. C. quomodo et quando iudex.

adiri ſuper

a ↬ Andr. Pomate. ¶ Sed ſi ſimpliciter. vide panor. i. c. ſi literis. col. ſi. de offi. delega. hoc tñ intelligo verum in ſnia diffinitiua ſecus in interlocutoria q̃ in illa ſemper dꝫ adiri primus iudex. ita do. alexan. in. l. iudex poſteaq̃ col. ij. ad fi. de re iudicata.

b ¶ Ex quib⁹. ll. adde bar. in. d. l. ſi vt proponis. ꝛ in. l. j. q̃ſi. puo. ꝛ Jnno. in c. bone. extra eo. et bartol. in. l. iudex. poſteaq̃. de re iu. et not. per moder. hic. et vide pet. de anchar. in cle. j. de re indica. q̃ ſequit bart. hic ad fram.

c ¶ Deuoluit totã cãm. not. q̃ſi cut. cauſa appellationis deuoluit totã cãm ita cã nullitatis: ꝛ hoc hꝫ lo cũ corã ordinario a in delegato ſecus niſi ſibi expreſſe p miſſus fuerit: vt not. Sali. i. l. ſi pſes. C. q̃n ꝛ q̃ſi iudex.

↬ Andr. Pomate.

c ¶ Deuoluit totã cãm. vide panor. b conſil. v. in. ij. dubio. col. ij. vol. ij. et in. c. in lris. col. fin. de offi. dele. ad fi. ꝛ Aleg. conſi. lxxix. c in. ij. volu. ꝛ. liij. volu. vel in. l. iudex. poſteaq̃. colũ. pe. ad principium et que ibi poſui. ſ. de re iudi. vbi limitat ſcõo. vide Anna. conſi. xxvj. vbi etiã ipſe declarat d et que ego ſcripſi.

d ¶ Sicut officium. adde barto. in. l. j. circa princi. C. q̃ſi e pronuo.

e ¶ Pluribus cauſis. Jſtud dictum eſt verum q̃n dicit f ſnia nulla p viam principalis petitionis et ratio eſt q̃ ſi ſuccumbat actor in vna tamẽ in cipere poteſt alia3 q̃ ſec⁹ eſt in cã appellationis: q̃ pro ponendo vnã põt g oẽs proponere vt ſ. l. iij. ſ. ſi. ꝛ hoc hꝫ matheſi not. vi. et ẽt vide bart. ſ. i. d. l. ſcio. ſ. fin. que eſt l. iij. hꝫ do. ant. aliter dicat in. c. oliveto. extra eo.

↬ Andr. Pomate.

f ¶ Nõ expreſſa. no. gl. q̃ p nõ appellãtẽ nõ eſt neceſſe q̃ libello ſpecifice de ducat cã nullitatis ꝛ vide aleg. ꝛſi. alias. cxj. col. ſi. in ver. bñ fateor. volu. primo.

g ¶ Rubri. de cõſir. vtrũ actor poſſit petere ſniam cõfirmari. adde bar. ange. ꝛ Jmo. in. d. l. pupillo. ſ. q opus. ſ. de ope. no. nun. ꝛ moder. hic trãſit Pet. de anc. in cle. j. de re iudi. vide bar. in. l. j. circa fi. C. q̃ſi. quo. ꝛ vide q̃ digi poſt bar. in. l. ſi. vide bal. in. l. preſes. C. de ſenten.

b ¶ Quero an iudex. vtrum aditus vt ſententiam confirmet poſſit ſniam nullã pronuntiare. vide que digi in. l. j. C. q̃n pronoca. ꝛ in. l. cũ apud. ſ. iudex. ſol. ꝛ bal. in. l. nulli. in addi. C. de iudi.

i ↬ Andr. poma. ¶ Jmperatores. vide aliter p roma. conſi. cccxxxij. col. ij. ꝛ Anna. l. j. ꝛ Feli. in. c. j. col. iij. de appella.

k ¶ Appellatione. adde q̃ ſecus vbi pẽderet q̃ſtio integrum ꝛ ordinario iudicio vt. l. a diuo pio. ſ. ſi ſuper reb⁹. ſ. de re iudi. certe niſi principaliter poſſet petere ſniam confirmari non reperiretur iudicium ordinarium quo huic victori ſuccurreretur.

12 ¶ Quero an iudex [l] qui aditur vt ſniam confirmet poſſet ſniare ſniam nullam. Reſpõdeo vt digi. ſ. in indice appellationis: q̃ eadẽ eſt ratio. Et predicta vera quãdo dicitur ſnia nulla. finante diceret nullam venditionẽ vel alium contractũ vel teſtamentum. dic vt digi in. l. que ſub cõditione. ſ. fi. j. de cõdi. inſti.

Qui ſuſpectum. ¶ Hanc totã lege3 proſequere: vt in glo.

Operatores. [1] Primo loquitur quãdo fuit appellatũ a magiſtratu municipij ad principẽ omiſſo preſide medio. Secũdo quãdo fuit appellatum a delegato preſidis ad principem primum examinaui vt. ſ. eo. l. j. ſ. ſi quis in appellando. ¶ Ad ſcõm oppo. j. quis et a quo. l. j. ſ. fi. gl. ſoluit hic dicimus plenius in ſrio. ¶ Oppo. glo. ſ. extra eo. c. nos in eminẽti. Sed illa decre. bodie nõ reperitur. ſed eſt de offi. dele. c. ſup queſtionũ. ſ. poro. Sol. vt in gl. ꝛ dicemus plenius. j. quis ꝛ a quo ap. l. j. ſ. ſi.

Si magiſtratus. ¶ Quero circa finem dicit q̃ iudex ap. debet exprimere cui hoc dãnũ ſit aſcribendum. quero cui ſcribet. Reſpondeo nominatim vel et cuius dolo malo facta eſt nominatio: vt. l. quoties. ꝛ. l. ſi. C. quo quiſ. ordi. que. lib. gj. ꝛ not. j. ſi tu. vel cura. appel. l. j.

1 ¶ Appellatione pendente fructus ſequeſtrant quãdo timetur de dilapidatione.

2 Judex etiã in caſibus quib⁹ ſequeſtratio eſt probita põt tpe recollectionis fructuum eos facere ſequeſtrari.

3 Sequeſtratio fructuũ q̃ appellatione pendente fit per iudicẽ appellationis.

Jdẽ reſcripſerũt quis. Si timeat de dilapidatione fructuũ pendente ap. ſequeſtrabuntur. b. o ¶ Oppo. C. quo app. nõ reci. l. ab executione. vbi indiſtincte dicitur pendẽte appellatione ſequeſtrationem fieri. Solu. q̃ſi ab executione appellatur: ꝛ tunc indiſtincte fit ſequeſtratio fructuum: vt. l. ſtia. q̃ſi. q̃ ab ipſa ſententia appellatur. ꝛ tunc nõ ſequeſtrant fructus niſi cũ timetur de dilapidatione: vt hic. ꝛ eſt caſus hic ſpecialis in quo pmiſſa eſt ſequeſtratio l3 regula ſit in 3 rium: vt. C. de probi. ſequel. j. ¶ Aduerte tñ. q̃ in oibus caſibus in quib⁹ ſequeſtratio eſt prohibita put to q̃ iudex poſſit facere tpe quo fructus recolligũtur eos ſequeſtrari: vt ſciat quot fruct⁹ recipiant: vt. ſ. de vẽ. in poſ. mit. l. j. ſ. pe. ¶ Ultimo q̃ro cuius iudicis autoritate fiat iſta ſequeſtratio fructuum. Reſponde iudicis appellationis: vt. j. de ap. reci. l. ſi cuius. ſ. ſed ꝛ ſi quis.

1 ¶ Si iudex cãm cõmiſit cõſulẽdã ꝛ deinde reuocauit ꝛ pronuntiauit ſnia non eſt nulla. An aũt in reuocatione partiũ conſenſus requiraẽ vide in fin.

Ad principẽ remiſſa. Hec. l. legitur duobus modis. vno modo ſecundum glo. ſecundum quã bꝛeuiter. b. o. Qui reperit ſe iudicem incompetentem poteſt cauſam ad m deſcriptione habek in. l. facultas. de iure fiſci. lib. x.

n ↬ Andr. Pomate. ¶ Ultimo. adde hoſti. in. c. fi. de ſequeſtra. vbi dicit q̃ ſi adhuc appellatio nõ eſt iudici preſentata ad quẽ põt fieri ſequeſtrũ per iudicẽ a quo alias per iudicẽ ad quẽ vide ibi ſcribẽtes ꝛ pondera. l. ſi titius. ſ. ꝛ ſi quid. vbi loquit de attenta illicite poſt appellationẽ. vide ibi omnino.

Universidad del Rosario Archivo Historico

a ¶Oppo.s.vide bal.in l.si preses.in prin.C.quo q qñ iudex.
b ¶Sed quero.vide omnino Jmol.per illum text.in.c.licet.de offi.deleg. et vide que not.in.l.quia poterat.ad trebel. et barto.in.d.l.j.in princi.C. de rela.et bart.z bal in l.ex illo.C.eo.z bal.in.l.fi.C.de rela.z vide quod in simili voluit Barto.in.l.j.ad fin.s.de pacto.stipu.et vide ad materiã no. in l.j.ℱ. quesitum in princi.s.eo.ad de an iudex tenea- a tur cãm committere consulendam bald.cõsil.cccl xx.i. li.et an teneatur se qui cõsiliũm.
c ☞ Andr. Pomate.
c ¶Potest appella- 1 ri.et hoc procedit etiã si vltra text.di ceret q̃ sniaz talis b iudicis oĩbus modis ezequetur ita probat text.in.c. si qs clericũ iunctis dictis doctorum ibi et ista lex ez- 1 tra de foro cõpe.z pro ista opinione 2 ẽt nihil facit.l. iubemus.in vſi.oĩa z rata:C.eodẽ oum postea tollit appellationem non fuisse necesse q̃ imperator ipse amo- 1 uisset.
p ¶Snia arbitri. 2 vtrum a snia lata d ab arbitro possit appellari.viõ per z glossam et alios in.l.alio.s.qui satisdare.cogã.per gl. et bart.z alios in l.j.C. de arbi. bic alleg.et vtrum valeat pactuz quod a snia arbitri ap- e pelletur. vide per moder.hic.z bartol. et que ibi habes post eum in d.l.j.C.de arbi. 1
e ¶Cum procura- f toz.dz pronuntiare. de forma pronũtia. qñ appellatur a snia ipso iure nulla. vide barto. in.l. expressum in.vj.col.s.eo.
f ¶Cum qui. Ad istum.ℱ. vide limitata p bal. in.l. obseruare.C.quo. appel.et quid sit verus aut fictus cõtumax vltra not. hic per bartol. in versi. quero quis est verus.et quis est fictus contumax.vide bart.in.l.diuus.s.de re.in integrũ.z bal.in.l.ea que.C.quomodo z quãdo iud. z glo.in.l.tres dgũtia. eo.titu.et vide bar.in.l.fi.s.de in integ.resti. z que sit vera contumacia.z ficta.vide glo.sing.in.l.si accu.et ibi bal.in.ij.col.C.de accusa.z vide glo. et barto.in.l.ij.C.eõ et quando iudex.nunquid autem citatus per edicta iuxta clementi.j.de iudi.dicatur verus contumax.text. cum glossa in dicta clementi.j. videtur probare quod sic. contrarium tenent domi. de ro.conclu.lxvj. vbi volunt quod taliter citatus dicatur fictus contumax et per consequens q̃ admittatur ad appellandum et per eosdem in conclusio.glj. et vtrum contumax verus possit appellare a sententia condemnatoria expensarum vide bald.in.l.sancimus.ad fi.C.de iudi.z ad propositum vide Alegan.in.l. properandum.ℱ. finautem reus.C. de iudicijs.

Adde vt per Oldr.cõsi.vj.

g ¶Extra iudiciũ contrariũ not.Bar.in.l.diuus.in prin.s.de integ.resti. de quo habes ibi post eũ.remissiue.
b ¶Verus contumax.adde glo.no.in.l.j.ℱ.fi.si quis ius di.non obtem.in glos.mag.in fin.que vult quod iusta causa excusat quem a contumacia et ibi ponit bal.eplum si erat multis negotijs impedit':nõ antẽ expeditus a ficta cõtumacia ideo ℨ talem põt fieri missio in possessionez ex primo decreto vt in.d.glo.no.z p hoc quia excusat a ỹo dolo.l.fi plagij.et ibi not.C.de plagia.l. illud.s. de lib.cã.ita excusat a pena iuris aut canonis.sedm Jo.an.in.c.j.ℱ.fin. de elec.in.vj.bal. ĩ l. properandus.ℱ. finautẽ alteruter. C.de iudi.z latius bal.per illum text. C.de epis.audiẽ.et per ro.in rubr. de arbi.in.viij.char. et dum dixi.s.qõ iusta causa excusat a pena contumacie sm oldr.in d.l.j.ℱ.fi. adde tñ qõ Cyn.in.d.l.j.in princ.tenet ℨium quod imo possit mulctari: qz alias sequeretur qñ probabilis ignorantia excuset et ab expensis et ab inobedientia iudicis qõ esset absurdum argu.l.iij.C.de re. fatetur tamen qõ non mulctabitur:sicut ille q̃ solum in nõ veniendo contẽpsit iudicem sed minus cũ mulcta sit arbitraria.l. si qua pena.j. de verb. sign. et quãdoq; imposita põt remitti ex cã puta pauperta tis .l. illicitas. ℱ. fi. de offi.pñi. qõ non posset in pena: vt ibi not.z ℨ sequitur per.de ancha.in.d.l.j.i pnc. z per Cyn.in.l. satis. vbi vide.s. de in ius voc.z de prẽ dictis aliqua per Ro.in.d.rub.de arbi.z ad glo.in.d.l.j.ℱ.fi.qui est fin.vide aliquid per bal.in.d.l.deberi..C.de fideicom.libe.qui illam non sequitur.et bene et dicit bal.in.l.ea que.in princi.C.quomodo z quando iudex. qõ excusatio contumacie probatur per coniecturas.z ibi etiam alleg.glin.d.l.j.vbi vide z finaliter dic etiam cõmitti arbitrio iudicis z ibi etiã in ij.col.ponit de veritate gl.z no.per bar.bic.
l ¶L.si id qõ.pro hoc q̃ not.glof.fi.in.l.si fundũ.ℱ. seruus p emptorẽ.et.l. fi.z ibi bar.in prin.de adi.leg.z vide bald.in.l.qui non pbasse.C. de calũ.
k ¶Probat impedimentũ.not.ad probandũ impedimentum.vide bar.in l.cõtinuus.ℱ.cũ ita.de verb.obli.z bar.in simili.in.l.veteres.s.de iti.actu q̃ prima.z ad materiã vide bar.in.l.cum proponas.C.de nau.fe.z ibi babes post eum.

tum debent

a ¶Querit glof.vtrum confessus z condemnatus possit appellare.dicitur hic quod sic.et sequitur Ange.in.l.si debitor.de iudi.licet ibi referat Oldra.contrarium temisse per legem secundam.C.quorum appella.et vide omnino Bald.in.l.prima.C.de litis contest.et no.quod in casibus in quibus confessus non appellat est verum in confessione dominis cus in cõfessione procuratoris secundum dominũ Anto.et Jmo.in capitulo primo. vt lite non contesta.faciunt que habentur in.l.certũ. ℱ.sed an ipsos.s. de confes.et adde quod licet rens sit plene conuictus; tamen potest to- 1 queri vt confitea- tur:et sic non appellat:z punquid in causa momentanee possessiõis appelletur.notat bal.in.l.eum qui. in principio.de in rem rando. adde an in causa mo- 1 mentanee possessionis appelletur Ange. cõsil.clvj.
b ¶Et reuocet.no ta quod error in causa princi. potest reuocari i causa appellationis 3 quod videtur verum in diffiniti- 4 na:secus in interlocutoria:vt videtur velle Bald.in l. prima.C. de lit. contesta. et habetur in.c. romana. ℱ.finautem.de appellationibus. in 1 sexto. super glos. in verbo notorie per dominium.et 2 vide qõ not.Bal. a in repetitiõe Innocen. in versicu. appello.inver.ap b pellatur. et vide Bald. in.l. error. in.v. columna.C. 3 de iur.et fac.ignoran.z meliius per eum in.l. edita. in xxiiij.colum.C.õeden.quod est verum in tacita confessione erronea: vt not.Bald.in.l. ita demũ.de procuratoribus.z qõ dixi in.l. secunda de iuramen.calũ. et no.Bald. in.d. l.error. in vltima 4 columna. z adde hic Bal. z Bart. in.l.ij.C.quo. appella.
c ¶Substituti. de terminat questionem. Vide quod not. Barto. in.l. ita autem.ℱ. finali.de administratione tuto.z istud sequitur Bal.in.l.dominus.C.de appel.
d ¶Non appellatur.sed an a delegato principis appelletur.z qñ nõ.vide no.Bal.in.l.ij.C.de appel.z in.l.etiam.C.eo.titu.
e ¶Cum stipulationis.adde q̃ idem tenet Bar.in.l.cum quis decedens. in prin.de leg.iij.z Bar.z Pet.de anch.in.l.j.in prin.de ver.obligã.licet Bart.quem doct. cõiter sequuntur in.l. cum ostendimus.in fin.de fideiuſ.tu dicas ℬ esse verum interuenie te fauore pupilli aut reipub.z circa hoc vide bal.in.l. ij.ℱ. voluntate.ſolu.mat.z in.l.sine apud acta.in.j.cõlũ.de transac.z in l.statutis.ad finẽ. C.de sentẽ.et peri. reci.als in.l.j.C.õsentẽ.z Bal.in.l.filissa. C.immitus. de pcur.z in.l.si fideiusſor.in princi. ℨ.qui satisfd.cogã. z Bal.in.d.l.cum ostẽdimus.ℱ. fin. z Jmol.in.d.l.j.in princ.s.de ỹb.ob. z vide Bar.in.l.si filius.s.de tute.et ra.di.i.d.l.j.deverbo.obli.vide bal. in.l.tale pactuz.ℱ. qui puo.s.de pe. z bal.in.c.j.z in.c. sepe.de re iudi.

1 ☞ Syndicus constitutus ab vniuersitate ad litigandũ vsq; ad annũ si pendente causa annus labatur z alius constituatur an aduersarius possit petere vt primus confirmetur.

Substituti. Finito officio tutoris ad petitionem eozum cõtra quos litigabat ex causa litez egercere cogetur hoc dicit text.ibi si vellet causam exequi:intelligē si vellent illi contra quos appellatum est:vt.s.querẽdo posiii. nam dicebant adultos non ita esse legales vel non ita scire veritatem.Dy.per bunc.ℱ.determinat questionem c z est quasi casus sm Dy.ciuitas vel aliqua vniuersitas constituit syndicum ad 1 litigandũ vsq; ad annum † iste syndicus litigat et pendente causa finitur officiũ z constituitur alius. aduersarij dicunt se potius velle litigare cum antiquo qz est legalioz z scit melius veritatẽ:an audiatur et hic dicit q̃ sic per bũc.ℱ.secus si nouus esset eque legalis z qualiter sciret veritatẽ:vt.s.eodẽ.l. negotium.ℱ.curatoz.ad boc z.C.de procur.l.fi.z.s. de procu.l.si actor.z.s.ez quib.can.in posſea.l.ij.ℱ. defendẽdi.cum fi.sm Dy.Et predicta vera si queratur an possit cogi ad petitionẽ eius cum quo litigabat talis syndicus vel officialis.sed si queratur an possit cogi ad petitionem eius cuius litem agebat videtur quod non:vt.j.de ege.mu.l.legato.et j.de le.l.paulus.alias incipit eum qui.q̃ intellige si rationes reddidit et instrumenta restituit. alias secus:vt.s.l.tutoz.z de admi tuto.l.ita autẽ.ℱ.fi.et C.vt cause post pub.assit tut.l.j.

¶A quibus appellare non licet. Rubrica.

Ractandum. A principe vel a senatu non appellatur.ᵇh.d.
1 ☞ Renuntiare appellationi ante sententiam q̃ quis possit z quando.
2 Simplex assertio apud acta qõ tantũ valeat quantum pactum.
Taciturnitas apud acta hz vim stipulationis.
3 Renũtiare iuri petendi reductionem ad arbitriuz boni viri quis non possit.

Si quis ante sententiã.

1 Seipsum sumnat. ¶No.† q̃ quis ante sententiã potest appellationi renũtiare.Contra de iur.z fac. igno.l.cũ falsa.ſo.ibi fuit facta professio extra iudicium:hic in iudicio.¶Cõtra hoc op.C.de tẽp.ap. l.fi.in fi.Solu.hic loquitur.qñ pars simpliciter est pfessa se non appellaturã vel appellationi renuntianit:ibi quando adinuicem partes fecerunt pactum:z sic ibi renũtiatio nititur consensu duorum bicvnius z ideo distingue:aut in iudicio:aut extra vt.s.dixi ad qõ facit.l.j.C.de pact.z quod ibi not. 2 in glo.z sic no.sm Dyn.† q̃ tantum valet simplex assertio apud acta quãtum pactũ:vt hic no.z.s.de acqui.bere.l.is qui.z de cura.bo.dã.l.j.z tacituri tas apud acta habet vim stipulationis e vt.s.de fi 3 deiuſ.tu.l.cuz ostendimus.ℱ.fi.† Sed posset opponi de eo qõ dicimus qõ iuri petendi reduci ad arbitrium boni viri non possit renuntiari:vt dixi in.l. quidã cũ filium.s.de verb.obli.z de reg.in.l.sciẽti. Hui.de cu.solu.in.l.si vnus.ℱ.illud.s.de pac.z dicit q̃ ratio est:quia iudices eliguntur cum maiori industria:vt.l.j.s.de offi.prefec.pre.z iurãt in aut. iusiuran.qõ pref.ab his. quod non est in arbitrio. ¶Oppo.glo.s.quo leg.l.j.ℱ.qõ ait.Sol.ibi ideo quia id qõ sequitur nõ est vltimũ scil; possessionis apprehensio.hic fic.scilicet sententia sm glo.preter ea dicit Dyn.consensus qui interuenit ibi magis accedit repudiationi q̃ pacto.z ideo non valet extra iudiciũ. ¶Itẽ opp.glo.de.l.qui superstitis.de acqui.bere.z de suc.edi.l.j.ℱ.de certa.z non soluit.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

* Pro concordia. ¶Aduerte scom Bar. in l. fin. C. de senten. et interloc. om. iudi. q̃ appellatio non pōt tolli per inferiorez a principe. Contra tñ allegat tenere hic in l. j. §. interdum. ỹ op. de. l. fi. Tu dic opi. affirmatiua et sic vltima ꝓcedit in appellatione ab interlocutoria frino la a qua etiã ꝓhibetur regulr a lege vt l. j. §. de appel. recip. secus in appellatiõe a diffinitiua z non frivola ita fuit Bartol. Et si bene videatur non mere tur dici ℨius.
a ¶Nõ alius. ad li mita. bui⁹. §. vide glo. quam ibi nobar. in. l. fin. C. eo.
↪Andr. Pomate.
b ¶Op. ℨm gl. Remotio appellationis intelligitur de frivola nõ aũt de iusta. z vide puteũ in tractatu de syndica. char. gv. i v. an fi statuto z alegan. cõsi. cxiij. col. ij. z seq. vol. v.
c ¶Plene no. De hac clausula appellatione remota qd importet. vide in. c. ljs in corrigendis. de offi. ordi. et in. c. pastoralis. z in. c. vt debitus. de appel. et p Bald. in. l. ij. C. de appel. z in. l. fin. C. de sen. z plene per Joã. an. in. c. fi. de appel. in. vj. et q̃ no. do. anto. z doc. in. c. veniẽs. de iniur. ad q̃ vis que scripta sunt in. l. fina. ff. ad aqua plu. arcen. z in. l. j. §. de offic. pfec prẽto. et plura vide p pau. de liaza. in. d. c. vt debitus. in. iiij. co. per do. Ant. ibidẽ in. iiij. colũ. cũ seq. post glos. et alios ibi. z adde q̃ clausula appellatione remota tollit appellatiõ tm: follit si cõmittat cardinali a cuius sniã non appellat siue iusta siue iniusta.
ỹbũ fuit no. Bal.
d ¶Op. ℨm gl. Remotio appellationis intelligitur de frivola nõ aũt de iusta. z vide puteũ in tractatu de syndica. char. gv. i v. an fi statuto z alegan. cõsi. cxiij. col. ij. z seq. vol. v.
e ¶Vltimo no. Ideo dicit q̃ hic pomuntur casus quatuor in quibus non potest a iudicib⁹ appellari ratione iurisdictionis. addit glos. in prefecto prętorio. z in arbitro: sed de arbitro dicit ꝓpter glo. in. l. nemo potest. ff. de lega. j. Et est ✝ aduertendũ: q̃ ab arbitris qui eliguntur ex ꝓcepto legis potest appellari. C. de iudi. l. finali. in fi. quod nota ꝓ statutis terrarum Italie: que compellunt partes ad electionem arbitrorum.

Dy. solu. eodem modo q̃ ibi loquitur in repudiatione extra iudicium hic in iudicio. ad q̃ facit q̃ no. d. l. j. C. de pac. z de cura. bo. dã. l. j.

¶Causa si cõmittatur simpliciter appellatione remota non valet cõmissio tam de iure ciuili quã canonico secus si remouerek a diffinitiua,

Index q̃ nõ potest cõmittere cãm appellatione remota ab interlocutoria q̃ intelligitur de frivola.

Rex vel dñs qui nõ recognoscit superiorẽ q̃ cõmittat causam appellatione remota.

Tertius non impeditur appellare ꝓ suo interesse licet imperator in rescripto remoueat appellationem.

Clausula apposita in rescripto nulla exceptiõe obstante intelligitur de frivola.

Delegatus cui est cõmissa causa appellatione remota: potest ante litem contestatã recusari.

Casus in quibus a iudicibus non pōt appellari. Quod ab arbitris electis ex ꝓcepto statuti potest appellari.

* # Interdum imperator.

Imperator pōt delegare cãm appellatione remota nõ alius. ᵃb. d. ¶Op. ℨm glo. ᵇ † q̃ talis remotio appellationis nõ impedit nisi appellationem frivolam: vt extra de app. c, pastoralis. in prin. z. c. vt debitus. z ibi plene no. ᶜ per gl, so. dicit gl. aliud ℨm leges: vt hic. aliud ℨm cañ. vt ibi: z assignat gl. rationẽ z rationẽ rationis que rõnes non concludunt: q̃ etiã ℨm leges pōt appellari ante sniam in multis casibus: vt dicemus. j. de ap. re. l. ij. dico ergo q̃ idem est de iure ciuili z de iure cano, nam lex ꝓhibet ne appellatio indistincte remoueat a delegato: vt. l. fi, C. de sen. ergo si simpliciter remouet nihil valet: vt. l. non dubiũ. C. de leg. z ita tenuerũt quidã antiqui gl. in. l. fi, C. de sen, licet Jo. contradicerit: z licet. d. l, vlti. loquatur in alijs iudicibus tñ ideꝫ credendus est principẽ seruare in se: vt. l. digna vox. C. de legi. fi igit cõmittatur cã appellatione remota simpliciter nõ valet nec ℨm leges nec ℨm cañ. z si expresse remoueretur appellatio a diffinitiua tũc valeret z ℨm leges. z ℨm cañ, vt hic. ¶Op. de. l. fi. C. de sen. vbi innuit. q̃ alius index posset etiam delegare appellatione remota. So. gl. ibi dicit † q̃ alius index pōt remouere appellationez ab interlocutoria nõ a diffinitiua⁵ vt hic q̃ intelligo de appellatione frivola. naz si legitime appellaretur ab interlocutoria tunc nõ posset per iudicẽ inferiorez remoueri: q̃ per hoc ꝓiudicaret iurisdictioni maiozis ad quez deueniret saltẽ in scõa appellatione ergo nõ. l. ar. l. pen. de aqua plu. arcen. ꝓ hoc extra de iurei. c. ad aures. † z si esset aliqs rez vel dñs q̃ in tempozalibus superiorẽ nõ recognosceret: tunc putarem in eo idẽ q̃ in principe q̃ est eadez ratio.

¶Quero † imperator remouit appellationẽ in rescripto: an tertius veniens ꝓ suo interesse audiatur appellans ℨm. l. a sniã, ℨ. eo. Rñ. audietur. nam rescriptũ nõ pozrigit effectũ⁶ suum vltra personas in rescripto contẽtas. vt. ℨ. de consti. prin. l. j. in fi. z est expressum extra de offi. dele. c. ex parte. ¶Quero † quid si princeps dicit in rescripto nulla exceptione obstante. Rñ. vt dixi de appellatione q̃ intelligitur remota exceptione frivola: z est expressum extra de offi. delega. c. ex parte tua. ¶Querit glo. † nunqd q̃ causa cõmittitur appellatione remota iudex poterit recusari ante lit. conte. glos. hic dicit q̃ poterit recusari ℨ not. in. l. fin. C. de senten. sed hec vera. nam ad remotionẽ vnius iuris nõ sequitur remotio alterius vt. ℨ. de seruitu. vbi a. pdi. l. si domus. nec ob. extra eo. c. super eo quod glo. allegat: q̃ ibi intelligitur remota excusatio frivola.

¶Vltimo glo. † dicit q̃ hic pomuntur casus quatuor in quibus non potest a iudicib⁹ appellari ratione iurisdictionis. addit glos. in prefecto prętorio. z in arbitro: sed de arbitro dicit ꝓpter gl. in. l. nemo potest. ℨ. de lega. j. Et est † aduertendũ: q̃ ab arbitris qui eliguntur ex ꝓcepto legis potest appellari. C. de iudi. l. finali. in fi. quod nota ꝓ statutis terrarum Italie: que compellunt partes ad electionem arbitrorum.

¶Quis z a quo appelletur. Rubrica.

Quod dicitur.

b ᵇ A iudice appellatur ad eum qui eũ dedit vel successorẽ suũ. b. d. Jstud principiũ intelligitur siue loquamur in eo qui dedit iudicem ordinariũ. ¶Oppo. j. ꝓ. z. §. sol. vt ibi dicam.

¶A subdelegato cũ appellatur an appellet ad subdelegantẽ vel ordinariũ. z qualiter intelligatur quis sit vicarius z quis delegatus.

Ab eo.

Al subdelegato non appellatur ad b. d, ℨm lec. glo. vel aliter. A vicario nõ appellatur ad illũ qui dedit eũ vicariũ sed ad superiorẽ ipsius dantis. b. d. ¶Op. ℨ. ꝓ. z. §. sol. ℨm Jo. ℨ. de delegat ordinarius. vnde ab eiꝰ delegato ad ipsum appellatur hic delegauit delegat⁹. ¶Sed contra hoc opp. q̃ delegatus non pōt subdelegare: vt. C. de iudi. l. a iudice. Sol. ibi loquitur in delegato ad vnã causam qui eã subdelegare nõ pōt hic vero in delegato ad vniuersitatẽ causarum: ita tenei glos. hic z ℨ. de offic. ꝓcõ. in. l. legatis. z. C. de iudi. l. a iudice q̃ etiam tenent canoniste. alij dicunt q̃ etiam hic potest loqui de delegato ad vnam causam ad instar procuratoris: vt. C. de ꝓcur. l. nec ꝙ. q̃ stare potest ℨm glos, sed doct. mod. in. d. l. a iudice. dicunt ℨ. q̃ nec etiã post lit. cõtest. potest subdelegare. non enim efficitur dñs litis per lit. cõte. q̃ apparet q̃ potest remoueri ab administratione: vt. l. iudicium soluitur. ℨ. de iudi. hoc tenet glos. Ber. extra de re iudi. c. cũ bertholdus. de ap. c. cũ causam. Jo. an. de ꝓcura. c. j. lib. vi, q̃ fortẽ est verius. ¶Itẽ op. q̃ debeat appellari ad ipsum delegatũ subdelegantem vt. C. qui ꝓ sua iurisd. l. j. ꝓcont est ibi in litera ad eos: que litera est cõis. Sol. ibi in delegato a principe. hic ab alio ordinario. decretiste tamen circa hoc extra de offi. dele. c. super questionũ. ver. pozro distinguunt: aut delegatus cõmisit in totum vices suas aut sibi reservauit aliquod: vt in primo casu non possit appellari ad eum, scõo sic sed illa loquitur in fozo eozum hic in fozo nostro. hoc vult sentire glo. ℨ. titu. ij. l. imperator. ij. responso. alij vt old. videtur q̃ hec sit quedam diuinatio cum hic nulla fiat mentio de delegato subdelegante: et ideo dicit ipse aut index mandat alicui causam cognoscendã z tunc ipse delegatus appellatur: aut mandat iurisdictionem. et tunc ille appellatur a delegato qui appellaretur ab ipso delegante: vt hic. dicit enim tex. mandauit iurisdictionẽ &c. z ibi mandata est iurisdictio. z etiam assignat glo. rationem. quia quando mandat iurisdictionẽ non videtur sibi iurisditionẽ reseruare: nec ob. ℨ. de offi. ꝓfec. l. legatus: q̃ ibi volebat definere habere iurisdictionẽ per modum illicitũ hic per modum licitũ q̃ non placet glos. et bene quia ℨm hoc cõmittẽdo causam qualibet que posset contingere in curia sua abdicaret a se omnẽ iurisdictionẽ q̃ fieri non potest vt. d. l. legatus. alij vt pla. dicũt q̃ pōt appellari ad delegantẽ ꝓ gi mum z mili. z adde Bar. in. l. oẽs populi. i vlti. q. vj. q. princi. ℨ. de iust. z iur.

¶Non a diffiniti ua. fallit nisi appella. cõtineret ex presse iniustã ℨm Bal. in. d. l. vlti. in ver. quid ergo ap. ↪Andr. Pomate.

¶Non potrigit effectus. vide alex. cõsi. lxxxiij. co. ij. vol. iij. vbi dicit et hoc ꝓcedere si ꝑn ceps esset vsus plenitudine potestatis z vide q̃ posui ad gl. in cle. j. in v. cõtra se. de re iud. et vide scribentes late in. c. super eo.

¶Exceptione frivola. vide Bar. in l. j. §. z parui. ℨ. q̃ vi ant clã. Et vide Ly. in. l. itanobis. C. de adulte. z vidoino Bal. in. l. iij. §. si is ꝓ quo. ℨ. qd quisq̃ iuris. et vide Jmo. hic. et in. l. seq.

¶Potest appellari. No. casum in quo pōt appellari a sniã arbitri. vide Bal. in. l. j. in fi. C. de iudicijs. et Jmo. in. l. j. in antepe. col. ℨ. sol. matri. z q̃ſ est arbiter ex forma statuti.

¶Quod dicitur. Jta tenet glo. vide per docto. in. c. ad hec sumus. ex tra de rescript.

¶Jtez opponit. Adde ad hoc notata per bar. z que ibi dixi in. l. j. ℨ. de damno infecto.

a ¶Cãdoderni dicunt. adde ad hoc no. per Bar. in. l. j. §. vbi qui. ℨ. de lega. iij. z bal. in. l. aliqñ. ℨ. de officio proconsul.

b ¶Et idem auditorij. No. q̃ idem est tribunal vicarij z eius cuius est vicarius: ls in Jtium facere videatur q̃ nõ. bar. in. l. a cõsulibus. per illum tex. C. de app. z ista faciunt ad no. q. nã hic habetur q̃ appellatur a delegato ad delegatẽ pone q̃ eꝑs delegauit cãm vni canonico q̃ tulit sen a tentiã a qua est appellatũ ad vicariũ an valeat appellatio ponit Archi. in. c. ij. de cõsue. in vj. z dicit q̃ sic q̃ epis vicarij est idẽ tribunal z ibi z in c. romani. hic alle ga. facit dubium z q̃ ista duo equi parãtur appellatio a iudice. et iudicis recusatio vt suspecti. de app. c. super eo. sed si delegatus expressit recusatur vt suspectus debet causa coram eꝑo agitari z non coram vicario: vt in. c. si cõtra vnum. de offi. deleg. in. vj. si hoc est in vno ergo idẽ in alio nec ob. ratio archid. q̃ ls fit idem tribunal nõ tñ est in causa delegata q̃ in ea maioz est vicarius. vnde ad vicariũ vt ad maiorem non potest appellari. q̃ not. perpetuo et cogita. Item facit ad questionem notarius deputat⁹ est ad scribendũ omnes sententias epi eps cõmittit vnã causã vicario suo vtrum notarius ille teneatur scribere sententiã istã sine salario Bal. in l. fi. C. vbi et apud quẽ tenet q̃ non. Item ad hoc vide glo. nota. z ibi domi. i. c. j. de ca. mo. in vj.

c ¶Id superiorẽ. et hoc est verũ etiã si esset cõtraria cõsuetudo vt in. c. nõ putamus. de consue. in. vj. z allega. ad bar. in. d. l. principimus. nisi ipse vicarius esset alicuius officialis vicarij⁹ vel nisi esset delegat⁹ ad specialez causã ℨm Joan. and. in. d. c. nõ putamus. q̃ hoc casu ad euz cuius esset vicarij⁹ esset appellandũ. c. cuz dilecti filij. de ap. vbi de hac materia. z ibi vide ad intellectũ huius. l. Sz pone q̃ quis est vicarius ordinarius z delegat⁹ eiusdẽ q̃o ab eius sentẽtia appellabit: z ad quẽ. vide Jo. an. in addi. spe. in ti. de offi. vic. in addi. q̃ incipit vidi dubitari. cũ quo transeũt Mododer. in. l. ij. in prin. de ỹ. obli. ↪Andre. Poma. d ¶Sed quero. vide glo. in cle. z si principalis. de rescri. z ibi per oẽs vide gl. in Jtium in. c. statutum. §. insuper. de rescri. lib. vj. vbi dicit q̃ delegatus ad vniuersitatẽ causarum dicitur ordinari⁹ vide ibi: consului Rauẽne primis diebus. vi ô. c. q̃ſi in pleriſq̃. ô offic. ordi. vbi videt casus cõtra istos ibi non erat vicarius generalis z tamẽ habet ordinariaz potestatem vt ibi allegani gl. ergo. ↪Andr. Pomate.

¶Vices ordinarij. Aide are. ofil. cxxxi. col. j. z alex. clxxxij. col. ij. vol. ij. vbi sequit hoc quod dicit Bart. hic quando consti tueretur i castro.

¶Alliquo castro. Adde que notat Bal. in. l. pe. ℨ. de appel.

Solent.

¶A decreto electionis nõ a nomine appellatur ad ꝓfidem licet ipse eum nominauerit vel de collegio fuerit. hoc dicit. ¶No. † quod ab actibus extraiudicialibus appellatur de quo dicam. j. titulo primo. l. finali. hic solum examinabo materiam ꝓsentis. §. ¶Opponitur quod appellatur a nominatione. vt. C. de appellationibus. l. si ad scribatum. z. C. de decurionibus. l. nominationum. dicit glos. ibi ponitur nominatio ꝓ electione. tu dic † quedam est nominatio que nullum ius tribuit nominato: nec contra eum sicut si quilibet extraneus diceret in consilio talis esset bonus rector vel per literas scriberet: tunc a tali nominatione non appellatur: vt hic: quedam est nominatio que tribuit ius licet non perfectum: quia forte debet confirmari a superiore: z tunc debet ab ista appellari. vt dicta. l. si ad scribatum. z. l. nominationum. coninncta. l. si quos. C. de decurioni. facit extra de electione. cap. cum dilectus. z quod ibi not. per Jnnocen. quedam est nominatio que tribuit perfectum ius sine superioris decreto. vt decretum decurionũ super eligendo syndico vel actore: z tunc ab illo debet appellari: vt hic an autem sufficiat decretum decurionum. dixi in. l. actor. ℨ. rem ratam ha. ¶Quero an s a decreto † ordinis puta ꝓcurum possit appellari ad rectorem ciuitatis. Respondeo de iure communi nõ: ratio est quia defensor ciuitatis non habet merum vel mixtũ imperium per ea que notaui in. l. ea que. §. magistratus. j. ad municipa. z in auc. de defenso. ciuita. §. ius iurandum. sed causa appellationis est mixti imperij: vt. C. de iud. anten. ad hec. quod etiam apparet: quia expeditur officio iudicis nobili: vt dixi. §. de appellationibus. l. j. in principio. z quia nõ transit in delegatum: vt. ℨ. titulo primo. l. j. et ideo appellatur ad ꝓsidem ꝓuincie vt hic: sed in ciuitatibus que habent merum et mixtum imperium est aduertendũ: ant eorum rectores eliguntur ab ipso ordine: z tunc cum ordo sit superior nõ poterit appellari ad rectorem cum sit inferior. vt. ℨ. de appel. l. j. §. si quis in appellatione. et ibi dixi. sed si ordo

¶Quero an. an a decreto ꝓcor posſit appellari ad rectorẽ ciuitatis. ad de q̃ no. Bar. in. l. vbi absunt. ℨ. titu. z curato. da. ab his z late p moder. z an appellatio sit meri vel mixti imperij. vide p moder. hic z glos. not. in. l. j. C. de pe iudi. z adde Bal. in. l. eos. C. de ap. dicit tamen Bal. in. l. si vt ꝓponis. la. j. in fi. C. q̃ſo et q̃ſi iudi. in pen. q. q̃ cassatio sentẽ. nõ est mixti imperij q̃ſ cassatur per viam nullitatis z

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

fic a quocūq; potest delegari fm eum.ꝛ dicit ibi Bal.in.l. cum post.C.de appellationibus.quod quia appellatio est migri imperij:ideo nō potest delegari nisi in casu huius.l.adde que babes in.l.imperium in.xxij.q.5. de iurisdi.om.iudi.

a ¶Jus presidis.Et sic vult hic Barto.q; ille qui est vicarius ecclesie in aliqua terra habet ius superioris pro hoc qō notat Bart.in.l.hostes.in.iiij.colū.5. a de ca.

✠Andre.Poma.

b ¶Biduū.de tempore dato ad appellandum quando currat ꝛc.vide plene Feli.in cap. quod ad consultationem.colū. iij. 4 in fine.ꝛ seq. vsq; ad finem.de re iudicata.

c ¶Tamen tenet. Que fieri non debent:facta tamen 1 valent.verum est 2 si lex vltra confirmet: alꝫ secus.l. 3 nō dubium.et ibi Bar.ꝛ etiam bal, in.vij. colūna . C. 4 de legi. idem Jnnocē.in.c. quo ad consultationem , de re iudic.limita b vt per Bald.in.l. predium.in.ij. colū.in versi.sed pone celebratus.C.ō c edi.acti.

p ¶Sub conditione.an sentētia lata sub conditione teneat.vīs de boc in dicta.l.cum iudex.ꝛ in.l.cum eorum.C.de senten. ꝛ in.l.conditionalis.5. de admini. tuto.ꝛ in.l.a diuo. ℌ.sub conditione. 2 5.de re iudica . an autem valeat sententia lata si actor probauerit est dubium. Vide bart. in.l . admonendi. ℣ 5.de iureiuran. et 3 per eum in.d.l.cū iudex.ꝛ in.l.prolata.C.de sen.ꝛ per Bart.in.l.ait pretor.5.ſi iudex.5.ō re iudica.et plene habetur per spec. in titu. de senten. prolata.ℌ.species. ver . quid si iudex ꝛ ibidem per Jo. andr.in addi. que incipit habeo que stionem solennem disputatam ꝛc.et in eodem titulo. ℌ.iustam. versicu. ecce iudex.ꝛ tetigit dominus Antonius.in.c. venerabilis.de excep. vide Lyn.ꝛ Bal.in.l.non dubium.C.de le.ꝛ Bal.in addi.spe.in titu.de senten.prola.in.ij.col.ꝛ Bart.ꝛ Bald.ꝛ Sali.in dicta.l.cum iudex, Bartol. ꝛ Ange.in.l.a diuo pio.5.in vendi.Bartol.ꝛ Ange.hic et vide specu.in titu.de execu.senten.5.in.xta.versicu.sed etiam.ꝛ in.5.species.versic.quid non eligeret rectorem:sed forte poneretur:in ciuitate ab aliquo rege principe vel maiore ciuitatis tunc ad ipsum rectorem appellaretur. habet enim ius presidis.a argu.huius.5.ꝛ quod not.C.de sententex peri.reci.l.ij.ꝛ eodem modo dico de his qui eliguntur ab aliquo collegio : quia non appellatur ad superiorem collegij.si vero habet merum ꝛ mixtum imperium tunc posset iudicare,tutius tamen fieret si denegayerit : vt.l.pretor.5.de iurisdictione omnium iudicum:sed cum causa appellationis delegari non possit : vt dixi cognoscet ipse vt bic.ꝛ melius faciet si iudicabit de consilio alterius argu.dicta.l.pretor.¶Item facit † quod canonicus factus episcopus possit iudicare de his que fecit cum alijs quando erat in capitulo. de quo per ber,extra de iureiuran.ci.sicut literis,ꝛ per Jnnoc. de offic.ordi.c.irrefragabili.ꝛ de concess.preben.c. pastoralis.

¶Jd quod fieri non debet si fiat factum tenet.

Sententia potest ferri sub conditione que coberet negotio.

Sententia quando est lata sub conditione an tempus currat a die existentis conditionis;an a die late sententie.

Tempus petende restitutionis quādo aliquis cōtraxit sub conditionem et sententia lata est sub condition:an currat a die late sententie vel existentis conditionis.

Biduum.

bTēpus appellationis interponēde currit a tempore sententie late etiam si sententia fuerit conditionalis.h.d.¶Nota quod digi in summario.¶Not. q; illud quod fieri non debet factū tamē tenet ſ qō apparet quia debet appellari. ¶Opponi.de.l.relegatorum.5.ad tempus.5.de interdi.ꝛ releg.Solutio illa concordat.¶Oppo.de.l.qui testamento. 5.de excu.tu.in principi.ꝛ.l.j.in principi.5.de feri.glos. non solnit sed dic vt solnam.j.proxi.cōtra. ¶Opponi.d.l.non dubium.C.de legi. quidam solnunt quod hoc de consuetudine tenet.Pet.soluit aliter teneatis sol.℣n.que ponitur in.c.que a iure communi extra de regu.iur.libro.vj.quod que non debent fieri facta tamen tenent quando lex vltra procedet.¶Opponi.de.l.cum iudex.C.de senten.ꝛ.5. de re iudi,l.a diuo pio.5.j.Solu.† quedam est condicio penitus remota vt si nauis ex asia venerit.ꝛ sic est extrinseca ꝛ sub illa sententia ferri non debet sed si est conditio coherens negotio vt si est probatum vel quod capiantur immobilia si nō reperiantur mobilia et sic intrinseca et tunc potest ferri sub conditione.ª ¶Venio † ad principi.magne glos.dicitur bic ꝙ currit tempus a die late sententie contra id quod nō est:nō potest tolli,vt.l.nam ꝛ si sub conditione.5.de iniusto rupt.testa,ꝛ.l.decem.5.de verbo.obliga.glo.soluit duobus modis ꝛ vna videtur contrariari alteri:et vna est ℣ valet sententia vt pura sed cōditio vitiatur:ſ nescio quid istud sit dicere cū actus legitimi qui conditionē non recipiunt si apponitur conditio in eis vitiatur actus non conditio vt.l.actus.j.de reg.iur.ꝛ.c.actus. extra de regu.iur.lib.vj.nō obst.5.impossibilis:quia ibi impossibilitas vitiatur.solu,aliter ℣ ꝙ bic non pendet sententia sed eius effectus vt in acceptilatione.vt.5.de dona.inter vir.ꝛ vgo.l.cum bic status.5.sine autem;sed ista nō videtur vera: quia ibi secundum verba non est conditionalis sed secundum effectum sic bic secundum verba et secundum effectum est conditionalis . Solu.glos. aliter qō tenet conditio ꝙ non possit agi actione indicati potest tamē ꝛ debet ante appellari.dic tu ꝙ quedam sunt que non sunt re nec spe et ista nō possunt tolli sed illud quod est spe licet non re bene pōt tolli:vt.l.sempronius attalus.5.de vsufruct.leg.vnde ista sententia que est in spe bene potest tolli . modo si debes mihi aliquid sub conditione obligatus es spe non re:nunquid tollere possim spem:certe sic: quia ꝛ donari potest:vt.l.spem.C.de don.Sed predictis multum ob.l.penulti.ſ.j,5. de excusa.tuto. vbi datus est tutor sub conditione a quo tempore incipit currere tempus excusationis. ꝛ dicit quod a tempore conditionis existentis non creationis: vt.l.non tantum.ſ,ſi sub conditione.5.de bonorū poss.contra tab.non video ꝙ aliter posset dici nisi ꝙ bic sit speciale propter autoritatem rei iudicate. ꝛ hoc videtur velle bic iurisc̄osul.¶Quero † quide in restitutione in integrum.pone:contrarij sub cōditione : sententia est lata sub conditione : an currat tempus ad petendum beneficium restitutionis in integ.a tempore existentis conditionis vel a tempore late sententie vel celebrati contractus:cogitabitis.

¶De pictione altera.

Quod in sententijs.

Tempus appellationis interponende est vniforme a quocūq; actu interponatur.hoc dicit.¶No.ꝙ dictio altera† est distributiua duorum tantū.contra.C.de fur.l.ancille.Solu.dicit gl.ibi ꝙ illud est notandū. q.d.improprie ibi ponitur cum regula sit contra. tu dic qō ibi dicitur de duobus tantum:scilicet cū altera sit penalis ꝛ altera perfecutoria,nā licet persecutorie sint due tamen ambe ab vna parte et pro vna ponuntur.¶Oppo.C.de tempo. appella.l.j. glos.non soluit.dic ꝙ ibi loquitur de tempore appellationis exercende.¶Quero vtrū vniformiter interponatur appellatio hoc est semper in scriptis vel semper sine scriptis.gl.dicit ꝛ bene ꝙ nō.dicā j.titu.l.j.ij.

¶Tempus appellandi ꝙ currat licet ex defectu contingente in personam litigatoris iudex adiri non possit:sed restituitur.

2 Appellari ꝙ possit die feriato.

3 Tempus appellandi ꝙ currat de mōcto ad momentum.

4 Tempus appellationis ꝙ non currat quādo per iudicem stat.

Consilium ꝙ quando stat per iudicem ꝙ appellans protestetur et appellet coram bonestis personis.

5 Judex est requirēdus in loco publico et in eo loco vbi consueuit ius reddere.

Dies.

Tempus appellationis interponende est vtile quo ad initium:cōtinuum quo ad processum,ſ bic dicit vel aliter. Tempus appellationis interponende currit a die sententie si est facultas adeundi iudicem a quo vel ad quem et tunc videtur esse facultas cum iudex in publico sedet ostendit.¶Querit † glo.quid si propter defectum superuenientem in persona litigatoris iudex non potest adiri dicit glo.quod currit tempus:sed restituitur:qō probatur.5.de in integ.re.ꝛ.l.fina.ꝛ quia bic loquit ſ solum de impedimēto ex parte iudicis. f

2 ¶Item † querit an possit appellari a die feriato s ꝛ dic ꝙ sic.per.l.j.C.de dilatio.ꝛ.l.miles.ſ.segagin ta.5.de adul.sed illa.l.C.de dila.mil facit.voluit allegare.l.j.C.de feri.vbi est casus. ¶Item † querit quomodo computetur istud tempus dicit glos.de mométo ad momentū.ad quod vide quod digi.5. de adulte.l.pater.ſ.j.¶Ultimo a no.ꝙ licet † qñ per iudicem stat tempus appellationis ipso iure non currat:vt bic tamen consulo b ꝙ bic protestetur et appellationem publice coram bonestis ps̄onis interponat:vt.5.de appel.l.cum quidam.ꝛ.C. de bis qui per me.iudi.non appel.l.prima. ¶Nota † etiam diligenter ꝙ quis non tenetur requirere iudicē c nisi in publico:hoc est in eo loco vbi ius reddere consueuit.vnde etiam si in domo propria consueuit reddere ius.tunc requirendus est ibi.de aliis temporibus appellationuꝫ dicam in.l.j.j.de ll.dimil.

¶Procurator in rem suam an teneatur iurare de calumnia.

In propria.

Propria causa dicit in qua cōmodū ꝛ incōmodum ad aliquem spectat in totum:sed ſ in partem pro parte dicitur ꝓpria.hoc dicit. ¶Ibi suo nomine idest adeo ꝙ ſ pariter damnum ab alio non est repetiturus.vel ſ lucrum alteri non est restituturus.ꝛ hoc innuunt sequentia.¶Opponi.5.ſi ex noxa.causa aga.l.ſi cum vno.glos.non soluit. dic ꝙ ibi ex necessitate litigat:ꝛ ideo tota causa dicitur sua illo respectu:ſ quo ad hunc.ſ.forte. habet tertiā diem pro parte socij.nam esse in iudicio alie no nomine dicitur multis modis:vt.5.de bis qui not.infa.l.furti.ſ.qui alieno .¶Opponitur.C.de appellationibus.aut.bodie.solu.vt in glos.¶Ultimo facit † ad questionem an procurator in rem suam debeat iurare de calumnia.de quo dic. vt.l. non solum.in princi.5.de procur.ꝛ.C.de iuramen. calumnie.l.ij.

¶Quando biduum detur ad appellandum : et quando triduum.

Tutores.

Tutores ꝛ defensores videntur esse in iudicio alieno nomine:ideo habent triduum ad appellandū.¶Opponitur ꝙ in defensorem fit executio:ꝛ.5.de procurator.l.plantius.ꝛ sic videtur propria causa.Sol. glosſ.tu dic ꝙ bic quando vt defensor intercedit si succūbit habetur perinde acſi recuperaturus esset a domino:quia non potest dicere victor se iniuste vicisse.argumen.5.de legatis.j.l. si seruus plurīū. ¶Opponitur ꝙ defensor interuenit nomine proprio quando venit animo nouandi.vt.l.solutionē. 5.de solu.Sol.gl.ꝙ bic non interuenit animo nouandi:et ideo † in ista materia distingue:aut quis est in iudicio suo nomine et ad suam vtilitatem ꝛ habet biduum.aut alieno nomine et ad alienā vtilitatem ꝛ habet triduū,aut alieno nomine sed ad suam vtilitatem.ꝛ tunc aut constat hoc in iudicio vt quia agit tanq̄ procurator in rem suā.5.idem si defendit animo nouandi vel vt procurator in rem suam:ꝛ tunc habet biduum vt.5.ꝓgi.ſ.ꝛ modo digi.aut hoc non apparet in iudicio qꝛ est vt simplex defensor:quia possibile est ꝙ habebit regressum ꝛ ꝙ non:ꝛ tunc habet triduum vt bic. aut est in iudicio suo nomine sed ad commodum alienuꝫ et tunc dicerem eodem modo : aut constat in iudicio aut non:vt.l.qui ex parte.ꝛ.l.qui seruum.5.de interroga.actio.et sic super hoc standum est actis primi iudicij:nec super hoc attendentur none probationes.

¶Jeres emphyteote si non soluit debitum canonē:an cadat a iure suo remissiue.

2 Procurator ſ est vere cōtumax an impediatur dominus appellare.

Non posse appellare ob contumaciā est pena mere contumacie.

Vera contumacia est delictum.

Si aduersus.

Jste est notabilis.ſ. No.ꝙ a tempore cōtumacie currit prescriptio.Not.quod contumacia procuratoris in non appellando nocet domino.

¶Opponitur ꝙ non procedat in absentem ante litem contestā.quia non potest ferri diffinitiua:vt.l. fina.5.illud.C.de tempo.appel.nec post lit.contest. quia tunc aut citatio peruenit ad notitiam:et non potest appellari:aut nō peruenit ad eius notitia:ꝛ tunc est sententia nulla ipso iure:nec est opus appellare.glossa respondet quod fuit citatus ad domum:nec citatio ad eum pervenit. d sed ſ peruenisset tunc esset vere contumax et non esset opus appellare:ergo citatus ad domum fuit bic et non peruenit ad eius notitiam : vt.l. ab eo.C.quomodo e et quando iudex.et.l.iiij.5.totius.5.de damno infec.digi ex.l.ex consensu.5.fina.5. de appellatio. dico ꝙ non auditur nisi ex iusta causa . que est iusta causa dic vt in glossa.¶Quero heres † emphytente non soluit debitum canonem:an cadat a iure suo.de bac.q.digi in.l.cum filius.5.in hac.5.de verborum obliga.et tetigi in l.ad diem.eodem titulo.ꝛ docto.in.l.ij.C.de iure emphy.vbi glo.dicit ꝛ ibi per Ly.in.xij.q.ꝛ per Dyn.extra de regu.iuris.c.ſi quis in ius.¶Quero circa secundam partem ꝓcurator † est citatus ꝛ est vere contumax:an impediatur dominus appellare ꝓpter contumaciam veram procuratoris.dic ꝙ quandoq; e ex cōtumacia procuratoris vis procedere contra domi num secundum solitum ordinem iudiciorum : et tunc bene potest facere:vt.l.eum qui res.C.de procura.ꝛ.C.de digni.l.quoties.lib.xij.quandoq; vis extra ordinem dominum punire propter contumaciam procuratoris:et tunc non nocet domino si illud non respicit ordinem iudicij:vt.l.prima.5. ſi ꝓcurator.5.ſi quis ius dicen. non obtem.modo ad propositum propter contumaciam procuratoris potest procedi ad diffinitiuam sententiam . Item tacendo per triduum olim.bodie per.ꝙ dies perditur ius appellandi.ꝛ hoc est ex ordine iudiciorū ideo taciturnitas ſ iudicat domino : vt bic sed esse vere contumax est delictum: et non posse appellare propter contumaciam.istud est mera pena contumacie:ideo domino non nocet.ꝙ sit pena mera contumacie est text.in.l.contumacia.5.de re iudic. et hoc determinat Jnnocen.in capit.primo.extra vt lit.non contesta.preterea vt dictum est vera contumacia est delictum : sed hoc ꝙ delinquat nunc videtur mandatum nisi ſ specialiter injungatur : vt l.j.5.ſi procurator.5.ſi quis ius dic.non obtempe. et.l.ſi procurator.5.de condict.indebi.ꝛ de bis que in fraudē credito.l.ſi pater.ideo talis contumacia non preiudicat domino : sed non appellare potest non esse delictum:quia forte expedit domino non appellare:ꝛ ideo forte non appellando facit secundum mandatum ꝛ sic domino preiudicat.sed ſi constaret ꝙ fraudulenter colludendo omiserit appellationem dominus potest appellare.argumē.5.de dolo.l.cum te.ꝛ.l.eleganter.5.penulti.idem forte si euidenter appareat ex eisdem actis.ꝙ procurator debuit appellare ꝛ non appellauit.et sic euidenter deliquit : et tunc audietur dominus appellans et hoc est quod bic dicit text.difficile est quod bic audiatur.q.d.quandoq; auditur ſ collusio vel gratia interuenerit euidens.facit.C.de pena iudi.qui male iudicauit.l.fin.quod digi in dicta.l.j.5.ſi procurator.5.ſi quis ius dicenti non obtemp.idem ſ procurator non est soluendo vel ex legitima causa fuit absens:vt bic dicit glos.et.C.de appellationibus.aut.bodie.

¶An procurator ad agendum possit appellare ꝛ prosequi.

Si procuratorio nomine.

Videtur velle ista lex quod procurator datus ad agendum possit appellare ꝛ psequi.† Contra.l.inuitus.C.de procuratoribus. cum sua glos. solu.dicunt quidā ꝙ procurator nō tenetur psequi potest tamē ſ vult:vt bic.gl.melius dicit.C.de ap. l.ſi actor.ꝛ dicit ꝙ procurator potest prosequi nō vt procurator sed vt quilibet. Ad banc.l. respondet intelligendo bic ꝙ non fuit prosecutus vt procurator sed vt coniuncta persona. vel aliter ꝛ melius ibi loquitur de procuratore speciali cuius mandatum per sententiam finitur.ideo non potest prosequi.bic in generali procuratore cuius mandatuꝫ

¶Dic ꝙ qñq; ad de bar.in.l.ſi.5.de in integ.re.ꝛ in.l. iij.5.ſi pcu.5.ſi quis ius di.nō obtē.dicit tū Jnno.in c.j.in fin.vt lit.nō cōtest.ꝙ licet dīs possit appellare potest solum in dies a die late sentētie nō a die sciētie ex quo causa p tractata est per.pcu.ꝛ per istū text.ꝛ ij.q.vj.5.biduum. 5.ſi aduersus.nec ob.l.qūo ꝛ qñ inst. 5.alleg.sc̄z.l.ab eo qꝛ ibi cā fuit pertractata cum dño vnde dicit tunc ſ 3 contumacē presumptū dīm ꝛ nō verū ſ fertur sententia nō trāſit in rē iudi.nisi post.ꝙ dies a die sciētie in quo sciuit sententiā 3 se latā quod tenementi : qꝛ ibi oēs doct.sequūtur.qd in casib9 in quib9 cōsensus nō audit appellās an ſ cōfessus sit procurator preiudicabit dño quo ad appellationē.d.ant.dicit ꝙ nō in.d.c.j.ꝙ videtur ibi sequi do. Joan.ꝛ digi post Bar.in.l. certū.5. sed an ipsos.5.de confes.ꝛ vide text. no.in.l.nec̄s.ꝛ ibi Bar.5.de fideicō. lib.ꝛ Bald.in.d.l. ab eo . in.ij.colū. quō ꝛ qñ iud.dan do intellectum ad hunc singu.ℌ.rit ſ procurator amisit causam ꝛ scienter nō appellauit an dīs reuertēs et 3 intelligēs post de cē dies posit appellare . vide ibi no.ꝛ p eū3 in aut. bodie.C. de app. vbi tz 3 Bar.ꝛ sequitur glo.bic.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

durat de hoc videbitis.ſ.an per aliꝰ cauſa appellationis.l.ſi.

¶ Qualiter fideiuſſor debeat appellare ⁊ ſibi cõtrarius non audiatur.

Sed ſi alius. Nota practicam.ſi fideiuſſor vult appellare dicit q̃ ſuo nomine ⁊ pro ſuo intereſſe non nomine illius. ¶ Item not.q̃ tota die allegatur hic q̃ quis ſibi contrarius repellitur. ratio q̃ hic eſt cõtrarietas circa idem.facit quod dixi.ſ.de excep. l.nemo.⁊ modum pronuntiandi circa hoc dixi.ſ. de appel.l.a ſententia.

Si pro eo. Op.de.l.non tãtũ.ſ.de ap. duplex eſt ſol.vna eſt q̃ hic in neceſſaria perſona.ibi in alia que non eſt ita cõiuncta credo q̃ ſecunda opi.glo.quã non tenet gl. ſit vera:q̃ in.l.non tantũ.fecit nomine illius nõ dicit ſuo nomine licet ad ſuam vtilitatẽ.⁊ ideo putarem q̃ infra biduum appellaret ſi ad ſuam vtilitatem.ſed ſi vt quilibet infra triduũ ⁊ qui appellat p ſuo intereſſe non appellat nomine alterius: vt.ſ. proxi.ſ.ſed ſi alius.

¶ A relatione principis appellatur quando in relatione fuit deceptus.nu.1.

Si ſententia viſa litis contestatione ⁊ alia:an ex hoc probetur litis contestatio.

Iudex an poſſit recuſari poſtita ſatisdatione.

Illud videamus. Op.ſ.e. l.j.in prin.ſo.vt glo.q̃ non appellatur ab ipſis literis ſed ab ipſa ſententia. ¶ Op.ſ.de ap. l.j.ſ.j.ſol.eodẽ modo.vel aliter hoc non ſoluitur. dic vt dictis.ll.Sed op.q̃ literis non appellat: vt.l.j.ſ.j.in fin.ſ.de ap.Solu.hic loquitur de reclamatione non de appellatione:vt.l.in fi.C.de rela. vel aliter † a relatione appellatur:quia reſcriptus principis parat plenum prẽiudiciũ quando remiſſio fit de voluntate partium vel ſpũdis : vt.l.apud pr̃ſidem.ſ.de ap.⁊ de hoc dixi plene in.d.l.ſ.queſtum.et hoc inducebam † ad queſtionem[a] in ſentẽtia ponitur coram nobis lit.conteſt.ꝛc.⁊ omnia ponit in ſententia:an illa ſententia probet lit.conteſta.⁊ dico q̃ ſi ſententia lata fuit partibus volentibus ⁊ pr̃ſentibus ⁊ non contradicentibus ſententia.pbat lit.conteſta.⁊ alia acta pceſſiſſe.argumen. huius.l.ꝛ.l.ij.C.de rela.ita ſi fuit pr̃ſens tempore ſententie et non reclamauit:tunc pbat acta pceſſiſſe illam ſententiam.⁊ dic vt per Innoc.extra de offi.deleg.c.cum in iure.⁊ per Ly.in auſ.ſi quis in aliquo.C.de eden.⁊.l.emancipatione.C.de fide, inſtrumen.hoc intelligeſ q̃ non poteſt a relatione appellari niſi in ipſa relatione fuerit deceptus:vt ſ.de ap.l.j.ſ.j. ¶ Ultimo † dicit glo.barg.q̃ poſt ſatiſdationem non poteſt obijci literis.in contrarium eſt caſus.C.de lit.conteſta.auſ.offeratur:vbi poſt preſtitam ſatiſdationem recuſat iudicem. facit quod dixi in.l.quidam conſulebat.ſ.de re iudi. ⁊ iſtam queſtionem tangit Ly.in.l.fin.circa finem. C.de ſponſa.

¶ De appellationibus recipiendis. Rubrica.

Non ſolent. Vide gl. que incipit infra biduũ.⁊ prima opi.eſt vera d q̃ oꝫ habere ratus infra illud tpſ:infra q̃ poteſt appellatio interponi:vt.d.l.bonoꝝ.q̃ tenent Dy.⁊ ſpec.tit.de ap.ſ.j.verſic.pozro. Item not.in glo. ¶ Op.inſti.de ſatiſda.ſ.fin.Solu.vere fideiubet:ſed nõ videtur itercedere vt iuuetur velleiano. ſic.ſ.de pcu.l.feminas.ſimile in minore in caſu in quo poteſt alium defendere:vt.C.de pcu.l.exigendi.quod no.ad multa.

¶ Delegans q̃ poſſit revocare ſententiã interlocutoriam ſine appellatione licet ſit diffinitiua in illa incidenti.

Appellari ab interlocutoria non poteſt niſi q̃ñ p appellationem a diffinitiua nõ poteſt eſſe conſultum:vel p reſtitutionẽ in integrum appellanti vel nulla diffinitiua ſperatur.

Ratio quare a ſententia lata in momentanea poſſeſſione non appellatur eſt q̃ parit modicum prẽiudicium.

Quando ſententia lata in momentanea poſſeſſione pareret magnum prẽiudiciũ ad quod niſi per appellationem poſſet reparari: tunc ab ea poteſt appellari.

Appellari q̃ nõ poſſit in poſſeſſorio adipiſcende nec in poſſeſſorio recuperande poſſeſſionis.

A ſententia lata in momẽtanea poſſeſſione quando dedo actor ſuccubuit:quia aliud remediũ non hꝫ niſi poſſeſſorium:vel reus ⁊ nullũ hꝫ remedium niſi retentionis poteſt tunc appellari.

In cauſis ſummarijs appellatur quãdo adeſt maxima leſio.

Appellatio ab interlocutoria nõ tollit effectũ ſententie niſi ſequuta victoria.

Executor a cuius executione appellatur licet egecutio per appellationem ſuſpendatur:tamen poterit rem ſuper qua facta eſt executio ſi eſt mobilis ſequeſtrari facere: et ſi eſt immobilis eius fructus.

Appellatio interpoſita in cauſa momẽtanee poſſeſſionis non tollit ſententiam:ſed iudex eam exequitur ſalua queſtione ꝓprietatis recepta promiſſione q̃ res erit ſalua.

Intelligit predicta procedere quando cauſa proprietatis faciliter agitari poteſt alias res remanebit apud reum donec appellatio fuerit terminata.

De iure canonico a ſententia lata in cauſa momẽtanee poſſeſſionis appellatur.

Appellatio ab interlocutoria eſt ius quo propter grauamen illatum a minore iudice quod per appellationem ab actu ſequente nõ poteſt retractari ſeu reſtaurari:iudex ſuperior ꝓuocatur ⁊ inuentũ victorie tota cauſa deuoluitur:⁊ reprobat diffinitionẽ Poſti.

Appellari a citatione q̃ñ quis poſſit.

A ſententia lata ſup competentia vel incõpetentia iudicis poteſt appellari.

Quando pſona grauatur ad aliq̃d factũ coherẽs perſone poteſt appellari.

A ſententia lata ſuper legitimatione perſonarum: an poſſit appellari : vbi quod circa procuratorem ſic:in tutore diſtinguit : in principali perſona non.

A ſententia lata ad vlteriora eſſe vel non eſſe,pcedendum q̃ñ poſſit appellari.

A ſententia lata ſup exceptione dilatoria q̃ poſſit appellari ⁊ quãdo non.

A miſſione in poſſeſſionem ex primo decreto non appellatur niſi acquireretur miſſio in poſſeſſionẽ ius acquirendi fructus:q̃ tunc appellatur:⁊ quãdo hoc ſit ibi.

Reus veniens poſt interpoſitum primũ decretum ⁊allegans aliquam cauſam ꝓpter quam nõ tenetur expenſas reſarcire ⁊ iudex ꝓnuntiat ipſum nõ audiẽdum niſi refectis expenſis poteſt ab hac pronuntia appellare.

Pars que non admiſit miſſum in poſſeſſionẽ ex primo decreto ſi condemnatur ad intereſſe poteſt appellare.

Appellari a ſecundo decreto q̃ poſſit niſi ſit prolatum contra latitantem.

A nimis breui dilatione data non poteſt appellari.

Si iudex denegat ſecundam dilationem poteſt appellari ſi facultas probationis deperiret:quia teſtes eſſent ſenes valitudinarij ꝛc. vel immineret caſus inſtantis periculi in perſona teſtium: alias non.

Conſilium q̃ quando appellatur a denegatione ſecunde dilationis cauſa grauaminis exprimatur ⁊ quod etiam deducatur quando petitur ſecunda dilatio.

Quando datur nimis magna dilatio:vel ſecunda cum non debeat dari q̃ñ poſſit appellari.

Si iudex admittit probationes quas non debet an poſſit

¶ Dicit gloſſ.ad hãc glo.adde ſali. in.l.ſi quenerit.ſ. de iurisdi.om.iu.

¶ Non ſolẽt. De ratione huius.l. vide bal.in.l.alienã.C.de procur et circa glo.bar.hic vide Bal.in rubr. C.de ap.et q̃ hic dr̃ bar.tenet idẽ Archi.ſſ.q.j.non ſolent.ſup gloſ.in vbo poſſunt. vbi alle.iſtũ teꝛ.⁊.d.l. bono.ꝛ.cõpoſtel. in.c.ſtatuimus.de elec.in gl.ſi inver. ſunt et alij vbi dicit archi.q̃ amicꝰ poteſt appellare. ſed bar.in.d.l.alienã.C.de pcu.tenet q̃ inuetur velleia no.⁊ ſic eſt Ioãnis ⁊ q̃ ſolet dici q̃ nõ audiunt appellantes niſi quorũ intereſt. fallit niſi Ĵ aliquos effet pcel ſum Ĵ iuris diſpoſitionem ita dicit bal.in.l.ſi.C.de fideicõmiſſ.libe.⁊ regulariter an ille cuius nõ intereſt poſſit appellare. vide moder. in.l. pe.ſ.tit.j.in ſi.per bal. in auſ.bodie C.de appel.

Andre.Poma.

¶ Opinio eſt vera. vide alex.cõſil. cxxxv.in.ij.vol.in vſi.⁊ hoc magis. ⁊ old.cxxx.ppe finẽ.⁊ alex.ci.col.j. vol.ij. vbi loquit in fratre q appellauerat p alio fratre.et ſoci.gly.col. iij.⁊ ſeq.

Ante ſententiam.de materia huius.l.vide Bal.in.l.ij.C.de epi.audi. qui multis contrariatur dictis Bar.hic.

¶ Vnus articulus.Sed dum iſta gloſ.hic vult q̃ ſi committitur vnus articulus tantũ delegato qui ſuper eo pronũtiauit q̃ a tali pronuntiatione appelleꝰ tanq̃ a diffinitiua hoc reprobat Bal.in.l.ante ſententiã. in.iiij.col.C. quo.

Andr. Pomate.

¶ Et hoc tenet.vi de Aud.ro.in cõſi. cccxx.an poſſit ap pellari a ſententia lata i poſſeſſorio.

¶ Doctrinaꝫ.ſed adde q̃ Bart.in l.ante.C.quoꝰ. ap. tenet q̃ ab interlocutoria deciden te totum negotiũ poſſit appel.

¶ Quero. Iſtud voluit Bal.in dicta.l.j.ego tetigi i ca.primo.de cauſa poſſeſſ.ſalice.tamẽ in.d.l.j.tenet contrarium. Andre. barba.

¶ Quero. Vide Bald.in.l.ij.ad finem.C.de epiſco. audien.vide gloſ. i expreſſam.et not. ij.queſtione. vj. ſi quis auſus ⁊ nota per Ang.in cõſilio.ix.incipiente caſus eſt ꝓnuntiaꝫ fuit.vbi tenet quod licet nõ poſſit appellari a ſententia diffinitiua lata ĩ poſſeſſorio tamẽ poteſt appellari a qualibet interlocutoria lata in dicto poſſeſſorio ante dictã diffinitiuaꝫ.ratio eſt q̃ grauamen illatũ per dictã interlocutoriaꝫ non eſt reparabile ab ea. q̃ eſt nota.ꝛ hoc voluit Innocen. ꝓ̃m eum in capitulo ſignificauerũt. in verſiculo appellaſſet.de teſtib. et iſtis adde Jacob. but in.l.ante ſententiã.C.quo. ap. Et quid ſi egi petitorio ⁊ poſſeſſorio ſimul ⁊ ſuccubui ⁊ appellaui:an pendente appellatione poterit fieri exequtio . vide Huidonẽde ſuza.in dicta.l.j.ſi de momẽ. poſſ.qui tenet q̃ñ non ⁊ Bald.ibi in ſij.colũ.⁊ ad Bart. hic vide que ſcripſi poſt alle.moder. d inſtitu.de actio.ſ. quadru.⁊ dicit no. Bal.in.l.conſentaneum.in prin.iiij.

col.in verſi.quero nunquid a tali miſſione in poſſeſſionem.C.quomodo ⁊ quando iudex.q̃ etiam in poſſeſſorio appellatur ſi appellandi ratio ſit in promptu q̃ reputat no.⁊ dicit etiã Bal.in.l. poſt ſententiã.in.ij.colũ. C.de ſen.q̃ ſi huic appellationi fuit delatũ poteſt obtinere appellans et ibi eum videas ⁊ pro limitatione eorũ que hic dicuntur. vide oino Bal. in dicta.l.j.C.ſi de mo.poſſ.

¶ Adde quod ab interlocutoria lata ſup poſſeſſorio poſſit appellari non a mero poſſeſſorio.Bal. conſil. lxxxiij.j.lib. et an poſſit appellari a mero et a mixto poſſeſſorio vide eũdem Bald.cõſilio cccl.xxx.iij.lib.

¶ C.i.contrariuꝫ tenet Bald.in.d.l. j.in.j.colũ.et vide Bal.in.l.cum clericis.ad finem.C. de epi.⁊ cle.

¶ Sit diffinitiua. ſententia lata in cauſa poſſeſſiõis eſt diffinitiua.vide perAlboder.in rubrica de re iudic. Bar.⁊ Bald.in.l. poſt ſentẽtiam.C. de ſenten.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶De iure canonico.de iure canonico pōt appellari a snia possessionis vide per moder.in l.ſi.ſ.ſi iuſſus.de ap.ꝛ quod dixi l.l.j.C.ſi de mo.poſ. poſt Barto.et an appellatio a poſſeſſorio requirat expreſſionem cauſe. adde Bal.in.l.j.in.ij.col.C.ſi de momē.poſſeſſ. ¶De iſta materia appellatio ab interlocutoria qd ſit ꝛ de eius effectu vide bart.in.l.ait prætor.ſ. permittit. de minoribus.et in.l.inutile.eo ti.ꝛ in.l.emilius.in fi.eo.tit.et bal.in.l.cum clericis.de epiſ.ꝛ cleri. ꝛ qñ videtur renūtiare appellatiōi vide in.l.ad ſo.C. de re iudi.ſpec.in titu.de appel.ſ.in quibus.

b ¶Appellare a citatione.adde bal.in.l.ij.C.ō epi.audi.adde no.Jnn.in.c.preſenti.de reſcri.ꝛ p aliquos ī l.arbitrio.ſ.q ſatiſda.cog.et adde qō bart.in extrauag.ad reprimendū.in ver.p edicta dicit q ſi iudex ciuilis hodie citet p edicta extra ca ſus poſitos ī cle.j.de iudi.qō dicit partē grauare: et poteſt appellari: ſed imo.tenet contrariū in.l.iiij.ſ. ꝓtoꝛ.ſ.de dā.infec. vbi dixi poſt bar. facit q no.bar.in l.j.aſ.ij.C. de requi.reis et quis poſſit citare per edicta.vide p bal. in.l.ij.C. quomodo et quando iud. b ꝛ de hac citatione vide in aut.ſi vero de crimine.de falſis.in aut.qui ſemel quomodo ꝛ c qñ iudex.ꝛ qd de abſolutoria ab obſeruatione iudicij an ab ea poſſit appellari.vide bart. in.l.titia.ſ.de acu.ꝛ an a citatiōe omiſſa poſſit appellari.vide Bal. q̄ ſic.in.l.ab executore.circa.ij.col.C.quorum ap.

¶Adde an liceat appellare a nuntio citante.Bal.conſi.cccxxviij.

c d ¶Opi.Jnno.vide imo.in.l.recuſare.ſ.ſi qui in alio.ad trebel. ¶Non tenet fre.adde ad hoc bene facit tex.in.c.ſi duob⁹.de ap.q̄ no.per Hoſt.ꝛ doc.in.c.cū ordinē.de reſcript.ꝛ ad materiā vide omnino Jmol. poſt do.anto.in.c.ſup literis.de ꝓſcrip.ꝛ ibi dixit do.Ant.q̄ vbi except. iuriſdi.eſt notoria q̄ nō tenetur qs cōparere p ea q̄ habētur in.o.cle.paſtoralis.de re iudi.ſed Jmo.ibi tz Joā: q̄ notoriū nō releuat ab onere p onēdi: vt dixi in.l.ciues.C.de ap.ꝛ rīdet ad.o.cle.paſtoralis.q̄ ibi releuatur eo.q̄ nō poterat ſine periculo ꝓponi: q̄ citabat quis ad locuꝫ notorie non tutū: ſecus qñ ad locum tutū.C.accedens.cl.ij.vt lit.nō conteſta.ꝛ vide glo.in.o.c.ſuper literis.in ver.niſi forſan.ꝛ ad predicta vide bal.ꝛ ang.in.l.vt perfectius.in pe.co.C.de an.exce.

e ¶Notaꝫ iudici.an exceptus clericus teneatur cōparere.Pau.de leaza. in cle.j.de excel prela.dicit q̄ tenet cōparere ad allegandū priuilegium: alꝫ tenetur ſnia ordinarij.de priui.c.cū ſpona.in.vj.qō eſt verū ſm eum niſi exemptio eſſet notoria.de hoc.ij.q.vj.ſi epiſcop⁹.ꝛ de accu.c.ventes ex quo infert Pet.de ancha.in.o.cle.j.q̄ clericus citatus a ſeculari non tenetur comparere ex quo eius exemptio eſt cozpori iuris inclusa:ꝛ per conſequens notoria:vt in cle.nullus iudi.de foro compe.ꝛ facit qō nota. capiendo poſſeſſionem:ꝛ ſic in illa executione erat magis queſtio poſſeſſoris q̄ peticōris ī iſta quidez equa ſunt iuri conſona.de iure ¶canonico ª non eſt dubium qō in cauſa momētanee poſſeſſionis pōt appellari.item habet vim ap.ab interlocutoria in hoc qō quādo appellaꝫ dz inſeri cauſa.ita videtur tenere Jo.an.in.c.paſtoralis.extra de offic.deleg.

¶Rideo ꝫ ad materiā.l.ꝛ primo quero qd eſt ap. ab interlocutoria.Hoſt.in.c.vt debit⁹.extra de ap. in cōmento qō ponit in ſumma diffinit fic.appellatio ab interlocutoria eſt ab audiētia minoris in dicis ad ſuperiorem propter grauamē illatum vel cōminatum.puocatio facta.iſta enim nō eſt bona diffinitio.nam diffinit actū appellandi non ipſam appellationem:vt dixi.ſ.de ap.l.j.reprehendendo diffinitionē appellationis.preterea ſi inferior gra uat me deneg.ando mihi ius vado ad ſuperiorem vt eum cogat q̄ reddat mihi ius:vt in aut.vt dif. ind.ſ.ſi vero.colla.ij.ꝛ tū non eſt appellatio:vt.C. vt lite pen.l.j.ꝛ in aut.de man.prin.ſ.ꝛ nō permitt tere.preterea illud qō dicit pe grauamine cōmina to licet tangat p glo.C.de ap.l.ſi quis ꝓuocatione dz intelligi qñ cōminaꝫ tale qd q̄ p appellationez a diffinitiua vel ab ipſo actu nō poſſet reparari vt in caſu huius.l.ſecus ſi cōminaretur ſe daturū interlocutoriā contra eū tunc enim poſſet ab ipſa interlocutoriā appellari ſi ei⁹ eſſet natura nō ab ipſa cōminatione.arg.o.l.j.ſ.queſitum.ſ.de ap.dic ergo q̄ appellatio ab interlocutoua eſt ius quo propter grauamē illatū a minore iudice qō p app.ab actu ſequenti non pōt reſtaurari ſeu retractari inde ſuperior ꝓ ocaꝫ ꝛ in euētu victorie tota cauſa deuoluit.q̄ ſit ius declaratur.ſ.de a.p.l.j.qō autē dixi in euentum victorie cauſa deuoluitur.per hoc differt a diffinitiua q̄ ſtatim deuoluitur:vt.ſ.dixi ꝛ.j.dicā probatur.de ap.c.nō ſolū lib.vj. ¶Scōo principaliter querit a quib⁹ interlocutoris poſſit appellari.ꝛ hoc per oēs ꝓtes iudicij ꝓſequamur. primo ¶an liceat appellare a citatione ᵇ cano.dicunt q̄ ſic ſiue quis grauet in citatione:q̄ aſſignetur terminus breuis:vt extra de dila.c.j.ſiue citet ad locū ſuſpectū:vt extra de ap.c.ex parte. in tātū q̄ ſm Jnnoc.non eſt neceſſe q̄ pars perueniat ad iudicē ꝛ locum totum aſſignari petat:licet ¶Poſti. contra.ſed Jo.an.tenet oꝑi.Jnn.ᶜ in.o.ex parte. ꝛ eadē ratione videtur idem vbicūq̄ quis per citationem grauatur ſiue ꝓpter defectū iuriſdictionis eius qui citat ſiue ꝓpter priuilegiū perſone citate ſiue ratione rei ſup qua litigatur ſi neceſſ.arg.extra de dila.c.ij.ꝛ qō ibi no.per Jnno.ſed de iure ciuili puto q̄ ſiquidem ad locum ſuſpectū citetur quis citatione realiꝫ q̄ perſonaliter ór q̄ tunc poſſit appellari:q̄ tale grauamē nō poteſt reparari per ap

d ¶Non tenet fre.adde ad hoc bene facit tex.in.c.ſi duob⁹.de ap.q̄ no.per Hoſt.ꝛ doc.in.c.cū ordinē.de reſcript.ꝛ ad materiā vide omnino Jmol. poſt do.anto.in.c.ſup literis.de ꝓſcrip.ꝛ ibi dixit do.Ant.q̄ vbi except. iuriſdi.eſt notoria q̄ nō tenetur qs cōparere p ea q̄ habētur in.o.cle.paſtoralis.de re iudi.ſed Jmo.ibi tz Joā: q̄ notoriū nō releuat ab onere p onēdi: vt dixi in.l.ciues.C.de ap.ꝛ rīdet ad.o.cle.paſtoralis.q̄ ibi releuatur eo.q̄ nō poterat ſine periculo ꝓponi: q̄ citabat quis ad locuꝫ notorie non tutū: ſecus qñ ad locum tutū.C.accedens.cl.ij.vt lit.nō conteſta.ꝛ vide glo.in.o.c.ſuper literis.in ver.niſi forſan.ꝛ ad predicta vide bal.ꝛ ang.in.l.vt perfectius.in pe.co.C.de an.exce.

e ¶Notaꝫ iudici.an exceptus clericus teneatur cōparere.Pau.de leaza. in cle.j.de excel prela.dicit q̄ tenet cōparere ad allegandū priuilegium: alꝫ tenetur ſnia ordinarij.de priui.c.cū ſpona.in.vj.qō eſt verū ſm eum niſi exemptio eſſet notoria.de hoc.ij.q.vj.ſi epiſcop⁹.ꝛ de accu.c.ventes ex quo infert Pet.de ancha.in.o.cle.j.q̄ clericus citatus a ſeculari non tenetur comparere ex quo eius exemptio eſt cozpori iuris inclusa:ꝛ per conſequens notoria:vt in cle.nullus iudi.de foro compe.ꝛ facit qō nota. pellatione a diffinitiua.ar.huiꝰ.l.Si vero citet citatione verbali tunc ſiquidē in citatione expriміt aliqd ꝓpter qō appareat manifeſte q̄ non tenetur ire ᵇ ꝛ certum eſt q̄ citatio nulla eſt:vt.l.ſi cū dies. ſ.pe.ſ.de arbi.ꝛ no.in.l.ij.ſ.ſi quis in ius vo.non ie.plene per Jnno.in.o.c.ij.de dila.ſi vero in citatione nō expriмatur aliquid tale tunc ſi quidez eſt notaꝫ iudici ᶜ q̄ citatus ire non tenetur citatio eſt ipſo iure nulla.vt not.in.l.queſitum.ſ.de re iudic. ꝓbatur extra de re iudi.c.paſtoralis.in cle. Si vo iudici nō eſt notū tunc citatio valet:vt.o.l.ij.ſi qs. in ius vo.non ie.ꝛ de iudi.l.ſi quis ex aliena.ꝛ neu tro dictorū caſuum appellare pōt de iure ciuili.tū ꝓpter regulā que eſt q̄ ante ſniam non pōt appellari:vt.C.quo.ap.non reci.l.ante ſnie.ꝛ de epi.audien.l.ij.ꝛ de iudi.l.apertiſſimi.tum q̄ tale grauamen pōt reparari p appellationē a diffinitiua vel ab alio actu qui ſequit poſt citationē ſi talis eſt a quo poſſit appellari:ergo a citatione non appellatur:vt.l.j.ſ.queſtum.ſ.de app.qō dico q̄ pōt appellari a diffinitiua q̄ ſequit nō eſt dubiū ab interlocutoria pone epēplum puta ꝓpter cōtumaciā bona annotātur vel ponitur in banno:q̄ annotatio ſeu bannū non tollitur per cōdēnationē que ſequeret ſuper delicto:vt.l.j.ſ.de req.re.ab iſto banno ſeu annotatione poterit appellari:vt.C.ſi pen. ap.mozs inter.l.ij.ſm vnum intellectū: verūtamē q̄.ll.dicunt q̄ tales citati ſi habuerūt inſtā cauſaz non cōparendi reſtituūtur nō aduerſus citationē q̄ hoc nulla.l.cauetur ſed aduerſus ſniam vel actū aliū qui emanauit vigore illius citationis:vt.ſ.de ꝓ integ.reſti.l.ſi.ꝛ de re iudi.l.q̄ſitū. ¶Scōo queꝛo q̄ poſt citationē diſputatur de perſona iudicis an a ꝓnūtiatione qua quis ꝓnūtiat ſe iudicem eſſe vel non eſſe pars poſſit appellare de iure canonico nō eſt dubiū q̄ pōt appellare per regulaz generalē:q̄ pōt appellari a quolibet grauamine de iure ciuili glo.dicit q̄ pōt.vt not.C.ne ſi.ꝓo pat. auf.habita in pe.glo.qō puto verū.ᶠnā ſi ꝓnūtiat ſe nō eſſe iudicē poſt interlocutoriā iſtam non ſperatur alia.ergo pōt appellari.vt dictuz eſt.aut ꝓnunciat ſe iudicē cū nō ſit.ꝛ tunc tale grauamē nō pōt reparari p appellationē a diffinitiua.nam iſta vexatio q̄ cogatur coraꝫ nō ſuo iudice litigare: nō pōt tolli ſicut nec tortura:vt hac.l.naz executio talis ꝓnūtiationis fit coercēdo perſonā vt.ſ.ō of. eiꝰ cui man.eſt iuriſ.l.j.ꝛ.l.cōſentaneū.C.qūo ꝛ qñ iudex.ergo ꝛc.ꝛ eadē ratōne idē dico vbicūq̄ perſona grauaꝫ ad aliq̄ factum, coherēs pſone.hoc eſt niſi ſit nullo appellatiōis remedio poterit tolli:vt l.in bello.ſ.facte.j.de capti.et poſtli.reuer.ſecus ſi eſſet factū nō coherēs pſone vt reſtituere poſſeſſionē:vt.ſ.ō.digi.ꝛ hoc facit ad multa q̄.j.dicentur ꝓ

f

terea qui

terea qui negat iudicem eſſe aliquem: diffinitiuā ſententiam dicere nulla:non autē appellare:et ſic ſtante q̄ non ſit iudex non poteſt ſequi ſnia que ſit
15 ſnia vera. ¶Tertio quero ſ q̄: poſt legitimā ꝓnām iudicis conſueuit q̄ri de ꝓnis litigantiū.q̄ro an a ꝓnūtiatione q̄ pars habeat legitimā ꝓsonā ſtādi in iudicio vel nō poſſit appellari.de iure canonico nō eſt dubiū.ſz de iure ciuili examinemus primo in ꝓcuratore ſiquidē ꝓnūtiaꝫ nō eſſe ꝓcuratorē poteſt procu.appellare:q̄ cū eo non ſperatur alia diffinitiua.Si vero ꝓnūtiaꝫ ꝓcura.ad uerſarius ſi grauatur poteſt appellare.q̄ex hac ꝓnuntiatione nō efficit ꝓcu.nec acta cū eo ꝓindicarent dño:vt.l.cū nō inſto.ſ.de collu.dete.ꝛ not.in vlti.q.C.de fur.l.falſus.ideo ſi procederet ꝛ vinceret aduerſarius nō ꝓdeſſet:nec ꝓ appellatione a diffinitiua.iſtud grauamen pōt reuocari ſicut dicimus.ſ.q̄ſi nō idoneus fideiuſſor appro bat.vt.l.ſi ab arbitro.ſ.qui ſatiſda.cog.ꝛ.ſ.tit.ij. l.ſi.Sed in tutore ſi iudex ꝓnuntiat eum non eſſe legitimū tutorē idem q̄ in ꝓcuratore eadez rōne. Si vero ꝓnūtiat eū eſſe tutorē:tunc ſiquidē adiecit iudex decernens ratū eſſe q̄ eo autore factum erit non pōt aduerſarius appellare.q̄ nō grauatur.q̄ valent geſta per eum:vt.ſ.q̄ſ fal.tuto.au to.l.j.ſ.idem pōponius. Si vero ꝓnūtiat ipſum eſſe legitimū tutorē ſimpliciter: tunc poſſit appellari ſicut in ꝓcuratore:q̄ geſta per eū nō ꝓiudicāt pupillo:vt.C.in qui.cau.in ī teg.reſti. nō eſt neceſſ. l.ſi tutor.Si vero in principali perſona iudex ꝓnunciat eū non habere legitimā perſonā ſtādi in iudicio:vel ſi ꝓnūtiet eum nō eſſe legitimū vt minorem ex aſpectu:tunc nō poteſt appellare: q̄ nō grauatur.q̄ſ ſtatur huic ꝓnūtiationi niſi ſit ꝓſona cui poſſit imputari:q̄ debebat ſcire veritatem vt.l.minoꝛ.xxv.annis ex aſpectu.ſ.de mino.et ſic poteſt intelligi.ſ.de mino.l.ait prætoꝛ.ſ.permitti
16 tur. ¶Quarto quero:ſ q̄ poſt examinatas perſonas diſputatur ſuper obiectis cōtra libellū circa ſeriē ipſius vtrū ſi iudex ꝓnuntiat nō eſſe ꝓceden dum vel eſſe ꝓcedendū nō ob.obiectis cōtra libellū pars q̄ grauaꝫ an poſſit appellare. de iure canonico nō eſt dubiū q̄ poteſt:vt extra de app.c.ſignificantibus.vbi ſi non facit declarari rē q̄ obſcure poſita eſſet ī libello appellaꝫ.de iure vero ciuili ſiquidē ꝓnuntiat non eſſe ꝓcedendū.certū eſt q̄ poteſt appellare:q̄ non ſperatur alia diffiniti ua.Si vero ꝓnūtiat eſſe ꝓcedēdū tūc ſiquidē exceptiones cōtinebāt aliqd ꝓpter qō ſimpliciter ſup libello non erat ꝓcedendum:tunc poteſt appel lare.vexat enim me in litigando q̄ grauamen nō poterit tolli p appellationez a diffinitiua:vt hic. Si vero non impediebat ſimpliciter ſed regrebat q̄ pars declararet rei rem vel cām vel aliud ſimi le:tunc eſt dubiū.poſſet enim eligere rem vel cām ſuper qua ſimpliciter non deberet ꝓcedi et poſſet eligere cām ſuper qua eſſet ꝓcedendū.in dubio autem interpretamur in cauſaz impedientē:vt.l. ſufficit.ſ.de cōdi.inde.dicam ergo poſſe appella
17 ri:vt.o.c.ſignificantib⁹. ¶Quinto ſquero ſi obiciatur aliqua exceptio dilatoria.ꝛ iudex ſuper ea ꝓnunciauit:an pars que grauaꝫ poſſit appella re.reſpondeo ſiquidē ꝓnunciauit non eſſe ꝓcedendū obſt.exceptione:tūc idē eſt q̄ abſoluere ab obſeruatione iudicij:ꝛ tunc nō eſt dubiū q̄ poteſt appellari etiā de iure ciuili:q̄ nō ſperaꝫ alia ſententia ſuper dicta inſtātia.Si vero ꝓnūtiauit eſſe ꝓcedendū cū non deberet:tunc pōt appellari ſi exceptio que opponebatur erat legitima : cū tale grauamen nō poſſit reparari per appellationē a diffinitiua ſi enim iudex cogit me litigare tempore quo nō debeo talis moleſtia non poterit tolli p appellationē a diffinitiua:q̄ cōtinet grauamē cō ſiſtens in facto quod coberet perſone vt dictū eſt: ꝓo hoc eſt caſus.ſ.co.l.ꝓi.vbi ideo repzobaꝫ appellatio:q̄ exceptio dilatoria nō fruerat inſta:ergo a ꝓio pōt appellari vbi ꝓponereꝫ exceptio dilatoria legitima:ꝛ idē vꝫ dicendū per eandē ratiō nē in omni exceptione q̄ apponiꝫ ad ꝓceſſuz etiā ſi ſit pemptoria vt exceptio rei iudicate transactio

a ¶Sexto quero. vtrum a ſententia primi et ſecundi decreti poſſit appellari. adde qō Barto.in.o.l.iuli. in.ſ.ſi forte.hic allega.per bart.vidētur ſequi ī hoc opi. Dy. lz aliud non dicat hic.aliter loquitur Joā. and.in titu. de primo et ſecundo decreto.circa ꝓinc.

18 nis iuriſiurandi ꝛ ſimilium. ¶Sexto ſquero:ª q̄
a quando q̄ poſt citationē ꝓceditur contra contumacem ad ꝓximum vel ſcōm decretuz vtrū poſſit appellari de iure cononico non eſt dubiuz q̄ pōt de iure vero ciuili Dy.tractat in materia primi ꝛ ſecundi decreti quā ponit in.l.ſi finita.ſ.iuſ.ſ. de dam.infec.ꝛ ego recitani in.o.l.ſi finita.ſ.ſi forte. dicit q̄ ſententia primi decreti eſt interlocutoria tamen q̄ ius agentis non abſorbet:vt in aut.ei q iurat.C.de bo.auto.iudi.poſ.ideo non poterit ap pellari.ſententia vero ſecundi decreti ſimiliter eſt interlocutoria ſm eum quod patet:q̄ poteſt ferri parte abſente ꝛ lit.non cōteſta.vt ibidem ipſe dicit:tamen q̄ abſorbet ius partis poteſt appellari per banc.l.Ego dico q̄ a primo decreto non pōt appellari.nam cū per primū decretum nō trāſeat niſi detentatio nuda quod eſt minus q̄ momentanea poſſeſſio non poterit appellari ſicut a ſententia momentanea poſſeſſionis.hoc tñ ſic limito.nā ſi per primū decretū acquireret miſſio in poſſeſſionem ius querēdi fructus qō eſt q̄ſ:vt.l.fulcinius.ſ.ſi.ꝛ ibi no.ſ.eꝛ qui.cau.in poſ.ea. tūc poſſet appellari:q̄ in illa parte aufert irreuocabili ter ius partis:nec ſuper hoc ſperatur alia ſnia.facit qō no.per Dy.C.de bo.auto.iudi.poſ.l.cū pro
19 ponas.circa ſi. Item ¶ſi reus veniens vellet defen b dere ꝛ allegare aliquam cauſam ꝓpter quā nō deberent expenſe de iure reſtitui:ꝛ iudex ꝓnuntiaret ipſum nō eſſe audiendū niſi refectis expenſis: tūc ab hac ꝓnuntiatione poſſet appellari ſicut.ſ. dictū eſt qñ ꝓnuntiat actorem nō eſſe audiendum
20 eadem ratione. Item ¶ſi ideo q̄ miſſus eꝛ primo decreto non admitteret in poſſeſſionē pars multaretur vel cōdēnaretur ad intereſſe poſſet appellari:vt.l.creditoꝛ.ſ.iuſſus.ſ.de appel. ¶In eo ve
21 roꝰ quod dicit de ſecundo decreto qñ pōt appella ri intelligo eo caſu quo pōt ꝓferri cōtra abſentez nō latitantē:vt.o.l.ſi finita.ſ.ſi forte.ſ.de dā.infec.ꝛ ibi dixi.Si vero ꝓferr contra latitantē: tunc eſſet vere ꝛtumaꝫ.ꝛ nō audieꝫ appellās ꝑz ea q̄ dixi in.l.eꝛ cōſenſu.ī fi.ſ.de ap.ꝛ eſt exꝑſſum.j.e.l.ſi.
22 ¶Tertio ꝓprialiter ᵇ eſt videndum de interlo b cutoriis que occurrunt poſt lit.conteſta.primo q̄ c roꝰ ſi datur nimis breuis dilatio ad ꝓbandum an poſſit appellari.dico q̄ non:q̄ non grauatur pars.nam ſi non poteſt ꝓbari in prima petet ſe
23 cundam ꝛ dabitur:vt.l.ſi.ſ.de fer. Sed ſi petit ſe c cundam ex iuſta cauſa et ſibi denegatur an poſſit appellari.videtur q̄ ſic.ar.eius qō dictuz eſt.ſ.ſ. qñ audientia denegatur:ſed iſtud verum eſt quā do denegatur in totū.ita q̄ nō ſperatur alia diffinitiua.hic denegatur certus actus:ꝛ ſic tale grauamē poterit reparari per appellationem a diffi nitiua:ꝛ ideo dico q̄ nō poteſt appellari niſi fo te ex dilatione facultas ꝓbationis deperiret:q̄ teſtes eſſent ſenes valitudinarij moituri vel ſubito abſuturi: vt.l.in lege aquil.ſi deletum.ſ.ad.l. aquiliā.vel ſi emineret aliquis caſus inſtantis pe riculi in perſona teſtium ex his que dicūtur in.l. ij.ꝛ.iij.ſ.de dona.cauſa mor.tūc poſſet appellari q̄ tale grauamen non poteſt reparari per appel lationem a diffinitiua:ergo ꝛc.vt hac.l.cōſulo tñ q̄ talis cauſa expriмatur coram iudice vt ſic can ſa grauaminis euidentius appareat. ¶Secūdo
24 ſquero quid ſi dicatur ᵇ dilatio nimis magna vel d datur dilatio ſecunda cū dari non debeat ſm foꝛ mā.l.ſi.ſ.de fer.an pars que eꝛ hoc aſſerit ſe grauatā poſſit appellare de iure ciuili.videtur q̄ ſic. ſicut qñ aliquis admittit ad ꝓcedendū cū non debeat admitti:vt dictum eſt. In cōtrariū facit.q̄ tale grauamen poteſt reparari per appellationē e a diffinitiua. Sol.dic quandoq̄ terminus eſt ita longus quod certum eſt vel veriſimiliter apparet litem non poſſe finiri infra tempus conſtitutum lege vel ſtatuto:tunc poteſt appellari:q̄ nō ſpera tur diffinitiua.tñ enim eſt dare talez terminū q̄ tum abſoluere partes ab obſeruatione iudicij qō e eſt verū ſi detur actoriꝰ:vt.C.de iudi.l.ꝓperandū.ſ.finaute vtraq̄.ſi vero dictū ſpatiū non excedaꝫ ſiquidem

in.ſ.ſequē.ſed cōcoꝛ.vt per Jmol. in.o.ſ.ſi forte.ad de in.ſ.nō autem ſtatim.ꝛ vide bal. in.l.ij.C.deepiſco. audien.qui impugnat Bart.ꝛ quid ſi ex tali miſſione transferatur poſſeſſio an poſſit appellari. vide not. Bal.in.l.cōſentaneā.ver.q̄ro nunquid ex tali miſſione.C.quomodo et quando iudex. de appellationea ſcōo decreto. vide Bal.ī aute.ei qui. in antepenul. col. C.de bo.auto. iudic.poſſiden. et in l.ij.i.gi.q.ſi ex noxa.cau.aga.

¶Tertio princi paliꝛ.ꝛ adō ad materiam quod dilationes ſunt ita moderande quod nō tranſeat inſtantia aſſignata a legeꝫ ſtatuto vel ab homine ſecundū Jn no.in.c.de cauſis. de offi.deleg.ꝛ de accuſa.ad petitionem ꝛ vide Jmo. in.l.qui ante kalē das.de verb.obli. Bart.in extraua. ad reprimen.in ỹ. per edicta.ꝛ Pet. de ancha. in cle.j. de ſo. cōpe.ꝛ vide Bal.in.l.j.in prin. C.de dilatio.

¶Prio ꝙro. vide.c.j.de dilati.q̄ ad materiam alle gat Bart.in.l.iiij. ſ.ꝓtoꝛ. in.iiij.col. de dā.infecto.ꝛ qō not.bar.ſ.ea.l.in ij.q.ꝛ qō not.bar. et ibi dixi.ſ.de reiudi.ꝛ vide que dixi poſt bart.in.l.j. in.iij.col.ſ. de iuriſ.om.in. bart.in l.ij.C.de epi.aud. ꝛ etiam quid ſi iudex nulla dat dilationem ꝛ denegat audientiam.

¶Quid ſi datur. adde Bal.in.l.ij. C.de epi. audiē.et in.l.j.C.de dila.in prin.

¶Detur actori. Adde qō idem videtur ſi ſtatueret ꝛeo preterēꝰ in ca ſu.o.l.petēde. vbi not.per Barto.et Bal.

Universidad del Rosario

a ¶ Tertio quero. si iudex admittit probationes quas nō debet admittere ꝛc. adde Spe. in titu. de teste. §. i. in ver. recepta autē ꝛc. ꝛ per docto. in. l. arbiter. qui satisda. cogan. ꝛ bal. in. d. l. ij. C. de epis. audi.

a-a Andre. Poma.

b ¶ Producuntur. ergo inimicus facit aliquod indicium vide Alex. in. l. maritus. in apostil. de questio.

c ¶ Quia minor. Adde Bal. in dicta. l. ij. C. de episc. audien.

d ¶ Inferi cā. de hoc adde ad scien dum vtrum requiratur vel non. dic q ab interlocutoria que habet viz diffinitiue ꝑpter duo cōcurrentia primo quia non expectat aliā post se et ea lata iudex functus est officio suo. Secundo quia imponit finem controuersie de qua est questio appellandum est ab ipsa: ea forma qua appellatur a diffinitiua. ꝛ potest impugnari et iustificari appel. ex nouis actis: sicut appellatio a diffinitiua. et hoc ideo quia mixtim tribui debet egtre mo in quo potentius incalescit. l. queritur. §. de statu hominum. que autem sint iste interlocutorie vide per do. Anto. in rubrica extra ō re indicata. per Ludo. i rubrica. et in l. i. §. de re iudic. et ista decisio ꝛ conclusio videtur de mente abb. ꝛ Joan. and. in. c. peruenit. l. ij. de appel. ꝛ clarius bal. qui eam confirmat in. l. minoribus. C. de his qui. vt indig. quem sequit Pet. de anc. in. l. iij. §. fin. §. de appel. ꝛ do. Ant. in. d. ca. peruenit. el. ij. de appella. et in. c. tua nos. eodem tit. de appel. ꝛ ꝓ predictis bene facit. l. si pecuniam. C. de re iudi. vbi glos. sentit quod appelletur a ꝓcepto iuncto teg. ibi finita diffinitiua. et ita tenet Bal. in addi. Spe. in titu. de appel. in versicu. in his que continent publicam vtilitatem ꝛc. sed contra boc facit. l. ait prętor. §. ꝓmittēs. de rebus. vbi Barto. videtur sentire cōtra ꝛ potest responderi quod ibi Barto. male loquitur. et quod sufficit ibi dicere in genere tale preceptum esse iniustum. idest iniustum vel potest dici quod ibi loquitur quando in appellatione fatebatur se debitorem minoris. et ideo appellatio videbatur frustratoria manifeste: ꝛ sic non valet ibi nisi inseratur causa quia iudex precepit iniuste vt solueret minori carenti curatore secus autem dico quando esset aliqua interlocutoria que post se expectaret aliam diffinitiuam nam tunc in casibus in quibus appellari potest appellabitur vt a mera interlocutoria: vt not. glos. in de. §. de appel. no. tamen q si per apertam naturam verborum pronuntiationis apparet de iniustitia non requiritur causa §m Bal. in. l. terminato. in vlti. col. C. de fruc. ꝛ lit. expen. et in. d. l. minoribus. ꝛ an sufficiat generalis causę insertio. vide Bal. q nō. in. l. eos. ī §. finaūt. C. de appel. in ꝓn. ꝛ digi late post Bart. in l. prętor. in ꝓncipio. §. de ope. no. nuntia. ꝛ no. moder. in. l. i. §. libelli. §. de appella. et vbi mandatarius q ꝑ interlocutoriam quod nō potest mandari per diffinitiuam appellat ab ea fine expressione causę. Bal. in. l. ante sententiam. C. quoū appella. et ibi subdit an sit opus qō causa expressa in appellatione sit probabilis necne q si non expressum in iure est arbitrium. et hic vide per Imolam ꝛ vide ad supradicta glo. fina. in. c. fina. in versicu. inanes. de electi. libro. vj. ꝛ Bald. in. l. actori. C. de re. credi. q̄ autē et qualis debet esse causa dici post Bart. ꝛ Angel. in. l. prętor. in ꝓn. de oper. no. nuntia. ꝛ ibi Bal. tauī de appellante de quo etiā ꝑ bald. in. d. l. minoribus. de his qui bus vt indig. qd autem in confesso appellante an debet causam expri mere. vide per doct. in. l. fin. §. iusſus. §. de appel.

1 Causa quod debeat inseri in appellatione ab interlocutoria.

2 Causa quod debeat inseri in appellatione ab interlocutoria.

3 Appellatio ab interlocutoria q̄ debeat iustificari ex causis in ipsa insertis.

4 Appellatio ab interlocutoria quod sit fienda in scriptis.

5 Effectus appellatiōis ab interlocutoria an sit suspendere pronuntiatum: ꝛ qualiter.

6 Judex a cuius interlocutoria est appellatū si appellationi non detulit non habet ipsum in ꝓcessu decetero citare: ꝛ est tunc verus contumax.

7 Intelligit verum si iudex dedit appellanti apostolos.

7 Lis an debeat contestari in causa appellationis ab interlocutoria q̄ sic q̄ pars est ꝓfessus.

8 Practica impugnandi et iustificandi appellatione ab interlocutoria vbi q̄ ex ꝓmissis actis impugnari ꝛ iustificari debet: et qualiter boc intelligatur.

9 Sententia in causa appellationis ab interlocutoria q̄ ꝓfertur in scriptis.

10 Si in causa appellationis pronuntiatur bene appellatum tota causa deuoluitur ad iudicem appellationis: ꝛ quid si pronuntiatur male appellatum.

Jus qui. Propter suplicationem factā principi iudex inferior non impeditur procedere. et qui ob eam causam appellat

1 nō auditur. boc dicit. ¶ Ex hac lege nota q̄ quādo iudex non obstañ. exceptionibus oppositis ad processum pronuntiat esse procedendum si iuste pronuntiaret non appellaretur: ergo a contrario si iniuste pronūtiaret a tali grauamine posset appellari quod est not. ꝛ not. per glo. C. ne filius ꝓpat. auf. habita. rationem dixi in. l. precedē. quia tale grauamen non potest reparari per appella-

2 tionem a diffinitiua. ¶ Secundo not. † quod in

d appellatiōe ab interlocutoria debet inseri causa: quod apparet: quia si causa nō deberet inseri appellatio interposita ob causas iniustam non rescinderetur: quia posset appellatio iustificari ex aliis causis: vt. §. de appel. l. scio. i fi. ꝛ hoc patet de iure ciuili: q̄ omnes leges tractātes de appellatione ab interlocutoria permittunt ex causa alicuius grauaminis illati contra institiam appellare vt §. e. l. ij. ibi si cōtra leges hoc faciat. §. de appel. l. j. §. questitum. ibi quid enim si in consulendo mentitus est ꝛc. ꝛ C. quo. appel. non reci. l. ab executione. ibi nisi forte modum executionis excederet: vt. §. de mino. l. ait prętor. §. permittitur. ibi: ab iniuria

3 iudicum ꝛc. ¶ Tertio est notandum † q̄ appella- e tio ab interlocutoria dz iustificari ex causis insertis in ipsa appellatione non ex aliis. q̄. pz hic eadem rōne: q̄ si ex aliis causis posset iustificari nō reiceretur appellatio q̄ est no. ꝛ singulare bic. ꝛ l. ait prętor. §. ꝓmittit. §. de mino. et de iure cano. est clarū: vt extra de ap. c. cordi. lib. vj. ¶ Primo

4 † quero[e] vtrum q̄n appellatur ab interlocutoria e fit appellandum in scriptis gl. mouet. §. eo. l. ij. de appel. l. j. in fin. ꝛ ibi determinat glo. q̄ non sit necesse appellari in scriptis: q̄ ipsa interlocutoria non est ꝓferenda in scriptis: sed de iure canonico determinatum est cōtra: vt extra de appel. cordi. lib. vj. pōt persuaderi etiā de iure ciuili esse verum sic in appellatione facta ab interlocutoria dz inseri causa vt dictum est ꝛ dari iudici in scriptis vt ex insertione causę possit deliberare vtrū partem grauet vel non sicut dicimus in libello: vt. C. de lit. contesta. auf. offeratur. Item in appellatione ab interlocutoria non licet vagari sed oportet q̄ persistat in causa ꝓpositā: sic debet dari i scriptis sicut dicimus in libellis accusatoriis: vt. l. libellorum. §. de accu. facit. §. de iniur. l. prętor. edigit. in ꝓn. ꝛ. l. item exigit. de dolo. ꝛ ita obseruat cōsuetudo. facit. C. de ꝓiui. schola. l. fi. li. xij. ¶ Se-

5 cundo quero † quis sit effectus appellationis interpositę ab interlocutoria. ꝛ videtur q̄ statim ea interpositā debeat superfedere a procedendo iudex a quo appellatur: vt. C. quorum ap. non reci. ab executione. in fi. ibi: ſi eos perperam intentionem cognitionis suſpēdiſſe clarueriť ꝛc. ꝓ boc. §. de mino. l. intra vtile. In contrarium videtur casus de appel. c. nō solum. lib. vj. Solu. dicendum est[a] q̄ est in potestate iudicis a quo appellatur. vel ꝓcedere vel appellationi deferre. ꝛ istud ꝑbat tex. in. d. l. intra vtile. Ubi pleſes in euentū appellationis ceteras cognitiones diſſtulit et ſic apparet q̄ ipsa appellatio a grauamine nō suspendit officiū iudicis a quo appellat ꝛ suipsemet iudex deferēdo appellatiōi suſpēdit officiū ſuū: ꝛ ſi apparet q̄ d. c. non solum. procedat de iure ciuili vt dicamus. aut iudex detulit appellationi ꝛ suſpēſa est eius iurisditio: vt in. c. cū appellationibus. extra de ap. lib. vj. q̄ ipsemet suſpēdit: aut nō detulit[a] appellatio ni ꝛ pōt ꝓcedere in cā donec sibi inhibeať ꝑ supiorē: vt. d. c. nō solū. ꝛ valet ꝓcessus interim factus. sed ſi ꝓnūtiabiť bene appellatū ea reuocabunť: a[a] ſis firmus remanebit ꝓcessus: vt ibi pz. ꝛ est no.

6 † q̄ posťq̄ quis appellauit ab interlocutoria iudex primus nō hz ipsum in ꝓcessu decetero citare cū appellādo videať recusare[e] se nolle cōrā eo litigare ꝛ cōparere. ꝛ sic est verus cōtumax q̄ nō est amplius regrędus: vt no. in. l. ſi. §. de i integ. reſti. ꝛ. l. ex ꝑſensu. §. fi. de ap. ꝛ est expſſum extra de do. ꝛ cōtu. c. ij. lib. vj. q̄ intelligo ſi iudex a quo est appellatū appellanti dedit apoſtolos. refutatorios put dz: a[a] s secus. nam e oipſo q̄ ei nō daret apostolos grauareť. vt. q̄ bat extra de ap. c. ab eo. li. vj. ꝛ eot. ti. in cle. i. ꝛ sic ipse ſuo facto suſpendit suam iurisditionem. ¶ Tertio † quero[f] q̄n appellať ab interlocutoria: vtrū in causa ap. debeat lis contestari i appellatione a diffinitiua. certū est q̄ ꝑte absente pōt ꝓcedi lit. non cōtesta. vt. C. de tēpo.

7 ¶ Et est not. Et ad Barto. hic adde quod est verum q̄ appellans rite ꝛ recte ab interlocutoria est exemptus ipso iure a iurisditione iudicis a quo ꝛ ipso iure non valet ꝓcessus nec sententia quam facit iudex a quo posť appel. c. per tuas. de sententia. excommu. ꝛ. c. licet. eo. titu. in. vj. ꝛ. c. ad audientiam. ꝛ. c. dilectus. de appel. in tātum q̄ nō firm ꝛ retur per defertionem appellationis postea factam: vt est tex. in. d. c. licet. secus esset si ꝓcessus fieret posť defertionem per iudicem a quo est appellatum: quia tunc valeret etiā si appellans nunq̄ fuisset citatus: imo q̄ plus est ipse vt verus cōtumax nō posset appellare ab interlocutoria vel diffinitiua lata cōtra eum absentem. c. personas. ꝛ. c. seq. de ap. ꝛ no. eo. tit. c. dilecti. vbi vero quis appellasset ab interlocutoria iniuste vel non rite: vt q̄ nō appellasset in scriptis vel nō expressisset cām grauaminis specialiter tunc clarū est q̄ dicitur verus contumax. q̄ iudex a quo potest ꝓcedere ad ulteriora eo amplius nō citato. c. ij. de dolo ꝛ contu. in. vj. ꝛ cle. j. eo. ti. ꝛ ad hic dicta per Bar. vide doc. in. c. super eo. el. ij. de appel.

e ¶ Videatur recusare. qui nō appellanit amplius non est citandus: q̄ est verus cōtumax: vt no. Jnno. in. c. ex ratione. de app. q̄ no. ad ea que dixit Bal. in. l. ab executore. C. quo. ap. ꝛ adde Bar. i. l. qui rome. §. scia. de ver. ob. ꝛ Bar. in. d. l. fi. in ꝓn. vlti. col. in. l. intra vtile. de mino.

f ¶ Tertio quero. vtrū in causa appellationis ab interlocutoria debeat lis contestari. ꝛ adde ad Bartol. hic quod Bald. in aut. si oēs. C. ſi vt se ab hered. abſti. firmat q̄ in interlocutoria nulla modo lit. contest. requiratur idem in aut. hoc sacramentū hodie. C. de iuramen. calum. ꝛ idem Specu. in ti. de li. concep. §. nunc dicēdum. ꝛ domini de rota decisi. viij. ꝛ domi. Abb. sic. in. c. raynaldus. licet Joan. and. in. c. raynaldus. dicat in interlocutoria requiri: in diffinitiua non.

g ¶ C. appellanti. Limita nisi certa ta contra contumacem vel absentem §m Barto. in d. §. permittitur. q̄ est valde not. ꝛ istis adde Jnno. cen. in. c. penulti. de ope. noui nuntia. et Bal. in. l. in uitus. C. de procurato. referētes dy. ꝛ Bal. in. l. ij. in vl tima charta. de re scin. vendi. ꝛ limita in hoc. d. cle. appellanti. vt ꝑ bal. in. l. generaliť. §. j. C. de reb[a] credi. et Jnnocē. in. c. quo ad consultationē. de re iudi. vbi voluit q̄ si lata interlocutoria non appellaui sed appellaui postea a diffinitiua potero ex nouis et ex antiquis actis seu causis reparare gravamen interlocutorie q̄ no. ꝛ vide Bar. in. l. eos. §. ſi autem. C. de ap. et ibi docto. et vide Bart. in. d. l. generaliter. §. i. et dicit not. Bal. in. d. l. in uitus. in vlti. col. q̄ ista regula fallit nisi ꝑbationes de nouo emergāt et multis modis limitat. d. cle. appellanti. bal. in. l. per banc. in vlti. colum. de tempo. ap. et vno modo limitat per Jmola. 3. in. l. recusare. §. ſi qs alio. §. ad

8 † Quero vtrum in causa appellationis ab interlocutoria debeat reiterari ꝛ recusari q̄ ipse iudex a quo ꝛ appellatus ꝛ ꝓcedens in causa appellationis ꝛ ꝓcedere possit. Et ꝓmo quero. vtrum appellatio ab interlocutoria debeat fieri i scriptis. adde Bart. in. l. nec quicq̄. §. vbi decretum. §. de officio ꝓcon. et vide Baldum et Angel. in. l. patris et filij. de vulgari ꝛ pupilla. quod hodie est determinatum per. c. cordi. de appella. in vj. intelligo similiter idem habere locum in interlocutoria habēte vim diffinitiue: vt colligitur per doctores in capitulo cupientes. de electio. in. vj. vide Spec. ꝛ Joannem andre. in capitulo cordi. de appellationibus. in. vj. et eodem titulo. in capitulo appella. in. iiij. glos. sed an bodie valeat statutum quod possit appellari ab interlocutoria sine scriptis. vide Romanum in rubrica de arbitris. in. §ij. charta. et ad Bartol. hic adde Bald. in. l. eos. §. finautem. et ibi Barto. in princip. C. de appellatio. et vide p Joder. in. l. j. §. libelli. §. de appellatio. ¶ Ab extra queritur vltra Bar. an appellatio ab interlocutoria extinguat ꝓnuntiatū esse appellari

9 † Quero vtrum sententia in causa appellationis ab interlocutoria q̄ ꝓfertur in scriptis debeat ꝓferri in scriptis. et ꝓmo quero. vtrum sententia in causa appellationis ab interlocutoria q̄ ꝓfertur in scriptis debeat ꝓferri in scriptis. adde Bart. in. l. nec quicq̄. §. vbi decretum. §. de officio ꝓcon. et vide Baldum et Angel. in. l. patris et filij. de vulgari ꝛ pupilla. quod hodie est determinatum per. c. cordi. de appella. in vj. intelligo similiter idem habere locum in interlocutoria habēte vim diffinitiue: vt colligitur per doctores in capitulo cupientes. de electio. in. vj. vide Spec. ꝛ Joannem andre. in capitulo cordi. de appellationibus. in. vj. et eodem titulo. in capitulo appella. in. iiij. glos. sed an bodie valeat statutum quod possit appellari ab interlocutoria sine scriptis. vide Romanum in rubrica de arbitris. in. §ij. charta. et ad Bartol. hic adde Bald. in. l. eos. §. finautem. et ibi Barto. in princip. C. de appellatio. et vide p Joder. in. l. j. §. libelli. §. de appellatio. ¶ Ab extra queritur vltra Bar. an appellatio ab interlocutoria extinguat ꝓnuntiatū esse appellari

10 † Quero vtrum si in causa appellationis pronuntiatur bene appellatum tota causa deuoluitur ad iudicem appellationis: ꝛ quid si pronuntiatur male appellatum. et ꝓmo quero. vtrum si in causa appellationis pronuntiatur bene appellatum tota causa deuoluitur ad iudicem appellationis: ꝛ quid si pronuntiatur male appellatum. adde Bart. in. l. nec quicq̄. §. vbi decretum. §. de officio ꝓcon. et vide Baldum et Angel. in. l. patris et filij. de vulgari ꝛ pupilla. quod hodie est determinatum per. c. cordi. de appella. in vj. intelligo similiter idem habere locum in interlocutoria habēte vim diffinitiue: vt colligitur per doctores in capitulo cupientes. de electio. in. vj. vide Spec. ꝛ Joannem andre. in capitulo cordi. de appellationibus. in. vj. et eodem titulo. in capitulo appella. in. iiij. glos. sed an bodie valeat statutum quod possit appellari ab interlocutoria sine scriptis. vide Romanum in rubrica de arbitris. in. §ij. charta. et ad Bartol. hic adde Bald. in. l. eos. §. finautem. et ibi Barto. in princip. C. de appellatio. et vide p Joder. in. l. j. §. libelli. §. de appellatio. ¶ Ab extra queritur vltra Bar. an appellatio ab interlocutoria extinguat ꝓnuntiatū esse appellari

a-a hoc regnia sumi comedat yppolyta singulare 198

Universidad del Rosario Archivo Histórico

aliquis ap.ab interlocutoria postea appellat a diffinitiua vtrū vna absorbeat aliam. Bal.in.l.generaliter.ſ.i.C.de re.cre.tz ꝙ non:sed bene cogitur eligere quam velit ꝓcqui.idē Inno.in.c.dilecto.de ap.

a ¶Nisi in casibus.istis adde Bar.in.l.i.C.quo ap.eo autem casu quo iudex non defert tenēt parti lese ſm Bal.in rub.in-ſi.C.de pe. iudi. ꝙ istū tex. dicit bal. in.l. iij.in.ij.colū.C.de ap. ꝙ vbi iudex a quo ītulit appellationē iudici ad quem tenetur admittere ⁊ quando iudex a quo vult recipere appellationē quid debet facere. vide Bal. ibi in vlti.col.

b ¶Requirit plena.Adde Bart. in.l.iij.ſ. hoc autem in ſi. de dā. in fec.lz contrarium teneat in.l.j.C. q̄rū appell.

c ¶Causa alimentorum.a ſnia lata in causa alimento rum nō appellatur addē Bart.in l.mella.⁊ qō ibi dixi de ali.lega.et in.l.solent.e.tit.et Guid. de suza.i.l. de alimentis. de trāſac.⁊ Bal.in.l. nemini.C.ō ſum. tri.adde ꝙ Guid. de suza.i.l. iudex. ff. de his qui ſunt a sui vel alie.iur. vt refert Jo.an.i ad di.ad ſpec. in loco alleg.per Bart.tz ꝙ potest appellari a ſnia lata sup alimentis ꝓeſtādis magime ſi habeat vnde ſe alat. ⁊ ſi nō habeat appellans teneatur interim ꝓestare alimenta appellato: tamen Joā. and. de hoc ſe remittit ad.c. super elec.de cā poſ.

d ¶Adicta causa. not. ꝙ in casibus in quibus est ꝓhibita ap. intelligit fine causa: ſeu cum causa. idez tz Bal. in .l. q̄ſquis. C. quo. ap.et in.l. j.in.ij. col.C. ſi de mo.poſ.

e ¶Appellari.vide Bal. in.l. a iudicibus.C. de ap. et in.l. quiſqs. C. quo.ap.⁊ in.l.i.ſ. de legi. et tō dicit Bald.in.l.j.in.vj. col.C.ne ex delict. defun.ꝙ pena nō pōt appellari cū sit a lege ipōsita. et vide ad ꝓdicta Bald. ommino in l.j.ſ. ſimiliꝫ mo-

C.de appel.ſm lect.pla.vbi ab iniuria facti vel dicti potest appellari ⁊ tota causa transfertur ad ſuperiorem.not. quod dicit de iniuria dicti: ſi enim apparet quod iudex grauauerit partem:apparet ꝙ ei fecit iniuriam dicto ergo ⁊c. Si vero pronuntiaretur male appellatum:tunc reuerteretur causa ad primum iudicem:vt.l.intra vtile.ſ.de mino. quod est verum ſi appellatus voluerit:alias secus vt.d.c.cozdi. quod satis potest dici verum de iure ciui.cum enim appellandum ab eo digerit ſe grauatum et coram ſuperiore est per consequens litigandum:nec potest recuſare illum iudicem quem ipſe elegit:vt.C.de lit. contesta.an. offeratur. et.l. cum papi.C.de ſenten.

Jcuius. Appellatione interposita ſiue ſit recepta ſiue non:debet officium iudicis conquiescere ⁊ attentata renocantur per ſuperiorem. b. d. vſq̄ ad ver.plane. ¶ Nota ꝙ facta appellatione pendente renocantur per officium iudicis ad quem: de quo.ſ.de admi.tuto.l.chirographis.ſ.j. et per Joan.an.de ap.c.non ſolum.li.vj. ⁊ dicam .j.tit.ij. l.j.ver.plane.videte per vos.

Intra constituta. De isto tēpore et de aliꝫ dicam.j.tit.j.l.j.

Siendum. Etiam appellatione non recepta nihil innouari debet. Item apoſtoli etiam refutatoriꝫ ita debēt dari ꝙ partes quid in eis cōtinetur intelligant.b.d. ¶Oppo.C.quo.app. non rect.l.ij.⁊.iij.et fin. Solu.boc intellige: niſi in casibus[a] in quibus est notorium de iure appellationem non debere recipi vt in contrariꝫ: ſed hic q̄ñ erat certum quod debebat recipi vel erat dubium Item ſ de hoc an appellatio debeat recipi cognoſcit ſuperior:vt.j.tit.ij.l.j. que cognitio fit ſummatim vt.C.quo.appel.non rect.l.j.⁊ licet gl.ibi dicat ꝙ reqniritur plena[b] ꝓbatio: intellige quo ad ꝓbationem ſummariam non quo ad ozdinē: q: fiet forte parte absente ſm Inno.⁊ Hoſtien. vt ipſi dicunt extra de offi deleg.c.paſtoralis.

¶Appellatio ꝙ non admittatur in causa alimentorum quando petuntur officio iudicis ſecus ſi iure actionis.

Appellatio ſemp cū causa admittitur etiā in omnibus casibus in quibus non admittitur.

Ab inigtate legis vel ſtatuti q̄ñ possit appellari.

Appellari quando possit ab actibus extraiudicialibus.

Jn appellatiōeab actu extraiudiciali dz inferi cā ⁊ ꝓbari:vt attentata interim reuocentur.

Ab arbitramento lato p arbitratorē potest ex iusta causa appellari:⁊ attentata interim reuocantur ⁊ teneſ tempora appellationis obſeruare.

Arbitramentum est transactio.

Petens reductionē ad arbitriū boni viri ab arbitramēto nō teneſ tēpora appellatiōis obſeruare.

Ab actu extraiudiciali qui litem non finit quādo quis possit appellare.

Sententie maioris partis creditoꝝ ſtatur niſi minor pars euidenter oſtenderet opinionē illoꝝ manifeſtam continere iniquitatem.

Si plures conſanguinei diſcordant in puella maritanda tunc appellatur ad ſuperiorem.

A venditione pignoris fienda per creditorem q̄ñ possit appellari.

Fres. Primo ponit regulaz ꝙ fi res dilationem non recipit non potest appellari. ſecundo hanc regulam declarat per tria exempla. tertio ponit duos casus in quibus nō licet appellari qui non pronuntiat in dicta regula. ſcōa ibi velut. tertia ibi:itē ſi exemplo. ¶Ad primum.ſ.circa re-

do.el.j.C.de lat.li.tol.ab extra. iſte tex. facit ꝙ in causa damni infecti non possit appellari de quo vide Spe.in tit.de offi. iudi.ſ. iudicis officium. in ver.ſed an eiſdem.⁊ in titu.de ap.ſ.in quibus.in ver.ſed modo quero iudex.fz dubiuz facit.l.placet vt iudicibus.C.de peda. iudi. iunctis his que no.in.d.ſ.duas.in.l.iiij.ſ.de dam.infec.⁊ pōt dici ꝙ vbi cā non recipit dilationē non possit appellari: vt hic p Bar.⁊ in l.iij).ſ.hoc aūt.de dā. infec. ſed an a ſnia lata ꝙ faber recedat nec ſtet iuxta ſcholas.ſequta ea que notan. per Bar.in.l.j.ſo.ma. in fi. possit appellari. Bald. multū not. in. l.j.ī fi.C.ſi ō mo.poſ.tenet ꝙ non per bāc.l.qō nota. et adde q̄ a ſnia lata super exactione non pōt appellari ſm bal. in.l. ij.in vlt. col. C. q̄ſi ſic. vel pri. Bar.vī tenere ꝫ rium in.l.a diuo. ſ.in ege.⁊ ibi vide que dixi de reiu. ⁊ qō dixi .j.e.l.ſi.

e ¶Sepe accidit. q̄ſi dicaī dol⁹ esse in lege vel non et idem quod dicit bic bar. tz bal. in l. q̄ſquis.C. quo rum appel.

¶Non nocebit ſi bi Adde Ang.in l.ij.ſ. quod q̄ſq̄ iur.⁊ in.j. constit. C.ſ.quibus.in fi. ⁊ qō dixi in.l. ſi.ſ. de iuſti.⁊ iur.

f

g

a ¶Sed pronocatio. Adde quod not. Bar.in.l.j.in prin.in.viij.queſtio. de operis noui nūtia.⁊ vide quod no. Jnno.in.c.quintaualliſ.de iure iuran. vbi videtur dicere quod in iſtis iudex non tenetur ſeruare iudiciarium ozdinem ⁊c.

b ¶Andre.Poma. ¶Poterit appellare.idem tenet Roma.in.d.l.arbitrio.⁊ in.d.cōſi. cclxj.⁊ in rubri.de a arbi. ſed contrarium tenet Bald. in.l.bi qui ad ciuilia.C.de appella. et in rub.C.de appel.⁊ abb.in cōſil. xxxviij. ici. casus in effectu talis est duo ciues.in vlti. col. volu.j. ⁊ vide are.ꝙſi. cvj. col.ij. volu.iij.

b ¶Poterit appellare. an ab arbitramēto possit appellari dic vt hic adde ꝙ cōtrariuz tz Bald.in.l.bi q ad ciuilia.C.de appel.et aliqd pro.l rub.de arbi.i.tiij. char.et qō digi p⁹ Bar.in.l.nō ſ. cum quidaz.de arbi.⁊ Bart.in.l. ſocietatem. ſ. arbitroū. i.iiij. col. ſ. p ſoc. in ſ. quero qd erit iudex.⁊ ꝙ non appelletur ab arbitramento videtur tenere expreſſe Joā.an. in b ti. de a. p.i quibuſ. in ver.qd ſi cōuenit.in verbo puatoꝝ.retuli in.d.ſ. arbitroꝝ.et vide p moder.i.l.a ſentētia.ſ.ſi heredes et.ſ.ſeq.ſ.de app. ⁊ p Bal.in rubri. C.de ap. vbi tz ꝙ nō appelleī.et qd ſi de facto appellareī ⁊c. adde ꝙ ab arbitramēto poſſit appellari ex iuſta cā ſequīt ſimpliciter Bal.cōſil. cccxliij.j.lib.

c ¶Pōt appellari.⁊ tene menti ꝙ in extraiudicialibus non ſufficit ꝺicere niſi appelſetur expreſſe ⁊ ſpecialr q̄ſi quis graūatur.vt ſingulariſſime dicit Jno.⁊ ibi est text.in c.quo ad cōſultationē.de re iudi.⁊ voluit Angel. et imo.i.l.ille a quo. ſ.ſi de teſtamēto. ſ.ad treb. qō not. in practica.

d ¶Verisimili cā. nota ꝙ appellatio ab extraiudicialibus requritur ſ ram ⁊ iuſtaz cām ſed pronocatioª ad causam: vt extra de appel.c.cū ſit romana.ver.ſi vero.boc premiſſo arguo ſic.ſolum in nuntiatione noui operis reperitur ⁊ facta nuntiatione extra iudicium ſi quid attentetur cōtra destruetur ſolum ex hoc quod attentatū post nuntiationem.vt.l.i.ſ.de no. ope.nuntia. ergo in cōtrarium est ius cōmune.⁊ pro bocvideturbic casus.Sol.dic quidam ſunt actus qui fiunt extra iudicium per modum cuiuſdam iuriſditionis vt electionis ad officia ⁊ in iſtis ſine dubio potest appellari cum diſtinctione vt dixi ſupra quando appellan.ſit.l.j.ſ.ſolent.⁊ idē de aliꝫ que fiunt inter plures ad quos ſpectat aliqd facere vt ad vniuerſos:et extra de his que fiūt a ma.par.capi.c.j.⁊ ibi de hoc ⁊.C.de appel.l.ſi ad ſcribatum.⁊ l.ciues cūſimi.quidā ſunt actus qui exercentur aliter quaz per modum iuriſditionis:nec ſpectant ad plures vt vniuerſos:ſed vt ſingulos:⁊ tūc aut ſunt actus qui imponunt finem litibus vt tranſactio vel iuſiurandum.⁊ tunc ſine dubio non poſſunt appellare partes quorum conſenſu factum est: ſed aliꝫ qui lederentur appellare possunt vt.d.l.a ſententia.ſ.idem reſcripſerunt.non faciendo vim litere.

e ¶Et est ⁊ aduertendum quod in tali appellatione oportet quod inferatur causa legitima ⁊ pbabilis vt ſi dicant in fraudem eorum factum vt expreſſe dicit tex.in.d.ſ. idem reſcripſerunt.ſic ergo ille tex.cum iure canonico concordat nec est quid repugnet quare illum tex.gloſſando deſtruimus ⁊ ſic inducimus diſcordiam inter ius canonicum et ciuile. ¶Eadem ⁊ ratione dico ꝙ cum arbitramentum arbitratoris aſſumpti ſuper aliqua lite finiat litem ⁊ ſic tranſactio quod ille contra quem ferē ex iuſta causa poterit appellareᵇ ⁊ babebit pōdictum effectum:vt attentata interim reuocentur vt dictum est per dictum.ſ.idē reſcripſerunt.⁊ debebit obſeruare tempore appellationis:vt in.c.ſi cut appellationem.de appel.in clemen.ſi tamē non lit appellare:ſed alias iure actionis vel officio iudicis petere ad arbitrium boni viri reduci non tenetur obſeruare illa tempora:fz ſeruatur id quod dixi in.l.ſi ſocietatem.ſ.arbitroꝝm.ſ.pro ſoc.Si vero non ſ est actus qui litem finiat:tunc aliquādo est actus factus ceptus et perfectus. aliquando ceptus tantum nondum perfectus: aliquādo nec ceptus nec perfectus:ſed comminatus.primo caſu neſcio de iure ciuili qō poſſit appellari: ſunt tamen alia prodita remedia:vt quod indebite factum est tollatur:vt interdictum quod vi aut clā. ⁊ actio aque plu.arce.⁊ multa ſimilia:⁊ omnia in teroicta reſtitutoria.ſecundo caſu habemus nuntiationem noui operis: tamen in illa boc eſt ſpeciale quod talis nuntiatio vel pronocatio ad cām nō requiritur:vt.l.j.in prin.⁊ ibi no.ſ.de no.openun.in aliꝫ vero boc nō reperio.ſed pro eo quod timemus perfici poſſumus dicere idem quod ſtatim dicā.tertio caſu quando actus non est ceptus nec perfectus ſed comminatus:vel de eo verisimiliter dubitatur ex iuſtis cauſis:tunc dico ꝙ in oībus casibus in quibus iudex pōt adiri ⁊ eius officium implozari.ne fiat in illis extra iudicium potest appellari[c] boc est ſupponere ſe protectioni talis iudicis ⁊ protectari ex eius parte: vt nulla fiat nouitas:tunc ſi poſtea merit ad iudicem renocabuntur attentata interim.vt.l.de pupillo.ſ.ſi qs ipſi pretozi.ſupra de noui operis nuntia.⁊.d.c.donememozie.extra de appel.fz iſto caſu debebit talis appellatio ſeu protestatio fieri inſerta iuſta et verisimili cauſa:ª vt.d.c.bone.⁊ argumē.C.de bis qui ad ſta.cōſu.l.ſi. Pone aliqua exempla:timeo ne qs me offendat in perſona vt.C.de bis qui ad ecc.cōſu.l.decernimᵒ.vel timeo ne res mee indebite occupentᵉ vt.l.iiij.C.qui bo.cede.poſ.vel ⁊ pone in casibus in quibus ſtatur ſententie pluriū credi-

q̄ꝺ probetur nec ſufficeret offerre ſe probaturum ſecus q̄ñ appellatur in iudicio vt in.c.interpoſita.de ap.⁊ tenet Jnn.in.c.cū iter canonicos. de elec.⁊ vī tex.in.c.j.de ap.in.vj.quā alleg.ad hoc Bar.in.l.j.in.ig.q.in prin.ſ.de no.ope.nun.⁊ vide Bar.ſ.ea.l.in prin.

e ¶De maritāda puella.ſi diſcordant agnati de maritāda puella appellat ad ſuperiorez vide qō in ſili not. dixit bart.l.i.ſi cū dotē.ſ.eo autē tē poze.ſoln.matri.⁊ iſtud refert bal.in l.in coniunctione. hic allegata.

¶Post appellationem.Et in materia no.ꝙ ſi reꝑitur in actis ꝙ indez dedit apoſtolos nec apparet de qb⁹ dic ꝙ intelligiī de reuerētia libᵒ vbū est ſingu. abb. in. c. dilectis filijs. de app.⁊ ibi refert do. Anto.et bal.in.l.iij.i.col. C.de ap.et de iſtis apoſtolis vide.ſ. q.vj.in.c.poſt appellationes.vbi ē archi.vbi ēt dicit ꝙ ſi non petantur apoſtoli nō vz ap pellatio vt legi.et no.in.d.c.ab eo.et in.c.cozdi. de ap. in.vj.et qō iudex q non dat apoſto los inſtanter petē ti punīr arbitrio ſupioris.qı nō eſt pena ſtatuta.c.de cauſis.de offi. delega. in ſili archi. ſm do.Abb.de q̄ ſ. refert Roma. cōſi. xv. Adde an et q̄ſi apoſtoli videātur recte peti bal.q̄ſi. cccclxv.ij. li.et an iudex q re cuſauit dare apoſtolos parti poſſit de cā vlteriꝰ ſe intromittere Felx. conſi.clxxxvij.

¶Oō tps.et circa iſta tpa vide ꝙ digi in.l.preſes.C. de ap.p doct. in.l. bi q ad ciui.eo.ti. adde Bart.i auſ. bi qui.C.de tēpo. ap.⁊ ad intellectū ⁊ limitationē cle. ſi ap.vide.d. Ant. poſt docto.in.c.ex literis.de reſcrip. ſuper glo. in verbo niſi forſan.

De libellis dimiſſoriis.

Rubrica.

1 ¶Non ſufficit q̄ñ apoſtoli petuntur dicere peto apoſtolos et iterum peto: ſed conſuetudo boc approbat.

2 Qui non petit apoſtolos: vel nō protestatur vide tur appellationem deſerere.

3 Pars cui ſtatutum est tempus ad accipiendum apoſtolos ſi nō vadit cadit ab appellatione.

4 Tempus appellandi bodie est decem dierum et licet tempus petendorum apoſtolorum non ſit immutatum tamen infra eundem terminum debent peti.

5 Tempus quod datur ad ꝓponendam querelam de iudice qui appellationi non detulit vel apoſtolos deneganit: item quod ſtatuitur ad cōparendum coram iudice ad quem non est immutatum.

6 Tempus quod ſtatuebatur ad ꝓducendam appellationem coram iudice ad quem:item inchoā di ꝓceſſum:item exercende ⁊ finiēde appellationis bodie ſunt immutata quia datur annus ⁊ ex cauſa biennium.

7 Tempus non currit quando cauſa examinatur in auditorio principis.

8 Tempus appellationis interponende a munerū nominatione quod ſit remiſſiue:⁊ quod ſunt duo menſes ad proſequendum.

9 Cauſa legitima dandi biennium est ſi appellans in vltimo meſe primi anni compareuerit:et per eū non ſteterit.

f **Ost appellationem.** ¶Quero quid ſit iſtud tempus.dicit glo.quod.xxx. dierum: vt.l.iudicibus.C.eod.⁊ gloſ. male dicit in.l.j.in fin.ſ. de appellatio.

1 ¶Quero an ſufficiat ſi dico peto ⁊ iterum peto certe non.argumen. eius ꝙ not. in.l.iij.ſ. de pig. actio.ſed conſuetudine est bodie approbatum:vt extra de appellationibus.c.ij.in clementi. ¶Quero ꝺicitur hic ꝙ debet protestari:ſed infra qō tēpus[g] habuiſtis no.in.l.eius qui.in fi.ſ.tit.prozi.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶Eundem terminū. ad.l.nōnulli.C.de appel.q̄ sit speciale fauore fiscī videtur velle Bal.in.l.ij.C.q̄ fil.vel p̄iua.in p̄in.sed p̄opria opi.facit l.iudicibus.C.de appel.

b ¶Nil nouari.ista p̄mitte ad eius materiā no. per Bal.in.l.ap.in.i.ꝛ in ij.col.C.de ap.ꝛ adde q̄ pendē.causa.ap.impediuntur ea fieri q̄ possunt fieri pēdē. cā p̄incipali ita bar. in.l. postq̄. §. nuper. §. vt le.no.ca. ꝛ et bar.in.l.furti.i p̄in.§.de his qui no.infa.et adde q̄ babes post bart.i l. duobus. §. vbi duo. circa p̄inci. §.ō duobus reis. adde qualiter intelligatur nil no- a nari Federi.de se. consi.cc.xxiij.

c ¶Appellatione. et limita hāc materiam de qua in hac gloss. vt digi post bart.in.l.j.C. de bo.pos.fꝫ tab. ꝛ hꝫ locum etiam iste titul⁹ quo ad agendum contra ip̄m iudicē a quo est appellatū glo. est valde not.i clemen.ij.de ap.ꝛ vltra predicta ad limitationē huius regule. vide in.c. cū ex cā. de appel. vbi tex.no.in.c.oi lectus de excē.ꝛ in c.pastoralis.§ of- 7 fi.de.ꝛ in.c.quia p̄opter.de elec.et 8 Bal.in.l.furti. in p̄i.§. de infa.vbi dicit q̄ ista regula debet intelligi per iudicem pars 9 tamen potest sua iura appellatione non obstante p̄sequi. de hoc plene in tit.de appel. §.nouissime. in.j. colū. in spe.ꝛ not. b bal.in.l.generaliter, i fi.C.ō re.cre. i vbi vide. potest tū possessor vti pos- 2 sessione sua appellatione pendente 3 ſm glo.in.c.nō so 4 lū.in glo.mag.de appel.in.vj. et in l. imperatores. §. 5 si magistratus. in gl. aduersario. §. de app. Adde an 6 appellatione pendente possit fieri 7 executio Bal.consilio.cccxvij. 8

d ¶Opp. in aut.p bal.in.l.fi. in vlti. 9 col.C.de fideicō.li. ꝛ in p̄posito hui⁹ l. queritur an.j.g. c dies datos ad appellandum possit i exēcu. fieri ꝛ quid in snia criminali vide in.l.qui vlti.§.de penis.ꝛ in.l.addictos.C.de appel.ꝛ que no.Bar. Ange.ꝛ Jmo.in.l.qui a latronibus.§.j.§.de testa.ꝛ ad Barto.hic vide quod not.Bal.in.l.ita demum.C.de procu.ꝛ ibi vtrū infra tempus ap. iudex potest procedere.

¶Quid si quis est cōdemnatus duabus sententijs aut pluribus appellat ab vna an supersedeat̄ sup alia vide Bal.i.l. ab executore. C.q̄ rū ap.et iudex ad quem an possit in bibere nec quicq̄ mouet vide Bal. in.l.ap.in.j.col.et ibi etiā in vlti.col. ponit quomodo dz in biberi iudi ca a quo.C.de ap.

e ¶Quero qd de ista materia dicit idem Bar.§.in.l. j.§.j.de ap.i.l.j.C. de rela.ꝛ in.l.ex il lo.C.de app. ꝛ ibi bal.et bar.in.l.ad p̄in.§.de ap.

f ¶Quero elapso. in hac.q. magīe ē conflictus doc.in l.eos.C.eo.et ideo vide per mo.in.l. §. explīm.circa fi. §.de ap.ꝛ bart.in l.a diuo pio.i.iij. col.vbi plene.§.ō re iudi.ꝛ Jnn.de offi.dele. prudentia. latius p bal. in repe.l. tale pactum.§.q̄ quocaluit.§.de pac.et ad de Bald.in aut.si gs.C.de epis. audien.ꝛ Bal.in.l.ij. in fi.C. de tēp.ap. ꝛ an iudex appel. possit p̄nuntiare tenet Fran. tigri. q̄ sic.l. p̄erandū. §.illo.C.de iudi.ꝛ vide Bald. in.l.si contra.de ap.ꝛ in l.eos.in.§.col.eo. titu. adde vt pulcre per Feder.in consi.cxxxiij.

¶Quis. Declarat plene ſm ea que dixi in.l.ij.§.de custo.reo. ꝛ de appellatorib⁹. et.l.si dūs.de appellatio.plene dixi in.l.si antea.§. iudi.solui.

¶Que ſnie sine appellatione rescindant. Rub.

¶Sententia est nulla quando error apparet ex actis.

Snia tata per errorē an sit in totū nulla vel in eo q̄ est erratum.remissiue.

Snia cōfirmatoria est nulla sicut prima q̄ error est expressus in ea.

¶Aliud. a Op.C.de erro.calcu.l. Jac.de are. ꝛ Pe. dicūt alr q̄ si error apparet ex actis b snia est nulla.q̄ snia dz difficiliori seu declarari fꝫ acta vt.l.ait p̄etor.§.de re iudi.si dī inspicias ſllam.l.

b ¶Apparet ex actis. Adde Jnno. in.c.p̄senti.de re scrip.et q̄ voluit glos.not. in.c.j.de offi.ordi.in.vj.ad finem ꝛ quot modis ꝛ qbus ex causis snie retractent vide. exxv.q. viij. in summa.

c ¶Ultimo nota. vide quod p hoc dicunt doc. ꝛ magime Jmo.in.l.ex diuersis.§.fi.solu. mat.et ego scripsi in.l.cū platis. in fi.de re iudi.ꝛ adde q̄ Bal.in.l.legata inutiliter de lega.i.p ea q̄ ibi not.Bar.dixit q̄ si p̄ia snia est nulla propter verba inepta poterit cō firmari per snīam cōfirmatiuam q̄ intellige si verba inutilia seu inepta possent separari ab ipsa substātia p̄ime sententie fm bal.p illū text. ibi q̄ sequit Jmo.

d ¶Paulus. Not. nō valere snīam si alter litigantium moꝛtuus est. concordat.l.j.q̄. vlti c.fi.nisi decretum in personam moꝛtui sit fauoꝛabile. l.cuz quasi.§. de fideicō.lib.et videt barto.in.l.in summa post gl.§.fi.de re iud.ꝛ oīno bal. in.l.i.§.j.in p̄n.circa.vlti.col.de cad. tollen.

¶Si tutor vel curator appellauerit. Rubri.

1 ¶An qui appellat debeat causam appellationis probare.

¶Si qui. Dicō nec causas pbauerit: et sic vī q̄ qui appellat debeat cām appella e tionis p̄bare ꝑfic.C.de ap.l.hi q̄ ad ciuilia.sed glo.dicit ibi q̄ p̄bat eoipso q̄ non p̄bat Jium q̄ nō placet cū de iure q̄libet debeat munera subire nisi habeat speciālē causaz īmunitatis vt.j.de iure īmu.l.z ad muni.l.cola. de boc dicit Jo.gl.nostrā extra de renū.c.in p̄tia. dic ergo aut tractat de p̄bando boc.§.q̄ sit rectē f appellatū.§.intra.g.dies ꝛ petiti apostoli ꝛ filia: ꝛ boc dz p̄bare appellator boc em̄ sibi incumbit vt C.de tēp.ap.l.fi.§.pe.aut grik qs debeat p̄bare de iustitia ꝛ iniustitia: ꝛ tūc aut vnus p̄scp tñ ꝛ tūc si vult obtinere dz ipse p̄bare vt in aut.de his qui ēgredi.ad ap.§.illud.ꝛ.C.de ap.l.amplioꝛē. in p̄n. aut vtraq; pars prosequit: ꝛ tūc dico quod quedā est p̄batio per modū abnegatiuū vt dico videas acta in gbus apparet nihil esse p̄obatū, ppter qd debuerim cōdēnari. vel dicit actor: victus cū intētio mea sit fundata nihil est p̄obatus ꝓpter qō reus debuerit absolui inspiciant acta quibus nō cōtinetur ista p̄batio incūbit appellāti. ꝛ ideo pe tit copiā snīe ꝛ actoꝝ oīm: vt.C.de ap.l.qñ nōnul li.ꝛ p inspectionem p̄batur ista negatiua. vt.C.de reb.cre.l.fi.quedā est p̄batio per inductionē testiū ꝛ instrumētoꝝ sup nouis vel antiquis articulis ꝛ tūc ille hꝫ p̄bare in cā appellationis qui debebat p̄bare in p̄ima vt.C.de tem.ap.l.per banc.ita itel ligit gl.i.d.l. bi qui ad ciuilia. ꝛ boc qñ appellat a snīa fꝫ si appellat a nominatione ad munera tunc nō est reperire cām p̄imā ꝛ secundā fꝫ ille dz pro bare qui appellat ꝛ vt hic. ꝛ predicta sunt vera qñ snīa p appellationē suspendit̄ si vero snia tacitur nitate firmat tūc nō p̄t ei opponi quasi cā nō fit iusta: nec boc p̄t queri: vt.l.si p̄etor. in p̄in.§.de iudi. sed si opponat de nullitate dixi.§.de re iudi. l.si cum nulla.

¶Etor. Si ergo eius appellatio reprobat̄ tenet̄ p anteriori tpe. ¶Cōtra dicit gl.C.de tem.ap.l. fi.§.illud.in gl.super verbo appellatū ꝛ male: nec.ll.quas allegaui faciunt pro ea.

¶Apud eum a quo appellat̄ aliam causam agere compellendum. Rubrica.

¶Iquis. Dicūt qdā qō B est de iure ciuili: fꝫ de iure canonico vī secus ex eo.c.ad hec ꝛ.c. ꝓposuit. fꝫ Jo.an.in.d.c. ad hec i telligit illud si cā suspicionis ꝓponit ꝛ p̄bat cōā arbitris cōā qbus debebit se p̄bare grauatū a iudice ꝓpter qō appellauit: ꝛ qō iudex illud grauamē intulit sciēter certe illud facit eum suspectū: fꝫ si simpliciter p̄obet appellatū nō sufficit: ꝛ ista opi.plz.nā boc p̄bato, p̄bat iniuria verbalis ꝓpter quam potest appellari ſm opi.pla.C. de ap.l.si quis ꝓuocatione. que appellatio ꝓpter iniuriā hꝫ impedire iurisditionē iudicis i alia cā vt.C.si qua p̄edi.pote.l.j.ꝛ ita sentit Guil.de cug.

¶Sit recte. Vide Bald. in.l.bi qui ad ciuilia.C.de ap pellationi.

in.l.si ab arbitro.ff.qui satisf.cog.

¶Si pendente ap.mors interuenerit. Rubrica.

1 ☞An expressio eorumque tacite insunt aliquid operetur.

Appellatore. Oppoñ. de l.si seruus.ff. boue.ff.de condi. furti. huius contra rij timore glo.dat vnam distinctionē facilem ⁊ sine scrupulo. Ista lex videt fortiter ℈ Pet.⁊ Ly.q in.l.iij.C.eodē.querunt.pone q erat casus in quo tacite veniebat ademptio bonorū:iudex expimit ademptionē bonoꝝ in sententia an heres teneat.pfequi:et dicunt q non:qꝛ expressio ꝛeorum que tacite insunt nihil operatur vt.l.iij.ff.de leg.j.⁊.l.nō recte.C.de fideiuss. quid dicēdum. dominus Bartolucius de petris qui bononie disputanit hāc.q.⁊ tenuit idem rñdendo ad l.istā quod hoc fecit expresse causa cognita volens penā augere:sed ista sua determinatio continet diuinationem ad istam.l.licet vera sit:sed respondeo sic expressio eorū q̄ tacite insunt nihil operat; verū est si per eum modum expimitur per quē insunt. vt.l.iij.ff.§.i.ff.de lib.⁊ posthu.⁊.l.si quis sempronius. ff.de herdi.instī.modo ad propositum. ademptio bonorum omnium venit tacite in deportatione p quādā consequentiaz.ff.⁊ vñ si iudex dixit cōdemno eum in deportatione cum publicatione omnium bonorū suorū:tūc ista expressio nihil operatur: qꝛ hec dictio cum:cōiungit per consequētiam ⁊ sic ni hil operatur:vt.l.j.⁊.ij.ff.de pe.leg.⁊ instī.de le.§. si quis ancillas. sed q̄ principaliter cōdemnauit vt q̄ iudex in deportatione dixit et eius bona publicamus:tunc expimit per alium modū q̄ puta inerat:vt d.l.ij.⁊.ff.de pec.le.⁊ sic pōt intelligi hic. ⁊ lz litera ad vtrūq; posset adaptari tamē ad istud melius. ⁊ ideo vel vultis respondere vt dominus Bartolucius de bononia potestis:vel vt modo dixi quod magis applaudet litere.

¶De iure fisci. Rubrica.

¶Glo.continuat rubricam istam duobus modis vt in ea habetis.

☞Deportatus an capiat legatum eidem factū remissiue.

Heretici ⁊ damnati in metallum nō capiunt legatum eis factum.

Natus ex damnato coitu non capit legatum a patre ab alijs sic.

Legatū factum palam incapaci non venit in fiscū: secus si est relictum indigno.

Deferens seipsum in fiscum q̄ cōsequatur aliqō premium.remissiue.

Heredes infra q̄tum tempus tenentur,vindicare mortem defuncti remissiue.

Practica delationis in fiscum que fit.

Quilibet admittit ad deferendum:sed in iure agēdi et defendendi fiscus vtitur iure priuati.

Quādo fuit preuaricatū cum aduocato vel ꝓcuratore fisci quilibet potest agere de ista preuaricatiōe ⁊ sententiam retractare.

Delatio fit coram procuratore cesaris.

Ubicunq; ex crimine priuato pena pecuniaria venit imponenda tunc quilibet de populo admittit ad accusandum.

Pena que ponit vendenti rem litigiosam et fisco applicatur nō erat de iure antiquo.

Duo si fecerunt pacem ⁊ promittunt se inuicē nō offendere sub pena cuius medietas fisco applicat si notarius est stipulatus poterit quilibet agere pro fisco.

a ¶Quandam cōsequētiā. an pena publicationis bonoꝝ veniat pricipaliter vel in cōsequentiam. vide bal.aliter loquentem in.l.j.C. ne ex delic.defun.i. iiij. col.⁊ in.l.qui a latronibus. in fi. de test.⁊ in.l.iij.c. tit. ⁊ ibi bar.⁊ Jaco. but.⁊ ang.⁊ imo. in.l.defuncto. ff. publ.iudi. ⁊ bart. sali.in.l. si qs.C.si reus vel. accu.di- 1
cas ergo condemnamus ad mortē 2
⁊ eius bona publicamus qꝛ ⁊ cōsulat eque pnci- 3
paliter fm glo.in 4
rubrica. de iur. et fac.ignorā. ⁊ vide 5
ad predicta Bar. 6
in.l.iij.de leg.j. 7
8
9
10
11
12
13

b ¶Varie.ista.l.limitatur per Bar. in.l. si pater. C.de heredi.instī. circa pnn.eiusdem.l. 1

Varie. bExaminemus istas causas.pria est qñ qs pīterit tacite sibi relictū q̄ capere nō pōt.Et primo ꝛp huius declaratione quero qs est ille qui nō pōt capere.glo. prio enumerat deportatum:vt.C.de here.instī.l.j.illud est dubiū:nā quidā dicūt deportatū nō capacē sim pliciter.Alij dicunt deportatum esse indignū ⁊ sic capit lz nō cum effectu:qō examina per doct. in.d. l.j.C.de here.instī ⁊ digi in.d.l.si deportati. ff. de le. iij. Item dicit glo. ꝛde hereticis ⁊ damnatis in metallum in hoc dicit verum. Jtē de natis ꝛ ex dāna- 2
to coitu:vt i aut.qui.mo.na.effi.fui.§.fi. ⁊ isti sunt 3
incapaces a patre eoꝝ.ab alijs vero possunt capere c vt not.in.d.§.fi.⁊ probatur in.l.is qui ex bonis. de vul.⁊ pu.alij etiam enumerantur. instī.de lega. 4
§.legati. ¶Secundo quero. ꝛ dicit hic q̄ tacite relictum est profitetur:quid si est relictū expresse. gl. dicit idem vt.j.eodem.l.edicto.§.j.⁊ hoc dicitur in quadam glo.parua super verbo tacite. videte domini qñ relinquitur non capaci palā istud non dz venire in fiscum.vt.j.eo.l.non intelligitur.in pnn. d sed si esset relictū indigno:d tūc bene veniret in fiscum posito q̄ esset relictum palam: ⁊ ita dz intelligi .l.edicto.§.j.⁊ statim videbitis in alijs casibus hic enumeratis in tex. ¶Quero ꝛ qñ aliquis se defert vtrum consequatur aliqō premium.dicit glo. quod sic.videbitis.j.eo.l.edicto.§.j. ⁊ hoc circa premium casum.Sequitur in tex.vel ab alio pzeuent? defertur.Quero qñ dicaꝫ quis puenire.de hoc videbitis.j.eo.l.edicto.§.ergtat.⁊.§.seq. ¶Secundo quero quis est modus deferendi alū. rñdeo vt stat 5
tim dicam.j.prox. ¶Sequitur in tex. ꝛ vel quod 6
mors ab heredibus non vindicatur. Quero infra c q̄tum tempus tenentur heredes vindicare mortē defuncti:dic vt no.C.de bis qui.vt indi.l.j. ¶Que 7
ro ꝛ que est practica huius delationis.rñdeo.dicūt quidam q̄ heres qui est indignus debet accusari de hoc q̄ mortem defuncti non vindicauit ⁊ sic erit quedā accusatio.⁊ hoc videt not.C.de bis quib.vt indig.l.j.circa fi.tertie glo.prō hoc facit.l. in cognitione.ff.ad sil.sed aliter ibi no. Alij dicunt q̄ agēt cōtra talem heredem petitione here.q̄si hereditas ipso iure fit delata in fiscū occisoribꝫ punitis absq; heredum accusatione si fuerūt accusati ab alio extraneo ⁊ hoc tz glo .in.l.j.C.de bis qui.vt indig.in ante pe.gl.qō est verū ⁊ probatur.ff.de peti.here.l. 8
veniūt.§.pridie.⁊.C.de peti.here.l.j.vnde practica est hec q̄ occisoribus punitis quilibet potest agere ℈ heredem peti.here.nōie fisci.⁊ ista vocat? delatio q̄ nōie fisci agat? pbatur.j.l.pri. in princi.⁊ qō no.in.l.fiscus.j.eo.ff.de diuer.⁊ temp.prescrip.l.in tra quatuoꝛ.§.j.⁊ ibi not.⁊ not.ēt in.l. seruus plurium.§.j.ff.de leg.j.⁊ eodem modo dicā in casibus sequētibus qñ alia rōne quis est indignus q̄ ius illud qō cōpetebat indigno sit translatū in fiscum ⁊ fiscus agit actione qua posset agere ille indign? si indignus non esset.vt.j.eo.l.imperator. ¶Sequitur in text.vel q̄ indignus quis heres nuntiatur. egempla huius habes.ff.de bis qui.vt indig. p totum ⁊ practicam habes ex his que dixi .ff. prox. ¶Sequitur in tex.vel q̄ princeps heres instituꝫ est ⁊ testm̄ vel codicilli subrepti esse nuntiantur. ¶Quero quare requirit q̄testm̄ sit subreptū.dicit glo.qz si priuatus heres esset ipse petit hereditatē ⁊ accusat.vel dic verius fm Jac.de are.⁊ ideo requirit testm̄ vel codicillos esse subreptos qz si B apparet fisco notū esset nō esset necessaria nūtiatio seu alterius delatio.vt.l.edicto.§.id aūt deferri.j.e.ti. ¶Sequitur in tex.vel magni pretij rem minoris ex fisco comparasse. ¶Quero ꝛ quod priuilegiū 8
habeat fiscus. in hoc rñdeo vnū tm̄ qz quilibet ad deferendū admittitur:sed in iure agēdi ⁊ defendēdi vtitur iure priuati:si eīm dolus abest distinguit. aut fuit deceptio vltra dimidiā iusti pretij vel non si vero dolus adesset tunc prō modica lesione restitueretur vt habes in glo. ¶Sequitur in tex. ꝛ vel 9
ex preuaricatione fiscum dictū esse.gl.determinat hic quando fuit preuaricatum cum ꝓcuratore vel aduocato fisci.nam tunc quilibet potest agere de ista preuaricatiōe et sniam retractare. vt.l.j.C. de sen.aduer.fi.la. ¶Sequitur i tex. vel eū decessisse q̄ in capitali crimine esset.hoc itellige.vt dixi.ff.de accu.l.ex iudicioū. ⁊ eodem modo intellige casum sequentem dum dicit vel post mortem aliquē reū esse. ¶Sequitur in tex.vel domum destructā esse. istud exponit glo.duob? modis vel q̄ sit destructa per vim

¶Possunt capere. spurij capere possunt ab alio quam a patre ad bar.in.l.qō cōditionis sunt. de donationi. ⁊ oēs no. in.l. si bis qui bonis.de vulg. et pupil.

¶Relictum indigno. Adde Bald. in.l.eam quam in viij.col.C.de fidei commiss.

a ¶Quilibet de populo.⁊ ita per istum tex.in.d.l.vlti.C.de litigi.in verbo recipiat dixi.

b ¶Applicanda fisco.per Bar.in.l.fi.C.de litigio.

✠Andre. pomate. c ¶Sequitur in tex.vel penā vide.l. si quis maior. C.de transac.vbi pena in dubio applicatur parti eū seruanti ⁊ nō fisco Pe.de anchara. allegauit bar.bic vide Bar. in.l.ar biter certo die.ff. de arbi.⁊ vide bal. cōsulentē fm hāc doctrinam.

d ¶Faciunt pacē. sed isto casu dubitatur qd si isti qui fregerunt pacem postea inuicē reconciliātur an eo casu quo potuit pena fisco acquiri ex hac reconciliatione tollat bal. et Jmol.dicūt qō non in.l. insulaz. §.fi. p illū text.ff. so.ma. facit quod habet in.l.j. circa pnn. de iniur.

e ¶Poterit agere.qñ ex primo contractu pars pene applicat fisco qui bet potest agere ex tali contractu ad vtilitatē fisci.⁊ adde quod singu. dixit Bar. in.l. senatus.§. senat?.j. c eo.et quod ibi dixi.⁊ vide qō not. Bal. in.l. capite. ad fi.ff. de fideiuss. Bald.in.l. si quis maior.C. de trās- ac.⁊ dicit Bal. in l.decernimus. ad fi. in addi. C. de sacrosan.eccle. qō si quis donat fisco nō valet dona. ni si aliquis recipiat pro eo.

f ¶Intercessit stipulatio. adde qō dixit bar. in.l.ita stipulat?.§. chrysogo.de ver. obli. et vide quod dixi in.l.si insulam. in viij.q.ff. de verb. obliga.

g ¶An bona.vtrū bona acquirātur fisco sine aditiōe. adde Barto.in.l. j.C.de bo.va.li.g. et quod no. Bar. in.l.sicut.§. fin.ff. quod cuiusq; vniuer.⁊ quod requiratur agnitio videtur text. in.l.si seruus plurium. §.penul. de leg.j. et que sit differen tia inter bona vacantia ⁊ hereditatem.vide Barto. in.l. posthūc. in fi. princi.ff.vt le.no.

per vim.ita qō possit accusari.l. iulia. de vi pub. vel pri.vel qō domus sit destructa cā negotiandi cōtra.l.senatus.ff.de Jhē.emp.⁊ dā.infec.l.fi. primū exemplū non placet:qz accusatio.l.iulie.de vi non est delatio in fiscū:prout voluit.l. ista ⁊ totus iste tit.sed est accusatio que dz fieri coram preside sed ꝛ dilatio fit cōā procuratore cesaris. vt.C. vbi cau.fif.l.i.fcōm egēplū magis placet. ¶Sequit i tex.vel ab accusatiōe recessum esse:aduertatis qñ qs ab accusatione recedit:incidit in crimē turpil. cuius pena est pecuniaria. vt.l. puaricationis. in fi.ff.de prenarica.⁊ cōstat qō crimen turpil. est priuatū. vt hic.fm hoc est hic ꝛ casus qō vbicunq; ex crimine priuato venit imponēda pena pecuniaria admittit ad accusandū qlibet de populo[a] vt hic. ⁊ ita no.gl.sup rubrica.ff.de popu. actio. pbat in l.fi.⁊ ibi no.C.de litigio.⁊.j.in seq.exēplo. ¶Contra dicta op.de.l.j.C.vbi cause fif.glo. hic intelligit qō iste prius a preside debebat condēnari quā procurator cesaris se de bonis intromittat. Sed certe.l.illa ad istū casum non pōt adaptari: quia ibi loquit qñ agitur contra alium ciuiliter in prejudiciū criminosi:hic vero agit contra ipsum criminosum. ¶Sequit in tex.vel rem litigiosam ve nundari.glo.ponit exemplū per.l. fi.C. de litigio. et bñ dicit.tñ opz nos dicere qō istud sit additū a cōpositoribꝫ noui iuris sicut dicit glo. in simili.ff. de inoffi.test.l.fivt proponas.hoc ꝛ dico:qz de iure antiquo nulla pena erat statuta applicāda fisco[b] ei qui emeret rem litigiosam:ſz solum exceptio litigiosi erat statuta.vt.l.j.⁊.l.fin.ff.de litigi. ¶Sequit in tex.ꝛ vel plenā fisco ex ꝛtractu priuato deberi.gl.ponit exēplū duobus modis. vt in ea babetis. Tu potes hic ponere exemplū fm Dy.magis no.,put tota die accidit de facto. ¶Duo faciūt pacē ꝛ in simul ⁊ pmittunt se inuicē non offendere sub certa pena cuius medietas sit fisci:alia sit offensi. Jsto casu ex tali priuato ꝛ tm pōt agere qlibet priuatus ad vtilitatē fisci.⁊ hic casus videt hic. Sed ℈ hoc videt.§.de arbi.l. arbiter intra certū diem.vbi tex.videt in ꝛtrariū. Dy. distinguit sic aut cōuenit nudo pacto: vt pena deberet fisco ⁊ tūc nihil querit fisco ex illo pacto.vt.ff.de ser.expoz.l.seruus ea.⁊ arg.C.de vsu.l.iij. si autem intercessit stipulatio:[f] tūc aut ista pmissio fuit facta priuato ⁊ nihil valet:qz alteri stipulari vel pacisci nemo potest in.§.alteri.ita nec etiam fisco: aut promisit notario tanꝫ publice psone recipienti nōie fisci:⁊ tūc fiscus ex tali ꝛtractu poterit agere sicut etiā posset pupill?.vt.ff.de pup. sal. fol. nō quasi. cum respublica⁊ pupillus equiparent.vt.l.illud. ff.de app.⁊.C.de iur.reipub.l.rēpublicā.lib.xi.qō tenemenți.qz quotidianum est. ¶Sequitur text. vel aduersus leges cōmissum factum est.egempla huius pone.vt in glo.Sed cōtra hoc op.de aut. bona damnatoꝝ.C.de bonis dam.⁊ in corpore vñ sumit.Sol.dicunt quidā bas.ll.hodie corrigi.tu dic de hoc.vt dixi in.l.j.ff. de bo. dāna. ¶Quero vtrum iste cause deferendi que habēt locū in fiscū habeant locum hodie in qualibet ciuitate. dicam de hoc statim in.l.prox.i.in pnn.

☞Hereditas qñ fisco defertur ei non acquiritur sine aditione.

Bona quando publicātur pro aliquo delicto.statim fisco acquiruntur.

Fiscus vel qui vtitur iure fisci non tenetur facere inuentarium:quia non tenetur vltra vires hereditarias.

An bona. ¶Quero ꝛ vtrū bona acquirant fisco sine aditione. glo. dicit qō nō.vt.l.j.ff.de offi.pcu.cesa.imo hoc plus est in fisco:qz additione secuta si bona nō sunt solūdo fisco non q̄rit hereditas.ita dicit glos.vt hic videte dicit Dy.⁊ bene quādo fisco defertur here

39 by baldū. m.c.i.§. nitz pres com
2. Lege conradi. m 651 ig fenden
& omō aberdamn̄. m. cap. primo
de correg. dotes. folio. 12. colu. 1.

ca.et quod no.Barto.in rub.ff.de acquiren.heredi.

b ¶Inuentarium. Fiscus ⁊ qui succedit loco eius non tenetur ad confectionem inuentarij.et dicit Bal,in aut.si qua mulier.in fi.vi.colū.C.de sacrosanc.eccle.quod vbi obligatio defecendit in ipsis bonis non ex persona defuncti ibi non requiritur inuentarium per istam.l.et als allegatas.vide ibi.⁊ bic adde Bald. in.l. etiam. ad fi.C. ad l.falc.⁊ in.l. fin. in princip.C. de iur. deli. de hoc vide qō dixi post bar. in rubr. de acqui. heredi.⁊ videper Ange.in repe.l.j. ff. si cui plusq̄. p l.fal. adde que posui in.d. rubri. de acqui. heredi.

¶Non deferuntur. adde Bar. in d.l.j.de bo. vacā. ⁊ in.l.itē veniunt. §.ait senatus. de peti.here. Bal. in l. aduersus.ff. de furt. dicit qō iste ll. hic loquentes. de fisco nō habēt locum in aliis ciuitatibus nisi statutum vel consuetudo aliud disponeret.

¶Non recognoscūt. bic de populo non recognoscente superiorē. vide in.l. relegati de penis.⁊ in.l.ij. ne qd in lo.pub.⁊ l.ambitiosa. in fi. de decre. ab ordi. faci.⁊ l.l.iij.de minno.et in.l. hostes. ad fi.ff. de ca. et in d.l. ambitiosa. in iij.colum.

1 ☞Deferens aliquam causam in fiscum ⁊ succūbens quando sit infamis.et nu.3.distinguit.

2 Ciuitatibus quādo deferantur bona vacantia.

4 Deferens debet agere nōie reipublice vel fisci.

1 ¶Quibus dā. Forma casum sic. ¶Quero ꝛ vtrum deferens aliquā causam in fiscū succūbens et succumbēs sit infamis. rñdet iurisc̄sultus qō regulariter infamatur. fallit in tribus casibus q ponuntur in hoc pnn. primus casus hic positus est clarus. ¶Contra scōm casum oppo. qō non licet vlcisci.vt.l.scientiam.§.pe.ff. ad.l. aquil. fol. vltimo extra iudiciū nō permittit regulariter:ſz in iudicio sic vt h. Venio ad tertiū casum. ¶Quero qd velit dicere.glo.dicit hic loquitur quando qs defert aliquam cām reipub.alicuius ciuitatis vtputa aliquam hereditatem. ¶Sed contra hoc 2
opp.ꝛ ciuitati non deferunt[k] bona vacantia. vt.C. de bo.va.l.j.li.g. dicit gl.intellige hic de hereditate decurionum que defertur reipub.illius ciuitatis:secus in hereditate alterius vt in contrario.in eo qō gl.hic intelligit de hereditate decurionum non bene dicit. nā cōū hereditas non defert ciuitati nec fisco sed ordini.vt.d.titu.C.de here.decu.⁊ ideo istud exemplū non est hic bonū in eo qō dicit qō ciuitatibus non deferuntur bona vacantia. vt l.j.C.de bo.vacan. dicit veritatem de iure cōmuni sed debetis scire quod quedam sunt ciuitates que k
non recognoscunt superiorē et sic populus liber est.⁊ sic ipemet sibi est fiscus.vt.l.hostes.j.de capti. ⁊ tunc bona vacantia acgrentur sibi et fisco quedam sunt ciuitates que licet recognoscāt superiorem:tamen habent merum ⁊ mixtum imperiū ex principis concessione.et habēt alia q̄ regalia sunt que ponunt in titu.que sint regalia.g.colla. et tūc idem qō bona possunt illi ciuitati deferri ꝓpter delicta:⁊ etiā ꝓpter alias causas de iure cōmuni:secus:ita debetis intelligere hic. ¶Cum igit intellectus gl.non sit bonus in hac.l.qualiter. debetis intelligere cū dicat text. qō nomine reipub.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

causas suas quas exequitur. ⁊ sic iste tex. otinet re pugnãtiam. nã in eo qõ dicit reipub. noĩe innuit qõ causa non est sua: in eo qõ dicit suas innuit qõ ad eum pertinet. quid dicemus. so. dicas esse suas ratione officij ⁊ reipub. ratione cõmodi. ita ponit exemplum. ſ. eo. tit. l. fiscus. in. q. ſ. fi. ⁊ tũc exponet hic reipub. fisci vel dic reipub. alicuius ciuitatis. vt. C. de dela. l. ex varia. ⁊ dicit causa sua rõne exercutionis ciuitatis ratione cõmodi vel dic qõ hic agebat a iure sibi cesso ab aliqua ciuitate vel a fisco vñ causa dicitur ppria ratione commodi alie na dicit: quia b3 ius cessuz ab alio. ⁊ ista exempla non ponuntur in glos. sed tanguntur per Jac. de are. ⁊ Old. vel dic qõ causa cõiter pertinet ad dela torẽ ⁊ ad rempub. vñ pro ea parte quam ipse b3: dicitur cã sua pro ea parte que est reipub. dicitur alieno noĩe agere ⁊ istis casibus nõ infamatur vt j. eod. l. deferre. ſ. sed ⁊ cõmunem. ⁊ hoc tangit hic

3 glo. ¶Habes ergo ex. ſ. dictis dicere sic. aut qs de fert causam alicuius ciuitatis ⁊ nõ infamatur vt hic secũdum vnam lec. ⁊. l. ex varia. C. de dela. aut defert causam fisci. ⁊ tunc aut defert ad suam vtili tatem: quia habet ius cessum ⁊ non infamatur. vt hic secũdum aliam lect. aut defert causam advtili tatem fisci: ⁊ tũc aut facit ex necessitate officij ⁊ nõ in famatur. vt. l. fiscus in questione. in fine. j. eod. et hoc secundum aliam lect. ⁊. l. post legatũ. ſ. aduocatum. ſ. de bis qui. vt indig. aut non facit ex necessitate officij: et tunc aut ipse habet in causa ali quam cõmunionem ⁊ non infamatur. vt hic secũdum vnam lect. et. j. eo. l. differre. ſ. sed ⁊ cõmunẽ. aut nullam cõmunionem habet: ⁊ tunc regulariter infamaẽ. fallit in duobus casibus qui hic po

4 nuntur. ¶Ultimo no. ex hoc tex. qõ in hac dela tione quis debet agere nomen reipub. vel fisci. vt dixi. ſ. proxi. in prin.

1 ☞Acta criminalia quãdo exhiberi debeant.
Acta armarij cõis continentia bannum condem nationem vel excõmunicationem alicuius debẽt edi cuilibet petenti.

2 Acta in causa ciuili qõ indistincte fisco exhibenẽ.

3 Practica probandi aliquem subtraxisse instrumenta fisci.

4 Instrumenti tenor per testes: vt probet debet pro bari per personas instructas: puta per notarium iudicem vel iuristas.
Instrumẽtum fauore fisci potest probari per testes communes.
Si probatur verum furtum instrumentor: tunc probatio de tenore instrumenti per testes cões facit fidem contra submittentem.

a ¶Divus. an criminalia exhibeãtur sicut ciuilia. ⁊ dicit Bal. in rub. C. de fi. instru. qõ banna debent edi cuicunq;. ⁊ in tali editione nõ requiruntur testes qui interfuerunt accopiationi: sed sufficit sola ẽscriptio notarij deputati ad accopiationem. vide Bart. j. eo. ſ. ⁊ vide Bart. in. l. j. ſ. editiões. ſ. õ edẽ.

a ¶Iste est valde no. ſ. ⁊ mẽti/tenẽdus. ¶Op. de. l. is apud quẽ. C. de eden. vbi acta criminalia exhibenẽ sicut ciuilia huius timore hec lex legit. primo ibi loquit quãdo exhibitio actor postulatur a iudice hic loquitur qñ postulatur a parte qõ ipsa ps instrumẽta exhibeat cõtra se. ⁊ in causis criminalibus nõ põt iudicis officiũ intentari vt hic nec actione ad exhibendũ vel actione in factum agi: qz in causa capitali nõ agit de pecuniario ĩteresse. vt. l. si liber. ſ. ad exhi. ita dicit glo. hic vide glo. q̃ incipit: imo videt. ⁊ ista lec. est satis bona. alij dicũt qõ in causa pecuniaria qs cogit edere ⁊ si nõ edit ꝓsumit fisco subtraxisse. ⁊ tenet furti: vt hic in prin. sed in causa capitali similiter tenetur edere. vt. l. contraria. tũ non ꝓsumitur subtraxisse nec tenet furti vt hic vide glo. ibi. vel dic in causa ꝛc. ista lec, licet approbeẽ per glo. nõ placet mihi. primo in eo qõ dicit qõ in causa ciuili tenetur furti: non est verũ qz text. hic dicit qõ ista ꝓsumptio furti nõ nocet nisi in ista causa q̃ mota est ꝑm hãc lect. noceret in actione furti ⁊ ex ꝓsumptionib⁹ in actione furti condẽnaretur. qõ est cõtra. l. banc ⁊ cõtra. l. absentem. ſ. de pe. In eo vero qõ dicit qõ in ea cã capitali qs cogit edere instrumẽta contra se: istud videt etiã male dictum: quia non debent probationes assumi de domo rei. vt. l. de minore. ſ. tormenta. ſ. de questioni. posses tñ hanc lect. sustinere in

1 ver. itẽ diui. qõ in illis casibus quis cogatur edere instrumẽta cõtra se in causa capitali in quibus seruus contra dominũ torquet̃ q casus ponũtur in. l. j. C. de qõni. vt sicut testis de domo rei assumitur eadem ratione instrumẽta. ⁊ hoc satis placet.
¶Tertio modo legit̃ ista. l. vt dicamus. sic acta ciuilia quis cogitur exhibere fisco. vt hic in princi. et. l. ne quisq;. ſ. de eden. acta vero criminalia non cogitur edere ipsa pars contra quam criminaliter agitur. ita loquitur hic. sed tertius qui habe ret illa acta bene cogit exhibere. vt. l. is apud quẽ. C. de edẽ. differt ergo ista lec. a prima. quia in hac l. is apud quem. intelligitur in tertio priuato habente acta: sed in prima intelligit in iudice. ⁊ etiã ista lec. placet. ¶Quarto modo legitur quod ibi loquitur in rationibus. hic in instrumentis: ſz nihil est dicere. ¶Quinto modo legit̃ qõ hic acta babebat quidam tertius ibi aduersarius. ista lec. est de verbo ad verbum contraria ad tertiam lec. quam. ſ. posui. vnde q̃ illam tenui ista3 reprobo. nam quod aduersarius cogatur edere cõtra se: et tertius non in causa capitali est iniquum cum de domo rei probationes assumi nõ debeant. vt. l. de

1 minore. ſ. tormẽta. ff. de questioni. ¶Reassumo ergo istum vltimũ possum: prout loquitur de causa criminali vtrum acta criminalia debeant exhiberi. dic aut exhibitio petitur a iudice vel ab ali b quo publico officiali qui habet acta publica. ⁊ 03 indistincte fieri editio. vt. l. is apud quẽ. C. de edẽ. scõm primũ modum intelligẽdi hic positum recepta tamen cautione. de qua loquitur. l. in fraudẽ.
ſ. nec⁊ instrumenta. j. eo. quod tene menti. qz per hoc dico qõ acta armarij communis continentia bannum vel condemnationem alicuius vel infamiam vel etiam acta episcopi cõtinentia excõicationem debent cuicũq; postulanti edi cum talis excõicatio seu infamia liget apud qẽs. vt. ſ. de postu. l. ex ea causa. aut exhibitio petitur ab ipsa pte contra quã criminaliter agitur. ⁊ tũc regulariter non cogitur. vt hic. fallit in casibus in quibus serui torquenẽ aduersus dñm in qbus etiam contra se quis cogit edere instrumenta in capitali cã. ar. l. is apud quem. C. de edẽ. ⁊ ita intelligit hic. scõo modo. aut exhibitio postulatur a tertio. et tũc in

b distincte cogit exhibere. ᵇvt. d. l. is apud quẽ. ⁊ ita

2 intelligitur tertio modo. ¶Redeo ad prin. huius. ſ. de exhibitione actorum in causa ciuili ⁊ priuata qualiter ista exhibitio fiat nõ tracto hic. dic vt. l. j. ſ. editiones. ſ. de eden. l. fina. C. de eden. fisco vo videt indistincte debere edj. vt hic. ⁊. l. ne q̃s. ſ. de edẽ.

3 ¶Sed dubitatur quid vult dicere hic tex. qõ ꝓsumitur subtraxisse ⁊ qualiter iste text. practicabit. aduerte ad hoc vt subtraxisse ꝓsumatur ⁊ fidem cõtra eũ faciat requirit̃ qõ probet quedam instrumẽta fore ad causam fisci pertinentia que ipse põt exhibere ⁊ non exhibet quo ꝓbato vere: tunc ꝓsumit subtraxisse. ⁊ ꝓsumit illa instrumenta sibi nocitura esse. ⁊ ideo fidem faciũt contra eũ vide hic tex. qui dicit hoc subtiliter intelligendo. quid est hoc dicere. si ego ꝓbo instrumenta esse pertinentia ad causam fisci. ⁊ sic ꝓbo instrumentũ ⁊ tenorem instrumenti: nonne debet mihi hoc sufficere sicut si ostenderem ipsa instrumenta. vt. l. testium. ſ. de testi. ad quid ergo recurritur ad istas ꝓsumptiones. ¶Rndeo quãdo qs

4 probat instrumentum et tenorem instrumenti ad hoc vt faciat fidẽ perinde ac si instrumẽtũ ostẽderet requirit̃ qõ illud ꝑbeat per ꝑsonas instructas vt per notariũ vel per iudicẽ vel iuristas q̃ sciunt discernere instrumentũ publicũ et qualitates instrumenti: non autẽ sufficeret glibet testis, hic est casus in. c. cuz olim. extra de ꝓbat. sed in fisco hoc

c est ꝓsumptio qõ etiã si ꝑbet p cões testes: ꝓsumit ipsum subtraxisse: ⁊ ꝓsumit ipsuz illud cõtinere qõ sibi nociturum erat. vt hic. illi enim testes cões non sufficiebãt: nisi fisci fauore: sed si furtũ instrumentor vere ꝑbaret: tunc illa instrã facerent fidẽ cõtra eũ indistincte. vt. l. si de possessione. C. de probata. ita debetis intelligere istam materiam.

1 ☞Si actor ⁊ reus est contumax iudex põt ꝓcedere ex suo officio citare vtrũq; ⁊ absoluere reum ab instantia iudicij ⁊ est speciale i causis fiscalibus.

2 Fideiussores delatoris qõ teneantur ⁊ inquãtum teneantur.

3 Actore absente quod possit ꝓcedi ad diffinitiuã.

4 Causa qõ inferatur in sentẽtia absolutoria.

Senatus censuit. Prio loquitur qñ delator ⁊ possessor est contumax. secundo quando delator tantum. secunda ibi: quoties. tamen in prima parte fit absolutio ab instantia iudicij. Jn secunda fit absolutio a petitione. Ex prima† parte nota casum mirabilem quod etiam vbi actor et reus est contumax: iudex potest procedere ex suo officio et citare vtrumq; et absoluere reum ab instantia iudicij. ¶Contra hoc opponi. ſ. de iudicijs. l. ad peremptorium. vt cõtra contumacẽ non proceditur nisi parte petente. ⁊. C. de iudi. l. ꝓperandum. ſ. j. ibi parte instante ꝛc. ⁊ in auk. qui se

a mel. C. quomodo ⁊ quando iudex. ſol. speciale est a in causis fiscalibus. ¶Secundo not. †qõ fideiussores delatoris tenentur videbitis in. l. senatus. j. eodem. ¶Sed circa hoc quero ad quid teneantur. dicit glo. in summa petita. vt. d. ſ. senatus. et in hoc bene dicit: vel ad dãnum. C. de lit. contesta. et auk. libellum. ⁊ in hoc non dicit verum. nam illud emendare damnum respicit commodum rei conuenti principaliter nec tangit causam fiscalẽ. ⁊ ideo quo ad hoc non potest procedere vtroq; contumace. neuter enim potest alteri contumaciã imputare. vt. l. ij. ſ. j. ſ. si quis in ius voca. non ierit.

2 ¶Venio ad tertiam partem nota †qõ actore absente ꝓceditur ad diffinitiuam sentiam quod est speciale hic ꝑm ista iura bodie vero est generale b per. l. ꝓperãdum. ſ. j. C. de iudicijs. Jtez no. b †quod in sentẽtia absolutoria inseritur causa qõ dic vt in. l. qui rome. ſ. duo fratres. ſ. de ver. obli. ⁊ ibi dixi. ⁊ per docto. in. l. ꝓperandum. ſ. illo. C. de iudi.

☞Rectores põt in carceribus aliquem detinere: vt manifestet socios vel alia causa legitima.

Diuus. Opp. ſ. de edẽ. l. si qs ex ar. ſ. ra- 1
tionẽ. fol. vt in gl. ¶Ultimo no. f
argumentũ optimum pro rectoribus vt aliquos g
possint in carceribus detinere: †vt manifestet socios vel mandatores vel aliud faciãt quod de iure debẽt: et ista est legitima causa incarcerandi, vt hic. ibi in vincula deducerentur.

☞Error facti qõ excusat quilibet.

Confessio que fit in libello qui datur iudici non nocet.

Error iuris reuocatur propter etatem rusticitatẽ vel sexum: alias non.

Cum plura. Oppo. ⁊ videt qõ error indistincte noceat. vt. l. nõ fatet. ſ. de confes. huius timore hec. l. legit duobus modis. vno modo vt loquatur in errore facti qui non nocet vsq; ad sententiam ibi in errore iuris. ¶Contra hanc lecturam oppo. de tex. qui dicit ignarus iuris sui. in fi. dũ dicit ignorauit ius suum rũdeo sustinẽdo hanc lecturam dico qõ errabat hic in facto principali. ⁊ per cõsequens ius suum non ignorabat. ita dicit glos. ¶Item contra hanc lectu. oppo. de. l. edicto. ſ. fina. j. eo. vbi videtur quod error facti excuset quemlibet: ſz hic dicit de muliere ⁊ rustico tantũ. ergo ꝛc. Joan. intelligit illam ꝑm istam sed certe hec lect. nõ placet †qz regula est qõ error facti excusat quemlibet. vt. l. error. C. de iur. ⁊ fa. igno. cõiuncta. l. ij. ſ. de iuris ⁊ fac. igno. et. l. non fatetur. ſ. de confes. ⁊. l. edicto. in fi. j. eo. vñ alij intelligũt hic in errore iuris ⁊ ponunt exẽplum: qz credebat posse reijci vnã vxorẽ ⁊ accipere aliam: vel credebat aliquã definere esse vxorem eoipso quod non habitat cum viro. et sic credidit se spurium esse per errorem iuris. cõtra hanc lectu. remanet contrarium. vt. d. l. non fatet. Sol. ibi. loqtur qñ quis confitetur in iure presente aduersario. hic loquitur qñ quis cõfitet aduersario absente. aduerte ista so. cõtinet veritatem in confessionibus ⁊ responsionibus que fiunt simpliciter. vt. ſ. de interro. act. l. fi. ⁊. ſ. de confes. l. certũ.

2 ſ. si quis absente. sed †in cõfessione que fit in libello qui datur iudici vt det parti hoc non est verum d vt. l. cum precibus⁹. C. de probationibus. ⁊. l. cum d pretium. C. de libe. causa. ideo ista nõ est bona. dic

3 ergo qõ. l. cõtraria determinatur per istã. †error iuris non potest renocari vt ibi nisi propter etatẽ rusticitatem vel sexum. ⁊ sic hic loquitur de iuris errore. ⁊ hec lex approbatur per glos. C. de iuris ⁊ fac. ignorantia.

e **¶On intelligitur.** cOpp. e de. l. q testamentũ. ſ. de proba. sol. aut relinquit non capaci palam. ⁊ tunc relictum nõ valet quantum ad ipsum non capacem sed remanet apud eũ a quo relinquitur: nec enim 03 pati penã ex eo qõ ipse non delinquit sed qñ delinquitur clam ⁊ assumit ipse tacitam fidem de restituendo non capaci tunc delinquit ⁊ facit fraudem merito patitur penam: quia applicabit fisco vt videbitis in se. ⁊ vidistis. ſ. e. l. j. in prin. Quero in qbus casibus exequetur qui accõmodat tacitam fidem de restituẽdo non capaci. dic vt habes hic in glo.

Sed cum quidem. Opp. de. j. ad ver. queritur aũt. So. dicũt quidam qõ iulianus in prin. male dixit: ideo corrigit̃ p iurisc5sul e tum in sequenti. Alij dicunt qõ iulianus illud dixit allegando. ⁊ sic contra illam allegationem determinat postea. Alij dicũt qõ diuersis casib⁹ loquit̃ iulianus ⁊ iurisc5sultus actor huius. l. vt ex solutione contrarij sequentis apparebit. ¶Jtez opp. de. l. ita fidei. j. eo. Sol. ista est veritas: istaverba generalia. rogo qõ ꝓstetis illud qõ a vobis petij. si quidem possunt certificari ex verbis appositis in testamẽto vel codicillis. ita quod appareat quid et cui relinquitur. videtur relinqui palam. ⁊ ita loquitur ver. iste q̃rit aũt. si aũt ex testõ vel codicillis non possunt ista verba obscura declarari tunc videtur relictum clam. vt. d. l. ita fidei. ⁊ ita loquitur hic iulianus. quod tene menti.

☞An inspiciat qõ prodest vel quod nocet.

Si quis palam. fSatis not. ſ. ẽ f
¶No. qõ inspi citur id qõ ꝑest non id quod nocet. †concor. sunt in gl. ¶Sed ad hoc opp. de. l. fi. ſ. sed ⁊ si quis. ſ. nau. cau. sta. ⁊. ſ. ex qui. cau. in pos. ea. l. fulcinius. ſ. qd ergo ad fil. l. si qs in grauj. ſ. fi. gl. nõ solũt. tu dic qõ hic illud quod nocet obtuscatur p id qõ prodest. nam ex eo qõ relictum est palam. non põt dici esse factum clam. est enim illa clandestinitas patefacta: sed in contrarijs secus. ꝓ hoc facit qõ no. ſ. pro donato. l. si vir. p glo. ⁊ ibi dixi. ⁊ p Dy. in. c. possessor. in. vj. q. de reg. iur. lib. vj.

☞Legatarius quod sufficiat quod sit capax legati tempore mortis.

Regula catoniana qõ habeat locum qñ legatum deficit migrta consideratione legãtis: ⁊ legatarij: ⁊ cui sua prouisione testator prouidere potest.

Quando autem. Bonus. ſ. est declaratio nebuinus. ſ. sunt duo videnda. prio an heres punia tur. scõo an relictũ valeat qñ tpe mortis tñ capax reperit̃ circa primũ. dicit glo. aut vtroq; tpe quis erat non capax. ⁊ relictũ nõ valet: ⁊ heres patit penã. aut vtroq; tpe fuit capax ⁊ non est dubium qõ valet relictũ ⁊ cessat pena aut tpe fideicõmissi iuncti erat capax. ſz non tpe mortis. ⁊ tũc fideicõmissum nõ valet. heres tñ qz nõ peccauit non patit penã ſz apud eũ remanet. vt. ſ. de bis q. vt indig. l. in fraudem. ſ. j. aut econtra tpe fideicõmissi iuncti non erat capax: sed tempore mortis sic. et tunc nõ patitur penam. vt hic. an aũt valeat relig ctum. ⁊ videt quod nõ. vt insti. de here. qua. ⁊ diffe. ſ. in extraneis. ⁊. ſ. de bis q. vt indig. l. in fraudẽ. ſ. j. Jn contrarium videt. ſ. de lega. prestan. l. interdicit. ⁊ doct. †determinant ⁊ bene sufficere legatarium esse capacem tempore mortis. ᵍita nota. per glo. ſ. de leg. iij. l. si deportati seruo. in prin. ⁊ in. l. in mortis. de dona. cau. mor. et. ſ. de here. insti. l. si alieno. ſ. j. et de regu. cato. l. j. in eo quod ibi dicit

¶Si qs palã. de hac materia per bart. in. l. si vir. ff. p donato. ⁊ bart. et ro. in. l. si qs in grauj. ſ. finali. ff. ad fil.

a ¶Non intelligit. istũ tex. p Bar. cũ ſ. j. in 2ſil. gl. licip. ciuitati camarieſi. vbi cõsuluit qõ si papa confirmauit concessiones: ⁊ declarat de quibus intelligit̃ de sacris. alleganit istum tex. ⁊ glo. et vide Bar. in cõsi. glij. incipien. mochus de spoleto. ⁊ addc cõi. Oldr. xxxix. and. barb.

a ¶Non intelligit. aliquid p Bal. in l. etiã. C. ad. l. fal. ⁊ ibi etiam qd si heres in vno nummo restituendo nõ capaci primetur tota hereditate. de quo vide in. l. heres. qui tacitã. ſ. de bis quibus vt indig.

g ¶Tempore mortis. no. qõ ad valitatẽ relicti inspicitur solũ tps mortis. glos. in tex contrarium. ⁊ ibi vide doc. in. l. eũ qui post. de cõdi. et demon.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶Tacite. ōz fieri. vide bar. ī.l.ij. C.de bis q ex publicis rationib⁹. li.g.z Bal.in.l. cū fratrē.C.ō bis q. vt indi. z in.l.j. in prin.z vide Ang. in.l.ij.§.occisozū. ℨ.ad sil. z eundez in.l. in tacitis.§. de leg.j. in prin.z vide bar.in.l.pupillus.§.fin.ℨ. de aut.tuto. z bal.in l.ea quidē.in.vij. colū.C.de accu.et Jmo.in.o.l. in tacitis.z que requirantur ad hoc vt relictum dicatur factū in fraudez. vide Bal.z Jmo. in.o.l. in tacitis.

b ¶Clam possidez re.z vide q̄ ibi habes per ¶Doder.

c ¶Vide gl. adde gl.z Bart.ī.l.ij.§. de bis q. vt indi. Ziū vī velle.bal. in.o.l. in tacitis. de quo ibi p imo. de le.j.z p ista gl. cōsulnit Bart. in ℨ.ij.clj.inci.tudertus.de spoleto. et ibi vide q̄ qs presumatur tacite rogatus.

d ¶Cum ex cā. dispositione bois. i adde bar.z doct.ī a l.si marito. in pn. sol.mat. z fic nor. b hic qō fisc⁹ subit 2 onus legatorū et fideicōmiſ. z pbatur.in auſ. de heredi.z falci.in.§.ſi qs aūt nō iplens z in.l.j. ad fi.C. de c cad.tol.z in.l. qui 3 daz testō.§. quoties.de le.j.z in.l. recusare.§.ſi qs ſi fisco.ad treb.et hoc ēt qñ occupat bona vacātia vel caduca. lz in Ziuum faciat text. cū gl. ī l.iiij.§.eadē.de fideicom.lib.z.l.qō 1 a diuo marco. de manumiſ.test.sed rūde. vt p ro. ī.o. l.si marito. in pn. 1 z no.Bal.in.l.ea3 quā.C. de fideicō. in.iij.col. z qō dizi post Jmo.in.l. si seruus pluriū. §.ij.de le.j. vbi dizi qō si ex fctō defuncti bona confiscanf: tunc non debētur legata. z ita loquitur. d.l. iiij.§.eadē. z vide

quod quando legatum deficit ex persona eius cui relinquitur non habet locum regula catoniana. non obstat.§.in extraneis. quia ibi loquitur in herede in quo aliud est quam in legatario. ¶Sed contra hoc oppo.ponamus casum in lege nostra quod hic fit relictum filio spurio quod exemplu ponitur in multis partibus huius titu. quando loquitur in non capace.vt nota.ℨ.eo.l.j.in princi. certe relictum: tunc deficit mixta consideratione legantis et legatarij. nam a quolibet alio potest capere preterq̄ a patre vt dixi.ℨ. eo.l.j. in princi. sed quando†legatum deficit mixta consideratione legantis et legatarij habet locum regula catoniana que dicit quod tempus testamenti debet inspici.vt.l.si seruus.C. de le. Respondeo vt dixi.ℨ. de regu.cato.in.l.j. quia illud est verum quando est talis effectus contra quem testator: pōt prouidere sua prouisione: vt manumittere seruum pro prium:sed legitimare filiū spurium sua prouisione non potest ergo ꝛc.

e ¶Clam fieri dicitur quod fit taliter quod non potest deuenire in notitiam aduersarij.

¶Delictum quod probetur per priuatam scripturam alicuius quando committitur promittendo vel contrahendo.

Tacita fideicōmiſſa qō deteganf p confessionē.

Positioni an quis fuerit rogatus restituere non capaci an teneatur respondere.

Tacite. Iste est no.casus.z vide gl.q̄ incipit manu priuati. ¶Quero qualiter intelligiť hic de chirographo priuato. Respondeo:quia si esset instrumentū publicum iam non esset factum clam:sed palam.vt.ℨ.eadem.l.in princi.in eo quod dicit si apparet testamento vel codicillis.pro hoc.ℨ.de leg.j.l.in tacitis.quod tenemenți ad ea que dicuntur in.l.fin.ℨ.de ri. nupt. aut fit clam.z presumitur fraus.aut palam. et tūc secus qō si est factū inde publicum instrumentum non videtur factum clam quod videtur durū puto autem quod etiam si publicum instrumentum esset factum:tamen celaretur.vt fit quotidie p nos tarios quosdam amicos tenendo in secreto quod videtur esse factum clam.†Clam enim dicitur fieri[a] id quod taliter fit quod non potest deuenire in notitiam aduersarij.vt vidiſtis in.l.clam possidere.[b] in principio.ℨ.de acquirenda possessione. z.l. prohibere.§.clam.ℨ.quod vi aut clam. ¶Nota ex hac glosſ. quod per priuatam scripturam alicuius probatur delictum eius quod intellige verum quando delictum committitur promittendo vel cōtrahendo sicut dixi in instrumēto publico.in.l.in senatus.in principi.ℨ.ad turpi. ¶Secundo vide glo.[c]que incipit vt per confessionem rogati ꝛc.ex†qua habes qō tacita fideicommiſſa deteguntur per confessionem. et sic nota quod huic positioni tenetur quis respondere.an quis fuerit rogatus de restituendo non capaci.ad idē.l. quoties.§.preterea.ℨ.de noza.vbi cogitur quis respondere an possideat vel dolo desierit possidere.et sic positioni que continet delictum quis cogitur respōdere.hoc dixi in.l.marcellus.ℨ.re.amo.z quātum ad hunc passum dixi plene anno.in.l. fi.ℨ. de bis qui.vt indig.

¶An fiscus loco heredis habendus sit cum ad eum pertinent omnia bona:et quid in priuato.

Cum ex causa. Primo notāt qui dam bic qō fiscus ad quem pertinēt omnia bona †habetur loco heredis.vt bic.z.C.ad.l.iuliā. de vi.l.ij. hoc qualiter debeat intelligi.dixi.ℨ.de fideiusso.l. inter eos.§. fina.secundo notāt bic quidam qō quandocunq; bona veniunt ad aliquem vniuersaliter ille potest conueniri a creditoribus tanquam heres.cōcor.sunt in glosſ.sed argumento. contra.ℨ. de iur. dotiū.l.mulier.z devsufruc.leg.l.fina.z.l.ij.§.si.ℨ. de here.vel acti.vend. Solu. boc dixi multum late in.l.princeps bona.z ibi per Dyn.j. de verborum significatione.tetigi in.l.prima.ℨ. de bonozū possessio.z.l.si seruum.§.fina.z.l.sequen.ij.respon so.ℨ.de leg.quantum ad propositum. dic aut bo-

na deuenīūt ad aliquē ex dispositione. l. z trāseūt ad eum debita z credita. vt hac.l.cum si. aut ex dispositione hominis.[d] et tunc secus. vt.l.mulier bona.ℨ.de iur.domi.cum simi. de hoc etiam per docto.C.ad.l.iul.de vi.l.ij. Bart.in.l.eius q. §.fi.j.e.z Jmo. in d.l.quidā testō. et ibi dixi.

d

¶Qualiter testes debent deponere de valore rerum.

Diui fratres. Not.textum ibi. z instimatione constituī quod vtile est pro testibus q e reddunt rationem de valore rei. †nam debēt ferre ad tempus de quo agitur siue tractatur de presenti tpe siue de preterito.nam ad illud tps debet fe referre.vt bic. Item debet dicere qō tātum poterit vendi homini scienti conditionem rei. vt ℨ.de do.cau.mor.l.mortis causa. ¶Multa. vel tacite. contra illud qō palam relinquitur nō capaci non acquiritur fisco. vt.l.non intelligiť.in prin.ℨ.e. ergo ꝛc. Solu.vt dicam in.l.fi. ¶Quero qualiter ꝑbabiť ad fiscū pertinere.rñ.contendo se non esse capacem ex tali causa ex qua fisco debeatur. Ista enim confessio preiudicat sibi sed contra alios est opus e probatione.facit qō babuistis.no.ℨ.e.l.ij. in fi.

e ¶Multa. vide p bar.in.l.iiij. qñ fis. vel priua.z p bal. in.l.ij.C. eo.ti.

Diuus. Oppo.glo.de.l.quoties.§.fi.sol. vt ibi.

f ¶Qua actione agat fiscus contra debitorē de bitoris.

Multa. [e]Quero in quo fit hec specialitas in fisco glo.dicit in duobus primis casibus quādo debitor fisci desit solnēdo esse vel quando debitor debitoris†fuit factus ex pecunia fiscali. In tertio vero casu loquitur secundum ius commune:quia debet intelligi quando debitor fisci est condemnatus:et sic fit executio contra debitorem debitoris secūdum formam legis a diuo pio.§.sic quoq;.ℨ. de re iudicata. Azo vero dicit quod etiam hic in tertio casu loquitur de iure speciali in fisco vt debitore non condemnato peruenīatur ad eum:sed glosſ. dicit quod secundum hoc semper fiscus posset agere cōtra debitorē debitoris.ad qd ergo iurisconsultus duos casus precedentes exp̄ressisset quare nō video.videte vt colligo ex dictis Jaco.de are.z glo. etiam Azo.bene possunt dicere. nam intelligendo text. vt glosſ.dicit.glosſ.dicit verum. sed possumus intelligere quod sint tres casus speciales ī fisco.primus quando debitor fisci desiſt esse soluendo. secundus quādo ex ratione fisci nomina facta sunt ideſt per fisci rationalem.vt.ℨ. de administratione tutorum.l.quoties.in principio.tertius quando ex contractu fiscali debitores conueniuntur hoc est ex contractu ad fiscum extenso: vt q̄ accepit mutuam pecuniam a fisco.et eam alij mutauit:z sic de pecunia fisci debitorem sibi constituit: et sic erunt tres casus speciales ſm Jacobum de are.et dominum Oldra. ¶Quero quando[f]fiscus agit contra debitorem debitoris qua actione agatur. Respondeo in casibus in quibus agit de iure speciali agit actione vtili. vt.C. quando fiscus vel priua.l. non prius. si vero tenebatur in diem agitur cōdictione ex.l.vt.l.prima.C. de condictio. ex.l.si vero agatur cōtra debitorem debitoris de iure communi:tunc debet agi officio iudicis secūdum formam legis a diuo pio.§. sic quoq;. de re iudi.et ibi dixi.

f ¶Ad simplū. ad de qō bal.in.l.j.in pe.col.in ver. itez oppo.C. de here. vel acti. ven.intelligit istum text.qō fit speciale hic fauore fisci.

Diuus. Nunc.§.declara.vt in glosſ.

Si in locis. [g]In eo qō dicit de locis religiosis est cōtra. insti. i de re.di.§.thesauros.glo.sol.pluribus modis.de duabus primis tene quam vis.

g ¶Quero.si pcurator vendēs pro mittat de culpa: an dōs teneat: et an pcurator possit penam pmittere.dixi in.l.soluz. §. si pcurator. de pig.actio.abb. in c.fi.de precario.z per istū text.qō solum possit pmittere penā q̄ venit ex natura contractus. secus si esset preter naturā cōtractus. ad qō.l. bene a zenone. de quadr.prescrip.

¶Respon. si consuetudo patrie est qō in venditione pro mittatur duplum nomine euictionis: tūc tenebit dōs:quia procurator potest pmittere ea que sunt de consuetudine.vt.l.qō si nolit.ℨ. quia assidua.ℨ. de edil.edic.z.ℨ.de aqua plu.ar.l.si prius.§.fi.z expressius in.l.si conuenerit.§.fi.ℨ.de pig.act.si autē de cōsuetudine nō esset:tūc dōs non tenet sed procurator bī tenet ſm ea q̄.ℨ.digi.z scōm materiā.l. procurator q̄ p cuic.ℨ.de pcur. †Ultimo scias qō ista.l.corrigit hodie.nā q emit a fisco ab eo nō pōt euinci.vt.l.ij. in prin.C.de quadri. prescrip.

h ¶Procurator fisci z qui vendidit res minozis vel ecclesie non potest habere fidem de pretio.

Vendēs rem nomine alieno quando possit habere fidem de pretio.remissiue.

Confessio procuratoris cesaris cōtentis pretiū sibi solutum quod sufficiat.

Si ab eo. Iste.§.est bonus. No. teg.ibi ptio soluto.no.dicit gl. †q̄ procurator fisci nō pōt habere fidē[h]de ptio. Idem in eo qui vendidit res minozis vel res ecclesie.vide z no.glo.q̄ incipit vel aliter satisfactio. ibi.non aūt fide habita ꝛc.vsq; ad fi. Circa hoc †An isti q vendunt noīe alieno possint fidem habere de pretio. vide plene per Cy.C.de rei vendi.l.inciuile. z per Buil.de cu.ℨ.de instit.l. quicunq;.§. si ei. ego dixi plenius.ℨ.de re iudi.l.a diuo pio.§.sed si emptor. in fi.§.vbi glosſ.tangit. †Quero qd[i]si procurator cesaris confitetur pretiū sibi solutum an sufficiat talis confessio teg.babetis qō fic.in.l.ij.§.fi.C. de quadri.prescrip.

i ¶Priuilegiatus succedens non priuilegiato vtitur iure eius cui successit pro tempore anteriori post vero suo.

Iscus. [k]Lex ista est no. qñ priuilegiatus pro tpe anteriori vtiť iure eius cui successit.p posteriori iure vtiť suo.z de hoc plene p doc.z Cy.C.de sac.sanc.ecc.aut. quas actiones.in v.q.dixi.ℨ.de ver.obli.l.cum filius.§. in hac.

k ¶Hereditas patris non adita transmittitur ad matrem.

Occidens aliquem non potest ei succedere.

Omnia acquisita scelere fisco applicantur.

Licius titius. Ista est solēnis lex nota tria.primo†qō hereditas patris etiā nō adita transmittiť ad matrē casus est hic. vide ibi: itaq; ois hereditas ad matrē ꝛc. p hoc.ℨ. de reb. dub.l.qui duos.§.cum bello.et.l. apud hostes.C. de suis z legi.z ibi per doc. dicam in.l.hereditatē. §.filius.ℨ.de castren.pecu. ¶Scdo no.qō qui alī quē occidit succedere sibi non pōt neq; eius heredi. vt bic.et.l.cum ratio.§.fina.ℨ.de bon.damnā. ¶Tertio no.†qō omnia scelere quesita applicāt tur fisco. ¶His premissis oppo.C.si reus[l] vel accusa.mor.fuel.li.z.C.si pē.ap.mors inter.l.iij. vbi post mortem non durat cā bonoz si non fuerunt adempta ex̄presse.ad idē.ℨ.ti.j.l.j. So. dico qō qō bonoz extinguiť morte accusati certe dico publicando p sniam:sed questio bonoz quesitoz durat z agitabitur ista causa facta noua declaratione. vt bic in fi.dicitur. ¶Item oppo.qō ista bona non auferantur huic dño.non enim successit marito sed filio.so.qs non potest in effectu succedere ei quem occidit:nec heredi eius in bonis que habuit ab illo occiso. vt bic.fecus si aliunde habuisset.ar.ℨ.de vulg.z pupil.l.si is qui ex bonis.

l ¶Non puto. ad bāc.l. vió mathe. notabili suo.lxxj. inci.nota.vnā mirabilem regulaz i.vij.char. vbi ponit bunc z ipse secundū intellectū qué ponit ꝟ bar. vide pterea in eo loco ad pposituz de duobus ordinarijs ferētibus diuersas sententias et qō etiā dicit in probationibus paribus videas etiā qō vult Bald.in.l.q̄q̄.in vlti.col.ver.dictū no.C. de ser. fugi. z Fely.in.c.ij.col. ij.de rē iudi.

Dicto. Dicitur hic.deferť palam

Item diui. Dicitur hic vulgare premium vulgare.glosſ. dicit hic. dicam.j.eo.l.senatus.§.senatus.

Eos qui. Opp.ℨ.ea.l.§.j. ibi nihil aūt interest ꝛc. So. illa limitať p istam. ¶Secundo extra glo.opp. secundum hoc bec.l.circa prin.sui nō videtur posse procedere in eo quod dicit:quod quis potest profiteri relictum palam.aut erit enim non capax. z tunc illud non dz deuenire[k] ad fiscū.vt.l.non intelligitur.in prin. ℨ.eo.aut erat indignus. z tunc non debet habere dimidiam.vt hic.Sol.potest dicere qō hic loquiť in casibus specialibus qñ qs est indignus:ideo qz testamentum impugnat in iudicio.ratio: quia cū hoc sit manifestum ex eo quod factum est in iudicio non debet habere premiū delationis. vt.ℨ.e.l. §.vbi id deferri.vel dic qō prin. loquitur in eo qō dicit de re relicta palā de eo q est indignus ablq; aliquo facto suo:vt quia testator reputauit eū indignū. vt.l.bereditas.C. de bis qui. vt indig. hic loquitur quando quis est indignus facto suo pro hoc optime.ℨ.de bis qui.vt indig.l.post legatuz. §.fina.et ibi not.

Ei qui. Hoc exāmina.vt.ℨ. eodem.l.ij. in fine.

Icitur. Oppo.de.l.cū filius.§.fi. ℨ.de.l.ij. Sol. hic loquiť quando bona inferuntur ex delicto bere dis: ibi quando ex delicto defuncti quo casu non valent relicta sicut nec donationes. vt.l.cōtraria. et.l.dona.§.fi.ℨ.de dona.

Senatus. Si quis delatorē.

Oppo.glo.et solue bene vt habes in ea.

1 ¶Deferens in fiscum sevel alium qō premium consequatur.

2 Statutū dans dimidiā accusanti intelligitur qō tota pena datur camerario communis:z camera rius accusanti.

3 Practica formandi condēnationem quando pena venit pro dimidia parte.

4 Fiscus in diuidendis cum ipso facit diuisionem z dat alteri electionem.

Senatus. Iste.§. est bonus. aduertatis primo pro declaratione querit de quo non capace loquit hic gl. dicit siue de herede siue de legatario:siue de fideicommissario. ¶Sed ad hoc op.qō heres nō dz habere nisi tertiā. vt.C.de bis q fe de.l.j. So.hic loquit i here de nō capace nec rogato de restituendo. z ideo lucrat dimidiā:q; defert illud qō dz remanere apud eum si esset capax:sed.l.contraria loquit in rogato de restituēdo.z ideo quia defert illud quod debet esse alterius lucrat tertiam. et ideo pro declaratione huius.z eozum que notan.ℨ.eodem.l. edicto.§.egtat.distingue ſm Dyn. †aut quis defert ab extraneo:aut seipsum defert.primo casu deferēs f cōsequitur tertiam.vt.ℨ.eodem.l.edicto.§. egtat. secūdo casu qñ quis defert se aut ipse erat non capax propter suum delictum.et nihil consequitur. vt.l.edicto.§.eos.ℨ.eo.qō dic vt ibi:aut erat alias non capax.z tūc non:aut deferens se non erat rogatus de restituendo z lucratur dimidiam.vt hic aut erat rogatus de restituendo. z lucrat tertiaz. vt.C.de his qui se defe.l.j.fallit in vgore defuncti. vt ibi. Idem dico in fideicommissario vt si deferat lucretur dimidiam eius quod ipse erat habiturus.vt.j.eodem.l.cum tacitam. quādoq; defert

¶Non puto. no. istū tex.cū gl.not. qō lz fisc⁹ 2sueuerit habere multa priuilegia,de quibus p.Bal. in.l.j. C.de here.vel act. ven. tū in dubijs potius est iudicā dum contra fiscū p quo siue fit ou bium de iure pro pter opi.doc. siue occurrat dubiuz quia duo indices ordinarij ferant sententias cōtrarias siue sit dubium in pbationibus: q; fiscus z aduersarius 3tra ria probauerint z pbationes sint pares.lz Jo.an.z do.Ant. videanť sentire contrariū vz3 q cā fisci sit fauorabilis sicut cā matrimonij in.c. in nostra. de testi. z Spec.z Jo.an.ī tit.ō test.§.postq̄. versi. qd si. et pro hoc qō dixi. vide no.Bal. in.l.quicūq;. ad fi. de ser. fugi. adde tamen ad banc.l.qō bal. in.l.ij.C.an ser.ex suo facto.dicit qō statutū nunq; interp̄etať 3tra rē pu.in eo q̄ potest tangere aliū. z ad hoc no. vió Bal. i.l.dotis.C.de iure do.z bar.in.l.j. C.de iu.fil.lib.p.z vide Ja.de bel.in l.fin.§.fin.C.de ca du.tol. vbi vī intelligere. quando fiscus tractaret ō lucro et priuatus de damno.

¶Non debet deuenire.vide Bal. in.l.eam quaz. in vij.col.C.de fidei commiſ.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

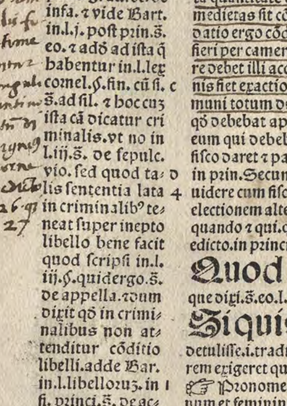
a ¶ Deferens possidet. idem Sali. in. l. iij. C. ad. l. falci.

b ¶ Verba cõdemnationis. Si statutum dicit qõ medietas pene debeat esse accusantis alia debeat esse camere in totum. vide per Abbad. in. stitu. de actio. §. quedam autem.

c ¶ Fiet exactio. ad hic dicta vide Ange. de are. in maleficijs in ver. dandis ꝛ soluendis.

d ¶ Scõo no. quid aũt si accusans in libello dixit puto talẽ mihi ꝯdẽnari in dimidia ꝛ a pro alia dimidia fisco dic ꝙ sñia su 2 per tali inepto libello valet: quia i criminalibus nõ attendit libellus ꝛc. vt not. Bartol. in. l. quid ergo. §. fin. cũ sq. 3 ꝛ vide Bart. in. l. j. post prin. §. eo. ꝛ adõ ad ista q habentur in. l. lex cornel. §. fin. cũ sq. c ista cã dicatur criminalis. vt no in l. iij. §. de sepulc. vio. sed quod tamen dicit sententia lata 4 in criminali ꝓ te neat super inepto libello bene facit quod scripsi in. l. iij. §. quidergo. §. de accusa. et si non apparet in statuto posset dubitari i cuius bonis debemus ista ꝑmia accusantibus an de bonis malefactoris an commu nis vide Angel. in. l. lex corne. §. si qs libellus. de in 1 tur. ꝛ Barto. in. l. lex corne. §. ad sil. 2 vide Ang. de arc. in. d. ver. dandis ꝛ et soluendis.

e ¶ Deferre. ꝓ intellectu huius. l. queritur vtrum procurator aduocatus tutor. ꝛ ꝓgeneta possint esse testes. De aduocato vide quod no. Innocen. in. c. ex literis. de transactio. ꝛ quod dixi supra de questio. l. ex libero. ꝛ in Speculo in titu. de teste. §. j. versi. quid de venditore. et Barto. in. l. omnibus. C. de testi. ꝛ quid de docto. dicit Bald. per illum tex. C. de aduocatis diuersorum iudi. quod doctor in causa sui scholaris non debet reputari suspectus si ꝓducitur in testem: sed certe illud ex illo tex. non bene infert. adde Bal. in aut. habita. in. ꝙi. colum. C. ne fili. ꝓ. pat. vbi est text. qõ potest esse iudex ꝛ de procura. vide Bal. in. d. l. omnibus. C. de testi. et Inno. et Joã. an. in. c. insuper. ꝛ. c. cum a nobis. de testi. et adde quod in alio articulo nõ cõuenit poterit esse testis. c. fcõo requiris. ꝛ. c. inquisitionibus. de appel. ꝛ quod dicitur in eadem causa habet locus in causa appellationis. c. fin. de testi. in. vj. et vide in materia glos. in auten. de fide instru. §. quoniam vero. Et de aduocato adde quod no. Joan. and. in regula cum quis. in mercu. in. vj. in contractibus potest esse testis. vt not. glo. in. d. c. ex literis. de transacti. ꝛ de procura. vide Bal. in auten. sed nouo iure. in. iij. colum. si certum petatur. et vide in materia omnino Bald. in. l. dictantibus. C. de testa. ꝛ per Jmo. in dicto. c. ex literis. de transac. ꝛ ibi do. Ant. ꝛ vide omnino Joan. and. in. d. regula cum quid. de eo qui fuit iudex an et quomodo seu quando potest esse testis. vide

Quod si tribus.

Nunc. declara secũdum ea que dixi. §. eo. l. ij. §. senatus.

Si quis arguatur.

Vide glo. sup verbo detulisse. i. tradidisse fisco. vt alium quasi debitorem exigeret qui non erat.

☞ Pronomen quicunq; qõ contineat masculinum et femininum.

Aiolinus.

Quicunq;

Not. qõ pronomen qcũq; continet masculinum ꝛ et femininum. habes etiam. j. de verbo. signi. l. i.

In summa.

De hoc habes rubricã. C. de pe. fiscali. credi. preferri. l. vna. li. g. dicam. j. eo. l. placuit.

☞ Bannitus licet non possit de nouo accusare potest tamen accusationem ceptam prosequi.

Procurator quãdo possit esse testis in causa quã procurat.

Aduocatus quando possit esse testis in causa quã aduocauit. remissiue.

c ¶ Deferre. ꝓ intellectu huius. l. queritur vtrum procurator aduocatus tutor. ꝛ ꝓgeneta possint esse testes. De aduocato vide quod no. Innocen. in. c. ex literis. de transactio. ꝛ quod dixi supra de questio. l. ex libero. ꝛ in Speculo in titu. de teste. §. j. versi. quid de venditore. et Barto. in. l. omnibus. C. de testi. ꝛ quid de docto. dicit Bald. per illum tex. C. de aduocatis diuersorum iudi. quod doctor in causa sui scholaris non debet reputari suspectus si ꝓducitur in testem: sed certe illud ex illo tex. non bene infert. adde Bal. in auth. habita. in. ꝙi. colum. C. ne fili. ꝓ. pat. vbi est text. qõ potest esse iudex ꝛ de procura. vide Bal. in. d. l. omnibus. C. de testi. et Inno. et Joã. an. in. c. insuper. ꝛ. c. cum a nobis. de testi. et adde quod in alio articulo nõ cõuenit poterit esse testis. c. fcõo requiris. ꝛ. c. inquisitionibus. de appel. ꝛ quod dicitur in eadem causa habet locus in causa appellationis. c. fin. de testi. in. vj. et vide in materia glos. in auten. de fide instru. §. quoniam vero. Et de aduocato adde quod no. Joan. and. in regula cum quis. in mercu. in. vj. in contractibus potest esse testis. vt not. glo. in. d. c. ex literis. de transacti. ꝛ de procura. vide Bal. in auten. sed nouo iure. in. iij. colum. si certum petatur. et vide in materia omnino Bald. in. l. dictantibus. C. de testa. ꝛ per Jmo. in dicto. c. ex literis. de transac. ꝛ ibi do. Ant. ꝛ vide omnino Joan. and. in. d. regula cum quid. de eo qui fuit iudex an et quomodo seu quando potest esse testis. vide

Aiolinus.

Quicunq;

Not. qõ pronomen qcũq; continet masculinum ꝛ et femininum. habes etiam. j. de verbo. signi. l. i.

In summa.

De hoc habes rubricã. C. de pe. fiscali. credi. preferri. l. vna. li. g. dicam. j. eo. l. placuit.

☞ Bannitus licet non possit de nouo accusare potest tamen accusationem ceptam prosequi.

Procurator quãdo possit esse testis in causa quã procurat.

Aduocatus quando possit esse testis in causa quã aduocauit. remissiue.

Deferre.

c Ex hac l. no. qõ damnatus non potest deferre iꝫ causam ante inceptã potest complere qõ facit ad ſ. q. de ebannito qui non potest accusare de nouo vt accusationem ante ceptam possit complere vt hic. ad hoc. l. neganda. C. qui accusa. non pos. et. l. is qui reus. in fine. §. de publi. iudi. et ibi digi. ¶ Secundo in ver. idem ſ decreuerũt no. ar. qõ ꝓcurator põt esse testis in causa quã procurat sed gl. tenet hic cõtrariũ p. l. si. §. de testi. non obst. hec. l. q: hic non interrogabatur vt testis. intelligẽ ſm gl. qõ hic interrogabaꝫ vt pars ꝛ sicut dñs tenet rñdere. ita procurator. vt. §. de procu. l. non solũ. in ꝓin. ꝛ. l. omnium. istud dictũ glo. procederet in procuratore qui durat procuratoꝛ ꝛ causaꝫ agit sed tex. videtur loqui in eo qui desit esse procurator vel tutor vel gestor: vt hic in verſi. itẽ eos. ꝛ in sequenti. et ideo videtur dicendum quod hic fuit interrogatus vt testis tunc ob. l. fin. §. de testi. et glos. ibi videtur tenere contra istam glos. quid ergo dicemus. dicunt quidã quod procurator nõ põt esse testis in illa causa quam ꝓcurat. vt ibi ſ in text. in alia fic. vt hic. ita loquitur glos. l. contraria alij dicũt hic in ꝓcu. ad negotia. ibi in procuratore ad iudicia. alij dicũt qõ hic finitũ erat officium ibi durabat ℔. tangit hoc. C. de testi. l. qñ liberi. ꝛ nihil boni dicit. tu dic breuiter si quidem loquimur de procur. ad iudicia si quidẽ ipse agitat cãm tũc nõ potest interrogare vt testis. vt. d. l. fi. §. de testi. sicut nec etiã tutor. vt. l. qui testamẽto. circa prin. ꝛ qõ ibi not. §. de testi. ꝛ ibi digi. põt tũ bene interrogari vt ps. vt. d. l. non solũ. in prin. §. de procu. ꝛ hoc ſm intellectũ glo. si aũt causa esset finita. ꝛ de gestis in ea causa interrogareſ: idẽ qõ in procura. ad negotia: qui interrogaꝫ vt testis de eo qõ ipse gessit quo casu distinguitur. qñq; ad eũ pertinet cõmodum vel incõmodum: ꝛ tunc nõ est g idoneus testis. vt. l. omnib⁹. C. de test. ꝛ. l. nullus. §. de testi. exemplo ego volo pbare qõ tu teneris mihi ad. c. hoc ꝓbo per titium qui dicit se tibi portasse pecuniã quam tibi dedi tuo mãdato. dico qõ iste nõ est idoneus testis. nam si ipse tibi tradidit: ipse est liberatus a me. si tibi non tradidit ipse remanet obligatus mihi et sic testificaꝫ in eo qõ ad eũ pertinet qõ no. si vero ad eum non pertinet cõmodum vel incõmodum. ꝛ tunc idẽ qõ non põt esse testis: nisi vtraq; parte volente. sicut dicimus in ꝓgeneta. vt in auf. de testi. §. pe. ꝛ hoc tenet gl. extra de testi. c. romana. li. vj. hoc est verum qõ nõ põt esse testis⁹ p eo cui⁹ fuit procurator: ſ cõtra eũ produci põt testis eo inuito vt hic est casus in. §. nostro. ꝛ hoc tenuit Jnn. extra de testi. c. insuper. si vero aliqs vellet ꝓcuratoremᵇ ꝓducere in

a ¶Dicit prioritatem. qui dicit prioritatē vel posterioritatem. vide l.j.ff et ibi no. maxime per Bar. C. de iu. ff. li. g. et vide Joā. de imo. in l. in illa. in. xiij. colū. ff. de verbo. obliga.

b ¶Eius qui delatorē. istā. l. nō alle. tibi in. l. iperator. in fi. apost. ma. j. e. et vide ad hāc. l. Bal. in l. j. C. de infa. et in l. generaliter. C. de re. cre. vtrū in ista snia declaratoria requirat citatio, vide i. C. re prebensibilis. de ap. re. 2 ro. in. l. is cui bonis. de ver. a obli. et ibi no. 2 ad hāc. l. vide no. i. l. iij. ff. quod aūt. ff. quod quisq; iur.

c ¶Non nocet heredi. ficta confessio non transit in heredem. et hoc verum quando ista confessio resultat ex alio cp̄ ex mor- te: secus si resultaret ex morte. quia tūc trāsit. ita not. dicit bal. per ea q̄ ibi habētur in. l. j. ff. ij. C. q testa. fa. post. et refert istud ro. consi. cccv. et vide quod not. in. l. ff. ff. de bo. eo. qui morte sibi consci. et vide Bal. in. l. j. ff. ij. ff. de cal. et ad prędicta adde oi- no bal. in. C. vasallus fendum. in ti- tu. ff. de feu. fue. cō troversia. et vide Bald. in. l. j. C. eg delicto defuncto. et Jmo. in. l. qui a latronibus. ff. j. ff. de test. et limita ve rum nisi in crimine leſe maiestatis et in crimine here sis. vt no. Bar. in l. j. ad finē. ff. ō bonis eorū. et adde Bal. in. l. is apud quē prope finē. C. de eden. et per istū tex. dicit no. Bal. in. l. j. ad fin. C. de plus peti. quod si penden. lite decesſit actor qui plus petierat nō trāsit pena ad heredem et hoc verum intelligit Bal. in. l. j. in vj. colū. C. eg deli. defun. vbi confessio stat in suis finibus: quia tunc non transit in heredem: secus si ficta confessio transit in condemna. iuris vel legis: et ideo si lex ipso iure penam imponeret transiret.

d ¶Sed per sniam. talis habeť pro confesso et cōuicto intelligit p sniam nō ipso iure. et in materia. vide q̄ no. Bal. in. l. ij. C. q testa. face. post. et. C. si cōtra ius vel vtili. publi. et Bar. in. l. manifeste. i fi. ff. de iureiur. et vide Bar. in. l. fi. ff. qō si actor. C. de iura. calū. et digi post Bart. in. l. iperator. j. eo. et adde Bal. in. l. generaliter in ver. si quis. C. de reb' credi. et Bal. in. l. iubemus. ff. sane. C. de sacrosan. eccle. sed Bal. aliter loquit in. l. j. C. de rei ven. l. quoties. et de pe. here. l. ité si seruus. hoc est si fiscus ageret cōtra primū deberet pbare postea quesita. vt. C. de rei ven. l. mater. et de noga. l. quoties. et de iureiu. l. iurasse. et qō ibi not. et sic eq̄ dicit prioritatē vel posteriorita- tē incūbit pbatio. ita dicit Oldr. qō puto verū et probat in. l. non solū. ff. sed vt probari. ff. de no. ope. nūtia. et. l. eum actum. in fi. et ibi glo. ff. de neg. gest. et. l. si matrē. de proba. et extra de rescrip. c. fi. in clemen.

¶Confessio ficta defuncti qō nō nocet heredi. Confessio ficta filij non nocet patri.

Clausula habeat pro conuicto et confesso non intelligitur ipso iure sed per sententiam.

An in casu p̄dicto regrat snia pticularis vel sufficiat diffinitiua. Et qualis debeat esse sententia.

In ciuilibus pena que infertur ex ficta confessione qō non transeat ad heredes.

Confessio ficta que resultat ex sententia diffinitiua an faciat fidem in aljs causis: qō non.

Jus qui delatorē.

Ista est solēnis. l. et valde et diuidit. primo ponit vnū dictum. scō determinat vnā. q. dependentē ex dicto. tertio rñdet cuidā tacite obiectioni. quarto rñsionem illam determinat et declarat. scō a ibi: sed etenim. tertia ibi: nec em. ārta ibi: plane. et hec est prima. l. q̄ dedit mihi bonorē in ciuitate ista aduerte: q̄ glo. mihi dicunt. Not. q̄d l3 defunctus habeat pro confesso hic tū non nocet heredi. c. hāc. l. inter alls allegabā pro casu in qōne illa: qō si filius est cōtumax et sic habitus pro confesso qō talis ficta confessio nō preiudicet patri hāc q. disputauit: et eam tangit Dy. et ibi ego scripsi in l. cū filius. in pn. ff. de ver. ob. ¶Scō no. casus ex pressum qō ista verba: habeat pro cōuicto seu habeat pro confesso: intelligunt non ipso iure: sed p sniam. vt hic. et hoc idē videť pbari. C. de iur. calū. aur. principales. in fi. hic no. glo. Bar. extra de iura. cal. c. fi. et Jo. an. extra de cōfes. c. fi. li. vij. et sic gl. C. de pena iudi. l. j. q̄ dicit qō ipso iure dicit ma- le. nec ob. l. venales. quā allegat. q. verū est q̄ snia est nulla in se ipso iure: tū totū ius cause ipso iure nō pdit: vt hic. et hoc idē videť pbari. C. de iur. calū. aur. principales. in fi. hic no. glo. Bar. extra de iura. cal. c. fi. et Jo. an. extra de cōfes. c. fi. li. vij. et sic gl. C. de pena iudi. l. j. q̄ dicit qō ipso iure dicit ma- le. nec ob. l. venales. quā allegat. q. verū est q̄ snia est nulla in se ipso iure: tū totū ius cause ipso iure nō pdit: vt hic. et hoc idē videť pbari. C. de iur. calū. aur. principales. videť loq. de snia diffinitiua. l3 hec l. vł regrere snīam pticularē: qd dicemus. rñ. forte possumus sic dicere. qñq; illud ex quo qs d3 habeti pro confesso est liquidū iudici: q. manifeste gestum coram eo vt si fuit contumax in iurando de calūnia vel rñdendo. vt no. in. l. certū. in pnci. ff. de cōfes. et tunc nō requirit particularis pnuntiatio. si vero hoc nō liquet iudici. vt in casu. l. nostre. nā cōruptela non fit iudice p̄sente et intelligēte: et tūc d3 pius de crimine constare et pronuntiari vt hic hoc non multū plz: q. nec contumax liquet oīno iudici. quid enim si hz aliquam iustā cām propter quā iurare vel rñdere recusat certe ista iusta cā requirit probationē ex trinseca sicut cōruptela: et ideo puto qō hic fit casus exp̄ssus qō iudex d3 super hoc pronuntiare expresse. aduerte tamē quia nō credo qō sit necesse iudicē pronuntiare ipsum haberi pro confesso vel cōuicto sed sufficit qō iudex pronuntiat ipsum cōtumacē in non rñdendo

Eum qui.

Hic est no. ff. illud ¶quod dicitur in multis partib' iuris qō qñ est institutus indignus bona applicantur fisco videť debere intelligi adita hereditate p indignū: als secus, ita videť velle tex. hic. glo. tū videť circa hoc dubitasse in. l. recusare. ff. fisco. et. ad treb. facit. l. ex facto. ff. iul. longinus. ff. de iudi. et pupil. ¶Item no. ¶quod accusando testamentū de falso quis non videtur adire. vt hic videtis quod est verum indubitanter qō non videtur adire ex testamento qō dicit falsum: an antē videatur adire ab intestato. dic vt in. l. cum quidam. ff. de bo. pos. et ibi digi.

¶Forēsis an possit hic ¶Mediolani testari ſm statuta huius ciuitatis.

Obsides an possint dari inter duas ciuitates pri natas.

Jus.

Dicit hic qō bona obsidū debent fisco. ¶Quero an boc debeat itelligi viuētibus eis an post eor mortē. gl. dicit qō d3 intelligi post mortē non in eor vita. hoc non probat. l. tū glosſatori nostro sic est visum et ita vť equū. ¶Scō quero b de qui bus bonis loquat hec. l. gl. dicit de bonis ēstis i obsidatu. nā de bonis q̄ reliquit domi nō pōt intelligi. qō applicent fisco sicut nec bona captiuor relicta apud suos: et hoc satis plz. alij dicunt etiā de bonis ante ēstis. qō pōt esse verū si secū portauerit in obsidatu. ¶Quero de quibus obsidibus loquit hic. dic de obsidibus datis iperatori p aliquo pacto seruādo: vel p aliquo captiuo redimēdo quos ēstat testari non posse: l3 non sint capite minuti. vt. l. obsides. ff. de testa. ita dicit gl. ¶Ité d3 hic secuti captiuorū. ¶Quero de qbus captinis loquit hic. dicit gl. pōt intelligi de hostibus q propter virtutē bellicā capiunt: tūc enim oīa bona sua publicant et ipsi serui efficiuntur. aduerte dñs Ja. de bel. in aur. de here. et fal. circa pn. in. iij. op. dicit. qō qñ capit vniuersitas psonarū et ādā ciuitas nō est verū qō ipsi serui efficiant sed qñ capit vnus singularis homo tunc secus. et scōm hoc nō p̄cederet dictū huius gl. de hoc tangā. ff. tit. j. l. hostes. alij itelligūt hic qō loquat de captiuis nō proprie vt de deportatis in insulā q propter eorū delicta sunt capti et detenti: tūc bona p eos questa non publicant eis viuis: sed eis mortuis. vt. C. de bo. dā. l. deportati. et tūc est vera similitudo ob-

de Bal. ibi. et digi in. l. fi. ff. de questio.

e ¶Tertio et vlti. per Bal. in. l. j. in. vij. col. C. eg deli. defun.

f ¶Sed q̄ro. vide Bal. in. l. ij. in vlti. col. C. de eden. et adde Bal. in. l. j. ff. sed et constitutio. ff. de calū. et doc. in. c. fi. de iura. calū.

g ¶Eum q. velle tex. contrariū. facit qō no. glos. et Bar. in. l. seq. in pnn. ad filleia. et in. l. j. in. iiij. q. pnn. ff. de vulga. et pupil.

b ¶Secundo quero. per Bal. in. l. penul. in fi. C. de consti. pecu.

sidum. quod

vel in nō iurando et hoc est qō hic dicit tex. qō iudex de crimine pnuntiet. satis enim esset hic si iudex pron ūtiaret ipsum corrupisse delatorē: pena aūt sequitur a iure. vt. l. j. ff. ff. ff. ad turpil. predicta vera nisi verbis statutor aliud induceret. ¶Tertio et vltimo tene mēti: q̄ puto qō ante illā pronūtiationem quā dixi modo etiā in causis ciuilibus talis pena nō transiret ad heredes p hanc. l. ciuilis enim est hec causa. facit ad hoc qō dixi vobis in. l. j. circa pn. ff. de pnua. delic. et. l. ex iudicium. ff. de pub. iudi. ¶Sed q̄ro aliquis habeť pro confesso per sententiam diffinitiuam. vtrū ista ficta confessio faciat fidē in aljs causis: tamen bartholus tex. expressum quod nō. ff. co. l. ij. ff. j. quod per petuo. tene menti.

Si indignus est institutus bona fisco applicantur adita hereditate.

Qui accusat testamentū de falso nō videť ex testamento adire: sed ab intestato. remissiue.

Eum qui.

Hic est no. ff. illud ¶quod dicitur in multis partib' iuris qō qñ est institutus indignus bona applicantur fisco videť debere intelligi adita hereditate p indignū: als secus, ita videť velle tex. hic. glo. tū videť circa hoc dubitasse in. l. recusare. ff. fisco. ff. ad treb. facit. l. ex facto. ff. iul. longinus. ff. de iudi. et pupil. ¶Item no. ¶quod accusando testamentū de falso quis non videtur adire. vt hic videtis quod est verum indubitanter qō non videtur adire ex testamento qō dicit falsum: an antē videatur adire ab intestato. dic vt in. l. cum quidam. ff. de bo. pos. et ibi digi.

¶Forēsis an possit hic ¶Mediolani testari ſm statuta huius ciuitatis.

Obsides an possint dari inter duas ciuitates pri natas.

Jus.

Dicit hic qō bona obsidū debent fisco. ¶Quero an boc debeat itelligi viuētibus eis an post eor mortē. gl. dicit qō d3 intelligi post mortē non in eor vita. hoc non probat. l. tū glosſatori nostro sic est visum et ita vť equū. ¶Scō quero b de qui bus bonis loquat hec. l. gl. dicit de bonis ēstis i obsidatu. nā de bonis q̄ reliquit domi nō pōt intelligi. qō applicent fisco sicut nec bona captiuor relicta apud suos: et hoc satis plz. alij dicunt etiā de bonis ante ēstis. qō pōt esse verū si secū portauerit in obsidatu. ¶Quero de quibus obsidibus loquit hic. dic de obsidibus datis iperatori p aliquo pacto seruādo: vel p aliquo captiuo redimēdo quos ēstat testari non posse: l3 non sint capite minuti. vt. l. obsides. ff. de testa. ita dicit gl. ¶Ité d3 hic secuti captiuorū. ¶Quero de qbus captinis loquit hic. dicit gl. pōt intelligi de hostibus q propter virtutē bellicā capiunt: tūc enim oīa bona sua publicant et ipsi serui efficiuntur. aduerte dñs Ja. de bel. in aur. de here. et fal. circa pn. in. iij. op. dicit. qō qñ capit vniuersitas psonarū et ādā ciuitas nō est verū qō ipsi serui efficiant sed qñ capit vnus singularis homo tunc secus. et scōm hoc nō p̄cederet dictū huius gl. de hoc tangā. ff. tit. j. l. hostes. alij itelligūt hic qō loquat de captiuis nō proprie vt de deportatis in insulā q propter eorū delicta sunt capti et detenti: tūc bona p eos questa non publicant eis viuis: sed eis mortuis. vt. C. de bo. dā. l. deportati. et tūc est vera similitudo ob-

de Bal. ibi. et digi in. l. fi. ff. de questio.

e ¶Tertio et vlti. per Bal. in. l. j. in. vij. col. C. eg deli. defun.

f ¶Sed q̄ro. vide Bal. in. l. ij. in vlti. col. C. de eden. et adde Bal. in. l. j. ff. sed et constitutio. ff. de calū. et doc. in. c. fi. de iura. calū.

g ¶Eum q. velle tex. contrariū. facit qō no. glos. et Bar. in. l. seq. in pnn. ad filleia. et in. l. j. in. iiij. q. pnn. ff. de vulga. et pupil.

b ¶Secundo quero. per Bal. in. l. penul. in fi. C. de consti. pecu.

fidum. quod

a ¶Quero vtrum vide imo. in. l. obſides. ff. de testa.

b ¶Fiscus. būc tex. allegaui in. l. fidei cōmiſ. de vsur.

c ¶Noua instantia. vtrū pempta instantia durent effectꝰ resultantes ex lit. ꝓtest. vide q̄ dixi in. l. properādū. ff. j. vbi per gl. C. de iudi. et dixi ff. i. l. cum lite mota. ff. iudi. ſolui.

d ¶Delatoris. per istum tex. not. dicit bal. i. l. re emp. in vlti. col. C. de cōſti. pec. q̄ cōſules mercātie nō poſſunt ſe intromittere de geſtis tempore officialis.

e ¶Eum q. Jstum not. alleg. bal. in. l. fi. C. de cōſti. pecu.

f ¶Lata sententia. vtrū3 post sniam possit peti beneficiū diuiſiōis. vide bal. in. l. exceptiones. in. vj. col. C. de proba. et qō not. Bart. in. l. ſi dubitetur. de fideiuſſo.

g ¶Cōputentur bona. not. p fideiuſſore vtrū ꝓpteť i bo. pncipalis bona alienata i fraudē. et adde q̄ i bonis pncipalis cōputenť bona fideiuſſoris. l. ſi ples. ff. pterea. de fideiuſ. ¶Vt ibi digi.

b ¶Suo periculo. facit qō not. bar. i l. ſi vt cer. ff. fina. ff. cōmoda.

i ¶Certus loc⁹. ſi in accu. inſerit nomen loci de q̄ poſſit dubitari nō v3 accuſatio. adde Bart. in. l. q̄ties. l ſi. ff. de ybo. obli. et in. l. q̄ditio. ff. cū ita i teſtō. ff. de cōdi. et demon. adde q̄ bal. ff. il. cccciij. j. li. alleg. iſtū text. in ỹ. imo q̄ ſi vaſallus vēdit i tra3 dit feudū cum pacto q̄ pnō nō conſentiēte venditio nō habeat effectū i tū feudū vēdicerit tali cui sit pniū nō cōſenſurū: q̄ duriꝰ ret alter dño non grat vel rebellis q̄ amittit feudū non obſtantibus illis ybis q̄ aliud ore aliud mente gerit.

Quero vtrum

Fiscus.

Noua instantia.

Suo periculo.

Certus loc⁹.

Delatoris.

Eum qui.

Jus.

Eum qui.

Deiure fiſci

tes.ff.si vero in discordia. de electione. in fexto. et ibi in glossa. in verbo priuẽtur. facit etiam per hoc in.c. dispendia. de rescrip. in.vj. et omnino careat. et no. licet Ange. in aut. de litigio. ff. omnem vero. teneat contrarium sed forte ibi est corruptus ideo vide eum. et ratio diuersitatis est qz hoc vltimo casu istud signum vniuersale determinat et qualificat illud verbum careat se

cundum res vel iura qb⁹ qs est priuandus mediante tñ sententia. fz alijs casibus sua periculis illud verbum penitus omnino et similia qualificãt ipm actum priuãdi et ideo sententia nõ requirit zistud reperio tenere matthe. not. cr. qõ refert se non vidisse ab aliquo tactum seu a paucis. ad de qꝫ idem voluit Bal. in.c.i. quib⁹ modis feu. amit. in priñ. z ibi in fine dicit qꝫ quando ipso iure qs cadit a rebus non est ferenda super amissione bonorũ sententia ꝛ super declaratione amissionis: vt in autenti. de incest. nup. ff. C. de fi. in strũ. et iu. ba. fisc. l. facultas. ff. pio fo. l. cum duobus. ff. idez respondit. C. ad treb. l. pe. ff. et vide ad predicta omnino Bal. in. d. c. i. videas et de hac dictione omnib⁹ modis et omnino in similibus quando ponitur verbum dubium: vide Rom. fin. in ij. et. iij. not. et vide que habes de his dictis post Baldum in autentica si qua mulier. C. ad velleia. 1 num. et que ponit Baldus in titulo z de pace constan. in. g. columna. in versiculo omnia priuilegia. per illum textum vbi est casus. et dum dixi ff. fm Jmo. qꝫ vbi lex imponit penam per verba futuri tẽporis vel per verba dubia que possunt esse futuri optatiui: vel presentis indicatiui. vt est verbum sit vel erit priuatus vel excommunicatus intelligitur pena imposita a iure. c. a nobis. de sententia excommunicationis. c. fi. in fine. de tempo. or. in. vj. c. quia i omnibus. de vsu. z vide tex. et Bald. in. l. j. in. ij. colum. C. de ritu nuptia. fallit vbi verba cum participio notarent improprietatem quandam: vt puta quia dicatur habeatur pro condemnato. nam tunc intelligitur qꝫ sententia interueniat. l. in criminali. de iurisditione omnium iudicum. et ibi per glos. et docto. idem si dicatur habeatur pro. conuicto vel confesso. nam tunc requiritur sententia. vt no. in. l. ij. ff. qꝫ si actor. de iura. ca. et in. c. fina. de iura. ca. et no. Jo. mo. in c. ij. de confes. in. vj. licet Archi. et Joã an. videantur ibi sentire contrarium et non bene. et no. Barto. in. l. eum qui delatorem. ff. eo. et ita reperio tenere. habe. suo not. crij. sed quid si imponatur pena per verbũ presentis tpis puta dãnamus ꝛc. an intelligat ipso iure text. videt qꝫ sic in aut. gazaros. C. de here. iuncta glo. l. diuina. in fi. C. de sum. tri. z not. Bar. in aut. q semel. ad fi. C. quõ z qñ iud. z Bart. in. l. fi qs in tanta. fm glo. C. vnde vi. z adde qꝫ Ange. in. l. eoz. in priñ. de dã. infec. dixit qꝫ qñ

Elator. Bl. allegat leges p quas ponitur exemplum in lege nostra.

In fraudem. Priñ. l. in eo quod dicit qꝫ donationes facte reuocant declara vt dixi in. l. post cõtractũ. ff. de don. ¶ Ad secundum respõsum opponi. ff. eo. l. cum quidã. vbi ille qui non acquirit non videt facere in fraudem fisci. Solu. expone hic queratur. idest conqueratur. z sic loquitur de admittente et contrariũ nõ ob. Secundo modo potest legi queratur. idest acquratur. fm hoc. l. contraria obst. Primo tamen op. de. l. qui autem. in priñci. supra. de bis que in fraudem. Solu. aliud in priuato vt ibi: aliud in fisco vt hic. ¶ Contra banc solu. oppo. de. l. cum quidam. glo. soluit tribus modis. vno modo qꝫ hoc lucrũ erat delatum tam ibi non. hec nõ est vera: quia ibi erat delata hereditas vt ibi dicit vel aliter hic non acquirebat ex fructibus rez delatarũ in fiscũ z sic idem quod perdere. Ista solu. non placet vel aliter ibi ille qui non est lucratus non erat adhuc debitor fisci. quia nondum erat condẽnatus. z sic ab eo nihil poterit peti. vt. l. prohibitum. et. l. fina. C. eodem titulo. z. ff. eodem. l. res que. et qõ dixi vobis in. l. fina. ff. de iniur. hic vero loquitur in debitore fisci. non lucrante.

Ex his bonis. Quero de quib⁹ instrumentis loquit hic. Respondeo: qꝫ erãt propria vel communia vel alio modo de iure debita postulanti. ¶ Sed tunc quero vtrum iste petens debeat fisco prestare cautionem de qua loquitur. ff. progi. ff. glos. dicit qꝫ sic. doc. dicunt contra. nam. ff. j. progi. loquitur quando quis petit acta fisco nõ pertinẽtia ad eũ petentem aliqua ex predictis causis: vt statim dicam.

☞ Instrumenta et acta quando contra fiscum edantur.

Exemplum probat contra eum qui illud dedit: vt quando est manu eiusdem notarij confectum vel vasallus priuat feu. nõ priuat ipso iure ꝫ regritur declaratio. per tex. de pa. constan. in ver. irritam declarantes qõ verbum cassat intelligit ipso iure. ¶ Quod aũt sequitur irritũ: intelligas ipso facto fm Odo. z sic no. qꝫ verbum cassetur iuncto ver. irriteꝫ significat ipso iure. nõ est requirit alia sententia: licet sit futuri tẽporis, z adde qõ Bald. in. c. j. de feu. ff. cul.

quando est solẽniter publicatum.

3 Fiscus quando teneatur edere. et. ff. nu. i.

4 Stante statuto qꝫ quicũqꝫ receperit aliquam donationem ab aliqua communitate teneatur illam ostendere si aliqua cõmunitas mittit ad aliquam terram vt sibi mittatur liber massarij vel exẽplũ illa terra non tenetur mittere.

5 Statutum puniens falsificantem instrumentum comprehendit falsificantem acta.

Instrumentorum appellatione veniunt acta.

6 Sententia qꝫ veniat actorum appellatione.

Nec instrumenta. Glo. in fi nit verum intellectum huius. ff. primo loquit quãdo est contentio inter duos priuatos. ¶ Oppo. et videtur qꝫ instrumenta z acta edantur cõtra fiscũ vt supra proxi. ff. z infra proxi. responso † quandoqꝫ quis petit editionem instrumentoz ad eum pertinentium iure dominij vel communionis vel quia confecta eo mandãte tũc indistincte eduntur etiam contra fiscum. vt. ll. contrarijs. z. C. de eden. l. procura. z. l. iustum. quandoqꝫ quis petit instrumẽta nõ ptinẽtia ad eũ z tunc cõtra fiscum nõ debẽt edi. ita loquit istud principiũ. ¶ † Venio ad secundum respõsum nota qꝫ exempla probãt nã si non probarent ad quid caueretur fisco de nõvtẽdo contra eum. et sic oppo. C. de eden. l. fi procura. Solu probant contra eum qui dat exemplum vt hic quod no. Item puto quod probent quãdo datur exemplum manu eiusdem notarij qui scripsit autenticum quod apparet. quia eadem autoritate nititur qua primum. z hoc modo potest intelligi. ff. de eden. l. fi quis ex. argẽ. ff. probibet. vbi ille qui edit petit sibi exemplum qõ ediderat exbibere: qz ipse idem argẽtarius vtrũqꝫ fecerat. Item ꝓbat quãdo est solenniter publicatum. vt dicta. l. fi procurator. ff. de fide instru. l. j. Item opp. † videtur qꝫ fiscus edat instrumenta contra se. vt. l. procura. C. de eden. Solu. eodem modo ibi loquitur quando a fisco petebantur instrumenta tanquã pertinentia ad petentem: hic vero quando a fisco petũtur instrumenta propria fisci qõ apparet ex text. q dicit actorum suoz ꝛc. que acta dicit glo. fiscus nõ edit si nõ vult: sed eo casu quo vult edit ꝑstita cautione. ¶ Cõtra hoc op. videt qꝫ actorũ editio debeat indistincte fieri. vt. l. ij. ff. j. ff. e. fo. ibi loquitur quãdo fiscus postulat sibi edi ab alio. qõ dic vt ibi dixi. hic qñ aliqs postulat a fisco. vel aliter possumus dicere qꝫ fiscus habet quedam instrumenta seu acta publica: quia successit alicui priuato vel qz ipe litigauit z acta fieri fecit vt glibet priuatus tũc illa non cogitur edere si non vult: z si vult edit prestita cautione vt hac gl. qđã vo sunt acta publica hoc est ad publicã vtilitatẽ ex fecta. vt acta malefi

ciozum et condẽnationum z similia. et ista debent edi cuilibet postulanti: ita loquitur ibi. ¶ Et hoc facit ad. q. ciuitas ista fecit statutum quod quicũqꝫ receperit aliquã donationẽ ab aliquacõitate teneatur eam ostẽdere: modo mittit vna ciuitas ad alias terram: vt sibi mittatur liber massarij vel exẽplũ certe illa ciuitas illa acta non cogit mittere. vt hac glo. qz illa acta non sunt publica z ad publicã vtili tatem ex fecta. sed est liber rationũ administratiõis illius ciuitatis qui liber habetur tanq̃ priuatus. vt. l. ij. ff. j. ff. ne quid in loco publico. ¶ Ultimo iste. ff. facit ad duas. q. a prima. continetur statuto qꝫ qui fecerit falsum instrumentũ comburatur contingit qꝫ aliquis falsificauit acta vtrũ videatur fecisse falsum instrumentũ. hic videtur casus qꝫ nõ z etiam in precedenti ff. nã inter instrumenta et acta ponitur copula ergo videnꝫ diuersa vt no. ff. de iu. z fac. igno. super rubrica puto cõtrarium de iure. vt. ff. de fide instru. l. j. vbi testimonia boc est testiuz dicta q̃ cõstant esse de actis dicunt instrumenta. p hoc. C. de fide instru. l. emancipatione. vbi appellatur instrumentum emancipationis. z tñ constat qꝫ illud est de actis curie. pro hoc. C. de re iud. l. gesta. vbi dicitur qꝫ gesta. i. acta rediguntur in instrumenta publica: pro hoc cõis vsus loquendi. oẽm enim scripturam publicam appellat instrumentum publicum. vt instrumentum venditionis z donationis. Itẽ instrumentum⁹ testameti. vt. l. si idẽ. C. de codi. et. l. non codicillum. C. de testa. eadez ratione possumus dicere instrumentũ sententie: instrumentum citationis z similia. nec ob. hec. l. qz nõ est incõgruum qꝫ inter genus z speciẽ cadat. qñqꝫ copula. vt. l. ff. cui dulcia. ff. de vino tri. z oleo leg. z. l. que situm. ff. pe. ff. de fun. instru. ¶ Itẽ quero vtrũ appellatione actorũ contineatur sñia. hic videt casus qꝫ fic cũ sua gl. qꝫ est sup ver. acta. in fi. pro hoc vide Ly. C. vt li. pen. l. ij. facit. ex tra de proba. c. quoniaz contra falsam.

☞ An qui falsitatẽ committit cãm perdat.

Quoties. Bo. dicit gl. qui falsitatẽ cõmittit in causa perdit eã hoc verũ si falsitas cõmittatur circa acta vt hic dicitur in tex. secus si circa alia vt circa testes vel instra. vt. l. qui agnitis. de excep. z. l. diuus. ff. de re iudi. z ita debet intelligi. C. de fo. fubla. l. j.

Qui pro alio. Not. text. ibi in quo etiaz adiuuari ꝛc. qõ per officium iudicis petitur cessio fieri actionis qõ dic vt plene dixi in. l. modestinus. ff. de solutio.

Si principalis. Op. qñ credi tor succedit reo

c ¶ Quoties. not. ex hoc. ff. coniuncta glo. quod committens falsum circa acta cause perdit causam. secus in instrumentis et testibus quod not. contra illos qui faciunt scribi falsum per notarium actorum. pro quo vide nota Bart. in. l. fi quis obrepserit. in. j. questione de fal. per Baldum in. l. fina. C. de pe. iudi. Adde quod dixit Jnnocen. in. c. intimauit. de te

principalis fideiussor liberet. vt. ff. de fideiuss. l. generaliter. z. l. viãnius. e. ti. dicit gl. intelligo qꝫ hic bona sunt occupata iõ qz nõ soluebat. sec⁹ si occupasset vt heres vt in Zrijs. Ñ nõ puto verũ imo q̃cũqꝫ occupauerat fideiussor nõ liberat si bõa nõ sunt sol nẽdo vt. l. j. ff. an bõa. ff. e. z. l. fi pñt. cetera dicvt i gl.

1 ☞ Emphyteota arbores fructiferas cedere non potest.

d **Conductor.** d Per istũ tex. Dy. de terminat qõ emphyteota vel feudatarij nõ põt de fundo arbores fructiferas † cedere: e ita ponit in. l. diuortio. ff. si fundus. ff. solu. matri.

1 e

1 ☞ Quod aufert ab indigno facto suo applicatur fisco. alias secus.

Aufertur. Op. C. de here. insti. l. fi pater. et. l. nec apud. Solu. licet hoc auferatur tãq̃ ab indigno non tñ fisco applicat. ¶ Sed oppo. qꝫ fm hoc non facit ad titu. dicit glos. dicas hic qꝫ defunctus non habuit heredem. z sic applicatur fisco tanq̃ vacãtia non tanq̃ ab indigno. ¶ Sed cõtra hoc oppo. que ab indigno auferũtur applicant fisco. vt. l. lucius. ff. e. z. l. papinianus. ff. meminisse. ff. de inoffi. testa. dicit glos. fallit hic illa regula. ita not. glo. hic z. l. hereditas. C. de bis quib. vt indig. videte nõ est verum qꝫ hic fallit regula. imo ille ff. ll. faciunt regulam per se nam qꝫ aufertur ab indigno applicatur fisco: verum est ab eo qui est indignus suo delicto: secus si est indignus absq̃ suo facto: vt in casu. l. nostre. qñ putabat filius z non erat. idẽ in spurio q est indignus absq̃ suo delicto z tñ nõ applicat fisco si relinquit palã vt not. ff. e. l. nõ intelligit in priñc. qõ intellige fm determinationem. l. j. C. de na. li. z dixi. ff. de bis qui. vt indig. l. j.

1 ☞ Habens officiũ in aliqua priñcipali vel ciuitate quãdo possit ibi emere.

Quod a preside. Opponitur qꝫ in quadruplũ vendicetur vt. l. nõ licet. ff. de contrahenda emptio. Solu. vt hic in glo. z etiam ibi plenius per Ly. C. quod me. can. l. fi per impressionem. sed qꝫ ibi dicitur mihi non placet vsquequaqꝫ. ideo dic sic † quandoqꝫ quis habet officium sine aliqua iurisditione vt si est ei cõmissa aliqua administratio rerum publicarum. z tũc si vigore illius administrationis aliquid venditur non licet sibi emere als punit pena q̃ statuta est. ff. de cõtrahẽ. emp. l. nõ lz. ex officio nisi emeret palã et bona fide vt. C. de ẽben. emptio. l. fi cũ ipse. z ibi no. facit qõ no. C. de cõtra. iudi. l. vna. idẽ si haberet iurisditionem z administrationem vide not. ff. prox. ff. tamen Jmol. videtur dicere quod ibi fit text. pro Barto. z vult quod ille litere sint de actis. quid si de figillante acta. vide Angel. et Jmo. in. l. j. ff. de bis que in testamen. delen. et adde quod producens falsum instrumentum amittit causam suam fcõm gl. in c. cum venerabilis. de re. domi. et vide quod habetur in. l. diuus. supra de fal. z istum tex. alle. Bal. in. l. testamenta. C. de testamen. et producens falsum instrumentum tenetur de falso. l. iubemus. C. de probatio. z. l. falsos. C. de fal. z vide qꝫ habes in. l. diui. de iudi. Adde vt per Abb. in. d. c. cum venerabilis.

d ¶ Conductor. emphyteota vel feudatarius non potest incidere arbores fructiferas. et vide tex. ibi. l. item si fundi. ff. fina. cum sequen. supra de vsufruc. z Bar. in. ff. fundum. hic alleg. z Bui. de suza. in aut. qui rẽ. C. de sacrosan. eccle. vbi per Bal. in fine prime colũ. quod forte fallit. nisi ipse plãtasset illas. nã si casu euelluntur de terra sunt plantantis per no. in. l. ij. C. de rescin. venditio. maxime per Bal. ibi et Barto. in dicto. ff. fundũ. vtrũ autem emphyteota possit imponere seruitutem rei. vide Bald. in. l. iij. C. de serui.

e ¶ Fructiferas cedere. Adde bonũ textuz in. l. equissimũ. ff. j. ff. de vsufru. an antẽ possit fyluam extirpare z vineã plantare vel domũ edificare. vide Bal. in. l. j. in vlti. col. C. de iure emphyteo. z adde ad hic dicta de credito re habẽte pignus Bar. in. l. fi conuenerit. ff. penulti. in priñci. supra de pigno. actio.

Facit ad duas. q. Not. qõ. ff. iste iuncta glos. facit vtrum appellatione instrumentorum veniant acta. Item vtrum veniat testamentum. et an appellatione actorum veniat sententia. et vide que not. in. l. j. ff. edita. ff. de eden. sed an appellatione instrumentorum veniat scriptura priuata vide not. per dominum Bartol. in. l. ij. C. de iuramen. calum. que autem differentia fit inter acta et gesta. vide Barto. in. l. prima in priñcipio. ff. de offi. procu. cesa. adde quod Jnnocen. quem alij sequuntur in ca. quoniam contra de probatio. dicit quod licet tenor instrumenti non fit de actis. sed sola. produc. tamen si instrumentum registretur in actis per notarium facit fidem etiam si non producatur originale. et subij cit no. qõ sufficit si registretur sub stantia instrumenti puta si in actis dicat titius produxit instrumentum exceptionis facte per eum scio de tali domo pro tanto pretio confecto manu talis notarij. nam tunc credetur et dicetur registrata tota substantia instrumenti et tractus. ad idem facit quod ipe no. i. c. cũ in iure peritus. de offi. delega. ex quo dicto nota. apparet qꝫ testes non sunt de substãtia instrumenti. sed solum ponũtur ad probandum quod tenementi. in contrarium tamen est glo. in. l. generali. C. de tab. libro g. Bald. in. l. contractus in. iiij. colum. in rubri. eo. titu. C. de fide instrumen. z Bald. in. l. ij. C. de fideicom. lib. vide Bal. in. l. post diui. C. de iur. z fac. igno. facit ad not. per Bald. in. l. fi quis legatum de fal. et que propie dicantur acta. vide glo. in. l. illud. in versicu. actoruz et ibi dixi de sacrosan. eccle. et de sententia et de scriptura delegationis z aliquibus alijs an sint de actis. vide per canoni. in. c. prudẽtiã. in priñ. de offi. delega. z ibi magistre per Jmo. z gl. in. l. acta. in priñ. de re iu. z text. in c. qñ contra. de proba. z ibi per Joan. an. z do. Anto. in. j. colum. z ad predicta adde tex. cum glo. in. l. ij. ff. quemad. testa. ape. z adde qꝫ omnis scriptura que fit coram iudice dicitur de actis. textus est et ibi boc not. Baldus in. l. ij. C. de sacrosanc. ecclesie in. ij. columna. exceptis tamen bic que fiunt ante lit. contesta. quia illa dicuntur preparatoria non acta secundum Bald. in aut. clericus. de episco. et clericis. vide Bal. in. l. interroga. C. de libe. causa per Joan. andr. in addi. Specula. in titu. de sen. in priñc. Adde an appellatione instrumentorũ veniat priuata scriptura Ro. ff. exiij. et. l. xxvij. et in appellatione actorum veniat sententia. Bald. consil. ccccxxviij. f. lib.

b ¶ Item instrm. Sed an habeat exequtionẽ paratam sicut instrm guarẽtigie. Bal. qꝫ nõ in. l. j. C. de plus peti.

c ↪ Andr. Pomate. c ¶ Quoties. adde Jo. de imo. in cõsi. cxviij. vbi cõsulit qꝫ lz perdat causam nõ tamẽ perdit priuilegiũ clericatus vide ibi. z adde do. Abb. in. c. cũ venerabilis. de excu. vbi examinat dictũ bar. hic do Car. ibi refert esse consilium.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

stratione ꝑdictā. ⁊ ex ea emeret per. d. ll. ⁊ hoc vult dicere. d. l. non ly ex officio ⁊ c. q. d. de eo quod venditur prætextu dicti officij non ly emere. quandoq; quis vult emere ex tra id qđ venditur ratione dicti officij. ⁊ tūc aut emit inferēdo metum occasione dicti officij. ⁊ tūc habet locū. l. si per impressionem. C. qđ me. cau. qđ loquit etiam in mediocribus officialibus. vt in his q̄ positi sunt ad denuntiādum maleficia. ⁊ similibus. si vero emit nō inferendo metū ⁊ tunc si quidē est talis officialis q̄ hȝ iurisditionē non ly sibi emere nisi vt dicit in. l. i. C. de cōtra. iudi. in tex. ⁊ si emeret hȝ locū hec pena q̄ ponit in hoc. ℈. si vero. nō hȝ iurisditionē nō impedit emere aliquo iure. arg. C. qđ me. cau. l. ad inuidiam. ☞ Itē oppo. de. l. solent. ℈. de offi. procōsul. Sol. hoc fallit in esculentis ⁊ poculentis.

☞ Fisc⁹ an bēat bona obligata p penis qđ non.

Fiscus. ᵇ Opp. ℈. e. l. fiscus. Sol. hic loquit qñ ipe fiscus cōtraxit. ibi qñ successit priuato. ☞ Scōo opp. ℈. e. l. qđ placuit. Sol. ex suo ℑctu fiscus habet hypothecam vt hic secus in penis debitis ob delictā: ita hic dixit glos. Idē no. ℈. de pact. l. rescriptū. in princ. Contrariū no. C. de. fisc. cre. ꝓfer. l. vna. li. g. Dy. dicit qđ in penis hȝ tacitā hypothecā vt in gl. d. l. vnice. ſ hȝ illo priuilegio nō vtif cōtra creditores. vt l. qđ placuit. ℈. eo. vbi tex. hoc innuit. tamē cōtra ipm delinquētē bene posset vti isto priuilegio Lyn. tangit hoc. C. de bo. dā. l. si qs post hoc ego examino hoc. ℈. de dona. in. l. post cōtractū. ⁊ videt mihi qđ ego determinem contrarium quod fiscus non habeat bona obligata pro penis quia scōm hoc posset indistincte reuocare alienata post delictū cōmissum qđ est falsum vt ibi dicitur. preterea ante sententiam pena nō dicitur debita iure obligationis vt dixi. ℈. eo. l. in fraudem. in princ. ⁊. l. fi. ℈. de iureiurā. ergo bona non possunt esse obligata.

☞ Cum de debito opponit compensatio alteri? debiti incontinenti liquidandi infra quantū tempus debeat fieri compensatio.

Qui compensationem.

Dicitur in. l. fi. C. de compē. qđ debiti liquidi pōt oppo. cōpensatio. ⁊ vel si liquidaretur incontinenti. secus si requireret altiorem indaginem. ☞ Quero infra quatum tps debeat fieri ista ligdatio. dicit Dy. infra duos mēses p hūc tex. vt ipe no. insti. de actio. ℈. in bonefidei. alij dicūt arbitrio iudicis ⁊ ita videt sentire glo. in ꝑdicta. l. fi. C. de cōpen. in gl. q̄ sic incipit. no. sic ergo ⁊ ita p Cy. in. g. q. tu dic breuiter ad hoc sciendū oportet videre q̄ sit ratio quod hic statuūtur duo mēses. vos scitis qđ compensare est soluere. ᵈ vt. l. amplius. ℈. rem ra. ba. sed ad soluendum daretur tēpus duor mēsium. vt. ℈. l. ꝓi. ℈. in fiscalibus. eodē modo ad liquidandum debitū. vt hic ideo dico indistincte qđ qñ opponitur cōpensatio oȝ admitti liqdatio infra illud tēpus qđ reo daref ad soluendum. vt hic facit. l. fi ℈. in princ. ℈. vt in pos le. ⁊ si reo ad soluendū nullū tēpus daretur tūc nullum tēpus reo daref ad liquidandum dum ita intelligo hanc materiam.

☞ Compēsare est soluere. vide bal. i l. in ea. C. de ꝛpen. vbi tȝ ℈ bar. ⁊ vi bal. i. l. fi. i. ff. op. e. ti. ab. sicu. i. c. ij. de ꝛpen. Bar. quā putat limitandā nisi ō debito actoris cōstaret ꝑ cōfessionem rei cōpensare volentis qz tūc oȝ admitti cōpensatio: lȝ ita de facili liquidari nō possit infra decem dies quos hȝ cōsellus ad soluendū ⁊ boc no. ꝑ Cy. in. l. fi. ⁊ ibi glos. et bal. seu bar. C. e. ti. argu. l. bi qui. ℈. ō iureiur. Adde qñ exceptio cōpensationis possit opponi Alex. cōsi. cciij. lib.

☞ Cōpensatio nem. quero infra. bal. i. l. fi eg falsis. in. iiij. col. C. de trā sac. vt tenere qđ regio finī. h paulo. Reuers. m. l. fi. cod. tracto com. ⁊ ꝓpo. mō. ⁊ is ch salicen. ⁊ Resolua. de quomodo opinio est ꝑ fecisse. ⁊ ꝓpter. ⁊ ꝓpter. ⁊ ꝓpter

cõcludit iuriscõsultus. Itẽ ibi pñs vocãtis substitutos exclusis agnatis. Itẽ ibi volũtate facientis bona alicui⁹ captiui esse hereditatis q̃ vere heredi tas esse nõ põt cũ seru⁹ successorẽ hr̃e nõ põt. Itẽ ibi dare: ꝛ cũ ergo iure ptorio admittat erit b̃ casu necessaria [a] bo.pos.fm tabu.qõ not.fm Jac.de are.ꝛ bene.ꝛ est,rõ q̃ filius in vtroq; casu est heres q̃ substitutio pupillaris nõ põt hr̃e locũ nisi here ditate adita.vt.l.ij.§.adeo.ff.de vul.ꝛ pu.l3 donec pñ viuit apud hostes nõ põt adiri hereditas.vt.C. e.l.nec nos. ergo substitutio pupillaris nõ põt ha bere locũ.ꝛ h̃ est rõ bui⁹.l.in pn. Itẽ nisi fili⁹ reuer tat ab hostib⁹ nõ põt adire hereditatẽ ꝛ hec est rõ bui⁹.l.in fi. ¶ Opp.ff.de vul.ꝛ pu.l.lex coꝛ.Sol qõ ibi dr̃ qõ fit lege coꝛ.intelligo.i. bñficio pretoris ex tẽdẽtis.l.coꝛ. ¶ Ultimo glos.hoc distinguit satis bene 3 in vltimo membro sunt opi.ideo vide eam et adde.vide glo.que incipit.hic impubes ꝛc. in fi. gl.hec est vera fm Dy.qz nunq̃ fuit possibile pñs capti adire hereditatẽ ꝛ ideo secunde tab.irritant vt.l.ij.ff.de vul.ꝛ pu.ad treb.l. apud iul.§. idẽ inli. Cetera circa hanc materiam dic vt dixi in.d.l. lex coꝛ.ꝛ.l.si pater captus de vul.ꝛ pup. ¶ Itẽ p hãc l.qõ si filius Dy. determinat.q.qõ filio decedente in vita pñs substitutus pupillariter nõ possit ad mitti ex tacita vulgari q̃ tex. dicit de secũdis tab. nihil est qõ tractari possit. ꝛ sic non potest admitti ex vigore tacite vulgaris comp̃hense in ea: 3 vt sci tis glo.in l.lex coꝛ. dicit 3 dic vt ibi dixi. ꝛ plenius dixi in.l.ij.in tractatu pupillaris substitutiõis .ff. de vulg.ꝛ pup. ¶ Itẽ in hac [b].l.qõ si filius est vna glo.mag.sup verbo eginde.quã glo. plene examino in.l.si is qui pro emptore. in materia fictionis translatiue.ff.de vsucapio.

Vin bello. Dic.i. captis i bello q recuperãtur in bello i pace.i.per pacem reducti. ¶ Nota in hoc pncipio tres casus.aut enim quis capitur in bel lo et recuperatur in bello aut capitur in bello ꝛ re cuperatur in pace:aut capitur in pace ꝛ recupera tur in bello.ꝛ in oibus istis casibus h3 locũ postli miniũ nisi cõtrarium appareat vt hic.

¶ Negatio postposita quod equipollet suo con trario.

Status alicui⁹ qualiter sit in pendenti remissiue.

Si quis capiatur. Vide text. ibi nũq̃ nõ dicit gl.i.semp. † ꝛ sic negatio postposita eqpollet suo 3io fm logicos.sic̃ in.l.legitimos.§.an ergo. ff.de legi.tu. Itẽ no.† q̃ status alicuius est in pen denti:qõ dic:vt insti.qui.mo.ius pa.po. so.§. si ab hostibus.plenius per Cy.C.de sen. pa.l.fi. ergo di xi in.l.vsusfructus.ff.de stipu.seruo.

Facte. [d]Istam.ꝛ omnes.glo.eius declara plene:vt dixi in.l.si is qui pro empto re.ff.de vsucap.

¶ Ratio quare filiusfamilias non põt accipere vxorem sine patris consensu.

Medio tempore. No.casus in quo filiusfa. põt 3here mr̃imoniũ fine pñs 9sensu. ¶ Itẽ not. rõnẽ de iure ciuili quare filiusfa. nõ põt sine 9sen su pñs accipere vxorẽ ? : qz nepos nasciturus ex filio est futurus su⁹ ipsi auo ꝛ h3 necesse ipsum institue re filio p̃mortuo. vñ ne qs habeat inuitus suũ he redẽ vult.l.q̃ ipse 9sentiat cũ filius accipit vxorẽ vt hic:ꝛ hoc de iure ciuili: sed de iure cano. contra.

Codicilli. Op.de.l.quidã referũt.ff.de iure codicil.Sol.hic loqtur qñ quis fecit testm̃ in ciuitate codicillos apud hostes ꝛ reuersus est:ꝛ 3 ibi loquit qñ reuersus nõ est.

¶ Res mea nõ potest irrenocabiliter esse mihi obligata renocabiliter sic.

Dominiũ introducti de iure speciali ex aliquo fa uore nõ põt allegari contra habentem illud.

Actio ex testamento ꝛ rei vendicatio q̃ competat pro leegato.

Dñs renocabiliter prescribit ac si non esset dñs.

Si quis seruum. Valde nota. ff.est. ¶ Not. duo qõ seruus est redimẽtis. Itẽ q̃ redimens vsu capit. ¶ Op.ad pmũ imo est obligatus redimẽti: vt.l.senat⁹.§.fi.ff.de leg.j.ergo nõ est propri⁹ redi mẽtis:qz res sua nemini est obligata. vt.l.neq; pignus.j.de reg.iur.glo.sol. q̃ hoc casu tolerat sicut tollerat q̃ liber bono fit obligatus. tu dic q̃ res mea irrenocabiliter non põt esse mihi obligata vt in cõtrario.secus si renocabiliter sit mea: vt hic et l.exsortante.§.latinus.ff.de execn.rei iudi. ¶ Op. de.l.sequit.§.lana.ff.de vsuca. Solu.† vera ponit in tex.eodẽ modo: qz res mea irrenocabiliter non põt vsucapi.vt in cõtrario secus si renocabiliter: vt hic.hoc habuistis not.in.l.sequit.§. fructus.ff. de vsuca.ꝛ ibi dixi.ꝛ ibi allegaui hũc.§ ¶ Ultimo no.q̃ dñus 3 introductũ de iure speciali ex aliquo fauore non põt allegari 3 habentem illud.ꝛ p hoc dicimus q̃ cõpetit actio ex testamento ſ ꝛ rei ven dicatio p legato ꝛ fic cõpetit actio p re propria qõ ideo est q̃ illud dominiũ habetur ex iure speciali fauore vltime voluntatis fm Albe. de sal. et fm Cy.ꝛ.l.ij.C.cõ. de le. licet aliter glo. dicat instit. de lega.§. sed nostra.ꝛ no. ista magime tquia ille q̃ est dominus renocabiliter potest prescribere ac si nõ esset dominus.

Manumittendo. No. q̃ quilibet põt põt sta tuere de ciuitate sua qõ vult:nõ aũt de dñio. ita di cit hic tex. de hoc dicã.§. ad munici. l. assumptio.

Si natum. Hic est casus.l. si qõ ex pã phila.ff. de lega.ij.

Cum due. Not. q̃ due fictiones concurrunt circa idẽ de quo babuistis. glos. in l.si seruus cõmunis. meuij et castrensis peculij. ff. de stipulatione ser.ꝛ dixi plene in.l.si is qui pro emptore.ff.de vsucapio.in vlti.q.

Retro. Nec.l.ꝛ.l.sequẽs ponũt effectum postliminij. et.l. coꝛ. vt in eis patet.

Postliminium.

¶ Filius q̃ possit occidere patrem bannitum.

Parentibus et patrie parere debemus et magis patrie.

Filius quoq; No.est. Not.text.ibi qz pater sic illũ allego vobis bũc.§. an patrẽ dãnatũ possit filius occidere.ꝛ dixi p hunc.§. q̃ fic. in.l. si adulterium.§. liberto.ff.de adulte. ¶ Item inducit bec.l. p Buil de cug.dicit.l.veluti.ff.de iusti. et iure. vt parentibus ꝛ patrie pareamus:3 cui debemus magis pa rere:an patrie vel parentibus. et dicit ipse q̃ patrie vt in hoc.§. probatur.

Si quis ingenuam.

¶ Res publica per dissentiones ciuiles leditur.

Priores qui habent arbitrium sup bono ꝛ pacifico statu ciuitatis possunt statuere vt tollatur materia dissentionum inter ciues.

Ius postliminij q̃ nõ habeat locum inter partes que sunt in ciuitate.

In ciuilibus. Iste ẽ no.§.No.† q̃ per dissentiones ciuiles publica res ledit. Hoc facit p priorib⁹ bui⁹ ciuitatis qui habent arbitriũ sup bono ꝛ pacifico statu ciuitatis vt possint facere statuta vt tollatur materia bzigarũ ꝛ dissentionũ inter ciues quia p hoc reipu. ꝛ iulit. ¶ No. q̃ inter partes q̃ sunt in ciuitatibus nõ est ius postliminij captiuitatis.

Bona eorum. Ad hoc qõ h3 dicitur ꝛ si vi uo patre decesserit est contra.j. de castren. pecu.l. ꝑponebatur. in fi. dicunt quidam hic deest nõ. tu dic q̃ pertinet ad heredem patris redeun tis ꝛ decedentis in ciuitate post mortem filij:vt in vlti.so1u.glo.que est vera.

¶ Aut.ex causa:quod habeat locum in preteritione postbumi sui.

Si quis cũ pregnãtem. vide glo.

Vide gl.super ver.testm̃.no. istã gl.que t3 q̃ aut.ex causa habeat locũ in preteritione postbumi sui.simi lẽ gl.babetis.§.de fideicõ.lib.l.generaliter.§.si testõ. ꝛ.l.si pater.in pin.ꝛ de testa.l.j.ꝛ.l.si qs facto testõ. §.de leg.ij.dixi de hoc in.l.filio preterito.§.de iniu. rup.ꝛ ir.testa.vbi glo.hoc tangit.

¶ Hostes cuiuslibet ciuitatis qõ perdũt ea que sunt iuris ciuilis ꝛ bñficia priuilegiorum statutoꝝ illius ciuitatis sicut hostes populi romani q̃ sunt iuris ciuilis romanorum.

Duo sunt genera gentiũ:s3 populus romanus:ꝛ populi extranei.

Populus romanus accipit p toto imperio et sic oẽs qui obediũt imperio in totũ vel in parte:ꝛ qua si oẽs qui obediũt ecclesie.nu.6.

Exercens iurisdictionẽ in vno articulo totã exercere videtur.

Clerici nõ desinũt esse ciues romani l3 iurisditio in ipsos sit totaliter cõcessa pape.

Rex frãcie ꝛ anglie l3 negãt se subditos regi roma norum:nõ tamẽ desinit esse ciuis romanus.

Qui diceret imperatorẽ nõ esse dñm ꝛ monarchã totius orbis esset forte hereticus.

Populi extranei dicunt omnes qui nõ fatent̃ im peratorẽ dñm totius orbis ꝛ greci tartari sarace ni ꝛ iudei.

Bellum inter nos quis possit indicere.

Priuatus põt indicere bellũ p defensione ꝛ recu deratione sue rei incõtinenti. itẽ ex interuallo si nõ est copia iudicis:ꝛ hoc nõ est publicum.

Obtentũ in tali bello nõ efficitur capientiũ l3 ho micidia ꝛ injurie que ibi fiũt ex parte inferetis bel lum licite nõ pnniantur.

Quilibet babens iurisditionẽ potest bellũ indicere p̃o exercitio sue iurisditiõis:ꝛ hoc l3 sit licitũ non tamen est publicum.

Capta in tali bello nõ efficiunt capientium nec ca pti serui nisi sup hoc esset aliqua lex vel statutũ ab illo qui bellũ indiceret.

Rector ducat⁹ si alicui terre vel castro indicit bellũ capta nõ efficiuntur capientiũ nisi sup hoc p̃esse rit cõstitutio vel snia.

Rebellis officiali eccl̃e toti eccl̃esie dñ rebellis.

Bellum publicũ est qõ indicitur a populo romano vel ab imperatore: vel cõtra imperatorem.

Capta i tali bello efficiunt capiẽtiũ et capti serui.

Rebellans officiali ecclesie vel imperatoris qñ di catur vere hostis.

Bellũ si indicit inter ciuitatẽ ꝛ ciuitatẽ: an dicant innicẽ hostes:ꝛ i eis locũ habeat ius postliminij.

Hostes. [a]Nec.l. diuidit in quatuor partes:qz pmo dicit qui sunt hostes. 2cõ qui sunt latrũculi. tertio qd iuris sit de captis a latrũculis. quarto qd iuris de captis ab hostibus. 5cõa ibi:ceteri. tertia ibi:ꝛ ideo. quarta ibi: ab hostib⁹.

¶ Oppo.ꝛ vñ q̃ quelibet ciuitas habeat suos hostes:vt illos qb⁹ q̃libet ciuitas bellũ publicũ indicit.vt.§.e.l.si qs in gentuã.§.fi. dicit gl. fateor q̃ illi hostes sunt:nõ tñ tales inter quos sunt iura captiuitatis ꝛ postliminij:qz nõ sunt ppli romani: sed ciuitatis illi⁹ ꝛ dicit verũ.ego tñ dico † q̃ sicut ho stes ppli romani perdũt ea q̃ sunt iuris ciuilis ro manorũ.ita hostes cuiuslibet ciuitatis pdunt ea q̃ sunt iuris ciuilis p̃opriꝰ illius ciuitatis. vñ si qua priuilegia si q̃ statuta illa ciuitas baberet illis sta tutis se iuuare nõ posset: ita dixi in disputatione in qua tractaui materiã exbãnitorũ. ꝛ Jac.de are. tãgit i.l.ex facto.§.ex facto.§.ad treb.scripsi hic la te in.l.quedã sunt.§.de pe. ¶ His pmissis gl.b.d. q̃ quinq; sunt gña gentiũ. p̃o qua gl.declarãda nõ seruato ordine glos.† vos debetis scire q̃ duo sunt genera gentiũ p̃incipaliꝝ. p̃mo populus romanus 2cõ populi extranei. vt.§.e.l.non dubito. probat.

¶ Circa primũ q̃ro qs dicat ppli romanus. gl. dicit hic accipit p toto impio romano. vt.l.roma. j.ad muni. Sed diceres tu:cũ modice gẽtes sunt q̃ romano impio obediãt:ergo vñ q̃ sit pnus ppli roma. Rñ. quedã sunt gẽtes q̃ impio romano obe diũt:et iste sine dubio sunt de pplo romano:quedã sunt q̃ nõ obediũt romano impio in totũ:3 ĩ aliq bus obediũt:vt qz viuũt fm legẽ ppli romani:ꝛ i peratorẽ romanoꝝ esse dñs oĩm fatent̃ vt sunt ciui tates tuscie lõbardie ꝛ siles.ꝛ isti tecia sunt de pplo romano.nã cũ † ppls romanus in eis exerceat iu risditionẽ in aliquo articulo totã iurisditionem re tinet[b] vt.l.si pnus.in pn.cũ si.ꝛ ibi no.§.de aq̃ plu. ar.q̃dã sunt ppli q̃ nullo mõ obediũt principi nec istis legib⁹ viuũt.ꝛ hoc dicũt se facere ex priuilegio imperatoris ꝛ isti silr sunt de pplo romano vt fa ciũt Veneti.nã cũ illã libertatẽ ipi habere se dicãt ab impio romano ꝛ priuilegio quodã mõ p̃carioꝛe nẽt ab eo ꝛ posset priuilegiũ illud renocare[c] qui vel let cũ ei liceat mutare volũtatẽ suã vt.l.si qs in pn. testameti.§.de leg.iij.pterea illud priuilegiũ eis cõ cessum 03 eis esse ad cõmodũ vt nõ priuenẽ ciuita te romana.ar.§.e.l.in bello.§.si qs seruũ. q̃dã sunt ppli q̃ nõ obediũt principi tñ afferunt se habere li bertatẽ ab ipo ex 9tu aliquo vt puncie q̃ tenenẽ ab eccl̃ia romana q̃ fuerunt donate[d] ab impatore cõstãtino ecclie romane posito p̃ q̃stãti q̃ donatio tenuerit quodq; renocari non possit. adhuc dico istos de pplo romano esse.nam eccle.romana exer cet in illas terras iurisditionẽ que erãt imperij ro mani ꝛ istud fatẽtur: nõ ergo desinũt esse de pplo romano:s3 administratio istarũ puinciarũ est al teri⁹ concessa. videt † in sit[e] iurisditio in dericos est cõ cessa totaliter pape. desinũt ne ꝑpter h̃ clerici esse ciues romani. certe nõ qõ apparet q̃ retinent ius succedẽdi vt.l.deo nobis.C.de epi.ꝛ cle. ¶ Et idẽ dico de istis alijs regib⁹ ꝛ p̃cipib⁹ q̃ negãt se esse subditos regi romanoꝝ vt Rex frãcie anglie ꝛ si miles.si em̃ fatenẽ ipm esse dñm vniuersalem:l3 ab illo vniuersali dñio se subtrahãt ex priuilegio:vel ex p̃scriptione:vel cõsimili nõ desinũt esse ciues ro mani p ea q̃ dicta sunt:ꝛ fm hoc quasi oẽs gẽtes q̃ obediũt sancte matri eccl̃ie sunt de pplo romano.

¶ Et forte si qs diceret dñm imperatorẽ nõ esse dñm et monarchã totius orbis: esset hereticus qz diceret 3 determinationẽ eccl̃ie. 3 tex. sancti euãge lij dñ dicit. Exiit edictũ a Cesare augusto: vt de scriberet vniuersus orbis vt habes Luc.ij.vl.iij.c. ꝛ ita etiã recognouit ipse imperatorẽ vt dñm. p dicta vera vinisi bellũ publicũ esset indictũ 3 aliqs ex istis. tũc em̃ efficerent hostes ꝑpter indictionẽ bel livt.j.dicã. ¶ Secõ dixi. q̃ alij ppli sunt extranei:sunt ꝛ ppli extranei ꝑpzie q̃ nõ fatenẽ impato rẽ romanũ esse dñm vlem vt greci q̃ nõ credũt ipe ratorẽ romanũ esse dñm vlem:s3 dicũt imperatorẽ cõstãtinopolitanũ esse dñm toti⁹ mũdi. Itẽ tarta ri q̃ dicũt grãt chan esse dñm vniuersalẽ. Et sarace ni q̃ dicũt dñm eoꝝ esse dñm totius mũdi:ꝛ idẽ in iudeis. verũ iter istos est differẽtia.nã qdã ex istis sunt nobis federati: vt erãt greci nobis federati 3 turchos.qdã sunt cũ qb⁹ habemus pacẽ:vt tarta ri.nã mercatores nr̃i vadũt ad illos ꝛ illi ad nr̃os qdã cũ qb⁹ nõ habemus pacẽ nec guerrã: nec ali quid facere:vt cũ illis de india.qdã sunt cũ qb⁹ ba bemus guerrã indictã vt cũ saracenis ꝛ bodie cus turchis s3 modicũ ad nos de illis qui fozis sunt.

¶ Hoc p̃misso videamus q̃ p̃sit indicere bellũ et quis est idicti effectus belli.ꝛ hoc videamus inter uos. Rñ. q̃ quoddã est bellũ q̃ põt indici a quoli bet p̃uato vt p defensione sue rei vel p recuperatio ne incõtinenti põt facere adunationẽ gentiũ ꝛ pu gnare cũ aliis iuste.vt.l.vt vim.§.de iusti.ꝛ iur.l.i. ij.§.cũ igit.ff.de vi ꝛ vi ar.ꝛ ibi no. Itẽ p̃o recupe ratione rei tue potes indicere[f] bellũ ex interuallo si nõ est copia iudicis p quẽ tibi consulat.vt.l. nul lus.C.de iudi.ꝛ.§. qõ vi ant clã.l.si alius.§. bellissi me.ꝛ.l.ait p̃tor.§.si debitorẽ.[g]§.de his que in frau. cre.ꝛ istud bellũ l3 sit licitũ tũ nõ est publicũ ꝛ ideo nõ dicunt̃ p̃opie hostes inuicẽ. † ꝛ qui ibi capiũt nõ efficiunt capiẽtium: qz requiritur q̃ sit bellum publicũ:vt hic dr̃ in text.ꝛ.l.hostes.j.de verb.signi. licet homicidia ꝛ iniurie que ibi fiũt ex parte bellũ inferentis licite non puniant.vt.l. quoniã multa. C.ad.l.iul.de vi.ꝛ.l.sciẽtiam.§.qui cũ aliter.§.ad.l. aquil. ¶ Item põt indicere bellum[b] licitũ quili bet babens iurisditionẽ p̃o exercitio sue iurisdi

¶ Totam iurisdictionẽ retinet. si populus romanus exercet iurisdictionem in aliquo articulo totam iurisdictionem retinet facit.l. vulgaris. in p̃ncipio de fur. et l. cũ scimus. C. de agri.ꝛ cen. lib.j.ꝛ Bal. i.l.j.i.j. col. C. de emã. lib.ꝛ ibi Cy.ꝛ Bart. in l.j. §. si qs hoc inter dicto. de itine. actu q̃ p̃i. Jnno. in. c. dilect⁹. de ca. mo. et bal. in.l.ij.i.j. col. C. de furt. bal. i.l. bis q̃ vsum fructũ. ff. qb. mo. vsusfructus. ff.

¶ Renocare. circa hoc vide que habes in.l. imperiũ. in. ff. q. cir. fi. ꝛ in q. ff. de iurisdic. oĩm iudi.

¶ Fuerunt donate. no. q̃ prouincie que fuerũt donate eccl̃esie ro. dicunt esse de populo romano sicut p̃mo erant ꝛ vide oĩno que not. Jnn. in. c. cũ venerabilis. de religi. domi. ꝛ vi§ Cy. post glos. in. l. neminẽ. C. de sacr. sanc. eccle. ꝛ qõ no. Archi. ij. q. vij. sed obijcit qõ reassũpsit Bal. in. c. j. in p̃nc. de fen. marchie.

¶ Vide in simili. Vide que dixi i.c. cũ cõtingat. de fo. cõpe. vide argu. in l. in summa. in. §. denicq;. de aqua plu. ar. et i.l. si publicanus. §. fin. de publi.

¶ Notes indicere. Et iõ dicit bal. in.l. si qs ad se fundum. in p̃nci. qõ bodie si vna ciuitas patiẽ vim ab alia põt bellũ indicere. d.l. si quis ad se fundum. ꝛ in d.l. ex hoc iure. de iusti. et iure.

¶ §. si debitorem. Adde not. p doct. in.l.j.§. si quis ius dicen. non obtem.

¶ Jndicere bellum. Qui possint indicere bellum ꝛ quis sit effectus indicti belli vide in.l. ex hoc iure. de iusti. et iure. et

Universidad del Rosario Archivo Histórico

quod ibi dixi ⁊ Ange. in q. sua incipiente renouata guerra. in princi. per Jmo. in. c. sicut el. ij. de iureiuran. et in. c. olim. de resti. spolia. ⁊ Bald. in aut. item nulla c ōitas. C. de episco. ⁊ cleri. et. l. aquam. C. de serui. et aqua. in. cvij. et. cxiij. col. et in l. ij. C. qui. ad li. prodla. nō licet. ⁊ qō not. cxiij. q. j. quid sit militare. ⁊ c. bellū. ⁊ dicit Archi. cxiij. q. j. in. d. c. bellū. qō bellum sit iustū vel non ex
cā bellandi ꝓcipue iudicat. cā autem vna est legitima. ſꝫ 2tumacia iminſte resistentis. tunc eñ iuſte bellat cuꝫ ab eo q obnoxius est iniuria bñ non pōt. cxiij. q. j quid culpat. ⁊ c. noli. et ij. q. iij. c. nulle. ſ. de vſufructu. in. l. vſumfruc. ⁊ predictis addeqō legitur et not. in. d. c. bellū. et ea. cā. ij. q. c. qd sit militare. et latiſſime p Archi. in. d. c. bellum facientem. vij. genera belli et vide qō dicam. ſ. eo. l. ſi qs in bello. ⁊ de oī genere belli vide i c. p humani. de homicid. in. vj. in no. uel. ⁊ dicit bald. in d. l. ij. de ſerui. qō nullū bellū licituꝫ est ſine diffidatione idē bal. in. l. pe. in. cxiij. colū. alias q. de execution. reiudi. ⁊ quid ſi ciuitas facit iniuriam ciui ſuo vtrum poterit pugnā inferre vide bal. in aut. et oīno. C. ne vxor pro mar. ⁊ ō bello aliqd p Bal. l. i. j.

tol. ⁊ de diffidatiis vide Bal. in. l. ſi manumiſſori. C. de obſe. patro. preſtā. Adde qs poſſit indicere bellū. Oldra. cōſi. lix.

a ¶ Rebellis officiali. facit not. Bal. in. l. j. §. ſolēt. ſ. quādo appel. ſit. ⁊ vide infra ꝓgime.

b ¶ Quero quid. ſi ciuitas imperij reſiſtat officiali imperatoris: an p hoc dicatur hoſtis vere et bellum indici poſſit. et pro hoc facit de pa. cōſtan. et quod ibi Bal. in verſi. dāna. vbi dixit q imperatori ſit iniuria ꝓpter ſuos facit. ſ. de religio. l. oſſa. et quod not. Jmo. in. c. dilectis. de appella. et quod habetur in. c. noſtra. de iniur. et dam. da. Item ſm Bald. co. tit. in verſi. obijconi. ſatis dicitur principem offendere qui ſuis ſubditis vel partialibus iniuriam facit vel offenſam per illum text. et. l. quiſquis. C. ad. l. iuliā ma. facit. C. de ſacroſan. eccle. l. decernimus. in prin. eo. tit. l. ratores. ⁊ l. j. de rap. virg. ſic quod contra principem ſit in omnium vertitur iniuriā. argu. C. de here. l. manicheos. Quid autē ſi imperator indixit bellum ⁊ gētes ſue imperatore mortuo ceperūt hoſtes: an ſint ſerui. Bal. not. decidit in. l. cū cognatū. C. de inge. manu. vtrū aūt bellum qō ſit inter ciuitatem: ⁊ ciuitatē habeat ius captiuitatis ⁊ poſtliminij. Bal. in. d. l. cū cognatū. per illū text. C. de inge. manu. tenet q non. idē dicit in bello facto inter aliquos duces vel reges ꝓterq̄ in rege romanorū ⁊ ſummo pōtifice. ⁊ vide ibi per eū etiā aliam queſtionē indecisam ⁊ Joa. an. in ti. de inſtru. edi. §. cōpendioſe. ver. ꝯ.

✣ Andr. Pomate. c ¶ Que ſuperiorē. vide Feli. in. c. q̄ in eccleſiarum. col. ij. de cōſti. ⁊ Lepol. cōſi. cvij. col. ſi. ⁊ Barba. cxxviij. colum. ix. volu. j. ⁊ Jmo. l. j. ci Anna. cxj. ⁊ ibi addi. ⁊ Alegā. cōſil. ij. col. iiij. volu. j. ⁊ Pa. in d. c. que in eccleſiarū. col. ij. et Are. conſi. ciiij. col. iij. ⁊ Aleg. lxxxvij. colū. iiij. volu. ij. vbi cōcludit q̄ nō recognoſcens ſuperiorē habet eandem poteſtatem in terris ſuis quam hz imperator. ⁊ ibi ponit quid in duce Mediolani ⁊ Pan. de ca. cxxxvij. ⁊ Barba. cōſi. cxxiiij. col. pe. volu. ij. ⁊ Aleg. cōſi. j. col. xj. volu. v.

d ¶ Non recognoſcūt. Et ſic not. q̄ ciuitates nō recognoſcentes ſuperiorē obtinēt locū principis. adde eum in. l. ij. §. de iur. fiſ. ⁊ in. l. relegati ⁊ vtrobiq̄ dixi. ſ. de pe. ⁊ vide per Joā. an. in. cū te. in glo. mag. in ver. ſꝫ nun-

quid reges. de re iudi. ⁊ in. c. ſup q̄busdā. de ver. ſig. ⁊ p Jmo. in. l. infamē, et ibi Bar. ſ. de publi. iudi. qui tenet cōtra Bar. ⁊ vide que no. Bal. in. l. a iudice. C. de iudi. Ly. not. ⁊ Bal. in. l. ea lege. C. de cōdi. ob cau. in. viij. col. in ver. expone. ⁊ in. l. pe. C. de dona. inter vi. ⁊ vgo. tenet contrariū q̄ quilibet ꝫ ſubiacere imperio. dicit tñ Bal. in. l. receptitia. in. j. col. C. de conſti.

rectoris: q̄ eos male tractat: vt faciūt ciuitates ducatus ⁊ marchie: ⁊ tūc nō dicerent hoſtes ꝓncipis vel ſummi pō. ſꝫ ipſius rectoris. ⁊ ita loquunt ea q̄ dicta ſunt. ¶ Ulterius ḡro qd de iſtis bellis que
16 fiunt inter ciuitates ⁊ ciuitates. an dicātur inuicē hoſtes vt ſit locus iuri captiuitatis ⁊ poſtli. ⁊ vt q̄ non: ⁊ vt caſus in. l. ſi qs ingenuā. in fi. ſ. eo. in ſiū videtur: q̄ cū quelibet ciuitas per ſe hodie faciat populum liberū videt q̄ ſunt iura captiuitatis et poſtli. ſicut qñ eſt cōtentio inter populū ro. et ſaracenū. breuiter qñ eſt cōtentio inter aliquas ciuitates q̄ ſunt ſub vno domino: tunc inter eas nō eſt locus iuri captiuitatis ⁊ poſtli. vt. l. ſi quis ingenuā. ſ. eo. quādoq̄ eſt contentio inter duas ciuitates q̄ ſuperiorē nō recognoſcūt. d vt inter ciuitatē florentie et ciuitatē piſanam. ⁊ pone vt tollā omnem dubitationem q̄ quelibet iſtarum ſit hoſtis imperij. certe de iure gentium antiquis moribus introducto deberet eſſe ius captiuitatis ⁊ poſtli. vt. l. poſtliminiū. in prin. ſ. e. ⁊ hic. ſed ſm mores moderni tē
poſſis ⁊ conſuetudinis antiquitus obſeruate inter chriſtianos q̄tū ad perſonas hominū nō obſeruamus iura captiuitatis ⁊ poſtliminij nec vendūtur nec habent ſerui captiui: ſed quantum ad res iura iſta ſeruamus cui cōſuetudini eſt ſtandū. vt. l. poſtliminiū. in prin. ſ. e. qualiter aūt ⁊ quo iure indicat bellū contra ſaracenos. dic p Jnno. extra de voto.

c. q̄ ſuper his.

Mihil. Not. q̄ quis ibi eſſe credit vbi habet animū reuertendi. 7

Captū in bello efficit capientis nec ad ꝓximē dñm reuertit iure poſtliminij niſi ꝓximus dñs acquiſierit virtute ſue occupationis. 1

Jd qō quis hz ex acquiſitione ſua firmius retinet q̄ ex acquiſitione alterius.

Capta in bello licito publico efficiunt capientium ſi ſunt mobilia. i. conſignant duci belli: ⁊ diſtribuūtur inter milites immobilia efficiunt reipublice 2
indicētis bellum. 3

Si quid in bello. e Primo po

nit vnum dictum. ¶ Secundo ponit limitationes iuriſconſulti circa illum text. ibi in preda eſt. i. efficiuntur capientis. no. glo. † quod illud quod capitur in bello efficitur capientis. nec reuertit ad ꝓximum dñm iure poſtlimi. niſi ꝓximus dñs acquiſiuiſſent ex virtute ſue occupationis. ¶ † Secūdo no. qō firmius retinetur qō quis habet ex acquiſitione ſua q̄ quod habet ex acquiſitione alterius not. ſ. de fideiuſſo. lib. i. ſi filius. §. i. facit. ſ. de lega. ij. l. qō principi. et. l. ſi auguſte. et quod ibi dixi in ſolutione contrariorum. ¶ † Opp. et videtur a q̄ illud qō capitur in bello publiceturꝛ non efficiat capientis vt. ſ. eo. l. ſi captiuus. §. j. Sol. intellige hoc quādo capitur in bello aliquid mobile. nam immobilia efficiuntur reipu. indicentis bellum: vt ibi ad hoc oppo. q̄ etiaꝫ mobilia debeant publicari. vt. cxiij. q. v. c. dicat aliquis. et ibi no. ⁊ C. de dona. l. penul. ij. rñ. Soln. fateor q̄ efficiuntur capiētis: vt bic. ta men tenetur ea aſſignare duci belli qui poſtea diſtribuet inter milites ſm merita vt in contrarijs: ⁊ ita videm⁹ ſeruari de facto: quia victo prelio res omnes aſſignantur ⁊ vocantur elbotino: ⁊ poſtea venduntur ⁊ diſtribuuntur inter milites. ¶ Item oppo. q̄ etiam res mobiles reuertantur ad ꝓximē dominum iure poſtli. vt. l. ij. §. eod. Solu. intellige hanc. l. ſm diſtinctionē illius. l. q̄ quedaꝫ ſunt res in quibus habet locū poſtli. ⁊ quedam ſunt in quibus non habet locum.

Jpoſtliminio. Jſtam. l. vt dixi in. l. ſi is qui ꝓ emp. ſ. de vſuca. 1

¶ De re militari. Rubrica.

In francia pariter ſuſpenduntur nobiles et ignobiles. in italia vero nobiles decapitantur.

Oeſertorem. Pena militum.

¶ Vide gl. que incipit. nec alias penas. ibi ⁊ ideo no. hodie q̄ ex delicto ex quo debet ſuſpendi plebeius: miles non ſuſpendit ſed decapitatur: ⁊ ita ſeruatur in italia. ſed in Francia ſeruatur † contrarium q̄ quilibet etiam nobilis ſuſpēditur: nec habetur illa mors ita ignominioſa ſicut in italia.

Contra citatum tribus edictis ⁊ cōtumacem quando poſſit pronuntiari ſine noua citatione.

Intētio iudicis videt fundata in delictis negatiuis niſi p accuſatum vel inquiſitū. pbet eſſe factū.

Si ad diem. e Iſte eſt not. ſ. ⁊ aduer- te citatus trib⁹ edictis

vo. non ie. ſed Jmo. in. d. c. j. tenet contra do. Anto. dicens q̄ ratio differentie poteſt aſſignari per id quod no. Barto. bic nam quedam eſt pena que reſpicit proceſſum vel eius acceſſoria. vt ſunt expenſe litis. et tunc poſſit ſine noua citatione. nam in acceſſoriis lit. inder multum poteſt. l. ediles. ſ. item ſciendum. de edil. edic. et ſic tunc poſſit ſine noua cita. dicta

nō cōparet: an poſſit pronūtiari cōtra eū tanq̄ cōtra contumacē abſq̄ alia citatione. tex. videt velle q̄ noua citatio requirat: vt poſſit docere de impedimēto vt bic ⁊ hoc videt velle tex. in. l. ⁊ poſt. ſ. de iud. videlicet q̄ poſt perēptoriū de nouo citetur. ſꝫ gl. exponit ibi dz. i. pōt: ⁊ ita de facto ſeruatur. ſō ob. iſte tex. q̄ debemus ſic dicere. quedā eſt pena cōtumacie que reſpicit primuꝫ proceſſum ſuper quo cōtumacia eſt admiſſa: vt contra contumacē ferat
d ſententia: vel perueniatur ad primū decretum vel ſecundum: ⁊ tunc non requiritur noua citatio vt in contrario. quedam eſt pena que ipſiuꝫ proceſſum nō reſpicit: ſed extrinſecus velit: vt ſi propter cōtumaciam vellet quis aliquē in certa quātitate dānare: vel ab officio removere ⁊ tūc requiriē noua citatio: e vt habeat terminū infra quem doceat de ſua excuſatione: vt bic facit. ſ. vbi pub. edu. de. l. penul. facit ad hoc qō no. per Jnno. extra de offi. dele. c. conſuluit. ¶ Secūdo no. † q̄ in delictis negatiuis videtur fundata intentio iudicis puniētis niſi per reum probetur eſſe factū. caſus eſt bic notabilis. de hoc dixi. ſ. de verbo. obli. l. hoc iure. ⁊ ibi pleniſſime ſcripſi.

Probatio bone vite minuit indicia contra reum.

Sed ſi ex improuiſo. Not. text. ibi inſpecto iure eius precedentis ꝛc. q̄ pbatio bone vite † habet minuere indicia que faciunt contra malefactorem. vt bic ⁊ in. l. proxima. §. fin. ⁊. l. oēs. §. a barbaris. 1

In bello. ¶ No. tex. ibi etiam ſi res bello geſſerit: quam glo. non puto fuiſſe ꝛc. ⁊ in fi. dum dicit. l. quoniam iudices. dic ſolu. vt not. j. de regu. iuris. l. non videtur. Item ibi. l. ſi alius. §. penul. ſed ibi qui prohibebat nō habebat ius prohibendi. ¶ No. etiam ex hoc. §. q̄ qui intrat per muſ rum: vel per vallum capite punitur: vt habes etiā ſ. de re. di. l. ſi.

Ouicum vno. Adulterij. Vide glo. ſ. que no. infra. que dicit q̄ iſto tempore pro adulterio nō erat pena impoſita capitis. Idē habes in. l. ſi quis viduā. ⁊ ibi dixi. ſ. de queſti. ⁊. l. ij. §. miles. ⁊. l. claudius. ſ. de bis qui no. infra.

Qui poſt deſertionem.

Per hāc. l. dicit quidā q̄ ſi p. ſtatuti impoſit pro homicidio pena pecuniaria vſ receſſum a pena. l. Contrarium dixi tibi. C. vi bo. rapto. l. j. dic vt ibi. §. pozro. ſuper glo. vt lit. non conteſta. ita tranſit Jmo. in dicto. c. primo. de iudi. ſed adde quod hanc queſtionem tetigit Barto. in. l. non ignorat. C. de fru. ⁊ lit. expen. ⁊ vnū aliud vide quod ibi dixi. ⁊ ad Bart. hic adde quod no. Barto. in extranagan. ad reprimen. in ver. expecu. ⁊ no. Bar. poſt By. in. l. impuberibus. §. fi. de admini. tuto. ⁊ Bartol. in. l. ſi finita. §. ius lia. in. vij. columna. in verſicu. quero vtrum poſtq̄ eſt contumax per emptorē ꝛc. de dam. infec. ⁊ dicit Jaco. butri. in. l. nec quicq̄. §. vbi decretuꝫ. ſ. de offic. procon. q̄ in impoſitione mulcte non ſit iterum citandus: q̄ ſi habet iuſtam cauſam poterit poſtea allegare ad exe. mulcte. facit. l. illicitas. §. fi. de offic. preſi. ⁊ ita dixit quidam antiquus doctor ſe audiuiſſe a Bal. in voce ꝛc. a

¶ Noua citatio. hoc intellige niſi forte fuerit cōminatus q̄ niſi cōpareat mulctabit eū: q̄ tunc poterit procedere ad mulctam imponendā ſine noua citatione. pter cōtumaciā que preceſſit. prout etiaꝫ in ſimili videt tenuiſſe Bar. in. d. §. iuli. in. vij. col. ⁊ in. d. ver. ſed quero vtrū poſtq̄ eſt contumax peremp. ⁊ ibi etiā. hoc dicit Jmo. ⁊ ſic ſm eū facit q̄ ſi ſtatuto caueatur q̄ ſi quis bis fuit citatus ad reſpondendū poſitionib⁹ cū cōminatione q̄ als habebunt. p cōfeſſatis: q̄ ſi nō cōpareat in termino ſecunde citationis poſſit iudex ſine alia citatione pronūtiare ipſos haberi pro cōfeſſatis ꝫ de iure eſſet q̄ iterato citetur. ⁊ ſic practicatur bononie. d

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶ Nõ oẽs.q trãsfugit. vide oino qõ dixi post bar. i.l. relegati. ff. de pe. ad de bar. i.l. iij. §. fi. ff. de qdi. ob turp. cau. ¶ vide bar. in l. j. §. cũ qs. ff. de qõ.

b ¶ Sibi repesentet. pro boc facit qõ no. Barto. in l. pses. ff. de transac. et Bar. in l. j. in prin. ff. de vi ¶ vi ar. ¶ vide tex. ¶ Bal. in l. sicut. C. de questio. qõ bannitus presentans bannitum non liberetur.

↷ Andr. Pomate.

c ¶ Omne delictũ. i ad istum tex. vide pulchre Barba. 2 cõsi. 3j. col. iiij. volu. j. circa fi. d. l. de boc vide plene cõ a cor. per. d. alex. in l. si moza. sup glo. ij. co. 3j. ff. sol. ma. ¶ fel. i. c. 3j lris. co. pe. in fin. et seq. de cõstitu. ¶ in. c. sup eo. in fi. de testi. et b in. c. cuz bertold. colũ. viij. ¶ seq. de re iudic. ¶ Barba. 2 in ca. 3j lris. colũ. xxij. ¶ vj. seq. ¶ ali qd. in. xxj. ad fi.

d ¶ Oõ contuma 2 cia. an cõtumacia c fit delictuz. ¶ glos. no. tenuit q sic in l. filius. ff. de inter d ro. acti. If Bar. in l. si moza. sol. mat. e dixit q contuma cia sine moza non est ppie delictuz in cõmittẽdo: ¶ sic nõ est verũ maleficiũ sed interpretatiue. deo cũ statuta debeant stricte intelligi statutũ loquens de maleficio nõ habebit locũ in cõtumacia ¶ sic ptz q si banni 2 tus p maleficio i pune posset occi f di nõ posset occidi bannitus p cõtumacia. facit quod no. glos. iiij. q. i. in sum. ¶ ita cũ Bal. tranſit im. in. d. l. si moza. ¶ vide bal. i. l. fi. C. de cri. stel. 1 ¶ qõ no. Barto. et bal. in. l. j. in fine. si qs ins di. non obte. ¶ qõ ibi dictuz inuenies. est tñ differẽtia inter male ficiuz ¶ delictum. vt no. Bar. q not. loquit in. l. aut facta. in pn. ff. de pe. an autez moza sit 1 culpa delictuz vel dol. vide qõ dixi post Bart. in. l. qõte. ff. si cer. peta. et dũ. ff. dixi q cõtumacia est delictũ. adde gl. in. c. ex literis. de consti. et g gl. quã ibi ad hoc no. bar. in. l. fi plures inter tu. ff. de admi. tu. vtrũ aũt culpa sit crimen ¶ pro eo possit accu

Potestas nõ põt rebãnire bãnitum ꝓsentantem sibi alium bannitũ: priores bene possent.

Multa pollicenti non est fides adhibenda.

Non omnes. Qui transfugit.

a Ad uerte per istũ tex. ego puto q priores qui habent arbitriũ super regimẽ ciuitatis possunt facere statutũ: qõ qui ceperint exbãnitos similes sibi rebanniant nõ tamen auderẽ dicere per istũ tex. quod potestas vel capitaneus posset aliquẽ exbannitũ rebannire. si aliũ exbannitũ sibi repesentet b hũc tex. q dicit posse ei parci nã puto q boc nõ pertineat ad rectores ciuitatis: sed ad superiorẽ. vt. l. j. in fi. ff. de questioni. ¶ Ultimo no. qõ multa pollicenti non est fides adhibenda.

Bãnatus ex contumacia an dicatur damnatus pro maleficio.

Maleficiũ dicitur omne male factum.

Omne delictũ.

a ¶ Not. ex hoc ꝓncipio ¶ ex ver. cõtumacia. qõ contumacia est delictũ. ¶ sic videt casus constitutionis: an ille qui est exbãnitus per cõtumaciã ¶ vi deat esse bãnitus c ppter maleficium: quã. q. ponit Ly. C. de cri. stel. sup ru. tu dicas sic: oĩs exbãnitus exbãnitur ppter cõtumaciã. vt. ff. de reg. re. l. j. ſta tuta ergo que dicũt q exbãnit. p maleficio punia tur. volãt dicere q causa illa ppter quã qs citabat in qua qs cõtumax fuerit fit maleficiũ. ¶ ideo si qs fuerit citat. in causa pecuniaria: vel p testimonio ¶ fuerit cõtumax ¶ cõdẽnatur q nõ de exbannitus p maleficio. sed si quis fuerit citatus pro maleficio aliquo seu ad aliquã penã ¶ fuerit contumax: et in isto ꝓcessu fuerit cõdẽnatus dicet cõdẽnat. ex ma leficio vt hic largo modo sumendo maleficiũ. p eo qõ est in non faciẽdo: sed stricto modo loquẽdo ma leficiũ dicitur omne male factum † vt. ff. de pe. l. aut facta facit qõ no. C. si aduer. deli. l. j.

Qui cõmeatus.

a No. tex. ibi dũ non tardius ꝛc. ex quo babes q qñ tu allegas impedimentũ debes probare te tantũ fecisse q per te cisses: nisi impedimentum super uenisset.

¶ De castrensi peculio. Rubrica.

Un filiusfamilias: habeat heredem.

Filiusfamilias.

Filiusfami. nõ bz heredẽ ab intestato secus si fuerit testat. h. d. cuz. l. seq. ¶ Opp. ad pmã. l. de. l. g duos. ff. de vul. ¶ pu. So. vt in gl. Scõo op. ¶ videt q pater possideat bona que aliũde obuenerũt filio ex iure quo bona filij. vt no. ff. de peti. here. l. iij. i. rñ. Solu. vt ibi. ¶ Ad. l. seq. op. q filiusfa. habeat heredẽ. vt. C. de epis. ¶ cle. l. sacrosancta. ¶. l. j. §. nepos. ff. si qs a pa. fue. ma. Sol. † fateor qõ in re antiquo filius nõ habebat heredẽ: nisi in duob. casibus specialibus qui ponũtur. in. ll. contrarijs. ad boc aduerte. Innuit glo. qõ de iure antiquo digestorũ filiusfa. non habebat heredẽ: nisi in vno casu. vt. d. l. j. §. nepos. ego digi vobis aliter: qõ in dote filiafami. habebat heredẽ de iure ffozuz. vt. ff. de pac. do. l. auus. ¶ ibi no. ¶. l. post dotẽ. ff. solu. ma. et ibi tangit: ¶ ibi plenissime dixi. Item innuit gl. j. ff. de iure. C. filiusfamil. nõ habebat heredẽ nisi in casu. l. sacrosan. C. de epis. ¶ cle. qõ nõ est verũ imo indistincte bz heredẽ de iure. C. in oibus aduẽtitijs: vt. l. qõ scitis. C. de bo. ¶ lib. de iure ẽo aut. non est dubiũ ſm glo. ¶ oẽs qõ filiusfami. in oibus bz heredem vt in aut. de here. que ab intesta. ff. si igitur

satio sequi vide qõ no. bal. in. l. pe. C. si aduer. lib. maxime si interesset cui pa in iudicio vel in cõtumacia. ¶ istis adde bal. in. d. l. fi. C. de cri. stel. ¶ an cõtumacia sit delictũ. vide Jmo. i. l. pe. ff. ad crimẽ. in. cuiij. col. ff. de pub. iud. ¶ bal. i. l. ¶ in multis. C. de ap. An aũt dol. sit crimẽ Bar. per illũ tex. qõ sic. in. l. j. ff. de fideiuſ. tu. ¶ ideo punit crimine stellionat. i. pena extraordinaria sic do defunctus. ista innestigatio est vtilis ꝓpter ea que dixi in. l. post dotem. ff. solu. matri.

1 ¶ Relictum filiofami. aduocato pro emendis libris dicitur quasi castrense. ¶ quid in scholari.

Simulier.

No. si aliquis reliquit filiofami. aduocato aliqd ad emẽdos libros: vel forte aliqua dña dat sibi equũ causa eũdi p officia: istud annumerabit in quasi castrẽ. pecu. quid si daret scholari qui adhuc nõ mlitat: ꝛ militare addicit: dic vt dixi in. l. j. §. nec castrẽse. ff. de collatio. bono. e

Ples.

1 ¶ Consensus patris q non requiratur filiofami. agenti in causa castrensi.

Actionem.

Per istum. §. repæhẽditur. glo. que est. C. de bo. q libe l. cum non solum. §. necessitate. que dicit q fi lio agenti in castren. pecu. requiritur patris cõsensus quod est contra hunc tex.

1 ¶ Res apte ad militiam donate filiofa. censentur peculium castrense.

2 Prædium si relinquit vt inde emantur equi: dicit castrense peculium.

3 Donatum filiofami. qñ dicatur peculiũ castrense.

4 Verba enunciatiua in contractibus inter easdem personas probãt fi enũciantur super eo super quo partes libere disponere possunt.

5 Donatio si fit alicui pro bene meritis ¶ bonis seruitijs habitis quãdo ex tali assertione inducatur probatio meritorum.

6 Si in instrumento venditionis rerum ecclesie dicit precedentibus legitimis tractatibus per boc non probatur: quod intercesserint.

Si forte.

¶ Ista ẽ no. l. ¶ Op. §. eo. titu. l. si militi. l. fi. et. j. eo. l. castrẽse. So. intelliget q ꝓ bic do 1 nabãtur res non apte ad militiã: vt predia ¶ cetera immobilia. secus si darẽtur res ad militiã apte. vt in. ll. cõtrarijs. vt probatur bec distinctio. C. eo. l. j. lib. xij. ¶ Sed quero qd si relinquatur prediũ vt vendatur ¶ inde sibi emat equos ¶ arma ¶ similia an enumerabitur in castrensi peculio. b sic. vt. ff. eo. l. iij. ¶ Non ob. bec. l. qz bic fuit dictum q ille res essent in castrensi peculio que tñ ad boc apte non erant. Igitur † vt ista materia liqueat. distingue sic. qñq; donat vel relinquit filiofa. ab eo i qui sibi per militiã erat notus: ¶ tunc indifincte pecu. castrẽ. aggregat. vt. ff. de. l. v. qñq; donat ab alio ¶ boc distingue qdã sunt res nullo mõ apte ad castrẽse peculiũ vt immobilia. ¶ ista non sunt castren. pecu. etiã si fuerit expressum vt bic nisi fuerit dictũ q vendant vt. ff. dixi. qdã sunt res oĩno apte ad castrẽse peculiũ vt eq ¶ arma ¶ sunt castrẽ. pecu. vt. ff. de. l. iiij. in pn. ¶. l. j. C. ¶. j. de. l. castrense qdã sunt res q̃ pñt esse apte ad castrense peculiũ ¶ ad alia vt serui. ¶ tunc in istis distinguit: aut fuerunt donate vel relicte ad boc noiatim ¶ erunt castrẽsis peculij. an fuerũt simplr donate vel relicte ¶ tũc fec. vt. ff. de. l. si militi. ¶ Ité op. in aut. vt li. ma. ¶ anie. in pn. solu. ibi sufficit sola expressio volũtatis ideo nihil egtri secus requirat. hic vero non sufficit sola voluntas ad constituendũ castrense peculiũ. ideo requiritur 4 q probentur alia. ¶ Ultimo bec. l. facit in ar. ad b infinita. nos dicimus in. l. optimam. C. de cõtrahen. ¶ cõmi. stip. q verba enũtiatiua in cõtractib. probant inter easdẽ partes. ego dico q illud est verũ qñ illa verba enuntiatiua emanant sup eo sup quo partes pñt libere renuntiare ¶ sibi pñdicare als nõ presumit nisi pbet vt bic. ¶ Et p boc dico 5 in qõe. si aliqs donauit aliquid alicui pro meritis i et bonis seruitijs habitis et receptis ab eo si qui dem ista donatio fit ab eo qui possit donare libere nullis

¶ Innuit glo. itẽ innuit glo. ad boc no. adde Bart. in l. iij. §. dari. ff. de bo. posſ. ¶ adde q sec. est i castrẽsib. vt no. gl. ¶ doc. i. l. si filiꝰ. ff. de dã. infe.

¶ In. l. optima. ¶ limitat bal. in. l. si donatione. C. de colla. Alegan.

¶ Dico in. q. vide bar. i. d. l. si donatione. ¶ in. l. per diuersas. C. mã. et in aut. si quis in aliquo. C. de edẽ. et in aut. hoc ius porrectũ. C. de sacrosan. eccle. bal. in. l. cum aligs. C. de iur. deli. Joan. an. in addi. spec. ĩ rub. de re. eccle. nõ alie. et bec faciunt ad qõ. de qua per Bar. in. d. l. si donatione. vbi per Fulgo. et Dy. in consil. incip. iure municipali ꝛc. vide Alegand. in. d. l. si donatione. et Adde Paulũ de castr. in consi. ciij. inci. in cbristi nomine ꝛc.

↷ Andr. Pomate. a ¶ Precedentibus meritis. no. Bar. velle q ex ꝓssio meritorum non ꝓbat inter patrẽ ¶ filiũ qõ tunc ꝓbat inter alias personas nõ prohibitas ¶ boc est adeo verũ quod licet appareat postea tũ nõ poterit renocari. Jta dicit bal. in. c. scisciteat. col. j. ¶ ex tra de rescrip. boc tñ qõ dicit Bar. bic vr dubiũ p ea q̃ dicit Allegã. in. l. si donatione. C. de colla. col. iij. in ij. limitatione duz a vult q imol. in. l. aquilius. ff. de dona. ¶ valeat donatio eo q cõstabat ibi de meritis er 6 go ecõtra vult qõ non valeat ¶ tñ illa. l. nõ logẽ inter personas prohibitas imo cogita ex doctrina tñ Barto. bic ifurgit miruz vt inquit pet. in. d. l. si donatione et sequitur do. bap. q cuz bodie in instrumẽtis donatio dicatur pro benemeritis q̃ libet donatio censebitur remuneratoria nisi dicam q vt ingt ipse q talis clausula solet apponi egtylo notariorum ꝓout in simili dicit bar. in l. j. in. iij. col. C. de iure codic. vl alit q illa verba p meritis ꝛc. intelligantur de meritis ob sequialibus non autẽ de dignis remuneratione qui libet dicitur meritus qñ non ostendit. l. cum pater. §. rogo. l. lucius magna. §. lucius. cuz glo. §. de lega. ij. ¶ expresse bal. in. d. c. scisciteat. in prima col. ¶ facit glo. in. l. j. §. de dona. ¶ b imo est cõi. secun dũ dicatur in instrumento q bene ficij si compensatius ¶ remuneratione dignus tũc eñ cuz ista verba faciant fidez inter easdẽ personas vt hic inquit Barto. talis donatio habebit effectus donationis renũtiatione. vt. ff. non egeat insinuatione. d. l. aquilius. cũ gl. circa qõ tamen dubito nã cũ donatio vltra quingẽtos aureos regrat insinuationẽ nec tali insinuationi pñt ptes renuntiare vt p bar. in. d. modestin. ff. de do. certe non bz stari assertioni partiũ donationẽ esse remuneratoriã cũ videatur fieri in fraudem. l. requirẽtis insinuationẽ. ¶ p hoc vr facere tex. in. l. aquilius iunctis dictis. d. Allegã. post Bald. ¶ Sali. in. l. si donatione in. iij. col. ad fi. C. de colla. nã intelligit: d. l. aquilius. in psonis nõ prohibitis. Ité qñ expresse stat de meritis ¶ tñ tex. ibi dubitat an opus fuerit in sinuatione ¶ decidit q ꝓpter benemerita nõ fuerit opus ¶ qõ valeat donatio ergo a cõtrario sensu volunt docto. q nisi expresse cõstitisset de meritis ¶ si fuissent psone als non prohibite q tñ non valuisset donatio. et opus fuerit insinuatione licet ibi fuisset dictum q donabat ob merita ¶ ibi ita do. Allegan. tenet in. d. iij. col. in fine dum respondet ¶ impugnat solu. Sali. ad. d. l. aquilius. circa istam causam vide Bald. in. c. edoceri. colum. iij. de rescrip. ¶ aliquid per Barba. in. c. iij. colum. iij. de reb. eccle. non alie. Item alius effectus q talis donatio non possit sub prætextu ingratitudinis renocari vt est tex. in. l. si pater. §. finali. cum glo. supra de donationibus. videtur boc modo posse cum ingratitudine non possit renuntiare quia dat occasionem delinquẽdi. l. si vnus. §. illud. ff. de pactis. l. conuenire. ff. de pac. do. ergo non bz stari assertioni ꝛc. q talis donatio non renocetur prætextu libelozũ superuenientium vt voluit roma. cõsi. xxvi. Jtẽ qõ nõ renocetur prætextu metus. l. metuz magna. §. sed licet. ff. qõ me. cau. itez qõ possit exigere donationẽ insolidũm per Ro. in dicto cõsil. xxvi. licet alsit se cus. l. qui id qõ. in princi. ff. de dona. item statutum loquẽs de donatione non comprehẽdit remuneratoriam que non est ppie donatio vt per Abb. in rubri ca. extra de donatio. ¶ appotillato bene Alex. in l. j. in princi. ff. de dona. postillant certe clarius ꝓcedere circa bec dicta Bar. qõ nõ tetur assertioni ꝛc. vide aret. in. l. beredes palam. col. v. ¶ sequẽ. ff. de testa. et anch. ¶ fil. xxvi. ad fi. vide etiã ad. dicta per Bart. bic soci. ¶ si. cccxv. vbi plene tangit.

1 re. que ab intesta. de. §. primo. fol. fateor † quod bo die indistincte filiussa. habet heredem. et sic pater tenetur vt heres. sue filius decederet intestatus si 2 ne testatus vt dixi. ¶ eo. l. j. et. ij. ¶ Pro declaratione. l. in gl. ponuntur aliqua, primo queritur cũ c dicatur quod pater ex contractu filij teneatur de pecu. vt. ff. in titu. de pecu. de quo pecu. debet intelligi bec gl. mirabiltter respondet de iure antiquo pater tenetur de peculio scilicet profectitio q ipse concessit filio ¶ passus est eũ habere. Item de peculio aduentitio: quia de iure antiquo non distinguebatur peculium aduentitiũ a profectitio: cum quicquid querebat filius querebat patri. de castrẽ si vero peculio nõ tenetur pater filio vino: sed ipse d filius cõuenitur. vt. ff. eo. l. iiij. §. j. Item bodie. in aduentitio peculio pater nõ tenetur in actione de peculio: sed potest conueniri vt legitimus administrator. Pater filio mortuo qualiter teneatur de peculio. Pater succedens filio in peculio qñ possit petere restitutionem in integrum.

Pater qui castrẽse.

Jsta est multum nota. l. tam in princi. quã in. §. primo. ¶ Oppo. in aut. de be

Jsta lectu. non habet dubium. Preterea non bene adaptaretur ad tex. qui non loquitur de collatione faciẽda fratribus mulieris: sed de collatione faciẽda fratribus viri: ¶ ideo dicunt alij quod bec vxor decesserat vino patre virivnde cũ dos debeat restitui tam ab ipso filio ꝓ quo habita fuit dos q̃ etiaz ab alijs fratribus: debet alijs fratribus dos cõseri ¶ loquitur ista lect. qñ ex dote nibil est lucrandũ ex pacto vel ex. l. cõmoduz. ergo qõ est apud alios fratres quib. confertur. erit vt lucretur interusurum medij temporis: vel si beredes vxoris nõ peterent remanaret apud eos qõ no. qz ista est nota. lec. ¶ Tertia lec. est qñ ex dote debebat aliqd lucrari ex pacto vel ex. l. puta ex forma statutorum italie vir lucratur tertiam vel quartã: an istud lucrum debeat esse precipuum illius filij cuius fuit vxor an debeat cõferri fratrib. certe gl. distinguit aut vxor decessit vino patre viri. ¶ confertur fratribus omnibus: vt bic. aut decessit post mortem patris viri: ¶ tũc erit precipuũ illi. filij qui est vir nec tenetur alijs communicare. vt. l. ij. C. fa. hercis. ita dicit glo. ¶ boc idem tz Dyn. ff. sol. ma. l. fi cũ dotẽ. §. trans grediamur. ¶ per Ly. in dicta. l. ij. C. fa. ber. Jstud dictum Dy. ¶ Ly. non videtur verum. nam quicquid lucratur ex dote etiam vino patre est ad fratri. quod retuli post Bald. in. l. si patruus. C. cõmunia vtri. iudi. ¶ vide per Pau. de cast. in. d. §. trans grediamur. ¶ ibi scribẽ. ¶ Sali. in. d. l. ij. et mihi placet opi. bar. bic ¶ Bar. ¶ Ang. in. l. j. C. de bonis que libe. Adde an lucrum qõ capit alter ex fratribus ex vxore mortua sit communicandum Ro. cõsil. cccc vj.

c ¶ Pater qui castrense primo qrit. not. qualr pater teneat de peculio ex Jctu filij tã vino filio ꝓ mortuo. adde oino bar. in. l. si finita. §. si de vecti. in vlti. col. ff. de dam. infec. ¶ qõ no. Bal. in. l. fi. C. de vsu. rei iudi. ¶ Adde Bar. in. l. si quis in tantam. in. iij. col. C. vnde vi. et adde q vbi patet tenetur de peculio profectitio tenebitur etiã de vsufru. peculij aduentitij ſm Bal. in. l. j. C. de exerci. in. vij. col. adde Bar. in. l. j. in princi. in pe. col. ff. de pecu. ¶ Bal. post Bar. in. l. j. in pe. col. C. qui bo. ce. pos. ¶ ibi dicit post gl. qõ filius non potest dare insolutũ bona profectitia.

d ¶ Item bodie. boc sequitur Bal. in. l. frater a fratre. in. iij. col. de condi. indebi. allegando bic nota.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶Pater a filio. itereſſe,itereſſe q est i tpe iure actionis non est inſpiciendū et iſtū tex. inducit Bar.in.l. ꝫ ſi poſt tres.ſi qs cautio.

b ¶Ex caſtrenſi. ſi statutū phibet ſi liuz obligari ſine conſensu pris bz locū et in ctu facto extra territoriū p ipm filiū.viō bar. in.l.cūctos populos .vbi digi vbi alleg.banc.l.C.de ſum.tri.ꝫ fide ca.

* Pro concordia. Aduerte qō appellatiōe ciuiū cōphēdit comitatēſis p Bar.in.l.iij. C.cō natu.lib.et in l.ij.ſ.de ỹ.ſig. Sz Dri allegat in ſuo ꝛſi.clxxij.inci.dubia occurrētia vbi dicit vidiſſe multos errāſſe in hac materia.idē vī tenere hic in.l.j.ꝫ in l.fi.ſ.hoc ti.in illa q.an mulier comitatēſis nupta ciui ciuitatis efficiat cinis ꝫ cōcludit q non.Et ſentit tam in gōne q in deciſiōe q nō ſit ciuis ciuitatis et p ꝓis nō ꝓhēdāt ſol. iſtā difficultatem valō diſcutiūt angē.d.Jo. de imo. d.aleg.ꝫ.d. Chriſtoph. de nicellis rub.ff.ſo.ma. cōcludētes q in materia ſtricta vbi dz fieri ſtricta interpretatio vt in priuilegijs et ſtatutis Jius cōe ꝫ tūc nō cōphēdāt comitātēſes ꝫ pcedat ſecūda opinio bart. ꝫ ſeq̄cinz. Aut vo loquit in materia vbi lata ſit interpretatio cōphēdant ꝫ ita pcedat pma opi.bar. in.d.l.iij. ꝫ i.d.l.ij.ꝫ iſta fuit cōcordia Bar. in d.l.ij. Poſſet tacco modari alia reſpō ſio ſm.d.aleg.i. d. rub. ſol.ma.q all. cōcor.ꝫ rīdet ꝫ trarijs q ſi fiat mentio de ciuitate nō cōprehēdat comitatēſis ꝫ pcedat ſecunda opi. Aut nō ꝫ pcedat pma opi.ꝫ iſtā ſolu. ſentit Bart.in dicta.l.ij.

debitore.ſ.q ſi idem.ſ.de fideiuſſo.ſolu.vt in glo.

¶Vltimo querit glo.an pater qui ſuccedit filio in pecu. poſſit petere reſtitutionem in integrum ſicut ipſe filius.glo.multum ſe innoluit.veritas eſt vt dicamus aut pater ſuccedit filio vt heres et poteſt impetrare reſtitutionez ex persona filij.vt.l.iij. ſ.filius.ſ.de mino.aut occupauit pater iure pecuł.ꝫ non poteſt petere reſtitutionem. vt.l.iij.ſ. ſed vtrum.co.ti.

¶Interesse quod eſt in tēpore iure actionis non eſt inſpiciēdum.

Pater q filio. No.qō iſtud intereſſe[a] quod eſt in tempore iure actionis non eſt inſpiciēdum. ¶ de hoc habes glo.no.in.l.qui bis.ſ.de verbo.obligatio.ꝫ ibi alleg.hunc tex.q eſt valde no.ꝫ bunc.ſ.idici a Pe. de bel perti.in quadam diſputatione.

¶Statutum quod filiuſſa. non poſſit obligari ſine patris conſensu habet locū in contractu facto extra locum ſtatuti.

Ex caſtrenſi. [b] In princip. dicit ſtatutum hoc quod filiuſſamilias non poſſit obligari ſine conſensu patris vtrum iſtud habeat locum in contractu facto ¶ a filio extra ciuitatem peruſij:et dico quod ſicut quando interdicitur alicui adminiſtratio in certo actu a iudice illa interdictio porrigit effectuz ſuum ad omnem locum. vt ſupra de verbozum obligationi.l is cui bonis.ita arguit hic iuriſconſultus: et ita digi in repetitione.l.cunctos populos quam feci per hanc.l.

Hereditate.

¶Hereditas patris ratione ſuitatis etiam non adita tranſmittitur ad extraneum.

Filiuſa. No.caſum qō hereditas patris nō adita tranſmittitur ad quēcunq extraneum ¶ ſucceſſorem:ꝫ hoc operatur exiſtentia ſui heredis:de hoc digi in.l.ſi filius qui patri.ſ.de vulga.ꝫ pupil.ſ.l.ex milita.in fine.cum.l. ſeq.ſ.de mili.teſta.

¶Una res non poteſt eſſe plurium inſolidū. Quedam res poſſunt eſſe in precedenti. Libertas data ſeruo cōfirmatur ex dominio poſt ea ſuperuenienti.

Pater peculij. Hunc.ſ.vſq̄ ad fin.titu.diuide in tres partes.primo quādo pater manumiſit in teſtamento ſeruum filij ꝫ filius inteſtatus deceſſit.ſecundo quando inſtituit extraneum qui non aduit tertio quando pater fuit inſtitutus.ſecūda ibi:non tamen fuit heres ꝛc.tertia in.l.fin.que continuatur cum iſta. ¶No.quod vna res non poteſt eſſe plurium inſolidum:vt hic.ꝫ in.l.ſi vt certo.ſ.ſi duob⁹. ſ.commo. ¶Secundo nota.quod quedam ſunt res que ſunt in pendenti.quod dic.vt.l.qui res.ſ. de ſol.ꝫ.l.ſi vſusfructus.ſ.de ſtipu.ſer. ¶Tertio no.quod libertas data ſeruo confirmatur ex dominio poſtea ſuperuenienti. ¶Ad hoc oppo.glo.de l.qui ſeruos.ſ.qui ꝫ a qui.glo.non ſol.tū dic quod hic eſt aliquid quod retro fingitur.ſecus in.l.contraria.ꝫ hec ſolu.colligitur.j.progi.ꝫ plene digi in l.cum vir.ſ.de vſuca.

¶De priuilegijs veteranorum. Rubrica.

Habens priuilegium per vnum actum cōtra rium non videtur renuntiare.

Meneſte. ¶Tene menti banc.l.no.q ille qui habet priuilegiū per vnū actū contrarium non videtur renūtiare priuilegio ¶ dicam de hoc vobis j.de decu.l.ij.in fi.

Vectigal dicitur munus patrimoniale.

Vectigalia. No.tex.qō vectigalia dicuntur munera patrimonialia ¶ vt hic.de hoc.C.de vete.l.j.lib.xij.

Veteranos. ¶Iste tex.ibi.sed veterani ꝛc.est contra.l.ij.ſ.eo.nā hic videtur quod per vnum actum quis perdat priuilegiū ſuū glo.ibi ſoluit aliud eſt quando quis patitur ſe eligi in decurionem: aliud quādo ad aliud munus dicam in.l.ij.in fi.ſ.de decu.

¶Ad municipales ꝛ de incolis. Rubrica.

¶Glo.nō cōtinuat rub.Tu cōtinua.quatuor ſunt cognitiones.ſcz de re pecuniaria aut de eſtimatione aut de crimine capitali aut de muneribꝫ ꝛ honoribus.vt.l.cognitionū.in princ.j.de vari.ꝫ extraor.cog.de tribus primis eſt dictum.ſ.ſequitur videre de quarta.ſcz de muneribus ꝛ honoribus.verum quia predicta inducunt ciuibus ꝛ incolis ideo premittit titulum ad municipales et de incolis.

1 ¶Municeps q ſit nomē generis:ciuis ꝛ incola eſt nomen ſpeciei.
Oriundus de caſtro pontremuli nō dicitur ciuis nec incola illius caſtri: ſed municeps vel originarius.
2 Natiuitate propria vel paterna quis efficitur ciuis.
3 Comitatenſis natus in ciuitate an ſit ciuis:vel ciuis natus in comitatu ſit comitatenſis.
4 Differētia inter comitatēſem ꝛ ciuem de iure cōmuni eſt q; comitatenſis ad maiora onera tenetur q̄ ciuis.
5 Natus in caſtro exiſtenti in tuſcia ſubdito ciuitati peruſij licet ſit ciuis perusinus:an erit tuſcus an perusinus vbi qō quātū ad munera ciuitatis erit perusinus quantū ad munera prouincialia erit tuſcus.
6 Natus in aliqua parochia vel porta ciuitatis qñ ciuitas diſtinguit per portas:ſi dicitur de illa porta.ratione originis.
Quis dicitur eſſe illius capelle vel porte vbi munera ſubijt:vel vbi habitat vel vbi conuerſatur.
7 Manumiſſus ſequit originē manumittētis non eiꝰ q iuſſit manumitti.
8 Ciuilitas quātum ad temporalia non cōtrabitur per baptiſmuz:ſed an ad ſpiritualia ad canoniſtas.
9 Adoptatus ſequitur originē adoptātis nec per boc quis perdit ſuā originē:ꝫ durat donec adoptio durat.
10 Foxenſis factus monachus vel canonicus in eccleſia ſancti Laurētij bunius ciuitatis an efficiatur ciuis huius ciuitatis.ꝫ nu.14.vbi q ſic ꝫ durat ciuis donec ibi ſtat.
11 Ciuis huiꝰ ciuitatis effectꝰ monachꝰ vel religioſus nō deſinit eſſe ciuis.
12 Capitulum eccleſie ciuitatis ſi habuit originem in ciuitate erit ciuis ꝫ ſi non habuit originē habet domiciliū ratione incolatus.
13 Foxenſis effectus abbas in iſta ciuitate eſt ciuis huius ciuitatis.
Foxenſis effectus rector eccleſie efficitur ciuis in illa ciuitate.
Miles poſitus ad exercendā militiā in aliqua ciuitate efficit ibi ciuis.
15 Municeps quaſi munerū particeps.
Propria ſignificatio aſſumitur ex etymologia vocabuli.
16 Ciuilitas contrabitur ex receptione.
17 Statutum loquens de ciuibus q̄ habeat locum etiaz in ciuibus nō ſub euntibus munera.
18 Ciuis non ſubiens in loco munera non bz propie municeps.
19 Natus ex matre comitatenſi an ſit comitatenſis.remiſſiue.
Idem eſt dicere perusinus:et ciuis perusinus ꝫ municeps perusinus: ſi aſſumatur vt nomen appellatiuū:ſecus ſi vt propriū.
Idem eſt dicere de perusio:ꝫ perusinus.
Aliquem eſſe de perusio vel ciuem perusinum non importat neceſſario ipſum habitare in perusio.
20 Ex priuilegio pōt cōcedi aliqb⁹ ciuitatib⁹ vt nati ſequanē originē matris.
21 Infans expoſitus cuius origo ignoratur efficitur ciuis illius ciuitatis vbi eſt expoſitus ꝫ nutritus.
22 Baſtardus legitimatus ſequitur originem patris.
23 Frustra a principe impetratur qō a iure cōmuni conceditur.
Verba debent intelligi vt aliquid operentur.

Municipē. Primo ponit qualiter efficiant municipes ipſo facto.ſcōo qualiter fiāt ex diſpoſitione ciuitatis.tertio quid importat nomē municipis largo modo ꝫ impropie ſumendo.quarto predicta inducit ad determinationē vnꝰ queſtionis.Quinto ad p̄dictā determinationē ponit vnā exceptionē quā pbat p reſcripta principū.Sexto circa p̄dicta ponit quoxūdā falſaz opi. quā reprobat,ſecūda ibi:ꝓprie tertia ibi:ſz nūc abuſiue. quarta ibi:qui ex duob⁹.quinta ibi:niſi forte.ſexta ibi:q beneficiū. ¶Pone caſum ſic q̄ro qualiter qs efficiat municeps alicuꝰ ciuitatis vel municipij. Rīdet iuriſcōſultꝰ municeps fit qñq̄ ipſo facto ſeu ipſo iure.qñq̄ p cōſtitutionē ipſo iure facit aliquē municipem natiuitas manumiſſio ꝫ adoptio.ꝫ hoc in prima parte. Cōſtitutione fit quādo aliqui ſunt recepti in ciuitate vt munera nobiſcū facerent:ꝫ iſti ꝓprie dicūtur municipes:quaſi muneris participes:ꝫ in hoc ſecūda parte. ¶Sed queritur an illi qui ſunt in ciuitate ciues origine ſi aliquo priuilegio non ſubeant munera:an dicantur municipes.Reſpōdet iuriſconſultus quod hodie vtimur iſto vocabulo large ꝫ impropie vt quilibet ciuis ciuitatis dicatur municeps etiam ſi munera non ſubeat aliquo priuilegio:ꝫ hoc in tertia parte.cetera ſunt

a ¶Municeps est nomen gñis.Ade bar.in.l.cines. C.de inco.lib.x. a

b ¶Aſſumptio.q naſcit in caſtro ōz ciuis illius ciuitatis vide Bar.in.l. non dubito.ſ. de capti.et in.l.ij.de vb.ſig.ꝫ an comitatēſis natꝰ in ciuitate ſit ciuis et ciuis natꝰ i ciuitate ſit comitatēſis.vide b bar.ꝫ add q Ly.ꝫ Ang.ꝫ bal. not.in.l.bmōi.ſ. legatuz.de leg.i.p illuz tex.dicit q ſi ꝓz alicuius exiſtēs peregre pepe rit partuz florētie non dz talis filius censeri origine ciuis florentꝰ,nec quo ad munera nec quo ad honores.ſed ℣mol.ibi inclinat in ſuum p bāc.l.ꝫ.ciues. C.de inco.lib.x.et ibi no.ꝫ forte meliꝰ ꝫ facit etiaz ad aliō ſm bal.ibi et ibi digi poſt imo. Sz pone aliquis eſt natꝰ de caſtro centi qō eſt de epa tu bono.an dicat bono.vel foxenſis c vide not.Jac.bu. et bal.in aut.qua in puin.C.vbi de cri.ꝫ adde bart.in d.l.ciues.ꝫ ad pri muz dictū.ſ.vide qō dicit bart.i.l.j. C.de muni.et ori. Adde an filius comitatenſis natꝰ in d ciuitate ſit ciuis Bar.cōſi.clxxij.

c ¶Faciūt ſtatuta. ſ Adde no.in ſimili per Bart.j.ea.l. ſ.ijdem reſcripſerūt. inver. vlteri⁹ quero.

d ¶Erit ciuis.vbi adde qō no.Bar. in.l.ij.j.deverb.ſi e gni.in.q.an priuilegia cōceſſa ciuibus extēdātur ad comitatenſes.

e ¶Pria ſingularis.adde bart.per illuz tex.in.l.bi q. in prin.ſ.de mu.ꝫ bono.

f ¶Uberioris cul 6 ture.vide Bar. in l.cōclaue.ſ.de dā no.infec.in fine.et not.cuius capelle quis dicatur ꝫ facit optime qō digi poſt Barto.in.l.j. ſ.j.alꝰ in.l.plan-

ra ſunt plana. ¶In prima parte dicitur municipem.quero qualiter intelligatur hoc nomen municeps.gl.C.de inco.l.ciues.dicit q municeps eſt nomen generis [a] ciuis ꝫ incola eſt nomē ſpeciei et idē dicit ℣. In contrarium videtur hec rubrica q̄ dicit ad municipales ꝫ de incolis quaſi incola ſit ſpecies per ſe diſtincta a municipe. Pro hoc q; in C.habemus rubricam de municipibus et originarijs per ſe et rubricā de incolis per ſe ergo ſunt diuerſa.vt.C.de codicillis.l.ſi idē.Credo glo.dicere verū q incola eſt ſpecies ad municipē vt probatur in.l.ſi filio.ſ.municipes.j.eo.ti.nec eſt incōgruum vt quādoq̄ cadat copula inter genus ꝫ ſpeciez vel q vna rub.fiat de genere alia de ſpecie vt in multis partibus iuris.dico tamen latius q verbuz ciuis non pōt adaptari omnibus municipib⁹ vtputa aliquis eſt oriundus de quodā caſtro libero hic nō poterit dici ciuis illius caſtri nec incola ſed appellabitur municeps hoc nomine generali vel originarius.vt.C.de muni.ꝫ ori.ſuper rub.ꝫ hic apparet q hoc nomē municeps eſt genus ad ciuē ciuitatis ꝫ ad caſtellanū alicuius caſtri cōſtitutum oxigine vel cōſtitutione vel quo alio modo cōpreben datur etiā vt dictū eſt. ¶Sequit in tex.natiuitas vides q natiuitate quis efficitur ciuis ꝫ dicit glo. q natiuitate paterna vel propria.vt.j.eo.l.aſſumptio.bꝫ ibi dicā. Itē q; naſcitur in comitatu in ali qua villa:vel caſtro ſubdita ciuitati efficitur ciuis illiꝰ ciuitatis:vt.j.eo.l.q exvico. ¶Sed circa hoc dubitatur.vtrū comitatenſis natus in ciuitate ſit ciuis:vel ciuis natus in comitatu ſit comitatenſis. vel foxenſis filius natus in comitate ſit comitatēſis quidā dicunt q ſic:q; inſpicitur oxigo vt bic cū ſi. ¶Ad declarationez iſtiꝰ queſtionis opz te ſcire vtrū de iure communi aliqua ſit differētia inter ciuē ꝫ comitatenſem. Reſpondeo ſic:q; comitatēſis tenet ad maiora onera:poteſt eñ eis imponi colecta ꝓ eo ea parte qua eo catur capitatio que ciuibus nō poteſt imponi.vt.C.de capi.ciui.cen.exi.l.j.lib. xj.ꝫ ibi no.ꝫ.C.ne ruſti.ad vllum obſequi.deuo.l.j. eo.lib.hoc etiam faciunt ſtatuta [c] ciuitatū:vt vide tis:nunc ad propoſitum debetis ſcire q tam ciuis q̄ comitatenſis exiſtit ciuis ſed perſona comitatenſis eſt obnoxiata quodā negu ſcz quodā munere:vt maiora munera ſubeat vt vidiſtis ſed in iſtis ſic obnoxiatis nō inſpicitur locus in quo naſcitur ſed perſone ex quibus oriuntur.vt.l.cum ſatis.in prin.C.de agri.ꝫ cen.lib.xj.ꝫ ſic natus ex ciue vbi cūq; naſcatur erit ciuis.Item natus ex comitatēſi vbicūq; naſcatur erit ciuis comitatēſis.natus vero ex nō comitatēſi erit ciuis [d] non comitatēſis q; nō parentib⁹ comitatenſib⁹.Utrum autē in predictis inſpiciatur cōditio patris vel matris de iure cōmuni.dicam alꝰ in boc tractatu. ¶Quero aliquis eſt natꝰ in quodā caſtro ſubdito ciuitati peruſij que eſt in tuſcia:tamen caſtrū eſt in ducatu. non eſt dubiū q̄ iſte naſcit ciuis perusinus vt.j.eo.l.qui ex vico.Sed dubitatur vtrū iſte erit tbuſcus: vel erit ducatanus.Pro huius declaratione debetis ſcire q municeps pōt quis dici reſpectu ciuitatis ꝫ reſpectu prouincie.vnde eſt quedā patria cōmunis:vt tota prouicia.quedā patria ſingularis [e] vt ciuitas ꝓpria.vt.l.roma.j.eo.ti.ꝫ no.per glo.in.l. boſtes.ſ.de capti.ꝫ.l.puincialis.j.de verbo.ſigni. ꝛ.C.de natu.libe.l.iij.ꝫ.l.yz.ſ.ſi legauerit.de leg. iij.Dico ergo q̄ eſt perusinus.quantū ad munera ciuitatis ſed quātū ad munera puincialia diceret ducatanus in qua puincia eſt caſtrū.vñ ſibi origo eſt.Et ideo ſi que collecte imponerent bis pro oneribus prouincialibus non deberent ſubire illi qui ſunt in ducatu.vt.d.ll.licet de facto non ſeruetur. ¶Quero ciuitas iſta diſtinguit per portas ꝫ per parochias vtrum natus in aliqua porta vel paro chia debeat dici de illa porta vel parochia rōne originis.videte ciues ciuitatis ſunt vniformes.ꝫ ciuitati vt hic ptz.ꝫ.ſ.dictū eſt.diſtinctiopero portarū ꝫ capellarū ſit gratia maioris notitie ꝫ gratia facilioris diuiſionis de honoribus ꝫ muneribus faciēdis,vt.l.nā ſalutē.ſ.de offi.preſe.vigilum.ſicut di-

cimus de agro qui diuidit gratia vberioris culturę [f] vt.l.caius.ſ.de leg.ij.ꝫ ideo natiuitas in aliqua capella vel porta non facit eū illi⁹ porte vel capelle g ſz illa diſtinctio fit vt in qua capella munera ſubit illi⁹ capelle dicaꝫ arg.extra de parochi.c.ſi.vel dicatur illius capelle in qua ipſe habitat vbi magis conuerſatur vt.l.eius qui.ſ.j.j.eo.ꝫ ita de facto cō ſuluit Jaco.bu.licet non per iſtas.ll. ¶Sequitur aut ¶ manumiſſio dicit glo.q manumiſſus ſequit originē manumittētis nō eius q iuſſit manumitti. vt.C.eo.l.ij.li.xij.ꝫ probat.j.eo.l.libert.ꝫ.ex cau- b ſa. ¶Scdo quero vtrū baptizatus hic efficiatur ciuis huius ciuitatis qō vī.nā per baptiſmū qs liberatur a peccato ꝫ a ſeruitute qua tenebat ſatane ꝫ angelis eius:ergo videt quaſi manumiſſio p con ſequēs vī q̄ ℣bat ciuilitas.videte nō credo q quā tū ad tēporalia p baptiſmū ℣bat ciuilitas:q; certi ſunt modi per quos ciuilitas contrahit vt hic.ꝫ.l. ciues.C.de inco.inter quos nō eſt iſte.ſed quātū ad i 9 ſpiritualia relinquo canoniſtis. ¶Sequitur in tex.aut adoptio.per adoptionē qs ſequit̄ originez adoptātis nec per boc perdit primā ſuam originē vt.j.e.l.ordine.ſ.fi.ꝫ durat iſta qualitas donec durat iſta adoptio.vt.l.ſed ꝫ ſi is.j.eo.tit. ¶Jxta 10 predicta q̄ro vtrū foxēſis factus monachus ſancti petri vel canonicus ſancti laurentij buius ciuitatis efficiat ciuis huius ciuitatis. Anteq̄ doceare iſtā.q.opz q̄ multa videamus.pmo an ciuis bui⁹ ciuitatis qui efficitur monachus vel aliter religio 11 ſus definat eſſe ciuis. Rñ.nō:q; p monachationē quis nō pdit iura ciuilia.vt.l.deo nobis.C.de epiſc. ꝫ cle. Itē ille qui monachat aſcēdit ad maiorē ſtatū vt in aut.de mo.in prin.ſed p oignitatē ſuperue nientē prima ciuilitas nō tollit vt.l.fi.ꝫ.l.ij.ſ.ſena tores.j.eo.ꝫ.ſ.de ſena.l.vl.Jta per monachationē k nō deſinit eſſe ciuis.ꝫ ſz nō teneat ad munera realia vel perſonalia nō minus ꝓpter hoc ꝺ ciuis vt 12 bac.l.ver.ſz nūc.eſt eñ ciuis priuilegiat⁹. ¶Que b ro ꝺ etiā an capitulū alicuius eccleſie perusine dicatur ciuis buius ciuitatis vos ſcitis q̄ capitulum eſt perſona repreſentata.vt.l.mortuo.ſ.de fideiuſ. ſi ergo iſta perſona repſentata oxigine habuit hic: quis dubitat q rōne originis erit ciuis.certe ciuis erit vt bic ſz ſi eſſet caplm qō alibi habuiſſet oxigi- nē. Exemplū caplm hierosolymitanū venit ad ciuitatē iſtā ꝫ poſuit ſe in eccſia ſancti luce certe capitulū bz hic domiciliū rōne incolatus nō aūt eſt ciuis.qz nec originis:nec alio modo quo ciuis cōſti- 13 i tuitur. ¶Quero etiā ſi aliquis foxēſis efficitur abbas ſancti Petri an erit ciuis huius ciuitatis. ¶Idē quero de rectore cuinſlibet eccleſie. ꝫ videt q̄ ſic.ꝫ videt caſus extra de tēp.or.c.cū nulł.li.vj. Preterea miles q eſt poſit⁹ in aliquo loco ad exercendā militiā efficit ciuis illi⁹ loci:vt.l.municeps. k ſ.fi.j.e.ꝫ ita itelligit gl.ᵏC.de inco.l.ciues.ergo pre poſitus regimini alicuius eccleſie:ꝛ ſic illius militie rōne efficit ciuis ꝓterea nō eſt dubiuz q abbas efficiaꝫ de capitulo:ſed capitulum eſt ciuis vt digi. ergo ꝛc. Preterea vir trahit ad ſe vxorem ſuam:vt efficiaꝫ ciuis illius ciuitatis,vñ eſt vir.vt.l.fin.ſ.itē reſcripſerūt.j.e.ergo eadē rōne eccleſia trahit ad ſe 14 platū vel rectorē ſuū:qō puto verū. ¶Ad ꝓpoſi tam qōnē rñdeo q monachus efficiaꝫ ciuis illi⁹ ciuitatis p monachationē ſicut p adoptionē tranſit enim in poteſtatē capituli ꝫ in poteſtatē abbatis q ſunt ciues.vt.ſ.dictū eſt.verūtamē iſta ciuilitas dura tat donec durat adoptio:ꝫ ſic ſi de illo capitulo recederet ꝫ tranſiret ad aliud capitulū vt faciunt fratres p̄dicatores minores ꝫ cremite deſinerēt eſſe ciues huius ciuitatis ꝫ eſſent ciues illius capituli in 15 quod trāſierūt. ¶Sequit in tex.ꝫ ꝓprie quidē hic no.q ſm etymologiā vocabuli municeps dz quaſi munerum particeps.ꝫ ſic vides q ꝓpria ſignificatio aſſumit ex etymologia vocabuli:de quo plene digi in repe.l.oēs populi.in tractatu ſtatutoꝝ.et.l. 16 j.ſ.de teſta ꝫ.l.tignū.j.de vb.ſigni. ¶Scdo no.q aliqui pñt recipi in ciuitate vt munera nobiſcū faciāt:ꝫ ſic receptione cōtrahit ciuilitas. vt hic in tex. dum dicit recepti in ciuitate ꝛc. Poſſet etiā hic tex. intelligi aliter:vt dicantur recepti in ciuitate.ſ.ipſo

tius.ſ.de condi.ꝫ demon.

¶Religioſus de ſinat.an p monachationē quis deſinat eē ciuis.ꝫ ad de quod digi poſt Bart.in.l.in pro. uinciali.in fine.ſ. de ope.no.mun.

¶Quero .Adde Oldra . in conſil. ggg.vtrum ſacerdos ſit de vniuerſitate et quod ciuitas diuiditur in tres partes. vide ibi.Jnd.barba.

¶Quero etiā.an plat⁹ efficiaꝫ ciuis ꝫ vide bar.in.l.bere absens.in fine ſ.de iud.ꝫ no. Jn not.in.c.ex oze.de priui.ꝫ qō no.Jnno.in.c.fin.de eo q mitti.in pof. causa rei ſer.et not.in c.dilecti.el.ij.de re ſcri.ꝫ in.c.ex parte.de ſo.compe.et qō not.Bart.in.l. municeps.ſ. miles.j.eo.

¶Jntelligit glo. boc idem tz in.l.filio.i pn.C.de muni.ꝫ ori.li.x.ꝫ alꝰ. l.j.C.de capti.ibi tñ hoc non andet affirmare. Banc tñ opi.ſecutus eſt ℣pan.de caſ.in.d. l.bmōi.ſ.legatuz. de leg.j.in lec.bono.ſed idez ℣pan. de ca.in lec.padu. contrariū tz opi. Jmo. ſecutꝰ et ad dictū.ſ.legatū reſpōdet q illō ideo ibi q; alꝰ franda reꝝ mens defuncti q; prodeſſet partū naſciturus eſſe in loco i quo mandata mater ſuccederat ꝫ fieret ꝓiudicium legatario.vt etiaz digit ibi bal.i ſuo ſummario:ita de facto ſernatur ſm ℣pan.de caſt.ꝫ dicit q ita fuit de facto paduc.ꝓ quo etiā faciunt not ꝓ gl.ꝫ doc.i.l.aſſumptio.ſ.j.j.eo.et.d. l.filios.banc opi. etiaz tenet Rapb. in.d.ſ.legatum.ꝫ in.l.certa.ſ.fin.de lega.i.et ita dicit fuiſſe conſultum. ꝫ refert ita tenuiſſe dominuz Chriſtopho.de caſtel. alleg.d.l.aſſumptio.ꝛ.l.filio quez pr.de lib.ꝫ poſtb.

Universidad del Rosario Archivo Historico

⁊ qr quo ad dispositionē l. nō attenditur hominis de stinatio. d. l. certa. §. fi. ⁊ l. is qui. C. cōfur. ⁊ ita tenet Alexan. in. d. §. legitimum.

a ¶ Quero vtrum, statutum loquēs de ciuibus an habeat locum in his qui nō subeūt munera. vide tñ quod no. Bart. in aut. ⁊ oīno. C. ne vxor. p a mari. ⁊ Bal. in. l. sī nō speciali. in. tit. co. C. de testa. vbi etiā qui dicant de patria ⁊ de terra ⁊ ad materiam adde gl. ⁊ ibi bar. in. l. j. §. de tu. ⁊ cu. da. ab his.

b ¶ Idē est dicere, no. q idē est dicere perfunus ⁊ de perfusio, ⁊ adō bar. to. ⁊ imo. §. so. ma. in prin. ⁊ late bar. in tractatu repe saliarū. in. vij. q. ⁊ in. l. ij. §. de verbo. signi. adde qō glo. b lxxvv. di. c. florētinū. dicit q florentinus ōr q est inde nat⁹ facit de excu. in. l. sed ⁊ reprobari. in verſic. comanēsis. ⁊ de tuto. et cu. da. ab his. l. j. ī fi. ⁊ dicit Bal. no. ī. l. siue possidetis. C. de pba. qō si statutū dicit q florētini habeātur pro perusinis hoc nomine significat originē. secus si dicat habeanť p ciuib⁹ qz tunc potest referri ad quēcūq; receptū ad vtilitatē. facit qō ipse no. in. l. sī nō speciali. c de testi. ſz q appellatione ciuium venīat tantū origenarij: tz Bal. in. l. ciues. C. de appel. qō dicit no. p reſaliſs.

c ¶ Quero qd. adō Bart. in. l. qz sem d per. de in ius voc.

d ¶ Originem patris. vide Bar. in l. assumptio. §. j. ſ. eodem.

facto per eos modos qui ponuntur in princi. l. tamen prior lect. magis placet: vt receptione propria ex contractu babito cum alio ciuitas sibi faciat ciuē. hoc videmus seruari de consuetudine. hoc probatur in. l. edificia. cum sua glos. j. de verbo. signifi. hoc modo intellige. C. de incol. l. cines. vbi dicitur quod cines facit origo: manumissio: adoptio: electio. nam ibi recitatur ista. l. in eo quod ibi dicitur de electione intelligo conuentione. vel constitutione ciuitatis facta cum aliquo: et licet glos. ibi aliter intelligat. licet etiam intellectus glos. ibi positus sit verus in se. ¶ Veniamus ad tertiam particulam. dicitur quod etiam illi qui non subeunt munera dicuntur municipes sed abusiue ⁊ impro prie. ¶ Quero vtrum[a] statuta que loquuntur de ciuibus locum habeant in illis ciuibus qui munera non subeunt. videtur quod non: quia debent intelligi statuta secundum propriam significationem. vt. l. i. §. fi is qui nauem. de eger. ⁊ l. non aliter. de leg. iij. ⁊ j. eodem. l. constitutionibus. sed illi nō dicuntur proprie ciues: vt hic ergo ⁊c. ¶ Contrarium dico, fateor quod non dicuntur proprie municipes cum enim non subeant munera repugnat allusio vocabuli. sed proprie dicitur ciuis castellanus seu terrigena illius ciuitatis castri vel terre. et hac probat iste tex. dum dicit sue cuiuscumq; ciuitatis cines: et sic innuit quod vere et proprie dicitur ciuis: licet non proprie municeps. ¶ Veniamus ad quartā particulam hic habes quod quis sequitur originem patris non originem matris.

18 ¶ Quero quid in comitatensibus vtrum natus ex matre comitatensi sit comitatensis: dicam. j. eodem. l. eius qui iustum. ¶ Secundo ex ista particula no. ¶ quod idem est[b] dicere perfunus ⁊ ciuis perfunus seu municeps perusinus: vt in hoc ver. b qui ex onobus, ⁊ in versi. sed si ex parte. ⁊. C. eodem. l. prima. quod est verum si perusinus assiuinatur vt nomē appellatiuum. nam si aliquis proprio nomine vocaretur perusinus: non sequitur ergo ciuis perusinus. vt. j. eodem. l. vlti. §. penult. Idem puto si dicatur talis de perusio quod intelligatur. idest ciuis perusinus. Idez enim est dicere de perusio ⁊ perusinus, vt extra de spon. c. j. ⁊ est tex. et glossa. ſ. de excusa. tuto. l. sed ⁊ reprobari. §. amplius. verſiculo si enim. in gloſſ. super verbo comanensis: licet enim predicta verba importent aliquem esse ciuem perusinum: videtur q non importent de necessitate ipsum esse habitatorem in perusio. vt. C. eodem. l. j. licet in contrarium faciat. j. de verbo. significa. l. prouinciales. dic vt ibi. ¶ Veniamus ad quintam particulam. ⁊ hic habes qō ex priuilegio potest concedi aliquibus ciuitatibus: vt nati sequantur originē matris. ¶ Veniamus ad vltimā particulam. dicitur hic quod vulgo quesiti sequuntur originem matris quia nullam habent aliam originem. ¶ Quero quid[c] si est aliquis cuius ignoratur origo paterna materna ⁊ propria exemplum in infantib⁹ expositis ad hospitale ignoratur pater ⁊ mater et locus originis propie. hoc anno cōsului q est cuius illius ciuitatis vbi est expositus et nutritus cum nulla alia reperiatur origo: vt hic dicit text. ibi quam enim aliam originem hic habet ⁊c. Preterea in dubio presumitur. vt supra de fund. instruc. l. si ita in fine. ¶ Querit gloſſ. quid de filio bastardo legitimato per principē. certe dicit glo. quod sequitur originem patris[d] cum sit legitimus, vt. l. ordine. in fine. infra eodem titulo. et idem tenet glos. C. eodem. l. filios. ¶ Vltimo not. qō frustra a principe impetratur quod a iure communi conceditur: et verba debent intelligi vt aliquid operentur. concor. sunt in glos. vide glos. que incipit scilicet legitimus. in fine. Solut. hec verba possunt operari ibi non argumen. §. pro solu. l. sed ⁊ si adiciatur.

1 ¶ Pater tenetur pro filio tanq̄ fideiussor.

2 Pater qui nō contradicit quando inungitur filio officium publicum autoritate ⁊ vtilitate videtur consentire.

3 Officiū ordinis decurionum tenetur facere ea que ponūtur in hac. l.

4 Massarius cōmunis q teneatur soluere pecuniā de mandato prioris.

5 Decuriones si est eis specialiter commissum dant tutores: qñ alij iudices deficiunt.

6 Appellatur a sententia potestatis ad priores quādo ciuitas habet tantūmodo potestatem: ⁊ non iudices appellationis.

7 Qui tenetur rempublicam saluam fore nō tenetur de dāno priuato persone.

8 Priores habentes arbitriū super publica vtilita te cōmunis non possunt statuere nisi de pertinentibus ad vtilitatē publicam principaliter.

1 **Quoties.** No. tex. bac. l. qō pater tenetur pro filio tanq̄ fideiussor. facit quod habuistis in l. cum filius. in princi. ſ. de verbo. obliga. ¶ Ad istud oppo. j. eodem. l. lucius. §. idem respondit. Solu. vt ibi. ¶ Secūdo no. q pater qui non contradicit videtur consentire concor. sunt in in glo. ¶ Ad hoc oppo. de. l. lucius. la picola. ſ. de admi. tu. ¶ Respōde. q hic loquitur quādo iniungitur officiū publicū autoritate ⁊ vtilitate ibi vere erat vtilitate priuatum ratione. dic vt ibi ⁊ tangūt docto. C. quod cum eo. l. j. ¶ Tertio no. quod ad officiū ordinis decurionum pertinet facere ea que ponuntur hac. l. in ver. gestum autem. que vide et no. tex quo habes quod massarius communis te e netur soluere pecuniam de mandato prioris ⁊ omnia ista pertinent ad officium prioris de iure communi vt hic nisi aliter cautū sit. ¶ Quarto no. ex ver. sed ⁊ si filius. quod ad decuriones pertinet dare tutores qō intelligē quando eis specialiter esset permissum. alias non possent nisi quando alij iudices deficerent. vt. l. vbi absunt. ſ. de tuto. ⁊ cura. da. ab his. ¶ Et pro hoc dixi alias[e] in simili ciuitas habet potestatē tantum nec habet iudicem appellationis vtrum possit appellari ad priores dico qō sic. argu. d. l. vbi absunt pro hoc facit optime. ſ. de appel. l. j. §. si quis in appellatione. in eo quod ibi 7 loquitur de consulibus. ¶ Vltimo not. quod ille qui promittit rempubli. saluā fore non tenetur de dāno priuate persone. vt hic. ⁊. ſ. de ma. conue. l. j. in prin. ⁊ j. eo. l. libertus. §. fina. ¶ Sed contra hoc oppo. quia reipu. vtilitas est vt institu. de bis qui sunt sui vel alie. iur. §. fi. Solu. ad vtilitatem publi f cam pertinet vtilitas priuatorum secundario non principaliter. ¶ Et pro hoc facit in arg.[f] quod si priores habent arbitrium super publica vtilitate communis quod ipsi non possunt statuere nisi de bis que pertinent ad publicam vtilitatē principaliter. quod no.

1 ¶ Filiusfamilias potest sine consensu patris sibi constituere domicilium.

2 Domiciliū constituitur facto ⁊ animo.

3 Pupillus potest sibi constituere domicilium ⁊ ibi dicitur habere vbi habitat ⁊ habet maiorem partem facultatum.

1 **Placet.** No. ⁊ q filiusfami. potest sibi constituere domicilium
2 sine consensu patris. ¶ Quero qualiter constituatur domicilium. Respon g deo animo ⁊ facto vt dicit glos. ⁊ probatur. j. eodē. l. domicilium. ¶ Quero quid fit domiciliū dicvt. l. cines. C. de inco. ¶ Quero vtrum[g] pupillus ¶ post
g 3 sit sibi constituere domicilium: videtur q nō quia non habet animum nec intellectum integrum. puto contrarium quod si in aliquo loco pupillus habeat maiorē partem facultatum suarum ⁊ ibi habitet dicitur re ⁊ facto habere domiciliū. hoc probatur. C. vbi pe. tu. l. j. ⁊ ibi per Alex. in sum. Nec ob stat quod non habet animū quia animus requiritur in eo qui habet. alias secus. ar. in. l. pen. in fi. C. de eman. libe.

1 ¶ Ciuilitas non mutatur libera voluntate: sed domiciliū seu incolatus sic.

2 Confessio mentientis facit fidem cōtra ipsum donec contrariū probetur.

b **Assumptio.**[b] Opp. ſ. de post. l. j. §. bestias. gl. nō sol. sed dicit quidā. illud ꝛtingit ppter mitigandā

¶ Quoties dixi als. vide not. per Bart. l. j. §. si qs. ī appellatione. ſ. de appel. ⁊ qō dixi in. d. l. vbi, ⁊ adde tex. in aut. vt nul. in §. computanit. in ver. aragrātis ciuitatis. et Bar. in. l. ambitiosa. in ij. colū. ſ. de decre. bar. ⁊ Bal. in. l. ij. C. qñ fisc. vel priua. ⁊ in. l. j. de offi. procon. et qō not. ro. in rub. de arbi. in. vij. char.

¶ Placet. quero vtrū. adde bart. in l. j. ſ. de tuto. ⁊ cu. da. ab his. in. l. j. C. vbi pe. tu.

¶ Assumptio. vide Bart. late in. l. prouinciales. j. de verbo. signifi.

mitigandam penam: sed tu dic q hic est quedam qualitas propter quam quis obligatur alteri. scilicet ciuitati sue ad munera subeunda: ideo mutari non potest sine ciuitatis consensu. in contrario est quedam qualitas per quā quis alteri non obligatur vt bestiā esse ferocem. ¶ Item opp. ſ. de rei ven. l. fi. ⁊. C. de nō nu. pecu. aut. contra qui propriā gl. nō fol. tu dic q mendaciū non nocet q per hoc non mutatur veritas vt hic cum concor. sed bene nocet mentienti q ipse punietur vt in contrarijs. Extra gl. oppo. ⁊ q ciuilitas possit mutari ex libera voluntate ciuis. vt. l. in bello. §. manumittendo. ſ. de capti. ⁊ postli. re. Sol. domicilium seu incolatus potest mutari libera voluntate.[a] vt. l. nihil. j. e. a sed ciuilitas contracta: vel natiuitate: vel alijs modis quos vidistis in l. j. §. eod. ⁊. l. ciues. C. de inco. non potest mutari libera voluntate. Nec ob. §. manumittēdo: q ciuitas ibi erat admissa ex dispositione legali propter captiuitatem. vnde libera potestas ⁊ voluntas est alicui ciuilitatē non reacquirere. ¶ Quero vtrum ista confessio faciat fidem contra ipsum mentientē. puto q fic. vt. l. j. C. de confes. ⁊. l. inde neratius. §. fin. §. ad. l. aquil. donec probetur contrarium.

¶ Filius natus vino auo sequitur originē aui si eo mortuo originem patris.

Filius quo ad quid sequatur originem patris vbi relatis opinionibus ponit distinctionem.

Ciuilitas acquisita a ciuitate ex cōsuetudine quod transit ad filios.

Filius. Iste est difficilis ſ. ⁊ habes h duo primo q filius sequitur originem patris quantum ad ciuilitatē. secundo quod filius non sequitur domiciliū patris scilz constitutione. ¶ Ad primum opp. secundū hoc quilibet esset ciuis illius loci vbi natus est Adam vel alij nostri antiqui: vt noe: vel similes q dicere esset absurdū. glo. hic dicit fateor q sequitur originē patris tantum non aui: et fic cessat predictum inconueniens. ita tenet glo. hic. ⁊. C. eo. l. filios. ¶ Cōtra hoc videtur tex. istius. l. in fi. ibi libertini ⁊c. dum dicit item qui ex his nascuntur ⁊c. Item videtur tex. j. eo. l. libertus. §. qui in adoptiua. Vbi dicit q ll. cōtrarie loquūtur ť quando pater ⁊ auus erant eiusdem ciuilitatis: merito sequitur originē aui: istud est diuinare. Jaco. de are. in hoc variauit. nam hic dicit simpliciter istas glo. non dicere verū per. ll. contrarias. Ad illud inconueniens respondit: q quis sequitur originem patris ⁊ aui: nō aūt alioū parentum antiquorum. ita dicit hic. Et ita etiam tenebat do. Oldr. sed. C. de iuris. om. iu. l. ij. dicit aliter videlicet aut nepos nascitur vino auo. ⁊ sequit originem aui vt in contrarijs aut post eo mortuo et tunc secus vt in istis glos. argu. l. emancipatum. in fi. ⁊ qō ibi no. ſ. de sena. quod puto verū si enim nascitur vino auo et sic in eius potestate merito eius originem sequitur sicut dicimus de filio adoptato vel legitimato vt vidistis. ſ. eo. l. j. ¶ Quero circa[b] istud primum dictum quo ad quid sequitur filius originem patris. Tres opi. sunt in gl. prima q sequatur originem patris quātum ad honores ⁊ quātum ad tutelas quas in loco originis patris necesse habet agnoscere. vt C. vbi pe. tu. vel cu. l. j. ⁊ non quantum ad alia munera que ibi subire non cogitur nec etiā ibi poterit cōueniri quod probat glos. exemplo ciuis translati ad dignitatē senatoriā. vt. l. municeps. ⁊. ſ. de sena. l. pe. vnde nisi alias in origine paterna filius constituat sibi domiciliū ibi munera non subit. et idem dicit glos. de eo qui sequitur originem manumissoris: et ista est prima opi. Ideamus an sit vera: et certe in eo q dicit q quātum ad honores et ad tutelas sequitur patris originē verum dicit. vt. j. videbitis sed inquantum glos. alleg. ad hoc. l. j. C. vbi pe. tu. male dicit quia ibi dicitur q alicui potest dari tutor in loco originis paterne quod est eis cōmodum: non autem dicit q quis ibi cogat esse tutor: q illud esset onus. Item in eo quod dicit quantū ad alia munera nō sequitur patris originem male dicit. vt. j. videbitis. Item in eo[c] quod dicit quod in origine paterna

non potest conueniri male dicit per. l. incola. el. j. j. eo. titu. Sed Jaco. de are. dicit quod in hoc potest ⁊ sustineri glo. f. vt non possit ibi conueniri subaudi si ibi non reperiatur. vt. ſ. de iudi. l. beres absens. j. respon. et. l. relegatorum. §. non dubitandum. ſ. de inter. et rele. quod satis potest esse bene dictum. ¶ Secunda opi. est in gl. quod in origine propria. subit omnia munera. In origine vero paterna habet locum quod. ſ. dicitur. Ista opin. non est vera. vt. j. dicam. ¶ Tertia opi. est in gloſſ. quod in omnibus subit munera rōne originis paterne vel mamumissionis: vt hic nisi alibi habeat domicilium quia tunc nihil ibi subit oneris vel honoris: vt. C. eo. l. filios. Nec obst. qō dictum est de senatore: quia in eo est speciale propter dignitatem: vt liberetur a muneribus municipij sui. ita dicit glo. Ista glo. in eo quod dicit qō debet subire munera in omnibus dicit verum. in eo quod excipit nisi habeat alibi domicilium. dicit male. Et ista exceptio reprobatur hic in fi. glo. que dicit. sed hec reprobatur. C. de muni. ⁊ origi. l. fi. per quam. l. ista exceptio reprobatur in alijs ista opi. approbatur pro boc. j. eod. l. libertus. §. prescriptus. ⁊. C. de inco. l. ciues. et ista est vera quam tenet Jaco. de are. ⁊ Ly. in. l. ij. C. de iurisd. om. iudi. Non obl. filios. quam glo. allegat d ad probandam dictam exceptionem: quia ibi non dicitur filium non conueniri in originali ciuitate patris si alibi habeat domicilium. sed dicitur non cōueniri in originali ciuitate matris si ibi non habebat domicilium. Attigitur tibi liqueat ista materia dic: aut loquimur de muneribus personalibus aut de patrimonialibus: aut de honorib⁹: aut de iure cōueniendi. primo casu illa habet necesse subire ratione originis[d] proprie vel paterne: vt. j. eodē. l. libertus. §. prescriptio. et. C. de incol. l. ciues. ⁊. l. fina. C. de muni. ⁊ origi. reprobatis omnibus alijs opinio. ſ. dictis. Secundo casu scilicet de patrimonialibus: tunc certum est q illa subit si ibi habet possessionez scilicet in loco originis proprie vel paterne. vt infra de censi. l. forma. §. fi vero quis. et. j. de mune. ⁊ bono. l. vltima. §. patrimoniorum. l. ⁊ rescripto. §. finali. ⁊. C. de mulie. ⁊ in quo loco mune. sub. l. prima. lib. decimo. Tertio casu scilicet de honoribus dico quod illa subit in loco originis proprie vel paterne: vt supra de senato. l. penultima. ¶ Quarto casu scilicet de iure conueniendi. dic q e poterit conueniri in loco originis proprie vel paterne. vt. j. eod. l. incola. quod est verum secundum Jaco. de arenſ. si ibi inueniatur per. l. heres absens. f primo responso. ſ. de iudi. et per. l. relegatorum. §. non dubitandum. ſ. de inter. ⁊ relegatis. ¶ Venio ad secundum[e] dicitur hic quod domicilium constitutione patris quis non sequitur. ť quero aliquis est ciuis huius ciuitatis ex constitu. an istam ciuilitatem filius sequatur. videtur quod non quia est ciuilitas acquisita: ⁊ sic videtur eadez ratio que in domicilio. Jn contrarium facit quia ciuilitas acquisita per adoptionem vel per manumissionez transit ad filios. vt. j. ead. l. in fine. ⁊. l. libertis. §. in adoptiua. j. eodem. sed ciuilitas quesita per conuentionem predictis equiparatur. quia vtrūq; fit per conuentionem. ergo ⁊c. non determino modo quia ista questio est in ciuitate clusina ⁊: ⁊ forte examinabitur in ciuitate ista sed dicam de boc. j. eo. l. libertus. §. patris.

1 ¶ Domicilia plura quis habere potest sed vnū principalius altero.

2 Animus mutādi domiciliuz presumitur statim q quis recedit cum rebus suis.

f **Juris prudentibus.**[f] Vide circa hoc quod no. ťper Bar. ⁊ Innoc. extra de ma. ⁊ obe. c. iiij. vbi videtur dicere quod quis potest habere plura domicilia: sed vnum principalius alterorum: vt videmus in regibus qui in qualibet ciuitate habent domicilium: tamē in vna ciuitate habent principaliter. ¶ Item no. quod statim cū quis recedit cū rebus suis de loco presumit habere[g] animū mutandi domicilium: ita no. per Innoc. extra de renuntiatio. c. iij.

nō. in cle. j. in ybo m. l. heres absens ſubditi. ō fo. cōpe. §. i. m. pel. de solu ideo iste inde. q d ad ff. de Judi. in. vl. micilij hz ptātem maiorē ſm Jmo. m. l. Inuiolabiliter C in. c. fi. de fo. cōpe. de Jur. omn. Judi. ⁊ ita illa gl. in. d. m. l. cū. m. ⁊ ult. cle. j. segk no. Bal. dicit q ꝙ nō requirit in. l. omnis. in. §. fi. ſ. de aduocatis. ⁊ eo. vero apparitor. C. de epiſc. cle. in. §. di. m. abstinere ⁊ ca. g de epiſc. cle. in. §. fi. m. ⁊ dicit Bal. in rub. C. ſi a non cōpe. in. allegando gl. in. d. c. statutuz q domicilium est potissimū cum institutione. ⁊ adde que in superiorib⁹ dicta sunt p doct. Adde Spe. in tit. de compe. ind. §. j. ver. gliſ. ⁊ ibi Joā. an. in addi.

¶ Rone originis. idem sequitur gl. in. l. j. C. de muni. ⁊ ori. et cum te bilium origine incolā aūt apud berices esse ꝓponas merito apō vtraq; ciuitates munerib⁹ fungi cōpuleris ⁊ gloſſ. querit quid si vtraq; ciuitas munera simul imponit. respōdet potior est originis causa. l. libert⁹. §. ij. j. eo. fallit ratione priuilegij. C. de inco. l. priuilegia. vide Barto. ⁊ que ibi dixi.

¶ Venio ad scōz. de. l. libert⁹. §. patris. j. eo.

¶ Juris prudētibus. adde in pnc. Bart. in. l. leg co. §. si tamē. ſ. de in iu. an quis possit habere plura domicilia. adde. c. legi. ⁊ not. in. c. qō ex parte. de fo. cōpe. ⁊ i. c. dilect⁹. eo. ti. ⁊ ibi an qs possit esse sine domicilio ⁊ Bal. in. c. dilect⁹. el. ij. de reſc.

¶ Presumit habere. ci quis recedit cū reb⁹ suis p̄sumit habere animū mutandi domiciliū. adde bal. in rub. C. ſi a nō cō pe. iudi. et ibi ponit tres modos p quos quis amittit domicilium et adde Barto. in. l. domicilium. infra eodem ⁊ quod no. Barto. in. l. cines. C. de incolis. lib. decimo ⁊ Bartol. in. l. assumptio.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

§.eo.in prīc.ꝛ in l.celsus.§.e.ꝛ que dixi post Bart.in l.ex cor.§.domū. cū se.§. de iniu.et vide in.c.fi.de paro.ꝛ adde bar.i.l. pdia.§.j.ff.de fun. instruc.ꝛ adde qō not.Bal.in aut.ꝛ oino.C.ne vxor p mari.in.viij.colū. dixit q̄ si quis discedit de ciuitate et vadit ad habitandum in alia eiusdem̄ prouincie, non videtur deserere originē ꝛ adō Bal.in rubr.C.de pena iudi.qui ma. iudi.

a ¶Idem in quolibet.adde Bart.in l.si seruus.§.an filiꝰ.§.de ver. obli.

b ¶Item predicta. vide per Jmol.in l.q̄uos.de leg.j.

c ¶Causa originis. Adde glos.in.l.cū in adoptiuis.C.de adop.in fine.

Libertini. No.q̄ manumissus sequitur originem ꝛ domiciliū patroni: sed filius sequitur tantum originem non domicilium.

Non debere cogi. Habetis de hoc in.l.annonam.§.ad leg.iul.l.de annona.

Jus qui. Quid si origo matris ignoratur digi.§.c.l.j. ¶Quero an in conditione illa que est aliquē esse comitatensem: vel nō comitatensem: quis sequatur conditionem patris vel matris dicā vobis.j.eo.l.fi.§.idem rescripserūt mulierē.

Municipes. Not.ꝛ concordātie sunt in gl.quod est vtile ad multa: videlicet vt sciamus q̄ sint citandi ꝛ quib⁹ est fienda nūtiatio seu ptestatio q̄si est fienda ciuitati, facit ad hoc q̄ habuistis.§.q̄ō vi aut clam.l.aut qui aliter.§.ꝛ si forte.ꝺ.de reg.iur.l.non potest dolo carere.

Ordine. Materiā huiꝰ principij examina plene.§. de his qui no.infa.l.quid ergo.§.pena grauior.ꝛ.l.ꝛ si seuerior.ꝛ.l.si post domum.C.de bis qui no.infa.ꝛ ibi per Ly.

In fraudem. No.cōtra comitatenses possessiones ciuibus ficte in fraudem.ꝛ ponas hic casum per.l.pe.C.de rescin.

Jus originis. Cum.l.sequenti.facit ad id quod dixi de ciue huiꝰ ciuitatis monachato alibi quod propter hoc non definit esse ciuis.digi.§.eodem.l.prima. Barto.

Libertus.

¶Quando pater iussit filium facere contractuz vel officium suscipere filius non discutitur prius.

Filium. Oppo.de fideiusso.l.iure nostro. Solu.de iure antiquo potest conueniri prius fideiussor q̄ principalis vt ibi: ratio quia sponte fideiussit.sed hic loquitur in patre qui tacite fideiubere videtur,vt.l.ij.§.eodē.ꝛ not.C. de decu.l.ij. Item vidistis in pignore: quia ex tacita hypotheca non peruenitur ad pignorum possessores nisi excusso principali.vt.l.moschis.§.de iure fis.hodie est idem in quolibet[a] fideiussore: nisi fuerit enuntiatum huic beneficio.vt.C.de fideiuss.aut. presente,ꝛ ideo si pater expresse iussisset filiū suscipere officium vel alium contractum facere nō deberet filius prius discuti fm Jaco.de are.vt.§.de verbo.obliga.l.si seruum.§.an filius.ꝛ ibi dixi secundum eum.

Prescriptio. Ante omnia premitte q̄ dant vacationes vt qui fuerit prior stet per quinquēniū quod nō sit prior: vt habes in glo. licet de iure statutorū aliter disponatur. Hoc premisso scias q̄ iste.§.intelligitur duob⁹ modis.primo modo vt intelligatur inter cosdez sc3 homines.Alio modo vt intelligatur inter eosdem.s.municipes.vt habes in glos.super ver.alios.que debet stare super verbo eosdē ꝛ clarius intelligeretur.

Cum simul. Not.q̄ quis non potest habere duos honores in diuersis ciuitatibus: et sic facit ad ea que tota die contingunt in ciuitate perusij q̄ quādoq̄ quis extrahitur rector⁹ duarum ciuitatum. ¶Item predicta[b] intellige vera quando duo honores deferuntur simul ꝛ eodez tempore: quia tunc preferetur causa originis[c] si vero deferātur successiue ille preferetur qui prius vocatur.ita not.C.de inco.l.ciues.in glo.magna.

¶An possessoribus forensibus possit imponi collecta.

Sola. No.q̄ propter solam possessionē nō potest quis grauari. ¶Quero an[d] possessoribus forensibus possit imponi † collecta Docto.omnes dicunt q̄ non: nam collecta est munus q̄ imponitur persone pro rebus.ergo si persona non est subdita ratione domicilij vel originis nō potest[e] ei imponi: vt hic.ꝛ est expressum in.l.rescripto.§.fi.j.de munc.et bono. Predicta vera nisi ciuitas haberet de hoc speciale priuilegium: vt hic. Item hoc non habet locum in ciuitate perusij in qua omnia predia effecta sunt tributaria communis. Et ideo onus collecte imponit rebus non personis pro rebus. Et sic erunt munera patrimonialia que possunt possessorib⁹ imponi.vt.C.de muli. ꝛ in quo loco.l.j.lib.x.ꝛ.j.de censi.l forma.§.qui vero.bodie vero ciuitates sibi occupauerūt hoc priuilegium.

Postliminio. Oppo.de.l.in libello.§. manumittendo.s.de capti.Sol.dicit glo.istud est verum quando est in alia ciuitate non animo constituendi domiciliū.als secus.vt in.l.contraria.Tu die q̄ ibi loquitur in eo qui voluit recuperare ciuilitatē romanā als de necessitate recuperaret domiciliū ratione originis q̄ mutari non pōt.vt.l.assumptio. in prīn.s.eo.ꝛ ibi dixi.

Ex causa. Istū.§.intellige in eo qui est manumissus ab homine ex causa fideicōmissi.secus si esset manumissus ex cōstitutione propter contumaciā eorum qui deberēt manumittere: tunc enim sequeretur originē testatoris.quando testatoris libertus efficitur.si enim efficeretur libertus rogati: sequeretur originē rogati: quod dic vt.l.cum vero per totā.l.s.de fideicom.lib.x.l.infames.eo.ti.ꝛ no.per Azo.in summa C.de mu.et ho.

In adoptiua. Hūc.§.examina. vt dixi.s.eod.l.assumptio.§.filius.

¶An ciuilitas cōtracta ex conuētione transeat ad filios.

Patris. No.quādo domiciliū est mutabile ex volūtate habētis ipsum non transeat ad filios,secus si nō est mutabile: ex hoc potest solui id quod quesiui.s.eo.l.assumptio.§.filius.in vlti,questione scilicet quod ciuilitas cōtracta[f] ex conuentione † transeat ad filios q̄ quis est obligatus ciuitati: nec potest libera voluntate recedere: pro hoc faciunt alie rationes quas dixi ibi. Facit etiaz quia priuilegia acquisita per dignitatē transeunt ad filios.vt.j.eod.l.filij.§.senatores. pro hac parte facit quod videmus in alijs cōtractibus.nā contractus mandati societatis precarij ex mera voluntate possunt renocari non transeunt ad heredes secus in alijs: vt.l.sicut.C.de acti.ꝛ obliga.ꝛ.l.in cōmodato.§.sicut.s.cōmo.simile in hac ciuilitate constituta ex conuentione ꝛ istam partem puto veram.non sunt alia.

In questionibus. [g] Opponi.C.ō suspec. tut.l.eum.ꝛ.s.de sol.l.quod si forte.§.j.vbi accusatus.de suspecto tutelam quam prius habebat administrare non potest.Solu. quandoq̄ accusatur quis de crimine cōmisso extra officium:ꝛ tunc retinet interim officium ꝛ administrationē vt hic:quādoq̄ quis accusatur de crimine commisso in officio:ꝛ tunc interim retinet officium:sed interim lite pendente interdicitur administratio: quod dic vt ibi dixi.

Sola domus. Not.q̄ licet quis emat domū in ciuitate non tamē ex hoc est incola nisi alia fiant.

Nominati. Opp.s.eo.l.si.Sol.aliud in patre aliud in fideiussore.ꝛ sic in hoc conditio patris est grauior.

Fideiussores. Hūc.§.habuistis.s. ō fideiuss.l.fideiussor. magistratuū.ꝛ facit ad ea que ibi dixi.

Juus. Not.q̄ de iure cōmuni ille qui habet vnum honorem non potest referri.fallit in casibus qui in hac glo.ponuntur.

¶An quod maior pars facit omnes facere dicantur.

Quod maior

[a] Andr. Pomate.

[b] Nō potest.vide Alre.cōsil.cxxxiij. ꝛ Ulex.cōsil.cxij. in ij.pte.fm impsē. Medio.ꝛ dictum Bar.hic sequitur Rom. singu.lxxx. col.vij.inci.an ciuitas.

[c] Ciuilitas contracta.vtrū ciuilitas p̄ilegio questa trāseat ad heredes vel filios.vi de bal.in.l.j C.de pa.qui fil.dis.quid autem si renocata est concessio facta vtrum etiā intelligatur renocata quo ad filios bal. not.q̄ sic in.l.non plures.C.de sacro san.eccl.ꝛ ad bar. hic.Bal.in.l.ij.ad fin.C.ō liber.ꝛ eo. libe.

[d] In questionibus.no.pro notario.ꝛ vi ō tex.ꝛ ibi quod pau.de cast. in.l. callipodius. alias.l.quāuis.§. fi.§.de sol.

Ad municipales et de incolis. 241

[a] ¶Nō maior.in ppōsito huius.l.vide qō no.Bar.in.l.j.i prīn.ꝛ in fi.de albo scribē.ꝛ adde Bal.in aut.si oēs.ad fi.C.si vt se ab heredi.abst.ꝛ ad materiā adde sing.qō Bal.in aut.habita.in.iiij. col. dixit qō fi cācellarius facto scrutinio cognouit aliquas voces dolo datas etiā pōt quartū cōsciamē reprobare.Et būc tex.limita fm tex.i.c.scriptū.de elec.ꝛ in c.bone. de postu.

prela. vez vbi oēs de collegio vellēt facere quod vnus qui non est de collegio det vocē in collegio:quia tūc non sufficeret si omnes vellēt excepto vno. qz quotiescunqz tractat de admittēdo vocem autorizabilē eius qui nō est de vniuersitate: tūc vnius soli⁹ cōtradictio ānullat volūtatē alioz oīm dictū est no. Lō. po. qō refert Joan.in nouel.ibi. c.scriptū.de elect. qō no.Ro.in.l.de pupillo.in prīn.s. de ope.no. nū.itē banc.l.limita vbi maior pars vellet aliqd statuere cōtra id qō iam diu fuisset obtentū.et a maiori pte statutū apparēte cōstitu. antiqua: qz nō poterit.vt no. Jnno.i.c. cū oēs. de cōstitu. quē refert.ꝛ sequit Bal. in.l. fi.C. de auto. p̄stan.ꝛ in.l. p fundū.s.de ser. rusti. prędi.ꝛ in.l.j.s.ō offi.cōsu. Itē fallit nisi minor ps vellet facere ꝓtra id qō iā ipsi ordinassent fm Jnn. in.c. humilis. de maio.ꝛ obedic. et Bal.in.d.l.si.13 boc faciat qō dixit Bart.in.l.oēs ppli.in.iij.qō.prīn. ppe fi.s. de iusti. ꝛ iure.nā in faciēdo statutum suffi ciunt due partes ex tribus. vt not. Bar.in.d.l.oēs populi.in.iij.col.deinde in.iij.q.prin.dicit qō sufficit ea dē solēnitas in destruēdo q̄ fuit addita f faciēdo nisi dicaē qō fallit quo ad hoc.itē limita hāc.l.nisi tractem⁹ de renocatione libertatis i seruitutem.tex.est i.l.si qs seruū.§.pe.s.de requi.re. Itē fallit nisi maior pars vellet ratificare extra collegiū id qō minor pars in collegio decreuisset post datā potestatē aliquid faciēdi oibus:puta quinqz et tres ex illis facīūt vnū.alij duo faciūt aliud.nā postea illi de collegio qui dederūt potestatē talē non possunt ratificare id quod fecerunt illi duo.tex. est not. in.c.in causis.de elec.ꝛ no.Bal.in.d.l.p fundū. Itē fallit in.l. rescriptū. §.fi.s.de pac.quādo maior pars creditor⁹ habentiū tacitā hypothecaz vellēt prēiudicare creditorib⁹ habētibus expressam.vide pulchre no.p Bar.in.l.ij.C.de decu.li.ij.ꝛ in.l.stipulatio.§.fi.s.de pac. Itē fallit vbi tractaret de remissione vindicte seu de iure vindicādi.fm no.per Ang. in.l.ij.in fi.de verbo.obli.ꝛ Bar.in.l.iiij.§.cato.in fi.eo.tit. Item limita nisi creditores vellent totum debitum remittere.vt dixi post Barto. in l.etiam.§.fi.s.de pac. Item limita nisi maior pars vellet aliquid facere contra ius fm Ly.quem refert Bar.in.l.omnes populi. in.ij.q. prin.s. de iusti.ꝛ iure.licet ibi Barto.videatur tenere contrariū.ꝛ Bal.etiā videtur contra.in.l.fi.C.de auto.prestan.ꝛ adde.quia glos.in.l.ij.C. que sit longa cōsue.dicit qō hec.l.habet locū in electione ꝛ in his que singulor⁹ pronidēt vtilitati.nō in bis que pertinēt ad obligandū vniuersitatē. vt ex cōtractu cōuenīri possint ꝛ nō ad obligandū singulos de vniersitate.ꝛ de materia vide Post.in sum.de cōsti.§.quādo.ver. sed cuz ecclesie.

¶Facto constitnitur domicilium quādo quis cum rebus suis recedit.

Domicilium. Aduerte dicto quod facto transfertur domiciliū quādo quis cum rebus suis recedit.Tvt not. extra de renūtia.c.iij.per Jnno.ꝛ dixi.§.e.l. assumptio. §.iuris prudentibus.

¶Fideiusso⁹ simpliciter intercedens an teneat ad vsuras si principalis tenetur.remissiue.

Lucius Paulus. Quero que est ratio huius.l.Iuide qz principalis ad vsuras nō tenet. vt.j.eo.l. cōstitutiones.ꝛ ideo nō tenenē fideiussores.ꝛ scōm hoc cessant oia contraria hic facta in glos.Quādo qō principalis tenetur ad vsuras:Tvtrum fideiussor simpliciter itercedēs teneat.dic vt.l. quero.§.loc. ꝛ.l.centum capue.§.de eo quod certo loco.

¶Si pater misit filium ad studendum: an expē se debeant fieri de cōmuni si pater decedat.

Idē respondit. Not.qō heredes patris tenent p munere iniūcto viuo patre:secus p eo qō iniūgit mortuo patre. Et p hoc dicit Dy.qō si pater misit filiū ad studiū ꝛ postea decessit qō expēsē studij debēt fieri de communi ex eo qō pater viuens istud onus suscepit.arg.ff.fāmi.her.l.ex parte.§.filius. ꝛ.l.si filia.§.idē scribit.ꝛ.s. de colla.bo.l.j.§. sed an hic.sed ego determinaui ibi cōtrariū.ratio:qz ille ll.loquunt qūādo pro munere iniūcto pater erat iā obstrictus ꝛ obligat⁹:merito illa obligatio trāsit contra heredem:sed quando pater mittit filiū ad studium non est obligatus pater ad complendum studium filio.vnde eo mortuo nō est aliqua obligatio que transeat contra heredes.

¶An vir teneatur soluere collectas pro fundo dotali.

Idē respōdit cōstante. ¶Iste est valde no.casus. ¶Op.ꝛ videt qō vir debeat soluere collectas p fundo dotali. Tvt.s.de impē.i re.do.fac.l.neqz.so.q̄dā sunt munera primonialia.ꝛ in istis ille dz subire qui possidet. vir aūt possidet.ergo ꝛc.Quedā sunt munera q̄ iponūtur psone p reb⁹.ꝛ ista etiā dz subire vir.vt i.l.Itia.facit in specu.de cē.§.nūc videdū. q̄dā sunt munera mere psonalia:tñ i eis habeē respectus ad substātiā. Exemplū dicit statutū nullus possit esse prior nisi habeat bona estimata mille libris. Isto casu ad bona dotalia non habeē respect⁹. vt hic.ita dz intelligi.l.fubeūda.C.de decu. tene mēti predicta.

¶Minor potest creari decurio:ꝛ minori etate durante non habeat vocem.

Itē limita hāc.l. nisi minor haberet iustaz causam dicendi fm glo. no.in.c. cupietes. §.ij.de elec.in.vj. Itē limita in casu.c.pastoralis. ō rescri.vbi ad materiā vide gl.ꝛ vide i.rub.de arbi.i vij.char. et qō ibi dixi. Item limita nisi minor ps eēt discretior: firmior aut sanior.c.qz ppter.in v. sanior.c.de electio.ꝛ no. Jmol.in.l.pōpo. als incipit si vni. de re iudi

Imperator. No. quō potest creari decurio minor: ꝛ tamē do nec est minor. xvij. an. nō habet vocē in concilio.[a] videbitis. j. tit. j. l. spurij. §. j.

☞ Venditio rerum fiscalium semper videt fieri sub pacto adiectionis in diem: secus in venditione rerum ciuitatis nisi habeat priuilegium.

Idē respōdit si ciuitas.

No. quod vēditio rerū fiscalium semper videtur fieri sub pacto adiectionis in diē. ꝛ vt hic. ꝛ. C. de fide instru. ꝛ iur. baste fis. l. si tēpora. lib. x. ¶ Item no. qō in ciuitatibus secus est: nisi de hoc habeat l. propriā. ¶ Quero quid vult dicere. l. propriā. dicit glo. j. priuilegiū. idem dicit. C. de re. ci. l. j. ꝛ. l. §. tu potes dicere nullā propriam. l. hoc est propriū statutū. pōt enim ciuitas facere statutum ad suaz vtilitatem inter suos ciues. vt hic. ꝛ. l. antiochenses. §. de priui. credi.

☞ Vidua retinet domicilium viri.

Elij. Vidua No. ꝛ quod mulier retinet domicilium viri mortui. ratio: qz videt stare in primo matrimonio donec est vidua. vt. l. fi. C. de bo. mater. ꝛ no. in l. j. §. ejus. C. de rei vxo. act. ¶ Utrū aūt mulier dicatur esse ciuis illius ciuitatis vnde est vir. dicam j. eo. l. fi. §. idem rescripserunt mulieres. ¶ Aduertatis qdā semel ad hoc opponebat qō ista nō est bona cōsequētia. actio descendēs ex statutis est stricti iuris: ergo statuta sunt stricti iuris. ꝛ pbabat sic. actio descēdit ex contractu iurisgentiū ꝛ constat quod actio est ciuilis. Itē contractus sunt facti. vt. §. de cura. furio. l. consilio. in fi. ꝛ tamen ex eo descēdit obligatio q̄ est iuris. vt insti. de obli. in prin. Itē vsucapio est iuris ciuilis. ꝛ tñ per eā acquirit dominiū qō est de iure gētiū. Breuiter veritas est qō cōsequētia tenet pro cuius cuidētia debetis scire qō quedā sunt q̄ respiciūt effectū. quedā sunt q̄ respiciunt originē in his que respiciūt effectū tenet cōsequētia. de qua loquit hic.

Relegatus. Intelligit glo. quo ad onera nō quo ad bona. tene menti pro cōfinatis vt ibi sortiantur domicilium. ꝛ sic possunt conueniri vt hic.

☞ Abbas effectus epūs fi ppter turpitudinem perdit episcopatum non recuperat abbatiam.

Senator. Dicit Dy. ꝛ est casus quod si aliqs abbas eligit in episcopum. ꝛ postea remouear ab episcopatu ppter suam turpitudinē non recuperat abbatiam. ꝛ nisi specialiter impetret.

☞ Miles ꝛ doctor efficiuntur ciues illius ciuitatis vbi stipendia merentur.

Militiceps. Miles. Glo. intelligit istā. l. quod efficiatur ciuis illius loci vbi merent stipēdia. Tita no. C. de incolis. l. ciues. qō est no. qō stipendiarij sunt ciues illius ciuitatis donec hic merent stipendia. Idem in doctore qui est miles legalis militie. Idē in rectore ꝛ prelatis ecclesie. vt dixi. §. eo. l. j.

☞ An bona sit cōsequentia actio descendens ex statuto est stricti iuris: ergo statuta sunt stricti iuris quod sic.

Constitutionibus. Tex. ibi: ex detrimēto. i. pper malā administrationē. q. d. nō ex eo qō in vsus suos cōuertit: sed ex eo qō rēpublicā p culpā lesit. ¶ Op. §. de vsu. l. cum quidā. §. pe. fol. dicit gl. bic bonor fuit delat⁹: ibi vero munus. arg. j. de mu. ꝛ bo. l. bonor. j. rū. §. j. tu dic ꝑm Jaco. de are. qō ibi tenet: qz pecuniā publicā i vsus suos cōuertit. bic vero: qz p culpā male administrauit. vt ex tex. colligitur. Dy. inducit bāc. l. in arg. ꝛ qō statuta sunt stricti iuris qō apparet. qz actio descendēs ex eis est stricti iuris cum vsure nō veniant: vt bic videtis. ¶ Aduertatis qdā semel ad hoc opponebat qō ista nō est bona cōsequētia. actio descendēs ex statutis est stricti iuris: ergo statuta sunt stricti iuris. ꝛ pbabat sic. actio descēdit ex contractu iurisgentiū ꝛ constat quod actio est ciuilis. Itē contractus sunt facti. vt. §. de cura. furio. l. consilio. in fi. ꝛ tamen ex eo descēdit obligatio q̄ est iuris. vt insti. de obli. in prin. Itē vsucapio est iuris ciuilis. ꝛ tñ per eā acquirit dominiū qō est de iure gētiū. Breuiter veritas est qō cōsequētia tenet pro cuius cuidētia debetis scire qō quedā sunt q̄ respiciūt effectū. quedā sunt q̄ respiciunt originē in his que respiciūt effectū tenet cōsequētia. de qua loquit hic.

verbi gratia. effectus alicuius rei est bonus: ergo res est bona. Ita ī ꝓposito effect⁹ statuti est stricti iuris: qz producit actionē stricti iuris. ergo ipz statutuz est stricti iuris qō apparet. insti. de actio. §. actionū. vbi dr que actiones sint bonefidei et que stricti iuris de cōtractu: tñ nulla sit mētio. ꝛ tñ ille cōtractus dr stricti iuris q̄ producit actionez stricti iuris: ꝛ ille cōtractus dr bonefidei: q̄ producit actionē bonefidei. vt. l. cōsensu. in fi. §. de act. et obli. ꝛ. §. de dona. l. cū q̄. filr illa obligatio dr diuidua. ꝛ indiuidua cuius effect⁹ est diuiduus vel indiuiduus. vt. l. ī executtione. §. scōa species. §. de ver. obli. In bis vero q̄ respiciūt originē loquunt cōtraria vt cū dico obligatio orit de iure gētiū: ergo ꝛc. actio q̄ orit ex obligatiōe est de iure gētiū. ꝛ eodē modo loquūtur alia cōtraria: vnde ibi in bis que respiciunt originē bic in bis que respiciunt effectum.

1 ☞ Plures magistratus representāt vicē vnius et quomodo.

2 Officia videtur concedi scōm cōsuetudinem sicut contractus simpliciter confecti presumūtur cōfecti scōm consuetudinem.

3 Sententia lata per vnum ex pluribus iudicibus sine alijs quando valeat. remissiue.

Magistratus. f Not. qō plures magistratus representāt vicē vnius? qō pōt intelligi dupliciter. primo qz si deliquerint nō puniāt qlibet insolidū: sed oēs vna pena. vt. l. aufertur. §. fi. §. de iur. fis. ꝛ de pub. l. si multi. ꝛ. l. tres tutores. §. de admini. tu. ¶ Scōo modo pōt itelligi vt oēs habeā tur loco vnius quasi diceret eoz officiū est indiui duū. ꝛ cuilibet eoz videt cōcedi insolidū. vt. §. e. l. imperator. qō dic vt ibi. ¶ Itē no. qō officia vidē tur cōcedi ꝑm cōsuetudinē: ficut ꝛ actus confecti simplr presumunt cōfecti ꝑm cōsuetudinē. vt. l. si ꝓius. §. de aq̄ plu. arc. ꝛ. l. qō si nolit. §. qz assiduas. §. de edil. edic. ¶ Querit gl. ꝛ vtrū sniā lata pnū ex plurib⁹ sine alijs valeat. ꝛ dicit qō nō: quod intellige ꝑm distinctionē posita in. l. pponius scribit. als incipit si vni. §. de re iudi.

1 ☞ Magistratus municipalis boc est defensor ciuitatis de iure cōmuni nō habet merū ꝛ migtū imperiū: ꝛ qualiter boc intelligatur. remissiue.

2 Magistratus municipalis bodie fauore minoꝝ potest restituere in integrum.

3 Magistrat⁹ municipalis nō pōt mittere in possessionē ex primo decreto nisi in cā dāni infecti.

Eque. Magistratibus.

No. qō de iure cōmuni magistrat⁹ municipalis boc est defensores ciuitatū non habēt merū ꝛ migtum imperiū. quod itellige. vt plene scripsi. §. de dā. infec. l. j. ¶ Scōo no. qō magistratus municipalis non pōt in integrum restituere. ¶ Ad boc op. C. vbi ꝛ apud quē. l. fi. ista est vera sol. qō bec. l. bodie i hoc corrigit⁹ per illā qō quilibet magistratus⁹ possit restituere in integrū fauore minoꝝ. g

3 ¶ Tertio not. qō magistratus municipalis nō potest mittere in possessionem ex primo decreto. ¶ Ad hoc op. de. l. j. ꝛ. l. iiij. §. duas. §. de dā. infec. dicit glo. ibi. ex primo decreto. bic vero ex secūdo: qō nō est verū: qz bic de primo decreto loquit qō apparet: qz dicit rei seruāde cā. vt. l. j. §. q. ex cau. in pos. ea. dic ergo qō est speciale ī causa dāni infecti in qua magistratui municipali pmittit interpositio primi decreti. ¶ Itē cōtra boc op. de. l. cognitio. §. fi. §. de offi. eius cui mā. est iurisdi. Solu. cognitio bene pōt demādari: sed interptatio nō.

Ius qui. Op. de. l. assūptio. §. fi. §. eo. ti. solu. qō bic dr domiciliū subaudi tātū. Ista est vera: qz non domicilium sequitur.

1 ☞ Incolatus etiā probatur quādo quis habet in loco maiorē partem fortunarum suarum.

Si quis negotia. Not. tex. mirabilē ad pbandum qualiter contrabitur incolatus: ꝛ etiam quando

prin. C. de fide instru. ꝛ ad materiā vide qō no. Bar. in l. nec ei. §. de adop.

✠ Andre. pomate.

c ¶ Stricti iuris. vide pau. de cast. in. l. iij. C. de legi. statuta ergo debēt stricte intelligi. ꝛ vide Alex. cō si. gl. col. j. vol. ij. ꝛ gl. vj. col. ij. vol. ij. ꝛ. cl. xvij. col. ij. vol. ij. col. j. ꝛ. cl. xxxix. colū. ij. vol. iij.

a ¶ Casinate perijt. qūo qs possit perdere domicilium ꝛ ciuitatē. adde qō bānitus ad sui incōmodū non perdit domicilium. l. ad cognitionem. quib⁹ ex a cau. in pos. ea. ꝛ. l. papinian⁹ egnlr. de mino. et not. in l. adul. in prin. §. de adulte. tu vide 2 Bart. in. l. fi. §. de leg. ꝛ Ange. in. q. bono. in. ij. q. et q̄ dixi post Bart. in l. is q reus. in. ij. col. §. de publi. iudi. et qō no. Bart. in. l. dāni. §. dāni. ff. de dā. infec.

b ¶ Inter conueniētes. poterit prorogari. adde bal. 3 in. l. testamēta. C. de testa. et Bal. in l. j. §. de iud. ꝛ bal. in. l. cum papi. ali qui habēt in. l. nemo. in ver. sed oppo. cōtra. et adde Bald. in. l. repeti ta. C. de epis. ꝛ cleri. ꝛ in. l. certa ratione. C. qñ ꝓuo. et moder. in. d. l. j. §. de iudi.

✠ Andre. pomate.

c ¶ Qui ex vico. an 5 autem recognito vico videatur ꝛ re cognitum territorium loci. vide Oldra. cōsil. cxxj. etiā vide ad banc l. Barba. cōsi. iiij. col. vij. volu. j.

Ad municipales ꝛ de incolis. 242

quādo quis habet in loco maiorē partē fortunarū suarū. ꝛ vt no. j. eo. l. de iure. in prin. ꝛ ibi dicā.

1 ☞ Qualiter contingere possit quod qs habeat originem et non domicilium.

Domicilium duobus modis accipi potest.

2 Ciuitas capta ab alia ciuitate non perdit iura ciuilitatis: secus si capiatur ab hostibus populi romani: ꝛ si capiatur cum toto territorio.

3 Ciuilitas alicuius ciuitatis perditur quando ciuitas cum toto territorio casinate perijt.

4 Ciuilitas quod perdatur quādo passa est aratrū ciuitas vel quādo oēs de ciuitate cū toto territorio recesserunt ꝛ iuerunt ad alium locum.

Ciuitas callij fuit destructa ꝛ reposita in alio loco eiusdem territorij.

5 Ciuilitas alicuius loci perditur per priuilegiuz: et per penam.

Ciuitates tuscie priuate fuerunt per Henricū im peratorem a priuilegio et ciuilitate.

Celsus si qs instructus.

1 Ad būc tex. opp. ꝛ videtur qō quis nō possit esse sine domicilio. nā saltem habet domicilij ratione originis q̄ mutari non pōt. vt. §. eo. l. assumptio. in prin. ꝛ. C. eo. l. originē. fol. dicūt quidā aliud est habere domicilium aliud originē. qō glo. nō placet q̄ dicit qō q habet originē bz domiciliū. vñ etiā infantes statim cum nascuntur habēt domicilij. vt. §. e. l. assumptio. in fi. ꝛ. l. filij. j. rū. ¶ Cōtra boc dictū videtur. j. de verb. signi. l. prouinciales. fol. domicilij potest accipi duob⁹ modis. vno modo ꝓ habitatione. ꝛ tūc licet quis sortiatur originē potest tamē nō sortiri domicilium. boc est habitationē habere. alio modo pōt assumi domicilium ꝓ quodā iure conueniendi: ꝛ munera subeūdi. et isto modo verū dicit glo. qui habet originē habet domicilij ꝛ ꝑm boc remanet contrarij: qz nullus videtur q nō habeat domicilij ratione originis. dicit gl. boc potest cōtingere: qz terra vnde oriundus est casinate perijt: a vel est capta vt troia. vt. l. cū locū. §. de reli. vel passa est aratrū. vt. l. si vsufr. §. q. mo. vsufruc. amit. vel oēs recesserūt. ꝛ sic facta est inhabitabilis. vt. l. iij. j. prin. §. de colle. illi. vel p priuilegiū desinit esse ciuis. vt. §. e. l. filij. §. se natores. ita dicit gl. Sed in eo qō gl. dicit de ciuitate capta: itellige si est capta ab hostibus populi romani: vel a saracenis: qz nūc perdit omne būsicium ciuilitatis illius ciuitatis: secus si vna ciuitas capiatur ab alia. vt. l. si qs ingenuā. §. fin. §. de capti. ꝛ quod no. in. l. bostes. eo. ti. ¶ Itē intellige qñ ciuitas capta est cū toto territorio. si enim aliquam partē ciuitatis vel territorij retinerēt in eo retinerēt ius ciuilitatis. arg. C. de iure emphy. l. j. ꝛ. §. de acq. pos. l. qō meo. §. fin. eius eñ ciuilitatis nō est ꝓprium ciuitatis sed totius territorij. vt. j. eo. l. qui ex vico. ꝛ de verb. signi. l. pupillus. §. territorium. ¶ Itē qō dicit de ciuitate que casmate perijt eodem modo intelligo quod perijt ciuitas cū territorio. ¶ Itē quod dicit de ciuitate que passa est aratrū vel quādo omnes recesserunt: scz de ciuitate ꝛ territorio: si eñ recesserunt de vno loco ꝛ iuerūt ad alium locū eiusdem territorij eadē ciuilitas diuitur ꝛ eadem ciuitas per ea que dicta sunt. §. qz ciuitas respicit vniformiter totū territorium. Istud cōtingit in marchia in ciuitate callij q̄ fuit destructa ī vno loco ꝛ reposita in alio eiusdem territorij. Ꝓ hoc facit. §. de aqua quoti. l. hoc iure. §. fi aquā. sed si recesserūt de vno loco et postea trāstulerūt se in locum alterius territorij: tunc illa ciuitas esse definit. ꝛ ita loquitur bic glo. Ꝓ hoc facit qō no. ꝑ Jnno. extra de ver. sig. c. abbate. in fi. ¶ Ultimo dicit glo. qō per priuilegium esse definit eodē modo dico si per penā. naz puto qō si aliqua ciuitas p sententiā principis sit priuata omni iurisditione ꝛ ciuilitate: qō ipo iure perdit: sicut dicimus in priuato condēnato. vt. l. quod ad statutū. ꝛ. l. qui vltimo. §. de penis. ꝛ ideo dico qō ciuitates tuscie que fuerūt condēnate per imperatorē Pericum ꝛ priuate omni bene ficio et priuilegio ꝛ ciuilitate: passe fuerūt tūc capitis diminutionem ꝛ amiserunt tunc vsumfructū si quē habebāt ꝛ ciues illarum ciuitatum desierunt esse ciues. l3 propter potētiam illarum ciuitatū fieri non possit executio ꝛ dicantur vagabundi. ꝛ possunt vbiq̄ cōueniri. dic vt no. §. de dā. infec. l. iij. §. pretor. versi. si nec habitationē. vbi est glossella cōtraria huic glo. ꝛ illam approbat Richar. licet alij voluerunt seruare contrarium.

Domicilium. Nunc. §. examina.

1 ☞ Prorogatio iurisditionis in magistratū nō potest fieri nisi in eadem specie.

Inter cōueniētes. Quero vtrū magistratus possit prorogare iurisditionem vt possit cognoscere de causis meri ꝛ migti imperij. Respōdeo nō. Nam prorogatio debet fieri in bis q̄ sunt eiusdez speciei. vnde si habet iurisditionē in causis pecuniarijs vsq̄ ad certā quantitatem in causis pecuniarijs poterit prorogari⁹ non in causis meri et migti imperij que est alterius iurisditionis: sed si habet iurisditionē in causis migti imperij: tūc in causis migti imperij poterit fieri progatio. ꝛ idez puto in eo qui habet iurisditionem meri imperij vt possit fieri prorogatio in causis meri imperij. quod dic. vt. l. j. ꝛ. ij. §. de iudi. ꝛ per doct. in. l. si qs ex consensu. C. de epi. audi.

Incola. Nota istam. l. Opponi. de. l. assumptio. §. eod. dic vt ibi dixi Barto.

c **Uiex vico.** Hanc legem dimitto nūc: legam alias.

Philest. Dic de hoc vt videbitis infra eodem. l. de in re. in principio.

1 ☞ Roma ideo dicitur communis patria: quia quilibet ibi potest cōueniri ꝛ quilibet de imperio romano est ibi ciuis.

f **Tq̄ als Roma.** Quero ad quid dicatur communis patria roma. ¶ Respondeo: qz quilibet potest ibi cōueniri. vt glo. dicit. preterea glibet de imperio romano est ibi ciuis. vt no. C. de inco. l. ciues. ꝛ. l. hostes. §. de capti. facit quod dicit. §. eo. l. j.

1 ☞ Incolatui quis renūtiare non potest postq̄ collecta est imposita: sed quantum ad munera mere personalia sic. et nu. 2.

3 Qui fecit se allibrari ꝛ estimari i loco quādo possit recedere.

4 Incola quod non teneatur ad collectam ꝓ debito contracto in communitate anteq̄ ibi contraheret incolatum.

Incola quando videatur destinatus muneribus iam contracto debito vel iam denuntiato consulibus.

5 Municeps qui post collectam impositam est effectus conuersus alicuius monasterij an teneatur ad collectam. quod sic.

6 Transiens de vna villa ad aliam tenetur ad collectas impositas in prima villa a qua recessit.

Incola. d Ista est bona. l. multum no. ꝓ postq̄ est iaz imposita collecta nō potest quis renūtiare incolatui nisi soluat. b. o. ¶ Quero qualiter dicatur quis munerib⁹ destinatus. dicit glo. per impositionem: vt qz erat iam imposita collecta. nam ꝛ ante potest libere recedere. vt. l. nihil. §. eo. ¶ Quero quid si fecerit se allibrari et estimari in loco an possit inde recedere. ꝛ videt qō nō dicit glo. in. l. fi. in prin. C. de perequatoribus. lib. xj. sed certe glo. debet dicere de cen. ꝛ cēsi. ꝛ per equatoribus. Istud quod dicit gl. est verū in illis oneribus que iniungūtur persone ꝓ rebus que assignātur in estimo. e Nam non potest renunciare nisi forte illas res vēderet ꝛ facere et⁹ alteri idoneo ad solnēdum collectas poni in estimo. argu. l. ij. ꝛ aut. ꝛ ibi posite. C. sine cēsu vel reli. quātū ꝛ ve-

¶ Incola. Vide Bart. in proposito huius. l. in. l. ij. j. de verb. sig. aliter p Bar. in. l. si finita. §. ex Edicto. §. de dam. infec. et hoc pro collecta ꝛ onerib⁹. quid aūt de exēptis ab his vide sing. dictum Angel. in. l. j. §. si quis tutor. §. quādo appel. vbi per Doder.

¶ In estimo. no. qō si fecisti res tuas describi in estimo: nisi alteri idoneo: sec⁹ res ipsas assignari in estimum non sufficeret si alio te trāferres. ꝛ ita no. sequit Bal. in aut. sed periculuz fine cēsu vel reliquijs. roma. idem in. l. si publicanis. et adde qō no. Spe. in ti. de cleri. cōiuga. §. j. ver. ad huius. et adde quod no. Roma. in. l. si is cū quo. in prin. §. de aq̄ plu. arcē.

¶ Et faceret. not. ad liberationem rei de qua qs debet soluere gabellam ꝛ si contingeret rem alienatā esse in estimo debebit tñ vna collecta solui nō ouesicut ꝓ vno cōtractu non debēt solui oue gabelle. vt no. glo. in. l. bonorū sustinenti. §. de mune. ꝛ bo. ꝛ emptore non soluente tenebitur vendītor ꝓ futuro ex q̄ res est in suo estimo scripta. argu. glo. in. l. inter debitorem. ff. de pac. adde glo. in l. j. C. de mulie. ꝛ i quo loco. ꝛ. l. j. C. de iponen. lucra. descri. lib. xj. ꝛ firmat Bal. in. l. j. §. quod cuiusq̄ vniuer. no. in. ij. q. et qd si non est ascripta estimo emptoris. vide Bald. in l. si negotium. C. de nego. gest.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶Querit glo.et per id quod dicitur in hoc ver. dicitur q si cõtingeret aliquos tempore collecte esse de vniuersitate.sed nõ fuisse tempore contracte obligationis propter quã imponitur collecta q tunc non tenear l.prouidendum.hic alleg.ibi.Bar.ꝛ Specu.in ti.de censi.§.j.ver.quid si aliquis rusticus.ꝛ Bal.in.l.j.qõ cuiusq; vniuersi.no.in.ij.q.firmat Bnisi contingeret istum de nouo venietem succedere in locũ alicuius de vniuersitate.puta quia res illius emisset quia tunc teneretur ad onera preterita et futura,l.murilegulorum.C. de murile.lib.xj. bene facit quod habetur in.l.apud iul.§.heres. de lega.j.ꝛ in.l. cũ possessor. j. de cẽsi. si autem forent alig de vniuersitate tempore contracte obligationis et tẽpore collecte recesserant: recessus nõ liberat recedẽtes a collectis ratione precedẽtis obligatiõis ꝛ qõ dicitur in glo. hic sequitur Spe. in dicto.§.j. ver. qd si rusticus.ꝛ Bal. in.d.j. in. iiij. qõ. ad quod vide qõ tetigit Bald.in.l. fi.C.de cẽsi. ꝛ cẽsi. et Jo.an.in dicto §.j.in addi.

¶Et quid si bona tempore statuti collectantis p censu sunt laico postea transferũtur ad ecclesiam dic quod transeũt cum onere quo tenebantur.ca.j. de immunita. eccle. xviij.q.j.c.iustas. c.j.de immuni. ec cle.i.vj.l. iij.C. de exacto.tribu.cap. 4 si damnum.xj.q. j.xviij.q.v.c.si tributũ. facit.l. omnes. C. fine censu vel reli. de quo p Archidia.et Jo. an.in dicto.c.j. de immunita. eccle. lib.vj.ꝛ Bal.in.l. rescripto.in.§.sciendum.de munere. et bono.ꝛ Bald.i l.placet. C. de sacrosan.ecclẽ. et in.l.neminem.eo. titu.et in auc.nulla cõmunitas. C. de epi.et clericis. Quid de eo qui emit possessionem ab eo qui nũq; soluit collectas.an prosit emptori.vide Jo.an.in Spe.de censi.§.nunc dicendus.in.iij.col.ꝛ Bar.in.l. lici.in fi.ff.de publi.ꝛ Spe.in ti.de immu.eccle.in fi.

b ¶Itẽ quero.Adde que dixit post Bar.in.l.fi is cũ quo.ff.de aqua plu. arcen. facit quod nota. Barto.in.l.iiij.§.si actor.de re iudicata.ꝛ vide Barto.in.l.quidam.ꝛ in.l. qui de relicta.C.de decurio.lib.x.ꝛ gl.in aut. de manda.prin.§.sed suscipientis.

¶Quid si collecta imposita est rebus forensis qui effectus est ciuis vel econtra.an teneatur.vide Bal.in.l.penul.in fi.C.de fideicommiss.ꝛ vide Specu.in titu.de censi.§.j.

Andre. pomate.

dixi in.l.itaq; fullo. ¶Et p huius declaratiõe est c videndũ qua actione ipse petat viaticũ sui. dicũt quidã qõ petet actione ex locato cõtracto p illas literas est essi cõtractus qui epistola ꝓrabitur.vt l.consensu.ff.de act.ꝛ obli.sic ob.si dicis ista epistola nõ fuit destinata Iucio sed alteri.§.titio q; de c bes intelligere q ibi nomẽ ꝓpriũ nõ fuit expressuꝫ tanq; significatiuũ certe psone sꝫ magis exprime bat vt si significaret eũ q illud officiũ impleret.ar. ff.de ver.obli.l.eũ qui ita.§.te ꝛ titiũ.ff. de pact.l. tale pactũ.§.fi.facit.l.cũ post.§.j.ff.de admi. tuto. ꝛ hoc videt tenere Jac. de are.qõ nõ placet.nã dicitur hic in tex.collusione facta.sed si predicta sol. esset vera nulla fuisset collusio. ¶Preterea hic mãdabat certe persone certum officiũ ergo videt ele cta eius industria.vt.l.inter artifices.ff.de sol.dicẽ 2 dũ est ergo q hic petatur salariũ actione prescriptis verbis seu in factũ.cũ enim alteri mandaret illud officiũ constituto certo salario equũ est hanc q impleti tale salariũ deq est notãdũ qz si de facto post contingere: facit ad hoc.C.de re. pmu.l.j. facit etiã.C.loca.l.exceptio.ꝛ qõ ibi no.ꝛ de agri.ꝛ censi.l.domini predioruꝫ.lib.xj.ꝛ qõ ibi no.Et sm hoc apparet q iste nõ deliquit in illo actu ex quo actio oritur.f.in postrigẽdo decretũ principi sꝫ deliquit in alio.f.in colludẽdo. ¶Scõo opp.ꝛ videt qõ titius ꝓius possit petere salariũ.vt.ff.de neg. gest.l.si pupilli.§.si quis pecuniã pferenduꝫ.solu. aut quis recipit pecuniã p forte simpliciter ꝛ habet locũ.l. contraria.aut recipit pecuniã preferendam alicui ratione oneris subeundi:ꝛ tunc potest petere pecuniã nisi onus subeat vt hic.ꝛ arg.ff.de ali.ꝛ ciba.leg.l.alũne.§.ab heredib⁹. ¶Itẽ opp. et videtur qõ titius possit petere pecuniã cuꝫ per euꝫ nõ steterit quominus impleret officiũ.vt.l.ab administratione.C.de leg.solu.aliud i vltimis vo luntatibus vt ibi:aliud in cõtractibus vt hic:qõ plene dic vt.l.si vno.§.item cũ quidam.ff.loca. scꝫ quãdo nõ remanet per eũ quid iuris sit. ¶Venio 3 ad secundam †questionem et quero in quod delictum incidit is qui nõ restituit literas ei cui restituere mandatum susceperat.ista ẽstio non soluit hic in tex.nec in glo.dicũt quidaꝫ quod incidit in crimen stellionatus.ego puto quod incidat in crd men falsi quia literas alteri pãdit ꝛ manifestauit vt.l.j.§.is qui deposita.ff.de falsis.ꝛ.ff.de penis.l. 4 si qs aliquid.§.qui diui.ꝛ.§.seq. ¶Venio ad tertiam questionẽ ꝛ quero in quod delictum incidit e qui abrasit nomẽ alterius ꝛ posuit nomen suũ. respondeo committit crime falsi.vt.l.j.§.in omnib⁹ ff.de fal. ¶Quero vtrum iste sic abradẽs teneatur illi titio cui mittebatur.glo.dicit q sic.vt.l.qui no mine.ff.de fal. ¶Aduerte fateor q ei teneꝫ actiõe in factum descedente ex crimine falsi non vt petat illam pecuniã tanq; salariũ:sed vt petat suũ interesse:qõ potest esse plus vel minus.vt.d.l.q nomine. ¶Vltimo gl.inducit istã.l. in arg. ad.q.si tutor:ꝛ fecit sibi relinqui in testamẽto illud qõ testa tor pupillo volebat relinq;re q nõ teneat reddere pupillo. de hoc habes gl. in cõtrariũ.ff.de leg. ij.l.lucius.§.sempronia. Dy.soluit q teneꝫ ad duplũ eius q pupillo testator relicturus erat:ꝛ idẽ esset in quolibet alio.vt in aut.vt nul.iud.§.ꝛ hoc peruenit.ꝛ idem tenebat do.Old.tu dic quod hoc aliquantulum latius.vt no.per Ly.C.arbi.tute.l. quicquid.vbi glo.tangit istam questionem. d

¶Pactum de vendendo pignore nulla notificatione precedente valet. 1

¶Abrasit nomen.Qui abradit nomẽ alterius ꝛ ponit suum incidit in crimen falsi.ꝛ dicit Bal.per istum tex.in rubri.de fide instru.in.gig. col. quod qui falsat literas priuatas alterius punitur.

Titius

add. q passo m. 6. ponit materia de actum 69. num. 38. vbi q sic dotejum. ahbi non Reperit sed item passo. m. l. non dubiũ. C. dele gibg. actu. ii. nũ. 53. tenet contra. Bartolum ibi. dic q apparens talis literas tenet et gnm cetera ordine scribendi Judici cũ limitatiõe hic. sahem quod illas ostendit ad preparatoria m. Henry. 2. consil. m. l. 2. ff. de falsis. secundũ apparui & legit nulla inde ostendit habuit fuit ibi gabella. in contra. ostiũ

a ¶Titius.valet pactũ.no.qõ valet pactum de vendẽdo pignora nulla monitione facta.adde glo.ꝛ Bal.in.l.creditor.la.ij.C.de distra.pig.ꝛ in l.fi.C.de iure do.impe.per Bal.per illum tex.ꝛ plene in.l.si conuenerit. de pigno. act.vbi vide Bar.et Pau.de cast.

b ¶Mirabili glo.no.ad intellectum huius glo.aduerte. quia Bart. in l. quidam consulebat.ff.de re iud. ꝛ in.l.si qs ex alie na.de iudi.sequit istam glos.sing.et 1 in.l.ij.ff.si quis in a ius voca.videtur 1 etiam idem tenere.tamen ꝛcludit 2 cõsuetudinem seruandam.et ideo dic quod in practica seruatur cõtra istã glo.ꝛ hoc tenet Rof.i libel- 3 lis per rationes suas.ꝛ Jac.ꝛ pe. quos omnes refert Barto.in.d. l.ij. et facit quod habetur in.c.sup literis. de rescri. et in.l.j.ꝛ.ij.C. de sportu.coniuncta d.l.si quis ex alie na.ꝛ in.c.statutũ. de rescriptis.ꝛ in ele.qz sepe. de ele. et no.doct. in.d.l. quidã. et per hoc dicũt doct. magis me in.d.l.ij. quod quando est contẽtio inter dominũ et vasallum certe hoc casu quia ipe dominus videtur certare de ꝓprio cõmodo non potest cognoscere 1 de causa.c.ceterũ. b de iudi. et ibi per Jmo. ꝛ ideo tunc pares curie debebunt de causa cognoscere.cap.j.de questi. feu. apud pares termi. ca.j. an apud iudi. vel curiam de feu. termi.et.c.imperialem.§.penulti.de ꝓbbi. feu. alie.p Federi.ibi latissime per Baldum ꝛ hoc forte verum quãdo dominus feudum recognoscere 1 suspiceres: sed si non cognoscere tũc ipse idẽ posset indicare.l.

Titius.

Si sequẽtes officiales approbãt nomen contractũ a precedentib⁹ precedẽtes a periculo liberẽtur:secus si nõ approbauerint.b.o. ¶Nota.casum q valet pactũ a de vẽdendo pignore nulla notificatione precedente.

☞Judex non potest cognoscere de incompetẽtia quando ipse aliquid applicatur.

Jncolatus quando nuda voluntate. ꝛ quando facto opus sit vt possit mutari.

Forẽsis qui loco habet mercantias quando possit ibi conueniri.

Jncolatum fortitur quis in loco vbi habet maiorem partem fortunarum suarum.

Quando est questio cuꝫ aliqua ciuitate de aliqua vniuersitate:vel de homine singulari apud quem erit cognitio.

Diure. Jstud principiũ legiẽ duob⁹ modis.vno modo sm Dy.alio modo sm Jac.de arez.ꝛ Oldra.sm lec.Dy.diuidit sic,primo loquitur quãdo ciuitas vẽdicabat aliquem in suũ ciuem:ꝛ intelligas aliquẽ singularem velvniuersitatem alicuius ville.Scõo loquit quãdo aliquis negat se esse ciuẽ vel incolã alicuꝰ ciuitatis. scõa ibi eũ tamẽ in tex ibi presidiũ quib⁹ subest vtraq; ciuitas que eũ ad munera vocat.ꝛ hoc sm Dy.Sz sm Jaco.de are.legiẽ aliter.qz primo loquit quãdo est contẽtio inter duas ciuitates q̃ sunt sub diuersis presidib⁹:qz tuncvterq; preses simul cognoscit:vt hic in tex.vbi dicit presidium prouintiarũ in plurali.hoc pbatur exẽ de rescrip.c.pastoralis.ꝛ.c. cũ contingat. ¶Scõo loquit qñ est contẽtio inter priuatos republicꝫ.ꝛ hoc sm Jaco.de are.ꝛ Oldra. credo q vtraq; lec.sit bona. ¶Oppo.qõ nemo debeat esse iudex i causa ꝓpria.vt.C.ne qs i sua cau. l.j.solu.dicit gl.hic ad presidem nullũ pecuniariũ cõmodũ pertinet ꝛ ideo si ad eũ spectaret cõmodũ qz deberet habere cõmodũ ipse super hoc cognoscere nõ posset. ¶Vide glo.supperbo puincie tex hac mirabili glo.⁹no.q qñ iudici applicatur decimũ qõ ipse nõ potest cognoscere an ipse sit iudex cõpetens sed debebit cognoscere alius.et sic debet determinari.l.si qs ex aliena.ff.de iudi.ꝛ qõ no.in l.ij.ff.si qs in ius vo.nõ ie. ¶Scõo †opp.qõ super incolatu nõ possit esse cõtentio cũ possit mutari libera voluntas.vt.ff.eo.l.nihil.Solu.dicit gl. qdã est incolatus qui cõstituitur sola volũtate ꝛ ille potest nuda volũtate mutari. quidã incolatus consistuitur:ideo quia habet maiorẽ partem fortunarũ suarũ.vt.l.cives.C.de inco.ꝛ no.i.l. heres absens. ff.de iudi.ꝛ hoc nõ potest mutari nuda voluntate. sed opus est facto.vt.l.domiciliũ.ff.eo.qõ not.qz p hoc vidi semel quẽdam forẽsem conuentũ ꝓ quibusdã mercantijs quas habebat in ciuitate.opponebãt quod nõ debebat ibi conueniri:cũ ibi non sortiebatur forũ. Respõdebat quidã solẽnis aduocatus imo sortitur qz hic habet maiorẽ partẽ fortunarũ suarũ. Constat emẽ qõ hic habet istas mercantias.nec cõstat quod alibi habeat alꝰ seu aliud domicilium:ergo est incola ꝛ forte non male dicepropinie.ff.de his que in testa.delen.ad quod vide quod not.in.l.j. ꝛ qõ ibi digi.C.ne quis in sua causa.et adde quod Bal. in dicto.c.j. an apud iudi.vel curia.dixit quod dum glos.ista vult iudicem repelli nõ solum propter ipsius interesse totale:sed etiã ꝓpter interesse particulare bus sale ipsius:dixit caue:quia ibi loquitur quando est de iurisditione; sed quãdo est certum non repellitur ordinarius ꝓpter commoda vel incõmoda contractus vel delicti.vt.ff.de iurisdi.omnium iudicum.l.qui iurisditioni.sed quãdo est dubium de iurisditione nõ potest in casu dubij ꝓnuntiare se iudicem.ꝛ ita intelligitur hic no.per glo.sm Bal.et vide gl.no.in.c.statutum.§.sancimus.que incipit ꝓ aduocatis.et illã no.de rescrip.in.vj.et omnino in materia huius glos.vide no. Jnnocẽ. in.c.verum.de foro competenti.Adde omnino Bal. in.c.j. apud quem vel quos.et ibi etiam per eum:nũquid ea que tangũt beneficium principis possint per alium quam per principem expediri. de quo in.c.cum venissent.de iudi.in nouella.Et hanc gl.sequitur dominus Antonius in.d.c.ceterum.de iudi.sed Jmol.ibi dicit quod hec glos.singu. non est sine dubio saltem quãdo paruum esset commodum sportularum cum illud veniat in consequentiam.ꝛ sic non debet extendi. arg.l.j.ff. de auto.tuto. et presertim:quia ꝓpter commodum non presumunt inducibat nisi ꝓbaretur alibi habere aliud vel nisi ꝓbaret q̃ illas mercãtias habebat tanq; trãsiens non tanq; ibi requiescens.ar.l.eius.§. celsus.ff.e. vel solue quod hic dicitur de iure incolarum.i.ciuium.ponitur enim quãdoq; improprie. vt.j.e.l. imperatores.§.item rescripserũt mulierem.et ibi dicam. ¶Quero quãdo est contentio de aliqua ciuitate apud quẽ debeat agitari causa. Respondeo aut est contentio inter duas ciuitates que vẽdicãt tertium singularem hominem vel vniuersitatem:aut inter illum qui vendicatur ꝛ vendicantem.primo casu aut vtraq; ciuitas subest eidẽ presidi ꝛ ille erit iudex.vt hic no. in prima gl. aut subsunt sub diuersis presidib⁹:et tũc aut vna ciuitas est in possessione alia nõ.aut neutra possidet.primo casu est iudex preses illius ciuitatis que possidet que sustinet locũ rei. vt.l.ij.C. vbi in rẽ actio. Si vero neutra possidet:tunc vterq; preses simul cognoscet.vt hic.in prin.ꝛ exẽ de rescrip.c.pastoralis.ꝛ.c.cum contingat.Si vero est contentio inter ciuitatem ꝛ eum qui dicitur ciuis:tũc aut ille negat se ciuem et agit cozã preside cui subest ciuitas cuius negat se ciuem.vt hic.ij.respon. aut ciuitas eum vendicat:et tũc aut erat in quasi possessione illius incolatus:ꝛ tũc erit iudex preses illius ciuitatis que vẽdicat.vt.C. vbi qs decurialis vel coar. l.j.vt quasi per totum titu.Sivero nõ est in quasi possessione:ꝛ tũc vendicabit eum cozã preside illo cui subesse se dicit:qz actor sequitur forum rei. vt l.iuris ordinem.C.de iurisdi.om.iudi.Sivero ambitatur vtrũ sit in quasi possessione vel nõ cognoscetur summatim cozam iudice sub quo nũc est:et sic remittetur.vt.C.vbi causa status.l.j.

Libertos.

Nota libertos in duob⁹ locis subire onera.sez in loco originis patroni.ꝛ in loco domicilij.sed in loco domicilij patroni.vt.l.assumptio.in fi. ff.eo.ꝛ.l.filij libertorum.in prin.

☞Matrimonium non legitimum quo ad duo babetur pro legitimo.

Bulieres.

Quero vtrum matrimoniũ nõ legitimum habeatur pro legitimo †quo ad aliquid.glo.hic dicit qõ quo ad duo:sez qz cõmittitur adulterii. ¶Item quia patri ius occidendi datur quod forte non est verum.vt dixi in.l.marito.ff.ff.de adul.

1 ☞In iuramẽto intelligitur excepta autoritas superioris.

c # Operatores.

Not.qõ in iuramento intelligitur excepta autoritas superioris †nõ enim valet iuramentũ quo qs iurat nõ facere qõ superiores precipiũt.

Item rescripserunt.

Dicha beo tractare aliqua.Hic videt qõ ꝓius cõueniant principales q̃ fideiussores. Cõtra in.l. iure nostro.C. de fideiusso.dicit gl.subaudi magime. Tu dic hic speciale.vt.l.iij.§.fin.ꝛ ibi nota.j. de admi. rerum ad ciuita.pertinen.

1 ¶Imperatores.In iuramento intelligitur excepta persona superioris et eius autoritas.et nota quod in hoc autoritas partis vel episcopi dicitur superioris.vt innuit in pulchra questione post Federi. de feu. in capitulo cum contingat.de iureiuran.et late Joan.andre.in regula.in malis.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

1 ☞ Mulier desponsata per verba de presenti: ↄ non traducta mutat domicilium.
2 Concubina non mutat domicilium nisi quãdo se transfert cum maiori parte fortunarum suarum vel habitatione.
3 Ozo efficitur ciuis illius ciuitatis vnde est vir.
4 Mulier alibi nupta an definat esse ciuis illius ciuitatis vnde originem habuit qꝫ sic.
5 Statutum qꝫ forensis nõ possit emere in loco an comprehendat mulierem de illo loco oriundam alibi nuptam.
6 Comitatensis nupta ciui nõ efficitur ciuis nec ciuis nupta comitatensi non efficitur ciuis.
7 Filij quãdo sequantur conditionẽ patris: ꝛ quando conditionem matris.

Jtẽ rescripserunt mulierem.

Dicit hic quãdiu nupta est quero quid de vidua. Rñdeo idẽ quãdiu est vidua. vt. ff. eo. l. filij. ¶ Vidua. ¶ Quero quid de desponsata. Respondeo si est desponsata per verba de futuro non mutat domicilij. secus si per verba de presenti nõdũ tamẽ ducta. vt. ff. eo. l. ea que desponsata. ꝛ ibi gl.

2 ¶ Tertio quero quid de cõcubina. Respondeo nõ mutat domicilij sicut nec mulier que illegitime nupserit. vt. ff. e. l. prozi. in fi. qꝫ dico nõ mutat ſcz. ppter amasij: ſz possibile est qꝫ mutaret: scilz ex propzio aĩo: vt qꝫ ibi transfert maiorẽ partem fortunarũ suarum vel suam sedem ibi collocaret.

3 ¶ Quero vtrũ vxor efficiat ciuis illius ciuitatis vnde est vir an fiat solũ incola. tex. hic videt dicere eã incolã nec scio. l. dicentem qꝫ efficiat ciuis. gl. tamẽ in. l. ciues. C. de incolis. dicit ipsam efficiuem fili. in. l. originem. C. de muni. ꝛ ozi. lib. x. Et qꝫ hic ozincolã impzopzie loquiť qꝫ satis puto verũ. argu. eius qꝫ dicimus de filio adoptato. ff. eo. l. j. in pn. ꝛ qꝫ efficiť vna caro cũ viro. ¶ Alterius ꝗro an definit esse ciuis illius ciuitatis vñ originẽ habuit mulier alibi nupta: videť qꝫ non: qz ozigo mutari non põt. vt. l. assumptio. in pzin. ff. eo. ti. Cõtra determinat glos. C. eo. l. originẽ. qꝫ videť pbari per. l. cum quẽdã puella. ff. de iurisdi. om. iudi. ꝛ C. de mu. ꝛ in quo lo. l. j. lib. xj. Si emi in loco originis non põt conueniri ad aliqua munera psonalia vel locari ad honores vł trahi ad causas videť qꝫ ciuis illius ciuitatis non remaneat. Nõ ob. l. assumptio. in pzin. ff. eo. qz hic est casus specialis fm gl. ¶ Et hoc inducebã talio anno in quadã questione statuto ciuitatis continebť qꝫ forensis non possit emere in illo territorio: queritur vtrũ mulier de illa ciuitate oriunda alibi nupta possit ibi emere. qd dicemus. Bzeuiter possumus sic dicere qꝫ originẽ mutat quantũ ad oĩa pꝫ psona mulieris possit trahi et separari a seruitijs viri. ꝛ ideo nõ põt ibi vocari vel trahi ad honores vel munera vel ad iudicia vt dictũ est. ꝛ ita loquũtur iura. ff. alle. quo ad alia nõ mutat originẽ. arg. d. l. assumptio. sicut dicimus in simili in li berta nupta volũtate patroni: qz remanet liberta nõ tamẽ quo ad opera. ꝛ sic ibi posset emere quod est equinus. Et si qs eã occideret puniet tanꝫ occidens ciuẽ: ꝛ credo qꝫ gaudeat alijs priuilegijs ciniũ. ¶ Quero quid de comitatẽsi nupta ciui an efficietur ciuis. videte. ista questio est vtilis. Finaliter vt dixi vobis. ff. eo. l. j. ista qualitas comitatẽ sis est qdã adiectio pꝫ denotať negus ad maiora onera: nõ autem est significatiua domicilij vel incolatus cũ omnes ciues ꝛ comitatẽses vnũ habeãt domicilij. vt. l. qui ex vico. ff. e. et ideo putoꝫ comitatẽsis nõ efficiať ciuis. ꝛ qꝫ ciuis nupta comitatẽsi non efficiať comitatẽsis. vt. C. de agri. ꝛ censi. l. ne diutius. ꝛ l. meminimus. vbi est expzessum vt statim dicam. sed cõtra hoc facit multum C. de ser. fugi. l. fi. ꝛ qꝫ ibi no. ¶ Quero ſcũ vxor nõ sequatur in predictis viri cõditionẽ an filij sequãtur conditionẽ patris vel matris quantũ ad hoc vt dicanť comitatẽses vel ciues. habeo istam questionẽ pro difficili. videtur qꝫ debeãt sequi cõditionẽ matris. vt. l. seq. ꝛ l. ne diutius. C. de agri. ꝛ censi. cũ ceteri casus in quibus reperiatur qꝫ in

a ¶ Alterius quero. vtrum mulier nupta definat eẽ ciuis loci ozigi nis. adde Lyn. et Bald. in. l. pzius. C. de iurisdi. om. iudi. Bal. in rub. ff. solu. matri. in pzin. ꝛ Bald. in. l. b cum quedã puel 5 la. de iurisdi. om. iudi. Pau. de ca. in. l. rei iudi. ff. fi. ff. solu. matri.
¶ Adde Paulũ de cast. gsi. ccc v. et ibi an onera patrimonialia ibi subire teneatur.
c Andre. pomate.
b ¶ Non ob. l. vide Alegan. cõsi. lvj. in volu. j. col. vlt. in. ij. dubio. ꝛ Fely. in proemio de 6 creta. col. xv. et in c. super eo. colũ. j. ad fi. et seq. in pn. de testa. et Cardi. consilio. cxxxv. et Alegan. consilio c lvj. colũ. fi. volu. j. vbi vult qꝫ talis tantũ ozi de agnatiõe patris ꝛ Lapza. consi. xxj. col. 7 tiij. ꝛ Fel. in. c. no d unit. col. j. ꝛ ij. de in di. ꝛ in. c. j. in fi. de sponsa. et Alexã. consilio. xx. ad fi volu. ij. ꝛ consilio

buiusmodi cõditionib⁹ filij sequanť conditionem patris sint casus speciales. vt in. d. ll. no. fz hic nõ est de illis: ergo ꝛc. ¶ Aduertatis breuiter dico sic quantũ ad seruitutem ꝛ libertatẽ fine dubio partus sequitur cõditionem matris. vt. l. partum. C. de rei ven. sed quãtum ad honores ꝛ munera que cõferunť ratione ciuilitatis sequitur conditionez patris. vt. l. j. ff. eo. Item ad alias cõditiones per quas quis obnoxiať ꝛ eius libertas minuitur: vt in questione proposita est aduertẽdũ: quia quedã est qualitas que nullo modo potest cõgruere mulieri vt decurionatus officiũ ꝛ similia. tũc in hoc matris conditio nõ attẽditur sed semper patris. vt. C. de decu. l. nullus. ꝛ ibi de hoc est tex. no. Quedam sunt qualitates que possunt indifferẽter cõgruere ꝛ patri ꝛ matri. vt in questione ppoſita vt esse ciuẽ vel comitatẽsem esse ascriptitiũ vel ascriptitiam ꝛ similia. ꝛ in istis est regula quod quis se quatur cõditionem matris. vt dicta. l. ne diutius. ff. l. si qui. de agri. ꝛ cẽs. Fallit in casib⁹ ibi no. inter quos est hic casus de comitatẽsi dũ excipit ibi casum. l. meminimus. eo. ti. Nã debetis scire qꝫ quidam sunt ascriptitij qui sunt multũ ascripti glebe ꝛ debent semper morari in fundo. ꝛ de illis loquiť d. l. ne diutius. cum fi. quidã sunt qui vocãtur inquilini seu coloni qui licet teneãtur colere agros tamẽ possunt morari vbi volunt: ꝛ de istis loquiť l. meminimus. ꝛ tenet ibi glo. ꝛ Azo in summa. de agrico. ꝛ censi. ꝛ isti propzie sunt comitatenses qui tenentur colere agros et possunt morari vbi volunt. tene ista menti.

1 ☞ Qui vocatur perusinus ex hoc solo nomine non sequitur qꝫ sit de perusio.
2 Nomina propzia ad placitum imponuntur.

Item rescripserũt.

Not. hunc ff. ex quo
1 habes qꝫ si quis vocatur perusinus non sequiť
2 qꝫ ex solo noie sit de perusio. ¶ Secũdo not. ꝗd nomina propzia nõ sunt significatiua sed ad placitum imponũtur. vt. l. si quis in fundi vocabulo. ff. de leg. j. ꝛ nota. ff. solu. matri. super rubri.

¶ De decurionibus. Rubrica.

1 ☞ Qui dicantur decuriones.
¶ Cõtinuatur sic. digi. ff. de municipibus sequitur videre de his qui regunt municipia. ꝗ Queritur glo. qui dicãtur decuriones. glo. dicit dic vt. l. pupillus. ff. decuriones. j. de verb. signi. Sed per illã l. nihil habetis vtilitatis. Alibi dicit gl. quod hodie dicũtur cõsiliarij ciuitatis. ita not. C. eo. super rubri. Et alibi ozquod ciuitatis consilium totum populũ representat. ita no. C. que sit lõ. cõsue. sup rubri. ff. eo. quod cuiuſcz vniuer. l. nulli. in quadaz glo. verũtamen ista cõsilia hodie habent formã limitatã ꝛ formã statutorum: quibus est standum.
¶ Item debes scire qꝫ decuriones de quibus loquiť hic. ff. eo. in quibusdã habebãt priuilegia: in quibusdã sustinebãt onera inexcusabilia qbus hodie nõ vtimur: ꝛ in his cõsuetudini est standũ. vt. l. magistratus. ff. ti. j. l. nõ tãtum. ff. fi. j. eo. non eũ hodie vtimur illo priuilegio vt res eorum nõ possint fine decreto alienari: qꝫ habẽt de iure cõi fm formã ti. C. de predi. decurio. ꝛ idem in multis similibus que habebis in ti. isto. ꝛ in titu. C. eo.

1 ☞ Decurio habitans in comitatu an debet cogi vt veniat ad ciuitatem. qꝫ sic.

Decuriones.

Querit gl. quãto tpe decuriones prescribant libertatem. dic vt in ea. ¶ Itẽ qua actione ꝛ corã quo iudice petanť. dic vt in glo. ¶ Quero si aliqs est decurio ꝛ habitat in comitatu an cogať redire in
1 ciuitatẽ ꝛ ibi habitare. dic qꝫ sic per ti. C. si curia lis omissa ciuitate rus habitare voluerit.
1 ☞ Doctor de collegio de ciuitate expulsus: restitutus an recuperet locũ in collegio. qꝫ non: sed habebitur tanꝫ de nouo veniens.

Qui ad tempus

ggviij. col. ij. eo. volu. ij. vbi dicit qꝫ etiã dicitur de patris agnatione. et cõsil. c. vol. iij. col. j. ꝛ col. ij. vbi dicit qꝫ mulier dicit de foroviri. ꝛ ibi etiã ponit de quo foro intelligitur.

¶ Et ideo puto. adde Bal. in. l. in adoptione. C. de adoptio.

d ¶ Quero cum vxor. vide per cano. in. c. fin. de ser. non ordi. ꝛ que dixi post Bart. in. l. eodem.

a ¶ Dicatur nobilis. an dicatur filius militis qꝫ natus est ante militiam ꝛ vide plene in. d. l. imperialis. ff. is illud. et glo. de nup. et ibi Barto. etiam et Bal. ibi tenet opi. Bart. hic in questione hic formata. et Bart. in. l. senator. C. de digni. lib. xij. ꝛ vide quod ponit Bar. in. l. j. C. de epi. ꝛ cleri. sed vtrũ stante statuto qꝫ nobilibus pena augeatur vel antianis vel potestatibus quid in eo qui de pximo exiuit officio antianatus vel potestarie. vide Roma. dubitãtem in. l. si quis in graui. ff. ō bis. ad filleia. 1

b ¶ Eos qui iudaicam. Judeus nõ potest esse doctor. adde no. per bal. 1 in rub. ff. de iustitia ꝛ iure. et Barto. in. l. finali. C. de iude. 1

c ¶ Minores. vide a de Barto. in. l. lucius. ff. ti. titu. j. et ibi dixi qꝫ minor non dat vocẽ in concilio. et ad de Bar. post Jaco. de are. in. l. de pupillo. in pzinc. de ope. no. nun. c. ex eo. de elec. i. vj. c. ij. de eta. et qualita. et ideꝫ tenuit Bald. in. l. fina. C. de testa. militis. ꝛ in. l. exigẽdi. C. de 1 procura. quod limita nisi etiã pupilꝰ haberet administrationẽ in re successionis naturalis: qz tũc administrat ꝛ offices actus facit cũ tutoris autoritate. per. c. grandi. de 1 supplẽ. negli. pzela. in. vj. vt ī filijs b regum ꝛ baronũ: ſz quid si quis est maior saltem. g. ꝛ vij. an. ī qua etate quis subdiaconus esse poterat per clemen. generalem. de etate et qualita. ꝛ ibi hoc videť tenere Jo. and. scilz qꝫ tũc dare possit vocem in concilio. et idem etiam videtur dixisse Bar. in dicta. l. lucius. ff. penulti. ff. titu. j. sed Bald. in dicta. l. fina. C. de testa. milicontra tu omnino. vide no. per glo. ꝛ quod omnino Bald. in dicta. l. de pupillo. et per Bal. facit tex. nota. in. c. statutum. de rescriptis. sed an de consensu eorum de cõcilio pupillus possit dare vocem. fuit questio Jnnocen. in. c. scbisma. de rescriptis. quam refert Angel. in. l. cum pretor. de iudi. et eo casu quo posset habilitari non sufficeret consensus maioris partis: sed effet necessarius omnium consensus. vt voluit Lampo. et Joan. and. in nouella. in. c. scriptum. de electione. et ad predicta. ade omnino Bart. in dicta. l. quidam consulebat. in secundo contrario. in fine. ff. de re iudicata. et quod dixi in. l. quod maior. supra titu. j. ꝛ an femina possit esse de illis habilitantibus in collegio. vide Jmo. in. l. ij. ff. penulti. de verbo. obliga.

d ¶ Tu dic. per Barto. in. l. ij. ff. pzius. de vulga. ꝛ vide Bart. et quod ibi dixi in. l. si quis mihi bona. ff. iussum. de acqui. here. ꝛ Bar. in. l. filiusfamilias. ff. de dona. titu. generali.

e ¶ Berẽnius. pro intellectu huius. l. aduerte: quia licet probetur notarium feciſſe instrumentum tanꝫ notarium per hoc non infertur qꝫ sit notarius. ꝛ ita tenet Dy. hic quod si instrumentum proferatur et negatur conficientem fuisse tabellionẽ: nõ sufficit probare qꝫ pro tali publice habeatur per. l. qui nec. ff. de rebus eo. et per. l. fi is. de eo qui pro tuto. et. C. si a non competen. iudi. in. l. fina. sed Jnno. contra in dicto. c. j. de fide instrumẽ. et Specu. in titu. de proba. ff. j. concedunt tamen quod si tabellio litigaret ꝛ negaretur esse tabellio quod deberet ostẽdere titulum per. l. competit. ff. qui et a qui. ꝛ. C. de sentẽ. ꝛ interlocu. omniũ iudi. l. ij. et de fidei cõmiſ. liber. l. ij. et de manumiſ. test. l. cum ex falsis. tu potes dicere fm Joã. fab. insti. de testa. ff. sed cũ aliquis ex testibus. qꝫ in officijs publicis autorita te ꝛ vtilitate gesta iudicialia et alia statum reipubli. concernentia etiã per non capacem officij: dumtamẽ pro capaci publice habeatur valẽt nec oportet docere de ti. imo plus qꝫ si aliqua nota opponeretur vt infamie vel excõmunicationis vel factũ de quo esset ipso iure quatus ipso existente in officio qꝫ nihilominus acta p ipsum valent nec talis oppositio eẽt admittenda siue opponatur post acta: sine ante. vt no. Jnno. in. c. cũ super. de offi. delega. et hoc in ordinario: secus in de legato. vt ibi not. ꝛ not. Jo. an. in. c. moza. de reg. iur. in. vj. in mercu. in bis autẽ que non concernunt statũ reipubli. puta forte: quia contrarerũt vel receperũt fructus vel solutiones debitoruz ad dignitatẽ pertinentiũ satis potest dici qꝫ si fuerunt intitulati ꝛ appareat quod facta per ipsos tenent dumtamen haberent bonam fidem: ꝛ sic intellige quod no. Hosti. ꝛ Jnno. in. c. in literis. de resti. spo. ꝛ in. c. cum olim. de causa posſes. ꝛ propzie. ꝛ hoc in bis que possent pertinere ad eos si essent legitime intitulati vt fructus. vt no. in. c. consultationibus. de iurepatro. ꝛ in illis qui faciũt fructus suos sicut in administratoribus ecclesiarũ: secus in alijs qui nõ faciũt fructꝰ suos sicut tutores. ꝛ ita intelligo. d. l. qui negẽ. Item secus in bis que tãgũt propzietatẽ rei. fallit in libertate. d. l. cõpetit. fm ipsum. ad hãc stionem vide Jaco. de are. in sua disputa. incip. qucro. produco cõtra te instrumẽtum ꝛc. quam ego habeo vbi hanc. qꝫ disputat satis no. ꝛ adde quod in instrumẽtis antiquiſſimis nõ sufficit probare talem fuisse notariũ: qz eoipso ex tanto tempore sunt in possessione vel quasi fm Bal. in auť. quas actiones. C. de sacrosanc. eccle. alleg. Jnnocẽ. in. c. veniẽs. de verbo. signi. adde quod Bal. in. l. ij. in. xiz. colũ. de serui. ꝛ aqua. dicit qꝫ licet probeť quem fuisse in possessione tabellionatus: tamen nõ presumitur tabellio nisi forte fuerit in lõga possessione fm cũ. ꝛ vide Bar. in. l. barbarius. ad fi. ff. de offi. preto. ꝛ quando negatur quem esse tabellionem. vide Bal. in. l. competit. C. de fide instru. ꝛ in auť. sed nouo iure. C. si cer. peta. Specu. in titu. de instru. edi. ff. restat. versic. quid si produ-

Qui ad tempus.

Hec lex habet materiã. ff. pena grauior. in. l. quid ergo. ff. de bis q notã. infa. Jsta. l. fuit practicata bononie in doctoribus quibusdam expulsis tempore romei de populis qui postea fuerunt restituti tempore legati vt non recuperẽt in collegio locum Teozum si collegium est plenum. ꝛ tunc nõ recuperabit primũ gradum vt tanꝫ antiquioz preferatur in dãdo primã vocem sed habebitur vt quidam de nouo perueniens in collegio.
☞ Filius plebeij an efficiat nobilis: si pater eiꝰ efficiatur miles post eius natiuitatem: qꝫ non.

In filijs.

Cum. l. sequen. facit vtrum filius plebeij q plebeius militauit post natiuitatẽ Tillius filij dicatur nobilis a sicut pater eius milite facto: et hic videtur qꝫ nõ: propter statuta que dicũt quod nobilibus delinquẽtibus pena aggrauetur. modo quidaz natus ex plebeio cuius pater postꝫ est natus filius est effectus miles delinquit: querit an debeat puniri vt nobilis: videtur quod nõ. per banc. l. facit. ff. de milita. testa. l. militis. ff. j.
☞ An ille qui patitur cõtra suum priuilegium aliqd fieri in vno articulo sibi preiudicet in alijs.

Maiores.

Oppo. de. l. voluntarie. C. de excusa. tuto. ꝛ. j. de vaca. mu. l. penul. ff. li. glo. non soluit. tu dic quod hic cõsensit decurionatui qui est actus vniuersalis adiẽciens honores omnes: ibi cõsensit quidam officio particulari. ita fol. gl. ff. de priuile. vete. l. ij. ex quo Tcollige solutionem questionis an ille qui contra priuilegium suuz patitur fieri aliquid in vno articulo preiudicet sibi in alijs. Ad quod dic aut erat actus particularis aut vniuersalis. de quo plene p Ly. in. d. l. voluntarie. C. de excusa. tuto.

Generaliter.

Jstud principium exami na. vt. ff. eodem. l. ad tempus. et. l. quid ergo. ff. pena grauior. ff. de bis qui notan. infa.
☞ Judei doctorari nõ possunt nec ad alios honores nostros admitti: inter eos sic.

Eos qui iudaicam.

b Nota vtrũ in dei possint habere honores inter nos. hic dicit qꝫ sic: sed hodie dic contrarium. ꝛ sic non possunt habere aliquem honorẽ inter nos: sed inter eos sic vt nota. hic in glo. ꝛ. l. nullus. C. de iude. ideo puto quod non possint esse doctores iudei.

Decurio.

Nota quod que prohibentur titu. singulari permittuntur titulo vniuersali. vt l. quedam. ff. de acqui. re. do.

Ad tempus.

Jstam legem examina. vt. l. quid ergo. ff. pena grauior. ff. de bis q notan. infa.

Puri.

No. qꝫ incestuosi ꝛ spurij non delinquunt sed alieno morbo laborant. vt hic. ff. l. lege. C. de na. liberis.

Minores.

c Not. qꝫ minores. xxv. an. non habent vocem in concilio quod no. bene.

Priuilegijs.

Text. ibi: suffragijs. i. pluribus dignitatib⁹ per suffragia. et tene bene menti quis habeat priam vocem in concilio.

Honores.

In principio text. ibi: sed peritioribꝰ quibusqz. i. dignioribus quibuscunqz iniungenda sunt. ¶ Oppo. C. de offi. prefec. vrb. l. primicerius. gl. non soluit. dic qꝫ ibi loquitur de electis ꝛ nominatis qualiter ordinẽt. hic de eligẽdis ꝛ nominandis. ¶ Item opp. glo. j. de mune. ꝛ bono. l. vt gradatim. in pzin. dicit gl.
d ibi de ordine honoris. ſ de ordine oneris. tu dic qꝫ ibi loquitur de ordine honoꝝ in eadez psona: hic in diuersis. Et solu. glos. nõ est bona: quia hic etiam loquitur de ordine honorum.

Ad decurionatum.

Facit iste tex. quod pater potest consentire filio agenti etiam ex tra iudicium.
1 ☞ Notarius qui plura instrumẽta fecit ꝛ solutionem recepit: an ex hoc probetur notarius.

Terennius.

e ¶ Nec. l. est arg. quod licet qs probet aliquem plura instrumenta fecisse et se exegisse: quod propter hoc non probe
1 tur ipsum esse tabellionem. De hoc dic in Spec. de instru. edi. ff. restat. ver. illud. et versi. quid si is. et per Jnno. extra de fi. instru. c. j. et. c. cũ. p. tabellio. de resti. spo. c. literis.

Non tantum.

Nota qõ in istis honoribus decernendis est inspicienda illa consuetudo et statuta ciuitatis: qõ approbatur per istam legem.

Eos qui.

Oppo. C. de digni. l. nullus. et. l. ne quis. solu. dico qꝫ hodie isti qui faciũt istas artes viles indistincte prohibẽtur admitti ad aliquos honores: qõ itelligo verum nisi in casu necessitatis si alij nõ reperiunť. vt ista. l. in fi. et. ff. eo. l. generaliter. ff. spurios.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

citur.ꝛ ad Bar.hic.adde Bald.in.l.ij.in.j.ꝛ.ij.colũ.C.de senten.et quod non sufficiat quem reputari tabellionem.est tex.ꝛ ibi expresse Bart.in l.actuarios.C.de actu.ꝛ nume.lib.xij.ꝛ adde qõ si inferꝛ alicui.q. de aliqua qualitate extrinseca inherente persone:puta quod nõ sit maritus vel tabellio vel prelatus vel qõ nõ habeat potestatem eligẽdi cui incũbat onus probãdi.vide dominus Anto.in.c. innotuit. de eo q fur. a 02.fusce.et Jnno. in.c. ventens. de verb.signifi.ꝛ dominus Anto.in c.quid per noua b le.de verb.signi.ꝛ vide Barto.in.l. matrez.C.de prob atio. Jnnocẽ.in c.ex conquesti. de resti.spolia.

a ¶ Jtẽ rescripserunt.Adde quod no.in.l.dotem.solu.matri.vbi vi 1 de omnino Bal. 2 et Jmol. et dum Jmol.ibi tetigit 3 an beneficiuꝫ seu dignitas clericalis possit in inuitum conferri.adde quod not.in.c. vnanimiter. qõ ẽ c.fi.de postu. prela.et dum ibidem quesiuitde officio publico.adde gl. in.l.ij. quod qlĩb iuris.facit.l. scien 1 dum.ℊ. si delegato.et quod not.in c l.filiusfamilias.õ 2 procurato.et in.l. sancimus.cuꝫ ibi no.per Barto.C. 3 de aduoca.diuer. iud.ℊ.interim. in aut.de defen.ciuita.ꝛ.l. munerum. 4 ℊ.iudicandi.ꝛ qõ ibi dixi post bart. d j.titu.j. Item adde q ambasiator cogitur accipere ambasiatam ℑm glo.in.l.prouidẽdum.C.de decurio.alias est in.l.si qs decurio.ꝛ vide de offi. publi. text. in.l.nulli.et ibi Barto.C.de defen.ciui. Jtem adde istis nota.per Bald. in rubri.de fide instru.C.in.iij.col.et non acceptans officium potest bãniri et carcerari.gloss.et Barto. in.l. preses.C. de suspec. tuto. dixi post Jmo.in dicta.l.dotem.

↷Andre. pomate. b ¶Et hoc tenet Dy. vide Fede. consi.xxij. in primo dubio.et consi.cij.colũ.fina.

c ¶Item no.adde no.per glo.in.c.solum.de maio. et obedien. in versic. inter alios.ꝛ in.c.per tuas.ꝛ in.c.j.eo.tit.ꝛ ex hac.l.ij.dicit Ro.in.l.si vero.ℊ.de viro.ℊ.sol.matri.in.glig.fallen.quod postea doctoratus ab imperatore preferꝛ antiquiori qui aliunde ab inferiore dignitatez habuit facit ad hoc.c.bi qui autoritate.de preben.in.vj.et est gloss. in.l.resti.in glo.fi.C.de aduo.diuer.iudi.

d ¶Et antiquior.antiqor ĩ collegio est preferẽdus.vide Bar.ꝛ qõ ibi dixi in.l.j.ℊ.de obseq.ꝛ ille q est potẽtior ꝛ nobilior in liga: intelligitur superior ad cõuocandum.arg.l.fi.ℊ.de fide instru.et no.Jnno.in.d.c.j. de maio.ꝛ obe.ꝛ Bal.de pace constan.in ver. in nomine christi.ꝛ Bald. in rub.C.pro socio.ꝛ qõ antiquior deferẽdũ sit.est tex.in.l.ij.C.de offi. prefec.preto.lxviij.dist.c.episcoporũ.xxiij.dist.c. episcopi. quod intellige ℑm Roma,nisi minor sit doctior.in.ℊ.inordinati. in aut.de here.ꝛ fal.ꝛ d.c.episcopozum.ℑm eum in.d.l.si vero.in.ℊ. de viro.in.iij. fallẽ.ꝛ vide Bar.in.l.vnicuiq;.C.de prꝛogi.fac.scri.lib.xj.ꝛ in.l.ij.ℊ.prius.de vulg.et pupil.ꝛ que dixi post Bar.in.l.sodales.ℊ.de col.illi. vide gloss. in.l.qñ abbas.versus fi.in glo.mag.de offi.deleg.glo.in.l.j.de anno,ci.lib.x.

e ¶Item facit. Nota ꝛ tene menti de ista questione.ꝛ adde no. per cano. in dicto.c.j.de maio.et obedien.per Ang.in.l.inter omnes. qui satisfa. cogan.post id quod Barto.not.et adde quod not.Barto.in.l.fina.C.de prædi.curia.lib.xj. vbi dicit quod non sufficit dicere congregato consilio nisi dicatur in quo due partes interfuerũt. et dicit Abbas sicu. in.c. inter dilectos. de donatio. quod si test eis nõ expectatis procedi ad electionẽ. ita dicit Jnno.in.c.j.eẽ de maio.ꝛ obe. ¶† Item facit 5 qõ in syndicatu alicuius collegii debent poni nomina illorum qui sunt de collegio. Et istam rationem ponit Spe.in ti.de syndico.ℊ.j.ver.item opponitur qõ nomina.veritas est ista. quandoq; fit syndicatus ad vendendum seu alienãdum.ꝛ tunc est necesse qõ nomina scribãtur.vt.C.de ven.re.ciui.l.fi.lib.xj.de sacrosan.eccle.auc.hoc ius porrectum.ꝛ in corpore vnde sumitur. ¶Quãdoq; tractatur de aliis actib⁹ seu alio negotio.ꝛ tũc siquidem est magnum collegium vt populus vnius ciuitatis vel vnum concilium magnum:tũc non est necesse qõ noia scribanꝛ.vt extra de procurato.c. fi.vbi est tex.Et miroꝛ qõ Spe. non allegat. tamẽ debet dici in instrumento omnes fuisse presentes vel tot qõ facerẽt duas partes. vt.l. quod maioꝛ. ℊ.ti.ij.Si aũt est collegium paruum: vtputa priomozũ qui sunt.x.vel canonicozũ: tũc credo qõ eorum nomina debent inseri.arg.istarum.ll.ꝛ.C.de lega.l.fi.lib.x.non babetis bic alia.

¶De muneribus et honoribus. Rubrica.

¶Continua vt in glo.

1 ☞Officium decem primatus dicitur patrimoniale:qz tenetur prestare de suo patrimonio qõ non potest egigere a deficientibus.

2 Personalia munera quod dicantur etiam que deferuntur ex lege vel consuetudine alicuius ciuitatis.

3 Statutũ qõ recipiat extensionem passiuam.

Munerum. Primo loquit de muneribus personalib⁹ publicis autoritate ꝛ vtilitate. scõo de muneribus publicis autoritate ꝛ vtilitate primatis.scõa ibi: eque personale. Jn prima pte opponi. ¶† Dicit hic qõ officiũ.ℊ.primatus est patrimoniale:cõtra.j. eo.l.fin. ℊ.migta.dicit gl.qõ etiã potest dici migtum illud munus ex eo quod istã exactionem facit suo periculo si nõ bene exegit. Aduertatis secundum hoc omne officiũ diceretur munus patrimoniale: qz tenetur semper si male gerit.vt apparet in tutela ꝛ cura ꝛ similibus. vnde dic qõ ideo dicitur patrimoniale: quia tenetur prestare de suo patrimonio illud qõ nõ potest egigere a deficientibus. vt fiunt a prela.subdit etiam quod Bald. in.l.j. de magistra. conue. dicit quosdam tenere nomina debere exprimi.quod videtur Bal. iustius cũ rabellio sit testis.l.domitius.de testamen.et.c. cum ioannes. de fide instrumen.et ideo debet deponere per verba facti non iuris. nam si dicit capitulum vel maioꝛ pars facit ꝛc.dicitur iudex: quia per sensum corporis nõ potest comprehendere quod presentes fuerunt capitulum vel maioꝛ pars:qz forte aliqui sunt excõmunicati vel sunt in non sacris vel sunt absentes a loco vnde debent vocari. et dicit dominus Abbas qõ nunquam potest concipi casus in quo notarius non habeat in hoc deponere de iudicio intellectus.nam si dicit Petrus ꝛ titius fecerunt capitulum ꝛc.nõ sequitur quod capitulum sit factum.oportet ergo quod subdat illos facere totum capitulum vel maiorem partem: ꝛ sic de iudicio intellectus:ꝛ quia dicit illos facere totum capitulũ:ideo presumendum est quod notarius fecerit diligẽter officium suũ.vnde Federi.consilio.cclxx.dicit quod si in instrumento dicitur talis Abbas cũ talibus quinq; monachis facientibus totum capitulum fecerunt ꝛc. quod prima fronte presumẽdum est totum capitulum interuenisse etiam si probetur quod per annum ante erant ibi plures monachi.pro hoc capitu. ea nosciturꝛ.eodem titu.et dicenti contrarium incumbit onus probãdi. vnde cõcludit Abbas quod exceptis casibus expressis a iure nõ est necesse apponere nomina.et ita residet cogitan. Et ad nota. per Barto. bic.vide Bald.omnino in.l.fina.C.qui bo.cede.pos.et Jmol. in.c.j. de syndi.et Pet.de ancbara. in.c.canonum statuta. in.gviij. char. in ver. propter hoc ꝛc.de constitu.

a ¶Si is qui duos. Adde Bart.in.l.j.ℊ.ne castrense.ℊ.de colla. bo.ꝛ no. Bal.in.l.fi.ℊ.fi.C.de bo. que lib. allegat etiã bal.in.l.filie.penul.col. C.fami.bercis.quod si pater se obliganꝛ pro vno filio nõ debet hoc tantum solui de parte filij.ꝛ dicit Bald.in tractatu de duo. fratribus quod si pater facit sumptus in conuiuijs pro vxore vnius sui filij quod non imputantur in partem filio per ũstam gl. 2 et facit.l. credito. ℊ.j.ff.sol.matri.et ff.de nego. gestis. l.nesennius.nisi si 3 lius babuisset patrimoniũ separatũ a patre de quo patrimonio presumitur soluisse patrẽ ꝛ impẽdisse.ff.de peti. here. l. fi. Bald. subdit etiaꝫ quod singula vestimenta que facit pater nurui imputanꝛ in partem filij quãtum valent nunc non quantum fuerũt empte qz iste res non presumũtur donate sed commodate.l.si vt certo.ℊ.interdum.ff. commo. nisi magna dignitas et multitudo ciuitatis faceret presumi contrarium l.si filie.ff.de lega. ij. et.l. si filius. de dona. et vide ad materiam spe. in titu. de iudi.ℊ. sequitur.versi.quid si duo. cum versi. sequen.

b ¶Deficientium. adde Bar.in.l. eg diuersos.in fine.ℊ. sol.matri.

c ¶Jn vno iudicio.adde Bart.in l.ij.C.de eden.

d ¶De istis fratribus. et vide Bal. in.l.placet.et in.l. etiam.C.de sacrosan.eccle. 1

e ¶Debitores.no. qõ si officialis an 1 teq̃ sit syndicat⁹ reddat rationem officij non potest eligi ad illud officium iuxta l.j.et qõ ibi Barto.C. vt omnes tam ci. q̃ cri.ꝛc. 1

f ¶Secundo not. vide Barto.in.l. nemo.j. de regul. a iur.

g ¶Sciendum. ad istum.ℊ. vide bo. text.in.l.bis oneribus.j.titu. prꝛi.

b ¶Quasi dicat. adde glo. ozdi. in in rubri.C. de an, no.lib.x.

i ¶Recipiant bo spites.ad materiam:vide Bartol.in.l.nec℘.C.de incol.lib.x.ꝛ Bald. in l.neminem.C.de sacrosan.eccle.ꝛ Bart.in.l.de bis.C. de episco. et cleri.ꝛ Barto.in.l.o rdine.ℊ.ad muni.

c✣Andre. Pomat. k ¶Non possunt imponi. vide Alex.consi.ci.col.iij. volu.j.et Aret.cxxxiij.et do.Alexan.lxviij.vol.ij. per totum.ꝛ ibi in.iiij. col.ponit an clerici vel forenses possent imponi tales collecte que imponuntur personis pro rebus ratiõe reparationis viarũ vel parietum ꝛc.

¶Imponi collecte. adde q̃ lz dicatur q̃ collecta est munus q̃ imponitur persone pro rebus tamen Andr. de isernia in.c.j. que sint rega. vt ibi refert bal.dicebat quod sportularie collectiones sunt munus patrimoniale quod est vtile: quia non subditi tenentur ad eas. cum teneãtur ad munera patrimonialia.l.fi.C. de iurei.n.vt.vide quod no.in.c. peruenit. de immu. eccle. in nouella. tit. ad soluendum passagiũ tenentur non subditi.l.pe.ℊ.nauem.C.loca.Bal.

Ara. Deficientium. b Nota ℊ. j. bic videtur casus q̃ exceptione qs exigat nisi inquãtum facere põt est tẽporalis:vt dixi.ℊ.de excu.l.iij.

1 ¶Secundo not.† q̃ in bis q̃ cursu tẽporis mutatione recipiũt,pbationes facte in vno iudicio nõ faciũt fidem in alio:vt bic ꝛ.l.spadonem.ℊ. qui ab 1 solutus.ℊ.de excu.tu.tene menti bunc.ℊ.

Qui obnoxius. pit arg.ℊ boies

d de istis fratribus de penitẽtia ꝛ de aliis dicam.j. de iure immu.l.semper.ℊ.quibusdam.

1 ☞Prestatio fideiussorum idoneorum habetur pro solutione.

Escripto. Debitores. e Jste.ℊ. de facto seruatur pius q̃ nullus officialis existens in aliquo officio anteq̃ sit syndicat⁹ꝛ reddat rõnẽ illius officij põt

1 eligi ad aliquod aliũ officiũ. ¶Scõo not.† q̃ si gs põstat idoneos fideiussores pstatio fideiussoꝝ habetur ꝓ solutione:ꝛ est specialis casus hic.

1 ☞Excipi de crimine qõ quis non possit contra electum sed debet eum accusare.

2 Sine accusatore qñ quis puniatur.remissiue.

Si quis accusatorem.

1 Nota † q̃ si gs vult opponere contra aliquẽ electũ de crimine nõ auditur in modũ exceptionis lz eũ de crimine accusare vt bic dabo vobis remissio

2 nes:vt.j.l.ꝓi. ¶Secũdo † no.f q̃ nemo sine accu

f satore punitur.fallit in casibus quos dixi in.l.ij.ℊ. si publico.ℊ.de adul.

1 ☞Munera mere patrimonialia que indicuntur possessionibus que sint.

2 Munire ante domum suam est onus domus.

3 Recipere in domo hospites.est onus domus. Onus recipiẽdi hospites potest imponi etiam forensi et ecclesie.

4 Collecte dicũtur que imponũtur persone,p rebꝰ ꝛ clericis nec forensibus possunt imponi.

5 Remedium quo mediãte clericis seu ecclesijs pro suis possessionibus imponatur collecta.

g Sciendum. s Hic ponit aliam diuisionẽ munerũ:ꝛ est not. distinctio ꝛ bz no.glo. ¶No. distinctionẽ q̃ ponit in ver.nã quedã ꝛc.vide glo.que incipit vt collecta.

1 Aduerte q̃ro q̃ sunt † munera mere patrimonialia q̃ inducũtur possessionibus.tex. dicit h q̃ sunt

b retributiones.q.d. tributa qñ sunt pdia tributa

2 ria:vt.C.de epis.ꝛ cle.l.de bis. ¶Item † q̃ libet muniat viã ante domũ suã hoc est onus domus vt

3 l.ediles.ℊ.de via pub.itẽ † q̃ recipianꝛ hospites in

i domo est onus domus:vt.ℊ.ꝛ.l.iij.ℊ.munus.et iõ põt imponi hoc onus cuilibꝫ possessori etiã forẽsi ꝛ etiã ecclesijs ꝛ clericis:vt.l.de bis.C.de epi.ꝛ cle.ꝛ de sacrosan.ecc.l.inbemus nullã nauẽ. nisi aliqua essent eis spãlr remissa vt.l.j.C.ẽ epi.ꝛ cle.vbi cleri

4 ci nõ tenenẽ suscipere hospites. ¶Collecte vo † o cuntur q̃ imponũtur pſone,p reb⁹ꝛ iõ clericis nõ possunt imponi collecte vt.C.de epi.ꝛ cle. auc.itẽ

k l nulla cõitas.ꝛ.d.l.de bis.nec etiã forẽsibus vt bic.

5 ¶Sed q̃ro † vtrũ possit adhiberi remediũ q̃ cleri cis seu ecclesijs ꝓ suis possessionibus imponatur collecta.videte pluries iam vidi fieri ꝓ possessiõbus iam quesitis ecclesie vel clericis nõ põt adhiberi remediũ:qz nõ possum⁹ facere legẽ per quã libertas ecclesiaꝝ infrigeret:vt in auc.cassa.C. de sacrosan.ecc.ꝛ extra de cõsti.c.q̃ in ecclesiarũ. Sed ꝓ bis q̃ nõ sunt q̃sita ecclesijs vel clericis pñt fieri ista tuta talia q̃ etiã si puenerint ad ecclesiã vl clericos

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶Hoc modo. Adde Bar. in l. j. de muli. ⁊ i quo loco. ⁊ l. j. C. de mu. patri. lib. ℔. ⁊ l. fi. C. de exacto. trib. vide tamē bald. in. l. placet. ⁊ in autenti. item nulla cōmunitas. C. de sacrosan. eccle. ⁊ ibi Bar. ⁊ glos. in. o. l. fi. C. de exac. tribu. ⁊ vide que dixi in ꝓpoſito in. l. incola. §. ad muni. ⁊ vide omnino Guil. ⁊ Bal. in. l. de his. C. de epiſ. ⁊ cleri. Et an doctoribus poſſit imponi collecta vide bartol. a in. l. j. C. de muli. et in quo loco. qd de conſulibus vide. j. eodē. in. l. bonorē: quid autē de gabellis vide bal. poſt predicta in. l. penul. C. de sacroſanctis eccle. et in dicta. l. placet. ⁊ in l. inſtructores. ⁊ in l. ij. C. de epiſco. et cleri. et an clerici ſint exempti a gabellis. vide in clementi. preſenti. de cenſi. per Bart. in l. j. ad fi. C. de muli. et in quo loco. ⁊ not. in. c. fin. ad fi. de pſcrip. vbi omnino vide.

¶Imponuntur b collecte perſonę rebus ⁊ ideo non imponuntur forenſibus nec eccle ſijs: vt. j. eo. l. munerū. §. patrimoniorum. ⁊ ita etiā dicit Bartol. in. l. iiij. §. ſi actor. §. de re iudicata. ⁊ licet regulariter nō im ponatur foreſibus. Itē nec ſcholaribus. l. j. C. de p feſſo. ⁊ medi. libro ℔. ⁊ l. j. C. qui eta. libro. ℔. Fallit tamen niſi conſuetudo fuerit in cōtrarium ſm Bartolum multum not. per illum tex. in. l. muneri. C. de auro corona. libro. ℔. quod not. an autem colonus emphyteota feuda rius creditor pi gnoris teneātur. vide not. p Bart. in. l. j. in. j. colum. C. de iure emphyteoti. iunctis bis que ibi dixi et qd in emphyte. eccle. vide Barto. in. l. priuate. C. de excu. mune. lib. ℔. ⁊ adde ꝙ poteſt fieri ſtatutum quod omnes qui colunt ſeu coli faciunt ſoluant collectam ſcōm Baldum. C. de ſenten. que pro eo quod intereſt. in. l. j. in. vij. columna. et adde ad materia Joan. andr. in. c. j. de immuni. eccleſia. in. vj. in glo. de hoc ⁊ ibi etiam ponit in quo loco debet ſolui: et quod fratres ſimul viuentes pro vno computentur in muneribus vel honoribus. vide Bal. in. l. etiam. in. iiij. columna. in verſicu. modo quero ꝛc. de excu. rei iudi. et adde quod Bald. in. c. j. §. ſimiliter. de cap. conra. argumen. illius tex. dicit quod non poſſet imponi collecta ratione fructuum niſi duntaxat reſpectu fructuum illius anni. ſupra de vſufruct. l. ſi pendente. et. §. ſi qd cloacarij. quod nota. ad ea que dixi in. l. iij. §. ſi actor. ff. de re iudicata. et habentur in. l. apud iulia. §. heres. ff. de legatis. j. ⁊ ibi dixit Jmo. quod ſemper in imponenda collecta habetur magis reſpectus ad fructus et redditus quam ad valorem rei. quod nota. an autem ſit munus ordinarium vel extraordinarium. vide Bart. de iure immuni. l. bi qui. ⁊ quod

Bar. in. l. j. de muli. ⁊ i quo loco. ⁊ l. j. C. de mu. patri. lib. ℔. ⁊ l. fi. C. de exacto. trib. vide tamē bald. in. l. placet. ⁊ in autenti. item nulla cōmunitas. C. de ſacroſan. eccle. ⁊ ibi Bar. ⁊ gloſ. in. o. l. fi. C. de exac. tribu. ⁊ vide que dixi in ꝓpoſito in. l. incola. §. ad muni. ⁊ vide de omnino Guil. ⁊ Bal. in. l. de his. C. de epiſ. ⁊ cleri. Et an doctoribus poterit imponi collecta hoc modo. a quę predia oia ciuium que ſunt in comitatu ſint tributaria ⁊ affecta onere tributorum pro collectis imponendis. Iſtud colligitur ex dictis Jnno. extra de fo. cōpe. c. poſtulaſti. ⁊ ita fecerunt peruſini merito impoſuerunt collectas omnibus poſſeſſionibus que peruenerunt ad eccleſias vel clericos poſt. o. l. factā. Eugubini tenuerunt vnum aliud modum ſecurū q̄ quilibet ciuis etiā comitatenſis donauit cōmuni omnes eorum poſſeſſiones quas habebat nominatim diſtinguēdo poſſeſſiones ſingulas: ⁊ illas poſſeſſiones recipiebat a communi ſub tributo ⁊ cenſu collectarū: ⁊ q̄ ſemper in qualibet alienatione vel teſtamento intelligatur exceptū hoc ius cōmunis. Iſte cautele fuerunt neceſſarie. quia eccleſie ⁊ clerici tantum exercebant in diuitijs q̄ poſſeſſiones non remanebant ad onera ſubeūda ciuitatis. Predicta dico ſalua correctione ⁊ determinatione ſancte matris eccleſie: quia ſi aliud de terminaret: ⁊ ego aliter determino.

¶Reus accuſatus an poſſit habere honores ⁊ quid ſi crimen opponatur per modum exceptionis.

Reus. b Dicit dy. quod iſte caſus alibi nō reperitur. ¶Not. q̄ reus accuſatus nō poteſt habere honores quid adit ſi crimen ei infligatur per modū exceptionis ⁊ ꝺonūtiationis vel inquiſitionis vide per Jnno. extra de accu. c. accedens. ⁊ plenius per eū extra de ſimo. c. accuſatū. vide ibi.

Adrem publicam. Circa bāc. l. vide que pleniſſime ſcripſi §. de re iudi. l. quidam conſulebat.

¶Officium ſibi delatum qua actione quis petere poſſit.

Ijqs magiſtratus. No. ex hac. l. q̄ quis cogit ad ſuſcipiendū officium iudicis officio. ¶Sed quero ſi ipſe non cogit ſed ipſe vult petere officiuz qō delatum eſt qua actione peteat vide Jnno. extra de concef. preben. c. q̄ cunctis. in. i. gloſ. mag. que olim erat extrauagans: hodie eſt poſita. lib. vj.

¶Qui eſt de ꝓtoribus ciuitatis nō poteſt ꝓponi alicui officio ſine dignitate.

Habens officium ſine dignitate poteſt vocari ad dignitatem ⁊ honores.

A muneribus patrimonialibus vel mixtis nemo excuſatur.

Honorem. c No. q̄ ille de ciuitatis non poteſt ꝓponi alicui officio ſine dignitate. ¶Secūdo † not. q̄ qui habet officiū ſine dignitate hoc nō obſtante pōt vocari ad dignitatē vel ad honores. ¶Dicit gl. not. hic ⁊ arg. q̄ cōſules nō tenent ſoluere collectā hoc ar. nō eſt verū q̄ collecta eſt onus mixtum de ſit munus mixtum tenet Bal. in. l. propter. C. qui bo. cede. poſ. ⁊ vtrum ſit remedium quod eccleſijs poſſit imponi collecta ꝓ profeſſionibus. et adde caſum in quo etiam eccleſia tenetur de iure. j. eodem. in. l. munerum. in verſi. ab huiuſmodi. et ibi Barto. ⁊ not. cautelam Barto. quam tenet Bal. in. l. placet. C. de ſacroſan. eccle. ⁊ ſingu le q̄ imponit perſone ꝓ rebus ciuilib⁹ ⁊ incolis vel opz te dicere q̄ eſt munus mixtum vt vidiſtis §. eo. l. reſcripto. §. ſi. ſed ab iſtis nemo excuſat: vt no. j. e. l. ſi. §. huiuſmodi. ⁊. §. e. l. iij. §. decaprotos.

¶Statuta q̄ recipiant interpretationē reſtrictiuam.

Magratim.

Sed ſi lege. Not. q̄ ſtatuta recipiūt inter pretationem reſtrictiuaz † plene dixi in. l. omnes populi. in materia interpretationis ſtatutorum: quā materiam ſi quis poneret hic optime ſtaret.

Et ſi filium. Dicit Dy. q̄ iſta. l. oz intelligi q̄n pater nō fuit ꝓteſtatus ſe velle aliorū onerū onera ſuſtinere alꝫ ſecus vt. C. de peri. ſuc. l. ij. li. ℔. ⁊ ibi no. §. fa. ber. l. ſi filia. §. idem ſcribit. alꝫ eſt. l. ſeq. §. j.

Eſtimationem. Glo. intelligit iſtud principiū q̄n qs ꝓmiſit pecuniā ꝓ habēdo honore quo caſu non oz audiri de quo dic vt. l. j. §. ad. l. iuli. de ambitu. Tu vero potes ponere caſuz ꝺ eo q̄ vult dare pecuniā reipu. ad hoc vt reſpu. faciat illud officiū adimpleri per aliū quo caſu nō oz audiri vt. l. imperatores j. de polli. ⁊ l. fideicōmiſſa. §. vlti. §. de leg. iij.

Ponte. Opp. §. e. l. bonor. §. fi. ſo. q̄dam eſt bonor cū ſumptu et illū pōteſt quis reiterare etiam ſi vult vt in contrario. Barto.

¶Judicare quis cogitur ⁊ notarius conficere inſtrumenta.

Munerum. Hic ponit alia diſtinctio munerū.

Judicandi. d Not. q̄ munus iudicandi eſt neceſſariū ⁊ ſic not. q̄ quis cogitur iudicare: ⁊ eſt ar. iſte tex. q̄ tabellio cōpellitur facere inſtrumētū ar. etiā. §. fur. adu. nau. can. l. ij. §. viator. ⁊ C. de aſſeſ. l. fi. ⁊ de aduo. di. iudi l. ſancimus.

¶Preſtare equos reipublice dicitur munꝰ patrimoniale ⁊ imponitur etiam forenſi.

Quibus poſſit imponi q̄ ſi non habent equos vt preſtent reipublice quod emant.

Forenſibus exercētibus fenus in loco poteſt ꝓ pecunia quā ibi habent imponi collecta ⁊ etiā iniungi vt emant equos ⁊ preſtent reipublce.

A muneribus patrimonialibus nemo ⁊ ſic nec eccleſia habet excuſationem.

Ciuitas nō poteſt imponere foreſibus collectam niſi habeat ſpeciale priuile.

Patrimoniorum. Not. † q̄ munꝰ patrimoniale oz preſtare equos vel mulos q̄s qs hz reipu. ⁊ ideo imponit etiā cuilibet forenſi qui in ciuitate illa reperitur hre iſta talia. ¶Ex quo no. q̄ co. ⁊ Bar. in. l. addictos. C. de exacto. tribu.

¶Judicandi. et per iſtum text. vide quod dixit Barto. in. l. emptor. §. j. j. de vac. mu.

¶Tabellio compellitur. quod limita vt per Barto. in. l. ij. et adde tex. in. l. ij. C. de defenſo. ci. quem ad hoc allegat barto. in. l. quedā. in princi. §. de eden. in diſcurſu. Et de hoc munere neceſſario iudicādi vide quod habetur in. c. paſtoralis. de offi. or. ⁊ erunt pene eius ⁊ ſimiliū qui de iure ad talia munera ⁊ officia poſſunt inuiti cōpelli. de quibus vide q̄ dixi poſt Barto. in. l. imperatores. §. ti. j. ⁊ illa not. nam primo poterunt pro hoc extrahi de domo. l. ex omnibus. C. de decu. lib. ℔. Item bona eorum cōſignantur ſuis ſucceſſoribus. l. ſi ad magiſtratum. eod. titu. Item puniūtur pena de qua in aut. de defen. ci. §. que. col. ij. ⁊ pro intellectu. d. l. ex omnibus vide Modern. in. l. j. §. ſi quis tuto. §. quando appel. ſit. Itē poſſunt carcerari ⁊ bāniri gl. ⁊ ibi bal. in. l. preſes. C. de ſuſpe. tu. ⁊ preal. l. ſi ad magiſtratū. allegat Ro. no. clxxviij.

prestantia

a ¶Fallit in his. a nota q̄ fenoratores poſſunt colle ctari. licet ſint forenſes de hoc vi 3 de pulchre ꝓ bar. in. l. etiā. C. de excu. rei iudic. in pe. col. ⁊ per bar. in. l. j. C. de muli. et in 4 quo loco. b

b ¶Collectam foreſibus. et vt poſſit 1 imponi quot req 2 rātur vide que dixi poſt barto. in. l. 1 iij. §. ſi actor. de re 2 iudi.

c ¶Perſonale tā tum. adde Bart. in. l. iiij. §. ſi actor. c de re iudi. et bart. poſt glo. in. l. ij. C. de apo. pub. lib. ℔. ⁊ Bar. in. l. etiam. d C. de excu. rei iu. ⁊ quod not. bart. in. l. miſſi opinato res. C. de exac. tribu. lib. ℔.

d ¶Jure communi. ſed cōtra banc ſolu. facit. l. in. d. l. ij. C. vt nulli vica. vbi naturali equitati ꝛc.

¶Quid differt iſte titu. a ſe. videbitis j. titu. j. ſuper rubrica.

1 ¶Omnis excuſatio nititr equitate: que infringit rigorem iuris.

Omnis exceptio nititur equitate.

e **Omnis excuſatio.** e No. q̄ omnis excuſatio nititur equitate: q̄ equitas habet infringere rigorem iuris † vocātis omnes pariter ad munera ⁊ bonores. Sic etiā dicimus q̄ ois exceptio nititur equitate vt. §. de doli excep. l. qui equitate.

e ¶Omnis excuſatio. et ad iſtū text. in ꝓin. ibi ſine tēpore preſini. vide Dy. et Bart. in. l. cū dotē. §. ſi maritus. §. ſol. ma.

1 ¶Dicta facta in vna cauſa nō ꝓſunt i alia ⁊ bis que curſu temporis mutantur.

Qui excuſatione. Not. q̄ acta facta in vna cauſa nō ꝓſunt in alia ſimꝫ † q̄ intellige in bis q̄ curſu tpis mutant vt. §. tit. j. l. cura. §. deficiētiū. ⁊ l. ſpadonem. §. qui abſolutus. §. de excu. tuto.

1 ¶An eligens ſcienter indignū pūetur poteſtate denuo eligendi dignum.

Rectum decimum.

Qui pueros. Hic videt caſus q̄ ſi aliqs electus ad aliqs officiū excuſatur: vel remouetur qō electio alterius loco eius de nouo natur ad ipſum indicē remouentē vel excuſantē. nā hic videt q̄ electio iſtorū officialiū pertinet ad decuriones: vt. §. q̄ ap. fit. l. j. §. ſolent. ⁊ ad muni. l. ij. ⁊ tū nō remittitur ad eos: ſz preſes ipſe eligit vt hic videas. In cōtrariū facit. §. de op. leg. l. ij. ⁊ ibi dixi. doc. tangit. C. de ſtraben. emp. l. ſi. dicatis vt ibi. Lano. tū dicunt q̄ debet diſtingui: an aliqs eligit aliquē ſcīēter indignū ⁊ ꝓtiatur, ꝓ illa vice potestate eligēdi. † alꝫ ſecus. idem ſi peccauerūt in forma eligendi: vt extra de elec. c. q̄. ꝓpter. Et iſta z. l. poſſumus intelligere q̄ ipſe preſes vocauerat hic aliquē ad iſtud munus ꝓferendi pecunie ⁊ hic dicitur q̄ ex ſuo officio abſq̄ appellatiōe ſi viderit manifeſtū ipm eſſe grauatū ſenio vel corꝓris imbecillitate poteſt ipſum dimittere ⁊ aliuz loco ſui conſtituere: ſed ſuperior nō poteſt ſine appellatione: vt. l. ciues. C. de appel.

Empus. Ibi abeſſe deſinit. ſ. redire cepit: ſz poſtq̄ redijt dum tū legitimo tpe de hoc ſequitur.

Decurionatu. Iſta. l. ꝓ ſequere vt in glo.

Jn honoribus. f **Philoſophis.** Nota text. ibi etenim philoſophantes vere. f

Jis honoribus. Intelligas hic de priuilegijs generalibus. ſecus ſi de boc priuilegio ſpeciali mentio fieret: vt. j. eo. l. progi.

1 ¶Exceptio ſuperueniens pendēte iudicio: an elidat actionem.

Auctis. Pe. allegat hūc tex. q̄ exceptio ſuperueniens pendente iudicio eligit actionem: † ita tetigi in. l. j. §. de excep. et ibi latius dixi.

Unt munera. Hoc q̄ dicit preter eos qbus principali beneficio: intelligе de beneficio ſpeciali indulto ſuper hoc alꝫ ſecus: vt. §. l. ꝓi. in ꝓn. ¶Quero an eccleſia ſubeat iſta onera. dic vt in glo.

Egato. Op. C. de le. l. vniuerſis. dicit dy. q̄ hic excuſant durante eorū officio tm: non aūt poſt.

Reto.

Duo. Dicit glo. hic no. diligenter diſtinctionem quā facit iſte. §. tangam. j. titu. j. l. ij.

1 ¶Arbiter vel cōſultor qui cepit audire cauſaz cogitur finire.

2 Semel agnoſcens munus videtur ſuo priuilegio renuntiare.

3 Si iudex cui cauſa eſt delegata ſe abſentat et abſentia eſt diu duratura delegās poteſt eam alteri delegare.

4 Dilatio q̄ det ꝓpter abſentiam aduocati q̄ eſt in breui reuerſurus alias aliū aduocatū ſibi querit.

Si poſt cauſam. Not. † arbitro vel cōſulto re qui cepit audire cauſaz an poſtea poterit cogi g ⁊ certe ſic. ¶† Not. tex. ibi ſemel enim agnoſcēdo: nā ſemel agnoſcēdo videtur renuntiare ſuo priuilegio in illa cauſa. an autem in aliꝭ ꝓteudicet dixi in. l. ij. in fi. §. de decu. ⁊ babuiſtis no. §. de priuile. vete. l. ij. ¶Secūdo no. † q̄ ſi iudex cui cauſa eſt delegata ſe abſentauit q̄ iudex delegatus poteſt alteri cauſam cōmittere: q̄ intellige ſi abſentia eſſet 4 longa: vt hic dicitur. ¶Tertio † dico b q̄ id qō dicitur ſupra ex quibus cauſis ma. l. 1 ez ait prętor. §. fi. q̄ ꝓpter abſentiā aduocati datur dilatio intellige ſi in breui eſt reuerſurus: alias aliū aduocatum debet ſibi querere: vt hic dicitur.

¶In honoribus Iſta. l. j. §. qui publici muneris facit argu. ad. q. fm Ray. vtrū ille cui eſt cōceſſa immunitas a collectis poſſit etiaz immunis a collectis que imponūtur ꝓpter neceſſitatem guerre. ⁊ vide Dyn. in l. fi ex toto. in prī. §. de lega. j. ⁊ vide Bal. ⁊ omnino in l. j. C. nemi. li. et in l. emp. ſpec. de excu. ⁊ vide Jmo. in d. l. ſi ex toto. et q̄ not. Barto. in. l. ſi mibi et tibi. §. in legatis. de lega. i. et ad predicta alle gatur tex. in. l. ſi inter ſocerum. §. cuz inter. de pac. dot. ⁊ vide q̄ not. bal. in. l. inbemus nullam. in princ. C. de ſacroſan. eccle.

¶Cepit audire. ſi conſultor vel arbiter cepit audire cām poteſt poſtea cogi eaz diffinire: q̄ not. idem ſi acceptat inſtrumentū elec. ſue eccle. c. j. extra de p cu. l. ſi filiꝰ. ad macedoni. ⁊ dixi poſt Jmo. in. l. q̄ otis. ad fi. §. ſolu. mat. ⁊ adde Bart. in. l. ſi cū dotem. §. ſi maritus. ſol. matri.

¶Tertio dico. adō tex. ⁊ ibi bar. in. l. ſz ſi vnius. §. quod autem. §. de iniur.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶.ff.personis.not. Nota quod priuilegia concessa tuo generi siue tuis posteris non extenduntur ad natos ex feminis.et vide Barto.in.l.quia tale.solu.matri.hoc dicunt quidam fallere in causa libertatis data alicui ex suo genere.quia tũc veniunt nati ex feminis:r vide tex.in.l.i.ff.de libe.causa. Item limita per Pau.de cast.in.l.maritum.solu.matrimo. et vide Jmo.post glo.in.l.si ita scriptum.de lega.ij. Item appellatio a ne generis venit frater.l.ij.de interdictis.et relega. Ita venit legitimatus per obla. curie.l. cõmuniũ. als quoniam circa medium:et ibi Bald.C.de na.lib.qui tegt.in hac materia solenniz anda multa possetvt ibi per bar. et qui sunt de genere. Vide etiam tex.in.l.ij.C.de ordi.indicio.r.l.j.C. de probatio.quid autem si dicatur concedo tibi r posteris tuis videtur q sit idem vt hic.facit leg neqz dorotheum.C. de decurio.lib.x.no. Bal.in.c.j. de feu. marchie. hoc tamen non esset verum in successionibus.quia descedentes ex feminis tũc venirent vt videtur probari in l.cum acutissimi. C.de fideicom. et in.l. generaliter. ff.cum autem. de institu.r substitu. sub cõdi.fac. et in l.cum anus.de cõditioni.et demonstra. Quid de verbo generationi.vide idem quod de verbo generi. vide Bald.in.l.ij.in ff.colum.C. de iure emphyt. Quid de verbo sobolis vel prolis.dic quod etiã femine veniunt vt pbatur in l.i.ff.soluto matrimonio.in.l.v.C.de na.lit.et.l.fina.C.de bo.proscrip.r in.l.j.C.ne rei domi.vel tem.r adde quod proles ppzie est que nuptijs nata est fm Bald.in rubri.C.de primi.do.in pincip.Quid de verbo progenie.dic quod comprehendit omnes descendentes ex linea masculina tantum.vt probatur in.l.fina.et ibi Bald.C.de emanci.libe. et.l.fina.et ibi Bald.C.de do.promiss.iuncta.l.dedit otem.de colla.bono. et adde q appellatione prolis veniunt omnes qui appellatione familie comprehendũtur.vt probatur in.l.officiales.in auten.statuimus.C.de episco.r cleri.Quid de verbo genti tue.dic quod veniũt agnati:et cognati. vtest glo.not.quam materiam vide in.l.i.ff.de probatio. quid de verbo nomini suo.dic q omnes de familia veniunt.l.pronuntiatio.ff.familie. de verbo.signifi.ex quo Barto.multum no.per illum tex.r.l.quoties. C.de priuile.schola.lib.xij.dixit q si concedo priuilegium tibi r tuis filijs masculis r feminis q solum veniunt virgines r vidue non autem nupte.adde quod dixi in.l.quidam consul.de re iudica.r vltra predicta vide de materia in.l.apud iul.ff.si quid alicui.de lega.j.per docto.in.l. ex facto.ff.si quis rogatus.r.ff.si.ad trebel.r.l.j.de consti.princi.r ad ista vide omnino Bar.in.l.si vt proponis,C.de digni.lib.xij.Et quid de verbo stirpe.vide tex.r ibi Bal.in.l.si quis in suo.in princ.C.de inoffi.testa. quid de progimis r consortibus.vide Bal.in.l.oudum.C.de contrahẽ. emptio.et ad predicta omnia vide omnino Bald.in repeti.c.si pater.de testa.in.vj.in.v.charta.

¶ Priuilegia concessa alicui r posteris ad natos ex feminis non porriguntur.

Personis. b Nota quod priuilegia data tibi tuisqz posteris nõ extenduntur ad natos ex feminis ¶quod no.bene r vide Dy.extra de regũ.iur.c.priuilegium personale.lib.vj.

¶ Jmmunitas ab omnibus muneribus r oneribus etiam realibus potest concedi per principẽ vel per legem.

Ciuitas aliquibus ciuibus iam subditis põt concedere immunitatem.

Pactum de cõcedenda immunitate nõ tenet.

Jmmunitas a muneribus patrimonialibus nõ conceditur.

Jmmunitas cõcessa alicui qui de nouo efficitur ciuis tenet r seruanda est.

Decuriones possunt cõcedere doctoribus r medicis immunitatem:aliis non.

Sed adunantia generalis sic.

Jmmunitas qualiter concedi debeat.

Munus ordinarium quod dicatur r quod extra ordinarium.

Imposita a principe vel a lege sunt munera ordinaria. Item collecte que imponũtur a lege municipali. Item que imponũtur a papa clericis.

Ciuitas quando possit immunitatem concessam per suam.l.renocare.

Jqui. b Pro declarãda ista.l. Quero ¶ vtrum alicui possit dari immunitas ab oneribus. Respõdeo certum est quod per principem seu per legem potest concedi immunitas ab omnibus oneribus r muneribus etiã realibus. vt.ff.titu.j.l.sunt munera verũtamen scias quod omnia priuilegia per principem concessa fuerũt renocata per.l.C.de his qui vaca.a pzin.rece.l.j.r de decurio.l.vocatis.r ibi not.Ciuitates tamen etiã concedunt immunitatem aliquibus ciuibus iam subditis ciuitatis r non valet pactum:vt dicta.l.vacuatis.et de immu.nemini cõce.l.prima.r magime si ista immunitas concederetur a muneribus patrimonialibus.vt.C.de mune.patrimo. l.neqz.et.l.patrimoniorum. Si vero immunitas conceditur alicui qui de nouo ciuis efficitur tunc potest ei de nouo cõcedi r est sibi seruanda vt hic.

¶ Sed quero ¶ per quos possit concedi. Respondo doctoribus r medicis potest concedi per decuriones hoc est per ordinem ciuitatis. alijs vero non possunt concedi per illos[c] et sic requireretur adunantia generalis:vt.C.de decre.decurio. libro.j.

4 ¶ Quero ¶ qualiter debet pcedi ista immunitas. Respondeo debet cõcedi specialiter r distincte vt fiat mentio de muneribus realibus.et personalibus.ordinarijs vel extraordinarijs:nam si conc deretur immunitas a muneribus simpliciter nõ haberẽt immunitatem a patrimonialibus.vt.ff. ti.j.l.oneribus.r.ff.ti.ij.l.fi.ff.penul. ¶ Item non intelligeretur de muneribus ordinarijs,ff de extraordinarijs.vt.ff.titu.j.l.bi qui muneris.r.ff.de mune.r bono.l.cui muneris. r.C.de bis qui pub. mu.vac.acci.l.j. ¶ Item ista immunitas non porrigitur ad honores:vt dicta.l.cui muneris.ff. de mune.r bono.vnde etiam de his expressa mentio debet fieri.vnde sis caut[o] quãdo dictas ista talia priuilegia. ¶ Quero ¶ que dicatur[d] munera ordi
5 d naria:r que extraordinaria. Respondeo ordinaria sunt ea que imponũtur a pricipe vel a lege:vt d.l.j.C.de bis qui pu.mune.vaca.acci.r ideo puto q collecte que imponuntur a.l.municipali lata i ciuitate super hoc a toto populo dicatur munus
e ordinarium.[e] Et idem puto de his que imponuntur a papa clericis vel ab imperatore alijs:sed collecte que imponerentur ab aliquibus magistratibus vt a prioribus vel a maioribus gabellarijs qui habent super hoc autoritatem diceretur munus extraordinarium vt.ff.titu.j.l.in honoribus. ff.qui muneris.r.d.l.j.C.de bis qui pu.mune.va.
6 acci. ¶ Quero ¶ vtrum ciuitas qne istud priuilegium dedit possit per suã.l.ipm renocare. Respõdeo quandoqz tale priuilegiũ transiuit in formaz pacti vel conuentionis:r tunc ciuitas non potest c
ipsum renocare:alias secus:vt.l.quod semel.r ibi dicam.ff.de decre.ab ordi.fac.vbi gl.tangit.r dixi in repe.l.omnes populi.

1 ¶ Numerus.v.xij.r.xvi.liberorũ a quibus muneribus excuset.

Emper. Legem. f Vides hic q qui hz sexdecim liberos excusatur a muneribus.contra imo sufficiũt.xij.vt.C. de decurio.l.si quis decurio. als sufficiũt.v.vt.C. qui nume.li.l.fina.soln.veritas est quando nume
1 rus quinqz liberoz excusat a personalibus ¶ muneribus non patrimonialibus:vt.ff.titu.j.l.iij.ff. que patrimoniorũ.sed numerus.xvi.vel.xij.liberorum excusat a muneribus patrimonialibus et personalibus:vnde non tenenf soluere collectas
g vt hic.r.d.l.si quis decurio.[g]

aliud.ff.refertur.j.de reg.iuris.

d ¶ Quero que dicanf.l.i.C.de vaca.mu.dicit q munera ordinaria sunt que a legib[o] senatusconsul.vel cõsti.imponũtur qualia sunt patrimonialia a quibus nullus excusatur.vt.C.de mu.patri.l.ij.

e ¶ Adunus ordinariũ.hoc videf verũ si habeat perpetuam r determinatam formam fm qs no.bal.in.l.placet.C.de epis.r cle.r circa hãc materiam vide Bar.plenius in.l.j.C.de muli.r in quo loco.lib.x.

f ¶.ff.legem.sed an pacto possit renũtiari immunitati sibi a lege ncesse bar.multũ no.in.l.vniuer.C.de leg.lib.x.dicit q est mẽti tenendũ scõm eum propter vnũ quod videf obstare de quo ibi per eum.

g ¶ Si quis decurio. Sed quod.xij.liberi non excusent a muneribus patrimonialibus tenet Bald.in.l.si quis decurio. hic allega. et quod ibi ff.speciale in decurione propter curam officij et tenent multi quos refert Joan.and.in regula decet in mercuri ali.in.vj.r videtur tex.hic facit tex.in.l.neqz etate.C.de mune.patri.lib.x.r.l.j.r ibi glo.C.qui nume. lib.x in.l.sunt munera.ff.titu.j.Pet.de ancha.in.c.j.de consi.tenet opi. bar.r Un. de barulo.r Joan.de platea. in.d.l.si quis decurio.per illũ textum. sed quid si aliquis ex filijs necessarijs ad inuicem decedat post immunitatem.dicit Joannes andree in dicta regula decet. quod non nocet:cum quo transit ibi Baldus in quibusdam additionibus suis et Bartol.in.l.prima.ff.non solum.supra de execusatio.tuto. facit quod notat Bald. in.l.secunda.C.si aduer.deli.et quod notat Angelus in.l. munoribus.C.de bis quibus vt indignis. et quod notat Bald.in.l.ge

neraliter.so.ma.in contrarium facit.l.cura.ff. deficientium. de mune. et bono.r in.l.bis.ff.penulti.de va.mu.r Lyn.in.d.l.generaliter. Adde an priuilegium cocessum habenti.xij.liberos finiatur si aliquis liberorum moriatur.Bal.consi.cj.iij.lib.

a ¶ Negotiatio.vtrum dicatur mercator qui nõ exercet artem mercãtie: licet exercuerit.et sit descriptus in matricula mercatorum.Jac.bu.in princ.ff.veteris. dicit q non: nisi sit solitus gerere et animũ gerẽdi retineat q pfumitur nisi deseruisse probetur. insti.de re.diui.in.ff.pauonum. in quo pprium consuetudinem respicio non remotam:vt.ff.de ali.r cib.le.l. mela.ff.j. vide etiam bal.in.d.princi.et ad id qõ in fi.not. hic Barto. adde l.legatis.ff.si vn[o]. de lega.iij.et vide Bart. omnino in rub. de nauicula. li.xij.que est.j.ru. illius libri.

b ¶ Quibusdã. tertij ordinis. vtruz fratres tertij ordinis sint immunes vide qõ not. gloss.in.l.cura.ff. fin.j.de mu.et bo. et habes in consi. cal. consi. cxci. et Bald.in.l. placet. de sacrosan. ecclc. b et quid de fraternitatibus an sint persone ecclesiastice. vide que not. docto.in.c.j. de fimo. et ibi adde Barto.in.l.i.ff.de penis. et adde qõ eremite possunt habere priuiz. sed nihilominus c sunt ecclesiastice pso ne. xxvij.q.ij. ec ce.als est.q. i. ff.q. vero.r no.Jnno. in.c.mona.de ele. et dicit glos. Joã. and.in.c.sciant cuncti.de elec.in.vj.q conuersi hospitalarij:r templarij sunt ecclesiastice persone licet non sint clerici.alleg.xvij.q.iiij. quisquis. patronus autem ecclesie laicus non est persona ecclesiastica:r ideo dicit glo.in.c.ex eo.de elec.in.vj.in.glo.ff.q conuersi sunt persone ecclesiastice et ibi vide an habeãt vocẽ in.c.mulierẽ.aut beguinarũ quarũ status est reprobatus:sed status mulierũ tertij ordinis sancte clare bene approbatur:r tales sunt religiose:vt in clemen.j.de religio.domi.per Joã. and. et dicit glos.in.d.cle.j.q fozores tertij ordinis sancti Francisci non sunt propzie ecclesiastice persone:vt refert Bald.in.l.placet .C.de sacrosanct. ecclc.et vide domi.Anto.in.c.ij.de foro competenti.et adde quod no. in clemen.ex eo.de senten.egcom.r consuluit Bald.in consilio incip. in xpi nomine super eo quod queritur rc.q ordo tertij ordinis sancti Francisci sit ordo ecclesiasticus r eius persone ecclesiastice quãuis ibi videatur concludere q sint de foro seculari.r Barto.in.l. commodissime. de libe. et postlim. per Bald.in auf.nisi.in pe.col.de sentẽ.r de his qui president hospitalibus qui non gaudent priuilegio literarum vide Bald.in auf. hoc ius porrectum.in.ij.col.C.de sacrosan.eccl.r vide que dixi post bar. in.l.orphanotrophos.C.de episc.r cleri.r per Ange. in consi. cviij. dicit tamen Bal.in.l.omnes.ff.preterea nullus.C.de episco.r cleri. quod ita sunt exempta hospitalia sicut ecclesie.l.omnia.in fi.eo.titu. et ibi Bart. et docto.et facit quod dixi in.l.presenti.C.de bis qui ad eccles. confu. Et vide Barto.in.l.quod constitutum.de testa.milita.r dicit Hostien. in.c. non dubium.de senten.ex com.quod quando quis est conuersus remanens in domo propria vt laicus et viuit honeste vt clericus ex toto in foro ecclesiastico intelligitur translatus r immunitate ecclesie gaudere

xvi.q.iiij.quis facit.de cõsi.q.quãq. in.vj.cle. presenti. de censi.xij.q.j.ecclesiarum.c.j. de censi. cum simi.et ad materiam ad de quod Pet.de anchara.in clem. cum ex eo.de sen. ex commu.dicit q Guil.iel.de monte lauduno tenet ibi quod fratres continẽtes siue de penitentia qui dicuntur tertij ordinis vt ibi dicitur in tegt. nec in persona nec in rebus gaudent priuilegio religiosorum vel clericorum per illũ tegt. postea do. Petr. refert verba Bar. hic.r Bal.subdit quod ipse habet vnum consilium Joan. calde. qui confirmat se cum dicta opi.q non sint persone ecclesiastice:r illud cõsilium ibi refert ad literam: et sequitur et principaliter fundatur quia nec cõtinentiam nec obedientiam promittunt et vtuntur proprio que sunt contra substantiã religionis.c. cuz ad monasterium. ad fin.de statu monacho.facit.c.j.devoto. in .vj. respondet ad contraria. dicit tamen scõm Joan.cald. quod si habent priuilegiuz a papa essent eis seruãdum. de qua materia habetur etiam per Angel.in consi.cxcvj.et adde Petr.de ancha.in materia in repe.in.c.ea que.de regu.iur.in vj. et quid in vxore et fami.clericorum rc.vtrum gaudeant rc.vide quod no.per Joan. and. in.c.j.de cle.coniu.per do.Anto.in.c.nullus.de iudi. vbi plene de materia. Adde an fraternitates dicantur ecclesiastice persone. Pau. de castr. consilio.clxxxj.et an ordo tertij ordinis sancti francisci sit ecclesiasticus. Bald.consi.cccxxxv.incip.quedam sozor.lib. iiij. consuluit q stante statuto q mulier non possit cõtrahere nisi certa solennitate seruata q nõ comprehendat mulierem tertiij ordinis.

c Andre.Poma.c ¶ Et isti milites.vide Panor. col.iij. de foro compe. Cald.ff.vij.Cardi.in cle.ex eo.in.ij.q.de sen.egcõ.r aliquid per Bal.in auf.nisi rogati.C.ad treb.r in.l.officiales.C.de epi.r cleri.r do. Adaria. in.d.c.ij.qui omnes inclinãt in opinionẽ Panor. ibi contrarium tamẽ tenet Do.Card.in.c.si diligenti.questione antepe. de foro cõpe. r domi. Anto.in.c.j.col.v.de obli.ad ratio.

d ¶ Sed etiã amicus.Amic[o] inimici mei est mihi suspect[o]. vide tñ Jnn. in.c.infinuãte.de offi.dele.in notabili[b].qõ dixi post bar. in.l. qui iurisd. de iurisdi.om.iudi.Bal.in.l.iiij.ff.si tutor.de suspec.tuto.Ly.r Bald. in teste.in.l.si qs.in vlti.col.C.de testi.sequitur hoc Bal.in.l.j.C. si quacũqz predi.pote.r vide cano.in.c.si repellantur.de accusa.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶ Vicerector studij. Vicerector studij nō habet immunitatē. adde bar. to.in.l.j.§.quibus.de lega.iij.ⁿ de istis gerentibus vices alienas quid possint vide bonum tex.in auten.de colla.§.ad hec.ver. prohibentur et glo.in.l.ū.C.de his qui vi.al.gerunt.et not.per Bart.in.l.j.§. de offici. eius.et hic adde.l.comperimus.C.de proximis la.scrin. lib.xj. l.xxxiiij. di.precipimus. et est bonus textus in l.j.C. qui mu. ex.bi qui.lib.x. a ↪Andr. Pomate.

Un vicerector studij habeat immunitatem.

Filius. Dic videtur esse casus quod vicerector studij[a] nō habet immunitatem. facit etiam.j. eod.l.vicarius. Jn cōtrarium videtur casus.C.vt digni.or.seruetur.l.fi.in fi. Solu.q̄nā vicerector cōstituitur ab ipso rectore ⁊ tūc ipse rector videtur gerere per eum:⁊ nullam immunitatem habebit vicerector[b] †seu vicarius eius vt hic. ⁊.l.vicarius.j.eod.quandoq̄ propter recessum seu mortem rectoris ipsa vniuersitas facit vicerectorē tunc habet immunitatem quam haberet si principaliter ipse esset creatus rector:vt.d.l.fina.in fi.C. vt digni.or. seruet de istis loquitur tit.C. de offi. ei⁹ qui vi.al.ge. ¶ Tertio oppo.§.de lega. iij.l.j. §.a prefectis. ſ3 quanto tempore oportet q̄ quis gerat officium ad hoc vt quis habeat vacationē. Respon.toto tēpore officij:ſi gerit minus minuitur sibi vacatio dummodo scias q̄ ſi non gerit officium vel gerit minori tempore quarte partis totius temporis nullam debet habere vacationem seu immunitatem:vt.l.⁊ milites.§.quandoq̄.⁊.§. plane.et quod ibi no.⁊.§.fina.§.de excusa.tuto.et C.de consul.l.iij.lib.xj.

b ¶ Vicerector. dic tamen q̄ de consuetudine seruāt cōrariū ita Bar. in cle.j.in. vj. oppositione de offi. vica. b ↪Andr. Pomate.

c ¶ No.q̄ legatus. hoc aūt intellige ſm Roma.in.l.j. §. de verb. oblig. pondera text. hic in fine vt non intelligatur aduocare mittēdo schedulas pro amico vel extraneo ſi B faciunt gratis et amore contra tamen hoc dicitur enige obstare tex. in.d.c. vbi periculum in versi. nulli. de electione.in vj. vbi prohibi tus loqui prohibeē et mittere scripturam vel nuncium et vide multa e que ponit barb. in rubri. extra de fide instru. col.ij. f ⁊ vide tex.in.l. miles ad sororem in prin.ff. de lega.ij.

d ¶ Item not. idē tenet Bart. in.l.j. §.j.§. de postul.et not.q̄ si aliqs probibetur aduocare q̄ intelligitur q̄ nō prohibeatur si gratis velit aduocare dicit ro.in l.ij.in princi.§. de verb. ob. per tex. in fi. huius legis.

c ¶ Unā schedulā. Et sic statutū puniens aduocatus vel loquentem in voce non punit scribentem. cōtra 1 facit text.in.l. item 2 apud. §. generaliter.§. de iniur. et l.eorum.§. fi.e. ti. de quo.in.l.j.de v bo. obl. p moder. g et Barto.in.l.j.de extraordi.cogni.

Un ambasiatores pro represaliis possint capi Et an bānitus desinat esse ciuis illius ciuitatis a qua exbanniatur.

Si quis legatum. Per hanc †.l.dicimus q̄ ambasiatores non possunt capi pro represaliis[g] ſ.§.j.de materia hu ius. §. dicam vobis in.l.i.§. duobus.j.de vari.et extraordi. cogni.

v Icarius. Facit ad questionem de vicerectore.

Si qui legatione. Glo.intelligit hic de libello conuentionali.idē in libello supplicatorio ad impetrandum aliquid cum generaliter prohibitus sit aliquid facere.vt vidistis.§.eo.l.eum qui.alias incipit paulus.§.paulus.

Eundem. Ante legationem. Videtur hic casum q̄ ex parte rei debet mitti procurator ad defendēdum causam inceptam.quod dic vt plene dixi in.l.j.§. de di.⁊ tem. pre. per Ly.i.l.i §. de resti.mili.

c ¶ Una schedulā. Et sic statutū puniens aduocatus vel loquentem in voce non punit scribentem. cōtra 1 facit text.in.l. item 2 apud. §. generaliter.§. de iniur. et l.eorum.§. fi.e. ti. de quo.in.l.j.de v bo. obl. p moder. g et Barto.in.l.j.de extraordi.cogni.

f ¶ Legatus.eg.l.ista not.casum singu.quo legatus recipiens pecunias pro expensis fiendis in itinere si interim decedat residuū pecunie trāsmittit ad heredes nō autem restituuntur reipubli.imo si infirmaretur in itinere debet curari expensis reipub.de quo vide Bar.in.l.bi qui.§. tandiu.§. quib.eg cau.maio.⁊ quod not.Barto.in.l.seruus communis. de fur.⁊ quod dixi post Bart.in.l.ij.in prin. ad.l.rho.de iac.⁊ dicit not. bar.in.l.ij.C.de leg.lib.x.q̄ si vnus ex ambasiatoribus decedit salariū accrescit alteri cōsocio adimpleti per illū tex.⁊ vide bal.in.d.l.bi qui.

Un vicerector studij habeat immunitatem. et.l.ij.§.legatis.§. de iudi. Secūdo †no.[h] ex hac.l. q̄ exbānitus de ciuitate desinit esse ciuis illius ciuitatis: vt hic.ibi quia quē semel populus ⁊c.q̄s puto verum quando est talis exbannitus qui potest impune offēdi: nam habetur loco hostis ciuitatis illius: vt.l.amissione.§.qui deficiunt.§. de capi.dimi. Idem puto si esset talis exbannit[a] qui esset ꝓhibitus receptari.ar.eius quod hic dicitur b de eo cui interdictum est aqua ⁊ igni.

¶ De administratione rerum ad ciuitates pertinentium. Rubrica.

Quod ad certam. Dic vt dicam.j.eo.l.legatum.

On vtiq;. Quod quis. Vide glo.q̄ incipit. hic no.iiij.et in fi.glo.adde et.j.dic de hac materia vt no.per Dy.extra de reg.iur.c.q̄s alicui. non licet. et.c.potest quis.⁊.c.qui.per alium.

Vide casum in quo valet sententia lata contra absentem.

Quod de frumentarie. Vide glos. super ver.inanis ⁊ sic vide quod valet sententia lata contra absentem non contumacem ⁊ alias nulla esset specialitas. Est enim hic specialē ⁊ potest esse ratio:quia officialis restituit reipubli.libzum rationum in quo continebatur introitus et exitus:vt.l.j.§.officio.§. de tute.et ra. dis. et §. de statulibe.l.statuliberi pene in fi.⁊ ideo cum[k] non requiratur alia cognitio nisi computatio rationis merito potest proferri sentētia in absentem. et sic no.quod isti reuisores rationum communis possunt pronuntiare officialem preteritum esse de bitorem communis eo absente.

Quod datum est camerario per officialē qui indebite exigit an debeat de cōmuni restitui.

Brauí. Ex isto text.nota. quod si officialis aliquid exigat indebite. et detur camerario communis quod de communi debet restitui. ¶ hoc est verum si exigat de facto:secus si precessit sententia condemnatoria licet iniusta: tunc enim a communi non potest repeti condictione indebiti:vt.l.j.C. de condi.indebit.et.§. rem.rabal.l.fi fine.§.q̄ si procurator per iudicem.et.l.cum putarent.fami.hercis.

Officialis locans predia publica nō tenetur de tacita reconductione.

Prior tamen. Predium. Nota q̄ si aliquis officialis locat predia publica tenetur solum de tempore expresso in locatione non de tempore quo tacite

reconducitur. ¶ Item not.q̄ licet aliter olim seruarē in vectigalibus: tamen quantum ad hoc bodie idem seruatur in vectigalibus: quod in alia locatione.

An officialis finito officio teneat de euictione.

In eum. Iste est valde not.§.Oppo.et videtur q̄ syndici qui vendunt aut locant predia publica finito officio nō teneant contra.§. de procura.l.procurator qui pro euictione. huius timore Bzo fatetur contrariū:⁊ dicit hic in tex.dum dicit similis etenim videtur.ſ.is qui nouat.q.d.in omni contractu tenetur officialis publicus etiam finito officio †preterēp in constituta pecunia.et est ratio quia constituit animo se non obligandi:sed ad fidem debitaz manifestandā ſm Bzo.que opi.Dug.non placet:nam tutor non tenetur de euictione finito officio.quia officiū assumit ex necessitate: eadem ratione nec talis officialis.⁊ sic non obst.d.l.procurator qui pro euictione.quia ibi loquitur in procuratore cuius officiū est voluntarium. nec obst.prin.huius.§. quia bic promisit penam animo nouandi ⁊ se principaliter obligandi:⁊ ista est vera. Alij vt Allegā.aliter distinguūt in glo.de qua distinctione nō curo.circa hoc tamē vide.§. quādo ex fac.tut.l.post mortem.⁊ quod ibi plenius nota.bic tamen nō examino.

Pro magistratu. No.q̄ isti qui fideiubent p officialibus nō possunt cōueniri personali vel hypothecaria nisi excusso principali quod est speciale de iure antiquo alias secus vt.l.a iure nostro.C.de fideiuss.

Quando pecunia in vnum vsum legata possit in alium vsum conuerti.

Legatam. Nota ibi circa principium ista est notabilis.l.circa hoc dicit.Quandoq̄ relinquitur vt fiat aliquod opus q̄ fieri non licet ⁊ tūc potest cōuerti in aliū vsum †autoritate proximi superioris causa cognita vocatis bis quorum interest vt.l.legatum.§. de vsufruc.lega. Si vero potest licite fieri tunc aut pecunia ad hoc relicta sufficit ⁊ non pōt conuerti in alium vsum nisi autoritate principis vt hic in princi. Aut non sufficit ⁊ tunc potest conuerti in alium vsum etiam sine autoritate principis vt hic in fi.⁊.j.ti.ij.l.vlti.

Sed municipio. Not.hunc.§.ad id quod dixi.§. eo. l.ij. in prin.

Alcularij. Istam materiam erroris calculi prosequitur vt in glo.que hic ita ponit bene ſi cut alibi.

¶ De decretis ab ordine faciendis. Rubrica.

Medicis antiani possunt constituere salarium.

Et quot medici possunt eligi in minoribus ciuitatibus.

Medicorum. No.† de iure communi ordo ciuitatis hoc est pores seu antiani possunt constituere salarium medicis. ¶ Secundo not.q̄ hoc non permittitur presidi. ¶ Opponi. C.de episco.⁊ cleri.l.parabolani. dicit glo. ibi est specialē in ciuitate Alexandrina in qua electio medicor per mittitur episcopo. Item querit glo. †quot medici possunt eligi in minoribus ciuitatibus vel maioribus dic vt.l.ſi duas.§.j.de excusa.tuto.

Non valent decreta decurionum nisi due partes cōsilij ibi sint qui sono tube vel campane sunt vocandi.

a Alla decreta. [a]Cum.l.seq. No.q̄ non valent decreta decurionum si ibi non sint due partes decurionum:seu due partes consilij.et intellige q̄ istarum duarum partiū maior pars consentiat:vt.§.ad municip.l.quod maior.et ibi dixi.et infra de regulis iuris.l.alind.§.refertur. ¶ Sed quero an presentium nomina debeant scribi.dic vt.§.dixi de albo scribē.l.prima et secunda. ¶ Item dicitur hic adhibitis.sed quero qualiter isti vocabuntur vtrum debent nominatim vocari. Respondeo sufficit q̄ vocent sono tube vel cāpane. †vt.l.ij.⁊ ibi not.C.de decur.⁊ no.in.dl.aliud.§.referē.j.de reg.iur.vt plenius dixi in repe.l. omnes populi.⁊ debent vocari ad curiam hoc est palatium publicum. vt.d.l.ij.C.de decur.lib.x.

Decreta decurionum:continentia donationem quādo sint nulla: ⁊ quando rescindantur.

Decuriones q̄ possint donare legatis ⁊ ambasiatoribus ⁊ sic remunerare benefacientes.

Donatio facta a decurionibus in casu permisso ſi in ea apponitur causa ficta ⁊ colorata nō tñ vera rescinditur.

Facultas remunerandi q̄ nō transeat ad decuriones successores.

Decuriones non possunt grauare successores ad donandum.

Decreta decurionum possunt a prefide rescindi ⁊ per concilium ciuitatis:⁊ ad instantiam cuiuslibet de populo.

Populus ciuitatis non recognoscentis superiorem potest donare:et facere legem de donando.

Decuriones qui habent arbitria disponendi circa ordines ciuitatis: que virtute dicti arbitrij facere non possunt.

Non poterunt rebannire exbannitos nisi sibi hoc expresse sit permissum:vel nisi ex maxima causa.

Non possunt sententiā condēnatoriam tollere.

Non suspendunt executionem sententie vltra tempus trium mensium.

Totus populus potest in penis a se impositis illas tollere:⁊ suspendere.

Decuriones virtute talis arbitrij nō pōt mutare ordines ciuitatis nisi sit eis specialiter pmissum.

Non possunt bona īmobilia ciuitatis alienare ni ſi specialē habeant cōmissionem.

Statuere aliquid cōtra statutum a toto populo non possunt nisi causa de nouo superueniret vel causa antiqua que de nouo esset manifestata.

Non possunt per statutū ius alicui quesitū tollere licet totus populus hoc facere possit.

Possunt debitoribus dilationem triū mensiū cēdere ⁊ non vltra.

Judicibus ciuitatis autoritatem ⁊ iurisditionez quā ab ipsis decurionibus habēt tollere possunt et interdicere:non quā habent a statuto confecto a maiori concilio.

Ordo decurionū a creditoribus interpellatus si nō redderet iustitiam teneretur parti ad interesse

Ordo decurionū quando virtute arbitrij poterit nouas gabellas ⁊ vectigalia imponere.

Decuriones virtute dicti arbitrij pro defensione ciuitatis ⁊ suor iurium possunt nouam guerram instituere pro inuadendo res alienas non sine autoritate populi.

Habentes arbitriū super aliquo possunt omnia facere que principaliter spectāt ad id sup quo habent arbitrium.

Item possunt statuere ⁊ facere antecedentia propter que ad illud peruenire potest ⁊ qualiter intelligatur.numero.20.

Omnia consequentia sine quibus illud explicari commode non potest ⁊ qualiter hoc intelligatur. nume.23.

Non possunt aliquid facere super eo quod nō spectat ad id super quo eis conceditur arbitrium.et nume.26.

Decuriones quibus datū est arbitriū sup bono ⁊ pacifico statu ciuitatis possunt cogere homines habentes inimicitias ad pacem.

Principalr aligd fieri intelligit duobus modis.

Ambitiosum modice cupiditi inde ambitus idest cupiditas propriij honoris.

Decuriones habētes arbitriū vnde veniāt pecunie non possunt statuere q̄ mercatorib[b] reddatur ius summariū etiā si adijcerēt causam secus si habent arbitrium super bono statu ⁊ pacifico.

Decuriones statuētes per quādam cōsequentiā quedam que veniunt ⁊ venire possunt cōtra illos particulares casus ad quos arbitriū nō extenderetur:an valeat.

Decuriones habentes arbitriū super bono ⁊ pacifico statu ciuitatis cuius vigore possunt tollere appellationem non poterunt tollere restitutionē in integrum.

Decuriones habētes arbitriū vt.§. nō pūt aliqd facere super eo qō est accessoriū alteri[a] q̄ nō spectat ad id super quo eis accessum est arbitriū licet istud accessorium videatur ad illud spectare.

Prefationibus statutor qñ sit credendū.

Narrationi pape in facto proprio creditur nec admittitur probatio in contrarium.

Decretū decurionū qñ petit rescindi si est factus eorū autoritate coram iudice appellationis hoc fit si vero autoritate ꝓsilij generalis tunc per viā appellationis ad illud cōsilium. Et coram quo quādo petitur rescindi officio iudicis.

Quo iure petatur rescissio hmōi decreti vbi q̄ p modū excusationis:per modum appellationis ⁊ vniuersaliter conditione ex ista.l.

Rescissio huiusmodi decreti infra quantum tempus petatur.

¶ Illa decreta. dicit abb. sicul.in c.j.de bis que fi.a ma.par. cap. arg. illius text. qō in vniuersitatib[b] ecclesiasticis non vz statutū quod requratur cōsensus ad minus puarū partium q̄ sufficit q̄ maior pars cōcordet:ad hoc.c.licet. de elec.⁊ tex.cū gl. in.c.ſi cui.eo.tit.li. vj.⁊ vide ad materiam que dixi.§. de albo scribē. in l.ij.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

32 Clausula.& inquantum de iure possunt posita in formatione vel decreto quid operetur.
33 Decuriones quando possunt decretum seu reformationem ab ipsis factam reuocare.
34 Decretum factum a decurionibus quando dicatur factum ab eis virtute iurisditionis ordinarie et quando delegate.

Ambitiosa. Habeo istam l. pro difficili.

¶Oppo.dicitur hic ambitiosa decreta rescindi debêt hoc est decreta que cõtinent donationem si debêt rescindi.ergo presupponit q tenent.vt.l.nam & si sub conditione.§.j.ff. de iniusto testa.sed hoc videtur falsum:qr imo videntur nulla ipso iure.vt.l.j.§.item cõtra sacras. ff.que sen.fine ap.rescin.dicit glo.ibi in sententia: hic in decreto. Ista sol.non est vera:qr eodem modo distinguitur in decreto quo in sententia vt.C. de appel.l.si ad scribatum.& l.nominationes. eodem titu.& supra de appellatio.l.constat.vnde gl. dicit aliter quod hic decretum non fuit contra.l. nõ enim decreuerunt donationem valere sed donauerunt. Certe nec etiam istud placet quia illud dicitur contra ius quod a iure improbatur:vt.C. de pac.l.pacta que contra.sed ista donatio improbatur a iure:ergo &c. Qualiter ergo soluemus cõtrarium an decreta decurionum ambitiosa sint nulla ipso iure vel debeant rescindi:teg.hic videtur contradicere.nam primo dicit rescindi debêt. Secundo in versi.proinde dicit nihil valet huiusmodi decretum & sic innuit quod ipso iure sit nullum. Idem videtur dicere teg.C.eodem.l.ordinis propter quod dicunt quidã talia decreta esse nulla ipso iure & quod hic dicitur rescindi debent scilicet quatenus de facto processit.si.ff.de iure fisc.l. nec procuratores.& C.si propter pu.pen.l.prima.

1 ¶Sed ibi videtur sic ¶dicendum.quandoq; in decreto non interuenit solennis numerus decurionum:& tunc ipso iure sunt nulla.vt.ff.eodem.l.ij. Quandoq; fuit solẽnis numerus:sed cõtinet donationem:et tunc siquidem continet donationem aperte:decretum est nullum:vel si est interpositus super eo quod est expresse a iure improbatum:vt hic in verisculo proinde.et.C. eodem. l. ordinis. Quandoq; non continet donationem aperte:sed in veritate continet donationem:vt puta si in calculanda ratione decreuerunt rationem bene reditam cum in veritate nõ esset vel locauerunt aliquam rem viliori mercede & sic continet donationem velate tunc talia decreta debent rescindi cuz valeant nec cõtinent expressum errorem iuris vt hac.l.in principi.et.ff.titu.j.l.calculi.in fi.vt sic distinguatur hic sicut in sententia.vt.l.j.in princ.ff. que sen.fine ap.re.posset etiam iste teg.aliter intelligi vt dicam infra in questionibus. ¶Oppo.ff. tit.j.l.calculi.Solu.vt apparet ex precedentibus.

2 ¶Quero ¶utrum liceat decurionibus aliquo casu donare videatur quod non cum hic indistincte prohibeatur. ¶In contrariũ videtur quod possint remunerare benefacientes vt donare aliquid ambasiatoribus et legatis venientibus inspecta magnitudine ciuitatis donantis et eius cui donatur vt.l.iubemus.§.scientes.et ibi not.C.de sacrosanc.eccle.et.l.cum in plures.§.penultimo.ff. de admini.tuto.et.l.tutor.secundum dignitatem in princip.eo.titu.et.ff.de bo.dam.l.diuus.§.fina. sed donare sine causa legitima et iusta non potest: et ita loquitur hic. Et ideo si in donando ¶fuit apposita aliqua causa ficta et colorata non tamen vera tunc decretum deberet rescindi:et si nulla iusta causa fuit apposita decretuz esset nullum ipso iure.& hoc etiam modo potest intelligi iste teg.in primo et.ij.responso. ¶Item ¶quero dici quod possunt remunerare benefaciẽtes vtrum ista facultas remunerãdi transeat ad successores:vtputa aliquis fecit vnum magnum seruitium huic communi tempore istorum priorum et istorũ cameriariorum:ipsi non remunerauerunt vtrum sequentes possunt remunerare. Respondeo q non nã remuneratio est personalis ex parte remunerantis adeo quod quis non potest grauare heredem suum quod aliquem remuneret: vt si remuneratio i persona heredis.ita probatur.ff.si quid in fraud.pat.l.diuus. ¶Et ¶ex his potest colligi alius intellectus huius legis. Primo dicit q de creta ambitiosa debent rescindi vt puta si asserentes colorate se velle alicui remunerare eũ liberauerunt a debito & largiti sunt.nam valet decretum licet rescindatur: sed si ipsi nõ fuerũt largiti sed fecerunt decretum quod ei largiretur aliquid in futurum.certe tale decretum est ipso iure nullum.sicut enim quis nõ potest grauare heredem suum de remunerando vt dixi:ita decuriones nõ possunt grauare suos successores: et sic habes in hoc principio si bene aduertis quinq; lectu.vna secundum glos.quod semper rescindatur.alia secundum alios quod semper sit nulla ipso iure sed rescindatur quatenus de facto processerunt. tres
9 alias lectu.posui vobis.ff. ¶Item quero ¶hic dicitur decreta debere rescindi quero a quo et ad cuius petitionem. respondeo rescindẽtur a superiore si est vt puta a preside vel si nõ est preses puto q poterũt rescindi per concilium maius ciuitatis vt l.vbi absunt.ff.de tuto.et curato.da.ab his.& dixi in.l.ij.ff.ad munici.et fiet hoc ad petitionez cuiuslibet de populo cõdictione ex hac.l.vel officio iudi.vt no.per Innocen.extra de offi.ordi.c.conque
7 rente.seu in titu. de ma.et obe. ¶Quero ¶posito quod decuriones ipsi non possint donare vel dictũ
e est an populus[e] totus possit donare puto quod sic quod apparet quia potest de donãdo.l.facere. vt.l.prohibere.§.plane.ff.quod vi aut clam.et ibi dixi quod sine dubio procedit in illis ciuitatibus que de facto in temporalibus non recognoscunt superiorem:& sic ipsi in se habent imperiũ. ¶Circa ¶materia presentis.l.quia reperitur quod decuriones & ordines ciuitatum in multis casibus habent arbitria & ad que dicta arbitria extendantur consueuit sepissime dubitari ideo de his aliqua videamus:et consueuerunt quandoq; habere arbitrium super bono et pacifico statu ciuitatis. quandoq; super abundantia habenda in ciuitate.quandoq; super custodia ciuitatis.quandoq; consueuerunt habere arbitrium:vt pecunia veniat in communi et super multis alijs que factorum varietas introducit. ¶Sciendum est ergo q ex virtute dicti arbitrij vel alicuius eorum
f non possunt rebannire exbannitos nisi hoc sibi expresse permiserit populus q in ciuitate sua dicitur princeps vt.l.relegati.in fi.supra de penis.& argumen.ff.de offi.procu.cesa.l.fina. Ex causa tamen vna possent rebánire.scilicet si multos alios exbannitos apprehenderint & demonstrauerint. vt.l.non omnes.ff.a barbaris. supra de re milita. ad ciuitatem tamen veniendi ex causa legitima licentiam possunt concedere secundũ ea que dixi in l.is qui reus.circa finem. supra de publicis iudicijs.item non possunt aliquam sententiam condemnatoriam tollere.vt.l.j.ff.in.ff. de questioni. et.l.j.ff.de qua.ff.de postulã.item non possunt exe cutionem alicuius sentẽtie suspendere vltra tempus trium mensium.vt.ff.de iure fisc.l.in fraudez. ff.debitorib[o].et sic apparet quod decuriones qui quandoq; suspendunt executionem sentẽtie in tẽpora prolixioza non iuridice faciunt totus autez populus qui in penis a se impositis loco principis habetur posset hoc facere vt.ff.debitoribus.
9 ¶Item ¶non possunt ex virtute dicti arbitrij vel alicuius eorum mutare ordines & regimina ciuitatum.argu.ff.de iure fisc.l.bonorum.& l.ne procuratores.et.l.aufertur.ff.actores.nam arbitriũ qõ habent super bono & pacifico statu ciuitatis intelligitur de presenti.vt.l.si ita.ff.de aur.& argen.leg. sed renocare seu mutare ordines & regimina esset facere nouum statutũ. ergo &c. ¶Predicta vera nisi esset eis hoc specialiter permissum. ¶Item
10 immobilia ¶ciuitatis non pñt alienare nisi specialiter.hoc eis permittatur.vt.l fina.C.de vendi tio.rerum ad ciui.perti.& dicta.l.prohibere.§.plane.ff.quod vi aut clam. ¶Item ex ¶vigore dicti
11 arbitrij

¶An populus an populꝰ possit donare &c. ex his habes q decurio nes non representant populum.ad de Jmo.in.l.municipibus.de condi.& demon.

¶Siendum est. Nota.de arbitrio istorũ decurionuz adde bar.in.l.oẽs populi.ff.de insti.& iure.et vide Ro. in.l.iij.§.sed vtrũ. ff.ad fil.& qõ digi ĩ l.relegati.ff.de penis.& bal.in.l.j.ad fi.de insti.& iure.et dicit not. in.l.miles.in fi.C. de test. mil.qõ priores habẽtes liberũ & generale arbitrium nõ possunt statuere ius iniquũ contra aliquẽ nec contra rẽpubli. tñ potuerunt ſm cõsuetudinẽ facere gram carceratis de pena reip. applicanda et dicit Bal.in l. mancipia. C. de ser.fug.q priores habẽtes arbitriũ nõ possunt absoluere potestatem a syndicatu q fit cupabilis:qr hoc nõ posset princeps sine clausula nõ obstãte adde ad materiam q vigore hmõi arbitrij nõ videt ea posse que sunt contra iura vt not.barto. per id qõ ibi habet in l.libertis.ff.de stabo.& qõ not.in cle. sepe.de ver. sig.et in.l. filiussa.de do. & vide vltra supra scripta:q not.bar. et bal. in.l.j.C. de sacrosan. eccle. in q.ibi circa ipsam dispositionem vel voluntatẽ &c. ad de q arbitriũ concessum tpe metus cessat cessante metu.ar.l.i.& ibi bal. C. de nauti.fe.ad de quod generalis potestas statuendi nõ intelligit de iniquis statutis.l.j.vbi Bal.C. de monopo.

a ¶Nõ possunt statuere. Adde q no. Bar.ff.l.ij.de opti. lega.& in.l.si p epistolã.de acq. here.
12 ¶Item ex virtu- b te.adde quod not. bal. in.l.miles. C. de test.milita.
c ¶Talis arbitrij idem bart.in.l.to ties.ff.de pollici. c
d ¶Autoritatẽ tol lere. Adde qõ no. 13 Bar.ad reprimẽ. q sunt rebelles. in ver.mille libraru. & vide.ff.e.l.in ver. tertia regula & ad 14 materiã de baben d tib[o] arbitriuz sup publica vtilitate vide qõ dicit late. in.l.ij.ff.si.admunici.et an habens potestatez tollẽdi statuta possit illa reformare dic q sic ita tenẽt doc.in l.iurisgẽtũ.ff.iõ.& ibi ange.ff.de pa. 15 et hic habẽs ptãte cõdẽdi statuta potest emẽdare & corrigere.C.de emen. iusti.codi.& ibi per Guido.de suza.
↪Andre.Poma.
e ¶Visis ergo. ad de etiam q vigore talis arbitrij non poterunt libera re officiales a syndicatu ita pau. de ca.in.l.mancipia. 16 C.de ser fugi.
f ¶Subijciamus. vide que consului pro comite vigone de rangonib[o]. And.barb.
↪Andre.Poma. e
g ¶Ciuitatis. vide ad hec ro. cõsi. cccclxvij.vbi dicit q habentes arbi 17 trium prouidendi pro conseruatione alicuius loci. non poterunt sine iusta causa priuare rectores ipsius loci officijs suis.

a arbitri non possunt statuere[a] aliqd qõ sit cõtra statuta & ordinẽ a toto populo a quo ipsi auctoritatez bñt nisi de nouo supeniesset cã vel cã antiqua que esset de nouo manifestata quã tẽpore legis conditẽ pplꝰ ignorabat:vt.l.si hominẽ.ff.man. Item ex
12 ¶virtute[b] dicti arbitrij vel alicui[c] eoz nõ pñt face re statutũ per qõ ius ppriũ tã qñtũ alicui auferat licet eñ totus pplꝰ posset:vt.l.venditor.ff.si qñat ff.cõia predio.& l.antiochẽsiũ.ff.de priuile.cre.et dixi in.l.toties.ff.de polli.tñ cũ alicui conceditur arbitriũ intelligitur hoc concedere sine alterius iniuria:vt.l.ij.C.merito.& ff.si qs a principe.ff.ne quid in loco pub.& ideo ex virtute talis arbitrij[c] nõ possent debitores aliquoũ liberare vel similia facere.
13 ¶Sed iugta ¶predicta qro an debitorib[o] possint dilationẽ accedere ex virtute alicui[s] arbitrij predicto.ff. Rñ.nõ puto vltra tps triũ mẽsiũ vltra illud q alias debitores habeãt:ar.ff.de iure fisi.lin fraudẽ.ff.debitorib[o].quincta.l.j.ff.penul.C.de cad. tol.
14 ¶Sed an possint iudicib[o] ciuitatũ autoritatem tollere[d] vel interdicere iurisditionẽ super petitione dictorum debitorum. Respondeo si quidẽ iudices predicti non habent iurisditionem ab ordine illo:sed magis a maiori consilio vel statuto confecto a maiori q filio ipsi nõ pñt iurisditionẽ illã auferre. Si vero habẽt ab ordine illo tũc auferre possent:cũ ipe ordo remaneret indeꝫ vt.l.vbi absunt. ff.de tuto.& cura.da.ab his.& ideo si interpellatur ordo a creditoribus et iustitiã non redderet puniretur et teneretur parti ad interesse.in auc.vt dif. iudi.ff.j.colla.iz.& dicã.ff.de va.& extra ordi.cogni.
15 l.fi. ¶Itẽ ¶an ex virtute alicui[s] arbitrij de ꝓdictis possit nouas gabellas & vectigalia imponere:& intelligo ꝓdictã qstionẽ posito q constanti q ciuitas ipsa seu pplꝰ possit aut de facto videm[s] facere:licet de iure nõ possint:vt.l.ij.C.noua vecti. Rñdeo siquidẽ in illa ciuitate vectigalia & gabelle nõ sunt solite imponi:ordo eas imponere nõ poterit. nisi specialiter sit eis ꝑmissum.hic eñ est casus qui reseruat[e] est populo qui in sua ciuitate imperiũ habet seu obtinet vicẽ principis sicut reseruat princi pi vniuersali per dictũ ti.C.noua vecti. Si vo ciuitas cõsueuit tpe necessitatis ponere gabellas tũc imponere poterunt.hic eñ põt venire in illo arbitrio qõ de morte pplꝰ est ar.l.vniuersoz.ff.de pig.
16 ac.cum ff. ¶Itẽ an ¶possit ex virtute alicuius arbitrij vel de ꝓdictis instituꝫ noua guerra. Respondeo potest ꝓ defensione ciuitatis[f] suoz iuriũ. als aũt ꝓ recuperatione rerũ ꝓdictaruz ex interuallo vt ꝓ innadendo res alteri[g] nõ posset sine autoritate populi vel maioris cõciliꝫ.ar.eius qõ no.ꝓ Jn no.extra de re.spoli.c.olim causam.& qõ digi.ff.de capti.l.hostes. ¶Visis ergo[c] qbusdã particularibus que fieri non possunt virtute alicui[s] ex dictis arbitrijs:videm[s] aliquas regulas generales ꝗs reducem[s] ad practicã ex quib[s] apparebit virt[s] predictorũ. ¶Primo ¶regula est affirmatiua q habentes arbitriũ super aliquo possunt oĩa facere q ꝓncipaliter spectant ad id super quo habent arbitriũ. ¶Scõa regula est q possunt statuere et facere oĩa antecedentia propter q ad illud peruenire potest. Tertia regula est q possunt statuere et facere oĩa cõsequẽtia sine quibus illud explicari cõmode nõ põt. ¶Quarta regula ẽ negatiua q non possunt aliquid facere vel statuere super eo quod non spectat ad id super quo eis est cõcessum arbitrium. ¶Quinta regula est q non possunt aliqd facere vel statuere super eo quod est accessoriũ alterius quod non spectat ad id super quo concessum est arbitrium:licet illud accessoriũ videatur ad illud spectare. ¶Declaremus istas regulas.prima regula est q habẽtes arbitrium super aliquo possunt omnia facere & statuere que ꝓncipaliter spectant ad id super quo habent arbitrium.ꝓbatur ff.de arbi.l.non distinguem[s].ff.de officio.& ff.mãl.oliger nter.de exerci.l.j.ff.nõ aũt.& ff.igitur. et de insti.l.sed si pupillus.ff.conditio.cũ ff.ista regula videtur indubitabilis. ¶Subijciam[s] ex ¶pla
18 ¶tuatum est ꝓnoibus ciuitatis[g] arbitrium supe bono & pacifico statu ciuitatis: certe huius vigor

poterunt homines habentes in simili inimicitias
b cogere ad pacẽ[b] vt.l.equissimũ.ff.de vsufruc.& vsufruc.ff.ad fur.eo.ti.nam per istas ciuiles cõtentiones respublica dissipat:vt.ff.de capt.l.si quis ingenuam.ff.fi.facit.ff. de offi.pref.l.cõgruit.in prin.de offi. prefec. vr.l.j. ff.ques. ¶Sed 2tra oppo.qr istud nõ videt ꝓncipaliter pertinere ad publicam vtilitatez: sed per quandã consequẽtiam:vt.ff.l.si quis ingenuã.ff.fi. et sic videtur q non veniat in arbitrio eius concesso:vt.ff.ad municip.l.libertus.ff.fi.& de fideiuss. l.fideiussor magistratũ.et de magist. conue.l.j.ff.j.
19 Respondeo ¶hoc quod dico ꝓncipaliter potest intelligi duob[s] modis.vno modo vt denotet ordinem nature:vt in hoc exemplo verberatur filius certe ipse filius principaliter iniuriat & pater per consequentiaz:vt.l.j.ff.j.de inin.certe isto casu dictio principaliter nõ denotat ordinẽ temporis:qr eodem instanti fit iniuria patri & filio:sed denotat quandã ordinez nature qui intellectu percipitur. Scõo modo potest intelligi vt denotet ordinem intellectus in quo est sciendum q in intellectu finis dicitur principium:& illud dicit principaliter esse finis:ad quod intellectus finaliter tẽdit. exemplũ mandato & fideiussor licet ante reũ intercedat tẽneri accessorie reus principaliter. ratio est:qr ad hunc finẽ cõtrahentes tendebãt. Jtez potest poni exemplũ per.l.et si nõ sint.ff. perueniam[s].de auro & ar.leg.& de arbi.l.nõ distinguem[s].ff.principaliter.& iste secũdus modus est ꝓprior. Hoc ꝓmisso si poneremus q in intellectu fieret aliqd ad duos fines equaliter respectu cuiuslibet dicere[t] ꝓncipaliter fieri exemplũ in duob[s] reis vnus obligat b bodie:alius cras:ita fit prior in tẽpore:tũ glibet dicitur ꝓncipaliter obligatus:vt.ff.de duo.re.l.iij. in prin. Jtẽ ex hoc sequit q si sunt plures persone que faciũt vnũ actũ.si tñ faciunt ad diuersos fines in persona cuiuslibet dicere[t] ꝓncipaliter fieri respectu finis intellectus per eũ. Exemplũ emptor & venditor faciũt vnũ cõtractũ cuius ꝓncipaliter tẽdit vt habeat rẽ alter ꝓncipaliter vt habeat pretiũ:vt.l.j.de cõtrahẽ.emp.& l.j.de re.permu.& hoc respectu dico q qñ filio fit iniuria a sciente eum filiũ famil. vtriq; leg dat ꝓncipaliter actionem sc3 patri & filio:vt.l.eũ qui nocentẽ.ff.fi.ff.de iniur.facit.d.l.j.ff.adeo.de iniur. ¶Modo ad ꝓposituz l3 inimicitie ꝓpriꝫ tendãt ꝓncipaliter ad damnũ ꝓncipaliter inspecto ordine nature. secũdario ad rempu.tñ inspecto ordine intellect[s] iuris ius imaginatur vtriq; principaliter ledi sc3 priuatos et rempu. nec obst.ff.de magi.que.l.j.in prin.qr licet respu.ledat ꝓncipaliter vt dixi:tñ non ledit dãno pecuniario & estimabili q ille fideiussor ꝓmiserat. istã solutionẽ ponit tex.ff.ad munici.l.ij.circa fin. Scias ergo q illud arbitriũ sup bono et pacifico statu est multũ latũ. comprehẽdit enim arbitrium super abũdãtia sup custodia quasi super oĩa arg. l.j.ff.cura carnis.et.ff.seq.ff.de offi.prefec.vrb.alia plura exempla possent poni circa hanc primã re
20 gulaz que omitto. ¶Scõa regula ¶est q possunt statuere & facere oĩa antecedẽtia id super quo habent arbitrium ꝓpter que ad illud peruenire potest.ꝓbatur in.l.cui iurisdi.ff.de iur.om.iudi.et.ff. de procur.l.ad rem.et.l.ad legatũ.cum simi.pono exemplũ habẽtes arbitriũ super abundantia volunt facere statutũ q rustici non possunt detineri in ciuitate ꝓ testimonio vltra vnam diem:vel q rustici non cogantur personaliter venire ad custodiam ciuitatis sed possint seruire per substitutum adiecta causa vt cultura agroꝝ non impediatur:& habeatur abundantia in ciuitate.certe q sit abundantia istud est ꝓncipale super quo habent arbitriũ. q rustici non vegentur est quoddam preambulũ siue antecedens per quod peruenitur ad illud.hoc poterũt facere.casus est.ff.de nundin. l.ij.in greco facit.C.que res pig.obli.posl.pignorum.& auc.agricultores.& in corpore vnde sumit. Jtem possent acqrere pecuniaz mutuo ꝓ expediendis bis que pertinẽt ad abundantiaz.arg.l.j. ff.ne autem.de exercito. ¶Jtem potest poni exemplum habens arbitriũ prouidendi vnde pecunia

¶Cogere ad pacẽ. vide bar.& bal. in.j.constitu. C. et bart.in.l.de fideicõ.de transac.

Universidad del Rosario
Archivo Histórico

veniat in cõi:huiꝰ vigore pñt statuere ꝙ qcũqꝫ vocaꝫ ad aliqñ officiũ possit illõ gerere vel seruire p substitutũ soluẽdo cõmuni certã quantitatem pecunie:certe ꝙ pecunia soluaꝫ est id super quo habẽt arbitriũ ꝙ possint retinere vel per substitutũ seruire est antecedens ipsius ꝛ hoc possunt per iura.ff.allega.facit etiam quia de iure est permissuꝫ pollicere pecuniã ꝓ honore habendo:vt.l.boc iure.in pñn.de dona.ꝛ.l.j.de polli.Ita eadem ratio licet reipu.polliceri remissionẽ. Plures etiaꝫ casus sites possent poni quos omitto. ¶Ad vnũ

21 ¶tamẽ aduerte:ꝙ vigore dicti arbitrij nõ possent statuere vel ordinare seu legẽ facere super aliquo graui etiam põderoso et arduo negotio pretextu modice pecunie q̃ daretur cõmuni ar.l.quẽadmodum.C.de agri.ꝛ cen.li.xj.Esset enim decretũ ambitiosuꝫ.ambitiosum em̃ dicit cupidũ inde ambitus.idest cupiditas ꝓprij honoris.vt.ff.ꝛ.C.ad l.iul.de ambi.ꝛ ideo talia decreta dicuntur ambitiosa.idest facta ex cupiditate potius q̃ zelo iustitie. ¶Sed quero ¶pone babẽtes arbitriũ vñ veniat pecunia in cõmuni statuerũt ꝙ mercatorib⁹ reddatur ius summarie vel aliquid aliud adiẽciẽtes causam quia ꝓpter boc mercatores desisterẽt venire ad nũdinas:ꝛ fm̃ boc auidius venient ad ciuitatẽ et ex boc ciues efficiuntur ditiores vnde eis collecte melius:ꝛ facilius imponẽt an hoc statutũ valeat videt ꝙfic:ꝙ disponit sup antecedẽti ꝙ possunt:vt dictum est.Sol.dico ꝙ si hoc facerẽt ex virtute arbitrij qb̃ habent super bono statu et pacifico ciuitatis puto ꝙ valeret ꝙ predicta pertinent ad statum ciuitatis agendum ꝛ conferendum vt dictum est:sed ex virtute arbitrij ꝙ habẽt vnde pecunia veniat in cõmuni boc non possunt ꝙ predicta pertinent ad boc ꝛ illud qb̃ dictum est de antecedẽti est verũ q̃n illud antecedẽs de necessitate infert illud cõsequẽs super quo habẽt arbitrium:vt in exemplo predicto q̃n statuit vt quis possit se excusare a muneribus soluẽdo certã quãtitatẽ.secus si ex antecedenti consequens sequi potest casualiter seu possibiliter: tunc nõ possunt vt in casu proposito nã ex statuto premisso sc̃z ꝙ ius reddatur summarie possibile erit ꝙ iniuitabũtur alij ad veniendum vt ciues efficiantur locupletiores ꝛ forte boc nõ sequitur arg.ꝓ boc.ff. de neg.ge.l.si negotia vbi noua negotiatio potest habere se ad lucrum ꝛ ad damnum nõ debet institui. preterea vt dixi ꝙ possunt disponere super antecedẽti intelligi oz de antecedenti proximo vel modicũ remoto vt in exemplis premissis:sed super antecedenti multum remoto.vt in questione nostra non possunt ar.ff.de verb.sig.l.in lege censoria.ff.ij.vbi dicitur vsus fui causa quod preparatũ est ad vsuꝫ sue persone immediate:vel mediante modicis mediis proximis vt coci ꝛ similes.secus si essent multis mediis mediati vt cultores agrorũ ꝓ boc.ff. de au.ꝛ ar.le.l.vt quis.ꝛ ibi dixi.ꝛ predictas duas notabiles limitationes tene mẽti. ¶Tertia regu-

23 la est ꝙ possunt statuere ꝛ facere oia consequentia ad illud sine quibus explicari illud commode non potest:vt.ff.l.cui iurisditio.ff.de iurisdit.omiudi.ꝛ nota.in.l.non distinguemus.ff.de officio.ff. de arbi.ꝛ ibi no.ex boc sequitur ꝙ possunt terminos certos ponere ad implendũ ꝙ statuit ꝛ mandat vt.l.qd tũ.ff.solutionẽ.ff.ꝺ arbi.Possunt etiã penã imponere non obtẽperantib⁹:vt.l.j.in fi.ff.si

a quis ius di non obtẽ. Possunt etiã officiales[a] ad predicta etiã exequẽda statuere:vt.l.ij.ff.ad muni. ꝙ intellige nisi alias ordinati essent per cõe:vt dici.ff.circa casus speciales. ¶Contra predicta opinetur ꝙ non possint penam imponere quasi hoc nõ veniat in arbitrio eis cõcesso vt.l.quid tamen.ff.de arb.Sol.q̃n cõmittit arbitriũ generaliter vt super abundantia tunc si faciant super vno particulari dicti officij ꝙd dictũ officiũ non finitur poterũt:vt.l.non ex oibus.ff.de arbi.Si vero committitur arbitrium super vno negotio particulari:tunc puto idem ꝙ possint penam imponere:vt.ff.de verbo.obli.l.ex ea parte in pñn.et qñ ibi no.Sñ ob.l.quid tamen.ff.j.quia ibi committe-

batur decisio alicuius litis.vnde lite decisa nõ potest se vlterius intromittere.hic vero committitur dispositio ꝛ ordinatio certi negotij in quo accesso-

24 rie venit pena. ¶Quero ¶quid si in predictis ꝛ circa predicta statuunt quidã qui per quandã ꝓiam veniũt ꝛ venire possunt contra illos particulares casus ad quos dixi arbitriũ nõ extendi an valeat: vt puta:q: ex hoc ius alteri⁹ ledik vel fimi. Rñdeo q̃nq̃ hoc cõtingit ꝓ quandã cõsequentiã ex culpa eius cui⁹ ius ledik.exemplũ factum est statutũ ab habentibus arbitriũ super bono statu ꝛ pacifico statu et publica vtilitate cõis.ꝙ quis non petierit debitũ per.x.annos decetero nõ audiatur.certe ex hoc ledik ius creditoris pcedente tñ culpa ꝛ negligentia sua:tunc dico ꝙ statutũ valebit:vt.l.j.ff. de vsucap.ꝓ hoc tex.optimus.ff.de re.eo.l.si pupil lox.ff.j. Q̃nq̃ hoc potest cõtingere ex defectu alterius.exemplum ex vigore dicti arbitrij fecerũt statutũ ꝙ babẽtes gõnes coganꝫ ad cõpromittẽdũ b

b in simul:certe per hoc posset ledi ius partis: si arbiter male iudicaret pars ledere.ꝛ.circa hoc dico[c] ꝙ si aliquis habet sñiam vel instrumẽta guarentigie que fm̃ statuta tuscie merentur executionez: b

tunc si statutũ tale nõ expresse dicit ꝙ de his compromitterenẽ hoc non posset.quia ꝛ sub generalitate nõ veniunt:q: hoc esset ius partis ledere:vt.l. minoꝝ.ff.an.cui fideiuſ.in pñn.ff.ꝺ mino. Circa alias vero lites dico statutũ valere:nec debet attẽdi ꝙ vna partiuꝫ posset ledi ex hoc:quia hoc esset casu:ꝛ ita potest tangere actorem sicut reum. arg.

25 l.fideiusſor.C. de fideiuſſ.et ideo dico ¶ ꝙ quando ciuitas ipsa potest facere statutũ ꝙ non liceat appellare qõ est quãdo prima ꝛ secũda causa appel- c

c lationis pertinet ad eam fm̃ ea que dixi in.l.oẽs populi.ff.de iuſti.et iur.ꝙ tunc ordo ciuitatis ex virtute dicti arbitrij posset hoc statuere. ¶Sed cõtra ꝓdicta facit.ff.de mino.l.si minoꝝ.ff.annis filio.ff.j. quod ibi not. vbi dicitur ꝙ eoipso quod quis cõpromittit ledit:ꝛ fic est cõtra primũ dictũ. Item assignatur vbi etiam ratio: quia perdit beneficiũ appellãdi:ꝛ fic apparet ꝙ tollere beneficiũ appellãdi est ledere. Rñdeo ibi in minore compromittente quem verisimile est nõ ita diligenter causam suam acturum sicut maiorẽ.vnde non est equalis cõditio ab initio:que ratio cessat in q̃one nostra. Puto tñ ex predictis ꝙ si decurionũ statutuꝫ diceret ꝙ nõ possit appellari vel in integruꝫ restitutio peti ex virtute talis arbitrij ꝙ bocvaleret in restitutione que peteretur ratione errozis:vel alia que vniformiter potest tãgere vtrũq̃ litigantẽ:sed ad restitutionẽ que impetratur ex causa minozis etatis nõ potest porrigi etiam si exprimeretur: ꝙ tunc manifeste ius vnius partis ledereẽ:ita ꝙ nõ alterius.argu.ff.d.si minoꝝ.et intelligo de restõe que peteretur ratione minozis etatis ad recuperationem iuris amissi:secus si peteret restitutionez: quia perderet lucruꝫ: boc enim bene potest fieri per talia decreta:nec est regula impediens. Quando q̃ per consequentiã perueniturad vnũ de casibus.ff.enumeratis,pbibitis absq̃ culpa et facto alicuius:ꝛ tunc si boc cõtingeret in consequentiã alicui⁹ iuris permissi valeret:alias secus:vt.l.j.ff.

26 de auto.tu.ꝛ quod ibi no.per Ioy. ¶Quarta ¶regula negatiua est ꝙ non possunt aliquid facere vel statuere super eo quod nõ spectat ad id super quo eis concessum est arbitrium.hec regula est clarissima:vt.l.diligenter.ff.manda.et.C.si a nõ competen.iudi.l.j. et.ij. de arbi.l.non distinguemus. ff.de officio. ¶Quinta regula negatiua est ꝙ non possunt aliquid facere super eo quod est accessoꝛium alterius quod non spectat ad id super quo eis concessum est arbitrium: ꝛ istud accessoꝛium videatur ad illum spectare. Exemplũ habent arbitrium vt pecunia veniat in communi: ideo statuerunt aliquid esse delictum cum prius non erat et penam imposuerunt:vt si quis opposuerit aliquam exceptionez et eam non probauerit puniatur in tantum.certe hoc non valet.nam pena semper et omni respectu est accessoria ad delictum:vt l.aliud est fraus.ff.de verb.signi. vnde cum ipsum delictum

¶Ad cõpromittendũ.an babẽtes arbitriũ super pacifico statu ciuitatis possint facere statutũ ꝙ babẽtes in simul gõnes teneãtur cõpromittere. adde bart. et bal.in.j.cõstitu.C. ¶Circa hoc dico. et no.ꝙ statutum disponẽs oẽs causas debere cõpromitti limitat nisi quis haberet instrumẽta vel aliõ ius liquidũ.ꝛ hic etiã collige an statutuꝫ valeat. facit ad not.l. elegãter. in pñn.ff.de cõdi. inde.ꝛ adde bart. in.j. constitu. C. et ibi bal.ad fi.ꝛ qualiter dictũ statutũ intelligatur. vide ange.in.l.cum hi. ff.si cum lis.ff. de trãsac.et quod ibi dixi post Ang.

delictũ nõ sit id nec ipsum antecedẽs nec cõsequẽs ei⁹ sup qua habẽt arbitriũ sup ei⁹ assessoꝛio statuere nõ poterũt:licet ipsuꝫ assessoꝛiũ videat ad illud pertinere.nã assessoꝛiũ nõ trahit ad se principale vt.l.ex pupillari.ff.de vulga.ꝛ pupil.te.l.si pacto quo penam.ꝛ qõ ibi no.C.de pac.

27 l.iurisgentiũ.ff.quinimo.in.ij.glossa. ¶Visis ¶et examinatis dictis regulis videam⁹ aliquas questiones ꝛ primo ꝙro babẽtes talia arbitria facere suas prefationes ex quibus inferrt id qõ statuunt pertinere ad eoꝝ arbitriuꝫ an his prefationibus

a sit credẽdũ:[a] videtur ꝙ nõ nisi ꝓbent.vt.l.ff.ff.de exerci.ꝛ.ff.de castrẽ.pe.l.si forte.Cõtra ꝙ sic:vt.ff. de bere.insti.l.ff.de exerci.l.j.ff.ne aũt.versi.ꝙ si in ꝓtijs.Sol.Ītũ ad ipsos statuẽtes sc̃z ꝙ ipsi illa cã ꝛ illa ratione quã in prefatione expriműt moti fuerunt ad faciendum statutum bene est eis credẽdum vt.ff.de heredi.insti. l.fina. quãtum ad alios credo idem ꝙ illis prefationibus est credendũ casus est in hac.l.fm̃ vnam lecturam ꝛ in eo qõ dicit ꝙ oz rescindi.si em̃ non rescinderet essent decreta ipso iure nulla nisi ꝓbaret.Cũ em̃ ista arbitria nõ cõcedantur nisi electis ꝛ grauib⁹ personis credendũ est eis in eo sc̃z qõ de asserunt vt.l.j.ff.de offi. prefe.ꝓto.ꝛ per hoc ptz responsio ad contraria. Pre-

28 terea ¶in istis extraiudicialibus videtur eis credẽdum fm̃ glo.extra de ꝓba.c.post cessionẽ.facit de ꝓba.c.j.in cle. Nec dicas ꝙ ibi est speciale in papa qz fateoꝝ ꝙ est speciale ne admittatur ꝓbatio in cõtrarium ex his q̃ narrat ãpẽdent ex facto suo sed ꝑ istos admittit ꝓbatio in cõtrariũ ꝓ boc facit ex dicit speciale in mutuo ꝙ ꝓfessioni plati stat ꝑ terq̃ in mutuo et in aut.boc ius porrectũ.in fin. C.de sac.san.eccl.Et per hoc põt responderi ad ff. de exerci.que in mutuo loquitur ꝙ idẽ putarem hic vt.l.ciuitas.ff.si cer.pe.predicta vera nisi euidẽtia facti doceret cõtrariũ eius ꝙ in dictis prefatio-

b nibus asseritur:vt in.d.l.ff forte.ff.de ca.pe. ¶Que

29 ro quando ¶decretum petitur rescindi coram quo iudice fiet:dixi.ff.ꝙ fiet coram superiore et puto ꝙ ille qui est iudex appellationũ in ciuitate sit superior:vt.l.j.ff.solent.ff.qñ ap.sit.Et hoc verũ qñ ipsi facerẽt autoritate eoꝝ officij.Si vero facerent autoritate alterius ordinis vel cõcilij boc sibi cõmittentis:tunc si ista rescissio peteretur modum appellationis ꝛ deberet appellari ad illud cõcilij ꝙ deleganit cuius autoritate fit:vt.l.j.ff.qs et a quo ap.sit.Si vero ista rescissio peteretur officio iudicis vel iure actionis tunc peteret coraꝫ eisdẽmet coraꝫ quolibet iudice equali:vel maioꝛi.vt.ff.de mino.l.ꝓfecti.ꝛ.l.seq.quo aũt iure petaꝫ dicã.j.ꝓxi. q. An aũt quis videatur facere iure sui officij. an

b tãq̃ delegat⁹ ab alio et dicã.j.ꝓxi.q. ¶Quero q̃ 30 ¶iure petaꝫ ista rescissio. Rñ.qñq̃ decretuꝫ interponitur ꝛtra certã personã.ꝛ tũc qñq̃ petitur per modũ excusationis qñq̃ petiꝫ per modũ appellationis vt.l.j.ff.solẽt.ff.qñ app.sit. qñq̃ vniuersaliter: tũc credo ꝙ petaꝫ iure actionis sc̃z ꝛdictione ex.l. ista.vt.ff.de cõdi.ex.le.l.j.ꝛ hoc videtur ꝓbari ex ꝓsse.C.de censi.l.qui se granatos lib.xj. ¶Quero infra ¶q̃tũ tẽpus potest peti ista rescissio decre-

31 ti.respondeo quandoq̃ istud petitur per modum appellationis vel excusationis.ꝛ tunc boc petiꝫ infra tempoꝛa ad hoc constituta:vt.ꝺ.l.j.ff.solent. et C.de temp.app.l.j.ꝛ.ff.de exeu.tut.l.sciendum.ff.j. qñq̃ boc petitur iure actionis:ꝛ tunc siquidem aliquis vult petere rescindi ꝓtendens ꝓpriũ interesse oz hoc petere infra annũ.vt.ꝺ.l. qui se gratuatos.si vero ꝑdit interesse publicũ:tũc infra decenniũ vt.ff.de ꝺi.ꝛ temp.prescrip.l.in oib⁹.ff.j.ꝛ.ff.

32 ti.j.l.calcularij. ¶Quero ¶quid⁶ si in reformatiõe

c seu decreto sit dictum si ꝛ inquantum de iure possunt. quid important hec verba. Respondeo ista verba importãt si de iure fieri possunt effectualiter vt.l.in tẽpus.in principio.ff.de here.insti.et.l. hec conditio.ff.de condi.ꝛ demon.ꝛ ideo vbi alias decretum veniret rescindendum ꝓpter ista verba erit nullum ipso iure cum dicta cõditio si possunt esse de presenti q̃ deficit:ergo dispositionẽ reddit ipso iure nullam:vt.l.cum ad presens.ff.si cer.pet.

ꝛ de verb.obli.l.conditionis in preteritũ. Ex hoc sequitur ꝙ de hac nullitate poterit opponi coram quocũqꝫ iudice incidenter coram quo tale decretũ inducereturꝫ vt.l.quoties.C.de iudi.ꝛ ordi.iudi.l.j. Ītẽ ex hoc sequitur ꝙ de hac nullitate poterit perpetuo excipi vt.l.pure.in fi.ff.de ꝺoli exce.ꝛ.l.licet. C.de excep.ꝙ nõ esset si deberet rescindi vt.l.necnõ ff.exẽplo.ff.ex qui.can.maio.ꝛ.l.exceptione.in fin.

33 ff.de exceptio. ¶Quero ¶an ᵈ decretum seu refor- d

d mationem factum ab eis ipsimet possint renocare. Respondeo quandoq̃ conceditur arbitriũ super certo actu:tunc si arbitrantur ꝛ statuunt circa ipsum actũ ita ꝙ sunt functi eoꝝ officio non poterunt postea renocare:vt.ff.de re iudi.l. inde.ꝛ. de arbi.l.quid tamen.in pñn. Quandoq̃ conceditur arbitriũ indeterminate:vt puta ꝓprioꝛib⁹ huius ci- e

e uitatis concessum est arbitriũ sup abũdãtia omni tempore vel certo tempore ex forma statuti cuius arbitrij vigore aliquid statuitur:tunc an ipsi possint illud renocare videndum est:an eis fuerit concessum dictũ arbitrium per modũ cuiusdaꝫ potestatis seu iurisditionis ordinarie ita ꝙ eoꝝ officio boc incumbat vigore ipsoꝝ officij.tunc ipsimet poterũt renocare:qz nemo potest sibi legẽ imponere a qua nõ sit licitum recedere vt.l.si quis.in pñn.testamẽti.ff.de leg.iij. Quãdoq̃ eis boc cõcedit per modum cuiusdam potestatis delegate: ita ꝙ ipsi possint autoritate cõcilij maioris boc cõmittẽtis:ꝛ tũc ipsimet renocare non poterunt:nisi eomodo quo possent renocare ea que facta non essent dicto maioꝛi consilio.nã ipsum concilium ma ius videtur boc fecisse per ipsos quib⁹ boc cõmisit:vt.l.item eoꝝ.ff.si decuriones.ff.qõ cuinsq̃ vni.

e no. ¶An autem ᵉ ¶videatur cõcessum per modum 34 cuiusdam iurisditionis ordinarie vel delegate dico verba statuti seu reformationis cõcedentis arbitrium esse diligenter inspicienda.si enim boc cõcedit officio:vt quia dicunt illa verba ad officium ꝓioꝛum pertineat ꝛc.tunc videt cõcessum officio: f

f ꝛ tũc ꝓiores poterunt vigore sui officij ex potestate ordinaria. Item in alijs bonis hominibus qui bus boc cõmitteret. Si vero dicerẽt verba ꝙ boc possent autoritate ꝑsentis cõcilij generalis ꝛ similia verba tunc boc non possent vigore eoꝝ officij boc ꝓbatur in ꝓoemio institutionum circa mediũ ibi nostra autoritate.ꝛc.et.C.de vete.iur. enucle.ꝛc.l.j.ff.omnia cum.ꝛ de offi.eius cui man. l.j.ff.qui mandata.ꝛ boc est magis expressum.de clerigrotã.c.j.lib.vj.ꝛ de supplen.negli.prela.c.j.in clementi.ꝛ de religio.domi.quia contingit. in clementi. Si vero verba sunt dubia : vt qz dicunt tales habeãt arbitrium ꝛc.tunc aut cõmittitur vnũ factũ particulare inter certas personas vel de certa re:et in dubio intelligitur ꝙ faciant autoritate concilij concedentis nõ ipsoꝝ autoritate ꝓpria: vt extra de rescrip.c.cum aliquibus.lib.vj. Iurisditio enim ordinaria non cõceditur in re certa vel g

g in casu particulari.arg.ff.de testa.tu.l.si certarũ.sc̃z debet concedi super quadã vniuersali administratione:vt stat im dicam.Si vero concedit arbitriũ super vno negotio vniuersali:vt super abũdantia tunc videt cõcedi iure potestatis ordinarie vniuersitas enim boc potest vt.l.ff.ff.de iurisdi.oim iudi. ꝛ.l. et quia.ff.de iurisdi.omni.iudi.sed concedendo super aliquo facto vniuersali videtur cõcedere iure ordinarie potestatis:vt.l.j.in pñn.et.ff. cum vꝛbeꝝ.ff.de offi.prefec.vrb.ꝛ.C.vbi ꝛ apud quos.l.ff. ibi.certe administrationi cui et iurisditio inest ꝛc. ꝛ in prima constitutione digestoꝝ.ff.penul.et in aut.habita.C.ne filius ꝓ pa.vbi doctoribus concedit iurisditio in scholares que sine dubio est iurisditio ordinaria. Et predicta tetigi in quadam disputatione quam disputaui:que incipit adunantia generalis ꝛc. ¶Ultimo quero ʰ quid si predicti h

h babẽtes arbitriũ aliquid statutũ nec expriműt se facere ex vigore dicti arbitrij:vel expriműt se facere ex vigore cuiusdã arbitrij ad boc non sufficiẽtis cum alias habeãt arbitriũ ad boc sufficiens:dicit ꝙ

g dixi in predicta questione[g] qnã disputani sup boc. ꝛ bec sufficiant.

a ¶Etiã officiales. ꝛ adde quod idem sequit baldus in l.j.ad fi.C.si rector prouincie. dicens qõ si pmissum est prioribus statuere super reddẽda iustitia poterunt eligere rectores ꝓ figere terminum causis et adijcere penas.ꝛ qrit imo. in.l.j.ff.sol. matri. in pe.q.an habentes arbitriũ super bono et pacifico statu ciuitatis possint statuere quod nobilis faciẽs brigam puniatur in tantum ꝛ ad materiã vide Joã.and. in pulchra.q.in regula cum qui prohibetur.in mercuria.in.vj.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶Quod semel. vide quod dixit per istam.l. Bartol.in.l.j.C. de administra.reipubli.lib.g.

b ¶Transit in formam. vide Bar.in.l.priuilegia.C.de fac.san.eccle.& vide.Bal.in.l.cū mihi.ff.de dolo. vide bal.in.l.g se patris.C. vnde lib.& in c.i.§.fi.qui feu.da.pos.& vide Pe.de anch.in.c.j.de consti.in.vj.col.& eūdem in consil. suo

ff.& Jnnoc. in.c. 1 nouit. de iudi. et do.anto.in.c.cum dilecti.de tēpo.or. vide do Joan. de a fan.l.c.j.de 2sti.in vi.& Jnn.in.c.j.in materia de iniur. & dā.da.et Archi. g.q.1.quicunq. et vide ange. in consilio.l.in.v.col. circa prin. 1

c ¶Quasi contractus. b

¶Quasi contractus.no.q qñ leg c transit in contractum non potest reuocari. et adde d que digi in.l.cesar §.de publi. et adde no.per Bal.in l. pecuniam.C. de condi. ob cau. qñ statutum diceret si quis legeret medicinam habeat pro salario centū absq; alia condition potest lege 1 re? an ciuitas pos e fit reuocare imu. f nitatē.adde Bar. in.l.ij.in fine.§.de iur.immu.et vide Barto .in.l. omnes populi. et qō ibi digi.§.de iusti. & iur.& Joā.an.in c.decet de reg.iur. in.vi.et bald.in.l. non plures.C. de sac.san.eccle. et in l.fi.no.C. de cōdi. ob cau.& in.l.fi cū mihi. §. de do. et Jo.and. in addi. spec.in ti.de censi. §.nunc dicendus in addi.incip. per 1 banc.l. per Spec. in.d.§. nunc dicē g dum.versi. quid si vniuersitas. facit 1 quod habeā per Buid.de suza. de no.co.cōpo.super ver.ratas.et.l. di 1 gna vox.C.ō legi. & adde q fi eēt cō 2 cessa absenti pos set reuocari ex cā fm ea que habentur in.l.absenti.§.de do. Item potest reuocari ex causa fm Bal. in.l.fi.ff.de sena. Item lex transiens in priuilegium ecclesie nō potest reuocari in eius preiudicium fm Jnnocen.in.c.nouit.de iudi. et quod ibi no.do.Anto.& Flo. quod lex siue statutus transiens in priuilegium siue contractum non subditi non potest reuocari: secus si in priui legium subditi per no.per Jnno.in.c. in nostra.de iniu.& damno da. Jmo. limitet eam opi. aliqua subsistente causa per no.per Jnno. in.c. q̄ in ecclesiarum.de consti.& ad materiam bar.bic vide Ro.in.l. fi vero. §. de viro.in.extiij. fal.§.fol.ma. ¶Adde an immunitas possit reuocari. ¶De.de ancha.consi.cclij.

d ✠Andre.pomate. ¶Nōpoterit.& facit quod licet babens potestatē.l. condende quis non obligatur.l.contractus vt voluit in specie Bald.et ibi paul.de ca.in.l.j.§.de constitu.princi.& ita debet intelligi Bart. in.l

¶Decretum decurionum quando trāsit in formam cōtractus. vtputa q̄ veniens ad habitandū fit immunis per.g.annos tūc non potest reuocare per ciuitatem.

Quod semel. [a]Opp.de.l.qō insist.§.de re in di.So.aliud in.finia interlocutoria. aliud in decreto. Item opp.C. qō cuiusq; vniuersi. no.l. ité eo.r.§.qō fi actor. vbi etiam decretum rescinditur nuda voluntate. dicit glos. ibi speciale: q? nullius interest actorē reuocari ante litem contestatā secus si post. vt.j.eadem.l.§.eg bis.quā glos.no. ex qua habes ✠q̄ qñ decretum transit in formā[b] cōtractus vt habeat immunitatē a collectis vsq; ad decem annos certe impletus est quasi cōtractus[c] quia ille facit vt habeant immunitatem & ciuitas dat immunitatem vt ille vadat merito ciuitas nō poterit[d] reuocare. Idem si pactum speciale est factū cum ali quo. vt plene Dynus dicit hic et ego plenius dixi in repeti.l.omnes populi.§. de iustitia et iure.

¶Pena statuti non legat ignorantes nisi ignorantia sit crassa.

Unicipali. Nota qō ciuitas potest facere statutum ne aliquis vadat extra suum territorium & euntes punire. qō dic vt plene dixi in repetitiōe.l.cūctos populos.C. de sum. tri. ¶Ité no.✠quod pena statuti non ligat ignorantes[e] qō intellige nisi ignorantia crassa fuerit vel supina[f] vt glo. dicit hic est textus in.c.vt animarum. extra de constitu. libro. vj.& dixi in.l.quod nerua circa fi.§.deposi.

¶De operibus publicis. Rubrica.

Curator.

Curam. No. q̄ quis pōt sustinere plura munera nisi exc̄fuerit vt hic dicit.

Ali liberalitate.

Curatores. Nota. q̄ curator operum si agit contra fabros agit suo nomine res vero publica agit contra ipsum curatorem seu suprastantem. Barto.

¶Capella defuncti non pōt per religiosos nomini alterius attribui.

Ne eius nomine. Not. cōtra fratres vel alios religiosos qui capellā ✠ aliquo? defuncto? attribuit nomini alteri[g]. q? hoc facere nō possunt vt hic videtis. ¶Ité not.arg. cōtra eos q̄ abiudāt arma alicuius et ponunt arma sua vel alterius.

¶Facienti fortilitiū in aliquo loco qō pōt esse periculosum alicui ciuitati nō debet permitti. Tunc be dicitur casalia q̄ sunt in comitatu q̄ habent aliquam munitionem puta fossata.

3 Facientes domos circa muros ciuitatis possunt prohiberi & facte destrui.

4 Quelibet ciuitas pōt sibi ipsi facere muros sumptu tamen suo.

5 Castra que sunt in comitatu pñt sibi ipsis pro tū sumptu muros facere dūtamen non spectet ad emulationem ciuitatis.

Pus nouum. Oppo. qō in publico non licet opus facere parti.§. ne quid in loco publi. & ideo non videtur quod hec lex possit intelligi de opere quod fit in publico. Idem nec de eo opere quod fit in priuato: q? cuilibet licet in suo facere[h] quod vult. vt.l. per pūncia.C. de edi. pri. Sol. potest intelligi q̄ quis hic volebat edificare in publico ad vtilitatem ciuitatis volens sibi donare. et sic non ob. titu.§. ne quid in loc. publi. qui loqtur quādo quis vult edificare ad vtilitatē ppriam. Item potest intelligi[i] quando quis vult edificare in loco priuato. qō potest dūtamen non tendat ad iniuriā vel emulationē alterius ciuitatis: quod not. ✠ quia si aliquis facit munitionē in aliquo loco que posset esse periculosa alicui ciuitati nō debet sibi permitti. et intellige si esset periculosa vel esset verecundia alteri ciuitati q̄ ei cui subiecta est. et hoc est qō hic dicit ad emulationem alterius ciuitatis. not. qō dicit alterius. ¶Quero quid vult hic dicere vel circū theatrū vel emphyteatrū fit glos. dicit. i. aliqua tumba. Tumbe ✠ appellantur casalia que sunt in comitatu que habēt aliquā munitionē: vt puta fossata vel muros. vel dic notabilius qō dicit circū theatrū vel emphyteatrū. i. circa muros ciuitatis: vel intra muros. dicitur enim emphyteatrū ab ambio ambis quod est circūdare. facit.§. de re. di. l. sacra. §. muros. Et sic no. ✠ argu. cōtra istos qui faciūt domos prope muros ciuitatis ex q̄bus posset dari introitus ciuitatis vel egitus inimicis vt possunt phiberi et facte destrui: vt. C. eo. l. edificia que vulgo. ¶Alterius ✠ quero[k] vtrū liceat alicui ciuitati muros fi bijpſi facere. dicit glo. q̄ sic sumptu suo non sumptu publico ciuitatis romane. ¶Ité aliquis priuatus hoc nō posset sine principis autoritate: vt no. in.l.sacer. §. muros. §. de re. di. Cōtra not. C. eo. l. oēs. vbi no. q̄ semper requritur autoritas principis: siue ciuitas velit sibi muros de nouo facere siue antiquos reparare. sed ista glos. cōmuniter tenetur. Ex qua habes ✠ q̄ castra que sunt in comitatu possunt sibijpſis facere muros suo sumptu sine licētia ciuitatis: quod tū intellige nisi spectet ad emulationē ciuitatis: vt. §. digi.

Si legatum. Istam legem prosequere vt si glossa.

¶Eps potest pecuniā relictam pro construendo monasterio illam conuertere in ecclesiā vel monasterium iam constructum.

Pecuniam. Nota. arg. pro epo vt possit relictum ad ecclesiam vel monasterium de nouo cō esse natum tali tempore & ex tali probat etiam contra tunc non citatos. q? illi nō erant citandi. l.j. in fi. de even. in fpi. & l.j. in fi. de libe. agno.

¶De eius note. istum teg. alleg. Re. fin. suo. lvj.

¶In suo facere. adde ad Bartol. in.l.eg hoc iure. in principio. §. de iudicijs. et ibi digi.

¶Intelligi. & vide no. bar. in.l.ij. C. de fun. limi. li. g. & ibi digi. & ibi etiā an alicui sit licitum possidere castrum in confinibus ciuitatis & an quis possit vendere partem suam castri ad emulationem alterius si sibi non prodest & alteri nocet. vide per Bal. in.l.j. C. qui testa. fa. non pos. & adde q̄ sicut non potest quis edificare ita non poterit reficere fm Jnno. in. c. pisanis. de restitu. spolia.

¶Ulterius quero. An possit ciuitas facere muros sine licentia. limita hoc fingu. vt per doctores in.l.si qui adulterium. §.j. §. de adulte. et vide

glos. in.l. per prouincias. C. de edi. prina.

✠Andre. Poma.

a ¶Nundinis. Add de Bar. pro ista.l. in.l. fina. ff. de consti. princi. & in.l. licitatio. §. caruz. ff. de publi. doc. in.c. cuz accessissent. de 2sti. li. vj. vbi limitauit hac.l. vbi ibi Jo. an. Jo. & lig. & alios i.c. priuilegia. de priui.

b ¶Perdit priuilegium. Quanto tēpore datur priuilegium vide cano. in.c.cum accessissent. extra de cō sti. & ad materiam vide bar. in.l. filiꝰ. C. de decurio. li. g.

c ¶L. hoc iure. sed an dos possit peti ex polli. vide p Bal. in rub. C. de do. pmis. 1

d ¶Si quis. Adde qō ista.l. non bis o cum de iure cano. glo. est not. xxij. q. ij. c. mulier. et quō c filiusfami. obligetur ex voto vide tmo. in.c. cum contingat circa medium in duobus locis de iureiurā.

e ¶Quod sine traditione an ex voto trāsferatur dominiuz sine tradi. etiā i ecclesiasticis adde Bart. & doc. in. d.l. iij. de furt. & gl. Cy. & bal. i.l.j. & qñ sine traditione trāsferat[d] oīnium & quid in voto si legatur vel vouetur quid de tēplo constructo. dic q̄ si tēplū est constructū sibi acquirit[f] absq; tradi. secus in construēdo. casus est in.l. seruos. de ali. le. Nūquid aūt cū legat calix ecclie debeat fieri de auro seu de ere. vide Bal. in.l. si nōduz C. de fur.

f ¶Querit glo. ad de quod no. glos. & doct. in.l. illud. de sacrosanc. eccle.

struendum cōuertere in ecclesiam vel monasteriū iam constructum cum multa sint monasteria vel ecclesie constructe.

¶De nundinis. Rubrica.

¶Qui priuilegio nō vtitur spatio. g. ann. amittit illud.

Undinis. [a]No. q̄ qui priuilegio nō vtit patio decē annoꝝ pdit priuilegiū[b] & sic facit cōtra aretinos q̄ cuz fuerit eis cōcessum priuilegiū doctoradi: et eo nō fuerūt vti per decennium quod ipsum perdiderunt: de hoc quāto tēpore perdatur priuilegium dic per Cy. C. de di. rescrip. l. falso. & extra de constitu. c. cum accessissent. & per Goffre. extra de rescrip. §. durat.

Si quis ipsos. ¶No. contra statuta ciuitatum que dicunt quod tricoli a rusticis non debeant emere: quia ista statuta sunt cōtra publicam vtilitatem. vt hic videtis.

¶De pollicitationibus. Rubrica.

¶Speciale est in ciuitate quod non valeat promissio sine causa.

Si pollicitus. ¶Not. q̄ speciale est in ciuitate qō nō vz promissio facta sine cā: ergo apparet qō in priuatis promissio facta sine cā bz vim donationis valide. simile habetis. §. de do. l. hoc iure in principio & ibi digi. facit qō no. §. de doli excep. l. ij. §. ex causa. ¶Secundo not. in ver. cepisse mirabiles modos incipiēdi. ¶Tertio no. q̄ quis obligatur re in mutuo. ¶Querit glos. qua actione petatur tale. promissum dicit glos. aut interuenit stipulatio & agitur ex stipulatione vel agit actione in factum. vt in glo.

Si quis opus. Nota istud quod hic dicit assignauerit vt postea quis non teneat de periculo vitiatis in.l. & ideo. §. de verbo. obl. & habetis in.l. mortuo. §. locati.

¶Dominium quando transfertur sine traditione.

Episcopus vel ecclesia quod agit pro voto ecclesie facto.

Si quis. [b]Oppo. et videtur qō dominium transeat in continenti. vt.l. fina. C. de sacro. san. eccle. dicit glo. Tria verba quedam promittantur ex contractu celebrato duorum consensu & in illis nō transit dñiū regulariter sine traditione fallit in casibus. d.l. vltime. C. de sac. san. eccl. Quādoq; aliquid est q̄ dependet ex cōsensu vnius tantum. & tunc non trāsfertur dominium etiam in ecclesiam vel ciuitatem vt hic. Ratio est fm Buil. de cu. quia cōcurrerent tunc duo specialia. vnum q̄ ex pollicitatione quis obligaretur aliud q̄ sine traditione[c] transfertur dominiū qō esse non debet vt.l.j. C. de do. pmis. & Buil. ponit in.l. ab emptione. §. de pac. Quādoq; aliquid relinquit seu quis vouet in vltima voluntate: & tunc transfertur dominiuz. iura sunt vulgaria. ¶Querit ✠ glos. quis petet hoc votum. Respon. ecclesia vel eps. vt. C. de episco. & cle. l. nullus. & in aut. de eccle. ti. C. si quis autem. ¶Quero qua actione petatur votum dic vt in glo.

Actum. Nota istas diffinitiones.

¶Epistola quando obliget.

Charidemus. Hic est duplex ira vna negatiua: alia affirmatiua prout babes literam negatiuam legitur duobus modis secundū primā. hoc dicit. Epistola non obligat quem ad munus cedendum. hoc dicit. Contra hanc lectu.

oppo. §. de pact. l. ij. et. C. de dona. l. si quis aliquid & de fideicō. lib. l. & in epistola. Bz euiter respondeo quādoq; epistola accipit pro vltima voluntate. et tunc obligat heredes disponentis. vt. d. l. in epistola. §. de fideicō. lib. ✠ Quandoq; cōtinet donationē inter viuos. & tunc de iure antiquo nō poterat fieri per epistolā: q? pacto nudo non contrahebat q̄ est verum nisi sequerē traditio ita debet intelligi. C. de dona. l. si quis aliqd. Sz si talis donatio in rē publi. fiebat tunc nō obligat aliquēvt hic intellige nisi sit facta ex iusta causa vel opus sit ceptū vt. §. e. l.j. Allio modo legitur fm dictam formā negatiuā & dixit sic. Egrotatio ab iniuncto munere non pōt fieri per epistam. b. d. ista lect. est satis bona in se. sz tamē non cōgruit nostre litere alia est litera affirmatiua & fm eā dicit q̄ per epistolā quis obligat ciuitati ad implendū q̄ promisit quod intellige si epistola habuit instā causam vel opus sit ceptum. vt. §. dixi.

¶Ciuitas per suū statutū generale pōt ius alteri quesitū auferre non tū per speciale.

Ocies.

Si cui. [g]No. q̄ ciuitas per suū statutū non pōt auferre ius alteri[h] ita babes casum hic. & l. priuat. §. qui & a qui. q̄ intellige verū singulariter precipiēdo vni homini vel quibusdā hominib[i]. facit ad hoc. §. ad munici. l. nō debere. et ad. l. iul. de anno. l. fi. & §. de admi. re. ad ci. perti. l. decuriones. sed generaliter faciendo statuta bene posset. vt. l. venditor. §. fi con stat. §. cōmunia pdi. & l. antiochensiū. §. de priuile. credi. facit. l. lucius. §. fi. §. ad munici. intelligendo ibi lex idest statutum. Aduerte tamen quod licet ciuitas ipsa possit. tamen hoc est verum si vult sed cōcedendo arbitriū aliquibus aliis super qui busdam: vt puta vt pecunia veniat in communi vel vt abundantia habeatur et similia ex virtute huius arbitrij non venit[k] vt ipsi possint ius alterius ledere: sed vt sine alterius iniuria hoc faciant vt. l. ij. §. merito. & §. fi quis a principe. §. ne quid in lo. publi. & l. nec anus. C. de eman. li. & l. impuberi. §. de admini. tuto.

¶An q̄ pmisit facere op[s] debeat facere per se. Et cum suspicio est de aliquo ne fugiat potest interdici bonorum alienatio.

Epollicitatiōib[s]. No. tex. ibi cū absens &c. ¶Nota ✠ q̄ ille qui promisit facere opus debet facere per se si pōt vt hic. & l. imperatores. in prin. j. eo. hoc autem qō dico per se intelligo fm qualitatez psone si ipse faber faciat suis manibus adhibitis suis ministris fm qualitatem & ✠titatem operis. si vero nō est faber intelligo q̄ faciat per se hoc est sua cura et solicitudine. nō enim liberaretur prestando pecuniā vt. d. l. imperatores. j. eo. & l. continuus. §. ité qui in sulam. §. de verb. obli. ¶Secundo no. q̄ si nō pōt quis facere per se potest facere per aliū adhibēdo amicos. ¶Tertio ✠ no.[k] q̄ quando est suspicio de aliquo ne fugiat potest interdici venditio seu alienatio bonorum immobilium sicut possunt mobilia sequestrari. qō no. &c.

Si quis ob. Not. seruandam esse formā pollicitationis. facit quādo aliquis relinquit aliquam ecclesiam fieri sub conditione q̄ talis sit ibi rector q̄ ille debeat preferri. Bart.

In priuatis opibus. Idest in operibus publicis de priuatorū pecunia factis.

Cum quidam. No. q̄ si aliqs dat pecuniā ne grauetur in muneribus publicis perdit pecuniā & nihil ominus debet grauari muneribus.

Operatores. Principiū huj[s] legis examina vt dixi. §. eodem. l. de pollicitationibus.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

¶Si cui. facit bec l. ad limitationez. eoꝝ q̄ dicit Bar. & l. ab ambitiosa. in iij. col. §. de decre. ab or. fac.

¶Non venit. ad de Bart. in.l. ambitiosa. in. iij. col. §. de decre. ab ordi. facien.

¶De pollicitationibus. qui non potest per se an posit per alium. et hic est casus q̄ si promittēs est exbannitus libera- tur per alium faciendo q̄ non potest in loco pmisso facere vibe bar. in.l. veteris. C. de cōtraben. et commit. stip.

¶Tertio not. vide Bal. in.l. p diuersas in.iij. q. C. mā. & vide Bal. in l.j. C. de 3ben. emptio. in. iij. q. vbi per istum tex. deciditur an bānit[s] possit vendere bona & hic adde. l. si creditoris. ad fin. C. de priui. credi.

Item rescripserunt. Nota. textuz ibi esse eñ tolerabili ꝛc.q; facit ad multa. et hic vide casus ex ꝯsuetudine iuris exigẽdi vectigal seu passagiũ prescribatur, de boeyt digi. ff. de publi. l. publicanus. ff.

¶ De varijs ꝛ extraordi. cogni. Rubrica.

1 ☞ Doctoribus medicis et obstetricibus constituitur salarium officio iudicis.

2 Medicus etiam dicitur qui alicui parti corporis medicinam prebet.

3 Incantator nõ dicitur medicus nec salarium sibi constituitur officio iudicis.

Reses. Ad euidentiã nostre l. debes scire qõ hic tractant multi casus in quibus iudicis officiũ implorat̃ pro cõstituenda mercede seu salario alicuius laboris. ¶ Nota[a] †quod doctoribus liberalium artiũ et medicis ꝛ obstetricibus constituitur salarium officio iudicis. ¶ Secundo nota[b] †quod medicus dicitur qui alicui parti corporis medicinam prebet. ¶ Tertio nota †quod incantator non dicitur medicus nec potest petere sibi constitui salarium officio iudicis.

a 1 b 1

☞ Pro donis que fiunt doctoribus agi potest.

An et philosophi. Querit gl. primo qd est hoc dictum in ingressu sacramenti. dic vt in gl.

3 ¶ Secundo arguit †an pro donis que fiunt doctoribꝰ hodie possit agi. ꝛ determinat glo. q; sic videt eñ ꝓmissum: ꝛ salariũ ꝓmissum põt peti licite vt l. medicos. circa fi. C. de pfes. ꝛ medi. nõ ꝓmissum nõ põt peti cõstitui.

☞ Qualiter cõsulatur librarijs notarijs ꝛ alijs qui faciunt similes artes.

Ludi quoq; No. q magistris q docẽt ab achũ hoc est arte numeri extra ordinem constituitur salariũ. isti ppie sunt ludi literarij; q; cãtãdo docent. ¶ Secũdo no. [c]quod librarijs seu tabularijs hoc est notarijs ꝛ alijs qui faciunt artes non competit officium iudicis pro eoz mercede. Sed quero qualiter eis consuletur. Respon. si quidẽ salariũ est eis promissum agẽt ex promissione: als ille qui tales operas fecit consueuit locari operas suas et videt locasse ẽm suam consuetudinem. vt. C. loca. l. egce pto. ꝛ insti. loca. post prin.

c

☞ Assessores possunt petere sibi constitui salarium tempore syndicatus officio iudicis si eis nõ est constitutum.

Sed et si comites. [d]No. quod hic comites ponit ideꝫ assessores qõ not. pro assessorib⁹ q̃ tempore syndicatus possint petere sibi constitui salarium ex officio syndicatus si eis non est constitutum salarium.

d 1

☞ Aduocati possunt implorare officium iudicis vt sibi constituatur salarium.

In honorarijs. [e]Ex hoc. ff. no. q̃ aduocati possunt implorare officiũ iudicis † vt eis cõstituatur salarium. Habẽt eñ alias rõnes quas dic vt not. C. de sũma. l. j. ¶ Scõo no. q; sunt cõsideranda qñ aduocato constituitur salarium.

e 1

☞ Illiterati non dicuntur nec sunt aduocati.

Aduocatus vt quis sit dz studuisse per quinq; annos: ꝛ doctor dz iurare ipsum peritum.

2 Aduocatus in causa principali q̃ non sit aduocatus in causa appellationis.

3 Procurator ꝛ tutor licet assistant cause non tamẽ dicuntur aduocati nec petunt salarium officio iudicis.

4 Prohibit⁹ aduocare nõ phibetur in camera cõsulere nec aliquid gratis a iudice petere.

5 Aduocatus nõ dicitur qui introducit iura coram arbitratore.

Arbitramentum q̃ fit contractus transactionis.

Aduocatos. [f]Quero † vtrum illiterati dicant̃ aduocati. hic videtur q̃ sic. gl. tua determinat cõtrarium. quod enim hic dicitur in text. suppletur per alias leges. nam aduocatus dicitur qui quoquo studio operatur in causis agendis: ꝛ oportet q̃ studuerit in iure per quinquennium: et q̃ doctor iuret eum iuris peritia instructum: vt. C. de aduo. diuer. iu. l. nemini. per hoc apparet q̃ illiterati non sunt aduocati. ¶ Sed contra hoc facit iste text. qui dicit quoquo studio operantur. Respon. glos. intellige siue debeat adesse in allegationibus tantum: siue vsq; ad litem tm̃: siue in causa principali: et non in causa appellationis: siue in vtraq; siue in vno loco: siue in quolibet. Et per hoc † etiam soluitur questio an procuratores et tutores qui assistunt cause possint dici aduocati. Respon. non: quia in eis non concurrunt ea que supra dicta sunt. et per hoc patet q̃ procurator nõ potest petere sibi constitui salarium officio iudicis: sed habebit alia remedia de quibus digi. ff. eadem. l. ff. ludi. ¶ Item quero quid hoc est dictum quod hic dicitur non tamẽ qui pro tractatu ꝛc. ¶ Vos debetis scire q̃ hic est duplex litera: vna pro tractatu: alia pro cõtractu. ẽm primam ponit glo. duo exempla. vnum si aliquis vadit ad iudicem ad rogandum eum vt sibi det vnam dilationem non dico allegando de iure sed rogando. certe iste non dicitur aduocatus. vel aliter † si quis stat in curia et pars habet consilium cum eo: non tamen vadit ad causam ali quam: vel in aliqua parte litis. certe iste non dicitur aduocatus: quia in iudicio non assistit. et ista 4 † faciunt pro doctoribus huius ciuitatis qui habent pacta cum communi vt non sint aduocati. nam non prohibentur a iudice gratis aliquid impetrare: vt hic. ff. de leg. l. eum qui. in fi. alias inci pit: paulus. Item non prohibetur dare consilium in camera vt hic. nam aduocare seu postulare est pandere alienum desiderium in iudicio: vt. l. j. post princip. ff. de postu. Alia litera est pro contractu. qui ergo interuenit vt aliquis contractus fiat inter aliquos inducendo vtramq; partem iste non 5 dicitur aduocatus. † et ideo videtur q̃ ille qui est coram arbitratore ꝛ introducit iura vnius partis non dicitur aduocatus. nam cum arbitramentum sit quidã cõtractus trãsactionis: vt. l. si de meis. ff. recepisse. ff. de arbi. et in aut. vt dif. iud. post prin. ꝛ in aut. si vero cõtigerit. C. de iudi. videtur adesse pro contractu nõ interesse liti: vt hic. Ex his etiã 6 habes q̃ in oĩbus istis casibus in quibus non potest iudicis officium implorari pro salario: ꝛ als iuste reciperet: vt. ff. dicit.

f 1

☞ Aduocati in singulis causis non possunt recipere salariũ vltra summã centũ aureoꝝ.

Diuus seuerus. [g]¶ Nota text. ibi: licita autem ꝛc. ¶ Nota. ergo q̃ pro singulis causis potest aduocatus recipere centum florenos et non plus. ¶ Secundo not. de pacto quote litis improbato. ¶ Tertio not. q̃ post litẽ finitam promissio quote non est improbata. ¶ Quarto nota. q̃ id quod. ff. dicit q̃ aduocati in singulis causis non possunt recipere salariũ vltra summã centũ aureoꝝ. † Sed aduocati curie romane hoc interpretant̃ sic. in singulis causis. i. capitulis. et sic obseruatur de facto: sed hoc est cõtra mentẽ huius. l. que videtur velle q̃ particulares solutiones computẽtur in istam summam. Preterea contra eos facit. C. de iureiurando. l. generaliter. ff. sed cũ iuramento. ibi causa vel capitulum.

g 1

☞ Aduocatus quando debeat habere totum salarium si casu impeditur officium aduocationis exercere.

2 Salarium qñ debetur ab vno: et alio debetur ex mero cõtractu an debeatur si opere casu fortuito non prestantur.

3 Salarium si debetur ei qui tenetur prestare operas ex vltima voluntate: ꝛ casu non possunt prestari an debeatur.

4 Due differẽtie quo ad prestationẽ salarij in materia operarum

¶ Aduocatos. ad de glos. in l. j. C. de postu. ꝛ in l. j. ff. eo. et ibi Bar.

¶ Diuus seuer⁹. hoc intellige verũ in causis ciuilib⁹: sed in criminalib⁹ põt plus accipere vt vult idẽ bal. in l. si pater. in fi. ff. de dona. per illũ text. idem vult bal. in l. j. C. mã. vtruz aũt de iure cano nico possit capi salariũ. tex. est q̃ sic in. c. nõ licet. xi. q. iij. qõ est verum si dar cã cbartarum renolutionis nisi fit ꝓpter magnã diligẽtiã adhibitã in studẽdo: q; tũc sine chartaꝝ reuo lutiõe licite capit: ita dicit Jo. an. in titu. de salario. ff. fegtur. ꝛ Inno. in c. cuz ab omni. de vi. ꝛ bo. cleri. et qõ dicit hic q̃ aduocatus nõ põt recipere vltra centum pro vna causa. limita vt per Bald. in l. j. C. mã. in fi. ꝛ ibi etiã qd in procuratore. ꝛ glos. in l. salariũ. ff. man. ꝛ not. q̃ aduocatus non debet habere salariũ a parte: vt no. bal. i. l. furiosi. C. de nup. limita etiã istud: vt per Jmolã in. l. si pater. ff. de dona. et ad materiã aduocatorum vide que digi in l. j. ff. de aduocati. di. iudi.

teria operarum inter contractus ꝛ vltimas voluntates.

7 Si ex dispositione legis vn⁹ dz operas. ꝛ ali⁹ merces: an merces debeãtur si casu opere non prestantur.

6 Electus ad aliquod officium habens principaliter laborem debet habere salarium tantum pro rata tẽporis quo seruiuit.

7 Electus ad officium qõ respicit laborem ꝛ probitatem scientiey aduocationis assessoris ꝛ similia si est vna prestatio debetur totum salarium si est annua: pro eo anno quo incepit totum.

8 Electus ad officium respiciens laborem ꝛ probitatez simul vt in eo qui preest legioni militum quando debeat habere mercedẽ si casu nõ seruit.

9 Electus ad officium habens dignitatem principaliter si casu nõ seruit debet habere totum salarium ꝛ eius heredi deberetur salarium vnius anni pluscp deberetur defuncto.

10 Pretore mortuo ante finitum officium debetur eius heredibus totum salarium.

11 Salarium si debetur alicui propter operas debitas ex cõtractu qui sue cedit in locum dispositionis legalis: ꝛ casu nõ prestant̃ qualiter debeat.

12 Salarium totum q̃ debeatur heredibus aduocati eo mortuo etiã si sit mortuus anteq̃ aliquid faciat.

13 Potestas qui fuit electus ꝛ anteq̃ officium incipiat moriat̃ debet habere salarium pro eo tempore quo debebat in prouincia morari: ꝛ si non est tẽpus limitatum debet habere pro primo anno tantum.

14 Aduocatus non reddit salarium: si per clientulũ stat vel per casum eueniens in persona clientuli.

15 Potestati electo et qui officium acceptanit si anteq̃ vadat ad officium ciuitatis mutat statum ita q̃ exercitiũ iustitie non remanet ipsi potestati liberum debetur integrum salarium.

16 Salarium quo tempore solui debeat tam in locatione rerum q̃m in locatione operarum.

17 Doctor conductus ad legendũ vel aduocatus sub certa pensione mensuatim: vel quolibet anno soluenda: si moritur an beredes ei⁹ p illo mẽse tantum debeant habere vel pro toto anno.

18 Potestas doctor vel aduocatus qñ impeditur an possit per substitutũ seruire ꝛ quando.

19 Aduocatus doctor vel potestas an debeat habere salariũ totum vel saltem pro futuro tempore: qñ eius culpa non seruiuit.

Diuus. Iste est valde solennis. ff. male intellectus per glos. ꝛ peius per doc. ꝛ. b. d. Licet aduocatus nõ possit aduocationem implere per casum fortuitum in eius persona cõtingentem tñ totũ salarium debet habere. b. d. ¶ Op. C. de cõdi. ob causam. l. fi. Solu. ibi stetit per aduocatum hic stetit per casum fortuitum in eius persona contingẽtem. ¶ Contra hoc op. C. de aduo. di. iudi. l. post duos. ff. j. vbi stetit per casum sez mortis aduocati ꝛ tamẽ non consequitur totum salarium sed salariũ pro rata tẽporis tm̃. Sol. † qñq; aduocatus conducit vt respectu certe cause nõ terminato tẽpore ꝛ tunc si impeditur casu debet habere totuz salariũ illius cause vt hic. ꝛ ar. ff. de le. l. legatus ff. Qñq; non conducitur respectu certe cause sz respectu tẽporis vt pro omnibus causis que mihi emergerent in isto biennio certo salario constituto annuatim tunc pro illo anno quo incepit tm̃ debet habere salarium vt in contrario. ¶ Cõtra hoc op. q̃ etiam pro illo anno debet habere totum vt. l. petitionẽ. C. de aduo. di. iudi. Solu. speciale vt ibi plene not. ꝛ concor. ¶ Item opp. q̃ non debeat habere salarium nisi pro rata eius quo seruiuit residuum possit repeti. vt. l. si vno. ff. item cum quidam ff. loca. dicit glo. ibi speciale est in aduocato. vt in isto. ff. istud non placet: q; idem est in legato. vt. d. l. legatus. in fi. ff. de leg. Idem in multis alijs dignitatibus vt. j. dicam. Et si dicis in quolibet est speciale non assignatur ratio specialitatis: ꝛ ideo dico q̃ hoc ideo est quia salariũ debetur ex beneficio legis vel ex contractu qui succedit in locum dispositionis legis: et ideo tanq̃m in beneficijs plenior fit interpretatio: sed vbi debetur mere ex cõtractu ibi fit interpretatio stricta. vt. l. in testamentis. ff. de re. iur. ꝛ ibi nota. ꝛ. l. vlti. ff. de constitu. principi. ꝛ ista latius declarabuntur. ff. Pro declaratione igitur presentis materie est videndum: quia quandoq; vnus debet salarium: alius debet operam ex contractu mero quãdoq; ex vltima voluntate: quandoq; ex legis dispositione: quandoq; ex contractu qui succedit in locum dispositionis legis. Et aduertatis quia in omnibus predictis intendo examinare quando aliquis impeditur prestare operam propter casum. si enim impeditur facto eius qui debet operas vel facto eius cui debentur. ista materia habet modum dubitationis: et ideo late non prosequar. glos. tangit hic in princip. et plenius in. d. l. si vno. ff. item cum quidam. ¶ Assumo ergo[a] primum. † quero quando vnus debet salarium: et alius debet operas ex contractu mero ꝛ opere non possunt prestari casu fortuito: vtrum salarium debeatur et videtur quod debeatur totum. vt. l. si pecuniam. in princi. ff. de condi. ob causam. ꝛ. l. cum in plures. ff. penulti ff. loca. In contrarium videtur qõ debeatur pro rata. vt. d. l. si vno. ff. item cum quidam. ff. locati. Ubi videtur q̃ debeatur nihil. vt. l. si vehemẽda. in principio. ff. ad. l. rhodiam. de iactu. Dic aut predicta debentur ex contractu nominato aut innominato. Primo casu aut ex contractu bonefidei aut stricti iuris. Si bonefidei tunc distingue. aut euenit casus in persona conducentis hoc est eius qui debet operas: ꝛ salarium debetur pro rata. vt. d. l. si vno. ff. item cum quidam fm veram opi. ibi positam in princ. ꝛ in medio glo. vbi alleg. omnes leges que dicunt hic reprobata opinione glo. ibi posite in fine glos. quam opinio. ponit etiam Azo in summa. C. locati quia est contra casum. ff. item cum quidam. si vero debeantur ex contractu stricti iuris tũc aduertendũ est qualiter sint verba concepta. aut eñ sunt concepta cõditionaliter hoc modo. si tale quid fe ceris dabo tibi tantum: tunc quocunq; modo cõtingat q̃ illud factũ non possit impleri stipulatio non committitur tanq̃ deficiente conditione et nihil debetur. vt dicta. l. si vehemẽda. in principio. ff. ad. l. rhod. de iact. Si vero non debentur conditionaliter: tunc talis stipulatio videtur succedere in locum contractus locationis et conductionis. vt l. v. ff. conuentionales. ff. de verbo. obli. et ideo erit idẽ quod in contractu locati ꝛ conducti. vt. ff. prozgi. digi. ꝛ no. in dicta. l. si vehemẽda. in princi. Si vero predicta debentur ex cõtractu innominato: tũc aut quis vult repetere pecuniaz quam dedit: ideo quia penitet eum cum in contractu innominato sit locus penitentie: aut ideo quia causa nõ secuta ꝛ factũ non est impletum. Primo casu potest pecuniam datam repetere dumtamen ei qui debebat operas vel aliud factum facere de indẽmitate satisfaciat. vt. l. iij. ff. sed si stichus. l. si pecuniam in princi. ꝛ. ff. ff. de cõdi. ob causam. Secũdo casu debemus distinguere eodem modo quo dictum est. ff. in contractibus nominatis: quia cõtractus innominati dijudicantur fm naturam contractuz nominatorũ quibus assimilantur. vt. l. j. ff. si quis seruum. ff. depos. ꝛ. l. naturalis. de prescri. ver. per multos casus illius. l. facit ad predicta. C. de condi. ob causam. l. si militem. ꝛ. l. penul. ꝛ vlti. ¶ Secundo† quero quando vnus debet pecuniam et alius debet operas ex vltima voluntate ꝛ casu nõ possunt prestari opere an debeat consequi pecuniam: et aduerte ad ista verba questionis quando constat vel presumitur relictum contemplatione eius cui debentur opere et eius fauore ne intrem in materiam. l. j. C. de cõdi. insti. ꝛ. ff. de condi. ꝛ demon. l. illis libertis. ꝛ de annu. leg. l. annu. in princi. fi. dico sic aut vna est prestatio faciendaz ꝛ tunc debetur totum licet quis impediatur casu prestare. vt. C. de lega. l. ab administratione. ꝛ. ff. de lega. ij. l. peto. ff. mater. Si vero sunt faciende prestationes annue et tunc pro anno qui inceptus est debetur integra pecunia pro aliis nõ. vt. l. seio. in princi pio. ff. de annu. leg. l. qui concubinam. ff. si vgoi. ff. de lega. iij. Et predicta sunt vera siue casus contingat in persona eius qui debet operas siue in persona eius qui debet pecuniam. vt dictis legib⁹ patet. ¶ Ex predictis habes † quod vltime voluntates differunt in duobus contractibus. Primo q; si in cõtractibus euenit casus in persona eius qui debet operas debetur salariũ p rata vt. d. l. si vno ff. item cum quidã. hic debetur totum vel pro vno anno iam incepto. et est ratio fauor vltime volũtatis in quibus fit latior interpretatio quã in cõtractibus. vt. l. in testamentis. ff. de reg. iur. Et ideo ex quo dies talis legati cessit debetur totum. Ité habes q̃ qñ casus cõtingit in persona eius cui debẽtur opere q̃ pro annis sequẽtibus nihil debet. vt d. l. seio. in prin. de an. le. sed in contractibus debet totũ vt dictũ est. ff. in hoc est deterior cõditio ei⁹ cui est relictũ quã ei⁹ cui est ꝓmissum. ratio q; in cõtractibus facta ꝓmissione statim dz. l. exigi nõ possit in vltimis volũtatibus nõ debetur nec cedit dies nisi in principio cuiuslibet anni: vt. d. l. senatus. in fi. ff. de don. cau. mor. ꝛ in. l. in annos. ff. in. l. in singulos. de an. leg. ꝛ in legatis fit plenior interpretatio q̃ in contractibus postq̃ dies cessit: vt. l. est receptũ. in fi. ff. qõ ibi no. ff. commu. predi. et qõ dixi vobis: vt in. l. si vsufructuarij. ff. de stipu. ser. ¶ Tertio† casu qñ ex dispõne. l. vnus debet operas: ali⁹ mercedẽ si impedit casu an debeaꝫ merces. in hoc videnꝫ leges variare. Quidã dicũt q̃ debetur pro rata temporis quo seruiuit: vt. C. de erega. mil. an. l. scholaribus. ꝛ. l. pe. in fi. Quidam dicũt qñ debentur pro illo anno tãtum quo officium incepit. vt. l.

[a] Assumo ergo. ¶ Assumo ergo. vide dominũ abba. in. c. quia iudicãte. de scrip. p eo quod hic dicit Bar.

[a] Andre. Poma.

post duos.C.de aduo.di.iudi. Quidam dicunt qđ salarium debeť pro toto tpe nõ facta distinctione annozũ.vt.C.de domestiis.ꝛ protec.l.vlti.ꝛ de progr. sacro.scri.l.si quis in sacris.ꝛ de pmi.l.i.ꝛ de agen. in reb⁹.l.matriculã.ꝛ hic.ꝛ.l.legatꝰ.in fi.ff.de lega. Jn omnibus istis casibus dicũtur deberi salaria ex dispositione.l.q; eligebatur quis ad aliqđ officiũ ꝛ statim facta electione debebat per.l.habere certũ salariũ: vt videtis ꝛ hodie statuta ét sunt similia per ciuitates Jtalie. ¶Pro bărum legũ concoꝛ. debetis scire quod quidã qñq; eliguntur ad aliqua officia habentia principaliter laboꝛẽ vt isti stipendiarij qñq; ad aliqđ officiũ qđ respicit ꝛ laboꝛẽ ꝛ pro obitatẽ sciẽtie vel intellectus.vt officiũ aduocatiõis vel assessoꝛis ꝛ legationis et doctoꝛatus. Qñq; ad aliqđ officiũ quod respicit vtrumq; vt qñ aliqs preest alicui legioni militũ: q; ppter laboꝛẽ ꝛ animi discretionem pponitur ad illud. Qñq; eligitur ad aliquod officiũ habẽs dignitatem principaliter: vt ad ista officia magna. vt qđ sit prefectus vel domesticus principis vel preses.

6 ¶Primo † casu nõ dz habere stipendiũ suũ nisi pro rata tpis quo seruiuit: vt. d.l. pe. in fi. de ero. mili.an.ꝛ.C. de re mili.l.i. ꝛ qđ no.ff. de re mili.l. de sertoꝛe.§. bis qui ad hostẽ.in vl.glo.ratio q; illud quod sibi datur est quedã remuneratio laboꝛis ſicut in eo qui alteriꝰ operas cõducit merito iudicem⁹ sicut in ẽptractu. ¶Scõ † casu siquidẽ erat vna pstatio facienda et totũ salariũ dz habere vt hic.ꝛ.l.legat⁹.§.i.ff. de le. Si vero erat facieda pstatio annua: tunc debet habere pro eo anno quo incepit tm̃: vt.l.post duos.C.de aduo. diuer. in. Ratio q; istud nõ est mere beneficiũ sed est partim remuneratio bñficij partiz ppter laboꝛẽ: vt.l.i.C. de anno.ciui.li.ẽ.ꝛ ideo non fit plenissima interpretatio sicut in beneficijs: nec fit stricta sicut in cõtractib⁹: sed fit plenioꝛ sicut predictũ est in vltimis voluntatibus qꝛ videtis eadem membra esse vbiq;.

7 ¶Tertio † casu dic sic. qñq; illud qđ datur in premiũ prudentie ꝛ remunerationis laboꝛis non põt seperari ꝛ tunc debeť totum ẽm distinctionem pcedentẽ vt dixi in doctore ꝛ aduocato ꝛ fi. Si vo põt seperari. exẽplũ cõnestabilis vni⁹ bãderie hz stipẽdium duplicatum vnum simplum qꝛ miles. aliud ppter prudentiã qꝛ onestabilis isto casu qꝛ debeť vt stipẽdiario puto dabitur pro rata tpis ſz quod debetur ppter prudentiã dabiť pro toto tpe: ẽm precedẽtẽ distinctionẽ. casus est. C. de ero. mili. an. l. bis scholaribus. ¶Quarto † casu debetur totũ

8 salariũ[a] ꝛ pro toto futuro tpe nulla habita distinctione vtrũ sit salariũ annuum vel nõ: vt.l. si quis in sacris. C. de p. ogi. sa. scri. ꝛ de agẽ. in re. l. in matricula. ꝛ de primipi. l. i. li. xij. Jn casu etiam debetur heredi salarium vni⁹ anni pluſz̃ deberet defuncto ꝛ de dome. et protec. l. fi. lib. xij. Ratio qꝛ cũ istud debetur propie propter dignitatem dicitur mere beneficiũ et ideo fit plenissima interpetatio vt totũ debeaꝰ: vt. l. vl. §. de cõsti. pin. ꝛ qđ ibi no.

10 ¶Ex predictis † apparet soluta questio glo. quid in potestate moꝛtuo. Respon. cũ potestates remaneant hodie loco maioꝛ. iudicũ: vt no. C. de sen. ex peri. reci. l. ij. in fi. ¶Dico qđ debetur salariuz totius tẽporis non distincto vtrum esset electio vel solutio menstrua vel annua vel qño. Jtẽ est soluta qđ de doctoꝛe vel accessoꝛe vt distinguam⁹ sicut. §. dictum est in aduocato. ¶Quarto † quero quando

11 vnus dz pecuniã ꝛ alĩ⁹ operas ex cõtractu qui succedit in locũ dispositionis legalis. exẽplũ. pmittitur salariũ aduocato per stipulationẽ vel. pmittitur doctoꝛi salariumvel potestati certe illud succedit in locũ salarij qđ debebatur ex dispositione legali: vt. l. fozi. ꝛ ibi not. C. de aduo. di. iudi. merito indicamus. idẽ qđ qñ debeť ex. l. dispositione vt. d. l. fozi. ꝛ. l. si stipulatus. de vsur. ꝛ de le. j. l. si legati serui noie. ꝛ. l. j. §. si sub cõditione. §. vt leg. no. ca. ꝛ de dã. ifec. loãni ifecti. ꝛ. §. de nona. l. aliã. ¶Ulteriꝰ

12 q̃roꝰ qđ si aduocatꝰ est moꝛtuꝰ anteq̃ aliqd facit. dicit glo. qđ idẽ qꝛ debet habere totũ salariũ. alia opi. est in glo. que distinguit vt si quidẽ aduocatꝰ est productus ab actoꝛe distinguatur an actoꝛ fuerit in moꝛa ꝓcendi ꝛ obtinet qu od hic dicit als de equitate reddit in reo indistincte dicunt reddi si nihil erat factũ: vt. §. de cõdi. ob cau. l. si pecunias. ꝛ qđ hic dicit per ipsum nõ steterit subauditũ scz per clientulũ. istoꝛ opi. tenebat quidã doc. vltramon. qui vocatus est bertrandus de monte fauentino qui fuit cõcurrens. d. Guil. de cu. ꝛ decessit tẽpoꝛe moꝛtalitatis. et allegabat pro hoc tex. C. de aduo. diuer. iudi. l. post duas. ibi ex quo id officiũ peragere ceperit. Ego teneo opi. glos. Nec obst. l. si pecuniã. quã glo. alle. in Jtiũ: qꝛ ibi logtur in Jctibus innoiatis in gbus est locus penitẽtie: hic qñ debetur pecunia ex diſpõne legali vel ex Jctu: vt dixi. ita qꝛ penitẽtie nõ est locꝰ: vt dicam. j. ꝓi. q. Non ob. l. post duos. qꝛ debetis scire qꝛ aduocatus Jdeo qñq; respectu vniꝰ cause nõ limitate certo tẽpoꝛe: et tunc illiꝰ debiti statim dies cedit vt hic: qñq; conducit ad annũ sub certa annua mercede nõ respectu alicuius certe cause sed respectu eius quod in illo ꝓcurrit: ꝛ tunc dies buiꝰ obligatiõis vel huius iuris nõ cedit nisi annus sit inceptꝰ: vt. l. contraria. ¶Quero † quid si stat per electũ. et qđ dices de aliquo qui est electus potestas et anteq̃ incipit officiũ moꝛ. an debebit habere salariuz. teꝛ. i aut. de admi. §. i. col. vij. videť velle qꝛ salariũ nõ debeať nisi postq̃ ingressus est puincia que sibi regenda cõmittiť. ¶Item oẽs leges quas allegauiſ. §. que dicunt qꝛ isti officialis debent totũ salarium loquunť in officiali qui iam gesserat. glos. ista videť velle Jtiũ. quid dicem⁹. certe in istis potestatibus et capitaneis qui bodie assumunť qui tenẽt locũ maioꝛũ: vt dixi. est dicendũ qꝛ a die electionis sibi pſentate dignitatẽ cõsequunť: vt not. C. de epi. ꝛ cle. aut. sed epalis dignitas. et. C. de consuli. l. ſi. lib. xij. ꝛ in aut. de admi. §. i. col. vij. et not. insti. g. mo. ius pa. po. sol. §. ſi filius. et ideo statim cedit dies buiꝰ obligationis et totũ salariũ debebitur per istã glos. ꝛ per ea que. §. dixi. ff. nõ ob. teꝛ. in aut. de admi. §. i. qꝛ fateoꝛ qꝛ nõ dz habere salarium nisi postq̃ ingressus est puincia: ita postq̃ est moꝛtuꝰ nõ debet habere salariũ nisi pro eo teꝛpoꝛe quo debebat in puincia moꝛari. ¶Sed qđ dices si tẽpus nõ erat limitatũ quo debebat stare in puincia: vt qꝛ arbitrio superioris pro quanto tẽpoꝛe salariũ percipiet. puto qꝛ pro primo anno tantũ: sicut dicimus in annuis legatis. nec enim possumus dicere qꝛ pro tãto tẽpoꝛe debeaꝛ cũ tps nõ sit limitatũ: vt. l. si cũ pfinitione. in prin. §. qñ

14 di. le. ce. ¶Sed q̃ro † et redeo ad glo. quid si stetit per clientulũ. dicit gl. qꝛ aduocatꝰ nõ reddit salariũ vt. l. qui operaꝝ. §. aduocati. §. loc. ¶Idẽ si stet per

d casum fozuitũ ex persona clientuli. et idẽ puto ꝰ in potestate assessoꝛe ꝛ doctoꝛe ꝛ sĩlibus: vt dixi. Sed

15 iuxta † hoc quero aliquisᵉ est electus potestas bu e ius ciuitatis post acceptũ beneficiũ anteq̃ vadat ciuitas mutat statũ: ꝛ ibi insurgit quida tyranus vel aliqua facta: ita qꝛ exercitiũ iustitie nõ remanet liberũ potestati an debeat habere salariũ. Rñ. sic integrũ. videtur enim stare per ipsam ciuitatez vel per casum fozuitũ in ipsa ciuitate cõtingentẽ: vt. §. dictum est. iuste enim timet qui nonvult accedere sub ipso tyrano: vt. §. eꝛ qui. cau. in pos. eaꝰ. l. fulcinius. §. quid sit latitare. Jtem ẽm mozes nostre ciuitatis turpe et verecũdũ est accedere ad illũ locũ vbi quis non possiť iustitiã libere exercere: ideo videtur non posse accedere cum honeste non possiť: vt. l. filius. §. de condi. insti. et. l. cõditones. eodẽ titu. et eadem ratione dico qꝛ si durante officio insurgit tyranus in ciuitate vel aliqua secta: vel aliqd fit eꝛ quo rectoꝛ nõ poteſt remanere sine verecũdia: qꝛ poteſt reuerti ꝛ debet habere totum salariũ: et ita fuit obseruatũ bononie ĩ pſona dñi Ja. de gabrielibus qũ venit legatus. Et idem etiã fuit obseruatum pisis. Jstud an possit remanere sine verecũdia: vel nõ debet intelligi ẽm mozes ciuitatis nost re: vt. l. item apud. §. conuictum. §. de iniur. vnde illud qđ reputareť verecũdũ apud bonos ꝛ graues boies illud deberet teneri. iusta eñ causa est omittere aliqd facere ppter suã verecun

16 diam: vt. l. quintus. §. mãda. ¶Ulterius † quero quo tempoꝛe

a ¶Quo tpe. Vide gl. ꝛ Bal. i. l. vnica C. de suf. ꝛ vide gl. in. l. archi. C. õ profeſ. ꝛ medi. lib. ꝓ. q̃ dicit qꝛ salariũ nõ debet solui aduocato donec lis pẽdeť de loca. oparũ vide Bart. ꝛ doc. ĩ l. ij. C. loca. ꝛ gl. in d. l. vnica. C. õ suf. Spe. in ti. de sala. §. nũc pro. infi. ꝛ in §. sequitur. verſi. si qñ. ꝛ p doc. in. C. ꝰ propter. de loca.

b ¶In doctoꝛe. de doctoꝛe qui eligit pyno anno. ꝛ vide Bal. in. l. j. C. õ le. ꝛ in. l. edẽ. C. loca.

c ¶Querit glossa. Utrũ potestas vel aduocatus possit seruire p substitutũ: vide Bar. i. l. nemo est q nesciat. õ duo. re. ꝛ Bald. in l. parabolani. C. õ episco. ꝛ clericis.

d ¶Quero qđ. ad de Bar. in. d. l. meuia. in prin. de an. leg. ꝛ in. l. diẽ functo. §. de offi. assess. et Bal. in. l. i. C. de suffra. Sz qđ si doctoꝛ legẽs vel potestas priuaꝛ absq̃ causa. dicit Bal. in l. pecuniã. C. de cõdi. ob cau. qꝛ dzba bere salariũ. qđ in c doctoꝛe se absentãte. dicit Bal. i aut. habita. in. ij. col. C. ne fi. pro pñe. qꝛ si cũ licentia superioris recessit debet hñe salarium: qđ in famulo. doctoꝛe: an õbeat habere aliqd de salario. Lal. in. l. ij. C. loc. ꝛ not. p glos. et Bar. in. l. fi. vno. §. ité est qđã. §. loca. ꝛ late Bal. i. l. edẽ. d. l. iij. col. i. ver. ſz pone famul⁹. C. loca.

quo tẽpoꝛe debeat solui salariũ: Glo. hic dicit qꝛ est arg. hic. qꝛ debeat solui in principio. vt. C. de iudi. l. properandũ. §. in honorarijs. de. 2di. ob cau. l. ſi. ꝛ. §. loca. l. q operas. §. j. ꝛ. §. ea. l. §. proinde. ita dicit gl. cõtrariũ videť no. C. de primipi. l. j. li. xij. glo. se nõ firmat. C. loca. l. ij. Breuiter dicã qꝛ in locatione rerũ. tene glo. que est. C. loca. l. edem. sed in locatione operarũ debes aduertere: qñq; dať ꝓ pecunia pro sumptib⁹ magis qꝛ pro mercede laboris: vt pecunia que dať legatis vel quibusdã alijs: et illa debet solui in initio. vt. l. legatꝰ. §. j. §. de leg. ꝛ. l. si vero nõ remunerãdi. §. ſi. §. mãda. ꝛ. C. õ legi. l. ij. lib. ẽ. qñq; debeť pecunia pro mercede. ꝛ hic est aduertẽdũ. primo qđ verisimile est: vt puta ſi esset talis qui nõ posset operas ꝑmissas exhibere nisi pecunia sibi solueret: tũc videť tacite actũ ꝙ in initio soluaꝛ: vel in meses singulos: vel si est appositum aliqđ pactũ per qđ videť actũ: qđ soluaꝛ in fine. vt. l. opus qđ i aduersione. §. loca. tũc inspicim⁹ qꝛ est verisimilius. vt. l. semp in stipulationib⁹. j. de reg. iur. Si vo ista verisimilitudo nõ apparet: tũc in obligationibus q̃ descẽdũt ex Jctu dico salariũ deberi in fine tpis: ꝛ dies cedat in initio. vt not. in d. l. edem. C. loca. ꝛ dixi in. l. seruꝰ cõis meuij. §. fin. §. de stip. ser. Jn hiſvero q̃ debenť ex dispositione. l. fiqđ est vnũ tñ salariũ ẽstituũ debeť in initio: vt hic. cũ ſimi. Si vero esset cõstitutũ salariũ annuũ: tũc deberet ꝛ initio cuiuslibet anni. vt. l. post duos. C. de aduo. diuer. iu. ꝛ. d. l. j. C. de ꝓmipi. ¶Jxta hoc q̃ro dixi. §. qꝛ aliqbꝰ casib⁹ est distinguẽdũ: an fit vna pstatio: an fit annua vel mẽstrua. ¶Quero

17 aliqs † est cõductus ad legẽdũ: vel ad aliqđ officiũ sub certa mercede pstandũ omni mẽse vel omni anno: vtrũ si ĩterim decedit debeat habere ꝓ illo mẽse tm̃: seu pro illo anno tm̃. qđ. §. dixi. Ad huius euidẽtiã debes scire: qꝛ opere sunt aliqe alicui⁹ q̃ nõ limitanť tpe respectu alicui⁹ certi facti. exẽplũ in aduocato ſici. ꝛ in aduocatis monasteriozũ: qui recipiũt certã qũtitatem pro qualibet causa q̃ occurrit illo anno: quedã sunt opere que limita nẽ respectu certi facti limitato certo tpe. exẽplum is doctoreᵇ qui eligiť pro vno anno ad lec. C. vel. ff. nam cõducit respectu illi⁹ lec. tũ illa lect est limitata: vt fiat infra illũ annũ. Primo casu non est dubiũ: qꝛ ideo ꝛ pstationes sint faciẽde diuersis tpib⁹ totũ salariũ dz habere: vt hoc. §. Scõ casu debes aduertere verba. pmissionis: aut eñ. pmittit vnũ salariuz. p tpe: ꝛ postea fit distributio solutionis per meses vel annos: tũc vna dz obligatio: ꝛ similiter deberet pro toto tpe. vt. l. lecta est in auditorio. §. sicer. peta. Si vo. pmissio fit annua vel mẽstrua: tũc videnť tot obligationes quot essent anni vel meses: ꝛ in obligatione legali loquoꝛ vel q̃ succedit in locũ eius. vt. d. l. post duos. C. de aduo. diuer. iud. Tertio casu in doctoꝛe dico idẽ qꝛ respectu cuiusli bet facti nõ attẽto tpe dicať vna obligatio et vna cõductio. Jtez nõ attẽta solutione: vnde lz debeat fieri solutio singulis seꝛ mẽsibus: tñ quia hoc totũ fit. p lectura vni⁹ libri: vna est obligatio: ꝛ totũ salariũ dz habere. §. p lectura. ff. erit alia obligatio.

18 arg. buiꝰ. §. facit. §. loc. l. ea lege. §. locani. ¶Ulterius q̃rit glo. ᵉan debeãt seruire p substitutũ potestas doctoꝛ vel aduocatꝰ qui moꝛiunť vel aliter in firmãtur: Glo. determinat qꝛ non: quia fuit electa industria pſone. vt. l. inter artifices. §. de so. Quidã Ultramõtani dicebãt: qꝛ imo dz seruire per substitutũ. illud emꝫ qꝛ dz qꝛ est electa idustria pſone est in fauoꝛẽ eligẽtium: vñ in eoꝝ lesionẽ retoꝛqueri nõ dz. Ego dico qꝛ in istis officijs ꝛ dignitatibus q̃ñq; quis impedit ppter dignitatẽ sibi supueniẽtẽ: et tũc tenẽt seruire p substitutũ. vt. l. nullus. q. in fi. et qõ ibi no. C. de decu. li. g. Qñq; impedit casu: ꝛ tũc nõ tenetur dare substitutũ. ẽm qõ glo. tenet hic. et probať. C. de agen. in re. l. matriculã. in fi. ꝛ de ꝓi. ſa. scri. l. fi. circa fi. fallit in qbusdã officijs q̃ ponuntur. C. de agẽ. in re. l. penul. lib. xij. ¶Quero † qđ si stetit per aduocatũ: doctoꝛem: vel potestatez: vel ꝓpter eiꝰ culpã: an debeat habere salariũ totuz: Certũ est qꝛ nõ debeat habere pro futuro tpe. vt. l. diem functo. ꝛ qõ ibi no. §. de offi. assess. Sed dubiũ est: an priuet salario toti⁹ tpis. an tps futuri quo per eũ: seu per eius culpã stat: Rñdeo: quedã sunt officia ita indiuidua qõ aliquo omisso nõ relenat qõ est factũ: tunc totũ salariũ reddit. vt. C. de leg. l. ij. si vero est officiũ qꝛ ꝓ ea parte tpis quo est prestitũ prebet ad vtilitatẽ sui: vt in officio aduocati: potestatis. ꝛ assessoꝛis: ꝛ doctoꝛis: ꝛ tũc dz habere ꝓ preterito tpe: sed pro futuro tpe teneť alteri parti ad interesse: vñ si parti non interesset ad nihil teneret. vt. l. si fundꝰ. ver. similiter. §. loc. dixi in l. meuia. in prin. §. de annu. leg. ꝛ ibi vide.

Ad nutritia.

Vides qꝛ iudex cuius officium extraoꝛdinariuz implοrať cognoscit de mutuis petitionibus. ꝛ sic coza eo est locꝰ recõuentioni. Et sic videť cõtra determinationẽ Pe. quã refert Ly. in auť. ꝛ conseqũter. in. viij. q. Sed sustinẽdo opi. Pe. tanꝫ veram rñdeo sic: qñq; iudicis officiũ implοrať extraoꝛdinarie: fiqđ causa esset magne qũtitatis deberet dari libellꝰ ᵉ ꝛ lis ẽstetari ꝛ ordinarie pcedi. vt extra ꝺ offi. iudi. ꝛ iudicis officiũ. tũc merito est locus recõuentioni: qꝛ vtraq; causa ordinarie tractať. Si vero imperaret ꝙ modica qũtitate: tũc ordo iudiciarius nõ obseruareť. vt in auť. nisi breuiores. C. de sentẽ. ex peri. reci. illo casu posset admitti recõuẽtio de alia causa simili que eodẽ modo summaria cognitionẽ regreret: ꝛ hoc etiã modo põt loq hec. l. sed si qs vellet recõuenire de alia causa q̃ requireret ordinaria cognitionẽ non posset per modũ recõuẽtionis: quia cum eius natura sit qꝛ vtraq; causa eadẽ sententia terminet. vt. l. si. §. que ſnie fine app. re. ꝛ no. in l. q prio. §. de iudi. nõ posset fieri ſi vna causa est summaria: alia ordinaria. ꝛ ita loquiť opi. Pe.

Evsu. Josse. in libellis in titu. de offi. iudi. qꝛ dať in quatuoꝛ casib⁹ qꝛ ponunť in. l. de vsu. Prim⁹ casus est de vsu aque quã cõpetit hici udicis officiũ extraoꝛdinariũ cum habeat locũ actio ordinaria: scilz negatoria: ꝛ cõfessoria. Rñdeo: istud officiũ extraoꝛdinariũ est introductũ causa adiuuãdi agẽtis ordinariũ: ꝛ ideo cuz eo concurrit. Põt etiã intelligi. ꝛ sic etiã intelligit Ioss. qꝛ hic loquať qñ vsus aque non cõpetit iure seruitutis: quia tũc cõpetit cũ essẽt negatoria ꝛ confessoria. ꝛ hoc putoverũ: ꝛ de hoc habes casum ẽm verã lec. §. de dona. l. aqlius. in fi. ꝛ ibi glo. vbicũq; eñ qs dz vsuz alicui⁹ seruitutis nõ ius seruitutis subueniť sibiᵏ ꝙ officiũ iudicis si impediaᵏ: vt. ff. et ibi qđ tene mẽti. ¶Sequiť in text. de iuris nouis ciuiliter instructis. Certe hic videť etiã posse competere negatoria ꝛ confessoria: ꝛ ideo cuz eis cõcurrit officiũ iudicis introductũ causa adiuuãdi officiũ ordinarium. põt etiã intelligi qꝛ istud officiũ sit ne cessariũ qñ riuus noniter inciaᵗ alicui nocet nõ habẽti ibi predtũ: sed alias ei noceat: tũc nõ habet confessoria vel negatoria: ideo ad istud iudicis offi cium recurriť: qđ tene menti. facit ad hoc. §. de via publi. l. vlti. ¶Tertiꝰ casus est de equis alienis a sciente possessis fetuq; earũ. certe etiã hic videť: qꝛ cõpetat rei vẽdicatio siue publiciana. ꝛ officiũ istũ sit introductũ causa adiuuandi illas actiones. vel dic qꝛ hic istud officiũ iudicis est necessariũ qñ ille qui implοraꝛ non põt ꝑbare de dñio: nec de quasi dñio: sed de possessione tm̃. vt no. C. de fur. l. inciuilem. ꝛ. l. manifestissimi. §. sed cũ in fœa. e. tit. dixi in l. rem q̃ nobis. §. de acq. pos. et hic videť esse casus. qđ tene mẽti. ꝛ addit de fetu ipsarũ equarũ q̃ nũq̃ fuerũt possesse. qđ etiã tene mẽti. ¶Quart⁹ casus est de dãno dato in ꝓdio ꝛc. glo ponit exẽplũ buius qñ ponit exercitꝰ in aliquo loco: et tota gens ponit in predio meo cũ deberet distribui per plura ꝓdia: vel qñ fit hastiludiũ extra ciuitatẽ: et tota gens ponit se in ꝓdio vni⁹ ꝛ cũ deberet diuidi p plura ꝓdia põt iudicis officiũ implοrari. tene mẽti.

Edictvs. ¶Hot. hic officiũ iudicis ẽ istũ medicũ. ꝛ de hoc habes ꝙ Joss. in libellis super rubri. de officio iudi. quod datur

a ¶Dari libellus. Qñ iudicis officiũ implοraꝛ an offeraꝛ libell⁹ ꝛ lis cõtestet: ꝛ qñ iudex ꝓcederet ex officio: an lis cõtestet vide Jnno. et do. Ant. in. c. qñ frequenter. §. sunt et alij. vt li. nõ cõtesta. ꝛ ad Bart. hic adde eũ in. l. creditores. invlti. q. cuz cõcoꝛ. C. de pig. dicit tñ Jnnoc. in. c. dudum. de elec. q̃ñq; oziť beneficium iudicis vel actio ex rescripto ipm rescriptũ pro ductũ cozã iudice ꝛ petitũ executioni mãdari habeť loco libelli. facit qđ digi in l. iij. §. libelli. §. de appel. ꝛ ad Bart. hic vide eum in. l. ab hostibus. §. sed simpliciter. in iiij. col. eg. g. can. ma. ꝛ Bal. in auť. qui semel. in. ij. col. i ver. qro qualr. actoꝛe. quõ ꝛ qñ ind. vbi dicit qꝛ qñ implοratur officiũ iudicis nõ requiriť li. ẽtesta. auť. si omnes. C. si vt se ab here. abst. illud autẽ intelligitur qñ pars est absens.

b ¶Subuenit sibi Vide in Spec. de cau. pos. ꝛ in titu. de offi. iudi. §. j. ff. item implοra.

c ¶Dedicꝰ. Vide Bal. in. l. interpositas. C. de trãsac. et qñ debeat solui salariũ medicoꝛi de in. l. archi. ꝛ ibi Bar. C. de profeſ. et medi. li. g.

d ¶Dedicꝰ. ᵈ Jsta est singula. ler. cis ẽ istũ medicũ. ꝛ de hoc habes ꝙ Joss. in libellis super rubri. de officio iudi. quod datur

e ¶Dedicꝰ. ᵉ Jsta est singula. ler. cis ẽ istũ medicũ. ꝛ de hoc habes ꝙ Joss. in libellis super rubri. de officio iudi. quod datur

f ¶Dedicꝰ. ᶠ Jsta est singula. ler. cis ẽ istũ medicũ. ꝛ de hoc habes ꝙ Joss. in libellis super rubri. de officio iudi. quod datur

g ¶Dedicꝰ. ᵍ Jsta est singula. ler. cis ẽ istũ medicũ. ꝛ de hoc habes ꝙ Joss. in libellis super rubri. de officio iudi. quod datur

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶Si iudex. Adde quod no. Bal. in c. i. §. iudices. de pa. iura. firmā. qui querit quid est dicere q̄ quando iudex iudicat per imperitiam tenetur ꝑtum bono viro equum videbitur: et rñdit ſm glos. hic: q̄ non tenetur in ſolidum: ſed ꝑtum facere poteſt. qui voluit forte allegare glo. in. l. ſi filius. in prin. §. de iudi. & ſubdit qd ſi iudicauit per imperitiā de iuriſdictione vnius prin
cipatus: nunquid ſoluet ſibi impoſſibile. arg. §. ō ſta. lib. l. cū heres. certe non. argu. §. de iudi. l. ſi filius. ſed contra hoc facit l. iiij. §. in eum. de dā. ife. ſ. ibi eſt lata culpa iuri ſcripto nō appareret: imo eſt dolus ꝓe ſumptus. l. ij. gō quiſq; iur. cuz debeat ſcire iura. C. q et aduer. quos. l. j. & ſi eſt imperit⁹ legū vt accidit in quibuſdam locis 1 debet in ꝗta peritia conſiliuz formare 2 ſententiā ſm Innocen. in. c. ſi pro a debilitate. de offi. b dele. facit. C. de inge. ma. l. ſi auia. et §. de aſſer. l. j. tenetur ad intereſſe damni non lucri: nec ad extrinſecum intereſſe: vel dic vt verbum ſonat. §. de colla. bono. l. qui filium. §. ſtipulatio. Item interduz poteſt videri equum vt non puniat. vt no. inſti. de obli. que ex quaſi maleſi. in princ. z forte non punitur iudex de leuiſſima culpa ſicut nec arbiter. C. de pac. l. ſi quis in conſcribendo. nec tabellio. vt. C. de magi. conue. l. ſi. nec tutor. C. de nego. ge. l. ſi. quia neceſſitas officij excuſat. l. quicquid arbi. tute. ſi autem iudex eſt in dolo punitur in intereſſe parti. et vltra ſi iſtud iudici videbitur. ¶ dicit Ja. butri. in. d. §. iudices. q̄ iſtud ꝓtra intelligitur ciuiliter: z exponitur vt teneatur actione iniuriarū. arg. §. qui ſatisda. cog. l. ſi vero. §. qui ꝓ rei. facit. C. de ejcū tuto. l. et ſi feuerter. et ibi ſubdit Bal. ꝑ illum tex. q̄ iudex qui in ſyndicatu nō poteſt ſoluere condēnationem ꝺebet puniri pena corporali: z ſit de cōſuetudine q̄ po natur in carcerem. ſm eum in rub. de pena iudi. z ibi ſubdit: nūquid iudex qui debuit condēnare infra. x. dies z abſolnit. z preterea ſi cōdemnatus in ſyndicatu in. x. ſi ſoluit ſoluendo liberet debitorē vel poſſit ab eo aliquid repetere: rñdeo q̄ non. C. de ſer. fugi. l. mancipia. et hoc quando iudex facit litem ſuam ex iniqua ſententia: ſecus in exactore ſimplici qui facit litem ſuam ex negligētia mere executionis. C. de exac. tribu. l. miſſi opinatores. libz. x. z an iudex faciat litem ſuam ſi ſequatur conſilium ſapientis: dicit Ang. in. l. filius familias. §. de iudi. q̄ ſic. niſi a ſtatuto coaratetur ſequi conſiliuz. Et adde q̄ iudex negligēs criminaliter punitur: imo etiā poteſt priuari toto ſalario ſuo: ſm Ang. in. l. ſi vacantia. in. iiij. charta. C. de bo. vacan. lib. x. z adde q̄ iudex admittēs inſtrumentū non tenens ꝺtum ad probationē facit litem ſuam: ſm Jnno. in. c. venerabilis. de excep. z Bal. in ſi. C. ſi cer. peta. adde q̄ ille qui preſtat autoritatem actui ciuili ipſo iure teneat ad intereſſe: ſm Bal. in. l. j. §. ſi preſes. de magiſtra. conue. z iudex accipiens non idoneum fideiuſſorem tenetur ad intereſſe. aut. generaliter. z ibi Bal. C. de epiſco. z cleri. z quid in iudice calumnioſe inquirente: vide que dixi in. l. j. in. v. col. §. ad turpil. z an iudex teneatur tñ ꝓ illo articulo in quo malefacit: an ꝓ tota cauſa. vide Bal. in. l. ſi quis in cōſcribendo. C. de pac. formam libelli in hac materia vide per Bal. in. l. pignus. in. vj. col. C. de pig. act. z ibi de qua culpa tenetur magiſtratus. z q̄ non tenetur niſi in ꝺtum facere poſſit. z ad formaz adde Bal. in. l. ij. in. j. col. C. de ſent. ex peri. reci. z ibi etiam dicit q̄ iudex non tenetur ſi pronuntiauerit per obreptionē ſibi factam: puta per falſos teſtes z ſimiliter eandem formam: vide per Bald. in. l. ij. in prin. C. de ſenten. que ſine cer. quanti. z de iudice negligēte: adde tex. z ibi Ange. in aut: vt iudi. ſine quoquo ſuffr. in. §. volumus. z de materia late per ꝛdo
der. in. c. ex cōmunicamus. §. moueantur. de hereti. z num cōmuniter dicitur: q̄ iudex eſt negligens tenetur ad intereſſe. vt dixi. §. Fallit hoc q̄ ꝓ eodem negotio potuiſſent adiri plures iudices: quia ſi primus aditus negligit facere iuſtitiam non propterea facit litem ſuam: quia non cenſeatur dānificare petētem: ex quo ad alium potuit habere recurſum. et hoc tenet no. Bar. in. l. iiij. §. ſi tam vicinum. de dam. infe. ſed Ang. ibi cōtra: quia poſtq̄ ille iudex eſt actus coram alio nō debet pars vexari. l. j. in fi. C. de aſſer. tol. z ei non eſt imputandum ſi ad alium non recurrit. nec ob. tex. in. d. §. ſi tam vicinum. quia ibi loquitur quando officiū ma-

cōtra medicū in. l. medicus. de va. cog. Et aduerte quare ſit introductū iſtud officium hic. ideo quia actio q̄ metus cauſa non habebat locum cuz hic non inferebat metus mortis vel cruciat⁹ corporis vt putabat: z eger promittēs nō ꝓmittebat metu quē crederet ſibi illatū ab alio: ſed ꝓpter volūtatē euadendi. Item officiuz iudicis. de quo loquit. l. j. §. que honorāde. §. qua. re. act. non da. ideo non hz locū: quia eger non ꝓmittebat ꝓpter reuerentiam quā haberet ad medicū: ſed ꝓpter quantitatē quā ſperabat ab eo habere: z ſic fuit equū ſibi ſubueniri ſpeciali ꝓuilegio p hāc. l. ¶ Scdo no. q̄ iudex punit criminaliter z iubet rem reſtitui. et ſic ſimul et ſemel cognoſcit criminaliter z ciuiliter. q̄ dicvt dixi in. l. interdum. §. qui furem. §. de fur.

¶ Cognitionum. Hanc legem ſequere vt in glo.

¶ An iſta lex habeat locū ſiue in delegato: ſiue cōmiſſario: ſiue ordinario: ſiue arbitratore. Et qualiter teneatur iudex qui noluit ꝓbationes recipere vel noluit dare ſententiā cum poſſit.

¶ Iudex. a Facit b ad hoc inſti. ō obli. que ex deli. naſcū. in prin. z §. de act. z obli. l. ex maleficijs. §. ſi iudex. z. l. ſi filius. §. de iudi. ¶ Circa hanc legem quam: an faciat litē ſuam. vide Bar. z poſt eum dñm Alex. in. l. ſi conuenerit §. de re iud. z adde no. Bar. in. l. j. §. ſi plures. in ver. iij. ꝗro. de exer.

c ¶ Item quid. Et vide de iſta materia in. c. ſi. de emp. z vendi. per Jmo. et per Bal. de materia huius legis in. l. mācipia. C. de ſer. fugi. z ibi que rit: quando ſit deponendus officialis ab officio.

d ¶ Item quero. Vide Jmo. in. l. ꝺ iuus. ff. de re iudi.

e ¶ Sed quid. Vide Bal. in. l. ſi. C. de ꝺben. emp. z in. d. l. penul. in fin. C. de pac. z ibi Sali. z Jmo. in. d. l. ꝺiuus. in vlt. col. vide Bar. in. l. ſi. §. ſi men. fal. mo. dixe. z in. l. j. C. de diſcul. lib. g. z in. l. ij. §. de progene. ꝛc.

f ¶ Quero quid. An iudex nolens admittere probationes: et nolens adminiſtrare iuſtitiam: ſed negligēs in adminiſtrāda: an teneatur actione in factum: z ex quaſi maleficio: vide Bar. hic in. d. l. j. C. quō z qñ iudex. z in. l. iiij. §. in eum. §. de dam. infe. z ibi per illum tex. in caſu ſuo tenet: q̄ detur actio in factum ad intereſſe. Ang. in. d. §. in eum. z Bart. hic videtur cōcludere q̄ ſic: ex titu. vt diffe. iudi. quod intelligas vt hic in fi. per Bar. z Ang. in. d. §. in eum. non autem q̄ teneat: ſm eos ex titu. de obli. que ex quaſi maleſi. cōrarium tamen ſentit glo. in. l. quicquid. §. j. et ibi no. Bar. §. de iudi. z an iudex negligēs facere iuſtitiā teneatur et incurrat penā. c. eum eterni tribunal. de re iudi. in. vj. vide ibi Jo. an. z in. c. dilecti. de ꝓbi. z ibi cōcludit q̄ non. z ad ꝓdicta adde bonā glo. que habetur in. c. hoc etiam. ij. q. vj. vbi tex. videt velle: q̄ iudex negligēs etiam facit litem ſuam. z ibi etiam tangit de potestate qui male iudicauit per imperitiam ſui aſſeſſoris. de qua in. l. hoc edicto. §. q̄ quiſq; iur. z cōcludit glo. q̄ ſolus aſſeſſor tenetur. z adde q̄ dixi in. d. l. hoc edicto. z per predicta videtur magis puniri negligēs facere iuſtitiā q̄ male iudicans: quia negligēs indiſtincte tenetur parti ad intereſſe. z ſic ad verā eſtimationez litis. d. §. in eum. ſed male iudicās ſi per imperitiā iudicauit tenetur in ꝺtum iudici equum videbitur: q̄ minus videtur q̄ vera litis eſtimatio. per no. inſti. de obli. que ex quaſi deli. et per l. ſi fili⁹. §. de iudi. ſed ſi dolo tunc tenetur ad veram eſtimationē. l. ſi. C. de pe. iudi. qui ma. iudi. et tunc aut de aliis penis tenet. de quibus ibi. ratio huius potuit eſſe: quia negligens facere iuſtitiā non videtur habere aliquam excuſationē. ſed ille qui male iudicat z adminiſtrat: lz male ſi facit per imperitiam magis videtur tūc tolerandū. ſed ſi imperitia iudicantis fuit ſupina: debet videri q̄ tunc teneat ad veram eſtimationē. vt no. glo. in. d. tit. inſti. de obli. que ex quaſi deli. z ſic eſt tunc idem q̄ in negligēte: ſecus qñ non fuit ſupina ignorātia: vt quia errauit in. l. difficili. vt ibi etiā no. glo. an autem cōtra iudicantē male per dolum poſſit iurari in litem. tetigit Ange. in. d. §. in eum. ſed tu recurre ad. l. actionib⁹. §. de in li. iurā. z vide Jmol. in. d. §. in eum. vide tamen. l. ſi quis in cōſcribendo. in fi. cum ibi not. C. de pac. z q̄ no. Bar. Bal. z Ang. in. l. mācipia. C. de ſer. fug. z repetit do. Pe. de anc. in. l. penul. circa fi. §. de appel. vide Bal. in. l. ſi quādo. C. de teſti. z quid in iudice non expediēte pceſſum iuxta triennīū z inſtantiā. dixi poſt Bart. in. l. ſeius z augeri⁹. §. ad le. fal. z dicit in aut. ſcenicas non ſolū ꝛc. q̄ ita facit litem ſuam iudex negligēdo ſicut faciēdo. vide quod dixi in. l. queſtum. §. de iudi. z Bal. z Ange. in. l. mācipia. C. de ſer. fugi. z vide ad materiā. l. j. §. ſane. cum. §. precedēti. §. de magiſtra. conue.

dicere q̄

a ¶ Etatem. Jn materia huius. l. vide in. l. quicunq;. et ibi Ly. z Bal. C. de ſeruis fugitiuis.

a ↬ Andre. poma. ¶ Etatem. Adde Ludo. roma. in conſi. ſuo. ſ. xxxvij. vtrum preſtantia debet reddi vt fuit ſoluta.

b ¶ Foma. Vide Bar. in. l. demonſtratio. ff. de condi. z demon. vide Bal. per iſtū tex. in ru
bri. C. de cōtrahē. empt. in. xxij. q. q̄ res que vendit in ꝺbus cōſinarijs aliter de
monſtrari.

c ¶ Cataſtro. Lataſtrum debet mi nui ꝓ reb⁹ a ſiu mine exportatis: vel aliter deterioratis. adde Bald. i. l. etiā. de exe. rei iudi. z Bal. i. l. acceptā. in vlti. q. C. de vſur. et Suil. z alios in. l. id q̄. §. j. & 2ſti. pe. Ale. ↬ Andr. Pomate.

d ¶ Vel vinea. Vt de multa ſimilia per Roma. conſi. cccc. vij. ↬ Andr. Pomate.

e ¶ Jn cataſtro. vi de aliter per Pa no. 2ſi. l. xiij. ad fi. vol. §. 2ſi. ccliij. col. iiij. in. iij. dubio. volu. ij.

f ¶ Si quis veniā. Nō. ſing. q̄ qs infra annuz tm̄ pōt petere q̄ emēdat ſibi cataſtrū. et ſic videt q̄ iſto caſu officio iudicis in tentādo preſcriba tur anno 2tra: q̄ facit q̄ no. Ang. et ibi p doc. in. l. j. §. ſi quis tuto. q̄ appel. ſit. z vide q̄ dixi poſt Bar. i. l. ſicut. C. de ſcrip. xxx. an. z iſtum. §. no. alt. Bal. i. l. ſo lēnibus. C. de rei vēd. z vide per do. Abb. in. c. quia in dicāte. de ſcri. in iij. q. z adde q̄ ius petēdi rem q̄ inci dit in cōmiſſum durat. qnquēnio. teg. fing. i. l. iij. C. de vecti. z cōmiſ. z ſſom. no. ccclviij. Adde Bal. conſi. glviij. v. li. de eo q̄ dicit de emēdatione cataſtri.

g ¶ Si quis. Vide Bar. in. l. j. in fi. §. de ꝓcu. z in. l. ſi quis in tantam. C. vnde vi. in pri. z vide gl. no. in materia in. c. generali. de elec. in. vj. z tex. in. l. ſi ita ſit ſcriptum. in prin. de lega. ij. z ibi Jmo. z quod no. Bar. in. l. iura. §. de legi. z ita. faciunt ſi lex vel ſtatutū dicat q̄ requiratur ſubſcriptio trium: virorum: an veri ſicetur in femina ſubſcribente. z Bald. in. l. ſcripturas. C. qui po. in pig. habe. per illum tex. in fi. ibi: virorum. et tenuit q̄ non. ꝓ quo etiam videtur tex. z quod ibi Bar. in. l. j. in prin. §. de legi. ibi. virorum. ſed contra hoc credo q̄ fortiter faciat doctrina ſingu. glo. in ver. preſcribentes. in cle. j. de reſcrip. z quod ibi do. Anto. qui voluit q̄ quotieſcūq; de viro ſit mētio ratione frequētioris vſus: ſed de alia non fiat mentio tamen in alium poteſt fieri extenſio: nec. d. l. ſcripturas. probat: nec. d. l. ad quem poteſt reſponderi q̄ ibi ideo femina non poteſt facere legem: quia legē cōdere eſt iuriſdictio que non cadit ad feminam. l. femine. j. tit. j. cum vulgari igit ꝛc. imagine cum ille talis act⁹ de quo in qōne noſtra in muliere ſit pmiſſus. et vide q̄ legit z no. in. l. lucius. §. queritū. de leg. iij. z q̄ not. Bal. l. tres fratres. §. de pac. z quod dixi in. l. ſi. §. ſi. ad tertul. z vtrū appellatione fratris veniat ſoror: glo. q̄ ſic. z ibi Bar. in. l. luci⁹. §. meuia. ad treb. et an ſtat vtū etiā odioſum lo quēs in patre habeat locū in mſe: vide gl. z ibi Bal. z doc. in. l. quiſqs. C. ad le. in. maie. z ſi ōz: excedo in em phyteoſim talib⁹ nobilib⁹. p ſe z eo rū gñatione: an illud verbū eorū cō prehēdat femini num: vide Bal. in l. ij. in. ij. col. de in. emphy. z ſi ſtatutum reqrit cōſen ſum ꝓpinquorū: an verificet in femina: q̄ Bal. i. l. ij. in vlti. col. C. q. ad mit. z in. l. ſi. C. eo. dicit Bal. q̄ maſculinū cōcipit femininū in bis q̄ poſſunt adaptari feminis: nōi alijs nec in bis q̄ rōne carēt. Et ad materiā vide Jo. an. in c. generali. i gl. ij. de elec. i. vj. z cle. j. de lec. z ibi Jo. de lig. q̄ ſequit verba Bar. hic. z Spe. i ti. de diſp. z alt. §. poſt h. v. vel maſculinū. cū ſeq. in ti. de reſcr. pſen. §. ſi. ver. ſed q̄ q̄rit vtrū. p Archi. i. c. ſi gs ſuadēte. xxj. q. iij. z vide q̄ no. Bar. in. l. plauti⁹. de an. z a rg. Bal. no. in. d. l. q̄uncq;. C. de ſer. fu. z Bal. in. l. i multis. §. de ſta. ho. z iſtis ad de. q. quā poſui in l. j. in pn. ad le. iul. de vi pub. z Bal. i d. l. q̄cūq;. vbi ō di ctiōe q̄cūq;. z ō di ctiōe pſona. z ō di ctiōe vniuerſitas. z an in ſtatuto ap pellatione aui veniat auia. z an ap pellatione filij ve niat filia: z ſi ſtatutum dicit nullus ꝛc. an veniat femina. z an ſtatutū loquēs de marito cō prehendat vxorē. vide per Bal. in. d. l. quicūq;. z de materia vide Bal. in l. gallus. in prin. in vlti. col. de libe. z poſtbu. z per Poſt. in. c. raynaldus. de teſta. in prin. l. z alij non tangāt. z vide q̄ ibi dixi poſt do. Ant. z vide Pe. de anch. in 2ſi. iij. z in reſcriptis vide Jmo. in. l. ſi ita ſit ſcriptū. de leg. ij. z eſt tex. z do. Flo. in. c. ſignificauit. de reſcrip. vbi venit femina ſub clauſula: z quoſdā alios. Et ap pellatione nepotis cōprehendit neptis. etiam in. l. correctoria. vt dicit glo. in. l. gallus. in prin. j. de lib. z poſtbu.

¶ Adde latius per Vler. quando maſculinū cōcipiat femininū. conſi. xxx. x. cxxxv. z. lxj. j. lib. z conſi. lij. iiij. lib. per Bal. conſi. cvij. v. lib. vbi an ſtante ſtatuto q̄ mater non poſſit rumpere teſtamētū filij non rumpet teſtamentum filie. z conſi. cccxvij. iiij. lib.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ¶ Urbis appellatio. Adde no. per Bar. in l. j. §. de iurisdi. oim in. ⁊ no. q appellatiõe vrbis sacre venit Hierusalẽ. glo. ⁊ ibi Bal. in l. ij. de nauleno. ⁊ an si testator insserit fieri ecclesiã in ciuitate: possit fieri in Burgis: vide Jo. an. in ti. de instr. edi. §. nũc vo aliq. v. qd si testator. in a fine. char.

b ✠ Andre. Poma. de ca. in l. j. §. bui⁹ studij. col. ij. versi. vltimo nota. §. de iust. ⁊ iu. ⁊ Bar. in l. j. §. cum vbẽ. in prin. §. de offi. pfe. vrb. ⁊ in. l. si finita. §. eq edicto. §. de dã. infe. ⁊ vide Pa 2 nor. consi. lxij. col. iiij. volu. ij. ⁊ colũ. viij. et consi. cxcij. Vlgr. volu. ij. vbi dicit: q alienans territoriũ videtur etiã alienare facultatẽ edificãdi quã habet in dicto territorio.

c ¶ Quero quia. De hoc p Ja. de bel. l aut. qui mo. nat. effi. sui. §. qui vno. in rub. §. fol. ma. vbi de intellectu. d. c. si ciuitas. et vide quod not. Bart. in l. si. circa prin. ⁊ qõ ibi dixi. et Bar. in l. sed qõ reprobari. §. fin. p glos. vlti. de excu. tuto. ⁊ quod dixit Bar. in l. si finita. §. eq hoc edicto. et qõ ibi dixi de dã. infec. p Bal. in l. j. §. i. §. de offi. pfe. vrb. ⁊ Roma. i. d. l. si finita. §. si deve 1 ctigalib⁹. ⁊ qõ no. Bart. post gl. in. l. 2 res publica. C. q. 3 eq cau. ma. ⁊ dicta Bar. hic sequitur Pe. de anch. in. c. 4 felicis. in fi. de pe. et vide no. p Bar. et qõ ibi dixi i. l. j. 5 §. fine añ. de ope. no. nuntia. 6

d ¶ Diffingue. Vide Bar. in l. si qñ. 7 la. j. C. de bo. vacã. lib. x. ⁊ Bal. in. c. j. de capi. q cu. ven. et Bal. in. l. j. §. in initio. §. de officio a pfe. vrbis. Et ad materiã huius. l. adde q cõmunis 1 cõclusio est q ap b pellatiõe ciuitatis in rescriptis ad literas. ⁊ in rescriptis ad beneficia non venit diocesis: nec ecõtra. vt in. c. rodulph⁹. de rescrip. ⁊ ibi no. ⁊ glo. Pe. in. c. accipim⁹. de eta. ⁊ qli. ⁊ in. c. fi. de prebẽ. ⁊ ibi no. ⁊ no. in. c. vno. de re. pmu. in. vj. ⁊ in. c. granis. §. quãq. de pbẽ. in. vj. ⁊ hec opi. tenet. l3 Pau. de leza. in cle. ne romani. de elec. ⁊ Jo. de lig. in. d. c. rodulph⁹. teneat oppositũ. ⁊ male: sec⁹ in materia late et latissime interptanda: vt in materia statuti iuris cõis: vel qñ proferr a principe in beneficio ab eo cõcesso: nam si concedit alicui ciuitati⁹ intelligitur cõcedere cum sua iurisdictione: ⁊ sic etiã cum sua dioceli. l. j. §. cum vbem. de offi. pfe. vrb. ⁊ l. si quãdo. C. de bo. vacã. li. x. facit. l. fi. de cõsti. prin. ⁊ no. ibi Bar. ⁊ ita cõiter transeũt doc. quid aũt si dicat Bonoñ. an veniat diocesan⁹ ⁊ comitatẽsis: an vo de ciuitate Bonoñ. tñ. vide. j. ea. l. in. q. de comitatẽsi. ⁊ que ibi dixi. ⁊ dicit Abb. in. c. fi. de pben. per. c. si ciuitas. de sen. excõ. in. vj. q in materia odiosa appellatione ciuitatis nõ venit suburbia: nisi talis. puisio frustrareť effectu suo nisi cõprehenderet suburbia. ⁊ in hoc ille tex. est sing. et p hoc credit q si statutũ esset in ciuitate q in ciuitate nõ posset exerceri certa ars ad effectũ vt ciues sint intẽti alijs artib⁹: q nõ poterit exercẽri in suburbijs: q facili ciues fraudarẽt statutũ eundo ad suburbia. facit. c. super spec. de pui. ⁊ dicit Pau. de leaza. ⁊ post eũ Archi. in. d. cle. ne romani. q appellatione ciuitatis ⁊ cõitatis non venit districť. ⁊ ibi dicit do. Pe. q appellatiõe ciuitatis cõmunitatis ⁊ districtus: non veniunt terre reccõmẽdate etiã si dek pallium in signũ subiectionis: sed veniũt cõfederate. l. non dubito. §. de capti. et ita dicit cõsuluisse Senis p illũ text.

e ¶ Comitatenses. An appellatione ciuiũ veniant comitatenses: vide Jmo. i. rub. ff. sol. mat. qui se remittit ad Jac. de bel. in aut. q. mo. nat. effi. sui. et ibi recitat q Bar. est contrarius hic: sed solus nit hec dicta habere locũ in cõcessionib⁹: seu bñficijs. ibi not. in priuilegijs que tanq̃ extraordinaria stricte sunt intelligenda: vt no. in. l. fi. §. de cõsti. et vide qõ scripsi in dicta rubri. ff. solu. ma.

f ¶ Cõtinentur ciues. An appellatione ciuiũ contineãtur comitatenses. ponit Jmo. in rub. §. so. ma. ⁊ i. c. rodulph⁹. ẽ rescr. vbi ipse ⁊ do. Flo. dicũt: q appellatione ciuiũ venit ille qui est de ciuitate et diocesi: vel comitatu. vbi est tex. cũ glos. in. d. l. eq vico. ⁊ in. l. sed ⁊ reprobare. §. amplius. ff. de excu. tut. in ver. si comanens. in. l. j. ⁊ ibi Bar. §. ad muni. licet glo. in. d. c. rodulph⁹. Sed sentiat sm eũ. adde tex. ⁊ ibi Bar. in. l. j. C. de priua. car. ⁊ adde qõ Bar. §. soluit idẽ: ⁊ sequit Archi. in. c. canonũ statuta. in ver. cõsuluit etiã sup quadã ⁊c. de cõsti. ⁊ dicit Bal. in. l. iij. C. de na. lib. p illũ tex. q ille qui eq vico est sortiť originẽ eq ipsa ciuitate cui subest vicus. ⁊ an repsalie cõcesse ⁊ tra ciues cõprehẽdant comitatẽses. Bal. in l. si in alijs. §. de offi. procõ. ⁊ adde q appellatione hoĩm cõtinẽť ciuitas et collegiũ excepta. ppria psona. ita no. dicit Bal. in. c. j. de no. foz. fide. in prin. An autẽ iste vniuersitates possint pati temporales penas vel spirituales. vide Jnno. in. c. gratiũ. de sen. excõ. ⁊ in. c. cũ ex iniũcto. de ope. no. nũ. ⁊ in. c. dilecto. de simo. ⁊ vide Bar. i. l. aut facta. §. fi. ff. de pe. ⁊ ibi dixi tas quãdo tum non gaudebũt priuilegijs cõcessis ciuitatib⁹ per regales cõstitutiones. in dubio tamen vna quecq̃ ciuitas habẽs ẽpm presumiť esse ciuitas imperialis: quoniã omnib⁹ ciuitatibus cõsituti fuerũt episcopi. c. quãtum. de offi. ordi. ⁊ in bis quoz non est memoria statur istis conjecturis vt voluit Jnno. in. c. veniẽs. de ver. signi. ⁊ ad esse ciuitatis non requirat. eps. est tex. in. c. epali. lxxj. distin. Alegan.

d ¶ Quero quot. Adde Bar. in. l. j. §. si qs cau. et in. l. continuus. §. cum ita. de ver. obli. et dum Bart. refert glo. dicẽtẽ q paf sus est quinq̃ pedus. Adde q pes est. xv. digitorum: sm gl. xvij. q. iiij. c. sicut.

e ¶ Ciuitate. Adde Ly. in. l. rẽ non nouã. C. de iudi.

¶ Vt. l. talis. Vide ibi primo.

¶ Actionis verbo. Actionis verbo cõtinetur exceptio: qõ habet locum etiaz in statutis: sm Bald. in. l. peremptorias. in v. col. C. sen. rescin. non pol. et in. l. j. de excep.

¶ Exceptio esset. Loquitur de exceptione compẽsationis: de qua per Bart. in. l. j. §. de exceptioni.

a ¶ Vburis finitur. Ciuitas muris finitur ⁊ qualiter ciuitas sumať: adde quod no. Bar. ⁊ ibi dixi in. l. j. §. finautem. §. de ope. no. nuntia.

b ¶ Autoritas. An ⁊ qñ boies possint eq se constituere ciuitatẽ: adde no. per Bar. in. d. l. eq hoc iure. ⁊ ibi dixi. ⁊ Bar. in. l. fi. ⁊ ibi dixi. §. de col. illi.

c ¶ Jtalia. An autẽ ad hoc vt sit ciuitas requirať episcopalis dignitas: Primo ⁊ Bar. vi det sentire q non est text. in. c. j. de a priuile. ⁊ vide tex. et qõ ibi no. Bar. 5 C. de metropo. berito. libro. xj. ⁊ l. si duas. §. esset. cum seq. §. de excu. tut. 6 priuať tñ ciuitas episcopo ⁊ honore si ipm episcopũ interfecit. xxv. q. ij. 7 ita not. Scõo qñ ciuitas perturbaret electionem pape. c. vbi periculum. §. ciuitas. de b elec. in. vj. Tertio qñ cardinalem in terfecisset. c. felicis. §. fi. de penis. i. vj. Quarto qñ ciuic tas non permitteret ẽpm vel inquisitozẽ punire hereticos. c. ad abolendam. §. fi ciuitas. de hereti. in. vj. ad predicta adde qõ dicit Bal. de pace 1 constã. in ver. nos romanorũ. q ciuitas sine pside prozpzio esse põt: non tñ sine episcopo: vnde eps erit dñs non solũ spiritualis sed etiã tẽporalis. i aut. vt diffe. 1 iudi. i. §. j. adde tñ q non oẽs ciuitates habẽt ẽpm sicut multe in Alemania. iij. q. ij. auditum⁹. vide Bal. in. l. rescripta. in iij. col. C. de preci. impe. offerẽ. ⁊ late Bal. in. l. si aliq̃. de 1 offi. procõ. in. l. eq boc iure. i. iij. col. 2 §. de iusti. ⁊ iure. et 3 Bart. inl. si. in. ij. col. §. de colle. illi. et Bart. in. l. si heres. §. vicis. de lega. j. ⁊ adde quod 1 Pau. de ca. in re. d peti. d. l. eq boc iure. dicit: q quo ad 2 spirituala regrit Jsensus pape quo ad cõstitucdam ci e uitatẽ: quo vo ad 3 temporalia vt habeat cursum cansarũ ciuiliũ ⁊ similia: requirit autoritas. ⁊ propterea dicit q castra in archiepiscopatu Tholosano gbus papa tñ cõcessit episcopa-

que statuit numerũ inter vnũ locum ⁊ aliũ.

Rei appellatio. Opere legato.

Oppo. de. l. et si non sint. §. quid ergo. §. de au. ⁊ arg. leg. Sl. dicit bic q ibi de fauore. Sed sol. glo. nõ est vsp quaq; vera: quia bic loquit in legato ⁊ in Jctibus. de. c. et go q ppria significatio est q intelligať de pfecto: sed qñq; ppter fauorẽ ampliať: vt ibi. ⁊ vide. §. ad le. fal. si is q quadringẽta. §. quedã. ⁊ qõ ibi dixi.

¶ Rei appellatiõe an veniat res q nõ sit i dñio.

Dominis ⁊ rei. gntus. C. ar

Oppo. de. l. gẽto. §. de au. ⁊ arg. le. vbi f appellatio re 1 e rum porrigiť ad eas que sunt in dñio nostro: dicit Pyn. qñq; q dicit res cum bac adiectione mea: et tũc restringit ad ea que sunt in dñio nostro: qñq; f apponiť signo singulari vt relinquo Stichũ meũ. et tũc dic vt. l. imperator. de leg. iij. ⁊ l. stichus qui g meus erit. de lega. j. qñq; simpliciter apponiť hoc nomẽ res sine adiectione mea. ⁊ tunc dic q ad res nobis debitas porrigiť: de hoc per Bulì. in. l. j. §. de sta. hoim. ⁊ plene dixi in. d. §. argento.

¶ Verbũ futuri tpis qñ contineat preteritum.

1 Verbũ presentis tpis quãdo contineat preteritum.

2 Verbũ preteriti tpis continet futurũ extensiue.

Verbum oportebit.

Oppo. q futurũ non cõtinet presens. vt. l. b nouissima. §. de iudi. Sol. ibi de psenti tñ fuit con prehẽsum: modo quia tria sunt tẽpora: preteritũ: presens: ⁊ futurũ. ¶ Quero ťqd cõtineat futurũ: ⁊ sine dubio porrigiť ad futurũ p se. presens: vt hic. Item ad preteritũ vt verbũ erit. ita dicit gl. sed ad istud opp. sm bas. ll. q̃ sunt plate in futuro ad preteritum videnť extẽdi. 2tra. l. leges. C. de legi. Dy. dicit quoddã est preteritũ perfectũ ⁊ finitum: ⁊ ad id futurũ non extendiť. vt. d. l. leges. ⁊ in aut. vt cum de app. cog. in prin. Quoddã est preteritũ nõ finitum: sed extẽsum in futurũ: ⁊ ad illud futurũ extenditur. vt. j. eo. l. verbũ erit. Quoddã est preteritũ pars tenitũ ⁊ parte nõ finitum. certe ad illud q nõ est finitum preteritũ extenditur. vt. l. penul. C. de vsu.

2 ¶ Quero ťde tẽpore presenti qd cõtineat ⁊ continet seipsum ⁊ preteritũ. vt. j. eo. l. verbũ erit. futurũ non. vt. l. si stipulatus fuerim. §. cum stipulamur. et. l. si a colono. §. de ver. obli. Jta dicit ista glo. sed sicuti dixi modo nõ est verũ q cõtinet presens preteritũ ratione sui. sed bene potest esse q preteritum durat vsq; in presens tps. vt Troia capta est. i. durat. ⁊ boc pbatur in. l. verbũ erit. ⁊ l. aurelius. §. tityus. §. de li. leg. ⁊ l. fi. Vel dicas clari⁹ qñ cũ verbo presentis tpis sũgit participiũ preteriti tpis semper presens oz cõtinere preteritũ duratione: vt Troia capta est. i. durat. pbat. §. qõ vi aut clã. l. is qui in pnteñ. §. qõ ait ptoz. vbi est expressum: sec⁹ si nõ duraret. vt. d. ll. qualiter aut porrigať ad futurũ. dic plene vt in. l. si ita. §. de au. ⁊ arg. leg. ¶ Venio ad preteritũ ťqd ẽtinet. a dic vt glo. q preteritũ nõ cõtineat futurũ nisi extẽsiue vel rõne rei cui adjiciť: vt qz legaui. vt. l. talis⁵ scriptura. i prin. §. de leg. j. qõ plene dic vt vsiq; in. l. si ita. §. de au. ⁊ arg. lega.

Actionis verbo.

⁵ Vide quod actionis verbo nõ cõtinet exceptio ppzie: vt hic. impropzie sic: vt in. l. j. §. de excep. sic dz intelligi gl. in. l. j. C. de iura. fa. igno. qõ esset verũ nisi exceptio esset ťq actio. ⁊ l. ampli⁹ nõ peti. in fi. §. rem. ra. habe.

Reditores.

Jbi: accipiendos. ad hoc ne possit dicere in eorum fraudẽ datã libertatẽ: vel vt possit impetrare separationẽ ab heredibus: sm Ja. de are.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

¶ Creditor dicitur etiam qui non ex contractu sed etiam ſm vocabuli alluſionem.

Si cui ex empto. Oppo. inſti. de actio. §. i. Sol. vt in glo. ¶ Oppo. in. l. naturales. §. de act. & obli. Rñdeo: ille cui naturaliter debetur: a tibi actio non datur non eſt creditor: vt hic. ſed ſi datur actio eſt creditor. ¶ Oppo. q̃ creditor nõ dicaꝫ niſi ex cõtractu. vt. l. i. §. ſi cer. peta. Breuiter poteſt accipi creditor ſm alluſionẽ vocabuli: a tunc dicit creditor proprie a credendo. alio modo dicitur creditor ſm cõem vſum loquendi: a tunc dicitur is qui habet alium obligatum.

a ¶ Pater. Vide Ly. a Bal. i. v. col. in. d. l. mꝛ. a Bart. i. l. qui a debitore. §. que in frau. cre.

Minus. Soluit: ideſt ſoluere vult. a ibi tardius ſolvit. i. ſoluere vult. ibi: et tempore. i. ſine acceſſione tardati temporis. Ibi: minus ſoluit. licet ergo ſortis ſolutionez ſine acceſſione non recipiam a perdatur pecunia non liberatur debitor. vt. C. de ſolu. l. obligatione. l. tutor. §. lucius. §. de vſur. a ſi acciperem non poſſem petere acceſſiones ex tali mora debitas. vt. l. iiij. C. depoſi. licet glo. aliter dicat ſm Ja. de are.

¶ Pretium in vniuerſalibus q̃ ſuccedat loco rei non in particularibus.

b **Labeo et ſabinus.** Dicit hic ſm glo. pretium ſuccedit loco rei id nõ bene colligitur hic: quia ſi res mihi abeſt pretium abeſt. dicit tex. non ergo dicit q̃ pretium detur ſicut res. ¶ Oppo. ad id q̃ hic not. contra: imo videtur q̃ non ſuccedat. vt. l. qui vas. §. ſi. §. de fur. et l. vendit. in prin. §. de here. vel act. vendi. Glo. dicit: fallit ꝛc. Et in eo q̃ dicit q̃ fallit in actione qõ metus can. non bene dicit: quia illa eſt in rem ſcripta. a datur ad id q̃ eſt lucratus. vt. l. metuz. §. qõ autem. §. quod me. cau. a ideo ſi pretium habet id venit in actione quod me. cau. Item dicit glo. fallit in petitione hereditatis: a in trebellianica reſtitutione. Tin vniuerſalibus eſt verum q̃ pretiuz loco rei ſuccedit. vt. l. ſi rem et pretium. §. de peti. hered. a de lega. ij. l. imperator. in fi. a doc. ponunt in l. mater. a C. de rei vendi. In ſingulari eſt ſecus. ſed in contrarium facit. l. venditor. in prin. §. de here. vel act. vẽdi. ſed falſum eſt. Sol. cogitabis in eo q̃ dicit de re dotali. dicam in. l. j. §. ſolu. ma.

¶ Contractus quis proprie dicatur.

Habeo libro. Contractum. c Tenementi gloſ. que dicit proprie eſt contractus q̃ ſi vltro citroꝙ naſcit obligatio. improprie quando ex vna parte tm̃. a hoc no. p ſtatutis.

¶ An minor debeat reſtitui aduerſus teſtamentum factum.

Verba cõtraxerunt. d Ja. de are. ponit caſum hic valde not. pone q̃ minor fecit teſtamentum vult reſtitui aduerſus id: an poſſet: certe non: per iſtã. l. facit. l. ait pretor. in prin. §. de mino.

¶ Bonorum appellatione quid veniat et qualiter intelligantur bona.

Princeps bona. e Gloſ. hic tractat an appellatione bonorum contineãtur debita a credita. ¶ Opp. de. l. mulier. bona. §. de in. dot. Glo. ſol. q̃ qñq̃ verbum bonorum ponitur in priuilegio ſeu beneficio: a tũc large idẽ in teſtamẽtis ꝛc. Et ſic vides q̃ in q̃ractu ſi proferas nomen bonorum intelligitur deducto ere alieno. contra. l. j. a. §. C. de here. vel act. ven. Sol. ibi tranſferũtur bona ſub nomine hereditatis hic ſub nomine bonorum habuiſtis in. l. hereditatem. §. de dona. ¶ Oppo. §. de in. fiſ. l. eum qui. Sol. ſpeciale eſt fauore fiſci. ¶ Venio ad id q̃ dicit glo. invlti ma volũtate large interpretatio oꝛ fieri. ¶ Oppo. de. l. ſi quis ſeruum. §. ſi. cum. l. ſeq. §. de leg. ij. a ad ides. l. nemo amplius. §. ſi. §. de leg. j. Dy. ſol. qñq̃ bona relinquũtur in vltima volũtate ſub nomine fideicõmiſſi: a tunc continentur debita et credita: aut in legatis a tunc non continentur. Pet. dicit contra: quia ex equata ſunt fideicõmiſſa et legata. vt. l. j. §. de leg. j. a. l. j. cõia de leg. a dicit ipſe Pe. aliter aut loquitur ſi relinquãtur omnia bona. et tũc loquit iſta glo. aut relingt partẽ bonoꝝ. tunc loquit. l. ſi qs ſeruꝰ. §. ſi. de lega. ij. hic refert Ly. C. cõia de leg. l. ij. tu circa hoc dic vt plene dixi in. d. l. ſi qs ſeruũ. §. ſi. §. de leg. ij. ¶ Quero qualr intelligañt bona: dic aut proferꝛ a lege reſpectu debiti a crediti. a dic vt. l. j. §. de bo. aut. iudi. poſſi. a. l. iij. C. e ad le. iul. de vi. a. l. marito. §. ſol. ma. Et ex pdictis habes diſti. p te: q̃ aut pferꝛ a ꝓncipe in bñficijs: aut a lege: aut a ꝑtib⁹: aut i vltimis volũtatib⁹.

¶ Libellus an procedat: peto a te omnes res quas poſſides in tali villa.

Et an qui petit fundum videatur petere ſeruitutẽ ſibi debitam.

Si appellatione. Gl. poſuit ex eplũ in libello generaliter cõcepto. a vide glo. q̃ inci. puta ſic generaliter ꝛc. Sed quõ fuit admiſſus libellus contra caſum. in. l. actione. §. de fur. a. l. ſi in rem. §. de rei vẽdi. dicũt qdã q̃ ex ſtultitia rei q nõ oppoſuit. vt. l. vlti. C. de anna. excep. vel poſſum⁹ dicere q̃ loquit de libello ſupplicato nõ cõuẽtionali. ¶ Quero f an T. pcedat talis libelli: peto a te oẽs res quas poſſides in tali villa. vos vidiſtis. §. in. l. titya cũ teſtamẽto. §. j. de leg. ij. et de leg. iij. l. vgoꝛ. §. legauerat. a ex de reſti. ſpo. c. cũ ad ſedẽ. per Jnno. ¶ Pone T q̃ peto tales fundũ: an videar petere ſeruitutẽ fundo debitã? Gloſ. hic dicit q̃ nõ. ſed Z iſtud⁵ videt. l. via. §. ſi fundus. et. §. qcũq. §. de ſer. ruſt. pdio. Breuiter q̃ dicũt: q̃ iſta glo. dicit male: ſed mihi videt q̃ bene dicat: quia ibi loquit q̃n fundus petit dari a ſic pſonali nõ ꝓpterea venit ſeruitꝰ: imo eſt ſeparatũ iudiciũ f cõſeſſorie a reivẽdicatio. vt. l. fundi. a. l. fundũ. §. de excep. ſed ago pſonali ago vt deꝛ mihi omne ius cum ſundo: qm̃ peto fundũ mihi dari.

Recte dicimus. Oppo. §. de vſufr. l. iij. Sol. vt in glo. q̃ in oĩbus partibus iuris male ſolvit niſi hic. a vide glo. q̃ inci. ibi placet. iſta eſt vera: quia ſubiectiua eſt ſicut genus et ſpecies pars integralis domus eſt paries. et iſta glo. vera a glo. q̃ eſt in. l. ſi vſumfructũ. §. de verobli. a in. l. ſi mater. §. ſi qs intra. §. de excu. rei iud. g neſciũt q̃ dicãt: ibi vos remiſi ſemp ad iſtã gloſ.

Quod quinꝰ mutius. Quõ rñdet ſeruius ad rationẽ ꝓcedẽtẽ. dic vt in b glo. quia hoc eſt verũ q̃ remanet vnus fundꝰ Iz fit diuiſus ſi hic diuidẽtes voluerũt q̃ vnus remane ret: a les ſeꝰ. vt digi in. l. inter quos. §. de dã. infe. et l. pro regione. §. de acq. re. do. a plene pono in. l. ſtipula. non diuiduñ. vbi tractam⁹ iſtã materiã diuiſibiliũ a idiuiſibiliũ. a in dictis. ll. habetis q̃ domus põt eſſe diuiſa: a paries in medio eſt indiuiſus: a tũc domus oꝛ diuiſa. a ſic eſt in arboꝛe q̃ eſt in cõfinio. a eſt bonũ ſcire illud an ſit vnus fundꝰ vel duo: ꝓpter id q̃ habuiſti in. l. iiij. in prin. §. de acq. poſ. quia ſi eſt vnus fundus ſufficit intrare in vna parte ſui ſi plures oportet q̃ in oẽs ingrediaꝫ.

b **Lienatiõis verbuz.** f Glot. q̃ res q̃ prohibeꝫ alienari et vſucapi prohibetur. vt. l. vbi. §. de vſuca.

Oratio. Dic quid ſit cõiuncta: diſiũcta: et ſoluta: Dicam in. l. ſepe. §. eo. Gloſ. format vnã. q. not. a dicit q̃ ſoluta in dubio habeꝫ p coniũcta cõtrariã glo. habes. §. de reg. iur. l. in eo quod. §. vbi. ſed qõ hic oꝛ veriꝰ eſt. a not. per Dy. in. c. in alternatiuis. e. extra de reg. iur. lib. vj. a dicam. §. eo. l. ſepe.

Sylua cedua. Noualis. Pone exemplu⁹ e extra eod. c. j. et. c. quid ſit.

Litis

¶ Litis appellatio dicitur ante a poſt litem conteſtatam.

Litis nomen. Quero an litis appellatione intelligatur ante lit. conteſta. vel poſt? Glo. hic q̃ ante li. cõteſta. a vide in. l. cauſas. C. de tranſact. a in l. j. §. de teſti. tenui vobis q̃ ante: a poſt. in. l. amplius. §. rem ra. habe. a vi detur mihi q̃ ſit caſus extra eo. c. ex parte.

¶ Promiſſio facta ab incarcerato ei qui ipſum carceratũ tenet: valet.

Quinecz. Solutum. Tene menti gloſ. que incipit: ciuitatis forte. in fin. glo. a. l. qui in carcere. §. quod metus cauſa. loquitur q̃ quando ſit promiſſio a carcerato ei qui ipſum incarcerauerat indebite. ſecus ſi debite: quia valet inſtrumẽtum etiam exiſtens in carcere.

¶ Coniuncta quando ponatur pro diſiuncta.

Copula poſita inter duo adiectiua copulatiue: a non copulatiue: q̃ non requirat concurſus copulatorum.

Dictio nec: a dictio necz. q̃ habent vim aduerbij negatiui copulatiue.

Diſiunctiua quando cadit inter genus a ſpeciem: a ſic inter totum vniuerſale. a partem ſubiunctiuam: ſeu predicamentalem: ponitur pro cõiuncta: ſecus quando ponitur inter totum a partes integrales.

Diſiunctiua quando ſumatur pro ideſt. remiſſiue.

Soluta quando accipiatur pro coniuncta: a quando pro diſiuncta.

Preſtans opem furto tenetur cõditione furtiua in ſubſidium quando fur non eſt ſoluendo.

Ex conſilio quando quis obligetur.

Conſilium duobus modis ſumitur: vno modo pro ut ad alium refertur alio modo pro dolo.

Sepe ita computatum. Domini iſta eſt vna pulcra leg: a habet pulcram materiam que hoc dicit. Oratio cõiuncta ponitur pro diſiuncta: niſi iuris diſpoſitio alias repugnaret. diſiunctavero poſita inter genus a ſpeciẽ ponitur pro cõiuncta. ſolutavero in aliam reſolnitur ad quam facti qualitas: a iuris diſpoſitio adaptatur.

¶ Ex primo dicto habes q̃ interdum coniũcta pro diſiuncta ponitur contra. in. l. ſi heredi plures. §. de condi. inſti. a. l. ſi ita quis ſtipulet ſibi. §. de verbo. obli. Sol. iſtud eſt verum: niſi iuris diſpoſitio repugnaret: quia tunc aſſumitur pro diſiuncta. ſed iſta ſol. eſt vera in ſe. ſed q̃tum ad tex. iſtum non eſt neceſſaria. ¶ Iſte tex. ponit q̃ copulam inter duo adiectiua copulatiue vt agnatorum gentiliũq̃: quo caſu talia adiectiua aſſumuntur pro duabus oratiõibus: et tunc non requiritur concurſus ambo⁹. vt. l. ea tamen. §. de lega. iij. Sed quando ponerentur reſpectu ne vt petrus albus et niger. iſta duo adiectiua ponuntur reſpectu ſubſtantiui: a tunc requiritur concurſus ambo⁹. vt. l. titye textores. §. de lega. j. Ex iſtis verbis ego ſolitus ſum dare vnam diſtinctionem: quam plene dic vt. l. ſi is qui ducenta. §. vtrum. §. de re dub. vbi tractaui materiam copulatiue. ¶ Quero q̃ de dictione nec: et de dictione necz: an ſint copulatiue vel diſiunctiue? a hoc anno feci te notare vnum tex. in. l. ſi ita quis ſtipuletur. §. de verbo. obli. vbi habet vim aduerbij negandi copulatiue. ¶ Veniamus ad materiam q̃ diſiunctiue. hic dicitur q̃ diſiunctiua ponitur pro coniunctiua. contra. l. ſi heredi plures. §. de condi. inſtit. et. l. hec verba ille aut ille. j. eo. Rñdeo: hic cadit diſiunctiua inter genus et ſpeciem. ideo accipitur pro coniuncta: vt hic. ita intelligunt quidaz in l. ſi quis ita. de dictione ſeu. §. de au. a arg. lega. a ibi dicebã. ¶ Sed opp. contra iſtud de. l. j. §. de re. dub. ſm vnam lect. ibi ponitam. Breuiter diſiuncta que cadit inter genus et ſpeciem: et ſic inter totum vniuerſale. et partem ſubiectam. ſeu predicamẽtalem tunc ſumitur pro coniuncta: ſed q̃n ponitur inter totum et partes integrales: tunc ſecus: vt. l. locus. j. eo.

¶ Sed oppo. a videtur q̃ diſiuncta ſumatur pro ideſt. vt. l. iiij. §. ad le. aquil. vbi cadit inter genus a ſpeciẽ. Sol. iſtud fit propter leges q̃ poſtea ſequuntur vt repugnantia iura euitentur. de iſto ſecũdo non dico plus. dixi anno in. l. cum quidam. C. de ver. signi. a ibi per doct. a dicam plene in. l. ſi is qui ducenta. §. vtrum. §. de reb. dub. ¶ Veniamus ad ſolutam dicitur hic q̃ ſoluta quandoq̃ accipiꝫ pro coniuncta: a quandoq̃ pro diſiuncta. contra. j. eo. l. triplici. vbi pro coniũcta videtur accipi. In hoc ſunt glo. contrarie. vna eſt in. l. alienationis. §. ſi. §. eo. q̃ in dubio accipitur pro coniuncta. Quidam dicunt ſic: aut loquimur in iudicijs: aut in contractibus. aut in vltimis voluntatib⁹: aut in legibus. Si in iudicijs: et tunc niſi aliud de mẽte proferentis appareat: interpretamur ſm mentem proferentis. vt. l. ſi quis intentione. §. de iudi. a no. per gloſ. in. l. alienationis. in fin. §. eo. Si in vltimis voluntatibus. a tunc aut iſta ſoluta cadit inter perſonas: a accipitur pro coniuncta. vt. l. triplici. j. eo. Et ratio: quia etiam diſiuncta pro cõiuncta accipitur. vt. l. cum quidam. C. de ver. ſigni. aut cadit inter res ſeu onera iniũcta: a tunc aut iſta onera iniunguntur per modum legati ſeu fideicõmiſſi. a tunc pro legatarijs interpretamur a habet vim copule. vt. l. cũ delationis. §. penul. §. de fun. inſtru. aut iſta onera iniunguntur per modum conditionis: et tunc ſanemus heredi: a accipi poteſt pro diſiuncta. vt. j. eod. titu. j. in. l. in eo. §. vbi verba. a per. l. ſi quis ſub ꝯditione. §. ſi quis omiſ. can. teſt. a ibi eſt ratio: aut iſta ſoluta ponit in cõtractibus. a tunc glo. que eſt in. l. alienationis. in fi. dicit q̃ tra proferentẽ fiet interpretatio. vt. l. veteribus. imo debet dicere cõtra eum: pro quo ad cuius vtilitatẽ profe a runtur verba: a ſic in dubio in fauoꝛe debitoris: vt l. in eo. §. vbi. j. de reg. iu. a qõ no. in. l. vectigalib⁹. §. de pac. Si vero ponunt in legibus: a tũc habemus. l. iſtam: quia aut apparet de mente: a illi ſtamus: a in dubio accipit pro coniuncta: vt in prin. b iſtius. l. vbi interdũ ſoluta ponitur pro ſeparatis. igit in cõtrarium eſt regula q̃ p coniũcta accipiatur. ¶ Venio ad vltimã partem: dicit hic q̃ qui preſtat opez furto tenetur cõdictione furtiua. §. de condi. fur. l. proinde. Sol. glo. que eſt hic dat mul c tas ſol. quidam tenent q̃ tenetur hic furti. alij dicunt: condictione furtiua ſi ad eum peruenit. quelibet eſt vera in ſe dic ſm Ja. de are. q̃ ille qui ꝓſtat opem furto nõ tenetur condictione furtiua niſi in ſubſidiũ: cum fur non ſit ſoluendo. vt. l. peculiũ. §. ſi operas. §. de pecu. ¶ Item opp. dicitur hic q̃ a qui preſtat opem ſeu conſiliũ tenetur contra: quia nemo ex cõſilio obligatur. vt. l. iij. in fi. §. mandati. Breuiter diſtingue vtruz eſſet alias facturus: vel non: glo. hic tractat dixi vobis in. l. nõ ſolum. §. ſi mandato. §. de iniu. a videbitis in. l. conſilij. j. ti. j. a p Dy. in. c. ex cõſilio. extra de reg. iu. lib. vj. ¶ Ulterius oppo. q̃ Ulpian⁹ cõtradicat Labeoni. Glo. nitiſ ſolnere: ſed nihil eſt q̃ gl. dicit. ſed verꝰ intel e lectus eſt q̃ non cõtradicit. Debes ſcire q̃ conſilium ſumiꝫ duobus modis. vno modo pro ut refertur ad alium vt occidat illum. a hoc modo ſumitur in. l. furti. §. conſilium. de fur. a inſti. de fur. §. ope. alio modo cõſiliũ pro dolo: vt in tit. de bis que in frau. cre. a in titu. qui z a qui. manu. lib. non fiãt. mõ Labeo loquit de §ſilio q̃ impartiꝫ alteri papiñ. cep. conſiliũ. ſecũdo modo: nam non poteſt dici dari opem furto niſi ſim in cõſilio: ibi in fraude z dolo.

Ognoſcere. Liberorum appel b **latione.** b Vide glo. que incipit: tunc naturales. in fi. Dic q̃ ibi digi generi vel poſteri. hic loquitur de appellatione liberorum. facit quod not. per Dynum in c. primilegiũ perſonale. extra de regu. iuris. libro. vj.

c **Enes te.** c Pone exemplu⁹ per l. titya. §. caius. §. de legatis. iij.

¶ Excommunicatus quod poſſit eſſe arbitrator. dominꝰ Jaco. diſputauit Bonoñ. nec deteterminauit. dicam in. l. cum pater. §. b ereditatem. la. j. de lega. ij. et in l. ex facto. §. ad trebel. et videtur tex. q̃ poſſit eſſe quia videtur capaz iuris ciuilis cum poſſit cõtrahere: a nõ eſt omnino excluſus a iure ciuili. tamen videtur contra iſtam. l. ibi dicam.

Ciencũ eſt heredẽ. Quero quando dicit filijs tuis ad quos extenditur: dicam in. l. gallus. §. nunc de lege. §. de libe. a poſtbu.

Aliud eſt capere. exemplum per ea que no. in. l. in omnibus. §. de dona. cau. mor.

¶ Promittens frumentum intelligitur promittere de meliori ſeu nobiliori ſm communem vſum loquendi.

Rugẽ pro reddítu. Vide glo. que incipit: ſcilicet lupinum et faba. in fin. facit ad queſtionem T ſi quis promittat decem corbes frumẽti intelligitur de iſto meliori ſeu nobiliori. ſm cõmunem vſum loquẽdi: vt hac l. labeo. §. de ſupel. lega. Jaco. de are. facit. l. ſemp in ſtipulatione. de regu. iur.

Ilij appellatione. Dicemus plene in. l. liberorum. j. eo.

a ¶ Ultimis voluntatib⁹. Vide Bar. in. l. ſtipulationes non diuiduñ. in vij. q. §. de ver. ob.

b ¶ Liberoꝝ appellatiõe. Qui veniũt appellatione liberoꝝ: vide q̃ digi. j. eo. l. liberorũ.

¶ Penes te. De dictione penes et apud: vide gl. in. l. q̃ni p ſalutez. de inreiur. et vide qõ dixit no. Bar. per iſtũ tex. i. l. j. §. ad le. iul. maie. itẽ dixit Bar. i. l. dinoꝛtio. §. qõ in anno. §. ſol. mat. q̃ ſi pro mitto tibi fructꝰ talis fundi q̃ bis in anno. ibi naſcebañt tm̃ intelligit de premiſſis. Item dixit no. Bal. in. l. licet. in. q. iiij. C. loca. q̃ ſi ꝑmitto tibi reſicere molẽdinum intelligit de ꝑmo tm̃: vide etiã bar. in. l. iter ſtipulãte. §. ſacraz. §. de v. ob. itẽ vide q̃ p iſtũ tex. dixit bar. in. l. ſi extrane⁹. §. de condi. ob cau. a vide que dixi poſt Bar. in. l. grece. in prin. §. ó fideiuſ. et ponit do. Ateg. in l. ſi finita. in ꝑn. §. de dam. infe. et ad iſtũ. §. hoc ſermone. vide Bar. in. l. dotis. §. in. do. nõ tñ habet locũ iſte tex. a ſimiles i. phi bitione ſicut in ꝑ miſſiõe. l. hereñ⁹. a ibi glo. a doc. de condi. a demõ. qõ no. a no. Bal. in. l. ſi vt ꝑponis. la. j. C. qũo a qñ iud. et de intellectu hui⁹ regule. vide nota. Bal. i. l. innit⁹. in fi. C. de ꝑcu. a dicit Bal. in. l. qui p ſalãte. de iureiur. q̃ ſtatutũ qõ dicit fieri debere compoſſum intelligit ſemel tm̃ ſed cũ effectu: a ideo ſi arbiter moꝛif iteruz fieri oꝛ: vide tñ qõ no. Bal. in. l. ea lege. C. de condi. ob cau. a vide Bal. in. l. ſi vt ꝑponis. circa fin. C. quõ a quãdo iud.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a ✠Andre. Poma. ¶Hoc sermone. De materia hui⁹. §. vltra Alex. hic vide Feli. sande. in c. ij. de trāslact. ⁊ pac. vbi per. iiij. col. Istam materiaz prosequit Bal. in. l. inuitus. ad fi. C. de. pcur. ⁊ Roma. §fi. ig. inci. in casu propositę consultationis. ⁊ aliqd per Jaso. in. l. oinortio. §. qui in anno s. solu. matri. ⁊ Raphael. cuma. cōsi. cxij. ⁊ Oldra. §fi. cvj. ⁊ Alex. §fi. cvj. vol. iiij. ⁊ §fi. clxij. col. v. in fi. vol. iiij. et Feli. in. c. licet. col. ij. ⁊ seq. ō testi. a in col. iij. ⁊ in. c. cū venerabilis. ī pri. de except. ⁊ Cepo. consi. lxviij. col. j. Bar. cōsi. cxvij. et cxij. volu. j. ⁊. cviij. col. vj. vol. ij. ⁊ aliqd in fili §fi. l. col. ig. ⁊ seq. vol. ij. ⁊ vi b de tex. in. l. soci⁹ p filia. §. ⁊ so. ⁊ Anto. ō but. §fi. cxxj. i. j. dubio. ⁊ lxxj. et Car. cōsil. clij. col ij. in ver. ad scōm. dicit ꝙ legatū pro maritādis mulie rib⁹ nōcōprehēdū tur vidue. ⁊ Card. cōsi. cxlv. colū. ij. ⁊ Semi. in. c. j. §. ille vo. de fi. pſby. i. vi. et in. c. nō pōt. §. j. de pbē. eo. lib. ⁊ vi i de tex. i. l. j. §. si cui. ff. vt leg. nō cane. Bal. i. c. olim ex li teris. col. ij. de rescrip. et Are. in. c. qualiter et qñ el. §. col. iiij. i pn. de accusa. Bal. in proe. reg. pacificus. col. iiij. ⁊ Bal. in. l. j. §. ad le. iuli. maie. et i Bal. in. c. j. §. poz c ro. col. iij. q̄ fuit p. cau. bñfi. amit. cvi de Alex. cōsi. clxx. col. ij. vol. ij. et vbi ponit limitatione dū vult ꝙ si relinquank alimēta ali cui pro se et vxore sua itelligīt nedū de prima §tertia ō oibus: quia tale legatū est fauorabile. ⁊ Bal. in. l. liberorū. col. fi. §. eo. et Bal. in. c. dudū. ij. i col. j. de elec. et aliqd p Feli. in. c. cuz J. ⁊. A. de re indi. col. fi. ⁊ Alex. cōsi. lxxxj. col. j. vol. iij. vbi dicit lnīa data ab hoīe de aliqd faciēdo intelligīt de pma. ⁊. lxxxvij. col. iij. ⁊ vol. iij. vbi ponit aliū casuz. ⁊ Roma. oīno §fi. iiij. vbi pulcre declarat. ⁊ Jas. in. l. duob⁹. §. j. §. de iureiuran. ⁊ trib⁹ seq. primis col. ⁊ aliqd p Alex. in. l. d. iuortio. §. ob detētiones. col. ij. in versi. ex hac glo. §. solu. matrimo.

b ¶Debitor. Utrū noīa debitor⁹ sint mobilia vel īmobilia: vide qō not. Bar. i. l. j. §. argēto. §. de au. ⁊ arg. leg. latī⁹ p Bal. i. l. pe. §. de auto. tu. not. Buti. i. l. j. §. de sta. ho. ⁊ Bal. i. l. fi arrogator. ō adop. i aūpe. col. vbi dicit noīa debitor⁹ esse ampli⁹ ꝙ mobilia vel īmobilia: p. l. quā tuberonis. alī. ho. ⁊ adde bonū tex. i. l. bñ. a zenone. circa fi. de q̄r. pſcr. ⁊ p Bal. ⁊ Ang. in. l. si §tāte. §. fi. sol. ma. ⁊ ibi p Ro. ⁊ adde qō glo. ma. i. l. si. j q cau. in ītegresti. nō est ne. tz simplr iter īmobilia. tex. aūt i. l. j. §. egacti. de rei vēdi. cō putat iter mobilia: §z qd de annuis redditib⁹ an cōputenī iter īmobilia. ⁊ est tex. i aut. de nō alie. §. nō ergo. iv. ciuilia. ⁊ i. l. iubem⁹. C. ō sacrosan. eccle. ꝙ sic. qō intellige si talis reddit⁹ erat lōgo tpe duraturꝰ vel in ppetū. ⁊ p hoc facit tex. i. c. ārelā. ō elec. ⁊ qō no. Bar. i. l. fi. §. quo. bo. vbi interdictū ꝙ dar ad īmobilia: dar ad p̄dictos reddit⁹ lōgo tpe p̄stitos: aīs aūt cōputarenī inter īmobilia. ⁊ ita voluit Bal. i. c. j. de feu. co. ⁊ fuit snīa Fede. de se. §fi. lxxvj. ⁊ Bal. i. l. pulegia. de sacrosan. eccle. Bar. i. l. sciēdū. q satisfa. co. tu vide oīno Bal. i. c. j. circa pn. i fi. de pa. tenē. vbi q̄rit qd de nois⁹ debitor⁹. qd de fructib⁹ separatis a solo vel nō. ⁊ qd de pēsionib⁹: an eq parenī fructib⁹ separatis vel nō. ⁊ an iter īmobilia cōputenī: vide Bal. i. d. c. j. de feu. cog. §. i. ⁊ in. c. j. de ītrouer. iter va. ⁊ epi. circa ea q̄ oīgi de annuo redditu vide Bal. i. l. primi legia. ⁊ i aut. īgresi. i. j. col. ōsa. sanecc. ⁊ i. d. l. iubem⁹ et i. l. j. C. de suffra. vbi tenet ꝙ cēseat inter immobilia. ⁊ idē Ang. i. l. cōstāte. §. fi. §. solu. ma. adde no. ꝙ Ab. i. c. nulli. de re. ecc. nō alie. vbi ēt. d. Ant. refert qō gl. i. c. ij. ō re. ec. nō ali. i. vj. dicit ꝙ iura seruitutis. ⁊ alia iura ī corpore alia cēsenī īmobilia: facit tex. i cle. exīni ō v. fig. §. cūqz. ānni reddi tus. vbi ō ꝙ ānni reddit⁹ cōputātur inter mobilia. sed Abb. dicit ꝙ ppe ō: tertia spēs: nisi necessario ōberēt qrehēdi sub aliq extremoū: puta ī dispositione quaz opz cōprehendere vniuersum primo niū hoīs: tūc dicē dū ēt vt dicit Bar. circa noīa debitoꝝ. vt in. l. pōt. ff. ō aut. tut. ⁊ adde de isto ānno redditu no. i. l. etiā. i. iij. co. p Bal. C. ō ege. rei iud. ⁊ idē qō. §. dictū est ō ānno redditu: tz bal. i. l. hac edictali. §. his illō in. ij. col. in duob⁹ locis de secu. nup. ⁊ Jo. and. in. addi. Spe. in tit. de fru. et interesse. §. ij. scias bonū vbū ō actio. ⁊ ō materia ista vide p Bar. C. fi aduer. trāsac. ⁊ ī l. j. ⁊. ij. adde an nomina debitoꝝ sint bona mobilia vel immobilia. Bar. §fi. lxxx. ij. lib. Oldra. consi. cc iij.

c ¶Index. Adde Bal. i. c. j. i pn. q̄ tue mi. vbi dicit ꝙ sūt varie opi. vt plene no. i. c. lz. ō sup. neg. pla. in nouel. ⁊ tot dies bz quot maior pars mēsiū dñi: qz fauores ⁊c. aliz alr dicūt. adde ꝑm eū ibi ar. ꝙ dies q̄ nō est magna ꝑm ciuilē cōputationē: nō numerar iter dies termini. l. aūicul⁹. §. ō ver. sig. ad materiā vide Bal. ⁊ Jmo. i. l. de diuisiōe. §. fol. ma. ⁊ Bal. i. l. j. §. j. §. ō app. ⁊ in. l. j. §. si qs cau. qñ aūt īcipiat vn⁹: vide gl. ⁊ Bal. i. l. p hāc. C. de aduo. di. iud. ⁊ dicit Bal. in aut. q semel. ī fi. post. gl. ibi. C. quō ⁊ qñ iu. ꝙ mēsis simplr. plat⁹ itelligīt ō. ttt. die⁹. §. q̄ late p eū i. l. eos. §. finaūt. i. iij. col. ō app. ⁊ i. l. p hāc. C. de tēp. app. ⁊ p Pau. ō lea. i. c. nulla. de ꝛcel. pbē. Ang. i. l. iubem⁹. C. ō iudi. q sequīt opi. Jo. p Sali. i. l. ij. C. ō tēp. ap.

d ¶Nepos. pculo. Nō. tū ꝙ necessitas ⁊ vtilitas de iure eq parenī: vt not. xij. q. ij. i fin. ⁊ no. Jnn. i. c. cū oēs. ō §fi. qō segē Abb. sicu. i. c. vt. §. de rec. ecc. nō alie. ⁊ vide tex. ibi: salua dignitate. ⁊ qō dixit Bal. i rub. C. q bo. ce. post. ⁊ vi ō ad hāc. l. bonū tex. i. l. annus. §. ō in. do. ⁊ vide ēt bonā gl. i. c. j. an ille q interfecit fratrē dñi sui. i vfi. fen. Jtē adō ꝙ bonestaz fuāde cā recedit a ppo sigato ita no. ang. vt hēs relatū i. l. ius. §. ptoz ait. §. ō i iusvo.

Clausula

ducatus ⁊ de puincia marchie ⁊c. hic videt Zsium quia ſ solū illa est puincia que est ſparata ab Jtalia. Glo. aliter videtur velle in. l. penul. C. de pscri. lon. tempo. ⁊ ibi per Ly.

1 ¶Testes qō veniāt appellatione instrumētoꝝ.
2 Illusio vocabuli non habet locū vbi militat communis vsus loquendi.
3 Seruus liber fact⁹ potest testificari de eo ꝙ vidit in seruitute idem.
In minore de eo ꝙ vidit in minoritate.
Pupillus qui aliquid potuit concipere potest testificari de eo ꝙ vidit in pupillari.

Instrumentorum ap//

1 pellatione. ¶Glo. dicit ꝙ testes appellatione in strumentoꝝ cōtinenī interpretatiue. certe nō placet: qz interpretatio sumit⁹ ex allusione vocabuli. vt. l. j. §. fi cer. peta. ⁊. l. tignū. ī. eo. sed allusio vocabuli est quia ōz instrumētū ꝙ instruit causam. vt. l. j. de fi. instru. ⁊ sic testes ⁊ forte ꝑm boc ista gl. nō bene dicer et. sed ista glo. respexit cōmunē vsum loquēdi

2 finitio non cōperit. boc posiui in. l. omnes populi.
3 ¶Querit glos. an seruus fact⁹ liber possit ferre testimoniuz de eo ꝙ vidit in seruitute: ⁊ minoꝝ factus maioꝝ de eo ꝙ vidit in minozi etate: dicit gl. que optime dicit. similez glos. habes in. l. iij. §. lege inlia. §. de testi. ⁊. l. ad testium. §. de testi. sed limita glo. in eo ꝙ dicit in pupillo: qō verū est si erat ꝓgimus pubertati qui aliqd potuit ꝯcipere. vt. l. ꝯcipitur. §. j. §. ad silleia.

Ec verba. Jsta leg facit ad. q.

de qua dixi in. l. qui duos. §. j. §. de manumiſ. testa. qñ dicatur dies. ⁊ qñ nox. ⁊ dixi in. l. aut facta. §. de penis.

¶Illud dicimur posse ꝙ cōmode possumus.

Epos proculo. ᵒ ¶Ju

dicimur posse ꝙ cōmode possumus. deverbo potest: dici vobis in. l. j. de iniu. testa. ⁊. l. gallus. in prin. de libe. ⁊ posthu.

¶Sequentia restringunt precedentia.

Jcum fundum. ¶Not.

istū casum ꝙ sequētia restringūt precedētia. Facit pro bis q̄ fiunt in instrumētis: ꝓmitto defendere aduersus omnes ⁊c. licet hodie in contractibus ponanī verba multuz larga que non restringunt. tamen casus est bic no.

¶Limitas potest statuere ꝙ aliquis sit ciuis.

Edificia. Jsta. l. cum glo. facit ¶ ꝙ

ciuitas statutum facere potest ꝙ quis sit ciuis. facit. l. j. §. ad municipa. ⁊ allego vobis in. l. si is qui pro emptore. qñ quero quando dicit habeatur pro ciue.

Perfecisse. Tenementi glo.

Otionem. Nō. istā. l. ad vnuz

dicit ergo de puincia Tuscie. de puincia bona mobilia vel immobilia. Bar. §fi. lxxx. ij. lib. Oldra. consi. cc iij.

c ¶Index. Adde Bal. i. c. j. i pn. q̄ tue mi. vbi dicit ꝙ sūt varie opi. vt plene no. i. c. lz. ō sup. neg. pla. in nouel. ⁊ tot dies bz quot maior pars mēsiū dñi: qz fauores ⁊c. aliz alr dicūt. adde ꝑm eū ibi ar. ꝙ dies q̄ nō est magna ꝑm ciuilē cōputationē: nō numerar iter dies termini. l. aūicul⁹. §. ō ver. sig. ad materiā vide Bal. ⁊ Jmo. i. l. de diuisiōe. §. fol. ma. ⁊ Bal. i. l. j. §. j. §. ō app. ⁊ in. l. j. §. si qs cau. qñ aūt īcipiat vn⁹: vide gl. ⁊ Bal. i. l. p hāc. C. de aduo. di. iud. ⁊ dicit Bal. in aut. q semel. ī fi. post. gl. ibi. C. quō ⁊ qñ iu. ꝙ mēsis simplr. plat⁹ itelligīt ō. ttt. die⁹. §. q̄ late p eū i. l. eos. §. finaūt. i. iij. col. ō app. ⁊ i. l. p hāc. C. de tēp. app. ⁊ p Pau. ō lea. i. c. nulla. de ꝛcel. pbē. Ang. i. l. iubem⁹. C. ō iudi. q sequīt opi. Jo. p Sali. i. l. ij. C. ō tēp. ap.

d ¶Nepos. pculo. Nō. tū ꝙ necessitas ⁊ vtilitas de iure eq parenī: vt not. xij. q. ij. i fin. ⁊ no. Jnn. i. c. cū oēs. ō §fi. qō segē Abb. sicu. i. c. vt. §. de rec. ecc. nō alie. ⁊ vide tex. ibi: salua dignitate. ⁊ qō dixit Bal. i rub. C. q bo. ce. post. ⁊ vi ō ad hāc. l. bonū tex. i. l. annus. §. ō in. do. ⁊ vide ēt bonā gl. i. c. j. an ille q interfecit fratrē dñi sui. i vfi. fen. Jtē adō ꝙ bonestaz fuāde cā recedit a ppo sigato ita no. ang. vt hēs relatū i. l. ius. §. ptoz ait. §. ō i iusvo.

Clausula

a ¶Sed formem⁹. q. Adde Bar. in tractatu reſsaliarū. in. ij. ⁊. iij. q. segte qōnis pzin. ⁊ Bal. in aut. omnino. C. ne vgoz ꝑ ma. ⁊ in. c. j. de no. forma fide. ⁊ in. l. ea. ff. de offi. assef. ⁊ in rub. C. si a non cōpe. iudi. ⁊ in. l. in adop. la. j. ⁊ vide ꝑe. de ancha. in. c. j. de iniur. ⁊ dā. da. in. vj. ⁊ in. c. statutū. §. eum. ⁊ ibi gl. in ver. olim dicebamus. de rescrip. in. vj. ⁊ vide Ja. de bel. ī aut. vt nō fiāt pi gnoza. ⁊ Jo. and. in regula non dz aliqs. ⁊ p Jmo. in rub. §. solu. ma.

b ¶ Disputauit istā. q. ⁊ ꝙ appellatione ciuiū cōtinenī incole ibi ba bitātes consuluit Bal. ꝑ banc. l. p. c. dilecti. ō fo. cōpe. ⁊. l. heres absens. de iudicijs. ⁊ seqī Are. in. c. canonū statuta. in ver. cō suluit ⁊c. de. §fi. ⁊ adō no. Bal. i. l. si nō spāli. C. ō testi. i. l. ciui. C. de app. et qō scripſi post Bar. in. l. ij. §. alle gādo bal. ō pa. cōstan. in ver. noīa.

¶Et dicit Bal. ī l. insule. de iu. qō repzesalie cōcesse ī ciuitatē compre bēdunt comitatū ī cōtrarium sentit Ro. i. l. fi finita. §. ō vec. de dā. ifec. per Bal. in aut. ⁊ omnino ne vgoz ꝙ mari. vbi bene explicat materiā repzesaliarum.

c ¶Adagis inspicimus. Et istud tz Lyn. ⁊ doc. in. l. fi eadez. per glo. ibi §. de offi. assesſo. ⁊ ita dicit fuisse padue determinatū ⁊ Bal. in rub. C. si a nō compe. iudi. ⁊ in. d. l. si eadem. ⁊ in. c. j. de no. for. fideli. ⁊ an idē importet dicere perusinus. et de perusio vide Bal. in aut. et oino. C. ne vgoz pro mari. in ver. sed bic oubi tatur de alio ⁊ in l. fine possidetis. C. de pbat. et in. l. sed ⁊ reprobari. ō eccu. tut. ⁊ vide q̄ digi ibi post bar.

✠Andre. Poma.

d ¶Quia repſalie cōceduntur. vide c Ancha. in. c. canonum statuta. col. lxxviij. in fi. de cōsti. ⁊ vide circa boc nō ab re Alexā. cōsi. xx. ad fi. vol. ij. vbi tenet ꝙ incola dicatur ciuis ⁊ Sozi. cxxix. in. ij. oub. ⁊. xxv. p totuz vbi ponit late de boc. an incola veniat appellatione ciuium.

e ¶Habeat originem. adde Bal. in. l. adoptio. C. de adop.

f ¶Familie. Bal. in. l. consentaneū. in pe. col. C. quomodo ⁊ qñ iudex. dicit ꝙ persona q̄ est mibi domestica ꝓsumitur de familia mea alle. l. cū scimus. C. de agri. ⁊ cēſi. li. vj. adde qō Bal. i. l. j. in. iij. q. C. qñ nō pe. par. dicit ꝙ mulier vidua regēs domū ⁊ familiā venit appellatione famil. ⁊ domus. vide. j. eo. p Bar. ⁊ no. ꝙ dispositio facta in fauorē illoꝝ de familia nō extēdit nisi ad quartū gradū seu ad quartā generationē vt est tex. no. in aut. de re. fideicō. §. nos igit. ⁊ ibi doc. ⁊ dicit no. Bal. i. l. inbemus. §. finaūt. C. ad treb. ꝙ statutū dicēs ꝙ si qs accesserit cū familia bz locū in eo q cū vno accessit: cū in plures i fami. nō apparet. ⁊ adde ꝙ ap pellatione generis continenī bastardi: qz genus ꝑportat agnationē ſm gl. no. i. l. j. ff. ō pba. ſō ⁊c. ad qō. l. hac parte. ⁊. l. spurius. §. vñ cognati. ꝙ ea q̄ bic dicūt in Zsium autē est. l. cōiun. ⁊ ibi Bal. C. de na. lib. ⁊. l. fi. eo. ti. Jz an isti veniāt appellatione gentis tex. bic videt ꝙ nō. in. §. cōsiure. in Zsium facit glo. in. l. j. §. de pba. q̄ dixit ꝙ ap pellatione gentis veniunt agnati ⁊ cognati. igit ⁊c. cum cognatio cadat in spurios. l. hac parte. §. alle. dic ꝙ non veniūt ⁊ ꝙ nomē gentis nō ꝙuenit spurio boc est etiā de iure ff. oz. qz deficientibus agnatis nō veniūt spurij ſm gl. in. d. l. hac pte.

Jtē nec isti cōprehendunt ſ dictuz fuit qlibet de populo ⁊ qz talia ꝙba sonāt in bonores ad ꝙs spurij nō sequunt condītionē ꝑis ſm gl. not. in cle. j. de baptiſmo. facit insti. de ser. cog. in pnc. ⁊ bal. i. l. gñaīr. §. j. de isti. ⁊ sub. sub cō. fac. ⁊ Bar. in. l. iij. de bis q sunt sui. ⁊ Jmo. in. l. ex fctō. §. ſi qs rogatus. ad treb. ⁊ pre dictis adde not. p bart. i. l. ij. §. ō acc. ⁊ gl. no. in. c. ſtatuti. ō ber. in. vj. et q̄ dixi post Jmo. in. l. cum filius. in prin. de ver. obli.

✠Andre. Poma.

¶Jac. de are. istā lec. vide remissiones p Feli. i. c. i ꝑsentia. col. q. de pba. ꝙsi. iiij. ⁊ Alex. i. l. ex facto. §. ſi qs rogat⁹. col. q. §. ad treb. ⁊ Ancha. i. c. canonuz statuta. col. lxxxj. de cōsti. ⁊ Capra. §fi. cc. vbi tangit quid in nato ex dānato coitu ⁊ Bal. in. c. j. §. ſi titius. ſi de feu. fuc. contro. ⁊ Alexā. consi. lx. in. ij. dubio volu. ij. ⁊. lxxxvij. col. v. volu. ij.

b ¶Primo casu. Adde Bar. in. l. ſi. C. eo.

i ¶Non ō cadere. ⁊ ꝙ ius agnationis nō cadat in bastardo. tz Bal. in. l. certū. an. iiij. col. C. vnde legi. videt tñ ibi velle qō dicat de cogna. cogita tamen de boc vt per. l. ſi spurius. ⁊. l. bac parte. vnde cogna.

k ¶Jnspiciendū materiā. cogita ⁊ vide Bar. in. l. tutela. bic alle. ⁊ in. l. ſi. C. eo. q videt variasse. ideo vide qō no. i. l. ex facto. §. ſi qs rogatus. §. ad trebel. vbi per Jmo. ꝑ Ro. in. l. j. ad fille. vide per Bal. in. d. l. ſi. C. eo.

FFFF

legitimi ergo ꝛc. hoc etiam videtur tãgere Dy. s. de lega. ij. in. l. cum pater. §. ij. sed non bene declarat idẽ si non facerem mentionẽ de domo sed dicerem illi de bastardis. ꝛ similia.

a ¶ Non hꝫ locuꝫ in publicis criminibus non habet locuꝫ actio nor. l'ꝫ. vide Bal. i. l. si predium. in pe. col. C. de edi. acti.

b ¶ Sui vsus cau. sa. no. qualiter in. c telligit sui vsus aliquid esse. ꝛ facit ad no. p Bart. in. l. §. cuꝫ in eadem. ad. l. rho. de iactu. l

c ❧ Andre. Poma. ¶ Cedreis. Vide aliquid p Oldra. consi. lxvij. et magime ad si. ꝛ aleg. consi. j. col. j. in fi. vol. j. ꝛ quid contineat hoc verbũ mercis vide aleg. consi. xxxvj. col. ij. in fi. volu. ij.

Ec stipulatio. Per istaꝫ legẽ repro bat opi. que est in. l. pe. s. fi et noga. causa ag. vbi videtur tenere qõ in publicis criminibus ibi loquatur. Respon. ad contrarium. l. j. s. de penis. Sed contra illam glo. est iste text. quia noga non habet locum[a] in publicis iudicijs.

Vista interpretatiõe. Dic vt dicam. j. eo. l. liberorum. Bar.

In lege censoria. Vide tex. ibi an dũtaxat sua cuiusq; ꝛc. facit qõ qui hꝫ domicilium in prouincia nõ ꝓprie est de prouincia nisi origine. digi vobis in. l. pnuntiatio. s. eo. tene menti istam. l. ad id ꝛ no. qualiter itelligitur vsus sui causa.[b]

Mercis appellatiõe.[c] Tene menti glo. que incipit ꝛ seruoꝝ in fi. ꝛ allegaui tibi ꝙ aliud est ciuem ꝛ aliud est ꝓ cine haberi. babuistis in. l. fi maritus sit i magistra tu. §. j. s. de adul. ꝛ. l. pretor. s. de ope. no. nun.

¶ Si notarius dicat ꝓsentibus testibus ꝛ testes dicant quod nihil intellegerũt an valeat instrumentum.

Quam titio. Egouidi semel nem ꝙ notarius scripsit ꝓsentibus tabulis ꝛ testes deposuerunt quod nunq; viderunt siue intellegerunt illud. ꝛ sic consului quod instrumentum non erat verum: quia nõ dicitur fieri in ꝓsentia nisi itelligat: sed dicebat notarius hoc ad suam excusationem ipsi fuerunt ꝓsentes: sed ipsi non intellegerunt forte qõ nihil est. facit pro hoc. l. dies. §. cotã. s. de arbi. ꝛ. C. de errore aduocato. l. j.

Edere diem. Opp. ꝛ videt ꝙ in obligatione pura nõ cedat ꝛ veniat statim dies vt. l. quod dicimus. s. de solu. ꝛ insti. de inuti. stip. in fi. Dic quod quedam est dies que adijcitur miserationis causa ꝛ tũc debet venire cum sacco paratus vt in contrarijs. sed quando adijcitur obligationi: tunc loquitur hic argumen. l. si cum milii. §. j. s. de compẽsa. digi in. l. ita stipulatus. s. de verbo. obliga.

Vnus proprie est. Vide glo. que incipit coniunctim accipiꝫ ꝛ vide ꝙ ista gl. vult tenere quod ista sunt necessaria coniunctim ad vectigalia: scilicet leg ꝛ consuetudo digi vobis in. l. si publicanus. in fi. s. de publi. vbi Dy. formaꝫ istam. q. ꝛ non allegat istã legem. Cõmuniter tenetur ꝙ alterum sufficiat vel consuetudo vel leg. qz quando duo coniunctim a l. inducuntur quorum quodlibet est sufficiẽs per se alterum si desijt sufficit alterũ. vt. l. si vetri. §. in bonis. s. de ꝓmui. credi. ꝛ vidistis not. in. l. si quis. ad exhiben. s. de re iudi.

Inter illam. Dñs Oldra. dicit ꝙ nos possumus intelligere istam. l. ꝙ dictio cum significat ſm potentiam naturalem. naturaliter enim vsq; ad septenniũ dicit infans. ꝛ sic significat cõem vsum cum fari poterit. Sed dictio postq̃: significat ſm actũ ꝛ nõ ſm potentiã: ꝙ mutus potentia posset log: sed nõ actu sed diuinatio est. dic vt sol. Old. vel glo.

Ita datam cõditionẽ. Vide Dy. in. c. pluralis locutio. extra de regulis iuris. lib. vj.

Verbum facere. Dicivo- bis quod differẽtia est inter dicere ꝛ facere in. l. aut facta. in prin. s. de penis.

1 ¶ An emphyteosis legari possit absq; domini voluntate.

In cõuentionibus. Habetis hic tex. ꝙ appellatione heredis cõtinet legatarius quasi sit heres. ꝛ habuistis in. l. ad tempus. in fi. s. de vsucap. ꝛ. s. de excep. rei iudi. l. si a te. in fi. ꝛ. l. pompo. §. si legatarios. s. ꝏ acq. pos. Vide hic tex. ꝙ fundus emphyteoticus potest legari qõ tenet gl. in. l. si. C. de iure emphyteo. ꝛ. l. si domus. §. fi. s. de lega. j. glo. d est ꝙ nõ põt donare nec vendere per. l. j. C. de fundis patri. ꝛ illã semp tenui per. l. si. C. de iure emphy. quia non potest alienare sine voluntate dñi vel denũtiatione facta qõ ideo habeat emphyteota dño denuntiare: quia nõ habet actionem dñs niſi realem ꝛ pbare de domino est difficile qõ nõ est in fundo vectigali fisci qui hꝫ actionem cõtra vnũquẽq; possessorem. vt. l. imperatores. s. de publica. Et hoc pcedit sine dubio in emphyteosi ecclesie[e] que nullo titulo potest alienari. vt. C. ne rei domi. vel tẽplorum. l. ij. ¶ Opponit de. l. ex facto. §. j. s. ad treb. Et Dy. dicit ꝙ appellatio heredis assimiꝫ largius q̃ in vltimis voluntatibus. De ista materia qualiter heres sumatur digi in. l. gallus. §. nunc de lege. de libe. ꝛ posthu.

1 ¶ Liberorũ appellatione omnes descendẽtes comprehenduntꝫ ex ꝓpria significatione. nu. 2. ꝛ nu. 19. vbi quod tantum ad nepotes.

3 Filij appellatio comprehendit nepotes: ꝛ dicitur filius a philos qõ est amor: ꝛ quando contineanꝫ ꝛ quando non. nu. 4.

5 Verbum filiorum probatum a testatore an comprehendat nepotes.

6 Filij appellatio prolata a lege quando cõprehendat nepotes.

7 Verbum filij si proferꝫ in rescripto quando comprehendat nepotes.

8 Appellatio filiorũ prolata a contrahentibus qñ comprehendat nepotes. ꝛ remissiue.

9 Nepotes in casibus in quib⁹ veniunt appellatione filiorum: an sit ex ꝓpria significatione vel ex interpretatione extensiua vbi quod ex interpretatione extensiua.

10 Cõmunis vsus loquẽdi nõ est intellectus ꝓprius sed figuratiuus ꝛ interpretatiuus.

11 Propria significatio verbi sumitur ex diffinitione ꝛ quando diffinitio repugnat allusioni statur diffinitioni.

12 Statutũ ꝙ extantibus filijs masculis femina dotata nõ succedat: an nepos ex filio masculo excludat feminam. qõ sic.

13 Stante primo statuto si extat neptis ex filio: ꝛ filia ipsius aui: illa neptis ex filio masculo non excludit filiam aui.

14 Statuto predicto stante si filius masculus ex filia dotata superfit nihilominus a filio masculo ꝛ sic a patruo excluditur.

15 Nepos masculus si superest ex filia femina: vigore predicti statuti excluditur a filio masculo ꝛ sic patruo.

16 Stante primo statuto: si restat nepos ex filio ꝛ nepos ex filia: an nepos ex filio excludat nepotem ex filia.

Nepotes quando insimul succedunt dicuntur in locum eorum patris succedere.

17 Appellatione nepotũ eo casu veniũt ꝓnepotes quo nepotes veniũt appellatione filiorum.

18 Nepotes quãdo veniant filiorũ appellatione si in dispositione dicitur de filijs ex se natis.

20 Appellatio liberorum prolata in testamẽto illiterati an comprehendat nepotes.

Auus quando veniat appellatione patris.

Liberorum appellatio. Hec lex posita est. ff. de vbo. sign. breuiter. h. ꝏ. Appellatio liberorũ oẽs cõprehendit nisi p ꝓferentẽ aliter limitet. appellatio vero filiorũ ad vlteriores nõ extendit nisi de dura

❧ Pro saluatione. Barto. hic in. l. in conuentionalib⁹. ꝛ in quo videatur contrariari scõm quosdam. vide cõ cord. positam ad l. j. C. de fun. patrimo. gj.

¶ In cõuentionibus. s. ar. gl. huius l. cũ si. Bal. in. c. j. de ꝓhi. feu. alie. p Fede. videtur expresse tenere ꝙ si qs capiat in emphyteosim pro se et suis successoribus quibuscunq; ꝙ venient legatarij cogita. et per hoc vide not. per Bar. in. l. vt iurisfiur. de ope. liber. adde qõ videt ꝙ sit fine dubio ꝛ ita consulit Jmol. apud Jmo. i cõsi. incipiẽ. quidam. anto. de san. quid de verbo successorũ an comprehendat singulare succession. vide Bal. in. l. emptor. i. iij. col. C. loca. legatarius tñ ꝛproprijssime dicit heres ſm Bal. i. l. abducta. C. de furt. an aũt appellatione heredis veniat heres i re certa. vide Bald. in. l. liberti liberteq;. i. j. col. vers. scõm dubiũ. et in ver. sed quid si qdã. C. de ope. li. latius p Jmo. i. l. ex facto. la grã de. vers. vlterius. vltra ꝑdicta per duas col. de heredi. insti. ꝛ Ange. ꝛ Jmo. in. l. gallus. §. etiam. de libe. ꝛ posthu. ꝛ de legatario ꝛ donatario quod nõ dicatur heres. tenet Bal. in. l. quedam. §. nihil. de eden. p illũ text. ꝛ ibi quid de emphyteosi. ꝛs in emphyteosi an legatari⁹ veniat appellatiõe heredis vide Spe. in ti. de locato. §. nũc aliqua. versic. cgij. et versi. cgiij.

e ¶ In emphyteosi ecclesie. contrariũ tenet Bal. in aut. q̃s actiones. C. de ss. san. ecc. ꝛ adde Bar. i. l. si pronũ. in priu. ad treb.

dura separatione tractaret. item q vnicũ nepotẽ reliqt non videt sine liberis decessisse. b. ꝏ. Et diuiditur primo ponit qui comprehẽdant appellatione liberorum. Scõo dicit ad quid fuit inuenta denominatio filiorũ ꝛ nepotũ. Tertio ostendit p autoritatẽ papyrij: nepotes qñq; cõtineri appellatione filiorũ. Quarto oñdit idẽ ex allusione vel derivatione vocabuli. ꝓxima durat vsq; ad ỹ. tries. scõa vsq; ad vñ. ſz ꝛ papyrius. tertia vsq; ad ver. sed postea. quarta vsq; ad fi. ¶ Nota. ex primo dicto ꝙ appellatione liberorũ omnes cõprehenduntꝫ qõ ꝓbatur autoritate legis. cij. tab. ꝛ rescripti diui marci. Scõo no. ꝙ regulariter filij vel ne potis appellatio nõ extẽdit ad vlteriores. ¶ Tertio not. ꝙ appellatio filij extẽditur ad nepotes cum de dura separatione tractaꝫ. ¶ Quarto no. ꝙ filius dr a philos qõ est amor. ꝛ sic cũ nepotes equaliter seu plus diligamus ꝙ filios merito ſm allusionẽ vocabuli filij appellatione cõprehẽdũt nepotes. ¶ Ultimo no. ꝙ filius põt dici seu deriuari a filo: qz per eũ filum ꝛ ordo generationis cõseruatur in posteris. vt hic ꝓbat bac. l. in fi. ꝛ hoc etiã ponit per Hugutionẽ. ¶ Opp. in princ. ꝛ dr ꝙ appellatione liberorũ cõprehendunt nepotes ꝛ sic vr ꝙ sic ex ꝓpria significatione. Cõtra imo videtur ꝙ sic ex interpretatione extẽsiua. vt. s. de excu. tu. l. ij. §. non solũ. ibi appellatio autẽ bec ad nepotes extenditur. Sol. expone ibi extendit ſm sui ꝓpriam significationẽ. ꝛ sic p se nõ p interpretationẽ factã ab alio. ¶ Scõo opp. de ver. tories vsq; ad ver. sed ꝛ papyrius. Sol. ꝛ ideo filij appellatione cõtinenꝫ ꝛ nepotes: qz de dura separatione tractaꝫ: alias secus ſm glo. posita hic ꝛ. l. vgoꝛ. §. cõcubine. s. de leg. iij. Tertio opp. ad istud ꝛ videtur ꝙ semper filij appellatione contineanꝫ nepotes: qz verba debẽt intelligi ſm ꝓpriam significationem. vt. l. nõ aliter. de leg. iij. Sed ꝓpria significatio filij extendit ad nepotes qz dr a philos seu a filo. vt dictũ est bac. l. in fi. ergo ꝛc. Sol. dicit glo. insti. qui da. tu. pol. §. fi. qõ contrariũ est verũ ſm veram significationes vocabuli: sed oẽs leges q̃ dicũt nõ cõtineri nepotes intelligunt ſm cõem vsum loquẽdi. Idem not. in aut. de nõ eligẽ. scõo nub. §. cũ igit. In gl. q̃ incipit hac appellatione. Ista glo. videt falsa. nã vbicũq; nepos cõtinetur appellatione filij: videt ex interpretatione nõ ex ꝓpria significatione. vt. l. iusta. s. e. ꝛ ibi hoc tz Dy. ¶ Quid dicemus. ꝙ huius declarationis materie habemus videre[a] primo qñ filiorũ appellatione cõtineanꝫ nepotes. Scõo an eo casu quo nepotes cõprehẽduntur sit ex ꝓpria significatione vel ex interpretatione extẽsiua. ¶ Redeo ad primum an appellatione filiorum contineantur nepotes glo. dicunt istud qõ. s. vidistis. do. Fran. accur. in quadã sua disputatione digit aliter. aut verbum filij ꝑferꝫ ab ascendente ꝛ tunc continet nepos. vt. l. filij. ꝛ. l. iusta. s. eo. Aut ab alio ꝛ tũc nõ cõtinet. vt. l. qõ si nepotes. s. de tu. ꝛ insti. qui da. tu. pol. §. fi. Sed istud est cõtra. d. l. qõ si nepotes. s. de tu. qz ibi ꝑferebat ab ascẽdente. Ja. vero de are. in bac. l. distinguit sic. aut lex vtitur vocabulo liberorum aut filiorum. primo casu adaptatur ad oẽs: vt bac. l. in pn. nisi lex itellegerit de liberis primi gradus. vt. l. moris. §. iste fere. s. de pe. ꝛ incta. l. dino mar co. C. de questio. per quã hoc pin. declaratur ꝛ restringit. Si vero lex vtitur vocabulo filiorum: tunc aut lex loquitur stricte: ꝛ tunc aut distincte seu discretiue aut indefinite. Primo casu qñ loquit distincte seu discretiue volens discernere eos quos noiat ab inferioribus: ꝛ tũc sequentes non intelliguntur. vt bac. l. ver. toties. ꝛ. C. de incest. nup. l. si quis incestu. ꝛ. s. de ritu nup. l. lege iul. §. hoc capite. ꝛ. s. de adul. l. pater. Si vero loquit indefinite tũc vlteriores cõtinenꝫ vt hic. in ỹ. ſz ꝛ papyrius. vsq; ad fi. ꝛ. s. eo. l. iusta. ꝛ. l. filij. ꝛ. s. de ritu nup. l. senatusc̃ solito. Si vero dubitatur an lex loquat discrete vel indefinite: ꝛ tũc aut lex statuit ad alios non extendi: ꝛ est certũ ꝙ loquit discrete. vt. C. ad treb. l. iubemus. aut hic nõ exprimis: ꝛ tũc aut indulget aliqd cõtra ius cõe in filijs: ꝛ non extendit ad vlteriores: vt in. l. sed ꝛ milites. §. j. s. ꝏ excusatur. ꝛ. C. de ẽsti. l. milites. Idem si rõ legis que loquit̃ i filio ad nepotes nõ porrigat. vt. C. ꝏ nat. li. l. fi. ar. s. de leg. j. l. licet. Sed ista distinctio deficit in multis. vt patebit ex his q. j. dicaꝫ. Alij vt do. And. de pisis fecit super hoc suã distinctionẽ longiorẽ sic dicẽs. aut tractamus de larga significatione vocabuli: ꝛ tũc continenꝫ nepotes appellatione filiorũ. vt bac. l. in fi. ꝛ. l. filij. ꝛ. l. insta. s. eo. et qõ no. in. §. fi. insti. qui da. tu. pol. Aut tractamus de ꝓpria effectuali significatione vocabuli: ꝛ tũc aut nomẽ filij ꝑtur ab hoẽ aut a. l. si ab hoẽ. ꝛ tũc aut si nõ cõprehenderet nepos incurreret qd iniquũ. vt si fieret dura separatio ꝛ comprehẽdit nepotes. vt hic in ver. ſz et papyrius. ꝛ. l. vgoꝛ. §. cõcubine. s. de lega. iij. argu. l. possessionũ. C. cõia vtriusq; iudi. aut nõ sequeret qd iniquũ tũc nõ cõtinenꝫ nepotes. vt hic in ver. toties. ꝛ. d. l. qõ si nepotes. ꝛ probaꝫ in. d. l. gallus. §. institutus. ꝛ. p totam illã. l. vbi institutio facta de filio nõ extendit ad nepotes aut ꝑferꝫ a lege: ꝛ tunc aut in casu fauorabili ꝓ aliquo principaliter cõtinet nepos vt d. l. senatus. de ritu nup. ꝛ in aut. de nõ eli. secũdo nub. §. cũ igit. ꝛ in aut. vt exact. instan. do tis. §. ij. Ité si in casu odioso in alium principaliter. nã ex alia pte vtit fauor. vt. l. filiũ habeo. s. ad mace. sicut̃ i referebat do. Ray. de fo. ꝛ circa istã. l. Adibi autez videt ista verba esse imperfecta ꝛ in multis nõ vera. ¶ Et ideo pro eorũ declaratione primo quero[b] qñ verbũ filiorum ꝑfertur a testatore: an cõprehẽdat nepotes. Circa qõ dic: aut testator disposuit circa filios eos honorando ꝛ eis puidẽdo aut ipsos grauãdo. aut nõ. puidit nec disposuit̃ eis ꝛ circa eos: nec de eis circa alios. aut nõ disposuit circa eos nec de eis circa alios. sed appellatio filiorũ ponit in dispositione per modũ cuiusdam additionis vel causẽ: primo casu aut. puidet eis tutores dãdo ꝛ appellatio filiorum nõ porrigit ad nepotes. vt. d. l. qd si nepotes. ꝛ. d. §. fin. ratio: qz ex parte filij sit fauor: tamẽ ex parte tutoris dati est onus. ꝛ ex nepotib⁹ tutor nõ intelligat dat⁹ est eis modicũ pudiciuz quoniã superest. puisio legis ꝛ iudicis dãtis tutorẽ legitimũ vel datiuum. ꝛ hoc forte voluit dicere gl. i. l. iusta. s. e. dũ dicit specialiter est i datione tutoris. aut eis puidet eos istituẽdo vel aliter relinquẽdo ꝛ tũc ſm ꝓdictos. d. Ant. ꝛ Ray. etiã nõ porrigit ad nepotes ꝛ dicunt ꝙ est casus in. l. gallus. per totã illã. l. ꝛ magime. i. §. instituens. vbi institutio facta de filio non porrigit ad nepotẽ. Sed mihi videt[c] salua eorũ reuerẽtia ꝙ illa. l. nihil faciat. nã tota lex gallus. si qs eã bñ inspiciat loquit qñ qs instituit filiũ certum ꝛ nominatum quo casu appellatio filij ad aliũ nõ porrigit̃ fine dubio. vt no. in. l. si qs ita. in pn. s. de testa. tu. Sed materia nostra loquit qñ qs instituit filios simpliciter q̃ casu dico ꝙ institutio seu alia puisio facta de filio extendit ad nepotes hoc probat̃ in. l. lucius. la finale. s. de her. insti. vbi testator fratri suo substituit sub ꝛditione si decesserit sine filijs. ꝛ hoc facit volẽs filijs ffis puidere. Et constat ꝙ ibi appellatione filiorũ etiã continenꝫ oẽs liberi. vt ibi apparet. ꝓ hoc etiã facit. d. l. gallus. §. instituens. ſm lec. quã ibi ponit: ita dr intelligi. l. iusta. ꝛ. l. filij. s. eo. ¶ Scõo casu qñ testator eos grauauit vtputa exheredãdo tunc appellatione filiorũ nõ cõtinenꝫ nepotes. vt no. in. l. filij. s. e. qõ ꝓbatur. qz ea equitate qua masculinũ cõtinet femininũ ea equitate ꝛ appellatio filiorum porrigit̃ ad nepotes. vt. l. iusta. s. eo. sed in illis odiosis masculinũ nõ cõtinet femininũ. vt. l. j. §. ꝗrit. de ven. ĩspi. ergo ꝛc. ¶ Tertio casu qñ testator nõ disponit circa ea ſz õ eis circa alios: vtputa si legat ancillam cũ filijs vel filios ancille: ꝛ tũc aut fieret dicta separatio dura: ꝛ appellatio filij porrigit̃ ad nepotes. vt bac. l. versi. ſz ꝛ papyrius. ꝛ. d. l. vgoꝛ. §. concubine. s. de lega. ij. alias secus vt ibi nota. ¶ Quarto casu quando verbũ filij apponitur in dispositione ꝓ modũ cuiusdã cõditionis vel causẽ. tunc aut illa cõditio vel causa fauorẽ filiorũ respicit. ꝛ tunc appellatione filiorũ continentur ne-

a ¶ Habemus videre. Banc materiam tractat Bal. in. l. magnum vitium. C. de li. pre. ꝛ per Jmo. in l. gallus. §. institutus. de lib. ꝛ post hu. vbi post Bal. vide glo. in cle. j. de bap. ꝛ glo. ꝛ doct. o. in. c. ad extirpãdas. de fil. presby. ꝛ glo. viij. q. i. apostolica. et qd in priuilegijs vide Ly. in. l. dino. de questi. ꝛ Bald. in. c. j. §. decedenti. qui feu. da. pos. ꝛ si statutuz facit mentionem de filijs ꝓmi gradus non cõprehendit nepos. l. iubem⁹. §. fi. ꝛ ibi Bald. C. ad trebel.

a ¶ Primo q̃ro. et adde qõ not. Pe. de ancha. in cle. j. de bap. Bal. in. l. quisqs. ad. l. iuli. maie. Bal. ꝛ imo. in. l. gallus. §. instituens. s. de lib. et posthu. Bal. in repeti. l. in suis. in vlti. col. de libe. et posthu. Anto. de bu. in. c. in quibus dam. de peñ. ꝛ ad hãc materiã adde dictum Bar. in. l. alimenta. de ali. ꝛ ci. leg. de q̃ ibi habes post eũ. Addõ an appellatione filiorũ veniant nepotes Old. consi. cclxix. Pau. õ ca. cõsi. lxxi. ꝛ sequẽ. Ro. cõsi. cccc xxxviij. in fi. vbi pulchre per Bal. ꝛ. cl xx. j. lib. ꝛ consi. ij. iij. li. per Ang. consi. lxxxviij.

b ¶ Adibi videt. Jmo. in. d. §. instituens. tenet cõtra Barto. hic dicẽs ꝙ etiam isto casu nõ veniunt nepotes sicut non veniunt in datione tutoris: vt ꝓprie fuit dictũ per Bar. ꝛ respondet ad sill. hic. ꝛ ita faciunt ad questionem de qua ibi p Bal. ꝛ Jmo. in. l. lucius. la. j. eo. ti.

Universidad del Rosario
Archivo Histórico

a ¶Scõo quero.addę q̃ digi.ff.in.ij.ꝑi.apostil.ꝛ vide not.Bal.ꝛ Jmo. in.l.lucius testõ.in ꝑin.ff.de lib.ꝛ posthu.ꝛ ibi dicit Ang.q̃ ſm verũ ꝛ ꝑpriũ ſignificatũ verbũ filij refert ad filios ꝑimi graduſ tantũ.alle.l. libellorũ.de excu.tu.ſecus in ver.liberos.vt hic ꝛ ibi etiã an filij appellatione poſtbumi cõprehendañ.Et qui cõprehendañ appellatione liberorũ.vide i.c.i. de ſchiſmati.ꝛ qñ appellatiõe filiorũ veniant nepotes. vide Bal.i.l. ſi.de li.ꝑte.ꝛ in.c. 6 ad extirpandas. a de fi.prælby.in nouella.ꝛ adde qõ ꝑ bibitio filiorum b non trabiſ ad nepotes ſm Bal.in l. volũtatis.C. de fideicõ.ꝛ no.Bar. in.l.filiuſſa.ff. diui.de le.j.item an appellatiõe filiorũ veniant nepotes vide bal.in.l. ij.C.de bo.mat.ꝛ Bald.in pulchra q.in.l.ſi filius que c eſt.l.pe.C.ad ma ce.ꝛ Ly.in.l.mili. d C.de queſtio.in.l. quiſqs.C.ad.l.iu li.ma.ꝛ vide no.li mita ꝑ Bart.in.l. alimẽta.in ꝓinc. ff.de ali.leg.

↬ Andre. Poma.

b ¶Ald nepotes. Vide Roma.ꝑſi. cxxix.ꝛ Panor.in c.ſi ỹo.el.j.de ſen. excõ.ꝛ Alret.in.c. accedẽs.in ꝓimo nota.de accuſa.et Bal.conſilio.ij.in ꝓima ꝑte ſm impreſ.medio.ꝛ alegã.lxiij.col.ij.vol. ij.ꝛ ang.lxxxviij. vbi dicit q̃ ſtatutum diſponẽs qõ mulier non poſſit teſtari ſine preſentia filij cõpreheditiã nepotẽ.

c ¶Reſpectu pupillorum.ꝛ iſta fa 7
ciunt ad id qõ di- e
git Ang.in.l.etiã. circa ꝓin.ſo.ma. vbi dicit q̃ beneficiuꝫ illius.l.ꝛ.l. maritũ non extendit ad nepotes cum illud ꝓiuilegiũ nõ trãſeat niſi ad filios einſdẽ matrimonij non 8
alteri⁹ vt no.gl.ꝛ f
doc.in.d.l.etiã.ꝑ 9
terea quia in ꝑui legijs contra ius cõe ſtricta eſt ferẽ da interpretatio.

l.ꝛ milites.in ff.ꝓin.de excu.tut.vbi eſt tex.no.ergo ꝛc.

d ¶Ad nepotes.Sed quid ſi ſtatutum excludit filiam dotatam a ſucceſſione.ꝛ an etiam dicatur excludere neptem.Ange.repetit cõmuniter in l.de quibus.de legi.licet aliqui habeant in.l.ſi.de cõſti.ꝓin.ꝛ ibi videt tenere ꝙ ſic.ꝛ Ly.in.l.j.C.que ſit longa conſue.ꝛ vide Bart.in.l.ij.ff.vi dendum.in ff.ꝛ qõ ibi digi ad tex.ꝛ no.Bal.in.l.ſancimus.in ff.de ioffi. teſta.ꝛ vide Bar.in ea.l.

c ¶Porrigatur ad nepotes.vtrũ reſcriptum principis loquẽs de filijs habeat locum in nepotibus dicta per Bar.hic ſequitur ad literã Pet. de ancha.in cle.j.de baptiſ.

f ¶Quero qd.ſequit iſtud Pe.de ancha.i cle.j.de bap.ꝛ pe.l.in ſuis.ff.de li.ꝛ poſthu.ꝛ Bal.in.l.cũ vir.de

g tionesꝰ vel ex interpretatione glo.tz qõ ſicꝰ ex ꝓ
b ꝓia ſignificatione: vt digi i vltimo ff.ſ.Et iſtã g
opi.tenuit Ja.bu.in quadam ſua diſpu.qõ ꝓbat ipſe ſic ꝓpria ſignificatio ſumit ex alluſione vocabuli: vt.l.ij.ff. appellata.ff.ſi cer.pe.ꝛ.l.tugurij.ff. e.tit.ꝛ.l.pupillus.ff.territoriũ.j.e.ff3 ſm alluſionẽ vocabuli appellatio filij cõprehendit nepotes.vt hic ergo ꝛc.Preterea gl.i.d.ff.vl.iſti.q da.tu.poſ. dicit q̃ ille.ll.q̃ dicũt q̃ filij appellatione nõ cõtinent nepotes.loquunt ſm eõem vſum loquendi:
10 ſed cõis ⁊ vſus loq̃ndi nõ eſt illectus ꝓpius ff3
i figuratiuus ꝛ interpretatiuus:vt.l.cũ delationis. ff.aſinã.ff.de fũ.iſtru.ꝛ iſtru.le.ꝛ.l.labeo.ff.de ſup. le.ergo ꝛc.Preterea cõis vſus loq̃ndi non põt al terare ꝓpriũ rei ſignificatũ.vt.l.ij.ff.de vſufru.ea. rerũ q̃ vſu cõſu.ergo remanet q̃ nepotes ex ꝓpria ſignificatione cõprehẽdañ.Ergo hoc ꝓbo p l.iſtã.ver.ff3 papi.vbi dr nepotes ꝓtineri.no.qõ di cit cõtineri nõ aũt dicit extẽdi.ad idẽ.l.iuſta.ff.e.

k ¶Contrariũ ff3 Dy.ſ.q̃ ex interpretatione extẽ- i
na ſit hoc vt ipſe no.in.d.l.iuſta.ff.e.nõ tñ ſe extendit in ꝓbãdo hoc.ꝛ iſtã opi.puto veriorẽ qõ ꝓbo. ex.l.iuſta.ff.e.vbi dicit tex.iuſta interpretatione ꝛc. Preterea ex ea.l.ꝓbaſ nã ibi dr q̃ appellatio filij ꝓprigiſ ad nepotes ex interpratione qua maſculinũ ꝓprigiſ ad femininũ ſed hic eſt ex interpretatione extẽſiua vt no.ff.eo.l.j.ergo ꝛc.ff3 ad iſtũ rñdebat Jac.bu.q̃ ibi loquit ex interptatione declaratiua boc eſt ꝛgrua vbi expoſitiõe.ꝛ hoc ꝓut re
k ferẽ ad appellationẽ filiorũ erga nepotes.ſed ꝓut refert ad appellationẽ maſculini erga femininuꝫ tũc ponit ꝙ interptatione extẽſiua.ꝛ ſic verbũ ſemel poſitũ dr determinare vtrũq; vniformiter vt l.certi cõdi.in ꝓn.ff.ſi cer.pe.Sed hec rũſio nõ plz imo verbũ ſemel poſitũ dr determinare vniformiter vtrũq; vt.l.iã hoc iure.ff.ſ.ỹ vnl.ꝛ pu.ꝛ.C.de teſta.milı.l.ſi teſtõ.cũ ſi.ꝛ alie rõnes facte p eũ nõ vr
11 get vt.j.dicẽ.¶Preterea ꝓbaſ ꝙ ꝓpria ſigni- ficatio ỹbi ſumit ex diffinitione ꝛ qñ diffinitio repugnat alluſioni vocabuli ſtam⁹ diffinitioni: vt l.j.ff.de teſt.ꝛ ibi dixi.ff3 fili⁹ diffinit ille q ex viro ꝛ vxore ei⁹ eſt nat⁹ vt.l.filiũ.ff.de bis q ſunt ſui vel alie.iur.ff3 iſta diffinitio non ꝓprigiſ ad nepotes cũ eſſi dictio ex denotet cãm ꝓximã ꝛ imediatam vt.l.eo tẽpore.in ff.ff.ỹ pecu.ꝛ.l.nõ dubiũ.C.de legi.cũ ſi.Sz cõſtat ꝙ nepos non eſt natus ex auo ꝛ vxore ei⁹ imediate:ergo diffinitio ei⁹ nõ cõgruit nepoti reſpectu aui vt dicaꝫ filius:ꝛ p hoc tollunt oẽs rõnes facte p.d.Ja.bu.ꝛ hãc rõnẽ ipſe nõ ſolu it:nec etiã ipſe tetigit eã. ¶Preterea ꝓpria ſignificatio ſumit ex autoritate vt.l.ꝓprie.ꝛ.l.minus ꝓprie.ff.e.ꝛ hãc.l.i ꝓn.Sed iſinitas autoritates habẽm⁹ ꝙ appellatio filij nõ cõtinet nepotes vt hic in ỹ.toties.ꝛ.l.qd ſi nepotes.ff.de teſt.tu.cũ ſi.imo appellatio nepotis ponit vt ſpecies diſtincta ꝛ ſe parata a filio.imo qõ plus eſt vn⁹ dr eẽ in ꝓimo gradu:ali⁹ in ſcõo vt.l.iuriſcõſult⁹.ff.j.ff.de gra. ꝛ inſti.de gra.ff.ꝓimo gradu.ꝛ.ff.ſcõo gradu.ꝙ hoc etiã vr tex.in ꝑalle.l.filiũ habeo.ff.ad mace.ꝛ illud puto veriſſimũ nõ obſtante ꝙ ibi dicit cõtineri:ꝙ hoc intelligo ex interptatione extẽſiua vt dictũ eſt.¶Non obſt.l.ſenatus.ff.de ri.nup.quia qõ ibi dicit intelligo ꝑ interptationẽ:vt no.in.l.be
12 res quãdoq;.ff.de acqui.here.¶Hiis ꝓmiſſis reducamus hanc materiam ad queſtiones de fa
k cto.¶Pone ſtatuto cauet⁸ ꝙ filia femina nõ ſucce dat extantibus filijs maſculis:ſed fit dote contenta.Contingit ꝙ aliquis deceſſit relicto nepote ex filio maſculo:an ille nepos ſuccedat in totũ ꝛ filia excludatur dñs Ja.bu.determinauit ꝙ ſic:ꝙ appellatione filij continenꝫ nepotes ex ꝓpria ſignificatione:vt dictũ eſt ſcõm eũ. Sed iſta rõ nõ placet:vt ſupra digi.Adducebat ipſe aliã rõnem poſito ꝙ appellatio filij nõ ꝓprigiſ ad nepotes ex ꝓpria ſignificatione:tñ an beneficiuꝫ datum filio ꝓprigiſ ad nepotes per ſtatutuꝫ nihil diſponiſ. Remanet ergo in hoc ius cõe.ꝛ certũ eſt ꝙ benefi cium datũ filijs ꝓiuilegiũ ꝛ bonor trãſit regulariter ad nepotes.vt.C.de q̃ſtio.l.milites.ꝛ.l.a diuo marco.ª eo.ti.de pe.l.decurionũ.ꝛ de ſenato.l. emancipatũ.ꝛ.C.de ꝓiuile.do.l.j.Hoc ergo ꝓiuilegiũ ſeu beneficiũ a ſtatuto conceſſum filijs ex diſpoſitione iuris cõmunis trãſibit ad nepotes. ¶Preterea nepos filio ſublato de medio locum filij incipit tenere vt inſti.de exhere.lib.ff.poſthumorũ.ꝛ de heredi.que ab inteſta.defe.ff.cũ filius. ꝛ.l.gallus.ff.vidẽdũ.de libe.ꝛ poſthu.Sed ſi filij ſtatuti beneficio hoc ꝓiuilegiũ habeat vt ꝓferat filie.ergo ꝛ nepos loco ei⁹ ſuccedẽs.Ad hoc facit qõ dicit ex ſubrogatum ſapit naturam ei⁹ in cui⁹ locũ ſubrogatur:vt.l.j.ff.hoc.ff.ſi quis teſta.li.eẽ iuſ.fue.ꝛ hec opi.placet⁵ ꝙ rõnes predictas:ſicuti enim nepos ſuccedit in locũ patris ſui:ꝛ incipit tenere ex ꝑſona patris ꝓximũ gradũ licet in veritate in ſcõo gradu ſit:ergo eadẽ ratione aſſumit ꝓiuilegiũ patris ſui:licet ex perſona ſua nõ competat.Et ex hoc apparet reſpõſum ad argumẽta que fiunt in ꝓximo ſi dicatur ſtatuta non recipiũt interpretationem extenſiuã:cõcedo:quia ſtatutũ non extendit ad caſum in eo nõ cõprehẽſum.ꝛ ideo ex veritate ſtatuti nõ cõprehendit nepos ex perſona filij.ſed ſtatutũ recipit interpretationem extenſiuã paſſiue:quia ius cõe ſe extẽdit ad illud: vt.l.j.ff.j.ff.de munc.ꝛ bono.ꝛ ibi digi.vnde lex ſe extẽdit ad ſtatutũ vt nepotẽ faciat aſſumere ꝓiuilegiũ conceſſum filio.hoc etiam tenet Jaco.de are.in quadã ſua diſputatione dicẽs ꝙ ratio ſtatuti eſt vt agnatorũ⁶ ſalua ſit dignitas que agnatio cõſeruatur in filios maſculos vt inſti.de legi. agna.ſuc.ergo eadem rõne in nepote.Sed ꝓima rõ magis placet quia hec ratio:vt agnatorũ ſalua ſit dignitas⁹ nõ eſt exꝑſſa in ſtatuto.¶Quero pone ꝛ tetẽto eodẽ tbenate filius deceſſit ſupſtite ex eo filia femina nepote defuncti aui.ꝛ femina filia an ſita neptis excludat filiam iſtã. Jſtam qõnem tangit Ly.C.de adul.l.j.ꝛ videt tenere ꝙ neptis nõ excludat filiã:quia in nepte ceſſat ratio vt agnatorum ſalua ſit dignitas. Determinatio mihi⁷ placet nõ tñ per rõnem predictam quoniã de ratione dicti ſtatuti nõ apparet.Veritas autẽ iſtius determinationis apparet ex eo quod dictũ eſt ſupra.nã tũc appellatio filij ꝓprigiſ ad nepotes de iure cõmuni quando ꝓfertur ſimpliciter ſub ea appellatione:quia filius:ſecus ſi reſpectu alterius qualitatis vt dictũ eſt.ff.per.l.vlti.C.de na.lib.Sed hic filius non excludit filiam.ideo q̃ filius ſimpliciter:ſed q̃ filius maſculus.Sed iſta qualitas.maſculus non tranſit in nepotem.ergo apparet ꝙ in ea nõ trãſit.l.diſpoſitio.ꝛ ſic nõ põt
14 aſſumere locum partis.¶Quero qd ſi filia dotata deceſſit relicto filio maſculo:an talis nepos excludat a filio.ꝛ videt ꝙ non quia ſtatutum loquit de filia femina excludenda ſed ad iſtũ nepotem nõ tranſit iſta qualitas ꝙ ſit femina.ergo ꝛc. Jtem nõ reperit.l.cautum.ᶠ ꝙ appellatione filie

d ¶Salua ſit dignitas.adde Ly.in.l.j.C.de adul.ꝛ Bal.in.l.cunctos populos.in.gy.col.C.de ſum.trꝛ.ꝛ ibi tz Bal.ꝙ hoc ſtatutũ valet ob hanc

Bal.in.l.gſquis.C.ad le.iul.maie.ꝛ Ang.in.l.de qbus.ff. leg.ꝛ dixit do. Ant.in proe.decre.ꝙ cõis vſus loquẽdi operat ꝙ appellatione filiorũ nõ veniũt nepotes.alleg.Ja.bu.in ꝓima cõſti.C.facit qõ no.Joã.and. in.c.fundamẽta.de elec.in nouella.dicit etiã Bal.in.l.iij.C.de ſuis ꝛ legi.ꝙ cõſuetudo ꝙ ꝓmogenit⁹ ſuccedat in regno nõ cõprehẽdit nepotem:ꝛ facit qõ no.

Bar.ff.ea.l.i.v.colũ.circa fin.Adde Pau.de ca.conſi. cccxl.icipi.heredi tas.ꝛ ibi an ſtatũ excludens matrẽ excludat etiã auiam.

a ¶Lege a diuo marco.ꝛ in.l.quibus.ꝛ ibi Bal.C. de ſecũ.nup.ang. ꝛ Jmo.ff in.l.j.in ꝓin.ff.ſo.ma.per a Bal. in.l.ſi.in.iij. col.cũ ſeq.C.de libe.ꝑte.ꝙ Bart.ff. in ver.quero qd i reſcrip.

↬ Andre. Poma.

b ¶Et hec opinio placet.vide q̃ iſta rõne pulchre are. cõſi.clxiij.col.v.

↬ Andre. Poma.

c ¶Eſt vt agnato⁹ b
ruꝫ.De iſta qõne vide Alexã.ff.in.l.ſi cõſtante.col.v.ff. ſo.ma.vide Alex. conſi.cxv.col.ij.in ỹ.nec poteſt dici. vol.ij.ꝛ.l.ij.ꝛ.l.iij.ꝛ iiij.volu.ꝛ.lxxxv. col.vlt.eo.vo.iiij. ꝛ Pau.de caſt.in l.nõ dubiũ.co.iij. C.de legi.ꝛ Fulg. ff.lxxviij.ꝛ Alex. xx.col.ij.volu.j.ꝛ lxxx.col.ij.eo.vol. j.ꝛ Pau.de ca.cõ c ſi.cccxxxviij.ꝛ Roma.ccccxj.et.xvj.i ſilij.ꝛ Feli.i.c.traſlato.de cõſti.col. d
ſi.ꝛ in.cum oẽs. 13
col.xiij.ad fi.e.tit. ꝛ Anna.lxix.ꝛ ibi adde.ꝛ Alex.lv.i ſi.vol.j.ꝛ.lxxx.co. ij.eo.vol.j. co.iiij. ꝛ Are.xxvij.co.ij. e
i ſi.ꝛ ſeq.ꝛ Capra. xix.col.pe.ꝛ Are. cxlij.col.i.ꝛ Alex. xxiij.col. ſi.vo.ij. ꝛ in ſiki.cij. col.iij. vol.iij.ff.ỹ.poſtremo.et in fine.vbi poſtea videt tenere ꝙ imo rõ buiꝰ ſtatuti eſt ſuccedere ex ꝓpria ſtatuti eſt ſuccedere ex ꝓpria ſtatuti eſt ſuccedere:vt in auf.de here. que ab inte.defe.ff.ſinautem.cum ſequẽ.ver.illud palam eſt:quia in locũ patris defuncti ꝛc.a plene
16 digi i.l.ij.ff.j.ff.de ſu.ꝛ legi.bere.¶Preterea ad declarationẽ predictarum qõnum que tãgunt de nepote ex filia dotata.vt ceſſent ſtia que hic pũt obijci eſt ſciendum ꝙ qñq; filia excluditur morte f
vel repudiatione tunc ſuccedit nepos ex ea ex ſua ꝑſona vt.d.iura dicunt vulgaria.rõ quia affectio q̃ erat in filia tranſit in nepotẽ.Jtem ceſſat id qõ obſtabat nepoti.qñq; filia excludit ꝓpter eiꝰ delictum ꝛ ingratitudinẽ.Et idẽ quia nõ nocet nepoti qñ illa ingratitudo in nepote ceſſat vt.l.ſi quis filiũ.C.de inoffi.teſt.ꝛ.l.iij.ff.ſi emãcipatus.de cõtra ta.facit.ff.ad tertul.l.ij.ff.ſi.ꝛ qõ ibi digi.Sñq; filia excludit ꝓpter fauoꝛẽ decedẽtis vel alterius. ꝛ tunc ſicut excludebat filia ita nepos ſeu neptis ex ea.ratio:qꝛ ille fauoꝛ durat mortua filia ſicut ea viua:de fauoꝛe decedentis pono exẽpluꝫ.dicit ſtatutũ ciuitatis Engubij ꝙ filia dotata nõ poſſit venire contra teſtũ patris certe idẽ erit de nepote ex ea.Caſus eſt.ff.de teſta.mili.l.qui iure militari cũ.l.ſeq.vbi fauoꝛe militum eſt inductum ꝙ poſſit ꝓterire vel exheredare filios ſine cã.pone ergo ꝙ miles fuit hui⁹ ꝓpoſiti ꝙ naſciturus ſibi nõ ſuccederec no.ꝙ dicit ſibi ꝛ ſic de naſcituris ex filia nõ cogitauit:tñ nati ex filia excludũt:vt ibi:
g ita in ꝓpoſito de fauoꝛe alterius.pone exẽplũs
5 in themate ꝓalleg.q.vbi filia excludit ꝓpter fauoꝛẽ filij maſculi.certe õfuncta filia durat adhuc fauoꝛ filij:ꝛ ſic excludit etiam nepotẽ ex ea.nã ſtatutum qõ dicit q̃ filia femina nõ ſuccedat extanti bus filijs maſculis ꝛc.in perſona maſculoꝝ continet diſpoſitionẽ.q.d.maſculi ſuccedant ꝛ filia femina nõ:vt.l.fideicõ.ff.cũ eſſet.de lega.iij.ꝛ ad le. fal.l.in ratione.ff.tametſi.licet ergo nepos ex filia nõ excludatur ex vigore illorum verboꝝ quibus dicitur filia femina non ſuccedat tamen excludit ex vigore illoꝝ verboꝝ quibus dicitur q̃ maſculi ſuccedãt.videt enim alios excludere:vt.l.cũ pretor.ff.de in.ꝛ de hoc videt caſus.g.col.qui ſen. da.poſ.c.j.ff.hoc autẽ.vbi ſicut filia femina excluditur:ita nepotes ex ea:ꝛ ibi eſt ratio fauoꝛ dñi.
17 ¶Quero an appellatione nepotũ cõtineantur ꝓnepotes.ꝛ vlteriores.ꝛ videt ꝙ nõ:vt in ver.totes.ff.de li.ꝛ poſtb.l.gallus.ff.iſtitues.Jn ꝓximo
b videtur:ꝙ ſicut appellatione nurus continetur b

adde ꝙ ſi qs acceperit in emphyteoſim pro ſe ꝛ ſuis filijs maſculis non cõprehẽdunt nepotes maſculi ex femina.idem in ſubſtitutione facta ſi deceſſerit ſine filijs maſculis.ita vr tenere Bal.i.l.ſed ſi hac.ff.liberos. de in ius voc.ꝛ vide Bal.in auf.ſi quas ruinas.in ff.C.de fac.ſan.eccle.ꝛ

Universidad del Rosario Archivo Histórico

Spec.in ti.de loca.ℌ.nunc aliqua.versi.cxlvj.ꝛ quod habeꝫ in.c.j.ℌ.boc antē.qui feu.da.posꝫ.ꝛ in.c.j.ℌ.fi.de succes.feu.ꝛ Spe.in.d.ℌ.nūc aliqua. vſi.ig.ꝛ Jo.an.in.d.rub.in addi.post Ricar.malū.ꝛ pro hoc quia ſi non venit filia tāmen nepos qui eſt vlteriori gradu ꝛ minus dilectus. vide Bal.in.l.maximū vitiū.C.de li.prete.ꝛ ita cōſuluit do.Ant.ꝛ Pe. de ancha.Joā.de monte garemo. Bar.ō ſali.Flozi. de ſancto petro.ꝛ Matth.ꝛ vide qō no.Bart.i.l.j.als ij.ℌ.videnduꝫ.ad a trebe.ꝛ ad p̄dicta adde Bal.in.l.cū vir.de condi.ꝛ demonſtra.no.ꝛ per Archi.gyl.q.iiij. Jmo.in.l.qō dicitur.de vbo.obl.ſi aūt accipio p me ꝛ meis deſcēdētibus ex virili ſegu nōvenit nepos ex filia.ita Bald.et Jmo.in.l.gallus. ℌ.nunc de lege.de libe.ꝛ poſtbu.

a ¶Quero qd. qd ſi dicaꝫ de filijs ex ſe natis an cōprębēdant nepotes. ꝛ vide q̄ digi poſt bart.i.l.gallus. ℌ.inſtitues.ℌ.de li be.ꝛ poſtbu.qd in monaſterio. Jſto caſu vide bar.i cō filio parmēſis q dam.ꝛ Dy.in.l.ſi quis ita.ℌ.ſi.de le ga.ij.qbus ⁊ dicit Ja.de bel.in aut.de ſan.epi.ℌ. ſed hoc de p̄ſenti. ꝛ Bal.in aut.niſi rog.C.ad trebel. qui i hoc tenet cōtra Dy.ꝛ Bar.ſz Pau.de ca.ibi tenet contra Bal.ꝛ adde no.per cañ. in.c.p̄ſentia.de p̄ba.ꝛ de his q̄ po c nit Bar.hic.vide bal.i.l.j.C.de ꝙi. inſer.et bar.oino i.l. heredit.ℌ. fi. ad trebe.adde qō digit Bal.i.c.j.de ſucceſ.feu.in.ℌ. filia vero.in fi.ℌ ſi pater recipit feu duꝫ pro ſe ꝛ filijs maſculis et femi nis ex ſuo corpore natis cōtinetur filius filie.allegat.l.j.C.de cōdi.iſer. ꝛ cōſuluit etiā Bal.in cōſi.punctus talis eſt.quidā teſtator habens fra trem ſuū ꝙ relictū factum tibi ꝛ filijs ex tuo corpore natis verificanꝫ in nepote ex filia.ꝛ ita dicit tenere Bar.hic ꝙ dictā.l.lucius.ꝛ.l.j.ℌ.liberti nus.de ęcu.tuto.ꝛ ſi relinquo vel do tibi caſtrum:ita ꝙ habeas pro te ꝛ deſcēdentib⁹ ex te natis:aſs reuertatur ad me:deceſſiſti cū vnico filio qui poſtea deceſſit ſine deſcendētibus ex ſe:an caſtrū ad me reuertatur. Ly.ꝛ Bal.in aut.ſed ꝛ ſi quis.in.vj.col.C.de ſecun.nup.tenet ꝙ ſic.ꝛ ad Bar.hic adde Pau.de ca.in.l.gallus.ℌ.inſtitues.de libe.ꝛ poſtbu.ꝛ di git etiā Bal.in p̄luditijs feudoꝝ ꝙ ſi fit mentio de deſcēdētibus ex tuo corpore veniunt neōes in infinitū.Adde ꝙ appellatione filioꝝ ex ſuo cor pore veniunt neōes ex filia.Bal.conſi.gig.lib.v.

b ¶Exemplum.Pro intellectu huius ſolutionis vide Ang.ꝛ Pau.de caſt.in dicto.ℌ.idem credendum.ꝛ Jmo.in.d.l.gallus.ℌ.anſtitues.ꝛ ibi vide Barto.ꝛ Bal.

c ¶Quero an.Adde Bar.in aut.ex teſt.C.de ſecū.nup.vtrū autē appellatione matris cōtineaꝫ auia.vide Bal.in.l.ij.C.de bo.ma.ꝛ an appellatione auie pauia ꝛ nepotis ꝓnepos.vide q̄ digi in aut.matri ꝛ auie.C. qñ mu.tut.of.fun.po.ꝛ q veniant appellatione fratris ꝛ ſororis vide in l.lucius.ℌ.ſi tū.de lega.iij.Jo.and.in Spe.in rub.de ſuc.ab iteſta.vbi dicit ꝙ nepos cō tineꝫ noie fratris ꝛ auus noie p̄ſ gs aūt veniat ap pellatioe patrui an veniat patruꝰ magnꝰ vide in.l.j. C.de ſuc.edi.et ꝙ appellatioe p̄ſ in ſtatuto veniat auus ʒ Bal.i no. q.in.l.ſcimus.i fi. pn.C.de ioffi.teſt. an aūt appellatio ne nouerce veniat nouerca magna i.ſecūda vxor aui vide Bal.in.l.bac edictali.in v. bāc obſeruationeʒ.C. de nup.ꝛ ad bart. bic an appellatio ne patris veniat auus.Adde Bal. in.l.neſenni⁹.C. ō neg.ge.ꝛ i.l.ſcimꝰ. in fi.in p̄inc.C.de ioffi.teſt.ꝛ in.l.qō vo.de legi.ꝛ Joā. an.plene in Spe. de ſuc.ab inteſt.ꝛ Bal.in.l.qcūq.ℌ bo.ma.adō ꝙ ap pellatioe fratris ⁊ineaꝫ ſor2o bal. ℌſi.ccccxxxij.li.iiij.

¶Affirmationē. qō limitat Ly.i.l. q ſe p̄ſs.C.vñ li. adde Bar.i.l.j.ℌ. ō cad.pu.ꝛ Jo.an. plene in Spec.de fuc.ab iteſt.ꝛ adō bar.i.l.j.ℌ. gñalr. de lega.p̄eſtan.

¶Territoriū.qd ſit territoriū.et qꝛ facit ad multa et maxime ad ea q̄ habenꝫ i.l.ſi.ℌ.de iuriſ.om.iud.adō qō Jo.an.in.c.vt aiaruʒ.ℌ.ſtatutū. de ℌſi.in.vj.dicit ꝙ vbi aliqs ppls vel dñs hʒ ptātez terrēdi:vt florētini ꝙ hñt ptātē terrēdi piſtoriēſes et aretinos tunc ille

locus q pōt terreri appellaꝫ de fortia ꝛ de diſtrictu.adde Bar.in.l.cun ctos populos.in.ℌ.col.in.viij.q.C.de ſum.trī.ꝛ hic.Itē dicit Jo.an.in c.cū cōtingat.de ſo.cōpe.in gl.q̄uis.ꝙ lʒ qs non habeat territoriū.ſi tū habeat ptātē i certas pſonas ꝓpter illas pſonas ōr habere territoriū. ꝛ vide qō digi i.o.l.ſi.ꝛ adde qō digit Bar.i.l.j.i vlti.col.de iuriſ.om.iu. ꝛ vide qō ad hāc.l.no.Bar.ℌ.de acq.re.do.in.l.iter.ℌ.ſi.qd aūt ſit diſtrictus vide Bal.i.c.j.in pn.ꝛ in.c.itē ſi qs.qb.mo.ſen.amit.vbi aliqd p eū: ꝛ qō no.in cle.ne romani.ℌ.ſane.de elec.ꝛ iſti.de ac.ℌ.rurſus.ꝛ in cle.pa ſtoralis.de re iudi.nā ōr a diſtinguēdo:ꝛ in mari ōr diſtrictus haberi et poſſideri:vt eſt gl.in.d.c.vbi periculū quā alle.Bal.i.l.ſi.C.de teſt.c.vbi periculū.de ele.C.de ſer.fu.aut.nouo iure.ꝛ ita dicit Bal.i.d.c.j.in pn.ꝛ Bald.in.l.j.C.de ſen.ex peri.reci.ꝛ in.d.c.j.ℌ.ſi.ꝛ aliqd p Bal.in rubri.q̄ ſint reg.ꝛ appellatione territoriꝰ venit diocęſis.c.ij.de ℌſti.in.vj.Adde quid contineatur appellatione territoriꝰ Oldra.conſi.clxxv.

f ¶Quod ſic.Adde quod iſtud tenet Bald.in.l.j.C.vbi de cri.agi opoꝛ. do ſit

ꝛ an duꝫ exercitus poſſit aliquem confirmare exiſtentem in territorio alieno.vide Bal.in.l.iij.de oñ.p̄ſi.

a ¶Opp.an ꝛ qñ a mulcta poſſit appellari.vide i.l.ꝛ in mulctis.ℌ.de ap pel.ꝛ q ōſia ſit inter mulctā ꝛ penā.vide Bal.i.l.certa.C.qñ.puo.ꝛ p ſpe. in ti.de ſen.pla.ℌ.ij.ver.eſt q̄rta differētia.ꝛ vſi.ſeq.glo.in in.c.j.de dolo ꝛ cōm.inuit ꝙ pe na et mulcta ſint idē.qō itellige ve rum lato ſumpto vocabulo vt hic p Barto.poſt glo. 9 Adō ꝙ puniti qꝛ non iurant de ca a lūnia poſſunt ap pellare ꝛ eſt pena legalis ℌm Spe. in tit.de iura.cal. ℌ.ſi.ſ.j.ꝛ ibi Joā. and.poſt relatas 1 varias opinio. b

¶And.Pomate.

b ¶Delictuʒ.vide Pano.i.c.ꝙ ſup bis.col.v.ō accu. ꝛ Pano.etiaʒ in c.eg lris.col.iiij.ō ℌſti.ꝛ ibi Barba. 2 col.ℌj.ꝛ vide Ro. ℌſi.cccclxxxij. vbi dicit ꝙ lʒ qs.ℌ.de ſit appellari a pe na.l.tū pōt appel lari a ſnia decla rāte quē icurriſſe 3 penā.l.ꝛ idē dicit ꝙ lʒ nō poſſit ap c pellari a ſnia ex cōicationis tamē pōt a ſnia declarā te quem icurriſſe excōicationem.

¶Modoriak delin quēs.ꝛ vide Bal. in.l.j.in.vj.col.C. ex delic.defun.

d ¶Poſſt impone re.q poſſint mul d ctare.vide Spe.i ti.de ſen.ℌ.j.ℌ.ſed nunquid.ꝛ ibi an 5 poteſtates terraꝝ poſſint mulctare 6 ad qō facit qō di ℌ in.l.iperiū.ℌ.ō iuriſdi.om.iudi.ꝛ vide quod no.Bal.in.l.de Spe.in ti.de cōmacia.per totū.ꝛ 7 Hoſtiē.in ſum.de mulcta.ꝛ no.pul chre Bal.in.l.ij.i ſi.ℌ.de iudi.ꝛ ad de q̄ non pōt iu e dex mulctādo pe nā quadrupli ex cedere niſi ſit a iu re exp̄ſſuʒ.ℌvij.q. iiij.c.gſqs.in glo.

e ¶Eſſe corporalis.Quādo poteſtas habebit arbi triū in ere ꝛ in p ſona.vide qō no. Bal.in dicta.l.da ta opera.ℌvij.col. 8 C.q accuſa.ꝛ glo. f in aut.de armis. g que pena eris et perſone non po teſt in pactuʒ de 9 duci ſm Bal.in Spe.in.ℌ.q.de exec.rei iudi.

f ¶Ultimo ego.an poſſit appellari ab bis q̄ dependēt ab arbitrio iudi cis.adde q̄ habenꝫ in.l.j.C.ſi ſe.in inte.reſti.p ro.l.admonendi.circa fi.p vnā char.vel duas.ℌ.de iureiur.ꝛ p hoc qꝛ etiā ī arbitris pōt dolus cō mitti p iudicē.vt refert Bal.i.l.ſi fugitini.de ſer.fugi.ꝛ iſtis adde Jmo. in.l.publicorū.in ij.char.de publi. iudi.ꝛ q̄ digi poſt Bar.i.l.q̄ iuſſit. in.iij.ꝛ.iiij.col.de re iudi.et qō not. Bal.in.l.qcunq;. de ſer.fugi.in.vj. col.allegando.l.ſi quis poſthumos. ad ſille.ꝛ eſt dictū Jnn.i.c.ſi.in vlti. col.de fer.et adde qō no.Bal.in.l.j. qūo.ꝛ q̄ ind.ꝛ in c.j.de mili.vaſ.q contu.eſt.ꝛ ſi no n vult pēa diſpēſari nō pōt appella ri.vide gl.in.c.q̄ ſup bis.de accn.ꝛ glo.in.c.j.de dila. iūcta.l.j.de dona. moder.in.c.ſi.de eo q fur.oꝛ.ſuſce. ꝛ vide gl.in.c.cu pientes.ℌ.qō ſi p ſcōo.in ver.ptina tos.de elec.in.vj. q̄ vult ꝙ lʒ a ſnia iuris nō appelleꝫ p iſtū text.nihilo minus appellari pōt a declaratiōe iuris quam facit ſup eo ꝙ qs inci dit in penā iuris. ꝛ ſequiſ hoc abb. in.c.pnenit.de ap pel.ꝛ hāc glo.bic alleg.Bar.in.l.j. ℌ.ſi.in fi.ℌ.de ap pella.ꝛ adde bar. in.l.j.in fi.verbis— ∞ Benedictus Gratianus ℌ.de lega.ij.et ibi ∞ Andrea de Exea. ∞ Antonius de Butrio. ∞ Dominicus de Sancto Geminiano. ∞ Andreas de Barbatia. ∞ Andreas Pomatus. 2 · m. 16 ·

b ¶De regulis iuris. Rubrica.

¶Quia nō eſt nouū vt quibuſdā ſpecialiter enu meratis ꝛ declaratis gñalis regula ponaꝫ.vt.l.ſi ſeruus ſeruum.ℌ.inquit leg.ℌ.ad le.aqui.ideo hic iuriſconſultus.quia.ℌ.poſuit de iure ciuili ꝛ iure pretorio nunc ſubijcit illorum regulas.

1 ¶Regula ſumitur duobus modis.

2 Regula conſtituitur per verba vniuerſalia:item per verba indefinita.

3 Jndefinita ꝙ equipolleat vniuerſali an ſit ex.p prio ſignificato vel interpretatione.

4 Regula per adiectiua qualiter conſtituatur.

5 Regula an faciat ius ꝛ quando ſit ius.

6 Exceptio quātū ad verba eſt de regula:ſed quan tum ad diſpoſitionem iuris non.

7 Exceptio non declarat regulam vt plura compre hendat ꝙ ſui natura ſit.

Regula. Glo.nr̄a diuidit ī ⁊tuor ptes et bñ. Sumamus p̄imā partē ōr ꝙ re gula ē q̄ rē ꝛc. ¶Cōtra iſtud op. ꝛ vr ꝙ qlibet leg ōz dici regula vt 1 ij.ℌ.de legi.buius Jrij⁹ timoꝛe ſcias ꝙ iſtō vbū regula ſumik duob⁹ modis.vno mō regula q̄ regit ꝛ ordinē dat regula fratrū mi noꝝ:ꝛ in ſcriptoꝛib⁹ q bñt regulas q̄ dant ordinē ſcribēdi.ꝛ ß mō accipit ī oī.l.q̄ regit ꝛ dat ordinē 2 viuēdi:ꝛ alio mō ſumit vt hic.¶Scdo mō pce do:q̄ro q̄r conſtituaꝫ regula.Et debes ſcire ꝙ q̄ dā ſunt ſigna vniuerſalia.q̄dā idefinita.q̄dā adie ctiua.Vniuerſalia ſunt vt oīs ꝛ null⁹ ſemp ꝛ nūq̄ p iſta ſigna regłe fiūt p diuerſas ptes hui⁹ ti.vt.l. oīs hr̄editas.ꝛ.l.oī a fere.ꝛ.l.nihil taʒ natrale.ꝛ.l. nūq̄.ꝛ.l.ſemp.ℌ.eo.Scdo mō p ꝙa indefinita qñ ponik termin⁹ cōis ſine ſigno vt hō femina:qꝛ nō magis ō vno q̄ de alio ē ſeru⁹:ꝛ p iſta fiūt regule 3 iſto tit.¶Pro boc q̄rit Dy.ex̄ eo.in rub.li.vi. an idefinita eqpolleat vniuerſali.ꝛ dic vt ibi:ꝛ di cam i.l.plurib⁹.ℌ.de leg.ij.ꝛ ibi late pono.Sꝛ an b idefinita⁹ eqpolleat vniuerſali ex interptatione vel ꝓprio ſignificato ꝛ vr̄ ō de interptatione.vt.l.ſi ſer nit⁹.ℌ.de ſer.vr.ꝓdi.Sʒ qcqd ſit dñi dico ꝙ ſine i g lege ſine i ſtatuto ſine ſit materia odioſa ſiue ſano rabilis hʒ locū exteſio ſʒ qꝛ nō ē rō quare magis ad vnū q̄ ad aliū referr⁹ iō referr⁹ ad oēs.vt.l.ij.C. de li.p̄te.ꝛ poſui i.l.oēs ppli.oīa iſta.Modo non vides ꝙ aliq regula ad aliā referaꝫ vt ē i aliꝭ.ll.q̄ ſemp ad alias referunt.vt.l.nepos p̄ulo.ℌ.ti.j.ꝛ interdicta q̄ ſunt ſcripta iter duos.¶Quedā ſit p 4 adiectiua ꝛ vt.j.eo.l.ei⁹ eſt nolle.vt p qs vel p q:q nō faciūt particulare vel vniuerſale.vt p̄cedēs.ꝛ i dubio eqpollet idefinite:ꝛ determinaꝫ termino cōi:vt ei⁹ eſt nolle.ſ.bois ꝛ vide gl.ℌ.vltimo.ℌ.de pe. Mo.ibi ſʒ q̄liter.ꝛ ibi oñ dicit.ℌ.el.vbi.ꝛ meli⁹.ℌ.e. l.nūq̄.ꝛ.l.oēs.ℌ.nūq̄.ꝛ illud vbi nō eſt aduerbiū loci.Ja.ō are.ꝛ tene mēti.loco aūt vniuerſalis.ꝛc.

5 ¶Quero q̄ eſt ptās regule iuriſcōſult⁹ p̄ſdet ꝙ ex regulā fiat ius eſt ne ℔ verū.ꝛ glo.dicit ꝙ facit ius ꝛc.vt in gl.ꝛ gl.bñ dicit q̄ vr̄ dicere ꝙ regula ns facit ius in caſibus iure nō ſtatutis vt ſtatutū eſt in ſiula maris qō nulli⁹ in bonis eſt.ꝛ tūc ſi eſt caſus ſiſtis regula facit ius ſi illo ⁊ nō determiato. b Dy.ex̄ eo.opp.de.l.iij.ℌ.de reg.ca.ꝛ dicit qñ ꝙ re gula fit de legib⁹ ꝛ ſtatutis:ꝛ tūc regula facit ius. vt.l.j.ℌ.de reg.cato.oo.Joā.an.dicit ℌ Dy.piſtū teg.ℌō ob.l.j.ℌ.de reg.cato.qꝛ ibi ē regula p ſe nō iure:ſʒ Dy.hʒ caſum p ſe in.l.cū legato.ℌ.qō di. le.ce.ꝛ ſic ℌ oo.Jo.an.ſed vtrūq; pōt ſaluari:qꝛ p iſtā rubricā nō curo cū poſſit legi tráſitiue ō regu

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶Quero. Et ista sunt Jaco. bu. in l. j. §. de leg. als est in l. in bis. eo. tit. ⁊ ibi Bart.

✣ Andre. Poma.

b ¶Quero an exceptio. vide ad hec Ro. consi. cvij. ⁊ cccxxxvij. col. ij. no. tñ q Lapus ⁊ Bemi. in. c. q ad agendū. in. vi. de pcura. videt velle oppo. dicūt em ipsi pone q qs cōstituit aliquē pcuratorem generalē prēterq̄ ad restituendū in integrū. certe ipse videt propter hoc constitutus ad alios oēs casus in qb⁹ mandatū speciale regitur qđ alias nō fuisset nisi tal foret adiecta exceptio. et istā deciſ. sequit Jmo. in l. a ſi. §. a. g. appel. nō. 6 lz. ⁊ Alexā. in l. ij. §. qđ qſeq̄z iuris. §. glo. ibi. ⁊ p cōſirmatione facit qđ c no. Bal. in c. j. bñ intuenti. in. ij. col. p quos ſi. inceſt. de quo Fran. de are. in cōſi. viij. incipi. abūde. in. j. ⁊ vlti. col. vbi p illā bal. deciſ. decidit bonū casum de quo dic vt ibi p eum. ⁊ vide Alleg. 2ſi. lig. vol. j. col. pe. ⁊ certe tex. in. d. c. vgori. nihil ꝑbare vi d deē q ibi ſint due e exceptiões. ⁊ imo fortaſſis meli⁹ allegeē q vna exceptio nō facit q p eā ab alia q̄ etiaz tacite ex mēte venire videat receſſum. ⁊ Alex. cōſil. xxxig. col. iij. vol. iiij. et cōſi. lxiij. in j. col. vol. iiij. ⁊ 2ſ. lxxxvj. colū. ij. eo. f vol. Fed. cccxxxiij. ⁊. lxiij. col. vij.

✣ Andre. Poma.

c ¶Utrū exceptio. Vide Bar. in l. lucius. §. plurib⁹. §. ad tre. vide Jmo. cōſi. lxxxiiij. vide etiā Panor. cōſi. lxij. in ij. dub. col. v. lib. ij. ⁊ Feli. i. c. ij. col. xij. in prin. de reſcrip. ⁊ i. c. ex parte. col. v. volu. ij. ⁊ cōſi. liij. col. v. ⁊ conſi. lix. col. vj. eo. volu. ⁊ col. ix. ⁊ ſeq. col. xiiij. vo. ij.

d ¶Cū adminiſtratione. vide ad hec Alex. 2ſi. j. col. vj. vol. v. ⁊ Ant. ō canā. i tracta. de inſtru. execu. qō. ij. ⁊ Car. cōſi. xvij. col. b ſi. ⁊. xxvij. colū. j. ⁊ i Ancha. in rub. eē eo. lib. vj. col. iij. ⁊ col. ſi. ⁊ Panor. in c. cum dilecta. in. ij. col. in ver. item no. de confir. vti. vel inuti. ⁊ Alexan. cōſi. cxxv. col. ij. ad ſi. vol. ij. ⁊ cōſi. cxlj. col. iij. eo. vol. ⁊ Seueri. in repeti. l. omnes populi. char. xxvij. col. ij. ⁊ duabus ſeq. de iuſti. ⁊ iure.

e ¶Princeps cōceſſerit. adde bonū tex. in. c. dilecti filij. de arbi. ⁊. c. ſignificauit. de reſcri. ⁊ de materia in. c. dilecta. de maio. ⁊ obe. ⁊ in. c. nouit. de peni. ⁊ remiſ. bar. in. l. j. C. de muli. ⁊ in quo loco. lib. g. ⁊ gl. in auſ. de in di. §. ſedebunt. et Bar. hic.

✣ Andre. Poma.

f ¶Quero an mulier. vide Bal. i. l. id qō. C. de epiſc. et cle. ⁊ Ang. in. l. feminis. §. de pcur. ⁊ vide tex. ⁊ glo. et ibi doc. in. c. cū di lecta. de cōſir. vti. vel inuti. ⁊ Feli. in c. cū. J. ⁊. El. colū. ſi. de re iudi. ad. l. femine. etiaz vide Alleg. cōſi. j. co. vj. volu. v. vbi ponit an iurisdi. trāſeat in feminā. ⁊ conſi. xxiiij. co. volu. v.

g ¶Jus noſtrū. et ad hāc. l. vide bal. in. l. j. in prin. C. ō indi. vidu. ⁊ quid in teſtamento ad pias cauſas. vide Bal. poſt Bar. in l. j. in pe. col. C. de ſacroſan. eccle.

h ¶L. pe. ⁊ Bal. in l. j. in pennl. col. ō ſecū. nup. ⁊ ibiviō limitata ad hanc regulam.

i ¶Semp in obſcuris. vide Jaſo. in ſum. de re. du.

k ¶Scōm naturā. hāc regulā no. limita non habere locū in reſtitu. dotis facta vxori ꝑm Bar. in. l. ſi cōſtante. i. v. q. iiij. q. pn. §. ſolu. ma. ⁊ vide ad materiā Bar. in. l. inter ſtipu. §. ſacrā. de ver. ob.

l ¶Non videtur. ⁊ not. Barto. in. l. ſi vnus. §. pactus. ī vlti. col. de pac.

m ¶Qui cuz alio. ⁊ hic habes glo. q cōtrahens cū minore ꝓſumaē eū ſcire minorem. de quo in. l. titius et ſeia. §. de fideiuſ.

n ¶Debito proue nieti. et adde que habentur in. l. i. ⁊ ij. C. ſi aduer. vendi. pigno.

Emine. Op. C. de mu. ⁊ ſ q lo co. l. j. ſol. fateor ſubeūt munera realia nō ꝓſonalia. ¶Op. de. l. femine. §. de senato. Sol. q̄dā ſunt munera mere realia ⁊ iſta ſubit mulier. vt. l. j. C. ō mulie. ⁊ in q̄ loco. Queda ponunt ꝓſone ꝓ rebus iſta ſubit mulier. vt. l. reſcripto. §. ſi. §. de mu. ⁊ bo. ⁊ no. in. l. j. C. de mulie. ⁊ in q̄ loco. Queda ſunt dignitates ⁊ officia mere ꝓſonalia: ⁊ tūc q̄dā ē officiū publicū autoritate ⁊ vtilitate ſine adminiſtratione. ⁊ pōt mulier ſubire. vt. l. femine. §. ō ſenato. Jtē pōt bñe reſcripto ꝑncipis. vt. l. ꝑiperialis. C. ō nup. dignitatē ẏo cū adminiſtratiōe⁹ pōt habere in duob⁹ caſib⁹. puta ſi ꝑnceps cōceſſerit⁹ dicēdo nō ob. tali. l. ⁊ eē cōſuetudine. als ſec⁹. vt. l. ſi. C. de arbi. Quoddā eſt offiū publicū autoritate ſz vtilitate ꝓpriautū ⁊ iſtud regulariter mulier ſubire nō pōt. vt. l. pe. §. ō tute. ⁊ fallit boc. C. q̄ñ mu. tu. offi. fun. po. ꝓ totū. fallit etiā in. l. j. ín ſi. §. de poſtulan. Quoddā eſt ꝓautū autoritate ⁊ vtilitate: vt eſt ꝓcurator⁹ ⁊ tūc aut eſt explicādū in iudicio ⁊ mulier nō pōt ſubire ꝓ alio. ar. l. aliena. C. de pcu. fallit ī caſu. §. de pcu. l. feminas. Si vo eſt explicādū extra iudiciū ⁊ tūc mulier pōt. vt. l. iij. §. j. §. de neg. geſt. fallit in fideiuſſore: vt. §. ad velleia. ꝓ totū. q̄ fideiuſſor nō pōt eſſe. ¶Quero an mulier[k] poſſet eſſe executrix in teſtō. Ex prędictis apparet ꝓ eſt offiū ꝓpriautū vtilitate ⁊ autoritate: ⁊ tūc ſi eſt explicandū in iudicio nō pōt. vt. l. aliena. C. de pcu. aut eſt explicādū extra iudiciū ⁊ pōt. vt. l. iij. §. j. §. de neg. ge. facit. l. cū pater. §. hereditatē. ⁊. §. filio. §. de leg. ij. niſi fauore defunctorū ſimpl⁹ dicas q̄ poteſt eſſe ⁊ dixi. §. de ali. ⁊ ci. leg. l. a filio. in prin.

k ¶Utrū exceptio.

Jus eſt nolle. bo. poſ. l. tutor. Sol. vt in glo. in ſi. q̄ ei⁹ eſt nolle cuius eſt velle. ſ. iure ſuo ſecus eō⁹ cuius eſt velle cuius eſt nolle ſcz iure alieno. ⁊ facit. l. ait prętor. §. de iure delibe. tene menti. §. dicta.

l ¶In negotijs. Tene menti glo. q̄ eſt hic ⁊ dicam vobis in. l. ij. §. voluntatem. §. ſolu. matri.

✣ Andre. Poma.

g ¶Causa teſtati q̄ trahit ad ſe causam inteſtati.

Os noſtrū. §. ō inoffi. teſta. Sol. nō pōt eſſe ꝓ parte teſtat⁹ ⁊ ꝓ parte inteſtatus. ſ. ab initio ex poſtfacto ſic. ¶Quero vtrum cauſa teſtati trahat ad ſe cām inteſtati. vel ecōtra ⁊ q̄ trahat cauſa teſtati ad ſe cām inteſtati eſt caſus in. l. j. §. ſi ex fundo. §. de here. inſti. econtra videt. l. pe. §. de iniuſt. teſt. dicā ibi.

Emp in obſcuris. Oppo. j. eo. l. ſemp in ſtipulatio. ſol. vt in gl. Dicit circa bāc. l. vt no. ꝓ Dy. in. c. ī obſcuris. reſpectus vt. l. ſi ſterilis. §. cū ꝓ vēditorē. §. de act. emp. ⁊. l. iul. in pn. ¶Quero vtrū ſit vnū itereſſe vel plura: ⁊ dñs Ja. bu. dicit q̄ vnū ꝓ iſtā. l. ⁊ eſt itereſſe ſingulare q̄tenus ad ꝓſonā refert. Dy. i. c. moza. eẽ de reg. iur. li. vj. aliter examinat. ⁊ gl. iij. l. j. in pn. §. de act. emp. ⁊. l. j. C. de ſen. q̄ ꝓ eo q̄ in tereſt ⁊ ibi ꝓ doc. ⁊ ibi dixi ⁊ dicā. §. de act. emp. l. j.

Lus cautionis. Jſtaz. l. allegaui in. l. ꝓtorie. §. de ꝓto. ſtip. an ille q teneē ſatisdare liberetur dando pignoza ⁊ ibi dixi.

1 ¶Qui pōt facere aliquid: aliquo iuito vigore ſui conſenſus: id facere poteſt: ⁊ eo abſente.

2 Qui poteſt aliquid facere alio inuito ꝑpter defectum iuris in perſonā ipſius: q̄ illud facere poſſit eo inuito vel eo ꝓſente vel abſente.

Qi pōt inuitis. Op. primo de. l. duo ex trib⁹. §. de re iud. ⁊. l. ſi ī tres. §. de arbi. ſo. dicit gl. illud eſt verū q̄ ꝑſtia ipſius poſſet alios trahere in Jdā ſnīam ſz illud eſt nihil dicere q̄ etiā alteri⁹ ꝑſtia poſſet aliū ad ſe trahere

1 ēt in Jdā ſnīaz. dicas ergo q̄ñ ꝓ ego poſſum aliq̄d facere inuito aliquo ex vigore ſui ꝯſenſus ꝓcedētis ⁊ tūc facere poſſum eo abſente. ita log. C. de bi. vē. pig. l. j. ⁊. ij. ⁊ in caſu gl. hic poſito ꝓmo ⁊ rō eſt q̄ ex q̄ ſemel ꝯſenſit ſemp durat cōſenſus vt. l. j.

2 §. pdest. §. quo. leg. ¶Q̄ñ poſſum facere alio inuito ꝑpter defectū iuris ī ꝑſonā ipſi⁹ tūc aut ille alius erat talis ad quē negotiū nō ꝓtinebat ⁊ tūc q̄ poſſuz facere eo inuito poſſuz facere eo abſente vt h. ⁊. l. iij. poſt pn. §. de fideicō. li. Si vo negotiū ad aliū aliq̄ mō ꝓtinet: ⁊ tūc ſecū eo abſente nō vz ſz facētū eo ꝓſente ⁊ ꝺdicēte valet. vt. l. duo ex trib⁹. pal. ⁊. l. de vnoquoq̄. §. de re ind. ⁊. l. ſi ī tres. §. de ar. ⁊ l. nam ita diuus. §. ō adop. fallit ſi certa forma ſit data negotijs. vt. l. titiū ⁊ meuiū. in pn. §. ō admitu. ⁊. l. j. §. ſi plures. §. de exercito. ⁊. l. coā. §. de vb. ſigni. Circa boc autē aliter dixi in. l. alio. §. de ali. ⁊ ci. leg. in illa qōne an beres ſit requirendus.

1 ¶An qō nō pōt fieri ꝑ pactū poſſit fieri per. l.

Ecē prętorio. Op. de. l. q̄dā. §. de pac. ſo. iſta intelligit ꝑm illā q̄ añ obligatio naſcaē pactū ꝺ eā nōvz. ¶Quero an ſtatutū poſſit facere q̄ ex tali fcō teneaē in aliq̄ vt puta q̄cūz percuſſerit aliquē ſoluat collectas dicit gl. q̄ ſic: q̄ lz pacto priautorū nō poſſit fieri tñ ꝑ vniuerſitatē poſſet fieri. Et no. ⁊ ad illud generale q̄ nō pōt fieri ꝑ pactū nec ꝑ. l. vt no. in glo. in rub. C. ō decre. decur. gl. eſt huic Jdā. j. e. l. neq̄ pign⁹. §. priautorz. ego ſolui in. l. oēs ppli. ī illa. q. q̄ñ ſtatutū poſſet fieri ⁊c. ꝙ iſta ſol. q̄ nō pōt fieri ꝑ pactū rōne turpitudinis nec ꝑ. l. pōt fieri. boc nō pōt intelligi gl. C. de decre. decur. in rub. ⁊ eſt etiā vnū decretū. viij. diſt. q̄ ꝺ mozes. Si vero non pōt ꝑ pactū fieri q̄ cōtra publicā vtilitatē tūc ꝑ. l. pōt fieri q̄ reſpublica. pōt derogare ſue publice vtilitati: nō aūt pōt facere cōtra bonos mores.

Quod in initio. Hāc regula examina put not. ꝓ Dy. ex eo. c. nō firmaē. li. vj.

¶Verborū ſolēnitas q̄ non requiratur in contrahendis nuptijs.

a ¶Nuptias. vide Jnn. in. c. j. de preſum. in. c. j. de deſponſa. impu. in nouel. et cano. in ca. tue. de ſpō. ⁊ Bal. i. l. recogno. C. de ige. mann. ⁊ imo. i. l. ex facto. in pn. §. de vul. ⁊ pup. et an requiraē traductio ad domuz per gl. hic ⁊ Bar. in. l. cui fuerit. de ꝺdi. ⁊ demō. ⁊ ibi vide oino Jmo. ⁊ Ange. in. l. j. §. de queſtio.

Nptias. a Quero an in nuptijs ꝺbēdis requiraē verba. Quedā gl. eſt in prin. l. cum notiſſimi. C. de ꝑcrip. xxx. an. ⁊ vī dicere q̄ nō ſolū ſufficiat cōſenſus: ſed etiā requiraē verba. Sed intellige q̄ nō requiruē verba. i. verborū ſolēnitas. q̄ ſi aliter diceres non poſſet fieri per aliū q̄ eſt cōtra caſum. extra de. pcu. c. procuratoz. li. vj. de ri. nup. l. mulierē. ⁊. l. in concubinatu. §. de cōcubi. ¶Querit gl. an poſſit ꝺbi ſub cōditione habetis extra de condi. app.

✣ Fictio non fingit niſi ſuper facto.

Erum eſt. Ego allegaui iſtā re. de vſuca. cōtra illos q dicūt q̄ fictio nō eſt ſup facto: imo dic q̄ nō fingitur niſi ſuper facto: ⁊ vide iſtam glo. q̄ incipit vendebas ⁊c. ibi licet q̄ñ ⁊ leg ⁊c. dic plene: vt ibi.

Meo quod. Vide per Dy. extra eo. c. cum ſint partium iura. lib. vj.

1 ¶Qđ actū fit tacite vel expreſſe ſemp inſpicit. Domus ſi venditur vſq̄ ad talē domū an illa includatur inſpicitur quātitas prętij.

2 Moz regionis inſpicitur quando non apparet quid ſit actum.

Veditio facta Mediolani de re exiſtēte Florētie itelligit ō moneta Mediolanēſi: ⁊ de ei⁹ meſura.

3 Cōſuetudo loci ꝙ inſpiciatur in cōtractibus.

Emp in ſtipulatio.

1 Jſta eſt not. l. ⁊ primo inſpicimus id qđ eſt actū. l. tacite vel expreſſe. pone vēdidi tibi vnū libzū p. g. flore. nō dixi de quibus certe inſpicitur qđ eſt actū ex qualitate libzi. ⁊ ex qualitate rei vendite preſumit qđ eſt actū. Et vide gl. que incipit ſi ſtipu. ſum. Jnterdū tacite agit ⁊c. tene menti iſtū caſum poſitū qui facit ad multa ⁊ dixi gratia exēpli. Pone vendo[b] tibi iſtā domū vſq̄ ad talē domū ꝓ. c. an includatur illa domus: quia dixi vſq̄ ad talē domū. ⁊ dic q̄ ex qualitate prętii ꝑſumit.

2 Secundo no. ⁊ ſi nō apparet ꝙ actū eſt inſpicit mos regionis. Pone Florētie eſt talis cōſuetudo q̄ qñ dico volo tres libzas in mercātia intelligit tres florenos. qui valent. xxviij. ſolidos. Jtem in ciuitate iſta vēdo tria brachia pānī lini tūc intelligit de maiozi brachio: ſm moze regionis[c] ī qua actū eſt. Et habes exēplū hic. ego exiſtēs Peruſij vēdo tibi vnū fundū poſitum eugubij ꝓ. c. in tali loco. de qua moneta intelligit ⁊ certe de ista. Jtē vēdo tibi. xxx. modulos terre poſitos eugubij in tali loco ⁊ certe tūc intelligit de modulis ſcēm qđ hic intelligit ſcilz ſm regionē in qua eſt actum vt hic intelligit ſm regionē in qua Sbitur: vt. l. ſi ſundum. §. de euic. quantū ad foz um intelligitur[d] de loco in quē vt. l. Sciſſe. §. de act. ⁊ obli. ¶Quero an in Sctibus inſpiciatur cōſuetudo ⁊ certe caſus eſt hic q̄ lz ſnia nō fuerit lata ſuper illa conſuetudine.[e] boc dixi in. l. de quibus. §. de legibus. ⁊ certe ꝙ cōſuetudo inſpiciāt caſus eſt hic. ⁊. l. ſi prius. §. j. §. de aqua plu. ar. ⁊. l. q̄ ſi nolit. §. q̄ aſſidua. §. de edil. edic. ¶Jtē inducebā ad. q. in multis partibus eſt cōſuetudo ꝙ ſtipulatur quis ꝺtem ſibi e reddi ſi deceſſerit ſine liberis vel cū liberis. j. pupillarē etatē. vnus nolebat boc modo ꝓmittere dixi q̄ in hoc ꝛz inſpici conſuetudo regionis: ſed cōſului illi q̄ babebat ꝓmittere q̄ ſi ille qui petebat ſtipulationē ſic cōcipi induceret inſtrumenta in qb⁹ eſſet ſtipulatio illo modo quo ſibi volebat ſtipulari q̄ tūc ipſe q̄ non vult taliter ꝓmittere inducat inſtrumentū a quibus non ſic ſit promiſſum. ⁊ tūc obtinebit per iſtam. l. in fi.

✣ Andre. Poma.

[c] ¶Intelligitur. vide Alex. ſeq. cō ſi. xxj. vo. ij. ⁊. xxxvij. vol. v. ⁊ declarantem ⁊c.

✣ Andre. Poma.

¶Super illa cōſuetudine. Vide Alex. 2ſi. cvij. col. ſi. in ver. nec reqritur vo. ij. vbi dicit q̄ ad ꝓbandū talez obſeruationem ⁊ cōſuetudinem ſuper cōtractu etiā nō requiritur q̄ ꝓbetur eſſe lapſum tantū ꝛps qđ requiritur ad inducendū cōſuetudinem ꝓſcriptionis.

Ulpa eſt. gulaz ꝓ Dy. extra de regu. iur. lib. vj. c. nō eſt ſine culpa. ⁊ Guil. de cu. §. de iuſti. ⁊ iure. l. vt vim.

Emo qui. Vide qđ. q̄ facit ad. l. j. §. de pe. q̄ ille q eſt laicus ⁊ delinquit ⁊ efficitur clericus q̄ debet degradari ⁊ puniri.

Urioſi. Quero ꝑdigus nō ꝺz cō ſenſum ad alienandū ſed ad acgrendū. vt. l. is cui. §. de vbo. ob. Sz an ad delinquendū habeat cōſenſum: dixi tibi q̄ eſt glo. in. l. ſi quis in tantam. C. vnde vi.

On debet. Dic vt not. ꝓ Dy. extra eo. c. non lz. de regu. iur. lib. vj.

In re obſcura. Pone caſuz per ea que no. in. l. cū quid. §. ſi cer. peta.

1 ¶Creditoz q̄ vult ꝓtestari debitori debitoris cui⁹ nomē eſt ſibi ꝯpothecatū q̄ debitori nō ſol uat: ꝺbet ſibi oñere inſtrumētū ⁊ illud legere.

2 Reus ꝺnēaē in exēplis a tpe quo ꝙſtat eū nō habere iuſtā cauſam ignorantie ſecus eſt in actore.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶Si volo. adde Bar. in l. non solum. §. monete. in. gv. col. cū seq. ꝛ qō ibi dixi de ope. noui nuntia.

b ¶Victus victori. ꝛ vide Bar. in l. q solidum. §. etiā. de leg. ij. ꝛ qō no. in l. j. §. de alie. iu. mutan. cau. facta. ꝛ Bar. oīno. in l. pperandū. §. finaute. de iudici. ibi vide Bal. in fi. in quadā addi. que icipit vide quedam. vbi ponit qd si aliqs babens iustā causam litigandi super tota causa tamē super vna exceptione nō alle. Joā. an. in. c. vt p. a terite. de elec. ꝛ in §. nūc vero habetur etiā per Bar. in l. non ignorat. C. de fru. ꝛ lit. expen. per Bald. in 2 aut. generaliter. b de epi. ꝛ cle. ꝛ in l. terminato. §. fru. ꝛ lit. expen.

c ¶Sl. que est bic. ꝛ de bac gl. in materia cumulationis vide Bal. i l. edita. in. gxv. col. vtrum possit cumulari pscriptio et hypothecaria. C. de eden.

d ¶Hec pignus. sed in materia pi c gnor vide in l. exsectante. §. latin°. §. de execu. rei iu.

e ¶Quicquid. an q̄ fiunt caloze ire cūdie habeantur p non factis vide plene in l. si nō cō d uitij ꝛ ibi doct. C. de iniur. hec alle. in gl. ꝛ de delicto commisso caloze iracūdie vide que habes post Bar. in l. inli. §. hodie. §. ad le. iuli. repe. Et de ptractu ad 1 pias causas vide gviij. q. iiij. sunt q opes. ꝛ de voto. ꝛ e glo. in c. ondū. de cōuer. coniu. facit q deus soluꝫ cor respicit. gviij. qō. b iij. c. si quid inne 1 nisti. facit doctrina Jo. an. allegā tis sanctū Tho. ō 2 voto. c. literarum facit q deus non 1 vult militem coactum in. c. non est gv. q. j. de iuramē to pstito ab irato tex. in l. ij. C. ad le. iul. maie. de cōfes. vide glo. in. c. eg literis. de diuor. et l. si non cōuitij. de iniu. l. vnica. si qs impera. ma. l. famosi. ad. l. iu. maie. cōmodo ire vitium excludit calūnie. i. doli. ij. qō. iij. §. notandum. 2 el. gv. q. j. c. ine-

¶Si in alterius. Jsta ē not. lex Recoꝛderis de eo qō dixi in l. j. §. ō op. no. nū. q̄ qs nuntiat alteri debet sic nuntiare: vt sibi credat: vt puta ſi volo ptestari debitoꝛi ōbitoꝛis mei q̄ sim creditoꝛ ei°: q̄ ei° nomē est mibi pignoꝛi obligatū habeā ostēdere sibi debitoꝛi istrm mei debiti ꝛ legere: ꝛ dar sibi copiā ꝛ postea ptestari q̄ B ſi oꝛ fieri, casus ē h cū gl. ꝛ i l. nomē. C. q res pig. ob. pot. facit. l. si qs ificiat°. §. depositi. ꝛ. c. cām. ex de ele. in cle. j. circa fi. fm qō di cit gl. ¶Ego docui te vnā practicā Jnn. vicᵉ° victoꝛi° cōdēnak i expēsis nisi habeat iustā cām litigādi. recepi libellū: ꝛ litē cōtestat° sum: ꝛ sum° in pclone cāe ꝛ tūc pducis istrm p qō declaras q̄ nō habeo iustā cām ignoꝛātie: ꝛ tūc certe ab illo tpe postea debeo in expēsis cōdēnari. Jtē post publicationē testiū: si añ habebā iustā cām ignoꝛandi. ꝛ istud ē verū i pona rei vt. l. si qs ificiat°. §. depositi. Sz sec° i actoꝛe q̄ oꝛ eē cert° añq̄ agat: vt bac. l. i fi. Pōt etiā ex pte actoꝛis eē iusta cā q̄ statim eo cognito ōbebat ōsistere: ꝛ relenabit ab expēsis vt l. destitisse. §. de iud. ꝛ. l. eū quē temere. c. ti. De ista materia dixi i l. cū filius. §. in bac. §. de v. ob. vide per Dy. extra. c. c. cū quis in ins. de reg. iur. li. vj.

¶Emo ex his. Tene mēti gl. q̄ est bic ꝛ di xi vobis in. l. nemo ex dis. §. de excu. Et p Dy. in. c. nullus plurib°. extra eo. li. vj.

Quoties. dic eēnt multa dicēda adeo qō essent due lectiones: nam bic venit examināda tota materia cumulationis que tractatur per Dy. in. c. nullus pluribus. dixi vobis in. l. edita actio. C. de edendo.

¶Ex pignus. Jstā. l. exami naui in. l. si res aliquā. §. de acqui. pos.

¶Priuatoꝛū. que cōcoꝛdat cū gl. que est in. l. nec ex prætorio. §. e. ꝛ ibi examinaui.

¶Si filij. Dy. tractat i. c. nullus. ex cōsi. extra. e. li. vj. ꝛ di xi in. l. non solū. §. si mādato. §. de iniur.

¶Aditio facta ab irato contra cōsanguineos facta alicui illo caloze q̄ non valeat nisi probetur perseuerantia.

¶Quicquid. e Aliqs iratus ℈ cō sanguineos suos vē dicit alicui illo caloze bona sua ꝛ videtur q̄ non valeat nisi probaretur postea perseuerantia. ad hoc alle. ij. q. iij. c. si quis iratus.

¶Si aliquis vadit ad alium occidendū teneoꝛ verbis non facto prohibere ꝛ etiam facto accipiēdo salarium ab occidendo. Si offendo te cā inuādi extraneū q̄ non teneoꝛ.

¶Ulpa caret. Glo. formatbic vnam° cōnem. Aliqs vadit ad occidendu3 aliū possum phibere ꝛ si nō facio an tenear. Et dicit glo. q̄ ver bis debeo phibere: ꝛ nō facto. Et vide glo. q̄ incipit casus ponit ꝛc. in. c. negligere. ij. qō. iij. de boc extra. e. c. nō est fine culpa: ꝛ per gl. ꝛ p Guil. i. l. vt vim. §. de iusti. ꝛ iu. ſz gd dicem° nos ꝛ de iure nō habem° q̄ nō debeo me interponere regulariter: ꝛ pbat per. l. j. §. si tibi. §. ad fil. ꝛ boc pbat p rōnē si teneoꝛ te iuuare ergo si reciperem salariū turpiter facere vt. l. pe. ꝛ vlti. §. de cōdi. ob tur. cau. ſz ba beo de iure q̄ possum accipere salariū: vt te iuue: vt. l. metū. §. licet. §. qō metus cā. Fallit in casibus qñ qs teneē denuntiare ar. l. ij. §. de parici. ꝛ illud verū rōne ℈sanguinitatis als secus vt habuistis no. in. l. vtrū. eo. ti. §. de pari. cū si. ꝛ. l. si qs. §. ad le. iul. maie. ¶Quero qd si cā inuādi extraneū ofendo te an possuꝫ gl. q̄ i. l. vt vim dicit q̄ pōt fieri: briauerunt. vltimo adde te. ꝛ. iij. q. ij. si quis iratus. Ro. no. cccxcj.

✠ Andre. Poma. e ¶Quicquid. Vide aliqd per do. prepo. in. c. j. dist. iiij. ꝛ Feli. in. c. dilecti filij. col. viij. in versi. ꝛ pro intellectu. ꝛ col. sequen. de excep. ꝛ an ira sit peccatū vide Nico. de lira ℳatth. vj. in gl. in ꝟbo reus erat geenne ignis.

f ¶Cuius per erroꝛē. bāc. l. limita non procedere in eo qui sciēter solu it indebitum p alio quo casu repetit vt not. Bal. in. l. per ignoꝛantiam. C. de condi. inde. vide tamen ibi per euz ꝛ in. l. falsus. C. de fur. et ibi omnino Bar. item limita vt no. per glo. ꝛ ibi Bal. in. l. si militē. C. de condi. ob cau. ꝛ vi de omnino Bart. in constitute scie ter plus debito i l. bactenus. §. fin. de cōsti. pec. ꝛ re gula procedit vbi interuenit ꝟa tra ditio secus si ficta vt not. Bar. in. l. si res aliquā. in fi. i. col. de acqui. pos.

¶Cuius errore. f Jstam. l. examina qui in. l. cum qs. C. de iur. ꝛ fac. igno. ꝛ. §. de cōdi. inde. l. j. Item an ista talis donatio indigeat insinuatione. glo. est in. l. j. §. de dona. ꝛ ibi dixi.

¶Emo plus. Dic vt not. per Dyñ. in. c. nemo potest plus. extra eo. ti. li. vj.

¶Edens rē duobus successiue an puniatur.

¶Illus videtur. dubio g Doci secus si de mēte ꝫstaret. vt. l. ij. §. ōniꝫ. cū si. §. de aqua plu. ar. ¶Querit gl. vendo rē vni. demum vēdo alteri. puniꝛ ne cum iure meo boc faciam vt. j. dicā. ꝛ dixi super tex. q̄ ō est verū si ex alio nō apparet dolus sed per vendi tionem talis dolus cōprehenditur. vide gl. q̄ inci pit ibi vel dic eoipso ꝛc. ꝛ de boc dixi in. l. ptoꝛ edi

¶Erit. §. j. §. de ope. no. nun.

¶Bona fides. Vide Dy. eẽ. c. c. bona fideo. li. vj.

¶Heredem eiusdē. no. per Dy. in. c. si quis in ius. extra eo. lib. vj.

¶Ratihabitio q̄ pariat actionem negotioꝝ gestoꝝ ꝛ non mandati.

¶Semper. Videē † q̄ ratihabitio pariat actionem māda ti q̄ non est verū sed parit actionem negg. est. ꝛ vide glo. que incipit pro te. dic vt no. p Dy. in. c. ratihabitio. extra eo. li. vj.

¶Si fine. Jd est fine dolo malo: et culpa vt no. ℈si cer. pe. l. quod te. in fi. Barto.

¶Verbum fuerit an potius sit trabendum ad futurum quā ad preteritum: q̄ in futuro.

¶Quoties idē. Jn. l. oēs po puli. allego istā. l. ꝛ dic qñq̄ idē sermo habet duas significationes vnā ꝓpriā ꝛ aliā ꝛpoꝛpriā tūc stamus ꝓprie ꝛ nō ꝛpoꝛprie: ꝛ nō est casus bic ſz qñq̄ hz duas significationes ꝓprias tūc est casus h ꝛ stam° ei q̄ magis aptioꝛ est vt bic ꝛ dico in. l. oēs ppli. ¶Quero dico si qs fuerit exbannitus ꝛc. qlr accipiemus h ybū fuerit cū ybū fuerit possit trahi ad futurū ꝛ ad pteritū qz repit i futuro ꝛ i pterito. c. certe i futuro accipiēq̄ magꝫ aptioꝛ est q. l. ad futura negotia nō ad pterita trahitur.

¶Hominibus. Vide Dy. in c. priuilegiū personale. extra eo. ti. li. vj.

¶Tutoꝛ an succedat nullis extantibus agnatis excluso fisco.

g ¶Tutela. g Quero de q̄ tute la dicit bic. ꝛ dicyt in glo. ꝛ no. eā in fi. quā Dy. dicit alibi nō reperiri

a ¶Actus legitimi. Vide Bal. in. l. potuit. in. viij. q. de iu. deli. ꝛ Jmo. in l. gerit. ad fi. §. de acqui. here.

b ¶In ambiguis. No. Bal. in. l. ad exactionem. C. de dot. promiſ.

c ¶Si librarius. Vide qō no. Jaco. but. ꝛ Bal. in. l. ij. C. de erro. aduo. et an ꝛ quomodo possit error emendari ꝛ corrigi per notariū: vtrum notarius possit petere vt p̄mittat radere: minuere: vel corrigere: vt si vult de instrumēto ceꝛtiozari: an possit: vide Bar. i. l. ij. §. si essent. de ta. exbib. ꝛ Bal. in. l. fi. C. de fide iusso. et Specu. de instru. edi. §. instrumentum. ver. sed nunquid. et per oēm Anto. in. c. ex literis. de fi. instru. et Ang. in. l. error. C. de testi. vtrū autem iudex possit mādare notario qui nō bene fecit istrumētū vt supleat et corrigat: vide Bald. in. l. ij. C. de fideicō. lib. ꝛ adde q̄ notarius a nihil pōt addere in ꝓtractibus requisitis scriptuꝝ: fm Bal. in. l. cōtractus. de fide instru. et in. l. gal b lus. §. idem credē duꝫ. de lib. ꝛ posth bu. ꝛ vide Cyñ. et Bal. i. l. ambigui tates. C. de testi. ꝛ Jmo. in. l. j. §. finauté. §. de ber. insti. et qd si ꝓbetur notarium alr̄ scripsisse q̄ partes di gerunt: vtrū presumat ex malitia: 1 an dolore et rōne 2 falsitatis in parte 3 vitietur totū: dic vt in. c. ad audientiaꝫ. de rescrip. in c. fraternitatis. de testi. ꝛ qō no. Bal. in. d. l. imperatoꝛ. §. de sta. boim. ꝛ Bart. in. l. quoties. de bere. insti. ꝛ qō dixi in. l. si quis obtexperser. de fal. ꝛ ad probādū errorem in instrumēto: vide glo. ꝛ que ibi dixi in. l. cū proponeret. de leg. ij. ꝛ si notarius dicit se non fuisse rogatum ꝛ non recoꝛdari. si tamen testes probant rogatum fuisse: cogatur fm dicta testium facere instrumentū: ponit Bal. in. l. si. C. de eden. in vlti. col. ꝛ per eum in rubri. de fi. instru. in v. col. Jo. an. de instru. edi. §. instrumentū. versi. ꝛ primo. sed pone notarius omisit per errorem scribere confessionē seu preceptū guarentigie: modo pars vult ꝓbare p testes qualr notarius fuit rogatus de guarentigia: an possit: certe nō. glo. est sing. in. c. si motu proprio. de ꝓben. in. vj. in ver. expresse. ex qua babes q̄ quādo aliqd de forma in instrumēto de fuit: non potest illud ꝓbari per ꝓbationē extrinsecā. ꝛ ita tenet Bal. in quibusdā suis conclusionib°. ꝛ adde qō Bal. de pa. cōstan. querit an āni domini: dies: mēses: ꝛ consul sint ponēda in fine instrumēti: an in principio: ꝛ ꝛcludit q̄ in principio: vbi etiā vide nunqd vitiet instrumētū si nomē iperatoꝛis ꝓpositū nō fuit: vel non interfuit tabellionis subscriptio: vel ꝛbentis: vel aliud defuit ex bis que debent interuenire: ꝛ dicit q̄ sic: quem vide. sed quid si apponunt solēnitates: tamen errāt in vno: vtrū tabellio possit ꝓpria autoꝛitate emendare si errauit in die vel loci appositione: rñdeo si est ꝙstio super die ꝙsule vel loco nō pōt emēdare: nam rasura caderet in loco suspecto. sin autē alibi vbi nō pendet ꝙstio: tunc potest emēdare ꝛ radere verbū erroneū ꝛ ponere verbū verū: put legit ꝛ no. C. de testa. l. si vnus. si autē nō errauit in solēnitate instrumenti: sed in qualitate facti: tūc postq̄ instrumētū est redactū in archiuo publico nihil sua autoꝛitate mutare pōt: ſz debet facere errore cōperto de mādato iudicis: fm Cy. no. l. d. l. imperatoꝛ. de sta. boim. vel dic: si est talis erroꝛ qui noceat non pōt emēdari sine iussu iudicis: secus si nō obsit parti: quia partis nō interest: q̄ etiā sine tali emendatione valet instrumētū. C. de test. l. ambiguitates. l. prepositi. ꝛ. l. erroꝛ. illud ꝙstat q̄ alie sunt solēnitates istrumēti: ꝛ alie negotij. no. §. ō edē. l. i. §. editiones. ꝛ fi. glosse. ꝛ vide oīno Bal. in ti. de pace cōstan. in ver. petitio. ℈ groꝛtrū qñ notari° apponit die ꝛ debeat dicere gj. die intrāte fine exeūte ianuario: dic q̄ olim apponebat. vt de pa. cō stan. in fi. sed qd si nō dicat: rñdeo si dicat die lune. gj. ianuarij. satis est dicto. ti. de pa. cō stan. in fi. sed si nō apponat ꝓpriū nomen diei: pone q̄ testes dicunt q̄ gj. die partes abfuerūt. respōde q̄ ista ꝓbatio testiū nō ꝛcludit de necessitate ℈ instrm. q̄rit ergo vtrū di cti testes reꝓbēt instrumētū: ꝛ vi dek q̄ nō: quia sicut debem° salvare testes ne falsuꝫ dicāt ita ꝛ instrm. ꝛ de dicta testiū de bēt interꝓtari in meliozē partē: vt no. Jnno. in. c. on dum. el. ij. de elec. itē cum testes sint inducti ad ꝓbādū et nō ꝓbāt: de necessitate debēt interꝓtari ℈ ꝓducē tem. c. i ꝓsentia. de ꝓba. c. cū causam. de rescrip. c. fin. de cōdi. appo. nisi in cā fauoꝛabili. §. ō manu. l. a nō com pe. ꝛ i. c. ex literis. de ꝓba. ꝛ de reg. iur. in ābiguis. i ℈iij videt: quia istud instrm fm cōem vsum ꝓbat de. gj. die intrāte mēse: cū ergo ꝓbatio instrumēti reꝓbat: ergo reꝓbabit et instrumētū: non enim ista est ꝓsumptio: sed cōis intellectus vulgi. ꝛ ideo non obst. qō. §. de pac. l. iurisgentiū. §. qō fere. ꝛ qō no. Jnno. in. c. innotuit. de eo q̄ furozdi. fisce. non enim oꝛ incertū: qō certā semp habuit interꝓtationē. ar. §. de fi. instru. l. cū de lanionis. §. afinā. vnde vt ista equocatio cesset in literis apostolicis ponit per nonas idus ꝛ kalendas: vbi talis dubitatio incidere non pōt. d. §. fi. de pa. ℈stan. ꝛ vide Bal. in. d. ti. in versi. de die lune gj. egenīte ianuario. sed an testes in instrumēto debent poni in fine: vide Bal. ꝛ Odof. in. d. ti. de pa. cōstan. super ver. continetur. Adde an notarius possit erroꝛē corrigere: ꝛ que faciant scriptuꝛā suspectā. Bal. cōsi. cxxvij. li. v. ꝛ an notarius qui erroꝛe omisit nomē imperatoꝛis vel pape possit illud apponere: vide Ange. consi. cccxj. ꝛ qñ posset erroꝛem suum corrigere: vide Pau. de ca. consi. cxxviij.

✠ Andre. Poma. d ¶Debetis scire. Vide do. Anto. in. c. ex literis. de fide instrumen. ꝛ que ibi dixi.

e ¶Mala latinitas. Vide Bal. ꝛ Ang. in. l. imperatoꝛ. §. de statu homi. ꝛ vide Bal. in. l. verbum. C. de fideiusso.

f ¶Vitiat instrumētū. Vtrū indictio seu defect° indictionis vitiet ℈ctū seu instrumētū. de boc aliqd sup data. vj. lib. in mercu. per gl. in. ij. ℈sti. C. circa fi. an aūt debeat poni nomē pape sicut imperatoꝛis in instrumēto. de boc p do. Ant. in ꝓoe. decre. ꝛ dic q̄ attēdēda est cōsuetudo si illa apparet. c. cū dilectus. de cōsue. ꝛ vide Bar. in. l. nominatim. de condi. ꝛ demon. ꝛ vide oīno ad materiā Bar. ꝛ Jmo. ꝛ Bal. in. l. cū ꝓponeret. de leg. ij. ꝛ Bal. in. ij. cōsti. C. in ver. arma. ꝛ in. l. fi. C. de fideiuſ. ꝛ in. l. error. ꝛ

Universidad del Rosario Archivo Histórico

in.l.ambiguitates.C.de testa.⁊ Bar.in cõsi.ex facto proposito vt ex eo tria querunt.per Bal.de pace cõstan.in ver.pacta.per do.Ant.in.l.ex literis.de fide instru.p Bar.in consi.reperit instrumẽtũ.adde an error in noie dñi vel indictionis vitiet instrumentũ Roma.cõsi.cc.xxxv.

a ¶Debet credi.An notario credat.no.Bal.in.l.iurisurãdi.C.de testi.⁊ qõ no.Bal.in.l. generaliter.i vlti. not.C.de non nu. pec.⁊ qõ digi post Bar.i.l.ij.C.ó rescin. vẽdi.in.q. de minore iurante:p Jo.an.post Spe. in tit.de instru.edi. a versi.j.et in ver.Si nungd.⁊ qd site b stis non recordak de die vel loco:vi de q̃ digi i.l.ij.ff. s.de ad q̃ plu.arcẽ. ⁊ ibi Bart.⁊ vide Bal.in.l.testiũ. in 5 viij.col.C.de testi. ⁊ Bar.in.l.ij.in fi. s.quẽadmo.testa. ape.⁊ in.l. admonẽdi.s.de iureiu. Adde q̃ notario credit in cõcomitãtib⁹ istrumẽtũ. Bal.consi.cc.v. 6
✠ Andre. Poma.
b ¶Si gs decurio. Vide Allegã.cõsi. cv.co.ij.vo.ij. vbi põit digne:an ste 7
tur dicto notarij q̃ sit matrig⁊ originalis scriptura. et q̃i.cc.co.vol.ij. vbi ponit an stetur dicto notarij q̃ sit rogatus.
✠ Andre. Poma.
c ¶Quandoq; est erratũ in eo.vide Pano.cõsi.c.i.col.j.in fi.vol.j.⁊ i bis que pertinẽt ad partem erroꝛ presumit partis⁊ nõ notarij.ita Romanum cõsil.suo cl.xxxij.col.ij. 8
✠ Andre. Poma.
d ¶De testa.Vide Allegã.cõsi.lxxxij. vol.iij.vbi ex hoc infert.in.ij.col.q̃ sicut testis depo 9
nens varia punit de falso.l.cos.s.ó fal.ita ẽt notarij varias tenoꝛe instrũ punit de falso nisi vt ibi dicit in vlti.col.illud emendaret⁊ cozrigeret addẽdo clausulas q̃uetas etiã postq̃ pti tradiderat.
✠ Andre. Poma.
e ¶Sed qualiter constare. Vide Allegã.cõsi.cv.vol.ij.in prin.⁊ consi.xxxvij.col.penul.eo.volu.⁊ Allegan.in dicto consi.cv. col.ij.ponit:que sit matrig⁊ originalis scriptura.
f ¶Faciliter probaꝫ.Adde Bal.in.l.nec exemplũ.C.de fal.⁊ ibi etiam q̃ probatur erroꝛ per confessionem vel per dictum pape⁊ principis.
g ¶De tabel.ff.penul.Et ad materiam adde Bar.in.l.sempꝛonius proculo.de leg.ij.vide Bal.in rub.C.de fi.instru.in.v.col.⁊ ibi quid si nõ reperit imbreuiatura.sed reperit instrumẽtum parti traditũ:an probet.⁊ ibi:an imbreuiatura sola faciat fidem ad q̃ vltimum vide q̃ no.Bar. in.l.admonendi.in.viij.col.s.de iureinran.⁊ quod no.Bal.in.l.contractus.in.iij.col.C.de fide instru.⁊ an quis cogatur ostendere protocollũ. vide Bar.⁊ Bal.in.l.fi.C.de fide instru.vbi dicit q̃ non:nisi quis vellet notariũ redarguere de falso.idem in aut.si quis in aliquo.in princ.⁊ in l.fi.C.de eden.⁊ vide Bal.post Ja.bu.in.o.l.fi.q̃ dicit:q̃ si notarius perdet originale debet fieri sibi editio a parte.⁊ adde ad materiam Bar.in consi.ex facto proposito vt ex eo q̃ tria querunt.adde q̃ instrumẽtum est diuersum a protocollo an faciat fidem.Bal.consi.cliij.lib.ij.

b ¶Instrumentum dicat.Vide no.Bar.in.l.ij.in fi.s.quemadmo.testa. aperian.⁊ ista faciũt ad questionem vtrum notarius de iure possit scribere Petrus testis dixit illud idẽ q̃ alius testis supra examinatus dixit.de quo vide in c.causa⁊ que.el.ij. de testi.⁊ Bald.in l.verbum volo.C. de fideicom.videt facere q̃ nõ.⁊ spe. in titu.de teste.ff. nunc tractãdum. in versi.tantũq̃.⁊ Anto.de bu.in.c. nihil.de simo.vbi ponit de iudice q̃ dixit pronũtio sicut tak iudex. qõ facit ad no.p Bar. in.l.j.C.si aduer.libe.et ad id quod dixi de teste:vide Bar.in terminis in.l.iij.ff.j.s.de testi.sed Bal.in tit. de pa.cõstã.i vlti. versi.dixit.pbari p illũ text.a parte q̃ si tabellio scripsit primo dicta vni⁹ testis:⁊ post ea dixit idem per oĩa dixit alius testis siue sub eadẽ die siue alia qõ talis scriptura probat testes in vna sniam 2cordasse: lz aliqui dicãt q̃ talis scriptura nõ valet propter incertitudinez alij: quia ꝓferant eundem mediatũ sermonẽ sed prima: nec secunda ratio valet de quo vide per Bal.in.o.tit. i vltimis verbis. vltimo adõ Bar. in suo consilio incipien.super inquisitione.que fit per dominum capitaneum.⁊ per Bal. de emen.iustinia. C.in prin.⁊ Ang. in aut.vt iud.fine quoquo suffra.et Bal.in.l. amplio rem.ff.j.C.de appellationi.

✠ Andre. Poma. i ¶Ad notarium.Vide Allegã.cõsi.cv.col.ij.volu.ij. ⁊ etiam in simili vnum verbum per eum in consi.c.eo.volu.ij.prope fi. in ver.constat autem.⁊ ad hec vide Feli.in.c.ad audientiam.col.ij.ad fi. ⁊ sequen.de prescrip.

k ¶Potest pbari.Ad materiam adde quod no.dixit Bar.⁊ post eum Jmo.in.l.cum proponeretur.de lega.ij.per glo.ibi que dicit:q̃ si testatoꝛ dicat in testamento se errasse in gestis per se q̃ ei creditur.⁊ sic videt q̃ eo modo credi debeat seu credak partibus in gestis per se:si asserant in aliquo se errasse:⁊ non requiratur alia ꝓbatio.quod est no.ẽm Bal. ⁊ facit ad no.p Bart.⁊ Jmo.⁊ que ibi dixi in.o.l.cum proponeret.adde alium modum ꝓbandi errozem.no.per Bal.in.l.etiam.C.commi.vel epistolam.videlicet q̃ ipso facto ꝓbatur.⁊ vide Bal.in.l.fi.C.de testa.⁊.l. imperatoꝛ.s.de statu homi.

✠ Andre. Poma. l ¶Probari erroꝛ.Vide alle.consi.cv.colũ.iij.ad fi. volu.ij.col.vlti.⁊ sequen.⁊ Barba.consi.ccix.colum.iiij.volu.j.⁊ col.g.⁊ Barba.in.c.fi.col.vj.de constitu.

✠ Andre. Pomate. m ¶Item potest.Vide Feli.col.iiij.⁊ de probando in iudicio etiam erroꝛe vide non ab re dicta per Jmo.in.l.quorum.§.fi cum.s.de bere.instit.in prin.

a ¶Non potest videri.vide Bar.in.l.j.§.fisti.de verbo.obli.⁊ in.l.qui solidum.vbi cõtradicit in eo quod hic dicitur.de lega.ij.

b ¶Si quis ob.Adde q̃ pactum de non petendo seu per q̃ remittitur res vel actio dicitur esse donatio vel alienatio:ꝑm Bald.in.l.j.in.j. col.ó bo.ma. alle 1
gat no.Bar.i.l.fi. ne apud acta.C.ó a
transac.in glo.in ver.penul.iuncta glo.in ỹ.pacto.lz aliud sit in remittente litem seu in transigente sup li te ꝑm eũ per.l.si fi deiussoꝛem. C.de transactio.⁊ not. etiã in ꝓposito Bal.i.l. iter nos. C.cõia vtriusl.in.⁊ in.c.j.ad fi.de con trouer. inter vasal.⁊ aliũ de bñficio. bene facit q̃ no.gl.hic.⁊ q̃ i va riis locis per hãc glo.tradunt doc. magime Bal.i.l. pactũ. in.gv.q.C. de col.⁊ Ange.i.l. contra iuris.§.fi. ⁊ ibi Bart.i.l.tale pactũ.in prin.s.ó pac.⁊ Ang.in.l.si vnus.§.pactus.ó pac.⁊ i.l.pacta q̃. C.de pac.⁊ alij in b
l.modestinus.⁊ i l.aquili⁹.⁊ ibi no. moder.ff.de doñ. vide docto.⁊ magime Alex.i.l.creditozi.C. de pact. allegantem hanc gl.⁊ ad hoc no.vi de Bar.in.l.si qs accepto. de cõdi. ob causam.et ibi bal.⁊ i.l. si mꝛier. e.ti. Adde an pactũ de nõ petẽdo sit donatio Bald. consi. cccl.xxviij. lib.iiij. Ang.cõsi. lxxvij.⁊ cciij.

✠ Andre. Poma.
b ¶Si quis ob.vide do.Feli.i.c.veniẽs.in tertio notabili.de testi.

c ¶In condemnatione.qõ donatoꝛ qualiter fiat deductio ne egeatvi

¶Impossibilium.per Bar.in.l.iij.§.quesitum.si quis cautio.

e ¶Non potest.adde Bar.in.l.non solum.§.⁊ morte.in.g.col.de ope.no nuntia.teg.⁊ ibi Bar.in.l.municeps.ad muni.

f ¶Quod vniuersitas.qualiter citek vniuer.adde Bar.in.l.fi.quod cuiusq̃ vniuer.no.⁊ vide no.per Bar.in.l.aut facta.§.fi.s.de pe.p Bald. ⁊ Dy.in.l.j.§.quibus.et in.§. quid si nemo.qõ cuius. vni.p Archid.vj. q.i.sicut.per Bal. in.l. etiam.in.iiij. col.C.de execu.rei iudi.per Bar.i.l. ij.C.ó iure reipu. lib.gi.⁊ quod no. glo.de do.⁊ cõtu. c.causam.et glos. ber.in.c.bone me mo. de elect. not. Bart.hic.s.e.l. in princ.⁊ facit quod not.Bar.in.l.iiij. §.creditoꝛibus.ó fideicõ.libe.⁊ late in extrana.ad reprimen.in ver.citatũ⁊ ego dixi in l.j.C.de decu.per Inno.in.c.bumilis.de ma.et obe. in.c.graue.de sententen.egcõ.⁊ i.c.ro. e.tit.⁊ p Bar.in.l. aut qui aliter.§. sed quod seruus. quod vi aut clam vide no.i.o.l.j.C. ó iur. reipu.li.vj. ⁊ ibi videtur dicere q̃ nõ sufficit citare syndicum et vtrũ possit vocari in die veneris sancto ad sonũ tabelle habes ter.⁊ ibi Bar.in.l.fi.de ꝓdi.curi.li.x. Itẽ adde q̃ no.Bal. in aut.et oino.in iij.colũ.C.ne vxoꝛ pro mari.⁊ quod not.glo. in.l.item magistris.de pac. adde qualiter vniuersitas sit citanda Ange.consilio clxv.⁊ cc.cv.

¶Tẽporalis pmutatio.vide bar. in.l.ij.in fi.princi. sol.ma.⁊ banc gl. not.limita vt dixi post Bart.in.l.de quibus.s.ó legi. ꝓ hac Bal.alleg. casum in.l.fi.C.de serui.⁊ ibi no.⁊.d. Abb. sicu. in.c.ꝓ

Dictum a iudice. Vide Dy.in c.que extra.eo.li.vj.

¶Donator agit ℈ donatariũ vt eum alimẽtet.

c ¶In condẽnatione. Flo.glo.q̃ dicit q̃ donatoꝛ non põt agere cõtra donatarium vt eum alimentet. Contrariũ no.in.l.fi.C.de reuo.dona.⁊ per Dy.ibi.

Unicuiq;. Vide Dy.in.c.moza.extra eo.li.vj.

Dolo facit. Vide extra.eo.c.dolo.et ꝯ.de do.exce.l.doli.dicã plene in.l.si focer.§.lucius.s.so.ma.

Uiinius. Dic per Dy.i.c.cuz

Um principalis. vt p Dy.in.c.accessoriũ.extra eo.lib.vj.⁊ per Dy.in.l.intelligere.C.de lui.pig.

Jnemo. Vide gl.q̃ incipit hãc regulã ibi.q̃ non placet:qꝛ ꝑm hoc ꝓius esset obligatio quaz cõtractus qui eam introducit.qõ est absurdum.

d ¶Impossibilium. Dic poy. in.c.nemo potest.extra eo.ti.li.vj.

Jquis pregnantẽ. Vide gl.que incipit institui te:ꝛ ibi.ꝛogatus.⁊ dic vt ibi per glo.⁊ Dy.

Apillus. Dic est melioꝛ glos. quam sit alibi in ista materia ⁊ totuz examinani vobis in.l.j. s.de noua.

Eratius. Tene menti glo.plenioꝛẽ in materia sua quam sit alia ⁊ tractat materiaz in.l.j.in fi.s.que sen.sine ap.rescin.

1 ¶Syndicus ciuitatis si citak cõstituik in dolo.
2 Ciuitas quando non vult cõnocare arengam citantur illi qui illam regũt:⁊ habetur acti ciuitas fuisset citata.

e ¶Non potest. Flo.⁊ querit si
1 citatur syndicus vniuersitatis an ꝯstituak in dolo.Et vide gl.q̃ incipit pone in officiali ibi item qd si citetur. Ista est no.glo.⁊ videt dicere cõtra casum.l.aut q aliter.§.idez ait.s.qõ vi aut clam.⁊ ista glo.dicit optime.Nõ ob.illa.l.q̃ ibi ꝛ q̃ valet denũtiatio facta syndico inquãtũ ad ꝯsulandũ vitiũ clande stinitatis nõ quãtũ ad cõtumaciã iducẽdã in ꝑso g
nã vniuersitatis. Pone⁊ q̃ vniuersitas⁸ nõ vult
2 coadunare capitulũ vel arengã gl.q̃ extra ò ꝛcef.
f ꝑben.c.si capitulo.li.vj.dicit q̃ debent citari illi q regunt vniuersitatẽ:⁊ tunc perinde habet acti ciuitas vel vniuersitas esset citata.

Uemo alieno.

g ¶Tẽporalis pmutatio.s illoꝝum.de ꝓben.dicit qõ glo.valde no.hoc sentit q̃ cõsuetudo nõ tollatur per vnam conuentionem quam vt dicit sequitur Jo.an.in.c.fi.de cõsue.sed dicit ipse ego credere gl.ꝑcedere quãdo aliquis de populo facit ℈ consuetudinẽ aliꝭ scientibus:⁊ non ℈dicentibus:vt non tollak cõsuetudo sed requirit tantũ tps q̃tum requisitum fuit ad inducendũ cõsuetudinem.arg.in regula ꝓima de regu.iur.in.vj.vbi dicitur q̃ si populus collegialiter⁊ directo sciẽter fecisset actum cõtra cõsuetudinẽ q̃ tunc cõsuetudo tolleret ar.d.c.ꝓ illoz.⁊.c.cũ accessissent.de cõsti.⁊ no. per do.Ant.in.c.ad audientiã.de cle.nõ resi.vbi sentit hic etiam qõ glo. hic.⁊ idem dicit dicendum esse si querik an statutũ tollak per ℈iũ actũ. adde glo.in.l.ij.⁊ ibi Bal.C.que sit lon.consue.⁊ istam glo.aliter alleg. Bar.vbi no.in.l.ij.in prin.in.iij.col.solu.matri.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

Secunda Bartoli super Digesto nouo.

Hic est no.glo.que incipit cũ consuetudo sit.vide qõ no.p Dy.in questione principali.ibi circa hoc quero.C.que sit lon.consue.

Libertas. Hic tenet ista glo. q̃ res dotalis non possit alienari.fallit in seruo.l.iuli.loquit de fundo dotali:ꝛ cum ista glo.cõcordat.C.de rei vxo.act.§.sed cum lex.ꝛ.l.j.so.ma. Sed obstare videt glo.insti.qui.alie.licet vel nõ. in pn.sed est gl.bona.C.ad velleia.aut.siue a me. dixi in.d.l.j.solu.ma.

Uxorabiliores. Dic de hoc vt p Dy.in.c.cum sunt iura partiuꝫ obscura. extra eo.ti.li.vj.ꝛc.

Peritia culpe. Dic vt extra eo.c.non est sine culpa. in fi.

Si actio sit inducta in iudicio per modũ exceptionis an perpetuetur.

a **Omnes actiones.** a Habetis hic q̃ actio perpetuatur ꝛ iterrumpitur per lit.contesta.secus si per citationem. Sed quero qd si per modũ exceptionis est actio in iudicio proposita vtrum perpetuetur.d. Fran.acc. dicit q̃ sic.ꝛ est hic casus ibi dum dicit semel iclusiue ꝛc.sed si per modũ exceptionis inducit iudicio includitur.vt.l.duobus.§.de excep.rei iudi.ꝛ l.sin autem.§.fi.§.de neg.gest.ꝛ.l.q̃ si in diem.§.j. §.de cõpen.si est inclusa ergo interrumpit vt hic. ꝛ pro hoc.l.amplius non peti.§.rem ra.habe.sed illud intelligo quando ꝓposita per modum exceptionis tendit ad eundem finem cũ actione vt exceptio cõpensationis:alias secus.ita loquit glo. extra de ordi.cogni.c.cum dilectus.

a Omnes actiones.vtrũ per modum exceptionis actio perpetuet. adde Bar.in.d.l. si autem.§.fina.ꝛ Bal.i.d.l.ij.in fi. C.de edi.act.et in l.cuꝫ notissimi.§. imo.in fi.de pscri. xxx.anno.ꝛ in pn.

Quod cõtra rõnem. Vide per Dy.extra eo.in.c.que a iure cõmuni.lib.vj.

b **Qui tacet.** b Vide p Dy.extra.e. c.qui tacet.lib.vj.

b Qui tacet.per Bar.in.l.j.in pn. solu.matri.

Quod ipsis. Vide p Dy. extra eo.c.si qs in ius.lib.vj.

Secure. Hoc est verum in violentia ablatiua cõpulsiua seu expulsiua sec9 in violentia turbatiua. Ista materia nõ cadit hic.sed in.l.si quis.§. de actio.ꝛ obli.ꝛ ibi dixi.

Cum par delictum. Quero quid si vnus est in culpa leui in faciẽdo ꝛ alius in culpa leui omittendo ꝛ certe preponderat culpa in faciendo.dixi in.l.quod nerua §.depositi.

Illi debet. Istud expediui in.l.itaq̃ fullo.§.de furtis.ꝛ ibi feci mentionem de ista glo.

Actum.

Non videtur. Habes q̃ si per vim es expulsus tu emptor q̃ venditor non tenet vt.l.vi pulsos.C.õ actio.emp.sed si alius vi licita te expellit tunc venditor tenetur.ꝛ vide istam.l.

Huius.

Quod cuiq̃. c Not. glo. c sup isto.§. q̃ si statutũ dicit q̃ notarius priorum non debet accipere salarium de aliqua scriptura an ego possum renuntiare:q̃ volo ei dare certe nõ possum renuntiare:quia nõ disponit circa volentes dare sed circa notariũ:ꝛ ad hoc no.istam glo.ꝛ sic non potest renuntiari:cum de eo non disponatur.

c Quod cuiq̃. ad hoc bene facit q̃ no.in.l.titia.§. imperator.de le. ij.et qõ dixi post bar.in.l.j.C.de iuris et fac.igno.in vna.q.ꝛ vide quod no. Bar.in.l.amplius.rem ra.ba. in.q.quero p declaratione materie ꝛ ad Bar.hic. adde qõ no.Bal. per illum text.in aut.§ hodie nulla.C.de epis.ꝛ cle. vbi tenet qõ excusetur tabellio qui non debitum recepit a sponte soluente.sed contra istam decisio.facit quod not.in.l. fin.C.de indi.vidui.et in.l.j.C.de cupr essis.lib.xj. et vide glo.not.in c.de simo.

Terumq̃. Hl.hic querit de legato sub cõditione an interim tenet alienatio:dixi in.l.seruo legato.§.j.§.de lega.j.ꝛ ibi per Dy.

Are. Vide Dy.in.c.locupletari.extra eodem.lib.vj.

Es iudicata. Vide glo.hic not.de ẽgo in.l.ingenuum.§.de sta.ho.plene dixi.

Ab initio. Vide Dy.in c.nõ infirmatur.extra eo.lib.vj.

Finis.

Lugduni:ex officina chalchographaria Sebastiani Gryphis Hermani.

Index quaternionum.

AAAA BBBB CCCC DDDD EEEE FFFF GGGG HHHH IIII KKKK LLLL aaaa bbbb mmmm nnnn oooo pppp qqqq rrrr ssss tttt uuuu xxxx yyyy zzzz AAAAA BBBBB CCCCC DDDDD EEEEE FFFFF GGGGG HHHHH IIIII KKKKK Omnes sunt quaterni.

iij.Eidre.iij.
Super omnia autem vincit Veritas.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

1 2 3 4
7 8 5 9
2 0 8 7

004937
AUTOR

004937
AUTOR
TITULO

El préstamo vence el	NOMBRE DEL LECTOR

004937
L004052.v2g1

Universidad del Rosario
Archivo Histórico

Universidad de Navarra
Archivo Histórico